

**РОСІЙСЬКО-
УКРАЇНСЬКИЙ
СЛОВНИК
З ТЕПЛОТЕХНІКИ
ТА ГАЗОТЕХНІКИ**

**ВИДАВНИЦТВО АКАДЕМІЇ НАУК
УКРАЇНСЬКОЇ РСР
КИЇВ — 1962**

РУССКО-УКРАИНСКИЙ СЛОВАРЬ ПО ТЕПЛОТЕХНИКЕ И ГАЗОТЕХНИКЕ

32 000 герминов

Ответственный редактор
академик АН УССР *И. Т. Швец*

Составители:

канд. техн. наук, доц. *И. М. Шелудько*,
канд. техн. наук, доц. *П. И. Гнып*,
канд. филол. наук *В. Г. Мариниченко*

ИЗДАТЕЛЬСТВО
АКАДЕМИИ НАУК УКРАИНСКОЙ ССР
КИЕВ — 1962

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК З ТЕПЛОТЕХНІКИ ТА ГАЗОТЕХНІКИ

32 000 термінів

Відповідальний редактор
академік АН УРСР *І. Т. Швець*

Укладачі:

канд. техн. наук, доц. *І. М. Шелудько*,
канд. техн. наук, доц. *П. І. Гнип*,
канд. філол. наук *В. Г. Мариниченко*

ВИДАВНИЦТВО
АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
КИЇВ — 1962

6П2.2(03)

P75

*Друкується за постановою Словникової комісії
Академії наук Української РСР*

Редактор-лексикограф
канд. філол. наук *І. О. Кільчевський*

Редактор видавництва *В. Д. Стеценко*

Технічний редактор *Є. Н. Розенцвейг*

Коректор *Л. І. Мартиненко*

Зам № 119. Вид. № 128. Тираж 1000. Формат паперу 84×108¹/₃₂. Друк фіз.
аркушів 10,125. Умовн. друк. аркушів 16,6. Обліково-видавн. аркушів 24,75.
Підписано до друку 17 VII 1962 р. Ціна 84 коп.

Друкарня Видавництва АН УРСР, Львів, Стефаника, 11.

ВІД СЛОВНИКОВОЇ КОМІСІЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР

За роки Радянської влади в українській мові, що стала державною, набули широкого розвитку групи лексики, які в дореволюційний період у ній майже не існували, зокрема — наукова і науково-технічна термінологія. Тепер українською мовою видається велика кількість спеціальної наукової і учбової літератури з різних галузей знання. Крім того, в зв'язку з видатними досягненнями, яких добився радянський народ в науці і техніці, з'явилося багато нових термінів. Усе це викликало необхідність створення словників, які забезпечували б можливо вичерпне знайомство з цією термінологією і знаходилися б на належному науковому рівні.

Одним з актуальних завдань для нашої республіки є створення російсько-українських і українсько-російських термінологічних словників. Вони необхідні як науковим працівникам, викладачам і учням, так і робітникам, інженерам і технікам різних галузей промисловості, трудівникам сільського господарства, діячам культури.

Ці словники, крім свого прямого призначення — дати український переклад російських термінів, — покликані сприяти упорядкуванню і нормалізації української науково-технічної термінології.

Термінологічні словники з деяких галузей знання, видані на Україні 25—30 років тому, тепер застаріли і втратили практичну цінність. Крім того, вони мають серйозні методологічні помилки.

Враховуючи гостру необхідність створення російсько-українських і українсько-російських термінологічних словників з найважливіших галузей знання, Президія Академії наук Української РСР створила спеціальну Словникову комісію під головуванням академіка АН УРСР Й. З. Штокала, в роботі якої взяли участь видатні вчені республіки.

Завдання Комісії полягало у визначенні основних принципів складання словників, організації авторських колективів, у доборі спеціалі-

стів-редакторів, а також в контролі за їх роботою і затвердженні словників до друку.

Комісія залучила до складання словників спеціалістів різних галузей знання, максимально використавши при цьому допомогу лінгвістів-лексикографів.

Комісія визнала за доцільне підготувати в першу чергу такі російсько-українські термінологічні словники: фізичний, хімічний, математичний, геологічний, гірничий, металургійний, з теплотехніки і газотехніки, електрозварювання, машинознавства і машинобудування, гідрології і гідротехніки, будівельної і теоретичної механіки, електрорадіотехніки, фізіології і біохімії, ботаніки, зоології, медицини, географії, а також суспільно-економічний словник.

При складанні словників Комісія керувалася такими положеннями: термінологічні словники повинні відбивати сучасний рівень розвитку науки і техніки; закріпити існуючу практику вживання термінів у науковій і учбовій літературі, що видається російською і українською мовами; упорядкувати вживання термінів стосовно до певних галузей знання. До термінологічних словників вводяться і деякі загальнозживані слова (номенклатурна лексика), що обслуговують дану галузь знання, а також поширені синоніми до них. Не вводяться, проте, архаїзми, діалектизми, професіоналізми вузького вживання.

На вичерпну повноту відображення існуючої термінології і номенклатурної лексики дані словники не претендують і, по суті, є короткими.

Словники підпорядковані нині діючим правилам граматики і правопису.

Після видання російсько-українських термінологічних словників, потреба в яких заявляє про себе особливо гостро, Комісія розпочне підготовку українсько-російських словників з цих же галузей знання.

Комісія висловлює подяку всім організаціям і особам, що брали участь в обговоренні словників у період їх складання, і з подякою прийме зауваження і побажання, які зможе врахувати при виданні українсько-російських і перевиданні російсько-українських словників.

ОТ СЛОВАРНОЙ КОМИССИИ АКАДЕМИИ НАУК УКРАИНСКОЙ ССР

За годы Советской власти в украинском языке, ставшем государственным, получили широкое развитие группы лексики, в дореволюционный период в нем почти не существовавшие, в частности — научная и научно-техническая терминология. В настоящее время на украинском языке издается большое количество специальной научной и учебной литературы по различным отраслям знания. Кроме того, в связи с выдающимися достижениями, которых добился советский народ в науке и технике, появилось много новых терминов. Все это вызвало необходимость создания словарей, обеспечивающих возможно исчерпывающее знакомство с этой терминологией и находящихся на надлежащем научном уровне.

Одной из актуальных задач для нашей республики является создание русско-украинских и украинско-русских терминологических словарей. Они необходимы как научным работникам, преподавателям и учащимся, так и рабочим, инженерам и техникам различных отраслей промышленности, труженикам сельского хозяйства, деятелям культуры.

Эти словари, кроме своего прямого назначения — дать украинский перевод русских терминов, — призваны содействовать упорядочению и нормализации украинской научно-технической терминологии.

Терминологические словари по некоторым отраслям знания, изданные на Украине 25—30 лет назад, сейчас устарели и утратили практическую ценность. Кроме того, они имеют серьезные методологические ошибки.

Учитывая острую необходимость создания русско-украинских и украинско-русских терминологических словарей по важнейшим отраслям знания, Президиум Академии наук Украинской ССР образовал специальную Словарную комиссию под председательством академика

АН УССР И. З. Штокало, в работе которой приняли участие видные ученые республики.

Задача комиссии заключалась в определении основных принципов составления словарей, организации авторских коллективов, в подборе специалистов-редакторов, а также контроле за их работой и утверждении словарей к печати.

Комиссия привлекла к составлению словарей специалистов различных отраслей знания, максимально используя при этом помощь лингвистов-лексикографов.

Комиссия сочла целесообразным подготовить в первую очередь следующие русско-украинские терминологические словари: физический, химический, математический, геологический, горный, металлургический, по теплотехнике и газотехнике, электросварке, машиноведению и машиностроению, гидрологии и гидротехнике, строительной и теоретической механике, электрорадиотехнике, физиологии и биохимии, ботанике, зоологии, медицине, географии, а также общественно-экономический словарь.

При составлении словарей Комиссия руководствовалась такими положениями: терминологические словари должны отражать современный уровень развития науки и техники; закрепить сложившуюся практику употребления терминов в научной и учебной литературе, издающейся на русском и украинском языках; упорядочить употребление терминов применительно к определенным отраслям знания. В терминологические словари вводятся и некоторые общеупотребительные слова (номенклатурная лексика), обслуживающие данную отрасль знания, а также распространенные синонимы к ним. Не вводятся, однако, архаизмы, диалектизмы, профессионализмы узкого употребления.

На исчерпывающую полноту отражения существующей терминологии и номенклатурной лексики настоящие словари не претендуют и, по существу, являются краткими.

Словари подчинены ныне действующим правилам грамматики и правописания.

После издания русско-украинских терминологических словарей, потребность в которых заявляет о себе сейчас особенно остро, Комиссия приступит к подготовке украинско-русских словарей по этим же отраслям знания.

Комиссия выражает благодарность всем организациям и лицам, участвовавшим в обсуждении словарей в период их составления, и с благодарностью примет замечания и пожелания, которые сможет учесть при издании украинско-русских и переиздании русско-украинских словарей.

ПЕРЕДМОВА

Швидкий розвиток в Радянському Союзі, зокрема на Україні, науки і техніки, різних галузей важкої і легкої промисловості — кам'яновугільної і газонафтової, чорної і кольорової металургії, теплоенергетики, машинобудування, транспорту, хімічної та інших видів промисловості, викликає гостру потребу створення російсько-українських та українсько-російських термінологічних словників, у тому числі з теплотехніки та газотехніки. Такі словники потрібні широким колам науково-технічних працівників, технічним видавництвам, науково-технічним установам, учбовим закладам тощо.

Даний словник, крім своєї практичної користі, має на меті і теоретичне завдання — нормалізацію української технічної термінології. Досі на Україні ще немає термінологічних словників з теплотехніки та газотехніки, написаних на належному науковому рівні.

Технічні словники, видані ще в 1920—1930 роках (Російсько-український технічний словник В. Дубровського, Київ, 1926; Словник технічної термінології (загальний) ІУНМ, 1928; Словник технічної термінології М. і Л. Дарморосів, 1926), а також словники, видані Академією наук УРСР у 1927—1932 рр., що подавали тільки проекти технічної термінології, не відображають справжнього стану сучасної технічної термінології і мають серйозні методологічні помилки.

Термінологія з теплотехніки та газотехніки досі була розпорошена в кількох словниках — загальнотехнічному, комунальному, механічному, транспортному, електротехнічному, виробничому та ін.

Пропонований словник містить у собі основну фахову термінологію з усіх розділів сучасної теплотехніки та газотехніки (як науково-теоретичну, так і виробничо-експлуатаційну), а також деякі терміни з фізики, хімії, механіки, металургії, математики тощо, без яких важко обійтися при перекладанні сучасної фахової літератури. Загальна кількість термінів у цьому словнику — понад 32 000.

При укладанні реєстру слів цього словника автори використали сучасні російські технічні енциклопедії, довідники, термінологічні бюлетені з різних галузей науки і техніки, політехнічні та фахові словники, а також понад 120 спеціальних книг з теплотехніки і газотехніки.

Джерелами для українських відповідників була така література: Російсько-український та Українсько-російський словники Академії наук УРСР; нові видання (підручники і окремі праці) з технічної літератури, словники технічної термінології Академії наук УРСР. Крім того, певною мірою критично використані термінологічні бюлетені, видані на Україні в 1934—1935 рр. (Виробничий термінологічний бюлетень, вид. ВУАН, Київ, 1935; Фізичний термінологічний бюлетень та ін.), а також короткі словники, видані в той же період для середньої школи (Російсько-український словник фізичної термінології, вид. «Радянська школа», Харків, 1935; Російсько-український словник математичної термінології та ін.).

У складанні реєстру російських термінів та доборі українських відповідників брали участь Н. М. Березовська (співробітниця Інституту теплоенергетики АН УРСР) та Л. Н. Добродеева (співробітниця Інституту використання газу АН УРСР).

Побудова словника

Усі російські терміни подані в словнику в алфавітному порядку. До словника включено як терміни — окремі слова (**когёл, топочный, газифицировать, горёлка**), так і терміни, що складаються з двох і більше слів (**двигатель двухтактный, топка шахтно-мельничная, коэффициент полезного действия**).

Складні терміни подані в формі гнізд: спочатку поставлено основний термін, звичайно іменник, а під ним колонкою в алфавітному порядку подаються складені з ним терміни. Тому термін **газовая турбина** треба шукати в гнізді **турбина**, що має такий вигляд:

турбина турбина;

т. активная турбина активна;

т. мятого пара турбина м'ятої пари;

т. с промежуточным отбором пара турбина з проміжним відбором пари.

У тих випадках, коли складні терміни набули поширення тільки з початковим прикметником, вони подаються під відповідним прикметником (**лошадиная сила** та ін.).

У словнику подані лише технічні значення реєстрових слів. Щоб показати, в якому саме контексті загальноживане слово набуває технічного значення, проти таких термінів у дужках подані пояснювальні

слова. Наприклад, **холостой** (*ход, шкив*); **питание** (*котлов, сушилок*); **юбка** (*поршня*); **очаг** (*горения, коррозии*); **тяжёлый** (*груз, углеводород*).

Російські дієприкметники з закінченням на **-щий, -щийся, -мый** мають в українській мові відповідники тільки тоді, коли вони виступають у ролі прикметників. Щоб показати, в якому поєднанні термінологічні дієприкметники набувають у даній галузі прикметникового значення, коло них в дужках подані відповідні іменники. Наприклад, **кипящий** (*слей, економайзер*); **регулируемый** (*отбор пары*); **спекающийся** (*уголь, кокс*).

Прикметники, що вживаються з часткою «не» і без неї, як правило, подаються в словнику без частки «не», крім тих випадків, коли ці прикметники частіше вживаються з часткою «не».

Багатослівні назви машин, апаратів, приладів, систем, що складаються з двох і більше самостійних термінів, подано у відповідних місцях у вигляді їх складових частин. Так, стаття **тópка с шурýющей плáнкой** подана як окремі два терміни **тópка** и **плáнка шурýющая**; **газогенерáтор с вращáющимся поддóном** подано окремо — **газогенерáтор** и **поддóн вращáющийся**; **котёл с волнистой жаровой трубóй** подано окремо — **котёл**, **трубá жаровáя**, **трубá волнистая**.

Назви, що складаються з основного іменника і пояснювального іменника в родовому відмінку, який показує належність чи застосування основного терміна, подані в словнику у вигляді окремих слів. Наприклад, **вал машины, вал турбины, вал двигателя** та багато інших подано в словнику окремо: **вал**, **мáшина**, **турбина**, **двигатель**. Виняток становлять суто специфічні терміни, як-от: **регулятор мощности; регулятор отбóра páра**, а також назви фахових коефіцієнтів, критеріїв тощо.

Дієслова доконаного і недоконаного видів, що не розрізняються префіксацією, розташовані в словнику парами при недоконаному виді: **зажигáть, зажёчь** запáлювати, запáлити. При дієслові доконаного виду, якщо за алфавітом воно не стоїть поряд з дієсловом недоконаного виду, подається посилання на недоконаний вид: **зажёчь см. зажигáть**.

Після російських термінів, узятих із суміжних з теплотехнікою та газотехнікою галузей знання, іноді наводяться посилання на відповідну науку. Наприклад, **градиéнт мат.**; **мóщность физ.**; **ток эл.**

В тому випадку, коли російський термін перекладається кількома українськими, синоніми відокремлюються комою, а терміни з віддаленими значеннями — крапкою з комою або цифровими позначками. Наприклад, **оборóт** оборóт, -ту; (*колеса, вала*) óберт, -ту.

Над усіма російськими та українськими термінами поставлені наголоси. Якщо над словом стоїть два наголоси, то це означає, що дане слово вживається як з тим, так і з іншим наголосом.

Форма родового відмінка в українських відповідниках — іменниках указується в таких випадках:

а) в іменниках чоловічого роду, що мають у цьому відмінку закінчення **-у, -ю** (закінчення родового відмінка іменників на **-а, -я** подаються лише в тому випадку, коли на них переходить наголос);

б) в іменниках чоловічого роду, що закінчуються на **-р**;

в) в іменниках чоловічого і жіночого роду, що закінчуються на м'який приголосний (у тому разі, коли родова ознака не виразна), і в іменниках жіночого роду на **-ость**;

г) в іменниках з голосними, що випадають або чергуються в основі;

д) у множині, якщо в словнику подано переклад у формі множини іменника.

ПРЕДИСЛОВИЕ

Быстрое развитие в Советском Союзе, в частности на Украине, науки и техники, различных отраслей тяжелой и легкой промышленности — каменноугольной и газонефтяной, черной и цветной металлургии, теплоэнергетики, машиностроения, транспорта, химической и других видов промышленности, вызывает острую потребность создания русско-украинских и украинско-русских терминологических словарей, в том числе по теплотехнике и газотехнике. Такие словари необходимы широким кругам научно-технических работников, техническим издательствам, научно-техническим учреждениям, учебным заведениям и т. п.

Данный словарь наряду с практической преследует и теоретическую цель — нормализацию украинской технической терминологии. До сих пор на Украине еще нет терминологических словарей по теплотехнике и газотехнике, написанных на надлежащем научном уровне.

Технические словари, изданные еще в 1920—1930 годах (Русско-украинский технический словарь В. Дубровского, Киев, 1926; Словарь технической терминологии (общий), ИУНМ, 1928; Словарь технической терминологии М. и Л. Дарморосов, 1926), а также словари, изданные Академией наук УССР в 1927—1932 гг., подававшие только проекты технической терминологии, не отображают действительного положения современной технической терминологии и имеют серьезные методологические ошибки.

Терминология по теплотехнике и газотехнике до настоящего времени была разбросана в нескольких словарях — общетехническом, коммунальном, механическом, транспортном, электротехническом, производственном и др.

Предлагаемый словарь содержит основную специальную терминологию по всем разделам современной теплотехники и газотехники (как научно-теоретическую, так и производственно-эксплуатационную), а также некоторые термины по физике, химии, механике, металлургии, математике и др., без которых трудно обойтись при переводе современной специальной литературы. Общее количество терминов в этом словаре — свыше 32 000.

При составлении слóвника данного словаря авторы использовали современные русские технические энциклопедии, справочники, терминологические бюллетени из различных областей науки и техники, политехнические и специальные словари, а также свыше 120 специальных книг по теплотехнике и газотехнике.

Источниками для украинских эквивалентов послужила такая литература: Русско-украинский и Украинско-русский словари Академии наук УССР; новые издания (учебники и отдельные работы) по технической литературе, словари технической терминологии Академии наук УССР. Кроме того, в некоторой степени критически использованы терминологические бюллетени, изданные на Украине в 1934—1935 гг. (Производственный терминологический бюллетень, изд. ВУАН, Киев, 1935; Физический терминологический бюллетень и др.), а также краткие словари, изданные в тот же период для средней школы (Русско-украинский словарь физической терминологии, изд. «Радянська школа», Харьков, 1935; Русско-украинский словарь математической терминологии и др.).

В составлении слóвника русских терминов и отборе украинских эквивалентов принимали участие Н. Н. Березовская (сотрудник Института теплоэнергетики АН УССР) и Л. Н. Добродеева (сотрудник Института использования газа АН УССР).

Построение Словаря

Все русские термины поданы в словаре в алфавитном порядке. В словарь включены как термины — отдельные слова (**когёл, то́точный, газифици́ровать, горéлка**), так и термины, состоящие из двух и более слов (**двигатель двухта́ктный, то́пка ша́хтно-ме́льничная, коэффициéнт полёзного дéйствия**).

Сложные термины поданы в форме гнезд: сначала поставлен основной термин, обычно имя существительное, а под ним колонкой в алфа-

витном порядке подаются составленные с ним термины. Поэтому термин **газовая турбина** следует искать в гнезде **турбина**, имеющее такой вид:

турбина турбина;

т. активная турбина активна;

т. мятого пара турбина м'ятої пари;

т. с промежуточным отбором пара турбина з проміжнім відбором пари.

В тех случаях, когда сложные термины приобрели широкое распространение только с начальным именем прилагательным, они подаются под соответствующим именем прилагательным (**лошадиная сила** и др.).

В словаре поданы только лишь технические значения слов реестра. Чтобы показать, в каком именно контексте общеупотребительное слово приобретает техническое значение, против таких терминов в скобках поданы пояснительные слова. Например, **холостой** (*ход, шкив*); **питание** (*котлов, сушилок*); **юбка** (*поршня*); **очаг** (*горения, коррозии*); **тяжёлый** (*груз, углеводород*).

Русские причастия с окончаниями на **-щий, -щийся, -мый** имеют в украинском языке эквиваленты только в том случае, когда они выступают в роли имен прилагательных. Чтобы показать, в каком сочетании терминологические причастия приобретают в данной области значение имен прилагательных, рядом с ними в скобках поданы соответствующие имена существительные. Например, **кипящий** (*слой, экономайзер*), **регулируемый** (*отбор пара*), **спекающийся** (*уголь, кокс*).

Имена прилагательные, употребляющиеся с частицей «не» и без нее, как правило, подаются в словаре без частицы «не», кроме тех случаев, когда эти имена прилагательные чаще употребляются с частицей «не».

Многословные названия машин, аппаратов, приборов, систем, состоящих из двух и более самостоятельных терминов, подаются в соответствующих местах в виде их составных частей. Так, статья **топка с шурящей планкой** подается как отдельные два термина **топка** и **планка шурящая**; **газогенератор с вращающимся поддоном** дается отдельно — **газогенератор** и **поддон вращающийся**; **котёл с волнистой жаровой трубой** подано отдельно — **котёл, труба жаровая, труба волнистая**.

Названия, состоящие из основного имени существительного и пояснительного имени существительного в родительном падеже, которое показывает принадлежность или применение основного термина, поданы в словаре в виде отдельных слов. Например, **вал машины, вал турбины, вал двигателя** и многие другие подаются в словаре отдельно: **вал, машина, турбина, двигатель**. Исключение составляют подлинно спе-

цифические термины, как-то: **регулятор мощности**; **регулятор отбора пара**, а также названия специальных коэффициентов, критериев и др.

Глаголы совершенного и несовершенного видов, не различающиеся приставками, размещены в словаре парами при несовершенном виде: **зажигать, зажечь** запалювати, запаліти. При глаголе совершенного вида, если по алфавиту он не стоит рядом с глаголом несовершенного вида, дается ссылка на несовершенный вид: **зажечь** см. **зажигать**.

После русских терминов, взятых из смежных с теплотехникой и газотехникой отраслей знания, иногда наводятся ссылки на соответствующую науку. Например, **градиент мат.**; **мощность физ.**; **ток эл.**

В том случае, если русский термин переводится несколькими украинскими, синонимы отделяются запятой, а термины с более далеким значением — точкой с запятой или цифровыми обозначениями. Например, **оборот** оборót, -ту; (*колеса, вала*) óберт, -ту.

Над всеми русскими и украинскими терминами поставлены ударения. Если над словом стоит два ударения, это означает, что данное слово употребляется как с тем, так и с другим ударением.

Форма родительного падежа в украинских эквивалентах — именах существительных указывается в таких случаях:

а) в именах существительных мужского рода, имеющих в этом падеже окончания **-у, -ю** (окончания родительного падежа имен существительных на **-а, -я** подаются лишь в том случае, когда на них переходит ударение);

б) в именах существительных мужского рода, оканчивающихся на **-р**;

в) в именах существительных мужского и женского рода, оканчивающихся на мягкий согласный (в том случае, когда родовой признак не ясен) и в именах существительных женского рода на **-ость**;

г) в именах существительных с выпадными или чередующимися гласными в основе;

д) во множественном числе, если в словаре подан перевод в форме множественного числа имени существительного.

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

<i>ав.</i> — авиация	<i>несоверш.</i> — несовершенный вид
<i>архт.</i> — архитектура	<i>пр.</i> — прочее
<i>горн.</i> — горное дело	<i>прил.</i> — прилагательное
<i>ед. ч.</i> — единственное число	<i>прич.</i> — причастие
<i>ж.-д.</i> — железнодорожное дело	<i>род.</i> — родительный падеж
<i>мат.</i> — математика	<i>см.</i> — смотрите
<i>мет.</i> — металлургия	<i>собир.</i> — собирательное
<i>мех.</i> — механика	<i>соверш.</i> — совершенный вид
<i>мн. ч.</i> — множественное число	<i>ср.</i> — сравните
<i>напр.</i> — например	<i>стр.</i> — строительство
<i>неизм.</i> — неизменяемое (слово)	<i>сущ.</i> — существительное
<i>неоконч.</i> — неоконченное (действие, процесс)	<i>устар.</i> — устарелое название
<i>нескл.</i> — несклоняемое (слово)	<i>физ.</i> — физика
	<i>хим.</i> — химия
	<i>эл.</i> — электротехника

РОСІЙСЬКИЙ АЛФАВІТ

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Жж, Зз, Ии, Ий, Кк, Лл,
Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч,
Шш, Щщ, Ъ, Ы, Ь, Ээ, Юю, Яя.

А

абоне́нт абоне́нт;
 а. **га́зовый** абоне́нт га́зовий;
 а. **тепловой** абоне́нт тепловий.
абразив абразив, -ву;
 а. **естественный** абразив природний;
 а. **искусственный** абразив штучний.
абразивный, абразивный абразивний.
абсолютный абсолютний.
абсорбент абсорбент, -ту.
абсорбер абсорбер, -бера;
 а. **керамиковый** абсорбер кераміковий;
 а. **тарельчатый** абсорбер тарілчастий.
абсорбер-деэтанизатор абсорбер-деетанізатор, -ра.
абсорбированный абсорбований.
абсорбировать(ся) абсорбувати(ся).
абсорбирующий (о способности) абсорбуючий, абсорбувальний.
абсорбтив абсорбтив, -ву.
абсорбиционный абсорбційний.
абсорбция абсорбція;
 а. **избирательная** абсорбція вибірна;
 а. **селективная** абсорбція селективна.
абсцисса мат. абсциса.
аванкамера, предкамера, форкамера аванкамера, передкамера, форкамера.
аванкамерный, предкамерный, форкамерный аванкамерний, передкамерний, форкамерний.

аварийность аварійність, -ності.
аварийный аварійний.
авария (котла, машины) аварія.
авиабензин авіабензін, -ну.
авиабензол авіабензол, -лу.
авиамотор авіамотор, -ра.
авиамоторный авіамоторний.
авиамоторостроение авіамоторобудування.
авиационный авіаційний.
автоблокировка (система) автоблокіровка, автоблоківка; (процесс) автоблокування.
автоблокировочный автоблокувальний.
автогенный (аппарат) автогенний.
автодвигатель автодвигун, -на.
автокарбюрация автокарбюрація.
автокатализ автокаталіз, -зу.
автоклав автоклав.
автоклавный автоклавний.
автоколебание автоколивання.
автоколебательный автоколивальний.
автокран автокран.
автомат автомат;
 а. **включающий** автомат вклю-чальний, вмикальний;
 а. **выключающий** автомат выключа́льный, вимикальний;
 а. **измерительный** автомат ви-мірювальний;
 а. **контрольный** автомат кон-трольний;
 а. **максимальный** автомат мак-симальний;
 а. **минимальный** автомат міні-мальний;

автомат регулирующий автомат регулюючий;

а. термостатный автомат термостатний.

автомат-прерыватель автомат-переривач, -чó

автоматизация автоматизація.

автоматизированный автоматизований.

автоматизировать автоматизувати.

автоматика автоматика;

а. защитная автоматика захисна.

а. комплексная автоматика комплексна;

автоматический автоматичний.

автоматичность автоматичність, -ності.

автоматная (помещение) автоматна, -ноі.

автоматный автоматний.

автомобилестроение автомобілебудування.

автомобилестроительный автомобілебудівний.

автомобиль автомобіль, -ля;

а. аккумуляторный автомобіль акумуляторний;

а. бензиновый автомобіль бензиновий;

а. газобаллонный автомобіль газобалонний;

а. газовый автомобіль газовий;

а. газогенераторный автомобіль газогенераторний;

а. грузовой автомобіль вантажний;

а. гусеничный автомобіль гусеничний;

а. дизельный автомобіль дизельний;

а. жидкотопливный автомобіль рідкопаливний;

а. карбюраторный автомобіль карбюраторний;

а. легковой автомобіль легковий;

а. малолитражный автомобіль малолітражний;

а. паровой автомобіль паровий.

автомобиль-бензозаправщик автомобіль-бензозаправник.

автомобильный автомобільний.

автомодельность автомоделність, -ності.

автомотор автоматір, -ра.

автомоторный автоматірний.

автомотрисса автомотріса.

автономный (механизм, регулирование) автономний.

автоперевозка (топлива) автоперевозка, автоперевезення, автоперевіз, -вóзу.

автоперевозочный автоперевізний.

автопогрузка автовантаження, автотавантажування, автотавантаження.

автопогрузочный автовантажний, автотавантажувальний.

автопогрузчик автотавантажувач.

автопотенциометр автопотенціометр, -ра.

автопромышленность автопромисловість, -вості.

авторегулировка, авторегулирование авторегулювання.

авторемонт авторемонт, -ту.

авторемонтный авторемонтний.

автосборка автоскладання, автозбирання.

автосборочный автоскладальний, автозбиральний.

автоторможение автогальмування.

автотормоз автогальмо.

автотракторный автотракторний.

автотранспортировка (топлива) автотранспортування.

автоцистерна автоцистерна;

а. топливная автоцистерна паливна.

агент агент;

а. нагревательный, нагревающий агент нагрівальний, нагрівний, нагрівачий;

а. охлаждающий, охлаждающий агент охолоджувальний, охолодний, охолоджуючий;

а. реагирующий агент реагуючий;

а. транспортирующий агент транспортувальний, транспортующий.

агломерат агломерат, -ту.

агломерационный агломерацийний.

агломерация агломерация.

агрегат агрегат, -ту;

а. газогенераторный агрегат газогенераторний;

а. газотурбинный агрегат газотурбинний;

а. двигательный агрегат двигунний;

а. заливочный агрегат заливальний;

а. котельный, котлоагрегат агрегат котельний, котлоагрегат;

а. мельничный агрегат млиновий;

а. наддувной, наддувочный агрегат наддувний, наддувальный;

а. сварочный агрегат зварювальний;

а. силовой агрегат силовий;

а. сушильный агрегат сушильный;

а. турбинный агрегат турбинний;

а. турбонаддувочный агрегат турбонаддувальный;

а. холодильный агрегат холодильный.

агрегатный агрегатный.

агрессивный (газ, среда) агрессивный.

аддэнды-ионы адэнди-іони, -нів.

аддэнды-молекулы адэнды-молекулы.

адиабата адиабата.

адиабатный, адиабатический адиабатный.

адиабатичность (процессов) адиабатность, -ности.

адсорбент адсорбент, -ту.

адсорбировать адсорбувати.

адсорбтив адсорбтив, -ву.

адсорбиционный адсорбционный.

адсорбция адсорбция;

азбест см. асбест.

азеотропный, азеотропический хим. азеотропный.

азот азот, -ту.

азотирование азотування;

а. антикоррозийное азотування антикорозійне.

азотированный азотований.

азотистый азотистый.

азотнокислый азотнокислый.

азотный азотный.

азотосодержание азотовміст, -ту.

азотосодержащий (компонент, вещество) азотовмісний.

аккумулятивное аккумулявання.

аккумулятировать аккумулявати.

аккумулярующий (о способности) аккумуляющий.

аккумулятор аккумулятор, -ра;

а. водяной аккумулятор водяной;

а. воздушный аккумулятор повітряний;

а. гидравлический аккумулятор гідравлічний;

а. паровой аккумулятор паровий,

а. пневматический аккумулятор пневматичний;

а. тепловой аккумулятор тепловый.

аккумуляторная (помещение) аккумуляторна, -ноі.

аккумуляторный аккумуляторный.

аккумуляция аккумуляция.

акриловый (о смоле) акриловый.

акселератор акселератор, -ра.

акселераторный акселераторный.

аксиальный, осевой (компрессор) аксіальний, осьовий.

аксонометрический мат. аксонометричний.

аксонометрия аксонометрія.

активатор хим. активатор, -ра.

активация, активизация хим. активация, активизация.

активированный (уголь) активированный.

активирующий (о веществе) активующий.

активность активність, -ности;

а. абсорбционная активність абсорбційна;

а. коррозионная активність корозійна;

а. поверхностная активність поверхнева;

а. поглощательная, поглотительная активність вбирна, поглинальна.

активний (о турбине) активний.
актинический (о лучах) актинічний.

актинометр актино́метр, -ра.
актинометрический актино́метричний.

актинометрия актино́метрія.
алициклический аліциклічний.
алкалоид *хим.* алкалоїд, -ду.
алкилбензин алкілбензін, -ну.
алкилбензол алкілбензол, -лу.
алкилирование алкілюва́ння.

алмаз алма́з, -у;
а. чёрный алма́з чо́рний.
алмазный (о бурении, коронке) алма́зний.

альдегид альдегі́д, -ду.
альфа-излучатель альфа-випро́мінювач.

альфа-лучи́ альфа-про́мені.
альфа-частица альфа-ча́стинка.
альфóлевый альфóлевий.
альфóль альфóль, -лю.
алюмелевый (о термопаре) алю́мелевий.

алюмель алюме́ль, -лю.
алюминат алюміна́т, -ту.
алюминиевый алюміні́евий.
алюминий алюміні́й, -нію.
алюминотермический алюміні́отермічний.

алюминотермия алюміні́отермія.
амальгама амальга́ма.
амальгамированный (*слой, покрытие*) амальгамо́ваний.

амальгамировать амальгамува́ти.
амбразура амбразу́ра;
а. топочная амбразу́ра то́пкова;
а. эжекционная амбразу́ра ежекці́йна.

аминоспирт аміноспі́рт, -ту.
аммиак аміа́к, -ку.
аммиачный аміа́чний, аміако́вий.
аммона́л амона́л, -лу.
аммоний амоні́й, -нію;

а. алюминиевокислый амоні́й алюміні́евокислий;
а. углекислый амоні́й вуглекі́слий;
а. фосфористокислый амоні́й фосфористокі́слий.

амортизатор амортиза́тор, -ра;

амортизатор гидравлический амортиза́тор гідравлі́чний;

а. гидропневматический амортиза́тор гідропневма́тичний;

а. плоскопружинный амортиза́тор плоскопру́жинний;

а. резиновый амортизатор гу́мовий, рези́новый;

а. фрикционный амортиза́тор фри́кційний.

амортизаторный амортиза́торний.
амортизационный амортизаці́йний.
амортизация амортиза́ція.

амортизированный амортизо́ваний.
амортизировать амортизува́ти.

амортизирующий (*прибор, приспособление*) амортизу́ющий.

аморфность аморфні́сть, -ності.

аморфный аморфний.

амперметр амперме́тр, -ра;
а. термоэлектрический амперме́тр термоеле́ктричний.

амперчас (о зарядке) амперго́дина.
амплитуда амплі́туда;

а. резонансная амплі́туда резона́нсна;

а. электронная амплі́туда елеќтронна.

ампула (*в приборах*) а́мпула.

ампулодержатель ампуло́трима́ч, -ча́.

ампульный а́мпульний.

анализ ана́ліз, -зу;

а. амплитудный ана́ліз ампліту́дний;

а. газовый ана́ліз га́зовий;

а. гранулометрический ана́ліз грануломе́тричний;

а. дисперсионный ана́ліз дисперсі́йний;

а. калориметрический ана́ліз кало́риметри́чний;

а. капельный ана́ліз краплі́нний;

а. качественный ана́ліз які́сний;

а. количественный ана́ліз кі́лькісний;

а. колориметрический ана́ліз ко́лориметри́чний;

а. объёмный ана́ліз об'є́мний;

а. ситовый ана́ліз сі́товий;

аналіз спектральний аналіз спектральний;

а. спектрографіческий аналіз спектрографічний;

а. структурный аналіз структурний;

а. термический, тепловой аналіз термічний, тепловий;

а. физико-химический аналіз фізико-хімічний;

а. фракционный аналіз фракційний;

а. хроматографический аналіз хроматографічний;

а. элементарный аналіз елементарний.

анализатор аналізатор, -ра.

анализировать аналізувати.

аналитический (*метод, проба*) аналітичний.

аналог аналог.

ангидрид *хим.* ангідрид, -ду.

анемограф анемограф.

анемометр анемометр, -ра.

анемометрический анемометричний.

анемометрия анемометрія;

а. акустическая анемометрія акустична.

анероид анероїд.

анероидный анероїдний.

анилин анілін, -ну.

анион аніон.

анионирование (*питательной среды*) аніонування.

анионированный (*о воде*) аніонований.

анионировать аніонувати.

анионит аніоніт, -ту.

анионитовый (*фильтр*) аніонітовий.

анкер анкер, -кера.

анкерный (*болт, связь*) анкерний.

анод анод.

анодный анодний.

антивибратор антивібратор, -ра.

антивибрационный антивібраційний.

антивспениватель, **противовспениватель** антиспінювач, протиспінювач.

антивспенивающий (*о приспособ-*

лении) антиспінювальний, протиспінювальний.

антидетонатор антидетонатор, -ра;

а. металлоорганический антидетонатор металоорганічний.

антидетонационный антидетонаційний.

антидетонация антидетонація.

антикатод антикатод.

антикоррозионный, **противокоррозионный** антикорозійний, протикорозійний.

антинакипин антинакипін, -ну.

антинакипной, **противонакипной** (*о смеси*) антинакипний, протинакипний.

антиокислитель, **противоокислитель** антиокислювач, протіокислювач.

антиокислительный, **противоокислительный** антиокисний, протіокисний.

антифрикционный антифрикційний.

антрацит антрацит, -ту;

а. заштыбленный антрацит заштіблений;

а. крупносортный антрацит крупносортний;

а. -кулак, кулачный (АК) антрацит-кулак, кулачний (АК);

а. марочный антрацит марочний;

а. мелкосортный антрацит дрібносортний;

а. -мелочь, мелкий орех (АМ) антрацит-дріб'язок, дрібний горіх (АД);

а. -плита, плитный (АП) антрацит-плита, плитний (АП);

а. рядовой антрацит рядовий;

а. рядовой со штыбом (АРШ) антрацит рядовий із штібом (АРШ);

а. -семячко (АС) антрацит-насінячко (АН);

а. -семячко со штыбом (АСШ) антрацит-насінячко із штібом (АНШ);

а. сортированный антрацит сортований;

а. -штыб (АШ) антрацит-штиб (АШ).

антрацитовый, антрацитный антрацитовый, антрацитный.

А-образный (о станине) А-подібний.

апериодический (о регулировании) аперіодичний.

аппарат 1) (прибор) апарат, -та 2) (об учреждении) апарат, -ту;

а. быстродействующий апарат швидкодіючий;

а. вулканизационный апарат вулканізаційний;

а. выпарной апарат випарний;

а. газораспределительный апарат газорозподільний;

а. жалюзийный апарат жалюзійний;

а. загрузочный (топки) апарат завантажний;

а. закручивающий апарат закручувальний;

а. запарочный апарат запарювальний, запарний;

а. золообдувочный апарат золообдувальний, золообдувний;

а. золосмывной апарат золозмивний, золозмивальный;

а. измерительный апарат вимірювальний;

а. колбный апарат колбний;

а. контрольно-измерительный апарат контрольно-вимірювальний;

а. копировальный апарат копіювальний;

а. мелющий апарат молотильный;

а. мбечный апарат мийний;

а. направляющий апарат напрямний;

а. обдувочный апарат обдувальний, обдувний;

а. паровпускной апарат паровпускний;

а. пародутьевой апарат пародуттєвий, пародуттєвий;

а. пароструйный апарат парострумінний;

а. перегонный апарат перегінний;

а. пескоструйный апарат піскострумінний;

а. пишущий апарат пишучий;

аппарат поворотный апарат поворотный, повертальный;

а. промывочный апарат промывальный, промивний;

а. прутковый апарат прутковий;

а. распределительный апарат розподільний;

а. расширительный апарат розширний;

а. регистрирующий апарат реєструющий;

а. регулировочный апарат регулювальний;

а. самопишущий апарат самописный, самопишущий;

а. сварочный апарат зварювальний;

а. светокопировальный апарат світлокопіювальний;

а. сигнальный апарат сигнальний;

а. смывной апарат змивний, зми-вальный;

а. сопловой апарат сопловий;

а. спрямляющий апарат спрямляющий;

а. струйный апарат струмінний;

а. сушильный апарат сушиль-ный;

а. теплоиспользующий апарат тепловикористальний, тепло-використовуючий;

а. теплообменный, теплообмен-ник апарат теплообмінний;

теплообмінник;

а. тормозной апарат гальмовий;

а. центробежный апарат від-центровий.

аппарат-унитаз (для золотудале-ния) апарат-унітаз.

аппаратный апаратный.

аппаратостроение апаратобудуван-ня.

аппаратостроительный (цех, завод) апаратобудівний.

аппаратура апаратура;

а. включающая апаратура вклю-чальна; эл. вмикальна;

а. выключающая апаратура ви-ключальна; эл. вимикальна;

аппаратура вулканизационная апаратура вулканізаційна;

а. охладительная апаратура охолоджувальна, охолодна;

а. очистительная апаратура очисна;

а. топливоподающая апаратура паливоподавальна.

аппаратурный (контроль, оборудование) апаратурний.

апробационный (об испытаниях) апробаційний.

апробация апробація.

апробированный апробований.

апробировать апробувати.

аргумент мат. аргумент, -ту.

ареометр ареометр, -ра.

аретир аретир, -ра.

аретирование (приборов) аретування.

аретировочный (винт) аретувальний.

арифметический (напор) арифметичний.

арматура арматура;

а. бесфланцевая арматура безфланцева;

а. водоуказательная арматура водовказівна, водопоказувальна;

а. запорная арматура запірна;

а. защитная арматура захисна;

а. котельная арматура котельна;

а. отопительная арматура опалювальна;

а. перекрывающая арматура перекривна;

а. печная арматура пічна;

а. питательная арматура живильна;

а. полуавтоматическая арматура напіваавтоматична;

а. потолочная арматура стельова;

а. предохранительная арматура запобіжна;

а. продувочная арматура продувна;

а. регулировочная, регулирующая арматура регулювальна;

арматура спускная арматура спускна.

арматурный арматурний.

армированный армований.

армирующий (о раме) армуючий.

армопенобетон армопінобетон, -ну.

ароматический (ряд углеводов) ароматичний.

арочный (свод) арочний.

аррестер арестер, -тера.

асбест азбест, -ту;

а. вулканизированный азбест вулканізований;

а. листовый азбест листовий;

а. платинированный азбест платинований;

а. плетёный азбест плетений;

а. шнуровой азбест шнуровый.

асбестит азбестит, -ту.

асбеститовый азбеститовый.

асбестовый азбестовый.

асбестоцемент, асбоцемент азбестоцемент, -ту, азбоцемент.

асбестоцементный, асбоцементный азбестоцементний, азбоцементний.

азбозонолит азбозоноліт, -ту.

азбозонолитный азбозонолітний.

азбозурит азбозурит, -ту.

азбозуритный, азбозуритовый (об изоляции) азбозуритний, азбозуритовый.

азбометаллический (о прокладке) азбометалевий.

азбослюдá азбослюдá.

азбослюдяной азбослюдяний.

азботермит азботерміт, -ту.

азбофанера азбофанера;

а. гофрированная азбофанера гофрована.

асбоцемент см. асбестоцемент.

асимметрический, асимметричный асиметричний.

асимптота асимпто́та.

асимптотический асимптотічний.

асимптотичность (кривых) асимптотічність, -ності.

асинхронизм (механизмов) асинхронізм, -му.

аспиратор аспіратор, -ра.

аспираторный аспіраторний.

аспираціонный (о камере) аспираційний.

аспіра́ция аспіра́ція;

а. всасывающая аспіра́ція всмоктувальна, всмоктуюча;

а. нагнетательная аспіра́ція нагнітальна, нагнітна.

астазирование астазування.

аста́зия (регулятора) аста́зія.

астатический астатичний.

асфа́льт асфа́льт, -ту.

асфа́льтен асфа́льтен, -ну.

асфа́льтирование асфальтування.

асфа́льтированный (настил) асфальтований.

асфа́льтовый асфа́льтовый.

ата́ка (труб газом и паром) ата́ка.

атермический, атермичный (о телах) атермічний.

атмосфе́ра атмосфе́ра;

а. восстановительная атмосфе́ра відновна;

а. защитная атмосфе́ра захисна;

а. метрическая атмосфе́ра метрична;

а. окислительная атмосфе́ра окислювальна, окисна;

а. окружающая атмосфе́ра навколишня;

а. нейтральная атмосфе́ра нейтральна;

а. стандартная атмосфе́ра стандартна;

а. техническая абсолютная (ата) атмосфе́ра технічна абсолютна (ата);

а. т. избыточная (ати) атмосфе́ра технічна зайвнна (атз); надлишкова.

атмосфе́ра физическая атмосфе́ра фізична.

атмосфе́рный (воздух, коррозия) атмосфе́рный.

а́том а́том.

а́томный (котел) а́томний.

а́томоход а́томохід, -хода.

ау́стенит ау́стеніт, -ту.

ау́стенитовый, ау́стенитный ау́стенітовий, ау́стенітний.

ахро́матичный, ахро́матический (об излучении) ахро́матичний.

аце́тилén аце́тилén, -ну.

аце́тиленовый аце́тиленовий.

аце́тон аце́тón, -ну.

аце́тоновый аце́тоновий.

аэра́ционный аера́ційний.

аэра́ция (пыли) аера́ція.

аэри́рование (пылевоздушной смеси) аеру́вання.

аэри́рованный аеро́ваний.

аеро́бильный (размол) аеро́бильный.

аэро́динамика аеро́дина́міка.

аэро́динамический аеро́дина́мічний.

аэро́дирование (лопатор) аероду́вання.

аэро́дированный аеродо́ваний.

аэро́золь аеро́золь, -лю.

аэро́лифт аеро́ліфт.

аэро́метр аеро́метр, -ра.

аэроме́ханика аероме́ха́ніка.

аэропылепита́тель аеропиложи́льник.

аэропы́ль аеропы́л, -лу.

аэро́рефриже́рация аероре́фриже́ра́ція.

аэроста́тика аероста́тика.

аэро́термометр аеро́термо́метр, -ра.

аэрофо́нанный (о сушилке) аерофо́нанный.

Б

бабб́ит бабі́т, -ту;

б. оловянистый бабі́т олов'янистый;

б. свинцовистый бабі́т свинцевистый.

бабб́итовый бабі́товый.

ба́гер ба́гер, -ра.

ба́герный (кран) ба́герный.

ба́за ба́за;

б. то́пливная ба́за па́ливна.

ба́зисный (склад, станция) ба́зис-
ний.

байоне́т (рамы) байоне́т.

байоне́тный (о раме) байоне́тний.

байпа́с байпа́с, -су.

байпа́сный (отвод) байпа́сний.

бак бак;

б. бу́ферный бак бу́ферний;

б. водо́напо́рный бак водо́напір-
ний;

б. дози́ровочный бак дозува́ль-
ний;

б. дрена́жный бак дрена́жный;

б. дыха́тельный бак дыха́льный;

б. заме́рный, ме́рный бак замір-
чий, замірний;

б. масло́напо́рный бак масло́на-
пірний;

б. напо́рный бак напірний;

б. пита́тельный бак живи́льный;

б. проме́жуточный бак промі́ж-
ний;

б. промывно́й бак промивний;

б. распреде́лительный бак роз-
поді́льний;

б. расхо́дный бак витратний;

б. расписа́тельный бак розшир-
ний; розши́рювальний;

б. резерв́ный бак резервний;

б. сбо́рный бак збі́рний;

б. сливно́й бак зливний;

б. сма́зочный бак масти́льный;

б. то́пливный бак па́ливний;

б. уравни́тельный бак зрівня́ль-
ний;

б. шлакоприе́мный бак шлако-
прийма́льний.

бак-барботёр бак-барботёр, -ра.

баксо́вка баксо́вка.

бала́нс бала́нс, -су;

б. золово́й бала́нс золови́й;

б. матери́альный бала́нс мате-
ріа́льний;

б. о́брáтный (тепловой) бала́нс
зворóтний;

б. прямо́й бала́нс пря́мий;

б. силово́й бала́нс силови́й;

б. солево́й бала́нс сольови́й;

б. теплово́й бала́нс теплови́й;

б. то́пливный бала́нс па́ливний;

б. энерги́ческий бала́нс енерге-
ти́чний.

баланси́р баланси́р, -ра.

баланси́рный (о машине, переда-
че) баланси́рний.

баланси́ровать(ся) балансува́ти-
(ся).

баланси́ровка, баланси́рование ба-
лансува́ння.

баланси́ровочный (станок) балан-
сува́льний.

бала́нсовый (расчёт) бала́нсовий.

ба́лка ба́лка;

б. а́нкерная ба́лка а́нкерна;

б. двута́вровая ба́лка двота́вро-
ва;

б. консольная ба́лка консольна;

б. многопроле́тная ба́лка бага-
топроги́нна;

б. о́порная ба́лка о́порна;

б. подкла́дная ба́лка підкла́дна;

б. подколосни́ковая ба́лка під-
колосни́кова;

б. подкра́новая ба́лка підкра́но-
ва;

б. та́вровая ба́лка та́врова;

б. шарни́рная ба́лка шарни́рна;

б. швёллерная ба́лка швёллерна.

бала́ст бала́ст, -ту.

бала́стный, бала́стовый (газ,
примесь) бала́стный, бала́стовий.

балло́н бало́н;

б. арми́рованный бало́н армо́ва-
ний;

б. бу́ферный бало́н бу́ферний;

б. газоосу́шительный бало́н га-
зоосу́шний; газосу́шильный.

б. запáсный бало́н запасний;

б. проду́вочный бало́н продув-
ний;

б. пуско́вый бало́н пуско́вий.

балло́нный (газ) бало́нный.

ба́лочный ба́лочний.

балюстра́да балюстра́да.

балюстра́дный (об ограждении)
балюстра́дный.

банда́ж банда́ж, -жа́;

б. лопáточный банда́ж лопáтко-
вий;

б. парово́зный банда́ж парово́з-
ний;

б. про́волочный банда́ж дря́тя-
ний.

бандажный (о креплении) бандажний.

банить (дымогарные трубки) банити.

банник (для труб) банник.

баня (ванна) ванна;

б. масляная ванна масляна;

б. металлическая ванна металéва.

барабан барабан;

б. ведóмый барабан ведений;

б. ведúщий барабан ведúчий;

б. вращáющий барабан оберта́льний; оберта́ющий;

б. вращáющийся барабан обертовий;

б. дробильный барабан дробильний;

б. клéпанный барабан клéпаний;

б. котéльный барабан котéльный;

б. мéльничный барабан млино́вий;

б. мóбчный барабан мийний;

б. óбжиговый барабан випáлювальний;

б. пита́ющий барабан живи́льний;

б. пода́ющий барабан подава́льний;

б. по́лый барабан порожни́стий;

б. промы́вной барабан промивний;

б. разделительный барабан розді́льний;

б. сварно́й барабан зварний;

б. смесительный барабан змішува́льний;

б. сорти́ровочный, сорти́ровальный барабан сортува́льний;

б. ступе́нчатый барабан східчастий;

б. суши́льный барабан суши́льний;

б. тормозно́й барабан гальмо́вий;

б. уравни́вающий барабан зрівно́важувальний, зрівно́важуючий;

б. фрикцио́нный барабан фрикційний;

б. цельноко́ванный барабан суцільноко́ваний;

барабан цельнотянутый барабан суцільнотягнутий;

б. це́льный барабан суцільний;

б. цепно́й (колосниково́й решётки) барабан ланцюго́вий;

б. цилиндри́ческий барабан циліндри́чний;

б. электросварно́й барабан електро́сварний.

барабанный (котёл, привод) барабанный.

барашек, барашковая гайка баранчик;

б. откидно́й (на крышке) баранчик відки́дний.

барбота́жный барбота́жний.

барботёр барботёр, -ра.

барботирование барботува́ння.

барботировать барботува́ти.

барёттер барёттер, -тера.

барильёт (коксовых печей) бари́льёт.

барильётный бари́льётний.

барóграф барóграф.

барока́мера барока́мера.

барокли́нный барокли́нный.

барóметр барóметр, -ра;

б. анеро́идный барóметр анеро́їдний;

б. дифференциáльный барóметр диференціáльний;

б. пружинный барóметр пружинний;

б. сифо́нный барóметр сифо́нный;

б. ча́шечный барóметр чашко́вий.

барометри́ческий барометри́чний.

баротро́пный баротро́пний.

барьёр (для ограждения машин) бар'ёр, -ра.

бассейн басейн, -ну;

б. брызга́льный басейн бри́зка́льный;

б. водонапо́рный басейн водонапі́рний;

б. водоотсто́йный басейн водови́дстийний;

б. водосбо́рный басейн водозбі́рний;

б. водоочи́стительный басейн водоочи́сний;

бассейн каменноугольный бассейн
кам'яновугільний;

б. осветительный, осветляющий
бассейн прояснявальний;

б. отстойный бассейн відстійний;

б. охладительный бассейн охолодний;

б. питающий бассейн живильний;

б. сборный бассейн збірний;

б. сортировочный бассейн сортувальний,

бассейнный (охладитель) бассейнный.

батарейный (циклон, котёл) батаре́йний.

батарея батаре́я;

б. аккумуляторная батарея аккумуляторна;

б. выпарная батарея випарна́;

б. диффузионная батарея дифузійна;

б. котельная батарея котельна́;

б. отопительная батарея опалювальна́;

б. радиаторная батарея радіаторна́;

б. термоэлектрическая батарея термоелектрична́;

б. экстракционная батарея екстракційна́.

бачок бачо́к, -чка́;

б. расширительный бачо́к розширювальний, розширний.

башенный (кран, охлаждение) баштовий.

башмак (фигурная деталь) башма́к, -ка́;

б. двухсторонний башма́к двобічний;

б. нажимной башма́к натискний;

б. опорный башма́к опoрний;

б. откидной башма́к відкидний;

б. регулируемый башма́к регульований;

б. съёмный башма́к знімний;

б. тормозной башма́к гальмовий.

башня ба́шта;

б. вентиляционная ба́шта вентиляційна́;

б. водонапорная ба́шта водонапірна́;

б. вытяжная ба́шта витяжна́;

б. очистная ба́шта очісна́;

башня охладительная ба́шта охолодна́, охолоджувальна́;

б. пылевтяжная ба́шта пиловитяжна́;

б. серочистительная ба́шта сіркоочісна́;

б. тушильная ба́шта гасильна́.

башня-дегазатор ба́шта-дегаза́тор, -ра́.

бёгающий (огонь горелки) бігаючий.

бегун бігу́н, -на́;

б. помольный бігу́н моло́льний.

безаварийный (об эксплуатации) безаварійний.

безарматурный безармату́рний.

безвихревой (впуск) безвихровий.

безводный (о массе топлива) безводний.

безвозвратный (расход пара) безповоротний.

безвоздушный (прослойка) безповітряний.

безгаражный (способ хранения) безгаражний.

безградиентный безградієнтний.

бездействие (тормоза, регулятора) бездіяльність, -ності.

бездействующий (агрегат) недіючий.

бездефектный (шов) бездефектний.

бездымный бездімний.

беззольный беззо́льний.

безискровой (о зажигании) безіскровий.

безлекальный (о конструкции) безлека́льний.

безлопаточный безлопа́тковий.

безметалльный (радиатор) безметалевий.

безмоторный безмото́рний.

безнабивочный безнабивний.

безнакипный (режим котла) безна́кипний.

безнасадочный безнаса́дковий.

безогневой (паровоз) безвогне́вий.

безопасность 1) (качество, свойство) безпéчність, -ності; 2) (работы, обслуживания) безпе́ка.

безопасный безпéчний.

безостаточный (о газификации)
беззалищковый.

безотказный безвідказний.

безотрывный (поток) безвідривний.

безразмерный (о характеристике)
безрозмірний.

безразъемный, неразъемный нерознімний, нероз'ємний.

безрегистрационный безрегістровий.

безрельсовый (транспорт) безрэйковий.

безрешеточный (газогенератор)
безрешітковий.

безударный (вход пара) безударний.

безусадочный безусадочний.

безыскровый безіскровий.

белильный (котёл) білійний.

бензін бензін, -ну;

б. **авиационный** бензін авіаційний;

б. **автомобильный** бензін автомобільний;

б. **высокооктановый** бензін високооктановий;

б. **газовый** бензін газівий;

б. **компрессорный** бензін компресорний;

б. **крекинговый, крекинг-бензін**
бензін крекінговий, крекінг-бензін;

б. **недетонирующий** бензін недетонуючий;

б. **нефтяной** бензін нафтовий;

б. **нормальный** бензін нормальний;

б. **очищенный** бензін очищений;

б. **полимерный** бензін полімерний;

б. **промышленный** бензін промисловий;

б. **прямой гонки** бензін прямої гонки;

б. **синтетический** бензін синтетичний;

б. **сланцевый** бензін сланцевий;

б. **этилированный** бензін етильований;

бензиновый бензіновий.

бензиномёр бензиномір, -ра.

бензиноочистительный бензиноочісний.

бензинопровод бензинопровід, -воду.

бензинопроводный бензинопровідний.

бензиноулавливающий, бензиноулавливающий (о колонне, насадке) бензиноуловлювальний, бензиноуловний.

бензиноуловитель, бензиноулавливатель бензиноуловлювач.

бензобак бензобак.

бензовоз бензовоз.

бензозаправочный бензозаправний.

бензобидный бензоїдний.

бензол бензол, -лу;

бензопомпа бензопомпа.

бензопровод бензопровід, -воду.

бензораздаточный бензороздавальний.

бензостойкий бензостійкий.

бензостойкость бензостійкість, -кости.

бензоуказатель бензопокажчик.

бензоуказательный бензовказівний, бензопоказувальний.

бензофильтр бензофільтр, -ра.

бензохранилище бензосховище.

бергинизация бергінізація.

береговой (водоприёмник) береговой.

бескамерный (котёл) безкамерний.

бесканальный (теплопровод) безканальний.

бескаркасный безкаркасний.

бескислородный безкиснєвий.

бесклапанный безклапанний.

бескожуховый безкожуховий.

бесколосниковый безколосниковий.

бесконечный безконєчний; мат. нескінченний.

бесконтактный безконтактний.

бескраповый (о системе) безкраповый.

беспаровой (о форсунке) безпаровой.

бесперебойный (о работе) безперебойний.

беспламенный (уголь, сжигание) безполум'яний.

бесподвальный (о турбине) без-
підвальный.
беспоршневой (насос) безпоршне-
вий.
бесперывный (процесс) безперерв-
ний.
бесприсосный (канал, шахта) без-
присосний.
беспровальный (о колосниковой
решётке) беспровальный.
бессемерование мет. бесемеруван-
ня.
бессемеровать бесемерувати.
бессемеровский бесемерівський.
бессернистый (газ, вещество) без-
сірчастий.
бесструктурный (об изоляции) без-
структурний.
бесступенчатый безсхідчастий.
бестопочный (паровоз) безтопо-
квий.
бестраншейный (о прокладке тру-
бопроводов) безтраншейний.
бесфазовый безфазовий.
бесфакельный (о сжигании) без-
факельний.
бесцветный (газ, пламя) безбарв-
ний.
бесшарнирный безшарнирный.
бесшкальный (прибор) безшкаль-
ний.
бесшлаковый безшлаковый.
бесшовный (о трубе) безшовный.
бесшумный (выхлоп, горение) без-
шумний.
бет-фильтр бет-фільтр, -ра.
бета-излучение бета-випромінюван-
ня.
бета-распад бета-розпад, -ду.
бетон бетон, -ну.
б. армированный бетон армоба-
ний;
б. легковесный бетон легковагий;
б. литой бетон литий;
б. предварительно напряжённый
бетон попередньо напруже-
ний;
б. шлаковый бетон шлаковый.
бетонирование бетонування.
бетонный бетонний.
биение (вала, колебаний) биття.
было было;

было бороздчатое было борознисте;
б. качающееся было хитнє.
билодержатель билотримач, -ча.
биметалл биметалл, -лу.
биметаллический биметалевий.
бимолекулярный, хим. бімолеку-
лярний.
бимс бімс.
бимсовый (подпор) бімсовий.
бинарный (цикл, котёл) бінарний.
биогаз біогаз, -зу.
биогазовый біогазовий.
битум битум, -му;
б. газообразный, газовый битум
газовый;
б. маслянистый битум масляни-
стый;
б. остаточный битум залишко-
вый;
битумён битумён, -ну.
битуменовый битуменовий.
битумизация битумізація.
битуминозность битумінозність,
-ности.
битуминозный (уголь, топливо)
битумінозний.
битумный битумний.
бить (о колесе, маховике) біти.
бичевой (о мельнице) бичовий.
блаугаз блаугаз, -зу.
блаугазовый блаугазовий.
блок блок;
б. бороздчатый блок борозни-
стый;
б. ведомый блок ведений;
б. ведущий блок ведущий;
б. дифференциальный блок ди-
ференціальний;
б. желобчатый блок жолобча-
стый;
б. измерительный блок вимірю-
вальный;
б. многопустотный блок багато-
порожнистый, багатопустот-
ный;
б. направляющий блок напрям-
ный;
б. натяжной блок натяжный;
б. подъёмный блок підймаль-
ный;
б. показывающий блок показу-
вальный;

блок проволочно-канатный блок дротяно-канатний;
б. распорядительный блок розпорядний;
б. регистрирующий блок реєструючий;
б. регулирующий блок регулюючий;
б. силовой блок силовий;
б. талевый блок талевий;
б. хвостовой (скрепера) блок хвостовий;
б. холостой блок холостий;
бло́ки бло́ки, -ків;
б-ки спаренные бло́ки спаровані;
блок-картер блок-картер, -тера.
блок-кран блок-кран;
блок-мотор блок-мотор, -ра.
блок-основание блок-основа.
блок-станция блок-станція.
блок-топливник блок-топка.
блокированный блокований.
блокировка блокіровка, блокі́вка; (неоконч. действие — ещё) блокува́ння.
б. аварийная блокіровка аварійна;
б. взаимная блокіровка взаємна;
б. групповая блокіровка групова;
б. запрётно-разрешительная блокіровка заборонно-дозвільна;
б. полуавтоматическая блокіровка напівавтоматична.
блокировочный, блокирующий (кран, пост) блокува́льний, блоку́ючий.
блóчный (о печи, станции) блóчний.
блуждающий ток блука́ючий струм, -му.
бобышка бобйшка.
богхéd богхéd, -ду.
богхédный богхédний.
боёк (регулятора) бойóк (род. бййка́).
бой (изделий, материла) бйй (род. бёю);
б. кирпичный бйй цегляний;
б. шамотный бйй шамóтний.
бойлер бóйлер, -лера.

бóйлер водоводяной бóйлер водоводяний;
б. отопительный бóйлер опáлювальний;
б. пароводяной бóйлер пароводяний.
б. пиковый бóйлер піковий;
бóйлерная (помещение) бóйлерна, -но́ї.
бóйлерный бóйлерний.
боковина (решётки) боковина.
боковой (экран, расположение) боковий, бічний.
болванка (для металлоизделий) болва́нка.
болваночный болва́нковий.
болт болт, -та́.
б. анкерный болт анкерний;
б. откидной болт відкидний;
б. припорный болт припірний;
б. распорный болт розпірний;
б. соединительный болт з'єднувальний;
б. стяжной, стягивающий болт стяжний;
б. упорный болт упóрний;
б. установочный болт установочний;
б. фундаментный болт фундаментний;
б. шатунный болт шату́нний.
болтовóй болтов́ий.
большеобъёмный (агрегат, газогенератор) великооб'ёмний.
бóмба (толстостенный сосуд) бóмба;
б. калориметрическая бóмба калориметрична;
б. манометрическая бóмба манометрична.
бóров лежа́к, -ка́;
б. восходящий лежа́к висхідний;
б. надземный лежа́к надзёмний;
б. нисходящий лежа́к низхідний;
б. обходный лежа́к обхідний;
б. отводной лежа́к відвідний;
б. подземный лежа́к підзёмний;
б. пылеосадительный лежа́к пилоосаджувальний;
б. сборный лежа́к збірний.

боровковий (о сушилке) лежачковий.

боровок лежачок, -чка.

борт (трубы, вагонетки) борт, -та;
б. откидний борт відкидний.

бортівка, бортованіе бортівка;
(неоконч. действе — ещё) бортування.

бортовий (отсос газа, пыли) бортовий.

бочкообразный (корпус вентиля) бочкоподібний, бочкуватий.

бригада бригада;

б. монтажная бригада монтаж-на;

б. ремонтная бригада ремонтна.
бризол бризол, -лу.

бризольный (об изоляции) бризольний.

брикет брикет, -ту;

б. бурогольный брикет буровугільний;

б. каменноугольный брикет кам'янувугільний;

б. опилочный брикет тирсовий;

б. соломенный брикет солон'яний;

б. торфяной брикет торфовий; торфяний;

б. хвойноотпадный брикет хвойновідпадний.

брикетирование брикетування.

брикетированный (уголь, торф) брикетований.

брикетировать брикетувати.

брикетный брикетний.

броневой (о плите) броньовий.

бронза бронза.

бронзовый (кран, вкладыш) брнзовий.

бронированный броньований.

бронировка, бронирование (корпуса мельницы) бронювання.

броня (изоляция, мельницы) броня, -ні;

б. гибкая броня гнучка;

б. закрытая броня закрыта.

бросок (пламени, топлива) кидок, -дка.

брусок брусок, -ска.

брусчатый, брусковой (колосник) брусковий.

брызга (воды, масла) брызга.

брызгалка брызгалка.

брызгало брызгало.

брызгальный (бассейн, охлаждение) брызкальний.

брызгоулавливающий, брызгоулавительный (о насадке) брызковловный, брызковловлювальний.

брызгоуловитель брызковловлювач.

бугель бугель, -ля;

б. смазочный бугель мастильный;

б. эксцентриковый бугель эксцентриковый.

будка будка;

б. весовая будка вагова;

б. утепленная будка утеплена.

букса букса;

б. разъемная букса роз'ємна, рознімна;

б. сальниковая букса сальникова.

б. самосмазывающаяся букса са-момастильна;

буксование, буксовка буксування.

буксовать буксувати.

буксовый буксовий.

бульдозер бульдозер, -зера.

бульдозерный (о проходке) бульдозерный.

бульер бульер, -ра.

бульерный бульерный.

бумага папір, -перу;

б. асбестовая папір азбестовий;

б. изоляционная, изолирующая папір ізоляційний;

б. индикаторная папір індикаторний;

б. наждачная папір наждачний;

б. реактивная папір реактивний;

б. светокопировальная папір світлокопіювальний;

б. тлеющая (для зажигания) папір тліючий;

б. фильтровальная, фильтровочная папір фільтрувальний.

бумагодержатель (в индикаторе) паперотримач, -ча.

бумажный 1) (фильм, изоляция) паперовий; 2) (хлопчатобумажный) бавовняний.

бункер бункер, -кера;

бункер загрузочный бункер завантажний;

б. запасный, резервный бункер запасний, резервний;

б. золовой бункер золовий;

б. золошлаковый бункер золошлаковый;

б. котельный бункер котельний;

б. погрузочный бункер навантажний, навантажувальний;

б. приёмный бункер приймальний;

б. разгрузочный бункер розвантажний, розвантажувальний;

б. расходный бункер витратний;

б. угольный бункер вугільний;

б. шлаковый бункер шлаковый;

б. ячейковый бункер дільничний.

бункерный бункерний.

бункеровать бункерувати.

бункеровка, бункерование бункеровка, бункерування.

бур бур, -ра;

б. свободнопадающий бур вільнопадаючий;

б. спиральный бур спіральний;

б. тарельчатый бур тарілчастий;

б. турбинный, турбобур бур турбінний, турбобур;

б. ударный бур ударний.

бурав свердел, -дла.

буравить свердли́ти.

бурак (футляр печи) бурак, -ка.

бурение (скважин) буріння;

б. алмазное буріння алмазне;

б. воломитовое буріння воломітове;

б. огневое буріння вогневе;

б. разведочное буріння розвідувальне;

б. турбинное буріння турбінне;

б. ударно-вращательное буріння ударно-обертове;

б. штанговое буріння штангове;

б. эксплуатационное буріння експлуатаційне.

бурильный бурільний.

бурильщик бурільник.

бурильница бурільниця.

бурить(ся) бурити(ся).

бурный (о парообразовании) бурхливий.

буровзрывной буровибуховий.

буровой буровий.

буроугольный буровугільний.

бурт бурт;

б. фланцевый бурт фланцевий;

б. центрирующий бурт центрувальний, центруючий.

буртик буртик;

б. уплотняющий буртик ущільнювальний, ущільнюючий.

буртиковый (наконечник) буртиковый.

буртовка (труб) буртування.

бурый (уголь) бурий.

бустер бустер, -тера.

бустерный (насос) бустерний.

бутан бутан, -ну.

бутановый бутановий.

бутыл бутыл, -лу.

бутыловый бутыловий.

бúфер бúфер, -фера;

б. гидравлический бúфер гідравлічний;

б. жидкостный бúфер рідинний;

б. пружинный бúфер пружинний.

бúферность бúферність, -ності.

бúферный бúферний.

быстродвижущийся (поток) швидкокорухомий.

быстродействующий (аппарат, тормоз) швидкодіючий.

быстрогазимоный швидкогазатискний.

быстрозапорный (вентиль) швидкозапірний.

быстроменяющийся, быстроменный (расход пара) швидкозмінний.

быстрооборотный (двигатель) швидкообертівий.

быстрооткрывающийся (клапан) швидковідкривний.

быстроохлаждённый (шлак) швидкооохолоджений.

быстрота (затухания) швидкість, -кості.

быстроход (угольная мельница) швидкохід, -хода.

быстроходность швидкохідність, -ності.

быстроходный (*двигатель, машина*) швидкохідний.

бытовой (*газ, потребитель*) побутовий.

бычок (*между очелками*) бичок, -чка.

бюретка бюретка.

В

v-образный (*сосуд, расположение цилиндров*) v-подібний.

вагон вагон;

в. железнодорожный вагон залізничний;

в. изотермический вагон ізотермічний;

в. саморазгружающийся вагон саморозвантажний, саморозвантажувальний;

в. трамвайный вагон трамвайний;

в. тушильный вагон гасильний;

в. узкоколейный вагон вузькоколіїний;

в. ширококолейный вагон ширококоліїний.

вагон-цистерна вагон-цистерна.

вагонетка вагонетка;

в. безрельсовая вагонетка безрельсова;

в. загрузочная вагонетка завантажна;

в. подвесная вагонетка підвісна;

в. рельсовая вагонетка рейкова;

в. самопрокидывающаяся вагонетка самоперекидна.

вагонеточный (*способ топливоподачи*) вагонетковий.

вагонопрокидыватель вагоноперекидач, -ча.

вагонопрокидывательный вагоноперекидний.

вагранка вагранка.

ваграночный ваграночний, вагранковий.

вакуум вакуум, -му;

в.-глубокий вакуум глибокий;

в. ухудшенный вакуум погіршений.

вакуум-аппарат вакуум-апарат.

вакуум-бачок вакуум-бачок, -чка.

вакуум-бетон вакуум-бетон, -ну.

вакуум-камера вакуум-камера.

вакуум-манометр вакуум-манометр, -ра.

вакуумирование вакуумування.

вакуум-машина вакуум-машина;

в.-м. холодильная вакуум-машина холодильна.

вакуумметр вакуумметр, -ра;

в. диафрагмовый вакуумметр диафрагмовий.

вакуумметрический вакуумметричний.

вакуум-насос вакуум-насос;

в.-н. водокольцевой вакуум-насос водострумінний;

в.-н. водоструйный вакуум-насос водострумінний;

в.-н. маслокольцевой вакуум-насос маслосімейний;

в.-н. пластинчатый вакуум-насос пластинчатий, пластинчастий;

в.-н. поршневой вакуум-насос поршневий;

в.-н. ротационный вакуум-насос ротаційний;

в.-н. струйный вакуум-насос струмінний;

в.-н. центробежный вакуум-насос відцентровий.

вакуумный вакуумний.

вакуум-отопление вакуум-опалення.

вакуум-охлаждение вакуум-охолодження.

вакуум-перегонка вакуум-перегонка.

вакуум-процесс вакуум-процес, -су.

вакуум-сушилка вакуум-сушарка.

вакуум-фильтр вакуум-фільтр, -ра;

в.-ф. барабанный вакуум-фільтр барабанный;

в.-ф. дисковый вакуум-фільтр дисковый;

вакуум-фільтр ячeyковий вакуум-фільтр чарунковий.

вакуум-ежектор вакуум-ежектор, -ра.

вакуум-ексикатор вакуум-ексикатор, -ра.

вал вал;

в. ведомый вал ведений;

в. ведущий вал ведучий;

в. гибкий вал гнучкий;

в. гребенчатый вал гребінчастий;

в. карданный вал карданный;

в. коленчатый вал колінчастий;

в. коренной вал корінний;

в. кривошипный вал кривошипний;

в. кулачковый вал кулачковий;

в. передаточный вал передаточний, передавальний;

в. полый вал порожнистий;

в. приводной вал приводний;

в. приёмный вал приймальний;

в. промежуточный вал проміжний;

в. распределительный вал розподільний;

в. сквозной вал наскрізний;

в. составной вал складений;

в. ступенчатый вал східчастий;

в. телескопический вал телескопічний;

в. трансмиссионный вал трансмісійний;

в. трубчатый вал трубчастий;

в. установочный вал установочний;

в. ходовой вал ходовий;

в. цельнокованный вал суцільнокований;

в. шарнирный вал шарнірний.

валентность *хим.* валентність, -ності.

валик валик, валок, -лка; *см. также* вал;

в. коленчатый валик колінчастий;

в. нажимной валик натискний;

в. опорный валик опорний;

в. поворачивающийся валик поворотний;

в. раскатывающий валик розкачувальний;

валик тормозной валик гальмовий;

в. упорный валик упорний;

в. шлицевый валик шліцевий.

валикотый валикотий, валковий.

валоповорачиватель валоповертач, -ча.

валоповоротный валоповертальний.

вальный (*о подставке*) вальний.

вальцовка 1) (*инструмент*) вальцовка; 2) (*процесс*) вальцювання.

вальцовочный (*о соединении*) вальцювальний.

вальцовый (*о мельнице*) вальцовый.

вальцы вальці, -ців;

в. двухъярусные вальці дво-ярусні;

в. дробильные вальці дробильні;

в. сушильные вальці сушильні.

ванадиевый (*сплав, коррозия*) ванадієвий.

ванадий ванадій, -дію.

ванна ванна;

в. гидравлическая ванна гідравлічна;

в. охлаждающая ванна охолод-на, охолоджувальна;

в. шлаковая ванна шлакова.

ванный (*водонагреватель*) ванний.

вантуз вантуз;

в. рычажно-поплавковый вантуз важільно-поплавковий.

в. рычажный вантуз важільний;

вапор вапор, -ру.

вапоризатор вапоризатор, -ра.

вапоризация вапоризація.

вапориметр вапориметр, -ра.

вариант (*пылеприготовления*) ва-ріант;

в. разомкнутый варіант розімк-нений.

вариатор варіатор, -ра.

варить варити.

варка варка; (*неоконч. процесс*) варіння.

варочный (*котёл, печь*) варильний.

вата вата;

в. асбестовая вата азбестова;

ва́та мінеральна ва́та мінеральна;

в. сте́кланна ва́та скляна́;

в. шла́кова ва́та шла́кова.

ва́тержаке́тний (*о печи*) ва́тержаке́тний.

вбра́сывание (*топлива*) вбри́дання.

вбри́згивание (*топлива*) вбри́зкування.

вбри́згивать(ся), вбри́знуть(ся) вбри́зкувати(ся), вбри́знути(ся).

вва́льцовка, вва́льцовывание (*труб*) вва́льцювання, вва́льцюва́ння.

вва́рка, вва́ривание (*труб*) вва́рка, вва́рювання.

вва́рної (*штуцер*) вва́рний.

вва́нчивае́мый вва́нчивува́ний.

вва́д вва́д (*род. вва́ду*);

в. абоне́нтский вва́д абоне́нтський;

в. домо́вый вва́д домо́вий;

в. кварта́рный вва́д кварта́рний;

в. обще́домо́вый вва́д за́гально-домо́вий;

в. одно-, двухсто́ронний вва́д одно-, двобі́чний;

в. отопи́тельный вва́д опа́лювальний;

в. цо́кольный вва́д цо́кольний.

вва́дний (*канал*) вва́дний.

вдви́гание (*труб*) всува́ння.

вдви́жной (*коллектор*) всу́вний.

вдува́ние (*горючего*) вдува́ння.

вдува́тельный, вду́внóй (*прибор, компрессор*) вдува́льний, вду́вний.

вдува́ть(ся), вду́ть(ся) вдува́ти(ся), вду́ти(ся).

ведо́мый (*вал, шкив*) ве́дений.

веду́щий (*вал, колесо*) ве́дучий.

ве́ерность (*лопаток*) віяло́вість, -вості.

ве́ерный (*график, потери*) віяло́вий.

ве́ерообра́зный (*факел*) віялопо́дібний.

ве́ктор ве́ктор, -ра;

в. компла́нарный ве́ктор компла́нарний;

в. осево́й ве́ктор осево́вий;

в. поля́рный ве́ктор поля́рний;

ве́ктор скользя́щий ве́ктор ковза́ний.

ве́кторный ве́кторний.

величи́на величи́на;

в. безразме́рная величи́на безрозме́рна;

в. ка́жущаяся величи́на позі́рна, уя́вна;

в. кало́рическая величи́на кало́рична;

в. мгно́венная величи́на миттє́ова́;

в. обо́бще́нная величи́на уза́гальне́на;

в. о́братная величи́на зворóтна;

в. отри́цательная величи́на від'е́мна;

в. поло́жительная величи́на до́датна;

в. посто́йная величи́на ста́ла;

в. приве́денная величи́на зве́дена;

в. термі́ческая, тепло́вая величи́на термі́чна, тепло́ва́;

в. термодина́мическая величи́на термодина́мічна;

в. усре́днённая величи́на усере́днена́.

вене́ц вене́ц, -нця́;

в. акти́вный вене́ц акти́вний;

в. диффузо́рный вене́ц дифузо́рний;

в. зубча́тый вене́ц зубча́стий, зубча́тий;

в. конфузо́рный вене́ц конфузо́рний;

в. лопа́точный вене́ц лопа́тково́вий;

в. напра́вляющий вене́ц напра́мний;

в. центробе́жный вене́ц відце́нтро́вий;

в. центро́стремі́тельный вене́ц доце́нтро́вий.

венти́лирование вентилюва́ння.

венти́лировать(ся) вентилюва́ти(ся).

венти́лируе́мый (*прослойка воздуха*) вентилюва́ний.

венти́лирующий (*прибор, действие*) вентилю́ющий.

венти́ль венти́ль, -ля́;

вѐнтиль байпáсный вентиль бай-
пáсный;

в. блокирóвочный вентиль бло-
кувáльний;

в. быстрóзапóрный вентиль
швидкозапíрний;

в. дрена́жный вентиль дрена́ж-
ний;

в. запóрный вентиль запíрний;

в. игóльчатый вентиль голчáс-
тий;

в. мұфтов́ый вентиль мұфтов́ий;

в. обвóдный вентиль обвíдний;

в. парóзапóрный вентиль паро-
запíрний;

в. питáтельный вентиль живи́ль-
ний;

в. поворóтный вентиль поворóт-
ний;

в. продувнóй вентиль продув-
ний;

в. пусковóй вентиль пусков́ий;

в. регулiróвочный вентиль ре-
гулювáльний, регулю́ющий;

в. реду́кционный вентиль реду́к-
цiйний;

в. спускнóй вентиль спускний;

в. ствóрчатый вентиль стулчáс-
тий;

в. стóпорный вентиль стóпор-
ний;

в. тiпа «Кóсва» вентиль тiпу
«Кóсва»;

в. электромагнiтный вентиль
електромагнiтний.

вентильный вентильний.

вентилья́тор вентилья́тор, -ра;

в. аксиáльный, осевóй вентилья́-
тор аксиáльний, осьов́ий;

в. быстрохóдный вентилья́тор
швидкохíдний;

в. винтовóй вентилья́тор гвинто-
в́ий;

в. всáсывающий вентилья́тор
всмóктувальний, всмóктуючий,

в. вытя́жной вентилья́тор вытя́ж-
ний;

в. двухступéчатый вентилья́тор
двосхíдчáстий;

в. дутьевóй вентилья́тор дуттьо-
в́ий;

вентилья́тор кры́льчатый вентилья́-
тор крыльчáстий;

в. мѐлющий вентилья́тор молóбь-
ний;

в. нагнетáтельный вентилья́тор
нагнитáльний, нагнiтний;

в. осевóй вентилья́тор осьов́ий;

в. отсáсывающий вентилья́тор
вiдсмóктувальний, вiдсмóкту-
ючий;

в. поршнево́й вентилья́тор порш-
не́вий;

в. пропѐллерный вентилья́тор про-
пѐлерний;

в. ротациóнный вентилья́тор ро-
таци́йний;

в. тихохóдный вентилья́тор тихо-
хíдний;

в. центробѐжный вентилья́тор вiд-
центров́ий.

вентилья́ционный (канал, камера)
вентилья́цiйний.

вентилья́ция вентилья́ция;

в. бесквóззнякóвая вентилья́ция
безпрóтягова;

в. восхóдящая вентилья́ция ви-
схíдна;

в. всáсывающая вентилья́ция
всмóктувальна, всмóктуюча;

в. вытя́жная вентилья́ция вытя́ж-
на;

в. естѐственная вентилья́ция при-
рòдна;

в. искúсственная вентилья́ция
штúчна;

в. нагнетáтельная вентилья́ция на-
гнитáльна, нагнiтна;

в. притóчная вентилья́ция притóч-
на, припливна́;

в. притóчно-вытя́жная вентилья́-
ция притóчно-вытя́жна, при-
пливно-вытя́жна;

в. протóчная вентилья́ция протóч-
на;

в. уси́ленная вентилья́ция пiдси́-
лена.

верѐвочный (тормоз) зiрбовочний.

веретѐнный (о масле) веретѐнный.

веретенообráзный (клапан) вере-
тенопòбiйний.

верньѐр верньѐр, -ра.

вероятность iмóвiрність, -ності;

вероятность термодинаміческая
імовірність термодинамічна.

вероятный (запас, месторождение)
імовірний.

вертика́л вертика́л;

в. отопительный вертика́л опá-
лювальний;

в. сдвоенный вертика́л здво́ений.

вертика́л мат. вертика́л, -лі.

вертика́льный (котёл, барабан)
вертика́льний.

верту́шка (счётчика) верту́шка.

верх (печи) верх, -ху.

ве́рхний (подвод, разводка) ве́рх-
ній.

верховой (торф, посадка лопаток)
верховий.

вес ва́г;

в. абсолютный ва́гá абсолю́тна;

в. атомный ва́гá а́томна;

в. молекулярный ва́гá молеку-
ля́рна;

в. насыпной ва́гá насипна́;

в. объёмный ва́гá об'ёмна́;

в. относительный ва́гá відно́сна;

в. приведённый ва́гá зве́дена́;

в. собственный ва́гá в́ласна́;

в. сцепной ва́гá зчі́пна́;

в. удельный ва́гá пито́ма.

весовая (помещение) вагова́, -во́й.

весовой (о теплоёмкости) ваго-
вий.

вестовой (о трубе) вістовий.

вёсы ва́гá; (с коромыслом) тере-
зі́, -зі́в;

в. автоматические ва́гá автома-
ти́чна;

в. аналитические терезі́ аналі-
ти́чні;

в. аэродинамические ва́гá аеро-
динамі́чна;

в. газовые электромагнитные ва-
га́ га́зова електромагні́тна;

в. гидростатические ва́гá гідро-
статична́;

в. демпферные ва́гá де́мпферна́;

в. десятичные терезі́ десятко́ві;

в. ковшовые ва́гá ковшо́ва́;

в. кольцевые ва́гá кильце́ва́;

в. к. указывающие ва́гá кильце́-
ва вказі́вна́, пока́зувальна́.

вёсы кильце́вые безлека́льные ва-
га́ кильце́ва безлека́льна́;

в. коромысловые терезі́ корб-
мисло́ві;

в. крутильные ва́гá крути́льна́;

в. пружинные ва́гá пружинна́;

в. регистрирующие ва́гá реест-
ру́юча́;

в. рычажные терезі́ ва́жильні́;

в. самопишущие ва́гá самопи́с-
на́;

в. счётные терезі́ со́тенні́.

вётви, ветки (топливо) гі́лля́.

ветвь (трубопровода) ві́тка.

ветровой (щит, напор) ві́тровий.

вещество речовина́;

**в. агломерирующее, агломера-
ционное** речовина́ агломера-
ці́йна́;

в. активизирующее речовина́ акти-
в́уюча́;

в. антидетонационное речовина́
антидетонаці́йна́;

в. антикоррозионное речовина́
антикорозі́йна́, протикорозі́й-
на́;

в. взрывчатое речовина́ вибухо́-
ва́;

в. вяжущее речовина́ в'я́жуча́;

в. газообразное речовина́ газо-
поді́бна́, газува́та́;

в. газообразующее речовина́ га-
зоутво́рююча́, газотві́рна́;

в. грубодисперсное речовина́ гру-
бодисперсна́;

в. летучее речовина́ летка́;

в. мелкодисперсное речовина́
дрібнодисперсна́;

в. науглероживающее речовина́
науглецюва́льна́;

в. одоризирующее, одорирующее
речовина́ одорува́льна́;

в. органическое речовина́ орга-
ні́чна́;

в. охлаждающее речовина́ охо-
ло́дна́, охоло́джувальна́;

в. парообразующее речовина́ па-
роутво́рююча́, паротві́рна́;

в. пенообразующее речовина́ пі-
ноутво́рююча́, пінотві́рна́;

в. радиоактивное речовина́ ра-
діоакті́вна́;

вещество **растворимое** речовина розчинна;

в. смазочное речовина мастильна;

в. смолообразующее речовина смолоутворююча, смолотвірна;

в. сыпучее речовина сипка;

в. теплопроводное речовина теплопровідна.

взаимный (об облучении) взаємний.

взаимодействие (механизмов) взаємодія;

в. обменное взаємодія обмінна;

в. ядерное взаємодія ядерна.

взаимодействующий (о механизмах) взаємодіючий.

взаимозаменяемость (деталей, газозв) взаємозамінність, -ності.

взаимозаменяемый (о деталях) взаємозамінний.

взаимооблучаемый (о поверхностях) взаємоопромінюваний.

взаимоогibaющий (о поверхностях) взаємообгінний, взаємообгінюючий.

взаимосвязанный (об участках сетей) взаємозв'язаний.

взвесь (в газах) závisь, -сі, суспензія.

взвешенный 1) (в газах и жидкостях) závisлий; 2) (на весах) зважений.

взвихрение (смеси) звихнення.

взмучивание (осадков) скаламучування.

взрыв вибух, -ху;

в. детонационный вибух детонаційний.

взрываемость вибухливість, -вості.

взрывать, взорвать висаджувати в повітря, висадити в повітря.

взрываться, взорваться вибухати, вибухнути.

взрывной вибуховий.

взрывобезопасность вибухобезпечність, -ності.

взрывобезопасный вибухобезпечний.

взрывогасительный вибухогасильний.

взрывообразный (о горении) вибухоподібний, вибуховий.

взрывоопасность вибухонебезпечність, -ності.

взрывоопасный вибухонебезпечний.

взрывосмягчитель вибухозм'якшувач.

взрывосмягчительный, взрывосмягчающий (компонент) вибухозм'якшувальний.

взрывчатка вибухівка.

взрывчатость вибуховість, -вості.

взрывчатый, взрывной вибуховий.

взрыхление (филтра, часадки) спущування, спущення.

вибратор вібратор, -ра;

в. механический вібратор механічний;

в. пневматический вібратор пневматичний;

в. центробежный вібратор відцентровий;

в. электрический вібратор електричний.

вибрационный вібраційний.

вибрация (двигателей, деталей) вібрація.

вибрировать вібрувати.

вибрирующий (о пружине, поверхности) вібруючий.

вибробункер вібробункер, -кера.

вибробурение вібробуріння.

виброгаситель віброгасник, віброгаситель, -ля;

виброгасительный віброгасильний.

виброграмма віброграма.

виброграф віброграф;

в. стационарный віброграф стаціонарний.

виброгрохот віброгрохот.

виброизмерительный вібровимірвальний.

вибрметр вібрметр, -ра.

вибропреобразователь віброперетворювач.

вибростойкость, виброустойчивость вібростійкість, -кості.

виброустойчивый, вибростойкий вібростійкий.

вид 1) (разновидность) вид, -ду;

2) (внешность) вигляд, -ду;

вид **внѣшний** **вигляд** зовнішній;
в. **синусоїдальний** (*кривой*) **вигляд** синусоїдальний.

видимый (*о скорости, напряжении*) **видимий**.

визуальный **візуальний**.

вилка (*деталь*) **вилка**;

в. **направляющая** **вилка** **напрямна**;

в. **переводная** **вилка** **перевідна**;

в. **разъединительная** **вилка** **роз'єднувальна**.

в. **соединительная** **вилка** **з'єднувальна**.

вилчатый, вилообразный (*отвод, рама*) **вилчастий, вилкуватий, вилокподібний**.

винт **гвинт, -тá**;

в. **дифференциальный** **гвинт** **диференціальний**;

в. **зажимной** **гвинт** **затискний**;

в. **крепёжный** **гвинт** **кріпильний**;

в. **левый** **гвинт** **лівий**;

в. **многозаходный** **гвинт** **багато-західний**;

в. **многониточный** **гвинт** **багатонитковий**;

в. **нажимной** **гвинт** **натискний**;

в. **ограничительный** **гвинт** **обмежувальний, обмежний**;

в. **одноходовой** **гвинт** **одноходовий**;

в. **подающий** **гвинт** **подавальний**;

в. **подъёмный** **гвинт** **піднімальний**;

в. **правый** **гвинт** **правий**;

в. **распёрный** **гвинт** **розпірний**;

в. **регулировочный** **гвинт** **регулювальний**;

в. **соединительный** **гвинт** **з'єднувальний**;

в. **стопорный** **гвинт** **стопорний**;

в. **установочный** **гвинт** **установочний**;

в. **фиксирующий** **гвинт** **фіксуючий**;

в. **ходовой** **гвинт** **ходовий**.

винтовой **гвинтовой**.

винтомоторный **гвинтомоторный**.

винтообразный (*о лопасти*) **гвинтоподібний**.

вириальный (*коэффициент*) **віріальний**.

виртуальный (*о перемещении*) **віртуальний**.

вискозиметр **віскозиметр, -ра**.

вискозиметрический **віскозиметричний**.

вискозиметрия **віскозиметрія**.

вискозін **віскозін, -ну**.

вискозиновый **віскозиновий**.

висцйновый (*фильтр*) **вісцйновий**.

висячий (*клапан, колпак*) **висячий**.

виток **виток, -ткá**;

в. **двойной** **виток** **подвійний**;

в. **одинарный** **виток** **одинарний**.

вихревой (*поток, труба*) **вихровий**.

вихреисточник **вихроджерело**.

вихрь **віхор** (*род. вихору и вихру*);

в. **концевой** **віхор** **кінцевий**;

в. **одиночный** **віхор** **одиночний, поодинокий**;

в. **плоский** **віхор** **плоский**;

в. **свободный** **віхор** **вільний**;

в. **соединённый** **віхор** **з'єднаний**;

в. **циркуляционный** **віхор** **циркуляційний**.

вкладной (*стержень*) **вкладний**.

вкладыш **вкладиш**;

в. **клинообразный** **вкладиш** **клиноподібний**;

в. **разрезной** **вкладиш** **розрізний**;

в. **самоустанавливающийся** **вкладиш** **самовстановний**;

в. **составной** **вкладиш** **складений**.

вклепанный (*стержень, цапфа*) **вклєпаний**.

включатель **вмикач, -чá**;

в. **рычажный** **вмикач** **важільний**.

включать, включить 1) (*механизмы, приборы*) **включати, включити**; 2) (*электроприборы*) **вмикати, увімкнути**.

включение 1) (*вещество*) **включення**; (*действие*) **включення**; (*неоконч. — ещё*) **включання**;

2) (*электроприборов*) **вмикання**;

в. **параллельное** (*агрегатов*) **вмикання** **паралельне**;

в. **последовательное** **вмикання**

послідовне;

включёние прямое вмикання пряме, безпосереднє;

в. шлаковое включення шлакове.

включающий (*автомат, реле*) включа́льний; (*об электричестве*) вмика́льний.

вла́га воло́га;

в. адсорбционная воло́га адсорбційна;

в. гигроскопическая воло́га гігроскопічна;

в. капельная воло́га краплинна;

в. капиллярная воло́га капілярна;

в. пирогенетическая, пирогенная воло́га пірогенетична, пірогенна;

в. сорбционная воло́га сорбційна.

влагоёмкий вологоёмкий.

влагоёмкость вологоёмкість, -кості.

влагоизмерительный вологовимірвальний, вологовимірний.

влагоизолирующий, влагоизоляционный (*слой, прокладка*) вологоізоляційний.

влагоизоляция вологоізоляція.

влагомаслоотделитель вологомасловіддільник.

влагомер вологомір, -ра.

влагомерный вологомірний.

влагонепроницаемость вологонепроникність, -ності.

влагонепроницаемый (*об изоляции*) вологонепроникний.

влагоотделитель вологовіддільник.

влагоотделительный вологовіддільний.

влагопоглотитель вологовбира́ч, -ча, вологопоглина́ч, -ча.

влагопоглотительный, влагопоглощающий (*слой, изоляция*) вологовбирний, вологопоглинальний, вологопоглинаючий.

влагопоглощение вологовби́рання, вологопоглина́ння.

влагопроводность вологопровідність, -ності.

влагопроводный, влагопроводящий (*прослойка*) вологопровідний.

влагосодержание вологовміст, -ту;

влагосодержание локальное вологовміст локальний;

в. молярное вологовміст молярний.

влагосопротивление вологоопі́р, -опору.

влагосопротивляемость вологоопі́рність, -ності.

влагостойкий, влагоустойчивый (*изоляционный материал*) вологостійкий.

влагоудалитель вологовидáлювач.

влагоудалительный вологовидáлювальний, вологовидáлюющий.

влагоулавливатель вологовлóблыву-вач.

влагоулавливательный, влагоулавливающий (*материал*) вологовлóблывальний.

влагоупорность вологотривкість, -кості.

влагоупорный (*материал*) вологотривкий.

вла́жностный (*режим*) волóгисний.

вла́жность волóгість, -гості;

в. абсолютная волóгість абсолю́тна;

в. безопасная волóгість безпéчна;

в. весовая волóгість вагова́;

в. воздушно-сухая волóгість повітряно-суха́;

в. гигроскопическая волóгість гігроскопічна;

в. объёмная волóгість об'ёмна;

в. относительная волóгість відно́сна;

в. предельная волóгість грани́чна;

в. приведённая волóгість зве́дена;

в. режимная волóгість режі́мна;

в. сорбционная волóгість сорбційна;

в. удельная волóгість пито́ма.

вла́жный (*пар*) волóгий;

влёт (*печи*) влі́т (*род. влёту*).

вмázка, вмáзывание (*гарнитуры*) вмáзка, вмáзування.

вместімость (бака, котла) місткість, -кості.

вмонтірований вмонтований.

вмуровывание (гарчитуры) вмуровування, вмурування.

вмятина (в котле) вмітина.

внезапный (сброс нагрузки, рывок тяги) раптовий.

внеплановый (ремонт) позаплановий.

внерасчётный (размер, надбавка) позарозрахунковий.

внецентранный, внецентровый позацентровий.

внешний зовнішній.

внутренний (нагрев, поток) внутрішній.

внутренность (мельницы, котла) внутрішність, -ності.

внутриатомный внутрішньоатомний.

внутрибарабанный внутрішньобарабанный.

внутридомовый (стояк, разводка) внутрішньодомовий.

внутризаводской внутрішньозаводський.

внутриквартирный (о разводке) внутрішньоквартирний.

внутримолекулярный (об энергии) внутрішньомолекулярний.

внутристанционный (расход энергии, потеря) внутрішньостанційний.

внутрицеховой (о сети) внутрішньоцеховий.

внутриядерный внутрішньоядерний.

вогнутость (лопаток, труб) увігнутість, -тості.

вогнутый (профиль) увігнутий.

вода водá;

в. агрессивная водá агресивна;

в. адсорбционная водá адсорбційна;

в. артезианская водá артезіанська;

в. водопроводная водá водопровідна;

в. газированная водá газівана;

в. грунтовáя водá ґрунтовá;

водá дистиллированная водá дистильована;

в. дождевая водá дощовá;

в. жёсткая водá жорсткá;

в. загрязнённая водá забруднена;

в. кипячёная водá кип'ячена;

в. кислая водá кислá;

в. коагулированная водá коагульована;

в. конституционная водá конституційна;

в. котловáя водá котловá;

в. кристаллизационная водá кристалізаційна;

в. минерализованная водá мінералізована;

в. мягкая водá м'якá;

в. надсмольная водá надсмольна;

в. обессоленная водá знесолена;

в. оросительная водá зрошувальна;

в. отходящая водá відхідна;

в. охлаждающая водá охолóдна, охолóджувальна;

в. очищенная водá очищена;

в. перегрétая водá перегріта;

в. пиро́генная водá піро́генна;

в. пита́тельная водá живи́льна;

в. питьева́я водá питна́;

в. пове́рхностная водá поверхне́ва;

в. подзе́мная водá підзе́мна;

в. подкисле́нная водá підкисле́на;

в. подсмольная водá підсмольна;

в. пресная водá прісна;

в. продувочная водá продувна́;

в. промывна́я водá промивна́;

в. прудова́я водá ставовá;

в. речна́я водá річковá;

в. сбросова́я водá скидна́;

в. скру́бберная водá скру́берна;

в. сто́чная водá стічна́;

в. сыра́я водá сира́;

в. тяжёлая водá важка́;

в. умягчённая водá зм'якшена́;

в. химочи́щенная водá хімо́чищена́;

водá хлорированная водá хлорó-вана;

в. щелочная водá лужна.

водíлка (маслопресса) водíлка.

воднорастворимый (о солях) вод-норозчинний.

водный водяний; (из воды) вод-дяний.

водовóд водовíд, -вóду;

в. отводящий водовíд відвід-ний;

в. подводящий водовíд підвід-ний.

водовóдный (канал) водовíдный.

водоводяной (теплообменник) во-доводяний.

водовозду́шный (об отоплении) водоповітряний.

водогрейный водогрійний.

водозабор водозабір, -бору.

водозаборный водозабірний.

водоизмерительный, водомёрный (прибор, колесо) водовимірю-вальний, водомірний.

водокáпельница водокрáпельница.

водокáчка водокáчка.

водоко́льцевой (насос) водокі́льце-вий.

водомёр водомір, -ра;

в. барабанный водомір барабáн-ний;

в. винтовой водомір гвинтовий;

в. дисковый водомір дисковий;

в. камерный водомір камерний;

в. крыльчатый водомір крильча-стный;

в. многостру́йный водомір бага-тострумíнный;

в. объёмный водомір об'ёмний;

в. поршнево́й водомір поршне-вий;

в. самопíшущий водомір само-пíсний;

в. скоростной водомір швидкі-сний;

в. суммирующий водомір підсу-мóвующий;

в. турбинный водомір турбін-ний.

водомёрный (прибор, стекло) во-домі́рный.

водонагреватель водонагрі́вник, -ка, водонагрі́вач, -ча;

в. быстродействующий водо-нагрі́вник швидкоді́ющий;

в. ёмкостный водонагрі́вник ём-кісний;

в. контактны́й водонагрі́вник кон-та́ктный;

в. кúхонный водонагрі́вник ку-хóнный;

в. отопительно-вентиляциóнный водонагрі́вник опалювально-вентиля́ційний;

в. по́верхностный водонагрі́вник по́верхне́вий;

в. полуавтоматический водона-грі́вник напівавтоматі́чний;

в. протóчный водонагрі́вник про-тóчный;

в. трубчатый водонагрі́вник труб-ча́стный;

в. форсуно́чный водонагрі́вник форсу́нковый;

в. электри́ческий водонагрі́вник електри́чний.

водонагреватель-аккумулятор во-донагрі́вник-акумулято́р, -ра.

водонагревательный водонагрі-ва́льный, водонагрі́вный.

водонапо́рный (бассейн, башня) водонапі́рний.

водонепроница́емость водонепро-ні́кність, -ності.

водонепроница́емый водонепрони-кий.

водонóсность (пласта) водонóс-ність, -ності.

водонóсный водонóсний.

водоо́пускной (коллектор, труба) водоо́пускний.

водоотвóд водовíдвід, -вóду.

водоотвóдный водовíдвідний.

водоотвóдчик водовíдвідник.

водоотделитель водовíдді́льник.

водоотделительный водовíдді́ль-ный.

водоотлі́в водовíдлів, -ву.

водоотлі́вный водовíдлівний.

водоохладі́тель водоохоло́дник.

водоохладі́аемый (колосник) во-доохоло́джуваний.

водоохлажда́ющий, водоохладі́-

тельный (об устройстве, трубе)
 водоохолодний, водоохолоджу-
 вальний.
водоохлаждение водоохолоджен-
 ня;
в. проточное водоохолодження
 проточе;
в. циркуляционное водоохоло-
 дження циркуляційне.
водоочиститель водоочисник.
водоочистительный (аппарат) во-
 доочисний.
водоочистка водоочістка;
в. анионитовая водоочістка ані-
 онітова;
в. катионитовая водоочістка ка-
 тіонітова;
в. механическая водоочістка ме-
 ханічна;
в. содоизвестковая водоочістка
 содовапняна;
в. химическая водоочістка хі-
 мічна.
водоперепускной водоперепускний.
водопитательный водоживильний.
водоплénочный (насос) водоплів-
 ковий.
водоподготовительный водопідго-
 товчий.
водоподготовка водопідготовка;
 (действие — ещё) водоготуван-
 ня, водопідготовляння;
в. катионитовая водопідготовка
 катіонітова;
в. термическая водопідготовка
 термічна;
в. химическая водопідготовка хі-
 мічна.
водоподогрѐв водопідігрів, -ву, во-
 допідігрівання.
водоподогреватель водопідігрів-
 ник, -ка.
водоподогревательный водопіді-
 грівальний, водопідігрівний.
водоподъёмник водопідйомник.
водоподъёмный (насос, спираль)
 водопіднімальний.
водопонижающий (дренаж) водо-
 знижувальний.
водопотребитель водоспоживач,
 -ча.

водопотребительный (о сети) во-
 доспоживний.
водопотребление водоспоживання.
водоприёмник водоприймач, -ча.
водоприёмный водоприймальний.
водопробный водопробний.
водопровód водопровід, -вóду;
в. кольцевой водопровід кільце-
 вий;
в. противопожарный водопровід
 протипожежний;
в. разветвлённый водопровід роз-
 галужений;
в. хозяйственно-питьевой водо-
 провід господарсько-питний.
водопроводный водопровідний.
водопроводчик водопровідник.
водопроводчица водопровідниця.
водопроницаемость водопроник-
 ність, -ності.
водопроницаемый (грунт) водо-
 проникний.
водопрóпускной водопропускний.
водоразбóр водорозбір, -бóру; во-
 дорозбирання;
в. рассредотóченный водорозбір
 розосереджений.
водоразрѐзный водорозбірний.
водораспределение водорозподіл,
 -лу, водорозподілення; (неоконч.
 процесс — ещё) водорозподілян-
 ня.
водораспределитель водорозподіль-
 ник.
водораспределительный водороз-
 подільний.
водоросыл, водоросыление водо-
 розпїл, -лу, водорозпїлення;
 (неоконч. процесс) водорозпї-
 лювання.
водоросылытель водорозпїлювач.
водоросылытельный водорозпїлю-
 вальний.
водорастворимый (о смолах) во-
 дорозчинний.
водорód х.м. водень, -дно;
в. хлористый водень хлористий.
**водорód-катионирование, Н-катио-
 нирование** водень-катионування,
 Н-катионування.
водорód-катионит, Н-катионит во-
 день-катионіт, -ту, Н-катионіт, -ту.

водорóдный водне́вий.
водородосодержа́щий (*компонент*) водневмісний.
водосбо́рник водозбі́рник.
водосбо́рний водозбі́рний.
водосепара́тор водосепара́тор, -ра.
водосепара́торный водосепара́тор-ний.
водосливно́й водозливний.
водосмо́тр (*котлов*) водоо́гляд, -ду.
водоснабжа́ющий, водоснабжа́тель-ный (*трубопровод, сеть*) водопостача́льний.
водоснабже́ние водопостача́ння;
в. горя́чее водопостача́ння га-ря́че;
в. за́мкнутое водопостача́ння за́мкнене;
в. протóчное водопостача́ння про-то́чне;
в. прями́то́чное водопостача́ння прями́то́кове;
в. сифо́нное водопостача́ння си-фо́нное;
в. сме́шанное водопостача́ння зміша́не;
в. холо́дное водопостача́ння хо-ло́дне.
водосодержа́ние (*котла на 1 кв.м*) водовмі́ст, -сту.
водосоедини́тельный водоз'єдну-вальний.
водоспу́ск водоспу́ск, -ку.
водоспускну́й водоспускну́й.
водосто́йкий, водоусто́йчивый водо-сто́йкий.
водосто́йкость, водоусто́йчивость водосто́йкість, -кості.
водосто́к водості́к -то́ку.
водосто́чный (*жéлоб, труба*) во-дості́чний.
водостру́й водостру́мין, -меня, водостру́міна.
водостру́йный водостру́мінний.
водотру́бный (*котёла*) водотру́б-ний.
водоуказа́тель водопока́жчик;
в. двухжидкостный водопока́ж-чик дво́рідинний;
в. многостеко́льный водопока́ж-чик багатостеко́льний;

водоуказа́тель сни́женный водопо-ка́жчик зни́жений;
в. электроиндукци́онный водопо-ка́жчик електроіндукці́онний.
водоуказа́тельный водопока́зний, водовкази́вний.
водоулови́тель водовло́влювач.
водоулови́тельный водовло́вний, водовло́влюва́льний.
водоумягче́ние водозм'я́кшення (*неоконч. процесс — ещё*) во-дозм'я́кшува́ння.
водоумягчи́тель водозм'я́кшувач.
водоумягчи́тельный водозм'я́кшу-ва́льний.
водоупо́рный водотривкі́й.
водохрани́лище (*при теплостан-циях*) водо́ймище.
во́ды во́ди (*род. вод*);
в. сбро́сные фено́льные во́ди ски́дні фено́льні;
в. скруббе́рные во́ди скру́берні;
в. шла́мовые во́ди шла́мові.
водяно́й (*теплообменник*) водя-ний;
в. эквивале́нт (*калориметра, теплоносителя*) водя́ний ек-вивале́нт.
возбу́дитель эл. збу́дник.
возбу́дительный, возбужда́ющий збу́дний, збу́джува́льний, збу́-джу́ющий.
возвра́т (*тепла, в исходное поло-жение*) повер́нення;
в. самоте́чный повер́нення само-пли́вне.
возврати́тель поверта́ч, -ча.
возврати́тельно-поступа́тельный зворóт-но-поступа́льний.
возврати́тый 1) (*обратный*) зворóт-ний; 2) (*поворотный*) поворо́т-ний.
возвраща́ющий (*механизм*) повер-та́льный, верта́льный.
возго́нка (*летучих*) возго́нка.
возгора́емость, воспламеня́емость займи́стість, -тості.
возгора́ние, воспламене́ние заго-ря́ння, займа́ння.
воздéйствие (*регулятора, тяги*) впли́в, -ву;
в. ко́свенное впли́в посере́дній;

воздѣйствие непосредственное
вплив безпосередній;

в. обратное вплив зворотний.

воздух повітря;

в. атмосферный повітря атмосферне;

в. влажный повітря вологе;

в. вторичный повітря вторинне;

в. горячий повітря гаряче;

в. дополнительный повітря додаткове;

в. избыточный повітря зайвине, надлишкове;

в. карбюрированный повітря карбюріване;

в. обогащенный (*кислородом*) повітря збагачене;

в. окружающий повітря навколишнє;

в. отходящий повітря відхідне;

в. первичный повітря первинне;

в. подогретый повітря підігріте;

в. пусковой повітря пускове;

в. разреженный повітря розріжене;

в. распылительный, распыливающий повітря розпилювальне;

в. сжатый повітря стиснуте;

в. сухой повітря сухе;

в. третичный повітря третинне;

в. холодный повітря холодне;

в. циркуляционный повітря циркуляційне.

воздуховод повітровід, -воду.

воздуховодный повітровідний.

воздуховоз повітровоз.

воздуховпускной повітровпускний.

воздуховыпускной повітровипускний.

воздуходувка повітродувка;

в. винтовая повітродувка гвинтова;

в. ротативная повітродувка ротативна.

воздуходувный (*вентилятор*) повітродувний.

воздухомёр повітромір, -ра.

воздухомёрный повітромірний.

воздухоагнетатель повітронагнітник, -ка.

воздухоагнетательный повітронагнітальний, повітронагнітний.

воздухоагревание повітронагрівання.

воздухоагреватель повітронагрівник, -ка, повітронагрівач, -ча;

в. колонковый повітронагрівник колонковий.

воздухоагревальный повітронагрівальний, повітронагрівний.

воздухонепроницаемость повітро-непроникність, -ності.

воздухообмен повітрообмін, -ну.

воздухообменный повітрообмінний.

воздухоотводный, воздухоотводящий (*патрубок*) повітровідвідний.

воздухоотводчик повітровідвідник, -ка.

воздухоотделитель повітровіддільник.

воздухоотделительный повітровіддільний.

воздухоохладитель повітроохолодник;

в. оросительный повітрохолодник зрошувальний.

воздухоохладительный повітроохолоджувальний, повітроохолодний.

воздухоочиститель повітроочісник;

в. жидкостный повітроочісник рідинний;

в. масляный повітроочісник масляний;

в. сухой повітроочісник сухий.

воздухоочистительный повітроочіщувальний, повітроочісний.

воздухоперепускной повітроперепускний.

воздухоподводящий (*канал, фурма*) повітропідвідний.

воздухоподогреватель повітропідігрівник, -ка;

в. вращающийся повітропідігрівник обертовий;

в. одно-, двухпоточный повітропідігрівник одно-, двопотоковий;

в. одно-, двух-, трёх-, многоходовой повітропідігрівник, одно-, дво-, три-, багатоходовий;

воздухоподогріватель пластінчатий повітропідігрівник пластінчастий;

в. ребрісто-зубчатий повітропідігрівник ребрісто-зубчастий;

в. ребристий плитчатий повітропідігрівник ребристий плитчастий;

в. регенеративний повітропідігрівник регенеративний;

в. рекуперативний повітропідігрівник рекуперативний;

в. сітчатий повітропідігрівник сітчастий;

в. тру́бчатий повітропідігрівник трубчастий.

воздухоподогрівательный повітропідігрівальний, повітропідігрівний.

воздухопровод повітропровід, -вóду;

в. атмосферный повітропровід атмосферний.

воздухопроводный повітропровідний.

воздухопроницаемость повітропроникність, -ності.

воздухопроницаемый (*слой, ограждение*) повітропроникний.

воздухопусковой (*о системе*) повітропусковий.

воздухораспределение 1) (*система*) повітророзподіл, -лу; 2) (*процесс*) повітророзподіляння;

в. золотниковое повітророзподіл золотниковий;

в. поршневое повітророзподіл поршневий.

воздухораспределитель повітророзподільник.

воздухораспределительный повітророзподільний.

воздухосборник повітробірни́к.

воздухосборный повітробірний.

воздухосб повітросб.

воздухоудаление повітровидалення (*неоканч. процесс — обычно*) повітровидаляння.

воздухофильтрующий (*о сетке*) повітрофільтрувальний.

воздушник повітряник.

возду́шно-сухой (*о топливе*) повітряно-сухий.

воздушный повітряний.

возобновляемый (*запас топлива*) відновлюваний.

возрастание (*напора, температуры*) зроста́ння.

возрастающий (*напор, напряжение*) зроста́ючий.

во́йлок повсть, -ті;

в. минеральный повсть мінеральна;

в. строительный повсть будівельна;

в. шерстяной повсть шерстяна.

во́йлочный (*о прокладке, изоляции*) повстя́ний.

волна́ хви́ля;

в. взрыва́я хви́ля вибухова́;

в. детонацио́нная хви́ля детонаційна́;

в. затуха́ющая хви́ля загаса́юча, затуха́юча;

в. монохромати́ческая хви́ля монохромати́чна́;

в. о́братная хви́ля зворóтна́;

в. отраже́нная хви́ля відби́та́;

в. па́дающая хви́ля па́даюча́;

в. преломле́нная хви́ля залóмлена́;

в. теплова́я хви́ля теплова́́;

в. уда́рная хви́ля уда́рна́;

в. электромагні́тная хви́ля електромагні́тна́.

волни́стость хви́лястість, -тості.

волни́стый (*колосник, труба*) хви́лясті́й.

волново́й (*о сопротивлении*) хви́льови́й.

волоки́стый (*об изоляции*) волоки́стий.

воло́кно волокно́́;

в. асбе́стовое волокно́ азбе́стове́́;

в. минеральное волокно́ міне́ральне́́;

в. стекля́нное волокно́ скляне́́.

воломі́товый (*бур*) воломі́товий.

волоско́вый волоско́вий.

волосóк (*манометра*) волосóк, -ска́́;

волосок пружинящий волосок пружинячий.
волочённый (о трубе) волочений
волокылка, волокуша (скрепер) волокуша.
вольвёр вольвёр, -ра.
вольтметр эл. вольтметр, -ра;
в. тепловой вольтметр тепловой.
вольфрам вольфрам, -му.
вольфрамовый (о стали) вольфрамовый.
волюмометр волюмометр, -ра.
воронённый (о стали) воронований.
воронка воронка; (для переливания жидкостей — ещё) лійка;
в. загрузочная воронка завантажна;
в. капельная лійка краплинна;
в. литниковая воронка ливникова;
в. наливная лійка наливна;
в. пересыпная воронка пересипна;
в. приёмная воронка приймальна;
в. разгрузочная воронка розвантажна;
в. смесительная воронка змішувальна;
в. утеплённая воронка утеплена;
в. фильтровальная лійка фільтрувальна;
в. шлаковая воронка шлакова.
воронкообразный (контур) воронкоподібний, лійкоподібний.
ворота (котельной) ворота (род. воріт).
воротник (поршня, сальника) кóмір, -ра.
восемнадцатичелевой (кирпич, камень) вісімнадцятищільний.
воспламенение займання;
в. запоздалое займання спізніле;
в. позднее займання пізне;
в. преждевременное займання передчасне;
в. проскакивающее займання проскочне;
в. раннее займання ранне.
воспламенённый запалений.

воспламенитель, зажигатель запальувач, запальник.
воспламенительный, воспламеняющий (очаг, свод) запальний, запалючий.
воспламеняемость займістість, -тості.
воспламеняемый см. воспламеняющийся.
воспламенять, воспламенить (зажигать) запалювати, запалити.
воспламеняться, воспламениться (о горячей смеси) займатися, зайнятися.
воспламеняющийся (состав) займистий.
восполнение (потерь пара, газа) компенсування.
восприимчивость сприйнятливість, -вості.
восприятие (тепла) сприйняття, сприймання.
воспроизводство відтворення; (неоконч. процесс) відтворювання.
восстанавливать(ся), восстановить(ся) хим. відновлювати(ся), відновляти(ся), відновити(ся).
восстановимость відновлюваність, -ності.
восстановитель хим. відновник.
восстановительный (период, пламя) відновний.
восстановить(ся) см. восстанавливать(ся).
восстановление (углекислоты, котлов) відновлення; (неоконч. процесс) відновлювання.
восходящий (поток, вентиляция) висхідний.
восьмиконфорочный (о плите) восьмиконфорковий.
вофатит вофатит, -ту.
впадина (зуба, волны) западина.
впитывание (влаги) вбирання.
вплотную (прилегание) щільно.
впрессовывание (штулок) впресовування, впресування.
впрыск (топлива) вприск, -ку; (неоконч. процесс — обычно) впріскування, впріскування;
в. непосредственный вприск безпосередний.

впріскивать(ся), впрісну́ть(ся)
впо́рскувати(ся), впо́рснути(ся)
впріскувати(ся), впріснути(ся).
впріскивающий (*карбюратор, форсунка*) впо́рскувальний, впріскувальний; впо́рскуючий, впріскуючий.

впуск впуск, -ку; (*неоконач. процесс — ещё*) впускання;

в. одно-, двухсторонний впуск одно-, двобічний;

в. осевой впуск осьовий;

в. парциальный впуск парціальний;

в. радиальный впуск радіальний;

в. раздельный (*газа и воздуха*) впуск роздільний;

в. смешанный впуск змішаний;

в. тангенциальный впуск тангенціальний.

впускной (*вентиль, отверстие*) впускний.

вращательный, вращающий (*момент, усилие*) оберта́льний, оберта́ющий.

вращающийся (*барабан, поддон*) оберто́вий.

вращение оберта́ння;

в. левое оберта́ння лі́ве;

в. правое оберта́ння пра́ве;

в. синхронное оберта́ння синхро́нне.

вредный (*о примеси, пространстве*) шкідли́вий.

врезка врізка (*неоконач. действие — ещё*) врізування, врізачня.

врезной (*о шпонке*) врізний.

временной (*зависящий от времени*) часовий.

временный (*контакт, сопротивление*) тимчасо́вий.

время (*действия, разгона*) час, -су;

в. машинное час маши́нний.

время-сечение (*в двухтактных двигателях*) час-перері́з, -зу.

временный импульсный часоімпульсний.

временка (*временная печь*) тимчасо́ва гру́бка.

всасываемый (*газ, смесь*) всмо́ктуваний.

всасывание всмо́ктування;

в. одно-, двухстороннее всмо́ктування одно-, двобі́чне.

всасывать(ся), всоса́ть(ся) всмо́ктувати(ся), всмо́кта́ти(ся).

всасывающий, всасывательный (*клапан*) всмо́ктувальний, всмо́куючий.

всвету (*размеры*) впро́світі, впро́світ (*неизм.*).

всережимный (*регулятор*) всережі́мний.

вскипание закипа́ння;

в. вторичное закипа́ння второ́нне;

в. первичное закипа́ння перво́нне.

вскипает, вскипе́ть закипа́ти, заки́пати.

всос (*воздуха*) всмо́кт, -ту, всмо́ктування;

в. одно-, двухсторонний всмо́кт одно-, двобі́чний.

всоса́ть(ся) см. **всасывать(ся)**.

вспенивание (*воды в котле*) спі́нювання, спі́нення.

вспениватель спі́нювач.

вспенивательный спі́нювальний.

всплывание (*поплавка в приборе*) спли́вання.

вспомогательный (*агрегат, механизм*) допо́міжний.

вспученный (*кокс*) спуче́ний.

вспучивание (*шлака*) спуче́ння, спучування.

вспыхивать, вспыхну́ть спала́хувати, спалахну́ти.

вспышка спала́х, -ху, спала́хнення;

в. запоздалая спала́х спі́знїлий;

в. обратная спала́х зворо́тний;

в. поздняя спала́х пі́зній;

в. преждевременная спала́х пе́редча́сний;

в. ранняя спала́х ра́нній.

вставка вста́вка; (*процесс — обычно*) вставля́ння;

в. дистанционная вста́вка дис-танці́йна;

в. замковая вста́вка замко́ва;

в. клиновья вста́вка клино́ва;

в. плавкая вста́вка плава́ка;

вста́вка профи́лированная вста́вка профи́льована;

в. пусто́тообра́зующа́я вста́вка поро́жниноутво́рююча.

вставно́й вставни́й.

встрече́нный (*поток, пар*) зустрі́чений.

встро́енный (*механизм*) вмонто́ваний, владна́ний.

встря́хивание (*колосников, решётки*) стру́шування;

в. многократное стру́шування багатокра́тне, багаторазо́ве.

встря́хиватель стру́шувач.

встря́хивающий, встря́хивательный (*механизм, конвейер*) стру́шувальни́й, стру́шующи́й.

втя́киватель вшто́вхувач.

вторичный 1) (*воздух, пар, перегрев*) втори́нний; 2) (*повторный*) повто́рний; 3) (*побочный*) побі́чний.

вту́лка вту́лка;

в. выключа́ющая вту́лка виклю́ча́льна;

в. гребё́нчатая вту́лка гребі́нча́ста;

в. двух-, трёхразре́зная вту́лка дво-, триро́зрізна;

в. дистанцио́нная вту́лка дистанці́йна;

в. изоли́рующая, изоляцио́нная вту́лка ізолю́юча, ізоляці́йна;

в. кольцева́я вту́лка кільце́ва;

в. нажимна́я вту́лка натискна́;

в. направля́ющая вту́лка напра́мна;

в. передви́жная вту́лка пересу́вна;

в. пла́вающая вту́лка пла́ваюча;

в. подтя́гиваемая вту́лка підтя́гувана;

в. распы́рная вту́лка розпо́рна;

в. резы́бовая вту́лка нарі́зна;

в. сме́нная вту́лка змі́нна;

в. соедині́тельная вту́лка з'єднува́льна;

в. уплотні́тельная вту́лка ущільнюва́льна;

в. упо́рная вту́лка упо́рна;

в. устано́чная вту́лка устано́вочна;

вту́лка центри́рующая вту́лка цен-трува́льна, центру́юча;

в. шлі́цевая вту́лка шлі́цьова́.

вту́лочный вту́лковий.

втя́гивание (*пламени, стержня*) втя́гнення (*неоконч. процесс — ещё*) втя́гування.

втя́жной втя́жний.

вулка́низа́тор вулка́ніза́тор, -ра.

вулка́низаціо́нный вулка́нізаці́йний.

вулка́низа́ция вулка́ніза́ція;

в. парова́я вулка́ніза́ція парова́;

в. прессова́я вулка́ніза́ція пресо́ва.

вулка́низи́ровать вулка́нізува́ти.

вулка́низо́ванный, вулка́низи́рован-ный вулка́нізо́ваний.

вулка́ніт вулка́ніт, -ту.

вулка́нітовый вулка́нітовий.

вход вхі́д (*род. входу*);

в. безуда́рный вхі́д безуда́рний.

входно́й (*канал, отверстие*) вхі́дний.

вхолосту́ю (*работа*) вхолосту́.

вы́баланси́ровка (*маховика*) ви́баланси́сування; (*неоконч. процесс*) ви́баланси́сування.

вы́бег (*турбогенератора*) ви́біг, -гу.

вы́бивка, выби́вание (*втулок*) ви́бивка, ви́бива́ння.

выби́вный (*инструмент*) ви́бива́ль-ний, ви́бивни́й.

выбо́ина (*в обмуровке*) ви́бі́й (*род. ви́бою*); ви́бо́йна.

вы́бор (*теплового оборудования*) ви́бір, -бору.

выбра́сывание ви́кида́ння.

выбра́сыватель ви́кида́ч, -ча́.

выбра́сывать(ся), выброси́ть(ся) ви́кида́ти(ся), ви́кинути(ся).

вы́брос (*газа, пламени*) ви́кид, -ду; (*процесс — обычно*) ви́кида́ння.

выбро́сной, выбра́сывающий (*коллектор, труба*) ви́кидни́й.

вы́веренный (*прибор*) ви́віре́ний.

вы́верка (*приборов*) ви́вірка; ви́віря́ння, ви́вірення́.

выве́тривание (*топлива*) ви́ві́трю-вання́.

вы́вод 1) (*газа, пара*) ви́від, -воду, ви́веде́ння; (*неоконч. про-*

цесс) виводжування; 2) (заключеніе) вісненок, -вку.
выводной, выводящий (патрубок, лопатка) вивідний.
выворачивание (вкладышей) вивертання.
выгазовывание вигазовування.
выгиб (трубы) вігин, -ну.
выгибание вигинання.
выгорание вигорання.
выгреб (из топки, печи) вігріб, -ребу.
выгребание вігрібання.
выгребной (люк, яма) вігрібний.
выгрузатель вивантажувач.
выгружать(ся), выгрузить(ся) вивантажувати(ся), вивантажити(ся).
выгрузка (топлива, золы) вивантаження; (неоконч. действие — ещё) вивантажування.
выгрузной, выгрузочный (люк, приспособление) вивантажувальний, вивантажний.
выдавливание (смазки) видавлювання.
выдача (газа, кокса) відача; (неоконч. действие — ещё) видавання.
выдвигание (хвостовика) висування, висунення.
выдвижной висувний.
выделение (летучих) виділення, виділення.
выдержка (времени, протекания процессов) вітримка, відержка; (неоконч. процесс) витримування, видержування.
выдувание, выдувка (пламени, газов) видування, видувка.
выдувать(ся), выдут(ся) видувати(ся), видути(ся),
выдувной видувний.
выдут(ся) см. **выдувать(ся)**.
выемка (углубление) віімка; (процесс — обычно) віймання.
выжиг (кокса, угля) віпал, -лу.
выжигаемый (уголь) віпалюваний.
выжигание віпалювання.
выжигательный віпалювальний.
выжигать, выжечь віпалювати, віпалити.

выжимной, выжимательный (винт, стержень) витискний, витискальний.
выйти из строя (о двигателях, приборах) вийти з ладу.
выкачивание (воды, газа) вікачування.
выключатель вимикач, -ча;
в. автоматический вимикач автоматичний;
в. аstatический вимикач аstatичний;
в. быстродействующий вимикач швидкодіючий;
в. групповой вимикач груповий;
в. концевой вимикач кінцевий;
в. мембранный вимикач мембранний;
в. предельный вимикач граничний;
в. предохранительный вимикач запобіжний;
в. пусковой вимикач пусковий;
в. рычажный вимикач важільний.
выключаемый виключаний, вимиканий.
выключать, выключить виключати, виключити; эл. вимикати, вімкнути.
выключающий, выключательный виключальний, вимикальний.
выключение виключання, віключення; вимикання, вімкнення;
в. аварийное вимикання аварійне;
в. автоматическое вимикання автоматичне;
в. дистанционное вимикання дистанційне;
в. ручное вимикання ручне.
выколотка 1) (для дымогарных труб, заклепок) вибивання; 2) (об инструменте) вибивачка.
вылет (стрелы крана) віліт, -льоту.
вымораживание (влаги, глины) виморозування.
вынимающийся (стержень) війманий.
вынос (золы) вінос, -су.
выносной (подшипник, топка) виносний.

виму́женный (*поток, остановка*)
виму́шений, зму́шений.
выпаде́ние (*осадков, капельной
влаги*) ви́паде́ння, ви́пади́ння, ви́-
паде́ння.
вы́пар (*воды из баков*) ви́пар, -ру.
вы́парка 1) (*аппарат*) ви́парка;
2) (*неоконч. процесс — обычно*)
ви́па́рювання;
в. многоко́рпусная ви́парка ба-
гатоко́рпусна.
в. многократная ви́па́рювання
багатокра́тне;
выпа́ривание, выпарить ви́па́рювати,
ви́парити.
выпа́риваться ви́па́рòвувати, ви́па-
рувати.
выпарно́й (*аппарат*) ви́парний.
выпла́вление (*заливки, футеровки*)
ви́плавлення; (*неоконч. дейст-
вие — ещё*) ви́плавля́ння.
выпла́влять(ся), выплавить(ся)
ви́плавля́ти(ся), ви́плавити(ся).
выплёскивание (*ртути из прибора*)
ви́пліскува́ння, ви́плеска́ння.
выпотева́ние, швицева́ние (*парафи-
на*) ви́потіва́ння, ви́поті́ння.
вы́правка (*вала, оси*) ви́правка,
ви́правле́ння; (*неоконч. про-
цесс — ещё*) ви́правля́ння.
выпрессо́вка, вы́прессовывание
(*втулок*) ви́пресо́вка, ви́пресо́в-
ва́ння, ви́пресува́ння.
выпрямі́тель ви́прямля́ч, -ча;
в. механи́ческий ви́прямля́ч ме-
хані́чний;
в. электрі́ческий ви́прямля́ч елек-
трі́чний.
выпрямле́ние (*труб*) ви́прямля́ння,
ви́прямле́ння.
выпрямля́ющий, выпрямительный
(*механизм, решётка*) ви́прямний.
вы́пуклый (*о днище, крышке*)
опу́клий, ви́пуклий.
вы́пуск (*пара, газа*) ви́пуск, -ку;
(*неоконч. действие — ещё*) ви́-
пусká́ння;
в. бесшу́мный (*газов*) ви́пуск
безшу́мний;
в. запозда́лый ви́пуск спі́знлий;
в. предше́временный ви́пуск пе-
редча́сний;

вы́пуск разветвлённый ви́пуск роз-
галу́жений;
в. рассредото́ченный ви́пуск ро-
зосередже́ний;
в. сосредото́ченный ви́пуск зосе-
редже́ний.
выпуско́й (*кран*) ви́пускний.
вы́пучина (*в котле*) ви́пін, -ну.
вы́работка 1) (*действие*) ви́робле́-
ня, ви́робка; (*неоконч. — ещё*)
ви́робля́ння, ви́роблюва́ння;
2) (*выработанное*) ви́робі́ток,
-ку;
в. годово́я ви́робі́ток рі́чний;
в. го́рная ви́робі́ток гі́рнийчий;
в. су́точная ви́робі́ток добо́вий.
выра́внивание (*нагрузки, потока*)
ви́рівнюва́ння.
выра́внивающий (*механизм*) ви́-
рі́внювальний, ви́рівню́чий.
вы́рез ви́рі́з, -зу;
в. профи́лированный ви́рі́з про-
фі́льований.
вы́резка ви́рі́зка; (*неоконч. дей-
ствие — ещё*) ви́різа́ння, ви́рі-
зува́ння.
высверло́вка, высве́рливание (*от-
верстий*) ви́све́рдлюва́ння, ви́-
све́рдле́ння.
вы́севки ви́сі́вки, -вок;
в. ко́ксовые ви́сі́вки ко́ксові.
высокоакті́вный висо́коакті́вний.
высоковла́жный (*уголь, топливо*)
висо́коволо́гий.
высокоглинозе́мистый (*шамот*) ви-
со́коглинозе́мистий.
высокодиспе́рсный висо́кодиспе́рс-
ний.
высококало́рийный висо́кокало́рій-
ний.
высокока́чественный (*о топливе*)
висо́коякі́сний.
высококи́пящий (*компонент*) ви-
со́коки́пля́чий.
высоколегі́рованный висо́колегі́ва-
ний.
высокомеха́низированный висо́ко-
меха́нізо́ваний.
высокомолекуля́рный (*углеводо-
род*) висо́комолекуля́рный.
высокомо́щный (*котёл, установки*)
висо́копоту́жный.

высоконапорный (о золоудалении) високонапірний.

высоконапряжённый (узел) високонапружений.

высокоогнеупорный високоогнетривкий.

высокооктановый високооктановый.

высокополимерный високополімерний.

высокопроизводительный, высокопродуктивный високопродуктивний.

высокопрочный високоміцний.

высокорасположенный (бак) високорозміщений.

высокоскоростной (двигатель, переработка) великошвидкісний.

высокосортный (о топливе) високосортний.

высокотемпературный високотемпературний.

высокочастотный (об электропечи) високочастотний.

высокоэффективный високоефективний.

висота (лопатки, всасывания) висота;

в. всвету висота впрóсвіті;

в. габаритная висота габаритна;

в. достижимая (всасывания) висота досяжна;

в. предельная висота гранична;

в. пьезометрическая висота п'езометрична;

в. скоростная висота швидкісна.

вистилка вистилка;

в. защитная вистилка захисна.

выстрел (в глушителе, в топке) постріл, -лу.

выступ (фурмы, зуба) виступ, -пу.

выступающий (столбик ртути, монгаж) виступний, выступающий.

выстывание (котла) вистигання.

высушивание, высушка (печей) висушування, висушення, висушка.

высушивать(ся), высушить(ся) висушувати(ся), висушити(ся).

высыхание (топлива, обмуровки) висихання.

высыхать, высохнуть висихати, висохнути.

вытáлкивание (кокса) вишто́вхування.

вытáлкиватель вишто́вхувач.

вытáлкивать(ся), вытолкнуть(ся) вишто́вхувати(ся), виштовхнути(ся).

вытáлкивающий, вытáлкивательный (стокер, ход) вишто́вхувальний, виштовхний, вишто́вхующий.

вытеснение витиснення, витіснення; (неоконч. процесс) витискання, витіснення.

вытеснитель (жидкости) витисник, -ка.

вытеснять(ся), вытеснить(ся) витискати(ся), витіснути(ся); витіснять(ся), витіснити(ся).

вы́топка вітопка, вітоплення (неоконч. действие — ещё) витоплювання.

вы́точка віточка, віточення (неоконч. процесс — ещё) виточування.

вытяжка вітяжка; (неоконч. действие — обычно) витягання.

вытяжной (канал) витяжний.

вѣхлоп віхлоп, -пу;

в. атмосферный віхлоп атмосферний;

в. бездымный віхлоп бездимний.

выхлопной вихлопний.

выход віхід, -ходу;

в. осевой віхід осьовий;

в. радиальный віхід радіальний.

выходной (канал, отверстие) вихідний.

вычисление обчислення; (неоконч. действие) обчислення, обчислювання;

в. приближённое обчислення наближене;

в. точное обчислення точне.

вычислитель обчислювач.

вычислительный обчислювальний.

выщелачивание вишлугування.

выщелачивать(ся), выщелочить(ся)

вилуговувати(ся), вилужити-
(ся).
выщелоченный (о масле) вилуго-
ваний.
вьёшка (печная) каглянка.
вяжущий (материал) в'язучий.
вязка в'язка; (процесс — обычно)
в'язання;
в. проволочная в'язка дротяна.
вязкий (шлак) в'язкий.
вязкостный в'язкісний.

в'язкость в'язкість, -кості;
вязкость абсолютная в'язкість аб-
солютна;
в. динамическая в'язкість дина-
мічна;
в. кинематическая в'язкість кіне-
матична;
в. статическая в'язкість статич-
на;
в. структурная в'язкість струк-
турна.

Г

габарит (котла, машины) габарит,
-ту.
габаритный (размер) габаритный.
гаечный гайковый.
газ газ, -зу;
г. агрессивный газ агресивний;
г. анестезирующий газ анестезу-
ющий;
г. ассенизационный газ асеніза-
ційний;
г. балластный газ баластний, ба-
ластовый;
г. бедный газ бідний;
г. бесцветный газ безбарвний;
г. биологический, биогаз газ біо-
логічний, біогаз;
г. богатый газ багатий;
г. болотный газ болотний;
г. бытовой газ побутовий;
г. вандерваальсовский газ ван-
дерваальсівський;
г. водяной газ водяний;
г. воздушный газ повітряний;
г. высококалорийный газ висо-
кокалорійний;
г. генераторный газ генератор-
ный;
г. горючий газ горючий;
г. гремучий газ гримучий;
г. даусоновский газ даусонів-
ський;
г. двойной газ подвійний;
г. двух-, трёхатомный газ дво-,
триатомный;

газ доменный, колошниковый газ
доменный, колошниковый;
г. древесный газ деревный, дре-
весный;
г. естественный газ природный;
г. жидкий газ рідкий, скрапле-
нный;
г. жирный газ жирный;
г. защитный газ захисний;
г. идеальный газ ідеальний;
г. инертный газ інертний;
г. искусственный газ штучный;
г. каменноугольный газ кам'я-
новугільний;
г. карбюрированный газ карбю-
рированный;
г. коксовальный газ коксуваль-
ный;
г. коксовый газ коксовый;
г. коммунальный газ комуналь-
ный;
г. крекинговый газ крекінговий;
г. легкий газ легкий;
г. многоатомный газ багато-
атомный;
г. моторный газ моторный;
г. негорючий газ негорючий;
г. нейтральный газ нейтральный;
г. неочищенный газ неочищенный;
г. нефтепромысловый газ нафто-
промисловий;
г. нефтяной газ нафтовий;
г. низкокалорийный газ низько-
калорійний;

газ обессмо́ленный газ знесмо́лений;

г. огнеопа́сный газ вогнебезпечний;

г. окклюдированный газ оклюдо́ваний;

г. отбро́сный газ покидний;

г. отопи́тельный газ опа́лювальний;

г. отравля́ющий газ отру́йний;

г. парокислоро́дный газ парокисне́вий;

г. пиро́лизный газ пиро́лизний;

г. побочный газ побі́чний;

г. подзе́мный, подземга́з газ підзе́мний, підземга́з;

г. полуводяно́й газ напівводяний;

г. полукóксовый газ напівко́кс-овий;

г. попу́тный газ попу́тний;

г. приро́дный, естество́нный газ приро́дный;

г. промысло́вый газ про́мисловий;

г. промышле́нный газ промисло́-вий;

г. разре́женный газ розрі́дже-ний;

г. раство́ренный газ розчи́нений;

г. реа́льный газ реа́льний;

г. регенера́тивный газ регенера-тивний;

г. рециркуляцио́нный газ рецир-куляційний;

г. рудни́чный газ руднико́вый;

г. свети́льный газ світи́льний;

г. серни́стый газ сірча́стий;

г. сжа́тый газ сті́снутий, сті́сне-ний;

г. сжа́женный газ скра́пленный;

г. силово́й газ силовий;

г. сланце́вый газ сланцевий;

г. сме́шанный газ змі́шаний;

г. смоли́стый газ смоли́стий;

г. среднекалори́йный газ серед-ньокалори́йний;

г. сухо́й газ сухой;

г. токсич́ный газ токсичний;

г. то́щий газ пі́сний;

г. тройно́й газ потрійний;

г. тяжё́лый газ важкий;

газ увлажне́нный газ зво́лже-ний;

г. угар́ный газ чадный;

г. углеводоро́дный газ вуглевод-не́вий;

г. углекис́лый газ вуглекислий;

г. углеродо́содержа́щий газ ву-глещевмі́сний;

г. удушли́вый газ задушли́вый.

газ-э́рлифт газ-ерлі́фт.

газго́льдер газго́льдер, -дера;

г. изме́рительный газго́льдер ви-мірюва́льний;

г. мо́крый газго́льдер мо́крий;

г. одно-, двух-, трёх-, много-звё́нный газго́льдер, одно-, дво-, три-, багатоланко́вый;

г. одно-, двух-, трёх-, много-я́русный газго́льдер одно-, дво-, три-, багатоя́русний;

г. поршнево́й газго́льдер порш-не́вий;

г. сухо́й газго́льдер сухой;

г. сфе́рический газго́льдер сфе-ри́чний;

г. телескопи́ческий газго́льдер те-лескопі́чний;

г. цилиндрі́ческий газго́льдер ци-ліндрі́чний;

г. шарово́й газго́льдер кульо-вий.

гази́атор газіа́тор, -ра.

гази́аторный газіа́торний.

гази́ровать газува́ти.

газифика́ция газифіка́ція;

г. безоста́точная газифіка́ція без-залишко́ва;

г. подзе́мная газифіка́ція під-зе́мна.

газифици́ровать(ся) газифікува́ти- (ся).

газли́фт газлі́фт.

газли́фтовый газлі́фтовый.

газоана́лизатор газоаналі́затор, -ра;

г. автома́тический газоаналі́за-тор автома́тичний;

г. аэродинами́ческий газоаналі́-затор аеродинамі́чний;

г. ВТИ (Всесою́зного тепло-техни́ческого институ́та)

газоаналі́затор ВТИ (Все-

союзнного теплотехнічного інституту);
газоаналізатор магнітний газоаналізатор магнітний;
г. Орса газоаналізатор Орса;
г. Орса-Лунге газоаналізатор Орса-Лунге;
г. переносний газоаналізатор переносний;
г. реєструючий газоаналізатор реєструючий;
г. ручної газоаналізатор ручний;
г. хімічний газоаналізатор хімічний;
г. хроматографічний газоаналізатор хроматографічний.
газоаналітичний (прибор) газоаналітичний.
газоапарат газоапарат.
газобаллон газобаллон.
газобаллонний газобаллонний.
газобетон газобетон, -ну.
газобетонний газобетонний.
газовая постоянная газова стала, -лої.
газоводотрубный (котёл) газоводотрубний.
газовоздухотулка газоповітродулка.
газовсасывающий (газогенератор, прибор) газосмоктувальний, газосмктующий.
газовщик газівник, -ка.
газовыводной (патрубок) газовивідний.
газовыделение газівиділення; (*неоконч. процесс — ещё*) газовиділення;
г. внезапное газівиділення раптове.
газовый газовий.
газогенератор газогенератор, -ра;
г. автомобильный газогенератор автомобільний;
г. антрацитовый газогенератор антрацитовий;
г. безрешёточный газогенератор безрешітковий;
г. бескожуховый газогенератор бескожуховий;

газогенератор бесколосниковый газогенератор безколосниковий;
г. большеобъёмный газогенератор великооб'ємний;
г. буровой газогенератор буровугільний;
г. древесноугольный газогенератор деревновугільний;
г. древесноугорный газогенератор деревоугорковий;
г. дровяной газогенератор дров'яний;
г. каменноугольный газогенератор кам'яновугільний;
г. самодувный газогенератор самодувний;
г. силовой газогенератор силовий;
г. сланцевый газогенератор сланцевий;
г. технологический газогенератор технологічний;
г. торфяной газогенератор торфовий;
г. транспортный газогенератор транспортний.
газогенераторный газогенераторний.
газогорелочный (об устройстве) газопальниковий.
газодинамический газодинамічний.
газодинамо (неизм.) газодинамо.
газодобывающий (район) газодобувний.
газодувка газодувка;
г. нагнетательная газодувка нагнітальна, нагнітна.
газодувный газодувний.
газожидкостный (о смеси) газорідний.
газозаборный газозабірний.
газозащитный газозахисний.
газоиндикатор газоіндикатор, -ра;
г. оптический газоіндикатор оптичний.
газоискатель газозукач, -ча.
газойль газойль, -лю.
газокалильный газожаровий.
газокислородный (о смеси) газокисневий.

газокомпрéссорный газокóмпрéссор-
ний.
газолін газолін, -ну.
газоліновий (завод) газоліновий.
газомёр газомір, -ра;
г. вращающийся газомір обер-
тóвий.
газомёрный газомірний.
газóметр газóметр, -ра.
газометрический газометричний.
газометрія газометрія.
газотóбр газотóбр, -ра.
газотóбрный газотóбрний.
газона́полненный (термометр) га-
зонапóвнений.
газонапóлнительный газонапóвню-
вальний.
газоне́проницаемость газонепро-
нікність, -ності.
газоне́проницаемый газонепроник-
ний.
газонóсность газонóсність, -ності.
газонóсный (район, пласт) газо-
нóсний.
газообмён газобóмін, -ну.
газообмéнный газобóмінний.
газобразный (о топливе, sostanzi-
ни) газоподібний, газувáтий.
газобразовáние газоутвóрення,
газотвóрення.
газобразу́ющий (процесс, веще-
ство) газотв́рний, газоутвóрю-
ючий.
газоопáлочный (о машине) газо-
обпáлювальний.
газоопáсность газонебезпéчність,
-ності.
газоопáсный газонебезпéчний.
газоопредéлитель газовизначник.
газоопредéлительный, газопредé-
ляющий газовизначáльний, газо-
визначáючий.
газоосветительный газоосвітло-
вальний.
газоосвещéние газоосвітлення.
газоосушитель газосушник, -ка.
газоосушительный газосушуваль-
ний, газосушний.
газоотбóр газовідб́ір, -бóру.
газоотбóрный (канал) газовідб́ір-
ний.

газоотвóд газовідв́ід, -вóду;
г. охлажда́емый газовідв́ід охó-
лоджуваний.
газоотвóдный газовідв́ідний.
газоотделитель газовіддільник.
газоотделительный газовіддільний.
газоотопительный газоопáлюваль-
ний.
газоохладитель газоохолóдник, -ка.
газоохладительный газоохолод-
ний.
газоохлажда́емый (о трубе) газо-
охолóджуваний.
газоочистительный газоочісник;
г. динамический газоочісник ди-
намічний;
г. инерционный газоочісник інер-
ційний;
г. мо́крый газоочісник мо́крый;
г. сухой газоочісник сухой;
г. центробе́жный газоочісник
відцентро́вий.
газоочистительный, газоочістный
газоочісний, газоочіщувальний.
газоочістка газочістка, газочі-
щення; (неоконч. действие —
ещё) газочіщення;
г. дезинтегра́торная газочістка
дезинтегра́торна;
г. инерционная газочістка інер-
ційна;
г. одно-, двухступéнчатая газо-
очістка одно-, двосхі́дча́та;
г. скру́бберная газочістка скру́-
берна;
г. цикло́нная газочістка ци-
кло́нна;
г. электростатическая газочіст-
ка электростатична.
газопаротурби́нный газопаротур-
бі́нний.
газоперераба́тывающий (завод) га-
зоперерóбний.
газопечнóй (цех) газопі́чний.
газоплóтность газосці́льність, -но-
сті.
газоплóтный газосці́льний.
газопоглотитель газовби́рч, -ча,
газопогли́нч, -ча́.
газопоглотительный газовби́рний,
газопогли́нальний.

газоподвѳд газопідвѳд, -вѳду.
газоподвѳдящий (*патрубок, сопло*)
газопідвѳдний.
газоподогревѳтель газопідігрівник,
-кѳ.
газоподогревѳательный газопідігрі-
вѳльний, газопідігрівний.
газопотреблѳние газоспоживання.
газопотребитель газоспоживѳч,
-чѳ.
газопотребительский (*о сети*) га-
зоспоживчий.
газопредупредитель газоперѳ-
джувач.
газопредупредительный газопе-
реджувѳльний.
газоприѳмник газоприймѳч, -чѳ.
газоприѳмный газоприймѳльний.
газопрѳссовый (*о сварке*) газопрѳ-
совий.
газопрѳбный (*кран*) газопрѳбний.
газопровѳд газопровід, -вѳду;
г. внутримѳмѳвый газопровід
внутрішньомѳмѳвий;
г. городскѳй газопровід мѳсь-
кий;
г. дворѳвый газопровід дворѳ-
вий;
г. домѳвый газопровід домѳ-
вий;
г. заводскѳй газопровід завод-
ський;
г. магистрѳльный газопровід ма-
гістрѳльний;
г. надзѳмный газопровід над-
зѳмний;
г. обходной газопровід обхід-
ний;
г. одно-, многокольцевѳй газо-
провід одно-, багатокільцѳ-
вий;
г. подвѳльный газопровід під-
вѳльний;
г. подзѳмный газопровід підзѳм-
ний;
г. разветвлѳнный газопровід роз-
галужений;
г. распределительный газопровід
розподѳльний;
г. ѳличный газопровід вѳлич-
ний;

газопровѳд утеплѳнный газопровід
утѳплений;
г. цельносварной газопровід су-
цѳльнозварений.
газопровѳдка газопровѳдка.
газопровѳдный газопровѳдний.
газопровѳдчик газопровѳдник.
газопромывѳтель газопромивник,
-кѳ.
газопромывной, газопромывѳтель-
ный, газопромывочный (*об уста-
новке*) газопромивний, газопро-
мивѳльний.
газопромѳсел газопрѳмисел, -слу.
газопромѳсловый газопрѳмисло-
вий.
газопромѳшленность газопроми-
словѳсть, -вѳсті.
газопромѳшленный газопромисло-
вий.
газопроницѳемость газопронікні-
сть, -ності.
газопроницѳемый газопронікний.
газопрохождѳние газопрохѳджен-
ня.
газораспределѳние газорозпѳділ,
-лу; (*действие — ещѳ*) розподѳл-
ляння, розподѳлення;
г. бесклѳпанное газорозпѳділ
безклѳпанний;
г. гѳльзовое газорозпѳділ гѳль-
зовий;
г. золотниковое газорозпѳділ зо-
лотниковий;
г. крѳновое газорозпѳділ крѳно-
вий.
газораспределитель газорозподѳль-
ник.
газораспределительный газорозпо-
дѳльний.
газорегуляторный газорегулятор-
ний.
газоремѳнтный газоремѳнтний.
газосбѳрник газозбѳрник.
газосбѳрный (*резервуар, коллек-
тор*) газозбѳрний.
газосварка газозварка; газозварю-
вання, газозварення.
газосварной (*шов*) газозварний.
газосварочный (*о машине*) газо-
зварювальний.
газосвѣтный газосвѣтний.

газосепаратор газосепаратор, -ра.
газосепараторный газосепаратор-ний.

газосигнализатор газосигналізатор, -ра.

газосигнализационный газосигналізаційний.

газосигнализация газосигналізація.

газослив газозлив, -ву.

газосливной газозливний.

газосмеситель газозмішувач.

газосмесительный газозмішувальний.

газоснабжающий, газоснабжательный (*пункт, станция*) газопостачальний.

газоснабжение газопостачання;

г. **бытовое** газопостачання побутове;

г. **коммунальное** газопостачання комунальне;

г. **промышленное** газопостачання промислове.

газосос газосос.

газососный газососний.

газоспасатель газорятивник, -ка.

газоспасательный (*прибор*) газорятувальний.

газостойкий газостійкий.

газостойкость газостійкість, -кості

газотрубный (*котел*) газотрубний.

газотурбинный газотурбінний.

газотурбостроение газотурбобудування.

газотурбостроительный газотурбобудівний.

газотурбостроительство газотурбобудівництво.

газотурбовоз газотурбовоз.

газобезжище газосховище.

газоулавливание газоуловлювання.

газоулавливающий, газоуловительный (*об установке*) газоуловлювальний, газоуловний.

газоуловитель, газоулавливатель газоуловлювач.

газоупорный газотривкий.

газохимический (*расчет*) газохімічний.

газоход газохід, -ходу;

г. **отводный** газохід відвідний;

газоход отстойный газохід відстійний.

газоходный газохідний.

газохранилище газосховище;

г. **надземное** газосховище надземне;

г. **подземное** газосховище підземне.

газы гази, -зів;

г. **выхлопные** гази вихлопні;

г. **дымовые** гази димові;

г. **остаточные** гази залишкові;

г. **отработавшие, отработанные** гази спрацьовані;

г. **отходящие** гази відхідні;

г. **топочные** гази топкові.

гайка гайка;

г. **барашковая, баранчик** гайка баранчикова, баранчик;

г. **глухая** гайка глуха;

г. **затяжная** гайка затяжна;

г. **квадратная** гайка квадратна;

г. **копачковая** гайка ковпачкова;

г. **накидная** гайка накидна;

г. **предохранительная** гайка запобіжна;

г. **регулировочная** гайка регулювальна;

г. **свертная** гайка скрутна;

г. **стойрная** гайка стійорна;

г. **упорная** гайка упорна;

г. **установочная** гайка установочна;

г. **четырёх-, шести-, восьмигранная** гайка чотири-, шести-, восьмигранна.

галерея галерея;

г. **бункерная** галерея бункерна;

г. **обслуживающая** галерея обслуговуюча;

г. **шуровочная** галерея шурувальна.

гальванометр *эл.* гальванометр, -ра.

гамма-железо гамма-залізо.

гамма-лучи гамма-проміння.

гамма-снимок гамма-знімок, -мка.

гарантированный (*расход энергии*) гарантований.

гармониковый (*сильфон*) гармоніковий.

гармонический (о колебаниях) гармонічний.
гарнітура гарнітура;
г. точная гарнітура топкова.
гарнитурный гарнітурний.
гарь, изгарь (в котлах) гар, -ру.
гаильный (о камере) гасильный.
гаситель (колебаний, кокса) гаситель, -ля.
гаснуть гаснути.
гач гач, -чу;
г. парафиновый гач парафіновий.
гашение (кокса, колебаний) гасіння, гашення.
геликоидальный (о пружине) гелікоїдальний.
генератор генератор, -ра;
г. ацетиленовый генератор ацетиленовий;
г. кислородный генератор кисневий;
г. тепловой генератор тепловий;
г. шахтный генератор шахтний.
генераторный генераторний.
генерировать генерувати.
гептилен гептилен, -ну.
гептиленовый гептиленовий.
герметизация герметизація.
герметический (резервуар) герметичний.
герметичность герметичність, -ности.
гибка (труб) см. гнутьё.
гибкий (вал, соединение) гнучкий.
гибкость гнучкість, -кости.
гигрометр гігрометр, -ра.
гигрометрический гігрометричний.
гигроскопический (о влаге) гігроскопічний.
гидравлика гідравліка;
г. газовая гідравліка газова.
гидравлический гідравлічний.
гидрат гідрат, -ту;
г. углеводородный гідрат вуглеводневий.
гидратация гідратація.
гидрирование гідрування;
г. жидкофазное гідрування рідиннофазное.
гидроаппарат (Москалькова) гідроапарат (Москалькова);

гидроаппарат эжекторный гідроапарат ежекторний.
гидроаэромеханика гідроаеромеханіка.
гидрогенизировать(ся) гідрогенізувати(ся).
гидрогенизация гідрогенізація.
гидродинамика гідродинаміка.
гидродинамический (о подобии) гідродинамічний.
гидроадвизка гідроа́сувка.
гидрозатвор гідрозатвор, -ра;
г. v-образный гідрозатвор v-подібний.
гидрозащита гідроза́хист, -ту.
гидрозащитный (об оболочке) гідрозахисний.
гидрозолопровод гідрозолопровід, -воду.
гидрозолоудаление гідрозоловида́лення, гідрозолови́далення.
гидрозолошлаковый гідрозолошла́ковый.
гидрозолошлакоудаление гідрозолошлаковида́лення, гідрозолошлакови́далення.
гидроизбол гидроізо́л, -лу.
гидроизоляционный гідроізоля́ційний.
гидроизоляция гідроізоля́ція;
г. оклещная гідроізоля́ція обклёпальная.
гидроиспытание (котлов) гідрови́пробування.
гидрокамера гідрокáмера.
гидролиз гидролі́з, -зу.
гидромеханический (привод) гідроме́ханічний.
гидроуфта гідрому́фта.
гидронасос гідрона́сос.
гидропередача гідропереда́ча.
гидропривод гідропрі́вод.
гидропульт гідропу́льт.
гидросепаратор гідросепара́тор, -ра.
гидросмесь (зола) гідросу́міш, -ші.
гидростатика гідроста́тика.
гидростатический гідроста́тичний.
гидротёрф гідротёрф, -фу.
гидроторфяной гідроторфо́вий, гідроторф'яний.
гидрофёр гидрофо́р, -ра.

гідрофóрний гідрофóрний.
гідрошлакоудалéние гідрошлако-
видаляння, гідрошлаковíдалеч-
ня.
гідроелévатор гідроелевáтор, -ра.
гідроелévаторный гідроелевáтор-
ний.
гідроелéктрический гідроелeктрич-
ний.
гідроелeктростáнция гідроелeктро-
стáнція.
гідроенérгия гідроенérгія.
гíльза гíльза;
г. встáвнáя гíльза встáвнá;
г. набивнáя гíльза набивнá;
г. распы́ливающая, распы́литель-
ная гíльза розпи́лювальна;
г. смéнная гíльза змíнна;
г. цилинд́ровая гíльза ци́ліндрó-
ва.
гипéрбола мат. гіпéрбола;
г. равностoрoнняя гіпéрбола рів-
нобічна;
г. степеннáя гіпéрбола степенé-
ва.
гипербoли́ческий (график) гіпер-
болічний.
гипóтеза гіпóтеза;
г. верoятная гіпóтеза імовірна;
г. достoверная гіпóтеза вірогід-
на.
гипс хім. гіпс, -су.
гипсовый (о накипи) гіпсовий.
гитáра (регуля́тора) гітáра.
гитeмпит гітeмпит, -ту.
гладкий (о поверхности) глáдкий.
гладкопротóченный гладкопротó-
чений.
гладкостéнный (о трубе) гладко-
стінний.
гладкотрúбный (экономáйзер)
гладкотрúбний.
глазóк (в топке) ві́чко;
г. наблюдáтельный ві́чко спосте-
рэ́жне.
глазо́мер окомíр, -ру.
глазо́мерный окомíрний.
глазурóванный (о поверхности)
глазурóваний.
глауконит глауконі́т, -ту.
глауконитовый (фильтр) глауконі́-
товий.

глі́на глі́на;
г. в́ымороженная глі́на в́иморо-
жена;
г. кирпичная глі́на цегляна́;
г. м́ятая глі́на м́ята;
г. обожжéнная глі́на в́ипалена;
г. огнеупóрная глі́на вогнетрив-
ка́;
г. песча́никовая глі́на піскови-
ко́ва;
г. сланцевáтая глі́на сланцюва́-
та;
г. слáнцевая глі́на слáнцева;
г. формóвочная глі́на форму-
ва́льна;
г. шамóтная глі́на шамóтна.
глі́нистый (сланец) глі́нистий.
глиномешáлка глиноміша́лка.
глиномя́лка глином'я́лка.
глиномя́льный глином'я́льний.
глі́няный (раствор) глі́няний.
гли́бина (топки, промерзания)
гли́бина.
глухóй (нар, труба) глухій.
глушéние (выхлопных звуков)
глушіння.
глушитель глушні́к, -ка.
глушítь(ся) (двигатель, выхлоп)
глушíti(ся).
глядéлка, глазóк (в топке, печи)
ві́чко.
гнездó гніздó;
г. встáвно́е гніздó встáвнé;
г. кла́панное гніздó кла́панне;
г. лáсточкино (шлаковая на-
стыль) гніздó лáстівчине.
гнездовóй (о месторождении) гніз-
довий.
гну́тый (компенсатор) гну́тий.
гну́ть, гíбка (труб) гнутті́;
г. горя́чее гнутті́ гаря́че;
г. склáдчатое гнутті́ склáдча́-
те;
г. холо́дное гнутті́ холо́дне.
г-обра́зный (компенсатор) г-поді́б-
ний.
годо́граф годóграф.
голівка голóвка;
г. визі́рная голóвка визі́рна.
г. вильчáтая, вилкообра́зная го-
лóвка вíлчата, зилкоподі́б-
на.

голівка виступаю́щая го́лівка ви-
ступна́, виступа́юча;

г. **двухкессо́нная** (*мартеновская*)
голівка дво́кесонна́;

г. **закладна́я** го́лівка закла́дна́;

г. **закле́почная** го́лівка закле́-
почна́;

г. **замыка́ющая** го́лівка зами-
ка́льна, замика́юча;

г. **ка́лийная** го́лівка жарова́;

г. **многостру́йная** го́лівка бага-
тостру́минна́;

г. **одно-, двухэта́жная** (*мартеновская*) го́лівка одно-, дво-
поверхова́;

г. **отъёмная** (*поршня*) го́лівка
віднімна́, відйо́мна;

г. **охлажда́емая** го́лівка охоло́-
джувана́;

г. **полукру́гая** го́лівка півкру́г-
ла́;

г. **полупотайна́я** го́лівка на́пів-
потайна́;

г. **потайна́я** го́лівка потайна́;

г. **разъёмная** го́лівка рознімна́,
роз'ёмна́;

г. **распыли́тельная, распы́ливаю-
щая** (*форсунки*) го́лівка роз
пылюва́льна.

г. **сварочная** го́лівка зва́рюваль-
на́;

г. **съёмная** го́лівка знімна́;

г. **тру́бная** (*газовой скважины*)
го́лівка тру́бна́;

г. **уто́пленная** го́лівка уто́пле-
на́;

г. **фре́зерная** го́лівка фре́зерна́;

г. **циркуляцио́нная** го́лівка цир-
куля́ційна́;

г. **четырёх-, шести-, восьмигра́н-
ная** го́лівка чотири-, шести-,
восьмигра́нна́;

г. **шарова́я** го́лівка кульова́;

г. **шату́нная** го́лівка шату́нна.

гомогениза́тор гомогениза́тор, -ра.
гомохро́нность гомохро́нність, -но-
сті́;

г. **гидродинами́ческая** гомохро́н-
ність гідродина́мічна́;

г. **теплова́я** гомохро́нність тепло́-
ва́.

го́нка (*бензина*) го́нка́;

го́нка непрерывная го́нка безпе-
ре́вна́;

г. **периоди́ческая** го́нка періо́-
дична́;

г. **пряма́я** го́нка пряма́.

горѣлка пальник, -ка́;

г. **автоге́нная** пальник автоге́н-
ний́;

г. **атмосфе́рная** пальник атмос-
фе́рний́;

г. **Ауэровская** пальник Ауэри́в-
ський́;

г. **ацети́леновая** пальник ацети́-
леновий́;

г. **батарейная** пальник батаре́й-
ний́;

г. **беспла́менная** пальник безпо́-
лум'яний́;

г. **бесшу́мная** пальник безшу́м-
ний́;

г. **бокова́я** пальник боковий́;

г. **бунзеновская** па́льник бунзе-
нівський́;

г. **вихрева́я** пальник вихровий́,

г. **водородно-кислоро́дная** паль-
ник воднево-кисне́вий́;

г. **всасы́вающая** пальник всмо́к-
тувальний́;

г. **га́зовая** пальник га́зовий́;

г. **газوماзу́тная** пальник газомазу́-
тний́;

г. **двухрядная** пальник дворя́д-
ний́, дворя́дбовий́;

г. **двухступе́нчатая** пальник дво-
східча́стий́;

г. **диффузио́нная** пальник дифу-
зійний́;

г. **длиннопла́менная** пальник дов-
гополум'яний́;

г. **ду́тьева́я** пальник дуттьовий́;

г. **запа́льная** пальник запальний́;

г. **излуча́ющая** пальник випро-
мінний́;

г. **инже́кционная** пальник інжек-
ційний́;

г. **калибро́ванная** пальник калі-
брований́;

г. **ка́лийная** пальник жаровий́;

г. **конфо́рочная** пальник конфо́р-
ковий́;

г. **короткопла́менная** пальник
короткополум'яний́;

горелка лабораторная пальник лабораторний;

г. **многopламенная** пальник багатополум'яний;

г. **многосопельная, многосопловая** пальник багатосопловий;

г. **мұфельная** пальник мұфельний;

г. **напорно-смесительная** пальник напірно-змішувальний;

г. **однощелевая** пальник однощілинний;

г. **открытая** пальник відкритий;

г. **панельная** пальник панельний;

г. **паяльная** пальник паяльний;

г. **плоскоструйная** пальник плоскострумийний;

г. **поворотная** пальник поворотний;

г. **пылегазовая** пальник пилогазовий;

г. **пылегазозащитная** пальник пилогазозащитний;

г. **радиационная** пальник радіаційний;

г. **разрезная** пальник розрізний;

г. **регенеративная** пальник регенеративний;

г. **сбросная** пальник скидний;

г. **сварочная** пальник зварювальний;

г. **смесительная** пальник змішувальний;

г. **трубчатая** пальник трубчастий;

г. **туннельная** пальник тунельний;

г. **турбинная** пальник турбінний;

г. **турбулентная** пальник турбулентний;

г. **угловая** пальник кутовий;

г. **ударная** пальник ударний;

г. **факельная** пальник факельний;

г. **чашеобразная** пальник чашоподібний;

г. **щелевая** пальник щілинний.

горелочный (колпачок) пальничковий.

горение горіння;

горение бездымное горіння бездимне;

г. **беспламенное, бесфакельное** горіння безполум'яне;

г. **взрывное** горіння вибухове;

г. **гетерогенное** горіння гетерогенне;

г. **гомогенное** горіння гомогенне;

г. **детонационное** горіння детонаційне;

г. **диффузионное** горіння дифузійне;

г. **замедленное** горіння сповільнене;

г. **затяжное** (в печах) горіння затяжне;

г. **каталитическое** горіння каталітичне;

г. **кинетическое** горіння кінетичне;

г. **медленное** горіння повільне;

г. **многофакельное** горіння багатofакельне;

г. **непрерывное** горіння безперервне;

г. **поверхностное** горіння поверхневе;

г. **полное** горіння повне;

г. **предкамерное** горіння передкамерне;

г. **прерывистое** горіння переривчасте;

г. **устойчивое** горіння стійке.

горизонт горизонт;

г. **нефтяной** горизонт нафтовий;

г. **фурменный** горизонт фурмений.

горизонталь мат. горизонталь, -лі.
горизонтальный (котёл, процесс газификации) горизонтальний.

горло (сопла) горло.

горловина горловина;

г. **загрузочная** горловина завантажна.

горн горно;

г. **закалочный** горно гартівне;

г. **кричный** горно кричне;

г. **кузнечный** горно ковальське;

г. **нагревательный** горно нагрівальне, нагрівне;

г. **нефтяной** горно нафтове;

г. **обжиговый** горно випалювальне;

горн переносный горно переносне;

г. пламенный горно полум'яне;

г. сварочный горно зварювальне;

г. сиродутный горно сиродуте;

г. тигельный горно тигельне.

горновой горновий.

горшок горщик;

г. водоотделительный горщик водовіддільний;

г. всасывающий горщик всмоктувальний;

г. выпускной горщик выпускний;

г. выхлопной горщик вихлопний;

г. конденсационный горщик конденсацийний;

г. расширительный горщик розширювальний, розширний;

г. смывной горщик змивний;

г. уравнительный горщик зрівняльний.

горючее *сущ.* пальне, -ного;

г. атомное пальне атомне;

г. высокооктановое пальне высокооктанове;

г. газообразное пальне газоподібне;

г. жидкое пальне рідке;

г. искусственное пальне штучне;

г. плутониевое пальне плутонієве;

г. синтетическое пальне синтетичне;

г. термоядерное пальне термоядерне;

г. урановое пальне уранове;

г. ядерное пальне ядерне.

горючесть горючість, -чости.

горючий горючий; (*о топливе для двигателей*) пальний.

горячекатанный (*о трубе*) гарячекатаний.

горячий (*воздух, водоснабжение*) гарячий.

горящий (*слой топлива*) горячий.

ГОСТ (Государственный общесоюзный стандарт) ГОСТ (Державний загальносоюзний стандарт).

готовальня готовальня.

гофр гофр, -ра.

гофрированный гофрувальний.

гофрированный (*корпус, труба*) гофрований.

гофрировать гофрувати.

гофрировка гофровка; (*неоконч. действие — ещё*) гофрування.

грабли граблі (*род. граблей и грабель*);

г. шуровочные граблі шурувальні.

грависортировка гравіесортувалька.

гравитационный (*о движении тела*) гравітаційний.

гравитация гравітація.

градиент градієнт;

г. векторный градиент векторный;

г. температурный градиент температурний.

градирня градирня;

г. башенная градирня баштова;

г. гиперболическая градирня гіперболічна;

г. деревянная градирня дерев'яна;

г. закрытая градирня закрыта;

г. капельная градирня краплинна;

г. открытая градирня відкрита;

г. пленочная градирня плівкова

градуировка (*приборов*) градування.

градуировочный (*о шкале*) градуовальний.

градус градус;

г. немецкий (*жесткости*) градус німецький (*жорсткості*);

г. стоградусной шкалы (°C) (*вместо градус Цельсия*) градус стоградусной шкалы (°C);

г. условный Энглера градус умовний Енглера;

г. Фаренгейта градус Фаренгейта.

градусный градусный.

грамм-атом грам-атом.

грамм-ион грам-іон.

грамм-калория грам-калорія.

грамм-масса грам-маса.

грамм-молекула грам-молекула.

грамм-еквівалент грам-еквівалент, -та.

граница *мат.* межа; (*предел*) гра-
ниця;

г. геометрическая межа геоме-
трична.

гранула гранула.

гранулирование гранулювання.

гранулированный (*шлак*) грану-
льований.

гранулировать гранулювати.

гранулировочный, грануляционный
(*экран*) гранулювальний, грану-
ляційний.

гранулометрический (*состав топ-
лива*) гранулометричний.

гранулометрия гранулометрія.

гранулятор гранулятор, -ра.

грануляция грануляція;

г. флотационная грануляція фло-
таційна.

график графік;

г. годово́й графік річний;

г. зими́й графік зимовий;

г. ле́тний графік літній;

г. нагру́зочный графік наван-
тажний;

г. отопи́тельный графік опалю-
вальний;

г. произво́дственный графік ви-
робничий;

г. пьезометри́ческий графік п'е-
зометричний;

г. сезо́нный графік сезонний;

г. су́точный графік добовий;

г. температу́рный графік темпе-
ратурний.

графит графіт, -ту;

г. коллоидный, коллоидальный
графит колоїдний.

графитизация графітизація.

графитированный (*шнур*) графі-
тований.

графитный (*тигель, смазка*) гра-
фітний, графітовий.

графоаналитический (*метод*) гра-
фоаналітичний.

гребёнка гребінка;

г. дистанционная, дистанционн-
рующая гребінка дистанцій-
на;

гребёнка распределительная гре-
бінка розподільна.

гребёночный гребінковий.

гребёчатый (*подшипник*) гребін-
частий, гребінчатий.

гребень гребінь, -бень;

г. кула́чный гребінь кулачний;

г. пласти́нчатый гребінь пла-
стинчастий;

г. сма́зочный гребінь мастиль-
ний.

грейдер грейдер, -дера.

грейфер грейфер, -фера.

грейферный грейферний.

грёлка грілка.

греющий (*теплоноситель*) грій-
ний.

грибовидный, грибообразный (*по-
шень*) грибовидний.

грозозащита *устар.* блискавкоза-
хист, -ту.

громоздкий (*размер, конструкция*)
громіздкий.

громоотвод, *устар.* (заменяется —
молнеотвод) блискавководівд,
-воду.

громоотводный, *устар.* (заменяет-
ся — *молнеотводный*) блискав-
ководівдний.

громоразрядник, *устар.* (заменяет-
ся — *молниеразрядник*) блис-
кавкорозрядник.

грóхот 1) (*для сортировки*) грó-
хот; 2) (*шум*) гуркіт, -коту;

г. бараба́нный грóхот бараба́н-
ний;

г. валко́вый грóхот валко́вий;

г. вибраци́онный грóхот вібра-
ційний;

г. вися́чий грóхот вися́чий;

г. враща́ющийся грóхот обер-
тówий;

г. жира́ционный грóхот жира-
ційний;

г. инерци́онный грóхот інерцій-
ний;

г. кача́ющийся грóхот хитний;

г. колоснико́вый грóхот колосни-
ко́вий;

г. колы́цевой грóхот кільце́вий;

г. круго́вой грóхот круго́вий;

г. ле́нточный грóхот стрічко́вий;

грóхот обезвóживающий грóхот зневóднювальний;

г. одно-, двухс́итный грóхот одно-, двос́итовий;

г. одно-, двухступё́нчатый грóхот одно-, двосх́ідча́стий;

г. плóский грóхот плóский;

г. подви́жный грóхот рухóмий;

г. ро́ликовый грóхот ро́ликовий;

г. ротац́ионный грóхот ротац́ийний;

г. сорти́ровочный грóхот сорту́вальний;

г. сотряса́тельный грóхот стра́сальний;

г. спира́льный грóхот спіра́льний;

г. уда́рный грóхот уда́рний;

г. цепно́й грóхот ланцюго́вий;

г. цилиндри́ческий грóхот циліндрі́чний;

г. щелево́й грóхот щілі́нний.

грохоты́ть(ся) грохоты́ти(ся).

грохоче́ние грохоче́ния.

грохоче́нный (уголь) грохоче́ний.

грубодиспе́рсный (размол) грубо-диспе́рсний.

грубозерни́стый грубозерни́стий.

гру́бый (распыл, отделка) гру́бий.

груз ва́нтаж, -жу́;

г. отклоня́ющий ва́нтаж відхиль-ний;

г. подви́жный ва́нтаж рухóмий;

г. противодéйстви́ющий ва́нтаж проти́ді́ючий;

г. регуля́торный ва́нтаж регуля́торний;

г. тормо́зной ва́нгаж гальмо-вий;

г. уравни́тельный, уравни́вающий ва́нтаж зрівнова́жувальний, зрівнова́жуючий.

г. центробе́жный ва́нтаж від-центро́вий.

грузово́й (автомобиль, регулятор) ва́нтажний.

грузоёмко́сть вантажомі́сткість, -кості.

грузоподё́мность вантажопі́дйом-ність, -ності.

грузоподё́мный вантажопі́днімаль-ний, вантажопі́дйомний.

гру́зчик ва́нтажник;

г. меха́нический ва́нтажник ме-хані́чний.

грунд-бу́кса грунд-бу́кса.

грунто́вка грунто́вка; (неоконч. процесс — ещё) грунтува́ння;

г. бі́тумная грунто́вка бі́тумна;

г. изоляц́ионная грунто́вка изо-ляц́ійна.

грунтово́й (о покры́тии) грунто-вий.

группиро́вание, группо́вка (оборудова́ния) групува́ння, згрупу-ва́ння.

группиро́вать групува́ти.

группово́й (экономайзер) группо-вий.

гру́ша (в газовых приборах) гру́ша;

г. аспира́торная гру́ша аспира́торна;

г. рези́новая гру́ша гу́мова, рези́новая.

грязе́вик грязьові́к, -ка.

грязевóй грязьові́й;

губча́тый (о структуре) губча́стий.

гудо́к гудо́к, -дка.

гудро́н гудро́н, -ну;

г. асфальто́вый гудро́н асфаль-товий.

гудрониро́ванный (о покры́тии) гудро́нований.

гу́жон гу́жон.

гу́миновый (о кислотах) гу́мино-вий.

гу́мусовый (уголь) гу́мусовий.

гу́сеница (трактора) гу́сениця.

гу́сеничный (трактор, кран) гу́се-ничний.

густо́та (решётки, смазки) густо-та.

гу́та гу́та.

ГЭС (гидроэлектростан́ция) ГЕС (гідроелектростан́ція).

Д

давление тиск, -ку;

д. абсолютное тиск абсолютний;

д. аксиальное тиск аксіальний;

д. активное тиск активний;

д. атмосферное тиск атмосферний;

д. аэродинамическое тиск аеродинамічний;

д. барометрическое тиск барометричний;

д. вакуумметрическое тиск вакууметричний;

д. внешнее тиск зовнішній;

д. внутреннее тиск внутрішній;

д. высокое тиск високий;

д. гидростатическое тиск гідростатичний;

д. динамическое тиск динамічний;

д. докритическое тиск докритичний;

д. допускаемое тиск допустимий;

д. закритическое тиск закритичний;

д. избыточное тиск зайвний, надлишковий;

д. индикаторное тиск індикаторний;

д. капиллярное тиск капілярний;

д. конечное тиск кінцевий;

д. критическое тиск критичний;

д. манометрическое тиск манометричний;

д. молекулярное тиск молекулярний;

д. начальное тиск початковий;

д. низкое тиск низький;

д. околокритическое тиск білякритичний;

д. опорное тиск опорний;

д. осевое тиск осевой;

д. осмотическое тиск осмотичний;

д. относительное тиск відносний;

д. отрицательное тиск від'ємний;

д. парциальное тиск парціальний;

давление переменное тиск змінний;

д. пластовое тиск пластовий;

д. поверхностное тиск поверхневий;

д. повышенное тиск підвищений;

д. полное тиск повний;

д. положительное тиск додатний;

д. пониженное тиск знижений;

д. предельное тиск граничний;

д. приведенное тиск зведений;

д. радиальное тиск радіальний;

д. пульсационное, пульсирующее тиск пульсацийний, пульсуючий;

д. рабочее тиск робочий;

д. расчетное тиск розрахунковий;

д. реактивное тиск реактивний;

д. редуцированное тиск редукційний;

д. сверхвысокое тиск надвисокий;

д. сверхкритическое тиск надкритичний;

д. скачкообразное тиск стрибкуватий;

д. скоростное тиск швидкісний;

д. среднее тиск середній;

д. срединное, срединное тиск зредукований, зредульований;

д. статическое тиск статичний;

д. удельное тиск питомий.

дальность дальобійність, -ності.

дальность (об истечении горючего) далекобійний.

дальность (прибора) далекодія.

дальность (автомат) далекодіючий.

дальность (действия) далекість, -кості, дальність.

дамба (для газопроводов) дамба;

д. насыпная дамба насипна.

датчик датчик;

дaтчик вторичный дaтчик вторинний;
 д. ёмкостный дaтчик ёмкісний;
 д. индуктивный дaтчик індуктивний;
 д. кольцевой дaтчик кільцевий;
 д. пневматический дaтчик пневматичний;
 д. пьезокварцевый дaтчик п'єзокварцевий;
 д. реостатный дaтчик реостатний;
 д. температурный дaтчик температурний;
 д. термоэлектрический дaтчик термоелектричний;
 д. угольный дaтчик вугільний.
 дауэрм дауэрм, -му.
 дахрост, крышеобразная решётка решітка дахоподібна.
 двенадцатиконфобочный (о плите) дванадцятиконфобочковий.
 двересниматель дверезнімач, -ча.
 двересьёмный (об устройстве) дверезнімальний.
 дверекстрактор двереекстрактор, -ра.
 дверной (затвор, шлюз) дверний.
 двёрца, двёрка двёрці, -рець;
 д. загрузочная двёрці завантажні;
 д. зольниковая двёрці зольникові;
 д. одно-, двухстворчатая двёрці одно-, двостулкові;
 д. опуска́я двёрці опуска́ні;
 д. очістная двёрці очісні;
 д. поддува́льная двёрці піддува́льні;
 д. подъёмная двёрці підйомні;
 д. прочістная двёрці прочісні;
 д. расто́пная двёрці розпалювальні;
 д. топочные двёрці топкові;
 д. шла́ковая двёрці шла́кові;
 д. щитко́вая двёрці щиткові.
 дверь двёрі, -ре́й;
 д. входная двёрі вхідні;
 д. смотровая двёрі оглядові.
 двигательстроение двигунобудування.

двигателестроительный двигунобудівний.
 двигательство двигунобудівництво.
 двигатель двигу́н, -на́;
 д. авиацио́нный двигу́н авіаційний;
 д. аванка́мерный, предка́мерный двигу́н аванка́мерний, передка́мерний;
 д. автомоби́льный двигу́н автомобі́льний;
 д. акрокáмерный двигу́н акрокáмерний;
 д. а́томный двигу́н а́томний.
 д. баланси́рный двигу́н бала́нсі́рный;
 д. бензи́новый двигу́н бензи́новый;
 д. бензи́но-кероси́новый двигу́н бензи́но-га́совий, бензи́но-кероси́новый;
 д. бескла́панный двигу́н безкла́панный;
 д. бескомпрéссорный двигу́н безкомпрéссорний;
 д. бескривошипный двигу́н безкривошипний;
 д. быстrhoхóдный двигу́н швидкохóдный;
 д. V-обráзный двигу́н V-поді́бный;
 д. вихрека́мерный двигу́н вихрека́мерный;
 д. внúтреннего сгорáния двигу́н внúтрішнього згорáння;
 д. воздушнока́мерный двигу́н повітрянока́мерный;
 д. воздушнореактíвный двигу́н повітрянореактíвный;
 д. воздушный двигу́н повітря́ный;
 д. вспомога́тельный двигу́н допомі́жний;
 д. вы́сокого сжáтия двигу́н ви́сокого стіску;
 д. газoвсáсывающий двигу́н газoвсмóктувальний;
 д. газoвый двигу́н газoвий;
 д. газотурби́нный двигу́н газoтурби́нный;

двигатель газогенераторный двигун газогенераторний;

д. **двухтактный** двигун двотактний;

д. **дизельный** двигун дизельний;

д. **жидкостно-реактивный** двигун рідинно-реактивний;

д. **жидкостный** двигун рідинний;

д. **звездобразный** двигун зірчастий;

д. **калоризаторный** двигун калоризаторний;

д. **карбюраторный** двигун карбюраторний;

д. **картерный** двигун картерний;

д. **керосиновый** двигун гасовий, керосиновий;

д. **компрессорный** двигун компресорний;

д. **кривошипнокамерный** двигун кривошипнокамерний;

д. **малолитражный** двигун малолітражний;

д. **маломощный** двигун малопотужний;

д. **малооборотный** двигун малообертівий;

д. **малоцилиндровый** двигун малоциліндровий;

д. **многоблочный** двигун багатоблочний;

д. **многоцилиндровый** двигун багатопциліндровий;

д. **мотоциклетный** двигун мотоциклетний;

д. **нефтяной** двигун нафтовий,

д. **низкого сжатия** двигун низького стиску;

д. **одно-, двухвальный** двигун одно-, двовальовий;

д. **одно-, двухкаскадный** двигун одно-, двокаскадний;

д. **одно-, двух-, грёх-, четырёх-, пяти-, шести-, семи-, восьми-, десяти-, двенадцатицилиндровый** двигун одно-, дво-, три-, чотири-, п'яти-, шести-, семи-, восьми-, десяти-, дванадцятициліндровий;

д. **паровой** двигун паровий;

двигатель первичный двигун первинний;

д. **передвижной** двигун пересувний;

д. **пневматический** двигун пневматичний;

д. **поршневой** двигун поршневий;

д. **предкамерный** двигун передкамерний;

д. **пропеллерный** двигун пропеллерний;

д. **прямоточный** двигун прямотоковий;

д. **пульсирующий, пульсационный** двигун пульсуючий, пульсацийний;

д. **пусковой** двигун пусковой;

д. **ракетный** двигун ракетний;

д. **реактивный** двигун реактивний;

д. **реверсивный** двигун реверсизний;

д. **ротативный** двигун ротативний;

д. **сверхзвуковой** двигун надзвуковий;

д. **сдвоенный** двигун здвоєний;

д. **станинный** двигун станинний;

д. **стационарный** двигун стаціонарний;

д. **стрённый** двигун стробєний;

д. **струйный** двигун струмінний;

д. **судовой** двигун судовий;

д. **тепловой** двигун тепловий;

д. **тихоходный** двигун тихохідний;

д. **турбовинтовой** двигун турбогвинтовий;

д. **турбокомпрессорный** двигун турбокомпресорний;

д. **турбореактивный** двигун турбореактивний;

д. **тяговый** двигун тяговий;

д. **форкамерный, предкамерный** двигун форкамерний, передкамерний;

д. **четырёхтактный** двигун чотиритактний;

д. **ядерный** двигун ядерний.

двигатель-генератор двигун-генератор, -ра.

двигательный 1) (относящийся к двигателю) двигунний, двигунный; 2) (движущий) руховый.

двигать(ся) рухати(ся).

движение рух, -ху;

д. безвихревое рух безвихровый;

д. беспорядочное рух безладный;

д. вибрационное рух вібраційний;

д. винтовое рух гвинтовий;

д. вихревое рух вихровий;

д. возвратное рух зворотний;

д. возвратно-поступательное рух зворотно-поступальний;

д. волнообразное рух хвилястий;

д. восходящее рух висхідний;

д. вращательное рух обертовий, обертальний;

д. вращательно - перекрещивающееся (в горелке) рух обертально-перехресний;

д. встречное рух зустрічний;

д. встряхивающее рух струшувальний;

д. вынужденное рух вимушений;

д. гармоническое рух гармонічний;

д. замедленное рух сповільнений;

д. качательное рух хитний;

д. колебательное рух коливний, коливальний;

д. криволинейное рух криволінійний;

д. круговое рух круговий;

д. ламинарное рух ламінарний;

д. молекулярное рух молекулярний;

д. нисходящее рух низхідний;

д. обратное рух зворотний;

д. одноразмерное рух однорозмірний;

д. относительное рух відносний;

д. параллельно-прямолинейное рух паралельно-прямолінійний;

движение переменное рух змінний;

д. плавное рух плавний;

д. попеременное рух поперемінний;

д. попутное рух попутний;

д. постоянное рух постійний;

д. поступательное рух поступальний;

д. прерывистое рух переривчастий;

д. принудительное рух примусовый;

д. противоточное рух протитіковий;

д. прямолинейное рух прямолінійний;

д. прямоточное рух прямотіковий;

д. равномерное рух рівномірний;

д. равномерно-замедленное рух рівномірно-сповільнений;

д. равномерно-переменное рух рівномірно-змінний;

д. равномерно-ускоренное рух рівномірно-прискорений;

д. свободное рух вільний.

д. скользящее рух ковзний;

д. сотрясательное рух стрясальний;

д. струйное, струйчатое рух струмінний;

д. тепловое рух тепловий;

д. турбулентное рух турбулентний;

д. ускоренное рух прискорений.

двигатель рушій, -шія.

движущий (напор, сила) рушійний.

движущийся (палец, деталь) рухомий.

движок движок, -жка; (подвижная деталь) повзун, -на.

двойник (трубы) двійник, -ка.

двойной (золотник, расширение) подвійний.

двоязыковатый (о кривизне) двоязыковгнутый.

двоязыкопуклый (о кривизне) двоязыкопуклый.

дворовый (о развозке трубопроводов) дворовий.

двойкий (о кривизне) дво́йкий.

двумёрный двовимірний.

двуногий (о станине) двоно́гий.

двуокись (углерода) дво́окис, -су.

двуплечий (рычаг) дво́плечий.

двускатный (о кровле, решётке) двосхілий.

двусменный (о работе) дво́змінний.

двусторонний (нажим, действие) двобічний.

двута́вр двота́вр, -ра.

двута́вровый (профиль) двота́врбвий.

двууглекислый, бикарбонатный (о соде) двовуглекісний, бікарбонатний.

двуугольник (трубы) двоку́тник.

двухатомный (газ) двоха́томний.

двухбалочный (кран) двоба́лочный.

двухбарабанный (котёл) двобарабанный.

двухвальный (двигатель, турбина) двова́льний.

двухвальцовый двова́льцьовий.

двухвенечный (диск) дво́вінцевий.

двухвитковый двовитко́вий.

двухдисковый дво́дісковий.

двухднщевый (поршень) дво́дніщевий.

двухёмкостный двоёмкісний.

двухжаротрубный (котел) двожа́ротру́бний.

двухжиклёрный дво́жикле́рний.

двухзённый (газгольдер) двола́нко́вий.

двухзо́нный (генератор) дво́зо́нний.

двухзаходный (о нарезке) дво́захі́дний.

двухимпульсный (регулятор) дво́імпульсний.

двухинжекторный дво́инже́кторний.

двухкамерный (котёл) дво́каме́рний.

двухкаскадный (усилитель) дво́каска́дний.

двухколёйный (путь) двоколі́йний.
двухколённый, двухколёнчатый (вал) двоколі́нний, двоколі́нчастий.

двухколёсный двоколі́сний;

двухколонный (радиатор) двоко́лонний.

двухкомпонентный (о смеси топлива) двокомпонентний.

двухконтурный (о системе) дво́контурний.

двухконфорочный (о плите) дво́конфо́рковий.

двухкорпусный (насос) двоко́рпусний.

двукратный (о циркуляции) дво́кратний.

двухкривошипный дво́кривоши́пний.

двухкулачковый (вал) дво́кулачо́квий.

двухлинзовый (компенсатор) дво́лінзовий.

двухлопастный (питатель) дво́лопатевий.

двухниточный (о топливоподаче) дво́ниточковий.

двухопорный двохопо́рний.

двухосный дво́вісний, двохо́сьбовий.

двухпанельный двопа́нельний.

двухпетельный (о выкидном приспособлении) дво́петельовий, дво́петельний.

двухпечный (крекинг) дво́пі́чний.

двухплунжерный (насос) дво́плу́нжерний.

двухповодковый дво́пові́дковий.

двухпозиционный (регулятор) дво́позиці́йний.

двухпоблостный дво́поро́жні́нний.

двухполотенный (о цепной топке) дво́полоте́нний.

двухпольный (электрофильтр) дво́пі́льний.

двухпоточный дво́пото́ковий.

двухпролётный (кран) дво́прогі́нний.

двухпрядный (канат) дво́сталко́вий.

двухпутный, двупутный (об эстакаде) двоколі́йний.

двухпучковый двопучковий.
двухраздельный (подшипник) дво-
роздільний.
двуручево́й (шків) дворівчако-
вий.
двухрядный (шов) дворядний.
двухсвітний (экран) двосвітний.
двухседельный (клапан) двосі-
дельний.
двухсекционный (котел) двосек-
ційний.
двухсѣточный (фильтр) двосітко-
вий.
двухситный (грохот) двосітовий.
двухскоростной двошвидкісний.
двухслойный двошаровий.
двухсопловой двосоплівий.
двухсрезный (шов) дворізний.
двухстворчатый, двустворчатый
двостулковий.
двухсторонний двобічний.
двухступенчатый (компрессор,
турбина) двосхідчастий.
двухтактный двотактний.
двухтрубный двотрубний.
двухфазный (о смеси) двофаз-
ний.
двухходовой (кран) двоходовий.
двухцепной (элеватор) дволанцю-
говий.
двухцилиндровый (о машине) дво-
циліндровий.
двухшарнирный двошарнірний.
двухшківный двошківний.
двухшланговый двошланговий.
двухщельный, двухщелевой (кла-
пан) двощілинний.
двухэксцентриковый двоексцентри-
ковий.
двухэтажный двоверховий.
двухъярусный (газгольдер) дво-
ярусний.
деаэра́тор деаератор, -ра;
д. по́верхностный деаератор по-
верхнєвий;
д. смѣшивающий деаератор змі-
шувальний;
д. термический деаератор тер-
мічний.
деаерацио́нный деаераційний.
деаера́ция деаерація.
деаэри́рованный деаерований.

деаэри́рующий (о системе) деа-
еруючий.
дебензи́нация дебенинація.
деби́т (скважины) дебіт, -ту;
д. рабо́чий дебіт робочий;
д. свобо́дный дебіт вільний.
дегаза́тор дегазатор, -ра;
д. плѣно́чный дегазатор плівко-
вий;
д. смѣшивающий дегазатор змі-
шувальний.
дегаза́ция дегазація.
дегази́рующий (о колонке) дега-
зуючий.
дегидри́рование дегідрування;
д. кристалли́ческое дегідрування
кристалічне.
дегидроге́низация дегідрогенізація;
д. катали́тическая дегідрогеніза-
ція каталітична.
дѣготь дьоготь, -гтю;
д. буроуго́льный дьоготь буро-
вугільний;
д. каменноуго́льный дьоготь ка-
мяновугільний;
д. первичный дьоготь первін-
ний;
д. рафини́рованный дьоготь ра-
фінований;
д. сланце́вый дьоготь сланце-
вий;
д. средне́температурный дьоготь
середньотемпературний;
д. торфяно́й дьоготь торфовий.
дѣгтеотде́литель дьогтевіддільник.
дѣгтеотде́лительный дьогтевідділь-
ний.
дежу́рный (агрегат, персонал) чер-
говий.
дезактивáция дезактивація.
дезактивиро́ванный (сульфоуголь)
дезактивований.
дезинтегра́тор дезінтегратор, -ра.
дезинтегра́торный дезінтегратор-
ний.
дезинтегра́ция дезінтеграція.
действие дія;
д. венти́ляционное дія вентиля-
ційна;
д. двойно́е дія подвійна;
д. динамическое дія динамічна;
д. замѣдленное дія сповільнена;

діє́ствие за́медля́ющее дія спо-
вільню́юча;
д. о́братное дія зворóтна;
д. отравля́ющее (газов) дія от-
ру́йна;
д. охладжа́ющее дія охолóдна;
д. прерыви́стое дія переривча-
ста;
д. равномéрное дія рівномірна;
д. разруша́ющее (коррозии) дія
руйну́юча, руйнівна;
д. теплово́е дія теплова́;
д. тормо́зящее дія гальмівна,
гальму́юча;
д. тройно́е дія потрійна;
д. уда́рное дія уда́рна;
д. успокаи́вающее, успокаи́тель-
ное (демпфера) дія заспо́кій-
лива.
действительный (процесс, диаграм-
ма) дійсний.
действующий (механизм, агрегат)
діючий.
деканта́ция деканта́ція.
дека́нтер дека́нтер, -тера.
декарбониза́тор декарбониза́тор,
-ра.
декарбонизаціо́нный декарбониза-
ці́йний.
декарбониза́ция декарбониза́ція.
декарбонизова́ть декарбонизува́ти.
декомпрессио́нный (кран) деком-
пресі́йний.
декомпрес́сия декомпресія.
декомпрессо́р декомпресор, -ра.
деле́ние поді́л, -лу; ділення; (на
шка́ле) поді́лка.
делі́тель мат. ді́льний, -ка; физ.
поді́льний;
д. сло́истый поді́льний шарови́й.
делі́тельный (диск) поді́льний, ді-
лі́льний.
де́ло справа́;
д. га́зовое справа́ га́зова;
д. нефтяно́е справа́ на́фтова.
демонта́ж монта́ж, -жу́.
демонта́жный монта́жний.
демонти́рование демонтува́ння.
демонти́рованный (агрегат) де-
монтований.
демонти́ровать(ся) демонтува́ти-
(ся).

де́мпфер де́мпфер, -ра;
д. возду́шный де́мпфер повітря-
ний;
д. жидкостный де́мпфер рі́дін-
ний;
д. фри́кцио́нный де́мпфер фри́к-
ці́йний;
д. элект́рический де́мпфер елек-
три́чний.
демпфи́рование демпфува́ння.
демпфи́рующий (механизм) демп-
фу́ющий.
деполяриза́тор деполяриза́тор, -ра.
деполяризаціо́нный деполяризаці́й-
ний.
деполяриза́ция деполяриза́ція.
депрессио́нный депресі́йний.
депрес́сия депресія;
д. температúрная депресія тем-
ператúрна.
деревя́нный (помост, рейка) дере-
в'я́ний.
держате́ль трима́ч, -ча́; (рукоят-
ка) держа́к, -ка́.
десорбцио́нный десорбці́йний.
десорб́ция десорб́ція.
дисти́ляция см. дисти́лляция.
десятилю́лечный (о пекарной пе-
чи) десятико́лісковий.
десятисекціо́нный (котел) десяти-
секці́йний.
деталь де́таль, -лі;
д. вра́щающаяся де́таль обер-
това́;
д. запóрно-регулі́рующая де-
та́ль запірно-регулю́юча;
д. крепё́жная де́таль крі́пильна;
д. фасо́нная де́таль фасо́нна.
деталь́ный де́тальний.
детанде́р детанде́р, -ра.
детекто́р детекто́р, -ра.
детонаціо́нный детонаці́йний.
детона́ция детона́ція.
детони́ровать детонува́ти.
детони́рующий (о горючем) дето-
ну́ющий.
дефекаціо́нный (котел) дефека-
ці́йний.
дефе́кт дефе́кт, -ту.
дефе́ктный дефе́ктный.
дефекто́метр дефекто́метр, -ра.
дефектоско́п дефектоско́п;

дефектоскоп ультразвуковой де-
фектоскоп ультразвуковой.
дефектоскопия дефектоскопия.
дефлегматор дефлегматор, -ра.
дефлегмационный (о колонне) де-
флегмационный.
дефлегмация дефлегмация;
д. противоточная дефлегмация
протиточная.
дефлектор дефлектор, -ра.
деформация деформация;
д. необратимая деформация не-
оборотна;
д. объёмная деформация объём-
на;
д. остаточная, остающаяся де-
формация залишкова;
д. пластическая деформация пла-
стична;
д. поверхностная деформация по-
верхнева;
д. термическая, тепловая дефор-
мация термична, теплова;
д. упругая деформация пружна;
д. усадочная деформация уса-
дочна.
деформирование деформування.
деформировать(ся) деформувати-
(ся).
джутовый (о набивке) джутовый.
диагональный (о связи) диаго-
нальний.
диаграмма діаграма;
д. векторная діаграма векторна;
д. действительная діаграма дій-
сна;
д. дифференциальная діаграма
диференціальна;
д. золотниковая діаграма золот-
никова;
д. индикаторная діаграма інди-
каторна;
д. искажённая діаграма пере-
кручена;
д. круговая (двигателей) діагра-
ма кругова;
д. ленточная діаграма стрічко-
ва;
д. объёмная діаграма объёмна;
д. полярная діаграма полірна;
д. ренкинизированная діаграма
ренкінізована;

диаграмма смещённая діаграма
зміщена;
д. суммарная діаграма сумар-
на;
д. тепловая діаграма теплова;
д. энтропийная діаграма ентро-
пійна.
диаграммный (диск) діаграмний.
диаметр діаметр, -ра;
д. внешний діаметр зовнішній;
д. внутренний діаметр внутріш-
ний;
д. узловой діаметр вузловий;
д. эквивалентный діаметр екви-
валентний.
диаметральный (о сечении) діа-
метральний.
диапазон (настройки регулятора)
діапазон, -ну.
диатермичный, диатермический (о
теле) діатермічний.
диатомит диатомит, -ту.
диатомитовый (кирпич) діатомі-
товый.
диафрагма діафрагма;
д. бескамерная діафрагма без-
камерна;
д. гибкая діафрагма гнучка;
д. двойная, сдвоенная діафраг-
ма подвійна;
д. закруглённая, скруглённая діа-
фрагма закрүглена;
д. измерительная діафрагма ви-
мірювальна;
д. кожаная діафрагма шкіряна;
д. компенсирующая діафрагма
компенсуюча;
д. острая, остроконечная діа-
фрагма гостра, гострокінцева;
д. паромёрная діафрагма паро-
мірна;
д. полудисковая діафрагма пів-
дискова;
д. пористая діафрагма пориста;
д. разгружающая діафрагма роз-
вантажна;
д. распорная діафрагма розпір-
на.
диафрагмирование диафрагмуван-
ня.
диафрагмовый, диафрагменный
(клапан) діафрагмовий.

дивергенция (поля) дивергенція.
дизелестроение дизелебудування.
дизелестроительный дизелебудів-
ний.

дизель дизель, -ля;

д. **бескомпрессорный** дизель без-
компресорний;

д. **быстроходный** дизель швид-
кохідний;

д. **вихрекамерный** дизель вихро-
камерний;

д. **двух-, четырёхтактный** дизель
дво-, чотиритактний;

д. **компрессорный** дизель ком-
пресорний;

д. **крейцкопфный** дизель крейц-
копфний;

д. **одно-, двух-, многоцилиндро-
вый** дизель одно-, дво-, ба-
гатоциліндровий;

д. **предкамерный, аванкамерный,
форкамерный** дизель аванка-
мерний, передкамерний, фор-
камерний;

д. **стационарный** дизель стаціо-
нарний;

д. **судовой** дизель судновий;

д. **тепловозный** дизель тепло-
вoзний;

д. **тихоходный** дизель тихохід-
ний.

дизельагрегат дизельагрегат.

дизель-генератор дизель-генератор,
-ра.

дизельгенераторный дизельгенера-
торний.

дизелькомпрессорный дизельком-
пресорний.

дизельнасосный дизельнасосний.

дизельный дизельний.

дизельэлектростанция дизельелек-
тростанція.

динамика динаміка;

д. **газовая, газодинамика** дина-
міка газова, газодинаміка.

динамический динамічний.

динамометр динамометр, -ра;

д. **гидравлический** динамометр
гідравлічний;

д. **крутильный** динамометр кру-
тильний;

динамометр пружинный динамо-
метр пружинний;

д. **тормозной** динамометр галь-
мовий;

д. **электрический** динамометр
електричний.

динас динас, -су.

динасовый (кирпич) динасовий.

диполь диполь, -ля.

дисгрегация дисгрегація.

диск диск;

д. **активный** (в турбине) диск
активний;

д. **ведомый** диск ведений;

д. **ведущий** диск ведучий;

в. **вращающийся** диск обертó-
вий;

д. **делительный** (индикатора)
диск ділільний;

д. **завихряющий** диск завихрю-
вальний;

д. **Кертиса** диск Кертиса;

д. **нажимной** диск натискний;

д. **направляющий** диск напрям-
ний;

д. **облопаченный** диск облопаче-
ний;

д. **одно-, двух-, трёхвенечный**
диск одно-, дво-, тривінцевий;

д. **опорный** диск опорний;

д. **поворотный** диск поворотний;

д. **рабочий** диск робочий;

д. **равного сопротивления** диск
однакового опору;

д. **разгрузочный** диск розван-
тажний, розвантажувальний;

д. **реактивный** диск реактивний;

д. **регулировочный** диск регулю-
вальний;

д. **сплошной, цельный** диск су-
цільний;

д. **теплочувствительный** диск
теплочутливий;

д. **тормозной** диск гальмовий;

д. **турбинный** диск турбінний;

д. **установочный** диск установоч-
ний;

д. **фрикционный** диск фрикцій-
ний.

дискоский (компенсатор) диско-
вий.

дискозубчатый (о дробилке) дискозубчатый.

дискообразный дископодібний.

дисмембратор дисмембратор, -ра.

диспергировать диспергувати.

дисперсия дисперсія.

дисперсный дисперсний.

диспетчер диспетчер, -чера.

диспетчерский (пункт) диспетчерський.

диссипация (механической энергии) дисипація.

диссоциатор дисоціа́тор, -ра.

диссоциация дисоціа́ція;

д. термическая дисоціа́ция термічна.

дистанционный, дистанционирующий (сектор) дистанційний, дистанціонуючий.

дистиллирование дистилюва́ння.

дистиллированный дистильований.

дистиллировать дистилюва́ти.

дистиллятор дистильа́тор, -ра.

дистилляционный дистилляційний.

дистилляция дистилля́ція.

дифеніл дифені́л, -лу.

дифениловый дифені́ловий.

дифманометр, дифференциальный манометр дифманоме́тр, -ра, дифференциальный маноме́тр;

д. двухтру́бный дифманоме́тр двотру́бний;

д. кольцево́й дифманоме́тр кільце́вий;

д. показывающий дифманоме́тр показую́чий;

д. поплавко́вый дифманоме́тр поплавко́вий;

д. самопи́шущий дифманоме́тр самопи́сний, самопи́шущий.

дифференциал (в автом. передаче) диференціа́л.

дифференциальный (манометр) диференціа́льный.

дифференциатор диференціа́тор, -ра;

д. электро́нный диференціа́тор электро́нный.

диффузионный дифузійний.

диффузия дифу́зія;

д. взаимная дифу́зія вза́ємна;

диффузия пове́рхностная дифу́зия пове́рхне́ва;

д. турбуле́нтная дифу́зия турбуле́нтна.

диффузный дифу́зный.

диффузор дифузо́р, -ра;

д. безопа́точный дифузо́р безопа́тково́й;

д. кольцо́вой дифузо́р кільце́вий;

д. сверхзвуко́вой дифузо́р надзвуко́вий.

диффузорность (канала) дифузо́рність, -ности.

диффузорный дифузо́рный.

диэлектрический (о прокладке) діелектри́чний.

диэтиленгликолевый (обезвоживатель) діетиленгліко́левий.

диэтиленгликоль діетиленгліко́ль, -лю.

длина довжина́;

д. расче́тная довжина́ розраху́нкова́;

д. регули́руемая довжина́ регулю́вана;

д. приведе́нная довжина́ зве́дена́;

д. эквивале́нтная довжина́ эквівале́нтна.

длиннозвённый (о цепи) довгола́нковый.

длиннопламенный (уголь, горение) довгополу́м'яний.

длиннофа́кельный довгофа́кельний.

длительность трива́лість, -лости.

длительный (процесс, мощность) трива́лий.

днище дни́ще;

д. вкле́панное дни́ще вкле́пане́;

д. во́гнутое дни́ще угну́ге;

д. выпу́клое дни́ще опу́кле́;

д. отъё́мное дни́ще відні́мне́, відйо́мне́;

д. плóское дни́ще плóске́;

д. полу́сферическое дни́ще півсфе́ричне́;

д. шта́мпованное дни́ще шта́мповане́.

днищевый (лист, отсек) днищо́вий.

дно (бака) дно́.

добавка добавка;

д. активизирующая добавка активуюча.

доводка доводка, доведения;

д. грубая доводка груба;

д. тонкая доводка тонка.

доводочный (об испытаниях) доводочный.

довыпаривание довыпарювання.

догорание догорання.

догрузка (бункера, машины) довантажування, довантаження.

доделка доробка, доробления.

дождевой (охладитель) дошовый.

дожигание допалювання, допалення.

дожигательный (свод, экран) допалювальний.

дбза (горючего) дбза.

дозарядка (двигателя) дозарядка; дозаряджання.

дозатор, дозёр дозатор, -ра.

дозвуковой (поток, скорость) дозвуковий.

дозировка, дозирование дозування.

дозирующий, дозирочный дозувальний.

докотловый (об обработке воды) докотловий.

докритический докритичний.

долговечность (агрегата) довговічність, -ности.

долговременный (о мощности, нагрузке) довгочасний.

доломит доломит, -ту.

доломитовый доломитовий.

дом будинок, -нку; дім (род. дому);

д. газифицированный будинок газифікований;

д. одно-, двух-, многоквартирный будинок одно-, дво-, багатоквартирний;

д. одно-, двух-, трёх-, многоэтажный будинок одно-, дво-, три-, багатоповерховий.

доменный доменний.

доменщик доменщик.

домкрат домкрат;

д. винтовой домкрат гвинтовий;

д. гидравлический домкрат гидравлічний;

домкрат реечный домкрат рейковий;

д. рычажный домкрат важільный.

домкратный домкратний.

доменная, доменная печь домна, доменна піч (род. печі).

домовый (потребитель газа, тепла) домовий.

донный (лаз, затвор) донний.

дообработка дообробка;

д. внутрикотловая (питательной воды) дообробка внутрішньокотлова.

дополнительный (расход, расширение) додатковий.

допуск (в машиностроении) допуск, -ку;

д. монтажный допуск монтажний.

допускаемый, допустимый (износ) допустимий.

доработка доробка, доробления; (неоконч. процесс) доробляння, дороблювання.

дорновой (о приспособлении) дорновий.

дорога дорога; (путь) шлях;

д. железная залізниця;

д. канатная дорога канатна;

д. подвесная дорога підвісна.

дорожка доріжка;

д. вихревая доріжка вихрова.

доска дошка;

д. неподвижная дошка нерухома;

д. распределительная дошка розподільна;

д. трубная дошка трубна;

д. чертёжная дошка креслярська;

д. шуровочная дошка шурувальна.

досрочный (ремонт) достроковий.

достаточный (приток газа, воздуха) достатний.

достижимый (о скорости) досяжний.

доступ (воздуха, пара) доступ, -пу.

доступность (для обслуживания,

ремонта) приступність, -ності, доступність, -ності.
досушка, досушивание досушка, досушування.
доумягчение (воды) дозм'якшування, дозм'якшення;
д. фосфатное дозм'якшування фосфатне.
дошатаый, дошаной (настил) дощаний.
древесина деревина, деревина;
д. свежесрубленная деревина свіжозрубана.
древесноугольный (газогенератор) деревесновугільний.
древесный (газ) деревний, деревесний.
дренаж (паропроводов) дренаж, -жү;
д. автоматический дренаж автоматичний;
д. водопонижающий дренаж водознижувальний.
дренажный дренажний.
дренирующий (о засыпке) дренавальний.
дробилка дробарка;
д. валковая дробарка валкова;
д. дискозубчатая дробарка дискозубчата;
д. зубчатая дробарка зубчата;
д. коническая дробарка конічна;
д. молотковая дробарка молоткова;
д. одно-, двух-, трёхвалковая дробарка одно-, дво-, тривалкова;
д. однороторная дробарка однороторна;
д. шиповая дробарка шипова;
д. щековая дробарка щелепна.
дробильный (кулак) дробильний.
дробление дробіння, дроблення;
д. избирательное дробіння вибірниє;
д. одно-, двухступенчатое дробіння одно-, двохсхідчате.
дробленка (угля) дробленка.
дроблённый (кокс, уголь) роздроблений.
дробный 1) (мелкий) дрібний;

2) мат. дробовий; 3) (о разгонке) фракційний.
дробь (для очистки труб) дріб (род. дробу).
дрова дрова (род. дров);
д. берёзовые дрова берізові;
д. воздушно-сухие дрова повітряно-сухі;
д. дубовые дрова дубові;
д. еловые дрова ялинові;
д. ивовые дрова вербові;
д. колотые дрова колоті;
д. ольховые дрова вільхові;
д. осиновые дрова осикові;
д. свежесрубленные дрова свіжозрубані;
д. смешанные дрова змішані;
д. сосновые дрова соснові;
д. хвойные дрова хвойні;
д. швырковые дрова кидові.
дровяной дров'яний.
дрожание (вала, двигателя) дрижання.
дросселирование дроселювання.
дросселируемый (напор) дросельований.
дросель дросель, -ля;
д. паровой дросель паровий;
д. пневматический дросель пневматичний;
д. регулировочный дросель регулювальний;
д. топливный дросель паливний;
д. установочный дросель установочний;
д. щелевой дросель щілинний.
дросель-клапан дросель-клапан.
дроссель-эффект дросель-ефект, -ту;
д.-эффект интегральный дросель-ефект інтегральний.
дросельный дросельний.
дублирование (испытаний) дублювання.
дублированный дубльований.
дублирующий (прибор) дублюючий.
дуга дуга;
д. пламенная дуга полум'яна;
д. сварочная дуга зварювальна.
дуговой (о сварке) дуговой.

дугообразный (искатель, форма)
дугоподібний.
дуктилометр дуктилометр, ра.
дуктильность (битума) дуктиль-
ність, -ності.
дуніт дуніт, -ту.
дунітовий дунітовий.
дуплекс-насос дуплекс-насос.
дуплекс-процесс дуплекс-процес,
-су.
дуплексный дуплексный.
дутье дуття;
д. вентиляторное дуття венти-
ляторне;
д. воздушное дуття повітряне;
д. горячее дуття гаряче;
д. зонное, позонное дуття зонне;
д. острое дуття гостре;
д. паровое дуття парове;
д. парокислородное дуття паро-
кисневе;
д. холодное дуття холодне;
д. чистовоздушное дуття чисто-
повітряне.
дутьевой (вентилятор) дуттьовий.
духовка духовка.
духовой (о шкафе) духовий.
душ душ, -шу.
душевой (рожок) душевий.
душирующий (об устройстве) ду-
шуючий.
душник душник, -ка.
дым дим, -му;
д. лёгкий дим легкий.
дымить (о печах) димити, куріти.
дымовой (канал, коробка) дымо-
вий;
д. труба димар, -ря.
дымовытяжной (канал) димови-
тяжный.
дымогарный (котёл, труба) дымо-
гарный.
дымомёр димомір, -ра.
дымность (выхлопных газов) дим-
ність, -ності.
дымообразование дымоутворюван-
ня, дымоутворення.
дымообразующий (о смеси) дымо-
твірний.
дымоотвод димовідвід, -воду.
дымоотводный, дымоотводящий
(канал) димовідвідний.

дымопоглотитель димовбирач, -ча,
дымопоглинáč, -ча.
дымопоглощающий (о насадке)
димовбирний, дымопоглинальний,
дымопоглинающий.
дымосжигательный димоспáлто-
вальный.
дымосос димосос;
д. аксиальный димосос аксіаль-
ный;
д. консольный димосос консоль-
ный;
д. центробежный димосос від-
центровий.
дымососная (помещение) димосос-
на, -ноі.
дымоулавливающий, дымоулавл-
ивающий димовловлювальний,
димовловний.
дымоуловитель, дымоулавливате-
ль димовловлювач.
дымоход дымохід, -ходу;
д. вертикальный дымохід верти-
кальний;
д. возвратный, обратный дымо-
хід зворотний;
д. восходящий дымохід висхід-
ный;
д. горизонтальный, боров дымо-
хід горизонтальный, лежак,
-ка;
д. нисходящий дымохід низхід-
ный;
д. отвоящий дымохід відвід-
ний.
дымоходный (канал) дымохідний.
дырчатый (лист, барабан) дірчáс-
тий.
дыхательный (аппарат) дихаль-
ный.
дышловый (спарник) дишловий.
дюйм устар. (о размерах малых
труб и нарезок) дюйм.
дюймовый устар. дюймовий.
дюкер дюкер, -кера.
дюралюминиевый (корпус прибо-
ра) дюралюмінієвий.
дюралюминий дюралюміній, -нію.
дюраль дюраль, -лю.

Е

єдини́ця одини́ця;

е. абсолютная одини́ця абсолю́тна;

е. весовая́ одини́ця ваговá;

е. тепловая́ одини́ця тепловá.

єдини́чний (агрегат) одини́чний.

є́дкий (о щёлочи) ї́дкий.

є́лка (на трубно́й головкѣ) ялі́нка;

ѐ. двухя́русная ялі́нка дво́ярусна;

ѐ. крестоо́бразная ялі́нка хрещáта.

є́лочный (лабиринт, разветвление) ялі́нковий.

є́мкостный є́мкісний.

є́мкость 1) (тепловая и электрическая) є́мкість, -кості; 2) (вместительность) мі́сткість, -кості;

є́мкость газго́льдерная мі́сткість газго́льдерна;

ѐ. запáсная мі́сткість запасна́;

ѐ. за́рядная є́мкість за́рядна;

ѐ. подзѐмная (газго́льдера) мі́сткість підзѐмна;

ѐ. разрѐдная є́мкість розрѐдна;

ѐ. расхóдная (одоризатора) мі́сткість витрáтна;

ѐ. сгла́живающая є́мкість згла́джувальна;

ѐ. уде́льная є́мкість питóма;

ѐ. элект́рическая є́мкість елект́рична.

є́рш (для крепления) йорж, -жа́.

естѐственный (газ) природ́ний.

Ж

жалюзі́ нескл. жалюзі́;

ж. направля́ющие жалюзі́ на́прямні.

жалюзийный (охладитель) жалюзі́ний.

жар см. на́кал.

жаро́вня жаро́вня.

жарово́й (о трубе, камере) жаро́вий.

жаропрóизводительность жарови́датність, -ності, жарови́рoбні́сгь, -ності.

жаропрóизводительный жарови́датний, жарови́рoбні́й.

жаропрóчность жаромі́цність, -ності.

жаропрóчный жаромі́цний.

жаростóйкий, жароустóйчивый жарості́йкий.

жаростóйкость, жароустóйчивость жарості́йкість, -кості.

жаротру́бодимога́рный (котёл) жаротру́бодимога́рний.

жаротру́бный (котёл) жаротру́бний.

жароупóрность жаротрив́кість, -кості.

жароупóрный жаротрив́кий.

же́лезный залі́зний.

же́лезо залі́зо;

ж. волни́стое залі́зо хвиля́сте;

ж. гоф́рированное залі́зо гоф́рoванe;

ж. двута́вровое залі́зо двота́врoве;

ж. корóбчатое залі́зо корóбча-сте;

ж. котѐльное залі́зо котѐльне;

ж. крoвельное залі́зо даховѐ;

ж. кузнѐчное залі́зо кова́льське;

ж. листово́е залі́зо листовѐ;

ж. литoе залі́зо лі́те;

ж. мелкосорто́вoе залі́зо дрібно-сортoвѐ;

ж. поло́совoе залі́зо шта́бовe;

ж. прокáтное залі́зо прокáтне;

ж. прoфі́льное залі́зо прoфі́льне;

ж. прутко́вое залі́зо прутко́ве;

железо пудлинговое залізо пудлінгове;

ж. рифлёное залізо рифлене;

ж. сварочное залізо зварне;

ж. сортовое залізо сортове;

ж. сыродутное залізо сиродуте;

ж. тавровое залізо таврове;

ж. уголковое, угловое залізо кутове;

ж. фасонное залізо фасонне;

ж. швеллерное залізо швелерне;

ж. шинное залізо шинне.

железнодорожный залізничний.

железобетон залізобетон, -ну;

ж. сборный залізобетон збірний;

ж. термостойкий залізобетон термостійкий.

железобетонный залізобетонний.

желоб жолоб;

ж. выпускной жолоб випускний;

ж. качающийся жолоб хитний;

ж. транспортёрный жолоб транспортёрний.

желобление см. коробление.

желобчатый жолобчастий.

желонка желонка.

желоночный желонковий.

жесткий жорсткий; (*твёрдый*) твердий.

жесткость жорсткість, -кості;

ж. временная, карбонатная жорсткість тимчасова, карбонатна;

ж. неустраняемая жорсткість неусувна;

ж. общая жорсткість загальна;

ж. полная жорсткість повна;

ж. постоянная, некарбонатная жорсткість постійна, некарбонатна.

жесть жерсть, -ті, бляха;

ж. алюминиевая жерсть алюмінієва;

ж. волнистая жерсть хвиляста;

ж. кровельная жерсть дахова;

ж. оцинкованная жерсть оцинкована;

ж. перфорированная жерсть перфорована;

ж. травленая жерсть травлена.

жестяной жерстяний, бляшаний.

жжёный палений.

живая сила мех. жива сила.

живое сечение живий переріз, -зу.

жидкий (*газ, топливо*) рідкий.

жидкоплавкий (*шлак*) рідкоплавкий.

жидкоплавкость рідкоплавкість, -кості.

жидкостнометаллический (*сплав*) рідиннометалевий.

жидкостный рідинний.

жидкость 1) (*вещество*) рідина;

2) (*свойство, качество*) рідкість, -кості;

ж. бароклинная рідина бароклінна;

ж. баротропная рідина баротропна;

ж. вязкая рідина в'язка;

ж. горючая рідина горюча;

ж. затворная рідина затворна;

ж. капельная рідина краплинна;

ж. кипящая рідина кипляча;

ж. корродирующая рідина кородуюча;

ж. несжимаемая рідина нестислива;

ж. несмешивающаяся рідина незмішувана;

ж. однородная рідина однорідна;

ж. охлаждающая рідина охолодна;

ж. растворимая частічно рідина розчинна частково;

ж. смазывающая рідина мастильна;

ж. тяжёлая рідина важка;

ж. этилированная рідина етильована.

жидкотекучий рідкотекучий.

жидкотопливный рідкопаливний.

жидкофазный (*крекинг*) рідкофазний.

жиклёр жиклёр, -ра;

ж. компенсационный жиклёр компенсаційний;

ж. пусковой жиклёр пусковий.

жиклёрный жиклёрний.

жила горн. жи́ла.

жилистый жилковатый (*уголь*) жилкуватий.

жир жир, -ру;

жир живóтний жир тваринний;
ж. растітельний жир рослинний;
ж. смáзочный жир мастільний.
жірний (*уголь, газ*) жірний.

жировóй (*солидол*) жировій.
жирóметр жирóметр, -ра.
жироско́п жироско́п.
жироскопический (*о силе*) жироскопичний.

3

забаласти́рованность (*топлива*)
забаласто́ваність, -ності.

забаласти́рованный (*уголь*) забаласто́ваний.

забивка забивáние (*уплотнений*)
забивка, забивáння.

забивной забивний.

забо́р забира́ние (*газа, пара*) за-
бі́р, -бо́ру; забира́ння.

забо́рный (*клапан*) забі́рний.

заборто́вка забортува́ння; (*не-
оконч. процесс — ещё*) забор-
то́вування.

забра́сыватель закида́ч, -ча́;

3. механи́ческий закида́ч меха-
ні́чний;

3. пневмомехани́ческий закида́ч
пневмомехані́чний.

забра́сывающий (*механизм*) за-
ки́дний, закида́льний.

забро́с заки́д, -ду;

3. динамический заки́д динамі́-
чний;

3. механи́ческий заки́д меха́ні́-
чний;

3. пневматический заки́д пнев-
маті́чний.

забро́ска, забра́сывание заки́дан-
ня.

забро́шенный (*о топливе*) закі́-
ну́тий.

завáлка (*шихты*) завáлка; (*не-
оконч. процесс — ещё*) завáлю-
вання.

завáлочный (*об устройстве*) завá-
люва́льний.

завальцо́вка завальцюва́ння; (*не-
оконч. процесс — ещё*) заваль-
цю́вування.

завáрка зава́рка, зава́рення; (*не-
оконч. процесс — ещё*) зава́рю-
вання.

заварной (*шов*) заварний.

завéса завéса;

3. возду́шная завéса повітря́на;

3. водяна́я завéса водяна́;

3. стру́йная завéса стру́мінна.

зави́нчивание заги́нчування, за-
ги́нчення.

зависа́ние (*топлива*) зависа́ння.

зави́симость зале́жність, -ності;

3. функцио́нальная зале́жність
функціо́нальна.

зави́симость (*параметр*) зале́жний.

завихре́ние завіхрення.

зави́хренность завіхреність, -но-
сті.

зави́хренный (*поток*) завіхрений.

зави́хрывающий завіхрюва́льний.

завихри́тель завіхрювач;

3. лопа́точный завіхрювач ло-
па́тко́вий.

заво́д 1) (*предприятие*) заво́д,
-ду; 2) (*действие*) заво́д, -ду;
заве́дення;

3. авиацио́нный заво́д авіаці́-
ний;

3. автомоби́льный, автомоби́ле-
строи́тельный заво́д автомо-
бі́льний, автомобі́лебуди́вний;

3. авторемо́нтный заво́д авторе-
мо́нтний;

3. брике́тный заво́д брике́тний;

3. га́зовый заво́д га́зовий;

3. газоли́новый заво́д газолі́но-
вий;

3. двигателестрои́тельный заво́д
двигунобуди́вний.

3. дизелестрои́тельный заво́д ди-
зельобуди́вний;

3. кирпи́чный заво́д цегель́ний;

3. коксохими́ческий заво́д коксо-
хімі́чний;

заво́д котлостроительный заво́д котлобудівний;

з. литейный заво́д ливарний;

з. машиностроительный заво́д машинобудівний;

з. металлоплавильный заво́д металоплавильний;

з. металлургический заво́д металлургійний;

з. насосостроительный заво́д насособудівний;

з. нефтеочистительный заво́д нафтоочи́сний;

з. нефтеперегонный заво́д нафтоперегінний;

з. нефтеперерабатывающий заво́д нафтопереробний;

з. паровозостроительный заво́д паровозобудівний;

з. приборостроительный заво́д приладобудівний;

з. сажевый заво́д сажовий;

з. сталелитейный заво́д сталеливарний;

з. сталеплавильный заво́д сталеплавильний;

з. стекольный заво́д скляний;

з. тракторный заво́д тракторний;

з. трубопрокатный заво́д трубопрокатний;

з. турбогенераторный заво́д турбогенераторний;

з. турбостроительный заво́д турбобудівний;

з. чугунолитейный заво́д чавуноливарний.

заво́д-изготовитель заво́д-виготівлювач.

заво́д-поставщик заво́д-поставщик, -ка.

заводить, завести (*двигатель*) заво́дити, завести.

заво́дка (механизмов) заво́дка.

заводной (механизм) заводний.

заво́дский, заводско́й (газопровод, сеть) заводський.

заво́рот (газохода) заво́рот, -ту.

заводоуправление заво́доуправління.

загазование загазування.

загазованность (помещения) загазованість, -ності.

загазованный (объем) загазований.

загиб, загибание (труб) загі́н, -ну, загинання.

загибочный (станок) загинальний.

заглохать, заглохнуть (*о топке*) гаснути, погаснути.

заглушать, заглушить (*топку*) гасити, загасити.

заглушка за́глушка;

з. поворотная за́глушка поворотна;

з. торцовая за́глушка торцева́;

з. фланцевая за́глушка фланцева́.

загну́тый (*о лопасти*) за́гну́тий.

заго́нка (клина) заганя́ння.

загорание загоря́ння.

загораться, загореться загоря́тиса, загорі́тиса.

заготовительный загото́вчий.

загружа́тель см. за́гру́зчик.

загру́зка заванта́ження; (*неоконч. процесс — ещё*) заванта́жування;

з. безды́мная заванта́ження безды́мне;

з. механическая заванта́ження механі́чне;

з. непрерывная заванта́ження безпе́рервне;

з. ручна́я заванта́ження ручне́;

з. самотёчная заванта́ження самоті́вне.

загру́зочный заванта́жувальний, заванта́жний.

загру́зчик 1) (*рабочий*) заванта́жник; 2) (*механизм*) заванта́жувач.

загрязне́ние забру́днення; (*неоконч. процесс — ещё*) забру́днювання.

загусте́вание (смазки) загуса́ння.

зада́ние завда́ння;

з. дистанцио́нное завда́ння дистанці́йне.

зада́тчик (регулирования) зада́тчик;

з. дистанцио́нный зада́тчик дистанці́йний.

задавање (*реактивов*) задавання.
задающий (*механизм*) задавальний.

завдвіжка засувка;

3. **вентиляційная** засувка вентиляційна;

3. **водопровідная** засувка водопровідна;

3. **газопровідная** засувка газопровідна;

3. **гидравлическая** засувка гідравлічна;

3. **донная** засувка донна;

3. **дымовая** засувка димовá;

3. **запорная** засувка запірнá;

3. **клиновáя** засувка клиновá;

3. **отключающая** засувка відключáльна;

3. **паропровідная** засувка паропровідна;

3. **пусковáя** засувка пусковá;

3. **разъединительная** засувка роз'єднувальна;

3. **регулирующая** засувка регулююча;

3. **уравновешенная** засувка зрівноважена.

завдвжнóй засувний.

заделка 1) (*гарнитуры*) заправління, заправлення; 2) (*закладывание*) закладання, закладення.

задерживать, задержать затримувати, затримати.

задерживающий (*механизм, собачка*) затримний, затримуючий.

задержка (*предмет*) затримка; (*процесс*) затримування, затримка.

задросселированный задросельований.

задувать, задуть (*печь, газогенератор*) задувати, задуги.

задувка, задувание задувка, задування.

заедание (*деталей*) заїдання.

заершённый (*костиль*) зайоржений.

зажигание запáлювання;

3. **аккумуляторное** запáлювання акумуляторне;

зажигание батаре́йное запáлювання батаре́йне;

3. **искровое** запáлювання іскрове́;

3. **калильное** запáлювання жарове́;

3. **на отрыв** запáлювання відривне́;

3. **на свечу, свечное** запáлювання свічкове́;

3. **обратное** запáлювання зворотне́;

3. **пламенное** запáлювання полум'яне́;

3. **повторное** запáлювання повторне́;

3. **позднее** запáлювання пізне́;

3. **преждевременное** запáлювання передчасне́;

3. **раннее** запáлювання ранне́;

3. **электрическое** запáлювання електричне.

зажигатель, запáльник запáльник;

3. **искровой** запáльник іскровий́;

3. **калильный** запáльник жаровий́;

3. **электрический** запáльник електричний́.

зажигательный (*свод*) запáлювальний, запальний́.

зажигать, зажечь запáлювати, запалити́.

зажім 1) зátиск, -ку; затискáння, зátискування; 2) (*приспособление*) затискáч, -ча́;

3. **быстродействующий** затискáч швидкодіючий́;

3. **винтовой** затискáч гвинтовий́;

3. **клиновой** затискáч клиновий́;

3. **крестообразный** затискáч хрещатий́;

3. **натяжной** затискáч натяжний́;

3. **поворотный** затискáч поворотний́;

3. **предохранительный** затискáч запобіжний́;

3. **присоединительный** затискáч приєднувальний́;

3. **пружинный** зátиск пружинний́;

3. **распорный** затискáч розпірний́;

зажім соединительный затискач з'єднувальний;

з. тройниковый затискач трийниковий;

з. трубный затискач трубний.

зажимный, зажимающий (*винт, гайка*) затискний, затискальний, затискующий.

заземление заземлення.

заземляющий (*провод*) заземлюющий.

зазор зазор, -ра;

з. аксиальный, осевой зазор аксіальний, осьовий;

з. воздушный зазор повітряний;

з. клапанный зазор клапанний;

з. кольцевой зазор кільцевий;

з. лопаточный зазор лопатковий;

з. осевой зазор осьовий;

з. предохранительный зазор запобіжний;

з. стыковой зазор стиковий.

закал гарт, -ту.

закаленный (*о стали*) загартований.

закалка 1) (*процесс*) гартування, загартування; 2) (*состояние*) гарт, -ту;

з. водяная гартування водяне;

з. воздушная гартування повітряне;

з. высокочастотная гартування високочастотне;

з. глубокая гартування глибоке;

з. изотермическая гартування ізотермічне;

з. индукционная гартування індукційне;

з. масляная гартування масляне;

з. пламенная гартування полум'яне;

з. поверхностная гартування поверхнєве;

з. равномерная гарт рівномірний;

з. сквозная гартування наскрізне;

з. ступенчатая гартування східчасте.

закалочный (*процесс*) гартівний.
закалять, закалить загартовувати, загартувати.

закипание закипання.

заклёпка 1) (*предмет*) заклепка;

2) (*процесс*) заклепка; (*неоконч. процесс — ещё*) заклепування;

з. горячая заклепка гаряча;

з. котельная заклепка котельна;

з. одно-, двух-, многосрезная заклепка одно-, дво-, багато-зрізна;

з. полупотайная заклепка напівпотайна;

з. потайная заклепка потайна;

з. утопленная заклепка утоплена;

з. холодная заклепка холодна.

заклёпочный 1) (*относящ. к заклёпке*) заклепочний; 2) (*служащий для заклёпывания*) заклепувальний.

заклинивание заклинювання, заклинення.

закоскование (*колец*) закоскування.

закосцованный закосцований.

закольцевание заکیلцювання.

закольцованный (*о сети*) заکیلцюваний.

закон закон, -ну;

з. второй (*термодинамики*) закон другий;

з. Авогадро закон Авогадро;

з. Бойля—Мариотта закон Бойля—Мариотта;

з. Вина закон Віна;

з. Гей-Люссака закон Гей-Люссака;

з. Дальтона закон Дальтона;

з. Кирхгофа закон Кірхгофа;

з. Ламберта закон Ламберта;

з. Ньютона закон Ньютона;

з. первый (*термодинамики*) закон перший;

з. Планка закон Планка;

з. сохранения энергии закон збереження енергії;

з. Стефана — Больцмана закон Стефана — Больцмана;

з. Фурье закон Фур'є.

закраїна (*шейки, цапфы*) закраїна, закраїнок, -їка.

закреп, **закрепа** закріпка;

з. бокової закріпка бокова.

закрепитель закріплювач.

закрепительный, закрепляющий (*болт*) закріпний, закріплювальний, закріплюючий.

закрепление закріплення; (*неоконч. процесс*) закріплювання;

з. анкерное закріплення анкерне;

з. перестановочное закріплення перестановочне;

з. подвижное закріплення рухоме.

закреплять(ся), закрепить(ся) закріплюють(ся), закріпити(ся);

з. навсегда закріплювати намертво.

закругление закріглення; (*неоконч. процесс*) закріглювання;

з. плавное закріглення плавне.

закругленный (*о кромке*) закріглений.

закрутка (*потока*) закрутка;

з. предварительная закрутка попередня.

закрученный (*о лопатке*) закручений.

закручивание закручування.

закрывание 1) (*отверстий*) закривання; 2) (*окон, дверей*) зачиняння;

з. автоматическое закривання автоматичне.

закрывающий (*соленоид, реле*) закривальний, закриваючий.

закупоривать(ся), закупорить(ся) закупорювати(ся), закупорити(ся).

закупорка (*арматуры, трубопровода*) закупорка; (*неоконч. действие — ещё*) закупорювання.

зал зал, -лу;

з. аппаратный зал апаратний;

з. машинный зал машинний;

з. м. полуоткрытый зал машинний напіввідкритий;

з. сборочный зал складальний;

з. турбинный зал турбінний;

з. чертежный зал креслярський.

залегать, залечь (*об ископаемых*) залягати, залягти.

залёжь *геол.* поклад, -ду;

з. нефтегазовая поклад нафтогазовий.

заливка заливка (*неоконч. процесс — ещё*) заливання;

з. баббитовая заливка бабітова;

з. сменная заливка замінна.

заливочный, заливной (*о трубе*) заливальний, заливний.

замазка (*материал*) замазка; (*действие*) замазка, замазування;

з. асбестовая замазка азбестова;

з. битумная замазка бітумна.

замедление сповільнювання, сповільнення, уповільнення, уповільнювання.

замедленный (*о сгорании*) сповільнений.

замедлитель сповільнювач.

замедляющий, замедлительный (*механизм*) сповільнювальний, сповільнюючий.

замена (*смазки*) заміна.

заменяемый (*о деталях*) замінний, замінимий.

заменитель замінник.

заменяемость замінність, -ності.

заменять(ся), заменить(ся) замінити(ся), замінити(ся).

замер замір, -ру; (*неоконч. процесс*) замірняння.

замерзание (*топлива*) замерзання.

замерный (*бак, рейка*) замірний, замірчий.

замкнутый (*цикл*) замкнутий, замкнений.

замковый (*кирпич*) замковий.

замок замок, -мкѧ;

з. бандажный замок бандажний;

з. ёлочный замок ялінковий;

з. клиновой замок клиновий;

з. натяжной замок натяжний;

з. ступенчатый замок східчастий;

з. стальной замок стяжний;

з. цепной замок ланцюговий.

замыкатель замикач, -ча.

замыкающий, замыкательный (*уча-*

сток) замыкальный, замыкающий.
заострённый (о кромке) заостре-
нный.
запáздывание (открытия, закры-
тия) запізнювання, спізнювання.
запáздывающий (о связи) запізню-
ваний, запізнілий.
запáйка, запáивание запáйка, за-
пáювання.
запáл запáл, -лу;
3. искровóй запáл іскровий;
3. ударный запáл ударний;
3. электрический запáл елек-
тричний.
запáльник запáльник;
3. мундштúчный запáльник мунд-
штúчний;
3. переносной запáльник пере-
носний;
3. стационарный запáльник ста-
ціонáрний.
запáльный, зажига́тельный запаль-
ный, запáлювальний.
запáрка, запáривание запáрка, за-
пáрювання.
запáрник запáрник.
запáрочный, запарно́й (аппарат)
запáрювальний, запарний.
запáс запáс, -су;
3. геологический запáс геологіч-
ний;
3. годовóй запáс річний;
3. меся́чный запáс місячний;
3. одно-, двух-, трёх-, многоме-
ся́чный запáс одно-, дво-,
три-, багатомісячний;
3. одно-, двух-, четырёх-, восьми-
часовóй запáс одно-, дво-, чо-
тири-, восьмигодинний;
3. сезонный запáс сезонний.
запасно́й, запáсный (агрегат,
часть) запасний.
запáсы запáси, -сів;
3. вероятные (топлива) запáси
імові́рні;
3. прогнозные запáси прогно́зні;
3. разведанные запáси розвіда-
ні.
за́пах (газа) за́пах, -ху.
запира́ние (трубы) запира́ння.

запира́ющий, запóрный (меха-
низм) запі́рний.
запи́сывание (показаний) запи́су-
вання.
запи́сывающий, пи́шущий (штифт)
пи́шучий.
за́пись (показаний) за́пис, -су.
заплéчик заплéчик.
запломби́ровка (манометра) за-
пломбу́вання, запломбува́ння.
заподли́цо (соединение) вріве́нь.
запозда́лый (о зажигании) запі́з-
нений, запізнілий.
заполне́ние (прослоек) запóвнення;
(неоконч. процесс) запóвнюван-
ня.
заполни́тель запóвнювач.
заполни́тельный (материал) за-
пóвнюва́льний.
запóр запóр, -ру;
3. гидравлический запóр гідрав-
лі́чний;
3. двойно́й запóр подвійний;
3. кра́новый запóр кра́новий;
3. паровóй запóр паровий.
запóрный 1) (относящийся к за-
пору) запóрный; 2) (запираю-
щий) запі́рний.
запра́вка (двигателя, масленки)
запра́вка, запра́вления; (неоконч.
процесс — ещё) запра́вляння.
запра́влять, запра́вить (двигатель)
запра́вляти, запра́вити.
запра́вочный (шланг) запра́вний.
запра́вщик запра́вник; -щица за-
пра́вница.
запрессовка (деталей) запресо́в-
ка, запресува́ння; (неоконч. про-
цесс — ещё) запресо́вования.
запрессовочный (станок) запресо́-
вува́льный, запресо́вочный.
запрё́тный (о блокировке) забо-
ро́нный.
запроекти́ровать запроектува́ти.
за́пуск (двигателей) за́пуск, -ку;
запуска́ния;
3. автоматизи́рованный за́пуск
автоматизо́ваний;
3. возду́шный за́пуск повітря́ний;
3. дистанцио́нный за́пуск дистан-
ці́йний;

запуск стартерный запуск стартерный.

запчасть (запасная часть) запчастина (запасна частина).

запылённый (газ) запылений.

заржавевший, заржавленный заржавлений.

зарботок (выступ на детали) зарботка.

зарубашечный (о пространстве) засорбчковый.

заряд заряд, -ду;

3. **одноимённый** заряд одноймённый;

3. **разноимённый** заряд різноимённый;

3. **удельный** заряд питомий.

зарядка зарядка; (неоконч. процесс — ещё) заряджання.

зарядный (о смеси) зарядний.

заряжающий (насос) заряджальний.

засасываемый (воздух, смесь) засмо́ктуваний.

засасывание см. засос.

засасывающий (вентилятор) засмо́ктувальний, засмо́ктуючий.

засвёрливание (угловых швов) засвёрдлювання.

заслон заслон, -ну.

заслонка заслінка;

3. **возвратная** заслінка зворотна;

3. **вращающаяся** заслінка обертова;

3. **дрóсельная** заслінка дрóсельна;

3. **дымовая** заслінка димовá;

3. **многокрылая** заслінка багатокрыла;

3. **отражательная** заслінка відбивна́;

3. **падающая** заслінка падаюча;

3. **перекидная** заслінка перекидна́;

3. **печная** заслінка пічна́;

3. **поворотная** заслінка поворотна;

3. **подъёмная** заслінка підйомна;

3. **предохранительная** заслінка запобіжна;

заслонка регулируемая заслінка регульована;

3. **регулирующая** заслінка регулююча;

3. **самодельствующая** заслінка самодіюча;

3. **шиберная** заслінка шиберна.

заслончатый (клапан) заслінкува́тий.

засмоление (клапанов) засмо́лювання, засмо́лення.

засор, засорка, засорение (крана) засмічування, засмічення.

засорять, засорить засмічувати, засмітити.

засос, засасывание (горючего) засос, -су, засмо́ктання; (неоконч. процесс — ещё) засмо́ктування.

засосанный (воздух) засмо́ктаний.

застой (пара, газов) засті́й, -то́ю.

застопорка, застопоривание засто́порювання, засто́порення.

застревание (поршневых колец) застрява́ння, застряга́ння.

застывание застига́ння.

застывший (шлак) засти́глий.

засыпать, засыпать засипа́ти, засипати.

засыпка 1) (шихты, топлива) засипка; (неоконч. процесс — ещё) засипа́ння; 2) (засыпанное) засипка;

3. **дренирующая** засипка дрена́льна;

3. **изоляционная** засипка ізоля́ційна;

3. **теплоизоляционная** засипка теплоізоля́ційна.

засыпной (об изоляции) засипний.

засыпщик засипа́льник.

затвердевание, затверждение (шлака, смол) тверді́ння, затверді́ння.

затвор затвор, -ра;

3. **винтовой** затвор гвинтовий;

3. **водяной** затвор водяний;

3. **газонепроницаемый** затвор газонепроникний;

3. **герметический** затвор герметичний;

затвор гидравлический затвор гідравлічний;

з. двойной затвор подвійний;

з. двухстворчатый затвор дво-
стулковий, двійчастий;

з. дисковый затвор дисківий;

з. донный затвор донний;

з. дроссельный затвор дросель-
ний;

з. жидкостный затвор рідинний;

з. клапанный затвор клапанний;

з. крышечный затвор кришко-
вий;

з. лазерный затвор лазерний;

з. ломиковый затвор ломиковий;

з. масляный затвор масляний;

з. оконобразный затвор вікно-
подібний;

з. параллельно-принудительный
затвор паралельно-примусо-
вий;

з. пароводяной затвор парово-
дяний;

з. пылевой затвор пиловий;

з. сегментный затвор сегмент-
ний;

з. секторный затвор секторний;

з. сифонный затвор сифонний;

з. скользящий затвор ковзний;

з. сухой затвор сухий;

з. шаровой затвор кульовий;

з. штыковой затвор штиковий;

з. щитовой затвор щиговий.

затвор-мигалька затвор-мигавка.

затвор-решётка затвор-решітка.

затворный затворний.

затеплитель утеплювач.

затеплительный утеплювальний.

затирка затірка; (неоконч. про-
цесс — ещё) затирання;

з. известковая затирка вапняна;

з. цементная затирка цемéнтна;

з. шлаковая затирка шлакова.

затопленный (о струе) затоплений.

затор (в трубах) затор, -ру.

затормаживать, затормозить за-
гальмівувати, загальмувати.

заточка заточка, заточення (не-
оконч. процесс — ещё) заточу-
вання.

затравка (фитиль) гніт (род. гно-
та).

затрата (энергии, топлива) затрат-
та.

затухание загасання.

затухать, затухнуть загасати, за-
гаснути.

затухающий, угасающий (режим,
колебания) загасающий.

затяжка (болтов) затяжка, зятя-
гання;

з. винтовая затяжка гвинтова;

з. горячая затяжка гаряча.

затяжной (болт, горение) затяж-
ний.

заусенец, заусеница за́дирка.

захват захват, -ту; (процесс) за-
хоплювання, захоплення;

з. клещевой захват кліщовий.

захватный, захватывающий (при-
бор) захватний, захоплюваль-
ний.

захлёбывание (насадки водой) за-
хлинення.

захлопка (в трубе) за́хлопка.

захлопной (клапан) захлопний.

зацепка 1) (предмет) за́чіпка;

2) (процесс) зачіплювання, за-
чеплення.

зацепление зачеплення;

з. винтовое зачеплення гвинто-
ве;

з. зубчатое зачеплення зубча́-
те;

з. кулачное зачеплення кула́чне;

з. развёрточное зачеплення роз-
гортко́ве;

з. точечное зачеплення точко́ве;

з. храповичное зачеплення хра-
повико́ве;

з. циклоидальное зачеплення цик-
лоїда́льне;

з. червячное зачеплення черв'я́ч-
не;

з. эвольвентное зачеплення ево-
львéнтне.

зачека́нка, зачека́нивание зачека́-
нювання, зачека́нення, закарбо́-
вування, закарбува́ння.

зачистка (труб) за́чистка, зачі́-
щення, захища́ння.

зашайбований (о трубе) зашай-
бований.

зашайбóвка, зашайбóвание (*труб*)
зашайбóвування, зашайбува́ння.

зашлако́вание зашлакува́ння.

зашлако́ванный (*просвет*) зашла-
кóваний.

зашлако́вать(ся) зашлакува́ти(ся).

зашéлка (*механизма*) за́скачка;

з. стóпорная за́скачка стóпорна.

зашéлкивающий, защёлківатель-
ный (*механизм*) заско́чний.

за́щита (*изоляции, проекта*) за-
хист, -ту;

з. га́зовая за́хист га́зовий;

з. катóдная за́хист катóдний;

з. протéкторная за́хист протéк-
торний;

з. противокоррозиóнная за́хист
протикорозійний;

з. теплова́я за́хист тепловий;

з. тепломехані́ческая за́хист
тепломехані́чний;

з. електри́ческая (*газопроводов*)
за́хист електри́чний.

защитный (*слой*) захисний.

звездóобразный зірковидний.

звёздочка (*для цепей*) зірка;

з. приводна́я зірка приводна́;

з. тяговáя зірка тяговá;

з. цепна́я зірка ланцю́гова.

звенó лánка;

з. гýсени́чное лánка гýсени́чна;

з. детекти́рующее лánка детек-
ту́юча;

з. дифференци́рующее лánка ди-
ференці́ююча;

з. замыка́ющее лánка замика́ль-
на;

з. интегри́рующее лánка интегру-
ва́льна;

з. кинематическое лánка кіне-
маті́чна;

з. колеба́тельное лánка коливна́;

з. промежу́точное лánка промі́ж-
на;

з. реду́кциóнное лánка реду́кцій-
на;

з. сварно́е лánка зварна́;

з. соединительное лánка з'єдну-
вальна;

звенó уси́лительное лánка підси-
люва́льна, підси́льна;

з. фасóнное лánка фасóнна;

з. фланцо́ванное лánка фланцо́-
вана;

з. цельнóтянутое лánка суціль-
нотя́гнута.

звонóк дзвіно́к, -нка́;

з. сигна́льный дзвіно́к сигна́ль-
ний.

звуко́вой (*сигнал*) звуко́вий.

звукоглу́шитель звукоглу́шний,
-ка́.

звукоглу́шительный звукоглу́шіль-
ний.

звукоза́щита (*мельничного бара-
бана*) звукоза́хист, -ту.

звукозащитный звукозахисний.

звукоизо́ляциóнный звукоізоля́цій-
ний.

звукоізо́ляция (*в мельницах*) зву-
коізоля́ція.

звукопоглоща́ющий (*об обшивке*)
звуковбирний, звукопоглина́ль-
ний.

здáние буді́нок, -нку; (*строение*)
буді́вля;

з. газогенерáторное буді́вля га-
зогенерáторна;

з. дробі́льное буді́вля дробі́ль-
на;

з. котельное буді́вля котельна́;

з. машинное буді́вля машинна́;

з. си́ловое буді́вля си́ловá;

з. станциóнное буді́вля станцій-
на;

з. углепомóльное буді́вля вугле-
молóльна.

зев, пасть (*дробилки, ключа*) па-
ща.

земли́стый (*уголь*) землі́стий.

земля́ земля́;

з. инфузо́рная земля́ инфузо́рна.

зénкер зénкер, -кера.

зенко́вка зенківка.

зёркало (*испарения, горения*)
дзёркало;

з. во́дное дзёркало во́дне.

зерка́льный (*отсчёт*) дзерка́льний.

зерни́стость зерні́стість, -тості.

зерни́стый (*слой*) зерні́стий.

зерновій (состав топлива) зерновий.

зерносушилка зерносушарка.

зерносушильный зерносушильний.
зетобразный, z-образный (компенсатор) z-подібний.

зётовый (профиль) зéтовий.

зигзагообразный (о расположении) зигзаговий.

змеевидный (коллектор) змівидний.

змеевик змійовік, -ка;

3. **ошипованный** змійовік обшипований;

3. **панельный** змійовік панельний;

3. **паровой** змійовік паровий;

3. **реакционный** змійовік реакційний;

3. **сдвоенный** змійовік здвоєний;

3. **стрённый** змійовік стрбєний;

3. **теплообменный** змійовік теплообмінний;

3. **урavnительный** змійовік зрівняльний;

3. **холодильный** змійовік холодильний.

змеевиковый змійовиковий.

знакопеременный (о нагрузке) знакозмінний.

знакопостоянный (режим) знакопостійний.

значение значення;

3. **возрастающее** значення зростаюче;

3. **критическое** значення критичне;

3. **мгновенное** значення миттєве;

3. **предельное** значення граничне;

3. **приближённое** значення наближене;

3. **среднее** значення середнє;

3. **убывающее** значення спаднє.

зола золá;

3. **жидкоплавкая** зола рідкоплавка;

3. **легкоплавкая** зола легкоплавка;

3. **летучая** зола летюча;

3. **плавкая** зола плавка́;

зола рыхлая зола пухка́;

3. **среднеплавкая** зола середньоплавка́;

3. **тугоплавкая** зола тугоплавка́.

золовой (отвал) золовий.

золообдуватель золообдувач, -ча́.

золообдувочный, золообдувательный (прибор) золообдувний, золообдувальний.

золообразование золоутворення.

золоотвал золовідва́л, -лу.

золоотвальный (участок) золовідвальный.

золоотстойник золовідстійник.

золоотстойный золовідстійний.

золоочистительный золоочісний.

золопровод золопровід, -воду́.

золопроводный золопровідний.

золосмывание золосмивання.

золосмывной, золосмывающий (аппарат) золосмивний, золосмивальный.

золосмыватель золосмивник.

золосос золосос́.

золососный золосос́ний.

золотник золотнік, -ка́;

3. **вращающийся** золотнік обертовий;

3. **газовый** золотнік га́зовий;

3. **двойной** золотнік подвійний;

3. **двухкамерный** золотнік двокáмерний;

3. **дифференциальный** золотнік диференціальний;

3. **дрóсельный** золотнік дрóсельний;

3. **коренной, главный** золотнік головний;

3. **коробчатый** золотнік корб́частий;

3. **круглый** золотнік крúглий;

3. **маслораспределительный** золотнік маслорозподільний;

3. **отсечной, отсекательный** золотнік відсічний;

3. **парораспределительный** золотнік паророзподільний;

3. **перегрузочный** золотнік переванта́жний;

3. **перепускной** золотнік перепускний;

3. **плоский** золотнік плóский;

золотник поворотный золотник поворотный;

3. **поршнебой** золотник поршнебой;

3. **профилированный** золотник профилированный;

3. **разгруженный** золотник развантажений;

3. **рамовидный** золотник рамовидный;

3. **распределительный** золотник розподільний;

3. **расширительный** золотник розширювальний, розширный;

3. **регулирующий** золотник регулюючий;

3. **решётчатый** золотник гратчастый, решітчастый;

3. **смешивающий** золотник змішувальний;

3. **трубчатый** золотник трубчастый;

3. **уравновешенный** золотник зрівноважений;

3. **цилиндрический** золотник циліндричний.

золотниковый золотниковый.

золоудаление золовидаляння, золовидалення;

3. **вагонеточное** золовидаляння вагонеткове;

3. **высоконапорное** золовидаляння високонапірне;

3. **гидравлическое** золовидаляння гідравлічне;

3. **гидропневматическое** золовидаляння гідропневматичне;

3. **механическое** золовидаляння механічне;

3. **мокрое** золовидаляння мокре;

3. **низконапорное** золовидаляння низьконапірне;

3. **пневматическое** золовидаляння пневматичне;

3. **скребковое** золовидаляння скребокве;

3. **скреперное** золовидаляння скреперне;

3. **смывное** золовидаляння змивне.

золоулавливание золовлівлювання;

золоулавливание мокрое золовлівлювання мокре.

золоулавливатель, золоуловитель золовлівлювач;

3. **жалюзийный** золовлівлювач жалюзійний;

3. **инерционный** золовлівлювач інерційний;

3. **механический** золовлівлювач механічний;

3. **мокрый** золовлівлювач мокрий;

3. **плёночный** золовлівлювач плівковий;

3. **противоизносный** золовлівлювач протизносний;

3. **прутковый** золовлівлювач прутковий;

3. **скрубберный** золовлівлювач скрубберний;

3. **сухой** золовлівлювач сухий;

3. **центробежный** золовлівлювач відцентровий;

3. **циклонный** золовлівлювач циклонний.

золоуловительный (циклон) золовлівний, золовлівлювальний.

золошлакопровод золошлакопровід, -воду;

3. **напорный** золошлакопровід напірний.

зольник зольник, -ка.

зольниковый зольниковый.

зольность зольність, -ності;

3. **приведённая** зольність звёденна.

зольный зольний.

золащик золовик, -ка.

зона зона;

3. **активная** зона активна;

3. **анодная** зона анодна;

3. **вихревая** зона вихрова;

3. **восстановительная** зона відновна;

3. **нейтральная** зона нейтральна;

3. **окислительная** зона окислювальна, окисна;

3. **реакционная** зона реакційна;

3. **санитарно-защитная** зона санітарно-захисна.

зо́нальність (слоя топлива) зо-
нальність, -ності.

зо́нальний зональний.

зонд (термоанемометра) зонд.

зо́нний (о дутѣ) зонний.

зоноліт зоноліт, -ту.

зонолітовий зонолітовий.

зонт зонт, -та;

з. витяжній зонт витяжний.

зонтикообразный (факел) зонти-
коподібний.

зуб зуб;

з. винтово́й зуб гвинтовий;

з. вставно́й зуб вставний;

з. косой зуб ко́сий;

з. левоходово́й зуб лівоходовий;

з. правоходово́й зуб правоходо-
вий;

зуб сцепляющий, сцепно́й зуб
зчіпний;

з. тонконо́гий зуб тонконо́гий;

з. фрезерова́нный зуб фрезеро-
ваний;

з. шевро́нный, ёлочный зуб шев-
ро́нный, яли́нковый.

зубе́ц зубе́ц, -бця́.

зубча́тка зубча́тка; (зубчатое ко-
лесо — ещё) триб;

з. винтова́я зубча́тка гвинтоза́;

з. кони́ческая зубча́тка кони́ч-
на;

з. се́кторная зубча́тка се́ктор-
на;

з. холоста́я зубча́тка холоста́.

зубча́тый зубча́стый; трибовий.

И

игла́ го́лка;

и. запорная го́лка запірна́;

и. карбюраторная го́лка карбю-
ра́торна;

и. обтека́емая го́лка обтічна́;

и. одно-, двухсторонняя го́лка
одно-, двобічна́;

и. поплаво́вая го́лка поплавокó-
ва;

и. регули́рующая, регули́ровоч-
ная го́лка регулю́юча.

игольчатый (клапан) голча́стый.

игра́ (колес, рессор) гра́;

и. бокова́я гра бокова́;

и. осева́я гра осьова́.

идеальнога́зовый (о состоянии)
идеальнога́зовий.

идеа́льный (газ, цикл) идеа́льный.

избира́тельность (поглощения) ви-
бі́рність, -ності.

избира́тельный, селективный ви-
бі́рний, вибірко́вий.

избы́ток (воздуха, давления) зай-
ви́на́, надлишок, -шку.

избы́точный (воздух, теплота)
зайви́нний, надлишко́вий.

известкова́ние (воды) вапнува́ння.

известко́вый (раствор) вапня́ний.

известня́к вапня́к, -кú.

известняко́вый вапняко́вий.

изве́сть вапно́, ва́пна;

и. гаше́ная вапно́ га́шене;

и. жже́ная вапно́ па́лене;

и. жи́рная вапно́ жи́рне;

и. карби́дная вапно́ карби́дне.

извле́кать(ся), извле́чь(ся) 1) (вы-
таскивать) витяга́ти(ся), витяг-
ти(ся); 2) (добывать) видобува́-
ти(ся), видобути(ся); 3) (корни)
мат. добува́ти(ся), добу́ти(ся).

извлече́ние вытягáния, видобува́н-
ня, добува́ння.

изга́рь (котлов) гар, -ру.

изги́б згин, -ну; ви́гин, -ну; (вниз)
на́гин, -ну;

и. ко́сый згин ко́сий;

и. попе́речный згин попе́речний

и. продо́льный згин поздо́вжний;

изги́бание (труб) згинáння, виги-
на́ння.

изги́бающий (момент, усилие) зги-
на́льный, згинáющий.

изгото́витель (завод) вигото́влю-
вач.

изгото́вление виготовля́ння, ви́го-
товле́ння.

изде́лие ви́риб, -робу;

и. обжа́гное ви́риб ви́палений.

издѣлие фасонное віріб фасонний;
и. формованное віріб формованний;

и. штучное віріб штучний.

излишек 1) (*остаток*) лишок, -шку;
2) (*избыток*) зайвина, надлишок, -шку.

изложница мет. виливниця.

и. чугуная виливниця чавунна.

излом злам, -му;

и. волокнистый злам волокнистый;

и. крупнозернистый злам крупнозернистый;

и. мелкозернистый злам дрібнозернистый;

и. раковистый злам раковистый.

излучаемый (*о тепле*) випромінюваний.

излучатель випромінювач;

и. интегральный випромінювач інтегральний;

и. селективный випромінювач селективный.

излучательный (*свод*) випромінювальний.

излучать, излучить випромінювати, випромінити.

излучение випромінювання;

и. видимое випромінювання видиме;

и. вторичное випромінювання вторинне;

и. инфракрасное випромінювання інфрачервоне;

и. косвенное випромінювання поперідне;

и. люминесцентное випромінювання люмінесцентне;

и. монохроматическое випромінювання монохроматичне;

и. ориентированное, направленное випромінювання орієнтоване, спрямоване;

и. первичное випромінювання первинне;

и. рассеянное випромінювання розсіяне;

и. результативное випромінювання результативне;

и. световое випромінювання світлове;

излучение селективное випромінювання селективне;

и. тепловое випромінювання теплове;

и. чёрное випромінювання чорне;

и. электромагнитное випромінювання електромагнітне.

измельчающий (*аппарат*) здрібнювальний.

измельчение здрібнювання, здрібнення;

и. грубое здрібнювання грубе;

и. предварительное здрібнювання попередне;

и. тонкое здрібнювання тонке.

измельчитель здрібнювач.

изменение зміна; (*неоконч. процесс*) змінювання;

и. внезапное зміна раптова;

и. качественное зміна якісна;

и. количественное зміна кількісна;

и. необратимое зміна необоротна;

и. относительное зміна відносна;

и. плавное зміна плавна;

и. резкое зміна різка;

и. упругое зміна пружна.

изменяемость (*наполнения*) змінність, -ності, змінюваність, -ності.

изменяющийся, переменный (*режим, нагрузка*) мінливий, перемінний.

измерение вимір, -ру; (*процесс — ещё*) вимірювання, вимірюння;

и. глазомёрное вимір окомірний;

и. дистанционное вимір дистанційний;

и. калориметрическое вимір калориметричний;

и. непосредственное вимір безпосередній;

и. приблизительное вимір наближений.

измеримый (*о величине*) вимірний.

измеритель вимірник.

измерительный (*прибор*) вимірювальний.

измерять(ся), измери́ть(ся) виміряти(ся), виміряти(ся).

изна́шивание зно́шування; (*машин, орудий*) спра́цьовування.

изна́шивать(ся), изна́сывать(ся) зношувати(ся), зно́сить(ся), спра́цьовувати(ся), спра́цюва́ти(ся).

изно́с 1) знос, -су; 2) (*сработанность машин, механизмов*) спра́цьова́ність, -ності;

и. допустимый знос допустимий;

и. естественный знос природний;

и. коррозионный знос корозійний;

и. моральный знос моральний;

и. односторонний знос однобічний;

и. постепенный знос поступовий;

и. равномерный знос рівномірний;

и. эрозийный знос ерозійний.

износостойкий, износоустойчивый зносостійкий.

износостойкость, износоустойчивость зносостійкість, -кості.

изно́шенный зно́шений; спра́цьований.

изоба́ра ізоба́ра.

изоба́рный, изобари́ческий ізоба́рний.

изобло́к ізобло́к.

изобра́жение зобра́ження;

и. графическое зобра́ження графічне;

и. искажённое зобра́ження перекру́чене;

и. обратное, обращённое зобра́ження оберне́не;

и. пространственное зобра́ження просторо́ве.

изобрета́тель винахі́дник -ни́ца винахі́дниця.

изобрета́тельский (*о предложении*) винахі́дницький.

изобрете́ние винахі́д, -ходу.

изобута́н ізобута́н, -ну.

изобутано́л ізобутано́л, -лу.

изобутиле́н ізобутиле́н, -ну.

изобути́ловый ізобути́ловий.

изогну́тость зігну́тість, -тості.

изогну́тый (*профиль*) зігну́тий.

изодинамический (*процесс*) изо-динамічний.

изодро́м ізодо́рм;

и. гидравлический ізодо́рм гідрравлічний;

и. сервомоторный ізодо́рм сервомоторний;

и. фрикционный ізодо́рм фрикційний.

изодро́мный ізодо́рмний.

изоли́ния ізоли́нія.

изоли́рование ізолюва́ння.

изоли́ровать(ся) ізолюва́ти(ся).

изолирующий, изолировочный (*слой, материал*) ізолюва́льний, ізолюючий.

изоля́тор ізоля́тор, -ра;

и. тепловóй ізоля́тор тепло́вий.

изоляция́нный (*слой, покрытие*) ізоля́ційний.

изоляция́ ізоля́ція;

и. альфóлевая ізоля́ція альфóлева;

и. асбéстовая ізоля́ція азбéстова;

и. асфáльтовая ізоля́ція асфáльтова;

и. бума́жная ізоля́ція паперо́ва;

и. войло́чная ізоля́ція повстя́на;

и. засы́пная ізоля́ція засипна́;

и. защи́тная ізоля́ція захисна́;

и. корóбчатая ізоля́ція корóбчаста;

и. лита́я ізоля́ція літа;

и. мастичная ізоля́ція мастико́ва;

и. минералова́тная ізоля́ція мінералова́тна;

и. нетверде́ющая ізоля́ція нетверді́юча;

и. обвола́кивающая ізоля́ція обволіка́льна;

и. обёрточная ізоля́ція обго́рткова;

и. пенобето́нная ізоля́ція пінобето́нна;

и. противокоррози́онная ізоля́ція протикорозі́йна;

и. противосы́ростная ізоля́ція противо́гкісна;

ізоляція роз'ємная ізоляція роз-
німна, роз'ємна;
и. сборная ізоляція збірна;
и. сегментная ізоляція сегмент-
на;
и. тепловая, термическая ізоля-
ція теплова, термічна.
ізомір ізомір, -ра.
ізооктан ізооктан, -ну.
ізооктановый ізооктановий.
ізопентан ізопентан, -ну.
ізоплера см. ізохора.
ізоплерический см. ізохорический.
ізопрен ізопрен, -ну.
ізоспирт ізоспирт, -ту.
ізотерма ізотерма.
ізотермический ізотермічний.
ізотоп ізотоп, -пу.
ізотропность ізотропність, -ності.
ізохора ізохора.
ізохорический, ізохорный ізохор-
ний.
ізоэнтрoпa ізоентропа.
ізоэнтропийный, ізоэнтропический
ізоентропійний.
изразец, кафель кахель, -хля.
изразцовый 1) (сделанный из из-
разцов) кахляний; 2) (относя-
щийся к изразцам) кахельний.
изъедина (в котле) з'їдина.
изъян 1) (недостаток) вада; 2)
(дефект) дефект, -ту; 3) (ошиб-
ка) хіба.
йлистый (о накипи) мулкий, му-
листий.
йловый (осадок) муловий.
импеллер імпелер, -лера.
импульс імпульс, -су;
и. квантовый імпульс кванто-
вий;
и. опережающий імпульс випе-
реджальний.
импульсатор імпульсатор, -ра.
импульсный імпульсний.
инвариант (критерий) інваріант;
и. интегральный інваріант ін-
тегральний;
и. определяющий інваріант ви-
значальний.
инвариантный інваріантний.
инвaровый (стержень) інваровий.
инвентаризация інвентаризація.

инвентарь інвентар, -ря.
инверсионный інверсійний.
индекс індекс, -су;
и. заводской індекс заводський.
индикатор індикатор, -ра;
и. дифференциальный індикатор
диференціальний;
и. крутильный індикатор кру-
тильний;
и. механический індикатор ме-
ханічний;
и. оптический індикатор оптич-
ний;
и. планиметрирующий індикатор
планіметруючий;
и. поршневой індикатор поршне-
вий;
и. пневмоэлектрический індика-
тор пневмоелектричний;
и. рычажный індикатор важіль-
ний.
индикаторный індикаторний.
индицирование (двигателей) інди-
ціювання.
индицировать індиціювати.
индукционный (нагрев) індукцій-
ний.
индустриализация індустріаліза-
ція.
индустриальный (метод изготов-
ления) індустріальний.
индустрия індустрія;
и. газовая індустрія газова;
и. нефтяная індустрія нафтова;
и. угольная індустрія вугільна.
инертный (газ, смесь) інертний.
инерционность інерційність, -ності.
инерционный (уловитель) інерцій-
ний.
инерция інерція;
и. тепловая інерція теплова.
инжектируемый (поток) інжекто-
ваний.
инжектирующий (принцип) ін-
жектуючий.
инжектор інжектор, -ра;
и. водоструйный інжектор водо-
струмінний;
и. паровой інжектор паровий;
и. предохранительный інжектор
запобіжний;

інже́ктор самовса́сываю́щий ін-
же́ктор самовсмо́ктува́льний;
и. стру́йный інже́ктор стру́й-
ний.

інже́ктор-сме́ситель інже́ктор-змі-
шувач.

інже́кторный інже́кторний.

інже́кціо́нный інже́кційний.

інже́кция інже́кція;

и. стру́йная інже́кція стру́й-
на.

інжене́р інжене́р, -ра;

и.-газови́к інжене́р-газови́к, -ка́;

и.-контроле́р (котла) інжене́р-
контроле́р, -ра;

и.-теплоте́хник інжене́р-тепло-
те́хник.

інжене́рный інжене́рний.

інспе́кция інспе́кція;

и. газотехни́ческая інспе́кція га-
зотехні́чна;

и. котлона́дзорная інспе́кція
котлона́глядна.

інститу́т институ́т, -ту;

и. авиацио́нный институ́т авіа-
ці́йний;

и. автодоро́жный институ́т авто-
доро́жний;

и. га́зовый институ́т га́зовий;

и. дизе́льный институ́т дизе́ль-
ний;

и. индустриа́льный институ́т ін-
дустріа́льний;

и. машиностро́ительный институ́т
машинобудіве́льний;

и. нау́чно-иссле́довательский ін-
ститу́т нау́ково-до́слідний;

и. нау́чный автотра́кторний
(НАТИ) институ́т нау́ковий
автотра́кторний (НАТИ);

и. политехни́ческий институ́т по-
літехні́чний;

и. прое́ктный институ́т прое́кт-
ний;

и. стро́ительный институ́т буді-
ве́льний;

и. теплотехни́ческий институ́т
теплотехні́чний;

и. энерги́тический институ́т енер-
гетич́ний.

инструме́нт инструме́нт;

инструме́нт изме́ригельный инстру-
ме́нт вимірюва́льний;

и. контро́льный инструме́нт кон-
тро́льний;

и. монте́рский инструме́нт мон-
те́рський;

и. прецизио́нный инструме́нт пре-
цизі́йний;

и. сборо́чный инструме́нт скла-
да́льний;

и. шуру́бочный инструме́нт шу-
рува́льний.

инструме́нтальная *сущ.* инстру-
ме́нтальна, -но́й.

инструме́нтальный (ящик) инстру-
ме́нтальний.

интегра́л *мат.* инте́грал.

интегра́льный (об излу́чении) ін-
те́гральний.

интегра́тор инте́гратор, -ра;

интегри́рующий (счё́тчик) инте́гру-
ва́льний, інте́руючий.

интенси́вность інтенси́вність, -но-
сті;

и. инте́гральная інтенси́вність ін-
те́гральна;

и. осла́бленная інтенси́вність ос-
ла́блена;

и. полови́нная інтенси́вність по-
лови́нна;

и. усе́ленная інтенси́вність під-
си́лена.

интеркристалли́тный *фіз.* интер-
кристалі́тний.

интерполи́рование (графиков) ін-
терполюва́ння.

интерполи́рованный интерпольова́-
ний.

интерполя́ция интерполя́ція;

и. ли́нейная интерполя́ція ліній-
на.

интерферен́ция интерферен́ція.

интерфере́метр интерфере́метр, -ра.

инфракрас́ный (об излу́чении) ін-
фрачерво́ний.

инфузо́рная земля́ (изоляция) ін-
фузо́рна земля́.

ио́н *фіз.* іо́н;

и. отри́цательный іо́н негатів-
ний;

и. положи́тельный іо́н позитів-
ний.

ионизационный іонізаційний.

ионизация іонізація;

и. объёмная іонізація об'ємна;

и. остаточная іонізація залишко-
ва;

и. удельная іонізація питома.

ионизированный (газ) іонізований.

ионный іонний.

ионообмен иіонообмін, -ну.

ионообменный (об очистке) іоно-
обмінний.

иридиевый (о термопаре) ірідіє-
вий.

искажение (диаграммы) перекру-
чування, перекручення.

искаженный (график) перекруче-
ний.

искатель (дефектоскопа) шукач,
-ча;

и. дугообразный шукач дугопо-
добный.

ископаемый горн. викопний.

искра іскра;

и. воспламеняющая іскра запá-
лювальна;

и. разрядная іскра розрядна;

и. электрическая іскра електрич-
на.

искрение (контактов) іскріння,
іскрення.

искривление (вала) скривлення,
вйкривлення.

искрить іскрити.

искровой (промежуток) іскровий.

искрогаситель, искротушитель іс-
крогасник.

искрогасительный искрогасящий,
искротушительный (о коробке)
іскрогасний.

искромёр іскромір, -ра.

искообразование іскроутворюван-
ня, іскроутворення.

искоосадительный (о камере)
іскроосаджувальний, іскроосад-
ний.

искоудерживатель іскрозатрим-
ник.

искоуказатель іскропоказчик.

искоуказательный іскровказівний.

искоуловитель іскровловлювач.

искоуловительный іскровловний,
іскровловлювальний.

искусственный (газ, тяга) штуч-
ний.

испарение 1) (действие) випаро-
бування, випарування; 2) (испа-
ряющееся вещество) випар, -ру;

и. вторичное випаровування вто-
рінне;

и. непрямо́е випаровування не-
пряме́;

и. первичное випаровування пер-
винне;

и. плёночное випаровування плів-
кове;

и. пузырьчатое, пузырьковое ви-
паровування пузирча́сте;

и. ступенчатое випаровування
східча́сте.

испаренный (о горючем) випару-
ваний.

испаритель випарник, -ка;

и. барботажный випарник бар-
бота́жний;

и. крышечный випарник кри́ш-
ковый;

и. многопроходный випарник ба-
гатопрóхідний;

и. одно-, двух-, многоступенча-
тый випарник одно-, дво-, ба-
гатосхі́дчастий;

и. регулирующий випарник ре-
гулю́ющий;

и. рубашечный випарник сорóч-
ко́вый;

и. скрубберный випарник скру́-
берний.

испаритель-рефрижератор випар-
ник-рефрижератор, -ра.

испарительность (топлива) випа́р-
ність, -ності.

испарительный (выпарной) випар-
ний.

испаряемость випа́рюваність, -но-
сті.

испарять, испарить випа́рювати,
випарити.

испаряться, испариться випарóву-
вати, випарувати.

исполнительный (механизм) вико-
на́вчий.

использование вйкористання; (не-
оконч. действие) вйкóристо́ву-
вання;

использование енерготехнологіческое використання енерготехнологічне;

и. энергохимическое використання енергохімічне.

использованный (*напор*) використаний.

использовать (*ся*) використовувати (*ся*), використати (*ся*).

используемый (*перепад тепла*) використовуваний.

исправление (*механизма*) виправління, виправлення.

исправный (*прибор, двигатель*) справний.

испытание випробування, випробування, випробування;

и. апробаціонное випробування апробаційне;

и. гидравлическое випробування гідравлічне;

и. длительное випробування тривале;

и. доводочное випробування доводочне;

и. лабораторное випробування лабораторне;

и. механическое випробування механічне;

и. наладочное випробування налагоджувальне;

и. натурное випробування натурне;

и. парадное випробування парадне;

и. приёмное, приёмочное випробування приймальне;

и. приёмочно-сдаточное випробування приймально-здавальне;

и. теплхимическое випробування теплохімічне;

и. экспериментальное випробування експериментальне.

испытатель випробувач.

испытательный випробний; (*исследовательский*) дослідний.

испытывать, испытать випробувати, випробувати.

исследование дослідження; дослід, -ду; (*неоконч. действие*) досліджування;

и. металлографическое дослідження металографічне;

и. микрографическое дослідження мікрографічне;

и. опытное дослідження спробне;

и. рентгенографическое дослідження рентенографічне;

и. экспериментальное дослідження експериментальне.

исследователь дослідник.

исследовательский 1) (*относящийся к исследованию*) дослідний;

2) (*относящийся к исследователю*) дослідницький.

исследовать досліджувати, дослідити.

истечение (*газа*) витікання;

и. адиабатное витікання адіабатне;

и. изотермическое витікання ізотермічне;

и. изоэнтропическое витікання ізоентропійне.

истинный 1) (*действительный — о теплёмкости*) дійсний; 2) (*подлинный*) справжній.

истираемость (*кокса*) стіраність, -ності.

источник (*энергии*) джерелó;

и. вторичный джерелó вторинне;

и. первичный джерелó первинне;

и. промежуточный джерелó проміжне.

истощение (*сульфоугля*) виснажування, виснаження.

истощённый (*катионит*) виснажений.

исчезающий (*об удлинении*) зникаючий.

К

кабель кабель, -беля;
к. **несущий** кабель несучий;
к. **тяговый** кабель тяговий.
кабельный (кран) кабельний.
кабина кабіна;
к. **аппаратная** кабіна апаратна;
к. **крановая** кабіна кранова.
кажущийся (о сопротивлении) уявний, позірний.
калач (трубное соединение) калач, -ча.
каленье 1) (накал) жар, -ру; (накаливание) розжарювання, розжарення; 2) (закаливание) гартування;
к. **белое** жар білий;
к. **вишнево-красное** жар вишнево-червоний;
к. **жёлтое** жар жовтий;
к. **красное** жар червоний;
к. **тёмно-красное** жар темно-червоний.
калёный 1) (раскалённый) розжаренний, розпечений; 2) (закалённый) загартований.
калибр 1) (инструмент) калібр, -ра; 2) (размер) калібр, -ру.
калиброванный калібрований.
калибровать калібрувати.
калибровка калібрівка; (неоконч. процесс) калібрування.
калий калій, -лію;
к. **едкий** калій їдкий.
калийный 1) (накаливающий) розжарювальний, жаровий; 2) (закалочный) гартувальний, гартівний.
калипсолин каліпсолін, -ну.
калипсолиновый каліпсоліновий.
калить (накаливать) 1) розжарювати, розпikати; 2) мет. гартувати.
калодорант калодорант, -ту.
калоризатор калоризатор, -ра.
калоризаторный (двигатель) калоризаторний.
калоризация калоризація.
калорийность калорійність, -ності.
калорийный калорійний.

калориметр калориметр, -ра;
к. **водяной** калориметр водяний.
калориметрирование (топлива) калориметрування.
калориметрировать калориметрувати.
калориметрический калориметричний.
калориметрия калориметрія.
калорифер калорифер, -фера;
к. **огневоздушный** калорифер вогнеповітряний;
к. **пластинчатый** калорифер пластинчастий;
к. **ребристый** калорифер ребристый;
к. **трубчатый** калорифер трубчастый.
калориферный калориферний.
калорический калоричний.
калория калорія;
к. **большая, килокалория** (ккал) калорія велика, кілокалорія (ккал);
к. **малая** калорія мала.
калька калька;
к. **чертёжная** калька креслярська.
калькировать (чертежи) калькувати.
калькировочный (о принадлежности) калькувальний.
кальциевый кальцієвий.
кальцинированный (о соде) кальцинований.
каменноугольный кам'яновугільний.
каменный (уголь) кам'яний.
каменщик стр. муряр, -ра.
камень (материал, деталь) камінь, -меня;
к. **керамический** (кирпич) камінь керамічний;
к. **котельный, накип** камінь котельний, накіп, -пу;
к. **кулисный** камінь кулісний;
к. **(кирпич) семи-, двенадцати-, восемнадцатидырчатый** камінь семи-, дванадцяти-, віснадцатидірчастий;

камень скользящий ка́мінь ковзний.

камера камера;

к. безрегистровая камера безрегистрова;

к. взрывная камера вибухова;

к. вихревая камера вихрова;

к. водосборная камера водозбірна;

к. воздухораспределительная камера повітророзподільна;

к. вращающаяся камера обертова;

к. всасывающая камера всмоктувальна;

к. гасильная камера гасільна;

к. дождевая камера дощова;

к. дутьевая камера дуттьова;

к. дыхательная (регулятора) камера дихальна;

к. измерительная камера вимірювальна;

к. жаровая камера жарова;

к. искроосадительная камера іскроосадна;

к. искроуловительная камера іскровловлювальна;

к. кольцевая камера кільцева;

к. кривошипная камера кривошипна;

к. лесосушильная камера деревосушильна;

к. многоячеечная камера багаторучункова;

к. нагнетательная камера нагнетальна;

к. нагревательная камера нагрівальна;

к. надмембранная камера надмембранна;

к. напорная камера напірна;

к. осадительная камера осаджувальна, осадна;

к. огневая камера вогнева;

к. охладительная камера охолодна, охолоджувальна;

к. очистительная камера очісна;

к. парораспределительная камера паророзподільна;

к. паросборная камера парозбірна;

камера питательная камера живильна;

к. подмембранная камера підмембранна;

к. поплавокная камера поплавокова;

к. приёмная камера приймальна;

к. прямоточная камера прямотокова;

к. пылеосадочная камера пилоосадна;

к. пылеуловительная камера пиловловлювальна;

к. разъемная камера рознімна, роз'ємна;

к. распределительная камера розподільна;

к. смешительная камера змішувальна;

к. сожигательная камера спалювальна;

к. сушильная камера сушильна;

к. топочная камера топкова;

к. трубчатая камера трубчата;

к. тушильная камера гасільна;

к. улиткообразная камера завиткоподібна;

к. уравнивающая камера зрівноважувальна;

к. успокоительная камера заспокійлива;

к. форсажная камера форсажна;

к. холодильная камера холодильна;

к. шлюзовая камера шлюзова;

к. эжекционная камера ежекційна.

камерный (о топке) камерный.

камин камін;

к. витяжной камин витяжний;

к. газовый камин газовый.

камнедробилка каменедробарка.

камнедробильный каменедробильный.

канавка канавка;

к. сточная канавка стічна.

канавка канавка;

к. маслоуловительная канавка масловловна;

канáвка распределительная канáвка розподільна;

к. смазочная канáвка мастильна;

к. шпоночная канáвка шпóнкова.

канавокопáтель канавокопáч, -ча.

канавокопáтельный (*агрегат*) канавокопáльный.

канáл канáл, -лу;

к. вентиляционный канáл вентиляційний;

к. впускной канáл впускний;

к. вытяжной канáл витяжний;

к. выхлопной канáл вихлопний;

к. газоотборный канáл газовідбірний;

к. дымовой канáл димовий;

к. кольцевой канáл кільцевий;

к. лйтниковый канáл ливникóвий;

к. лопáточный канáл лопáтковий;

к. маслораспределительный канáл маслорозподільний;

к. межлопáточный канáл міжлопáтковий;

к. направляющий канáл напрямний;

к. огневой канáл вогневий;

к. однокорлупный канáл однокоралупний;

к. паровпускной канáл паровпускний;

к. паровыпускной канáл паровипускний;

к. пароперепускной канáл пароперепускний;

к. парораспределительный канáл паророзподільний;

к. перекидной (*коксовой печи*) канáл перекидний;

к. перепускной канáл перепускний;

к. питающий канáл живильний;

к. подводный канáл підвідний;

к. подóвый канáл подóвий;

к. подпóльный канáл підпільний;

к. полносборный канáл повнозбірний;

канáл полупроходной канáл напівпрохідний;

к. приёмный канáл приймáльний;

к. продувной канáл продувний;

к. проходной канáл прохідний;

к. пылевой канáл пиловий;

к. разгружающий канáл розвантажний.

к. распределительный канáл розподільний;

к. расширяющийся, уширяющий канáл розширений;

к. сборный канáл збірний;

к. скорлупный (*теплосети*) канáл шкаралупний;

к. сливной канáл зливний;

к. смазочный канáл мастильний;

к. смесительный канáл змішувальний;

к. соединительный канáл з'єднувальний;

к. суженный канáл звужений;

к. торцовый канáл торцевий;

к. трубопроводный канáл трубопровідний;

к. уравнительный канáл зрівняльний;

к. шлакоотводный канáл шлаковідвідний.

канализация (*пара, газа*) каналізація.

канáльный (*теплопровод*) канáльний.

канáт канáт;

к. бесконечный канáт безконечний;

к. грузовой канáт вантажний;

к. капроновый канáт капроновий;

к. несущий канáт несучий;

к. одно-, двух-, трёх-, многопрядный канáт одно-, дво-, три-, багатостáлковий;

к. проволочный канáт дротяний;

к. тяговый канáт тяговий;

к. хлопчатобумажный канáт бавовняний.

канáтный (*шків, передача*) канáтний.

канелю́ра (*приборов*) канелю́ра.

канифоль канифоль, -лі.
кант кант.
кантовка кантовка, кантування.
кантовочный (кран, лебёдка) кантувальний.
капельница, капельник (маслёнка) крапельниця.
капельный (о смазке) краплинний.
капиллярный (фитиль) капілярний.
капиталовложение капіталовкладення.
каплеобразный (о форме) краплеподібний.
каплеотделитель краплевідільник.
каплеотделительный краплевідільний.
кападение (масла) краплёдання.
каплепоказатель краплепоказчик.
каплеулавливающий, каплеуловительный (о насадке) краплевловный, краплевловлювальний.
каплеуловитель краплевловник.
капля крапля;
к. воспалительная крапля запальна.
капот (радиатора) капот.
капрон капрон, -ну.
капроновый капроновый.
каптан каптан, -ну.
карандаш олівець, -вця;
к. термический олівець термічний.
карбён карбён, -ну.
карбеновый (нагар) карбеновый.
карбид карбид, -ду.
карбидный карбидний.
карбонид карбонид, -ду.
карбонидный (нагар) карбонидний.
карбонатный хим. карбонатний.
карбонизация карбонізація.
карбонизированный (о топливе) карбонізований.
карбюратор карбюратор, -ра;
к. впрыскивающий карбюратор впріскувальний, впріскуючий;
к. двойной карбюратор подвійний;

карбюратор жиклёрный карбюратор жиклёрный;
к. многожиклёрный карбюратор багатожиклёрный;
к. одно-, двух-, многосопловый карбюратор одно-, дво-, багатосопловый;
к. поплавковый карбюратор поплавковый;
к. пусковой карбюратор пусковой;
к. распыливающий карбюратор розпильовальний;
к. саморегулирующийся карбюратор саморегулювальний.
карбюратор-смеситель карбюратор-змішувач.
карбюраторный карбюраторний.
карбюрация карбюрація.
карбюрирование карбюрування.
карбюрированный (газ) карбюрбанный.
карбюрировать карбюрувати.
кардан кардан.
карданный (вал, передача) карданный, карданный.
карётка (прибора) карётка.
каркас каркас;
к. клёпанный каркас клёпанный;
к. сварной каркас сварный.
карман (плоская камера) карман;
к. всасывающий карман всмоктувальний;
к. золоуловительный карман зололовный;
к. пылевой карман пыловый.
карманный (охладитель) карманный.
картер картер, -тера;
к. сборный картер збірний;
к. цельный картер суцільний.
картерный картерный.
картограмма (приборов) картограма;
к. дисковая картограма дисковая;
к. съточная картограма добова.
картён картён, -ну;
к. асбестовый картён азбестовый;
к. латесный картён латесный;

картён прокладочный картён прокладочный;

к. промасленный картён промаслений;

к. просмоленный картён просмолений;

к. тряпичный картён ганчірковий.

картённый (об изоляции, прокладке) картённый.

касательный мат. дотічний.

каскад (в скруббере) каскад, -ду.

каскадный (скруббер) каскадний.

катализатор каталізатор, -ра;

к. адсорбционный каталізатор адсорбційний;

к. железо-медный каталізатор залізо-мідний;

к. кобальт-ториевый каталізатор кобальт-торієвий;

к. наносный каталізатор наносний;

к. осажденный каталізатор осаджений;

к. скелетный каталізатор скелетный;

к. сплавной каталізатор сплавний.

каталитический (крекинг) каталітичний.

катаракт катаракт;

к. гидравлический, жидкостный катаракт гідралічний, рідинний;

к. масляный катаракт масляный;

к. фрикционный катаракт фрикційний.

катионирование (питательной зоды) катіонування.

катионировать катіонувати.

катионит катіоніт, -ту.

катионитовый (фильтр) катіонітовий.

катодный (о защите) катодный.

коток коток, -тка;

к. моторный (для укатки угля) коток моторный;

к. опорный коток опорный;

к. прицепной коток причіпний.

котушка котушка;

котушка дрóсельная котушка дрóсельна.

к. запальная котушка запальна; **кающийся, катучий, перекачивающийся** (рычаг, ролик) котючий, коткий.

каупер каупер, -пера.

каустический (о соде) каусти́чний.

каучук каучук, -ку;

к. бутадиеновый каучук бутадиеновый;

к. вулканизированный каучук вулканізований;

к. дивиниловый каучук дивініловый.

к. диметилбутадиеновый каучук диметилбутадієновий;

к. изопреновый каучук ізопреновый;

к. полидиеновый каучук полідиєновий;

к. синтетический каучук синтетичный.

кафель, кафля, изразец кахель, -хля.

кафельный 1) (относящийся к кафлям) кахельный; 2) (сделанный из кафлей) кахляный.

качание 1) коливання; 2) (с центром вверху) гойдання; 3) (с центром внизу) хитання; 4) (жидкостей насосом) качання.

качательный коливальный; гойдальный; хитальный; качальный.

Ср. качание.

качающийся (колосник) хитный.

качение, катание (вид перемещения) кóчення.

качество якість, -кості;

к. антидетонационное якість антидетонаційна;

к. аэродинамическое якість аеродинамічна.

квадратный (о нарезке) квадратный.

квазистационарный (процесс) квазістаціонарный.

квант физ. квант.

квантовый квантовый.

квартирный (ввод, отопление) квартирный.

квартование (*пробы топлива*)
квартування.

керамзит керамзит, -ту.

керамзитобетон керамзитобетон,
-ну.

керамзитобетонный керамзитобе-
тонний.

керамзитовый, керамзитный ке-
рамзитовий, керамзитний.

керамика кераміка;

к. **вкладная** кераміка вкладна;

к. **высокоогнеупорная** кераміка
високовогнетривка;

к. **теплоизоляционная** кераміка
теплоізоляційна;

к. **трепельная** кераміка третель-
на;

к. **тугоплавкая** кераміка туго-
плавка.

керамикометалл керамікометал, -лу.

керамикометаллический кераміко-
металевий.

керамический керамічний.

керосин гас, -су, керосін, -ну;

к. **осветительный** гас освітлю-
вальний;

к. **тракторный** гас тракторний.

керосиновый, керсиновый (*двиза-
тель*) гасовий, керосиновий.

керосинопровод гасопровід, -воду,
керосинопровід, -воду.

керосиностойкий гасостійкий, ке-
росиностійкий.

керосиностойкость гасостійкість,
-кості, керосиностійкість, -кості.

кессон кесон;

к. **убирающийся** кесон забира-
ний.

кизельгур кизельгур, -ру.

кизельгурный (*теплоизолятор*) кі-
зельгурний.

киловатт эл. кіловат;

к. **установленный** кіловат уста-
новлений.

киловатт-час кіловат-година.

килограмм-молекула, моль, -ля.

килограммометр кілограмометр, -ра.

килокалория, килограммкалория,
большая калория кілокалорія,
кілограмкалорія, велика калорія.

кинематика кінематика.

кинематический (*критерий*) кіне-
матичний.

кинэтика (*горения*) кінетика.

кинетический кінетичний.

кипение кипіння;

к. **плёночное** кипіння плівкове;

к. **пузырчатое** кипіння пузир-
часте.

кипеть кипіти.

кипятильник кип'ятільник;

к. **автоматический** кип'ятільник
автоматичний;

к. **газовый** кип'ятільник газо-
вий;

к. **проточный** кип'ятільник про-
точний;

к. **трубчатый** кип'ятільник труб-
частий.

кипятильный (*котёл, труба*) ки-
п'ятільний.

кипятить кип'ятити.

кипяток окріп, -ропу.

кипячение кип'ятіння.

кипящий (*слой, экономайзер*) ки-
плячий.

кирпич цегла; (*одна штука*) це-
глина;

к. **восьми-, восемнадцати-, мно-
гощелевой** цегла восьми-, ві-
сімнадцяти-, багатощільна;

к. **высокопористый** цегла висо-
копориста;

к. **диатомитовый** цегла діатомі-
това;

к. **динасовый** цегла дінасова;

к. **доломитовый** цегла доломіто-
ва;

к. **дунитовый** цегла дунітова;

к. **замковой** цегла замкова;

к. **клинкерный** цегла клінкерна;

к. **клинчатый** цегла клинчаста;

к. **красный** цегла червона;

к. **магнезитовый** цегла магнезі-
това;

к. **облицовочный, лицевой** цегла
лицувальна;

к. **обожженный** цегла випалена;

к. **огнеупорный** цегла вогнетрив-
ка;

к. **одно-, двух-, многоблостный**
цегла одно-, дво-, багатопо-
рожниа;

кирпич пенодиатомитовый цёгла пінодіатомітова;

к. печной цёгла пічна;

к. подовый цёгла подова;

к. полнотелый цёгла повнотіла;

к. пористый цёгла поріста;

к. пустотелый цёгла порожнійста;

к. радиальный цёгла радіальна;

к. силикатный цёгла силікатна;

к. слабopористый цёгла малопоріста;

к. строительный цёгла будівельна;

к. трепельный цёгла трепельна;

к. трубный (для дымовых труб) цёгла димарна;

к. фасонный цёгла фасонна;

к. футеровочный цёгла футерувальна;

к. шамотный цёгла шамотна;

к. шлаковый цёгла шлакова;

к. щелевой цёгла щілінна.

кирпичеобжигательный цеглови-пальний, цегловипалювальний.

кирпичный цегляний; (служащий для производства кирпича) цегельний.

кислород кісень, -сню;

к. жидкий кісень рідкий.

кислородный кіснєвий.

кислородомёр кіснемір, -ра;

к. магнитный кіснемір магнітний.

кислородопроду́вка кіснєпроду́вка, кіснєпродування.

кислородосодержа́щий (компонент газов) кіснєвмісний.

кислота кіслота;

к. пирогáлловая кіслота пірогáлова;

к. серная кіслота сірчана;

к. уксусная кіслота оцтова.

кислoтность (горючего) кіслóтність, -ності.

кислотостóйкий кіслотостійкий.

кислотостóйкость кіслотостійкість, -кості.

кислотоупóрность кіслототривкість, -кості.

кислотоупóрный кіслототривкий.

кислый (шлак, конденсат) кіс-лий.

кля́вишный (колосник) кля́вишний.

кля́дка стр. кля́дка, мурування;

к. кирпичная кля́дка цегляна;

к. огнеупóрная кля́дка вогнетривка;

к. пористая кля́дка поріста;

к. шамóтная кля́дка шамóтна.

кля́пан кля́пан;

к. байпáсный, обводной кля́пан байпáсний, обвідний;

к. бесшумный кля́пан безшумний;

к. быстpовкля́ющийся кля́пан швидковкля́чування;

к. вдыхáтельный (аспиратора) кля́пан вдихáльний;

к. взрывной кля́пан вибухóвий;

к. вся́чий кля́пан вся́чий;

к. внут́ренне-уравнове́шенный кля́пан внут́рішньо-зрівно́важений;

к. впры́скивающий кля́пан впрóс-кувальний, впріскувальний;

к. впускной кля́пан впускний;

к. вращáющийся кля́пан обер-тóвий;

к. всасы́вающий кля́пан всмо́к-тувальний;

к. выдыхáтельный (аспиратора) кля́пан видихáльний;

к. выпускной кля́пан випускний;

к. вытя́жной кля́пан витя́ж-ний;

к. выхлопной кля́пан вихлоп-ний;

к. газосмеси́тельный кля́пан га-зозмішувальний;

к. грибовидный кля́пан грибо-видний;

к. грузовой кля́пан вантáжний;

к. грязевóй, шламовый кля́пан грязьовий, шламовий;

к. двойной кля́пан подвійний;

к. двухпозициóнный кля́пан дво-позиційний;

к. двух-, трёхходóвый кля́пан дво-, триходóвий;

к. дрóсельный кля́пан дрóсель-ний;

кляпан заборный кляпан забірний;

к. запорный кляпан запірний;

к. заслончатый кляпан заслінковий;

к. иглочатый кляпан голчастий;

к. импульсно-предохранительный кляпан імпульсно-запобіжний;

к. кожаный кляпан шкіряний;

к. колокольный кляпан дзвоновий;

к. кольцевой кляпан кільцевий;

к. конический кляпан конічний;

к. магнитный кляпан магнітний;

к. малоподъемный кляпан малопідйомний;

к. многокольцевой кляпан багатокільцевий;

к. нагнетательный кляпан нагнітальний;

к. наполнительный кляпан наповнювальний;

к. незамерзающий кляпан незамерзаючий;

к. неразгруженный кляпан нерозвантажений;

к. неразрезной кляпан нерозрізний;

к. обратный кляпан зворотний;

к. обтекаемый кляпан обтічний;

к. обходной, обводной кляпан обхідний, обвідний;

к. ограничительный кляпан обмежувальний;

к. одно-, двух-, многосельный кляпан одно-, дво-, багатощілинний;

к. одно-, двухрычажный кляпан одно-, двоважільний;

к. одно-, двух-, трёхседельный кляпан одно-, дво-, трисідельний;

к. одно-, двух-, трёх-, четырёхопорный кляпан одно-, дво-, три-, чотириопірний;

к. отводящий, отводной кляпан відвідний;

к. откидной кляпан відкидний;

к. отсекательный, отсечной кляпан відсічний;

к. паровой кляпан паровий;

кляпан парозапорный кляпан парозапірний;

к. паротборный кляпан паровідбірний;

к. переводной кляпан перевідний;

к. перегрузочный кляпан перевантажний;

к. перекидной кляпан перекидний;

к. перепускной кляпан перепускний;

к. переставной кляпан переставний;

к. питательный кляпан живильний;

к. пластинчатый кляпан пластинчастий;

к. пневматический кляпан пневматичний;

к. поворотный кляпан поворотный;

к. подъемный, поднимающийся кляпан підйомний;

к. полноподъемный кляпан полнопідйомний;

к. поплавокый кляпан поплавковий;

к. поршневой кляпан поршневиый;

к. поярусный кляпан поярусний;

к. предохранительный кляпан запобіжний;

к. приёмный кляпан приймальний;

к. пробкообразный кляпан пробкоподібний;

к. продувной, продувочный кляпан продувний;

к. противовзрывной кляпан противибуховий;

к. проходной кляпан прохідний;

к. пружинный кляпан пружинний;

к. пусковой кляпан пусковий;

к. разгруженный кляпан розвантажений;

к. разгрузочный, разгрузной кляпан розвантажувальний, розвантажний;

к. распределительный кляпан розподільний;

кляпан **расширительный** кляпан розширний, розширювальний;
к. реверсивный кляпан реверсивний;
к. регулируемый, регулирующий кляпан регулювальний;
к. регулирующий кляпан регулюючий;
к. редукционный кляпан редукційний;
к. резиновый кляпан гумовий, резиновий;
к. самодействующий, автоматический кляпан самодіючий, автоматичний;
к. самозапёрный, самозапирающийся кляпан самозапірний;
к. скальчатый кляпан скальчастий;
к. смесительный кляпан змішувальний;
к. створный, створчатый кляпан стулковий;
к. стопорный кляпан стопорний;
к. ступенчатый кляпан східчастий;
к. тарельчатый кляпан тарілчастий;
к. термозапобіжний кляпан термозапобіжний;
к. терморегулирующий кляпан терморегулюючий;
к. трубчатый кляпан трубчастий;
к. управляемый кляпан керований;
к. уравнивательный кляпан зрівняльний;
к. уравновешенный кляпан зрівноважений;
к. фу́рменный кляпан фу́рменний;
к. цилиндрический кляпан циліндричний;
к. чашечный кляпан чашковий;
к. шариковый кляпан шариковий, кульковий;
к. шарнирный кляпан шарнірний;
к. шаровой кляпан кульовий;
к. электромагнитный (о горелке) кляпан електромагнітний.
кляпан-мигалька кляпан-мигавка.

кляпан-отсекатель кляпан-відсікач, -ча.
кляпаный кляпанний.
кляпановловитель кляпановловлювач.
кляпановловительный (о приспособлении) кляпановловний.
классификация (топлива) класифікація;
к. воздушная класифікація повітряна;
к. промывная класифікація промивна;
к. сортировальная класифікація сортувальна.
кляпка кляпанья;
к. гидравлическая кляпанья гідравлічне;
к. машинная кляпанья машинне;
к. пневматическая кляпанья пневматичне;
к. ручная кляпанья ручне;
к. электрическая кляпанья електричне.
клеть кліть, -ті;
к. подъемная кліть підйомна.
клетевой (подъем) клітьовий.
клин клин;
к. масляный клин мастільний;
к. одно-, двухсторонний клин одно-, двобічний;
к. опорный клин опірний;
к. распорный клин розпірний.
клинкер клінкер, -керу.
клинкерный клінкерний.
клинкеровать клінкерувати.
клинкет клінкёт.
клинкетный клінкётний.
клиновой (кирпич) клиновий.
клинообразный, клиновидный (колосник) клиноподібний.
клиноремённый (о передаче) клинопа́совий.
клинчатый (кирпич) клинчастий.
клуб (дыма) клуб, -бу.
ключ ключ, -ча;
к. гаечный ключ гайковий;
к. поршневой ключ поршне́вий;
к. разводной ключ розвідний;
к. трубный ключ тру́бний;
к. торцовый ключ торце́вий.

кнопка кнопка;

к. дистанционная кнопка дистанційна;

к. пусковая кнопка пускова.

кнопочный (переключатель) кнопочний, кнопковый.

коагулирование коагулювання.

коагулированный коагульований.

коагулянт коагулянт, -ту.

коагуляционный (об очистке воды) коагуляційний.

коагуляция коагуляція.

коаксиальный, соосный (о трубе) коаксіальний, співвісний.

кованый (об изделиях) кований.

ковер ковер, -ра;

к. сварной ковер сварний;

к. чугунный ковер чавунний.

коверный коверний.

ковка (стали) кування.

ковкий (чугун) ковкий.

ковкость ковкість, -кості.

ковш ківш (род. ковша);

к. загрузочный ківш завантажний;

к. разливочный ківш розливний, розливальний;

к. самозахватывающий (грейфера) ківш самозахватний.

ковшеобразный (о лопастях) ковшоподібний.

ковш-отсекатель ківш-відсікач, -ча.

ковшовый (элеватор) ковшовий.

кожа (для прокладок) шкіра.

кожанный (клапан, мембрана) шкіряний.

кожух кожух;

к. висячий кожух висячий;

к. защитный кожух захисний;

к. кольцевой кожух кільцевий;

к. отрубной кожух відрубний;

к. предохранительный кожух запобіжний;

к. свободновисящий кожух вільновисячий, вільновісний;

к. теплоизолированный кожух теплоізолюваний;

к. теплообменный кожух теплообмінний;

к. толстостенный кожух товсто-стінний;

кожух тонкостенный кожух тонкостінний;

к. шестереночный кожух шестерінний.

кожухотрубный (конденсатор) кожухотрубний.

козловый, козелковый (кран) козловий;

козлы козла, -зел;

к. монтажные козла монтажні;

к. строительные козла будівельні.

козырек (на поршне) козирок, -рка;

к. откидной козирок відкидний;

к. успокоительный козирок заспокійливий.

кокиль кокіль, -ля.

кокильный кокильний.

кокс кокс, -су;

к. безольный кокс безольний;

к. вспученный кокс спучений;

к. грохоченный кокс грохочений;

к. доменный кокс доменний;

к. дробленый кокс роздрібнений;

к. задувочный кокс задувний;

к. кусковой кокс кусковий;

к. литейный кокс ливарний;

к. металлургический кокс металлургійний;

к. печной кокс пічний;

к. порошкообразный кокс порошкуватий;

к. ретортный кокс ретортний;

к. слабоспекшийся кокс мало-спіклий;

к. слабосплавленный кокс мало-сплавленный;

к. сланцевый кокс сланцевий;

к. слипшийся кокс зліплий;

к. смоляной кокс смоляний;

к. спекающийся кокс спікливий;

к. спекшийся кокс спіклий;

к. спелый кокс спілий;

к. сплавленный кокс сплавлен-ний;

к. торфяной кокс торфовий;

к. электродный кокс електрод-ний.

кóксик кóксик, -ку.

коксовальный коксувальний.
коксовальщик коксувальник.
коксование коксування;
 к. **высоко-, низко-, среднетемпературное** коксування високо-, низько-, середньотемпературне;
 к. **каталитическое** коксування каталітичне.
коксовать коксувати.
коксовыгрузатель коксовивантажувач.
коксовыгрузательный коксовивантажувальний, коксовивантажний.
коксовый коксовий.
коксовыталкиватель коксовиштовхувач.
коксовыталкивательный коксовиштовхувальний.
коксодробилка коксодробарка.
коксодробильный коксодробильный.
коксобразный коксовидный.
коксобразующий (компонент) коксоутворювальний, коксоутворюющий.
коксобразование коксоутворення.
коксосортировка 1) (агрегат) коксосортувалка; 2) (процесс) коксосортування.
коксосортировочный коксосортивальный.
коксохимический коксохімічний.
коксохимия коксохімія.
коксуемость (углей) коксівність, -ности.
коксующийся (о топливе) коксівний.
колебание коливання;
 к. **аксиальное** коливання аксіальне.
колебания коливання;
 к. **апериодические** коливання аперіодичні;
 к. **вынужденные** коливання вимушені;
 к. **гармонические** коливання гармонічні;
 к. **затухающие** коливання загасаючі;

колебания **крутильные** коливання крутильні;
 к. **резонансные** коливання резонансні;
 к. **свободные** коливання вільні;
 к. **сильнозатухающие** коливання дужезагасаючі;
 к. **слабозатухающие** коливання малозагасаючі;
 к. **собственные** коливання власні;
 к. **упругие** коливання пружні;
 к. **температурные** коливання температурні;
 к. **тепловые** коливання теплові;
 к. **электромагнитные** коливання електромагнітні.
колебательный (режим, контур) коливальний.
колебать(ся) коливати(ся).
колеблющийся (о нагрузке) коливний.
колёно (трубы) коліно;
 к. **боковое** коліно бокове;
 к. **вилкообразное** коліно вилкоподібне;
 к. **остроугольное** коліно гострокутне;
 к. **переходное** коліно перехідне;
 к. **плавное** коліно плавне;
 к. **полусварное** коліно напізварне;
 к. **прямоугольное** коліно прямокутне;
 к. **сварное** коліно зварне;
 к. **соединительное** коліно з'єднувальне;
 к. **тупоугольное** коліно тупокутне.
колёнчатый (вал) колінчастий.
колёсико коліща, -щати;
 к. **измерительное** коліща вимірювальне.
колёсный (скат, мазь) колісний.
колесо кілесо;
 к. **аретировочное** кілесо аретувальне;
 к. **быстроходное** кілесо швидкохідне;
 к. **ведомое** кілесо ведене;
 к. **ведущее** кілесо ведуче;
 к. **визирное** кілесо візирне;

колесó винтовóе кóлесо гвинто-
вóе;

к. водоизмерительное, водомёр-
ное кóлесо водомірне;

к. вращающееся кóлесо обертó-
ве;

к. геликоидальное кóлесо гелі-
коїдальне;

к. гиперболическое кóлесо гіпер-
болічне;

к. дíсковое кóлесо дíскове;

к. желóбчатое кóлесо жолоб-
ча́сте;

к. заде́рживающее кóлесо за-
тримне́, затриму́юще;

к. зубча́тое кóлесо зубча́сте;

к. кони́ческое кóлесо коні́чне;

к. коррекциóнное кóлесо корек-
ци́йне;

к. косозу́бое кóлесо косозу́бе;

к. кула́чное кóлесо кула́чне;

к. лóпастное кóлесо лопате́ве;

к. малолóпастное кóлесо мало-
лопате́ве;

к. маховóе кóлесо маховé;

к. направля́ющее кóлесо на-
прямне́;

к. одно-, двух-, трёхвенéчное кó-
лесо одно-, дво-, триві́нцеве;

к. одно-, двух-, трёхгупénчатое
кóлесо одно-, дво-, трисхі́д-
ча́сте;

к. пи́шущее кóлесо пи́шуче;

к. планетáрное кóлесо планетáр-
не;

к. подви́жное кóлесо рухо́ме;

к. приводнóе кóлесо приводне́,

к. проме́жуточное кóлесо про-
мі́жне;

к. прямозу́бое кóлесо прямозу́-
бе;

к. ро́ликовое кóлесо ро́ликове;

к. рулевóе кóлесо рульовé;

к. смéнное кóлесо замі́нне;

к. составнóе кóлесо склáдєне;

к. ступénчатое кóлесо східча́сте;

к. тихоходное кóлесо тихохідне;

к. тормознóе кóлесо гальмовé;

к. турбінное кóлесо турбі́нне;

к. тягóвое кóлесо тягóве;

к. фрикциóнное кóлесо фрикци́й-
не;

колесó холостóе кóлесо холо-
стé;

к. храповóе кóлесо храповé;

к. цепнóе кóлесо ланцюгóве;

к. циклоидальное кóлесо цикло-
їдальне;

к. цилиндри́ческое кóлесо цилин-
дри́чне;

к. червя́чное кóлесо черв'я́чне;

к. шевро́нное кóлесо шевро́нне;

к. штурва́льное кóлесо штур-
ва́льне.

ко́личественный (о регулировании)
кількі́сний.

ко́личество (пара, топлива) киль-
кість, -кості;

к. секúндное килькі́сть секúндна;

к. сýточное килькі́сть добо́ва;

к. часовóе килькі́сть годинна.

коллéктор колéктор, -ра;

к. водяно́й колéктор водя́ний;

к. возду́шный колéктор пові́тря-
ний;

к. входно́й колéктор вхі́дний;

к. выходно́й колéктор вихі́дний;

к. выхлопно́й колéктор вихлоп-
ний;

к. га́зовый колéктор га́зовий;

к. дрена́руемый колéктор дрена́-
ваний;

к. змеєві́дный колéктор зміє-
ві́дний;

к. клéпанный колéктор клéпаний;

к. парово́й колéктор парові́й;

к. подковоо́бразный колéктор
підковоподі́бний;

к. проме́жуточный колéктор про-
мі́жний;

к. промысло́вый колéктор про-
мислові́й;

к. распреде́лительный колéктор
розподі́льний;

к. сварно́й колéктор зварні́й;

к. смесі́тельный колéктор змі-
шувальні́й;

к. цилиндри́ческий колéктор ци-
линдри́чний.

коллéктор-соби́ратель колéктор-
збира́ч, -ча́.

коллéкторный колéкторний.

коллоидальность колої́дальність,
-ності.

коллоида́льный колоїда́льний.

колло́идный (*шлам*) колоїдний.

коло́дец коло́дязь, -зя;

к. артези́анский коло́дязь артези́анський;

к. компенса́ционный (*карбюратора*) коло́дязь компенса́ційний;

к. монолі́тный коло́дязь монолі́тний;

к. нагріва́тельный коло́дязь нагрі́вний;

к. приё́мный коло́дязь прийма́льний;

к. сливнóй коло́дязь зливний;

к. смотре́вой коло́дязь оглядо́вий;

к. то́мильный коло́дязь томи́льний;

к. це́льнометалли́ческий коло́дязь суцільнометале́вий.

коло́дка коло́дка;

к. за́жымная коло́дка затиска́я;

к. тормо́зная коло́дка гальмовá;

к. убо́рная коло́дка убо́рная.

коло́дочный (*тормоз*) коло́дковий.
кóлокол (*газгольдера*) дзвін (*род. дзвóна*).

коло́колообра́зный (*клапан*) дзвоноподі́бний.

колоко́льный (*напоромер*) дзвонovýй.

коло́нка коло́нка;

к. бензоза́правочная коло́нка бензоза́правна́я;

к. бы́стродействующая коло́нка швидкоді́юча;

к. ва́нная коло́нка ва́нна;

к. водогре́йная коло́нка водогра́йна;

к. водоуказа́тельная коло́нка водопока́зна, водовкази́вна;

к. га́зовая коло́нка га́зова;

к. газонапо́лнительная коло́нка газонапо́внювальна;

к. деаэра́ционная коло́нка деаэра́ційна;

к. дегази́рующая коло́нка дегази́уюча;

к. древе́нная коло́нка древе́ная;

к. проте́чная коло́нка проте́чна.

коло́нковый (*водонагреватель*) коло́нковый.

коло́нна коло́на;

к. аммиа́чная коло́на ами́ачна;

к. бензо́льная коло́на бензо́льна;

к. ва́куумная коло́на ва́куумна;

к. выпарна́я коло́на випарна́я;

к. дефлегма́ционная коло́на дефлегма́ційна;

к. колпачко́вая коло́на ковпачко́ва;

к. ксило́льная коло́на ксило́льна;

к. наса́дочная коло́на наса́дко́ва;

к. обса́дная коло́на обса́дна;

к. опо́рная коло́на опо́рна;

к. отпа́ривающая коло́на відпа́рювальна;

к. очисти́тельная коло́на очісна́я;

к. промывна́я коло́на промивна́я;

к. разде́лительная коло́на розді́льна;

к. ректи́фикационная коло́на ректи́фіка́ційна;

к. ситча́тая коло́на ситча́ста;

к. таре́льчатая, тарело́чная коло́на тарі́лчаста;

к. то́лущая коло́на то́луща;

к. фонтáнная коло́на фонтáнна;

к. фракци́онная коло́на фракці́йна.

коло́нный коло́нный.

коло́ночный коло́нковый.

кoloríметр кoloríметр, -ра.

кolorиметри́ческий кolorиметри́чний.

кolorимет́рия кolorимет́рія.

кoлосні́к кoлосні́к, -ка;

к. ба́лочный кoлосні́к ба́лочний;

к. беспровáльный кoлосні́к безпровáльный;

к. бо́ковой кoлосні́к бо́ковой;

к. бру́счатый кoлосні́к бру́сכו́вый;

к. волни́стый кoлосні́к хвиля́стий;

к. вы́движной кoлосні́к висувни́й;

к. дво́йной кoлосні́к подві́йний;

КОЛОСНИК змеев́идный КОЛОСНИК зм́евидний;

к. зубча́тый КОЛОСНИК зубча́стий;

к. кача́ющийся КОЛОСНИК хитни́й;

к. кла́вишный КОЛОСНИК кла́виш-
ный;

к. клиноо́бразный КОЛОСНИК кли-
ноподо́бний;

к. корытоо́бразный КОЛОСНИК ко-
ритоподо́бний;

к. лотко́вый КОЛОСНИК лотокó-
вий;

к. мелкозубча́тый КОЛОСНИК дріб-
нозубча́стий;

к. многоуго́льный КОЛОСНИК ба-
гатоку́тний;

к. неподви́жный КОЛОСНИК неру-
хо́мий;

к. опроки́днóй КОЛОСНИК пере-
ки́дний;

к. отки́днóй КОЛОСНИК відки́дний;

к. охлажда́емый КОЛОСНИК охо-
ло́джуваний;

к. плиточный, плитча́тый КОЛОС-
НИК плитча́стий;

к. поворо́тный, поворо́тывающий-
ся КОЛОСНИК поворо́тний;

к. полиго́нный КОЛОСНИК поліго́н-
ний;

к. по́лый, пустоте́лый КОЛОСНИК
порожни́стий;

к. ребри́стый КОЛОСНИК реб-
ри́стий;

к. ретро́ртный КОЛОСНИК ретро́рт-
ный;

к. ступе́нчатый КОЛОСНИК схід-
ча́стий;

к. тройно́й КОЛОСНИК потри́йний;

к. чешу́йчатый КОЛОСНИК луску-
ва́тий;

к. шла́ковый КОЛОСНИК шла́ко-
вий.

КОЛОСНИКОВЫЙ КОЛОСНИКОВЫЙ.

КОЛО́ША мет. КОЛО́ША;

к. вагра́ночная КОЛО́ША вагра́-
но́чна;

к. до́менная КОЛО́ША до́менная;

к. ко́ксовая КОЛО́ША ко́ксова.

КОЛОШНИК КОЛОШНИ́К, -ка́;

к. за́крытый КОЛОШНИ́К за́кры-
тий;

КОЛОШНИ́К откры́тый КОЛОШНИ́К
відкри́тий.

КОЛОШНИКОВЫЙ (газ) КОЛОШНИКО́-
вый.

КОЛПА́К КОВПА́К, -ка́;

к. вися́чий КОВПА́К вися́чий;

к. возду́шный КОВПА́К повітря́-
ний;

к. вса́сывающий КОВПА́К всмо́к-
тува́льний;

к. вытя́жнóй КОВПА́К витя́жний;

к. дымо́вой КОВПА́К димови́й;

к. ды́рчатый КОВПА́К дірча́стий;

к. за́крытый КОВПА́К за́крітий;

к. за́щитный КОВПА́К захи́сний;

к. на́гнетате́льный КОВПА́К на́гні-
та́льний, на́гнітний;

к. на́дплітный КОВПА́К на́дпліт-
ний;

к. напра́вляющий КОВПА́К на-
пря́мний;

к. право́й КОВПА́К парови́й;

к. передви́жнóй КОВПА́К пересу́з-
ний;

к. предо́храните́льный КОВПА́К
запо́жний;

к. пружи́нный КОВПА́К пружи́н-
ний;

к. се́тчатый КОВПА́К сі́тча́стий;

к. экра́нирующий КОВПА́К экра́-
ну́ющий.

КОЛПАКОВЫЙ (о печи) КОВПАКОВЫЙ.

КОЛПАЧКОВЫЙ (о колонне, тарелке)
КОВПАЧКОВЫЙ.

КОЛПАЧО́К КОВПАЧО́К, -чка́;

к. горело́чный КОВПАЧО́К пальни́-
ко́вий;

к. желобо́чатый КОВПАЧО́К жоло́б-
ча́стий;

к. коробо́чатый КОВПАЧО́К корóб-
ча́стий;

к. огне́вой КОВПАЧО́К вогне́вий;

к. отрезно́й КОВПАЧО́К відрі́зний;

к. резьбово́й КОВПАЧО́К нарі́зний;

к. шамо́тный КОВПАЧО́К шамо́т-
ний.

КОЛЬЦЕВА́НИЕ (сетей, газопроводов)
КІЛЬЦЮВА́ННЯ.

КОЛЬЦЕВО́Й КІЛЬЦЕВИ́Й.

КОЛЬЦЕО́БРАЗНЫЙ КІЛЬЦЕПОДО́БНИЙ.

КОЛЬЦО́ КІЛЬЦЕ́;

кольцо асбестометаллическое кільце азбестометалеве;
к. волнистое кільце хвилясте;
к. вставное кільце вставне;
к. выступающее кільце виступне;
к. гребенчатое кільце гребінчасте;
к. желобчатое кільце жолобчасте;
к. зажимное кільце затискне;
к. закрепляющее кільце закріпне;
к. крепёжное кільце кріпильне;
к. лабиринтовое кільце лабірінтове;
к. маслозахватывающее кільце маслозахватне;
к. маслозащитное кільце маслозахисне;
к. маслоотбойное кільце масловідбійне;
к. маслосборное кільце маслосбірне;
к. маслосбрасывающее кільце маслоскидальне;
к. маслоуловительное кільце масловловлювальне, масловловне;
к. маслоуплотняющее кільце маслоущільнювальне;
к. набивочное, набивное кільце набивне;
к. нажимное кільце натискне;
к. обвязочное кільце обв'язувальне;
к. опорное кільце опірне;
к. охватывающее кільце обхватне;
к. парозащитное кільце парозахисне;
к. поддерживающее кільце підтримне, підтримуюче;
к. подкладочное кільце підкладне;
к. поршневое кільце поршневе;
к. потайное кільце потайне;
к. предохранительное кільце запобіжне;
к. прокладочное, прокладное кільце прокладкове, прокладне;

кольцо проставное кільце проставне;
к. пружинное кільце пружинне;
к. пружинящее, пружинистое кільце пружинисте;
к. разбрызгивающее кільце розбризкувальне;
к. разрезное кільце розрізне;
к. распорное кільце розпирне;
к. регулирующее кільце регулююче;
к. самоприжимающееся кільце самопритискне;
к. самопружинящее кільце самопружне;
к. сварное кільце зварне;
к. скользящее кільце ковзне;
к. смазочное кільце мастильне;
к. стягивающее, стяжное кільце стяжне;
к. съёмное кільце знімне;
к. угольное кільце вугільне;
к. укрепляющее кільце укріплювальне, укріпне;
к. уплотнительное, уплотняющее кільце ущільнювальне;
к. упорное кільце упірне;
к. установочное кільце установочне;
к. центрирующее кільце центрувальне, центруюче;
к. центробежное кільце відцентрове.
кольчатый (кожух) кільчастий.
ком, комок грудка;
к. угольный грудка вугільна;
к. шлаковый грудка шлакова.
командный (об устройстве) командний.
командоаппарат командоапарат.
комбинат комбінат, -ту;
к. металлургический комбінат металургійний.
комбинирование комбінування.
коммунальный (газ, потребитель) комунальний.
коммуникация (труб) комунікація;
к. надземная комунікація надземна;
к. подземная комунікація підземна;

коммунікація *ўличная* комуні́кація *вўлична*.

компáктность (*габаритов*) ком-пáктність, -ності.

компáктный *компáктний*.

компа́унд *компа́унд*.

компаундирование *компаундува́ння*.

компаундированный (*продукт*) *компаундо́ваний*.

компаундировать *компаундува́ти*.

компа́унд-машина́ *компа́унд-маши́на*.

компенсатор *компенса́тор, -ра*;

к. волни́стый *компенса́тор хви-ля́стий*;

к. гну́тый *компенса́тор гну́тий*;

к. двух-, трёхли́нзовый *компен-са́тор дво-, трили́нзовий*;

к. ди́сковый *компенса́тор ди́ско-вий*;

к. z-обра́зный *компенса́тор z-по-ди́бний*;

к. ли́нзовый, линзообра́зный *компен-са́тор ли́нзовий, ли́нзоподи́б-ний*;

к. лирообра́зный *компенса́тор ли-роподи́бний*;

к. мембра́нный *компенса́тор мем-бра́нний*;

к. многоли́нзовый *компенса́тор багатоли́нзовий*;

к. Ω-обра́зный *компенса́тор Ω-по-ди́бний*;

к. П-обра́зный *компенса́тор П-поди́бний*;

к. подзе́мный *компенса́тор під-зе́мний*;

к. резьбово́й *компенса́тор наріз-ний*;

к. са́льниковый *компенса́тор са́ль-никовий*;

к. сварно́й *компенса́тор зварний*;

к. сдво́енный *компенса́тор здво́е-ний*;

к. углово́й *компенса́тор кутовий*;

к. уплотни́тельный *компенса́тор ущі́льнювальний*;

к. упру́гий *компенса́тор пруж-ний*.

компенса́ционный (*змеевик*) *ком-пенса́ційний*.

компенса́ция *компенса́ція*;

к. температу́рная *компенса́ция температу́рна*.

компенси́ровать *компенсува́ти*.

компенси́рующий (*поршень*) *ком-пенсу́ющий*.

компле́кт (*лопаток*) *компле́кт, -ту*.

комплектова́ние *комплектува́ння*.

компо́нент *компо́нент*;

к. азотосодержа́щий *компо́нент азотовмі́сний*;

к. бала́стный *компо́нент бала́с-товий*;

к. высококи́пящий *компо́нент ви-сококипля́чий*;

к. газообра́зный *компо́нент га-зоподи́бний*;

к. горю́чий *компо́нент горю́чий*;

к. низкоки́пящий *компо́нент низькокипля́чий*.

компо́нентный *компо́нентний*.

компонентоизбира́тельный (*о кор-розии*) *компонентови́бірний*.

компонова́ть *компонувáти*.

компоно́вка *компоно́вка; (неоконч. процесс — ещё) компо́нува́ння*;

к. бло́чная *компоно́вка бло́чна*;

к. одно-, двухпото́чная *компо-но́вка одно-, двопото́кова*;

к. полуоткры́тая *компоно́вка на-піввідкрита*;

к. разо́мкнутая *компоно́вка ро-зі́мкнута*;

к. со́мкнутая *компоно́вка зі-мкнута*.

компоно́вочный (*размер*) *компо-но́вочний*.

компрессио́нный *компресі́йний*.

компрéссия *компрéсія*.

компрéссор *компрéссор, -ра*;

к. абсорбціо́нный *компрéссор аб-сорбці́йний*;

к. адиабати́ческий *компрéссор адиабáтний*;

к. аксиа́льный, осевóй *компрéссор аксіа́льний, осьовий*;

к. быстро́дный *компрéссор швидкохі́дний*;

к. винтовóй *компрéссор гвинто-вий*;

компрессор газомоторный компрéсор газомоторний;

к. диафрагменный компрéсор діафрагмовий;

к. клапанный компрéсор клапанний;

к. одно-, двух-, трёх-, многоступенчатый компрéсор одно-, дво-, три-, багатосхідчастий;

к. одно-, двух-, трёхцилиндровый компрéсор одно-, дво-, трициліндровий;

к. осевой компрéсор осьовий;

к. пароструйный компрéсор пароструйний;

к. поршневого компрéсор поршневий;

к. пусковой компрéсор пусковий;

к. радиально-осевой компрéсор радіально-осьовий;

к. ротационный компрéсор ротаційний;

к. сверхзвуковой компрéсор надзвуковий;

к. струйчатый, струйный компрéсор струйний;

к. ступенчатый компрéсор східчастий;

к. термохимический компрéсор термохімічний;

к. тормозной компрéсор гальмовий;

к. турбинный, турбокомпрессор компрéсор турбінний, турбокомпрéсор;

к. фреоновый компрéсор фреоновий;

к. холодильный компрéсор холодильний;

к. центробежный компрéсор відцентровий.

компрессор-компаунд компрéсор-компаунд.

компрессорный компрéсорний.

компрессоростроение компресоробудування;

к. холодильное компресоробудування холодильне.

компримирование, сжатие (газов) стискання.

конвейер конвèйер, -ра;

конвèйер встряхивающий конвèйер струшувальний;

к. двухцепной конвèйер дволанцюговий;

к. качающийся конвèйер хитний;

к. ковшовый конвèйер ковшовий;

к. ленточный конвèйер стрічковий;

к. распределительный конвèйер розподільний;

к. скребковый конвèйер скребковий;

к. сортировочный конвèйер сортувальний;

к. цепной конвèйер ланцюговий;

к. червячный конвèйер черв'ячний.

конвейеризация конвейеризація.

конвейерный конвейерний.

конвективный конвективний.

конвектор конвèктор, -ра;

к. одно-, двухрядный конвèктор одно-, дворядний.

конвекционный (теплообменник) конвекційний.

конвекция конвèкція;

к. естественная конвèкція природна;

к. принудительная конвèкція примусова.

конверсия конвèрсія.

конвертирование конвертування.

конвертированный (двигатель, печь) конвертований.

конвертор, конвертер конвèртор, -ра;

к. бесемёровский конвèртор бесемєрівський;

к. томасовский конвèртор томаськівський.

конверторный, конвертерный конвèрторний.

конгломерат конгломерат, -ту.

конгруэнтный (профиль) конгруєнтний.

конденсат конденса́т, -ту;

к. безвозвратный конденса́т безповоротний;

к. кислый конденса́т кіслий;

к. щелочной конденса́т лужний.

конденсатный конденса́тний.

конденсатоотводчик конденсатовідвідник;

к. дрóссельный конденсатовідвідник дрóсельний;

к. поплавко́вый конденсатовідвідник поплавко́вий;

к. сифонный конденсатовідвідник сифо́нный;

к. термостатический конденса-товідвідник термостати́чний.

конденсатопровод конденса-топрóвд, -воду.

конденсатопроводный конденса-топрóвдний.

конденсатор конденса́тор, -ра;

к. барометри́ческий конденса́тор барометри́чний;

к. бассе́йновый конденса́тор ба-се́йновый;

к. водостру́йный конденса́тор водостру́минний;

к. впрыскивающий конденса́тор впрыскува́льний, впрóскуваль-ний;

к. всасывающий конденса́тор всмо́ктувальний;

к. инже́кторный конденса́тор ін-же́кторний;

к. испари́тельный конденса́тор випарни́й, випáрювальний;

к. кожухотру́бный конденса́тор кожухотру́бний;

к. многостру́йный конденса́тор багатостру́минний;

к. напорный конденса́тор напір-ний;

к. одно-, двухходо́вый конденса́тор одно-, двоходо́вий;

к. ороси́тельный конденса́тор зро́шувальний;

к. пове́рхностный конденса́тор пове́рхне́вий;

к. погружа́емый конденса́тор за-ну́рюваний;

к. противото́чный конденса́тор протито́ковий;

к. прямо́точный конденса́тор прямо́токовий;

к. прямо́точный конденса́тор пря-мото́ковий;

к. стру́йный конденса́тор стру-ми́нний;

конденсатор тру́бчатый конденса́тор труба́стий;

к. центробе́жный конденса́тор відцентро́вий;

к. элеме́нтный конденса́тор эле-ме́нтний;

к. ящичный конденса́тор ящико-вий.

конденсаторный конденса́торний.

конденсатосбо́рник конденса-тозбо́рник.

конденсатосбо́рный (бак) конденса-тозбо́рний.

конденсацио́нный конденса́ційний.

конденса́ция конденса́ція;

к. дрóбная конденса́ція дрóбна, фракці́йна;

к. ка́пельная конденса́ція крап-ли́нна;

к. капи́лярная конденса́ція ка-пи́лярна;

к. нача́льная конденса́ція почат-ко́ва;

к. плёночная конденса́ція плі́з-кова;

к. пове́рхностная конденса́ція по-ве́рхне́ва;

к. противото́чная конденса́ція протито́кова;

к. прямо́точная конденса́ція прямо́токова;

к. сме́шивающая конденса́ція змішува́льна.

конденси́ровать(ся) конденса́вати-(ся).

кондиционе́р кондиционе́р, -ра.

кондициониро́вание конди́ону-ва́ння.

кондициониро́ванный (воздух) кон-ди́ціо́нований.

кондицио́нный (о топливе) конди́ційний.

конду́ктор конду́ктор, -ра.

кондукцио́нный кондукці́йний.

кондукция (тепла) конду́кція.

ко́нeц кіне́ць, -нця;

к. набега́ющий кіне́ць набіга́ю-чий, набі́жний;

к. сбегáющий кіне́ць збіга́ющий.

ко́нeчный кінце́вий; *мат.* скінче́н-ний.

коніческий (*регулятор, передача*)
 конічний.
консервация (*труб, котлов*) кон-
 сервация;
 к. мóкрая консервация мóкра.
консистентный (*о смазке, жидко-*
сти) консистентный.
консистенция консистенція.
консисто́метр консистóметр, -ра.
консисто́метрический консистомет-
 ричный.
консоль стр. консóль, -лі.
консольный (*подшипник*) консóль-
 ный.
конста́нта, постоянная конста́нта,
 ста́ла, -лої;
 к. подóбия конста́нта подібно́сті;
 к. равнове́сия конста́нта рівнова́-
 ги.
константа́новый (*о термopаре*)
 константа́новий.
констру́ировать конструюва́ти.
конструкти́вный констру́ктивний.
констру́ктор констру́ктор, -ра.
констру́кторский (*отдел*) констру́к-
 торський.
констру́кция констру́кція;
 к. безлека́льная констру́кція без-
 лека́льна;
 к. безметал́ная констру́кція без-
 металéва;
 к. жё́сткая констру́кція жорстка́;
 к. кле́паная констру́кція клепа-
 на;
 к. несúщая констру́кція несúча;
 к. сварна́я констру́кція зварна́;
 к. ство́рчатая констру́кція стул-
 ча́ста.
конта́кт 1) (*устройство*) конта́кт;
2) (*состояние*) конта́кт, -ту;
 к. передви́жный конта́кт пересув-
 ний;
 к. скользя́щий конта́кт ковзний.
конта́ктный конта́ктний.
конта́ктор конта́ктор, -ра;
 к. включа́ющий конта́ктор вми-
 ка́льный.
контрва́л контрва́л.
контргáйка контргáйка.
контргрúз, противове́с контрва́га,
 противáга.
контрдíск контрдíск.

контркли́н контркли́н.
контркривоши́п контркривоши́п.
контроли́рующий (*механизм*) конт-
 ролю́ющий.
контро́ллер контро́лер, -ра;
 к. пуско́вой контро́лер пусковой.
контро́ль (*качества топлива, воды*)
 контро́ль, -лю;
 к. аппара́турный контро́ль апа-
 ра́турный;
 к. визуа́льный контро́ль визуа́ль-
 ный;
 к. тепло́вой контро́ль тепло́вый;
 к. учё́тный контро́ль обліко́вий.
контро́льно-измери́тельный прибор
(КИП) контро́льно-вимірюва́ль-
 ний при́лад (КВП).
контро́льный (*манометр*) контро́ль-
 ный.
контрпа́р контрпа́ра.
контрпо́ршень контрпо́ршень, -шня.
контрприво́д контрприво́д.
контрфла́нец контрфла́нец, -нца.
контршто́к контршто́к.
кóнтур ко́нтур, -ра;
 к. второ́рный ко́нтур второ́р-
 ний;
 к. колеба́тельный ко́нтур колиз-
 ний, коливáльный;
 к. перво́рный ко́нтур перво́р-
 ний;
 к. перека́чивающий ко́нтур пере-
 качува́льный;
 к. циркуля́ционный ко́нтур цир-
 куля́ційний.
ко́нтурный ко́нтурний.
кóнус ко́нус;
 к. враща́ющийся (*сушилки*) ко́-
 нус оберто́вий;
 к. выхло́пной ко́нус вихло́пний;
 к. дво́йной ко́нус подвійний;
 к. дро́сельный ко́нус дро́сель-
 ний;
 к. забо́рный ко́нус забірний;
 к. зажи́гагельный ко́нус запá-
 люва́льный;
 к. зажи́мной ко́нус затискний;
 к. набі́вочный, набивно́й ко́нус
 набивáльный, набивний;
 к. нагнетáтельный ко́нус нагні-
 та́льный, нагнітний;
 к. насы́пной ко́нус насипний;

кóнус **обратный** кóнус **обёрне-
ний**;

к. пылеотражательный кóнус пи-
ловідбивний;

к. пылеулавливающий кóнус пи-
ловловний;

к. распределительный кóнус роз-
подільний;

к. распылительный кóнус розпи-
лювальний;

к. регулирующий кóнус регулю-
ючий;

к. смесительный кóнус змішу-
вальний;

к. усечённый кóнус зрізаний;

к. фрикционный кóнус фрикцій-
ний.

кóнус-обтекатель кóнус-обтічник,
-ка́;

кóнус-сепаратор кóнус-сепаратор,
-ра.

кóнусный кóнусний.

конусообразный конусоподібний.

конфóрка (плиты) конфóрка.

конфóрочный (стол, горелка) кон-
фóрковий.

конфузóр конфузóр, -ра.

конфузóрный конфузóрный.

концевой (выключатель, подшип-
ник) кінцевий.

концентрáт концентрáт, -ту.

концентрáтор концентрáтор, -ра.

концентрационный (стол) концент-
раційний.

концентрация концентрація;

к. взрывная концентрація вибу-
хова;

к. допустимая концентрація до-
пустима;

к. молярная концентрація мо-
лярна;

к. объёмная концентрація об'ём-
на;

к. предельно-допустимая кон-
центрація гранично-допусті-
ма;

к. равновесная концентрація рів-
новáжна.

концентрирование (солей) кон-
центрування.

концентрированный (раствор) кон-
центрований.

концентрический (о трубах) кон-
центричний.

концентричность концентричність,
-ності.

концы кінці, -ців;

к. обтирочные кінці обтиральні.

координáтник координáтник.

координáты координáти, -нáт;

к. пространственные координáти
просторóві;

к. прямоугольные координáти
прямоку́тні.

копёр копёр, -прá;

к. паровой копёр паровий.

копировáльный (станок) копію-
вáльный.

копировáние, **копирóвка** копію-
вáння.

копирóвщик копіювáльник.

кóпоть кіпоть (род. кіптю).

коптільный (о сажевой камере)
коптільний.

коптящий (о пламени) кіптячий,
кіптявий.

корá корá;

к. шлаковая корá шлáкова.

коренной (вал, подшипник) корін-
ний.

кóрень (лопатки) кóринь, -реня.

корзинообразный (о решётке)
корзиноподібний.

корзиночный, **корзінный** (о плете-
нии для фильтров) корзінний.

коридóрный (пучок труб, сушилка)
коридóрный.

кóрка кірка, кóрка;

к. асбоцементная кірка азбоце-
ментна;

к. изоляционная кірка ізоляцій-
на.

корнево́й (планиметр, сечение ло-
патки) кореневий.

кóрни (топливо) коріння.

корнёр корнёр, -ра.

кóроб кóроб;

к. загрузочный кóроб заванта́ж-
ний.

корóбится (о поверхностях) жо-
ло́бится, коробитися.

кóрòбка корóбка;

к. впускная корóбка впускна́;

к. выпускная корóбка выпускна́;

коробка гофрированная коробка гофрована;

к. дутьевая коробка дутьовая;

к. золотниковая коробка золотникова;

к. клапанная коробка клапанная;

к. крановая коробка крановая;

к. мембранная коробка мембранная;

к. наполнительная коробка напóвнювальна;

к. огневая коробка вогнёва;

к. парораспределительная коробка паророзподільна;

к. питательная коробка живильна;

к. предохранительная коробка запобіжна;

к. присоединительная коробка приєднувальна;

к. распределительная коробка розподільна;

к. сальниковая коробка сальникова;

к. сильфонная коробка сильфонная;

к. смазочная коробка мастильна;

к. топочная коробка топкова;

к. фильтровальная коробка фільтрувальна;

к. фурменная коробка фúрменз.

коробление (*развѐма*) жолóблення, короблення.

коробчатый (*золотник*) коробчастий.

коробящийся (*профиль*) жолóбливий.

корольок корольóк, -лькá;

к. коксовый корольóк коксовий;

к. слпшийся корольóк зліплий;

к. сплавленный корольóк сплавлений.

коромысло корóмисло;

к. качающееся корóмисло хитнѐ;

к. обращенное корóмисло обѐрнене;

к. треугольное корóмисло трикутне.

коронка (*гайки, бура*) корóнка.

короткозамкнутый (*экран*) короткозамкнений.

короткозвѐнный (*о цепи*) коротколанковий.

короткопламенный (*уголь*) корѐт-копóлум'яний.

короткофакельный короткофáкельний.

корпус корпус, -су;

к. бочкообразный корпус бочкоподібний;

к. обтекаемый корпус обтічний;

к. пулеобразный (*насоса*) корпус кулеподібний.

корпус-улитка (*горелки*) корпус-завитка.

корпусный (*лист*) корпусний.

корректировка, корректирование коректування.

корректирующий (*регулятор*) коректýющий.

корректор (*нуля*) корѐктор, -ра.

коррекционный (*о колесе*) корекційний.

корродированный кородóваний.

корродировать кородувáти.

корродирующий (*газ*) кородýющий.

коррозийность, коррозионность (*грунта*) корозійність, -ності.

коррозионностойкий, коррозиестойкий, коррозиестойчивый корозієстійкий.

коррозийный корозійний.

коррозия корóзія;

к. атмосферная корóзія атмосферна;

к. водородная корóзія воднѐва;

к. газовая корóзія гáзова;

к. избирательная корóзія вибірна;

к. кислородная корóзія киснѐва;

к. кислотная корóзія кислотна;

к. компонентоизбирательная корóзія компонентовибірна;

к. межкристаллитная, интеркристаллитная корóзія міжкристалітна, інтеркристалітна;

к. низкотемпературная корóзія низькотемпературна;

к. пароводяная корóзія пароводяна;

к. поверхностная корóзія поверхнѐва;

коррозія підповерхнева; коро́зія підповерхнева;

к. **почвенная** коррозія ґрунтова́;

к. **равномерная** коррозія рівно-
мірна;

к. **стояночная** коррозія стояноч-
на;

к. **точечная** коррозія точкова́;

к. **транскристаллітная** коррозія
транскристалітна;

к. **ударная** коррозія ударна́;

к. **щёлочная** коррозія лужна́;

к. **электролитическая** коррозія
електролітична́;

к. **электрохимическая** коррозія
електрохімічна́;

к. **язвенная** коррозія виразкова́.

коры́тный (*профиль, топка*) кори́т-
ний.

коры́то коры́то;

к. **каска́дное** коры́то каска́дне;

к. **кольцеобразное** коры́то кільце-
подібне;

к. **пита́тельное** коры́то живи́ль-
не;

к. **распределе́тельное** коры́то роз-
подільне.

корытообра́зный (*колосник*) кори-
топодібний.

коры́тце коры́тце;

к. **маслобо́рное** коры́тце масло-
збірне.

корьё (*топливо*) ко́ра.

корьёвой (*о топливе*) ко́ровий.

косвенноизлуча́ющий (*о сетке*) по-
середньо́випромінний.

косвенный (*об излучении, тяге*)
посередній, непря́мий.

косозу́бый (*о передаче*) косозу́-
бий.

косой (*срез, изгиб*) ко́сий.

костра́ (*топливо*) ко́стриця.

косы́нка (*деталь*) ко́синка.

котёл ко́тел, -тла́;

к. **Атмос** ко́тел Атмос;

к. **а́томный** ко́тел а́томний;

к. **Бабко́к—Вилько́кс** ко́тел Баб-
ко́к—Ві́лько́кс;

к. **бараба́нный** ко́тел бараба́н-
ний;

к. **батарейный** ко́тел бата́рей-
ний;

котёл БКЗ (*Барнау́льского ко́тедь-
ного заво́да*) ко́тел БКЗ (*Бар-
нау́льського ко́тельного заво́-
ду*);

к. **БелКЗ** (*Белгородского ко́-
тельного заво́да*) ко́тел БелКЗ
(Белгородського ко́тельного
заво́ду);

к. **Бенсо́на** ко́тел Бенсо́на;

к. **беска́мерный** ко́тел безка́мер-
ний;

к. **бессепара́торный** ко́тел без-
сепара́торний;

к. **ва́рочный** ко́тел ва́рийний;

к. **ВВД** (*вертика́льно-водотру́б-
ный Добра́на*) ко́тел ВВД
(вертика́льно-водотру́бний До́-
бри́на);

к. **Вело́кс** ко́тел Вело́кс;

к. **вертика́льно-водотру́бный** ко́-
тел вертика́льно-водотру́бний;

к. **вертика́льно-цилиндри́ческий**
ко́тел вертика́льно-цилі́ндри́ч-
ний;

к. **вертика́льный** ко́тел верти-
ка́льний;

к. **водогре́йный** ко́тел водогрі́й-
ний;

к. **водонагрева́тельный** ко́тел во-
донагрі́вний;

к. **водотру́бный** ко́тел водотру́б-
ний;

к. **водяно́й** ко́тел водя́ний;

к. **возду́шный** ко́тел пові́тряний;

к. **враща́ющийся** ко́тел оберто́-
вий;

к. **высо́кого давле́ния** ко́тел ви-
со́кого тиску́;

к. **высо́комощный** ко́тел висо́ко-
поту́жний;

к. **газодотру́бный** ко́тел газо-
водотру́бний;

к. **га́зовый** ко́тел га́зовий;

к. **газозмазу́тный** ко́тел газозма-
зу́тний;

к. **газотру́бный** ко́тел газотру́б-
ний;

к. **горизонта́льный** ко́тел гори-
зонта́льний;

к. **горизонта́льно-водотру́бный**
ко́тел горизонта́льно-водо-
тру́бний;

котёл двойной котёл подвійний;

к. ДКВ (двухбарабанный вертикальный) котёл ДКВ (двобарабанный вертикальный);

к. двухсторонний котёл двобічний;

к. десяти-, двадцатисекционный котёл десяти-, двадцатисекційний;

к. дефекационный котёл дефекаційний;

к. Джёнераль-Элэктрик ртутный котёл Джёнераль-Елэктрик ртутний;

к. Джонсона котёл Джонсона;

к. дифенил-оксидовый котёл дифеніл-оксидовий;

к. Добл котёл Добл;

к. дымогарный котёл димогарний;

к. жаротрубный котёл жаротрубний;

к. камерный (водотрубный) котёл камерний;

к. комбинированный котёл комбінований;

к. корнвалійский котёл корнвалійський, одножаротрубный;

к. корбчатый котёл корбчастий;

к. крупнометражный котёл великометражный;

к. КРШ (Курочко, Рассудов, Шафран) котёл КРШ (Курочко, Рассудов, Шафран);

к. ланкашірский котёл ланкашірський, двухжаротрубный;

к. Лемонта котёл Лемонта;

к. ЛМЗ (Ленинградского металлического завода) котёл ЛМЗ (Ленінградського металічного заводу);

к. Лефлёра котёл Лефлёра;

к. локомобильный котёл локомобільний;

к. локомотивный, паровозный котёл локомотивний, паровозний;

к. «Луч» котёл «Луч»;

к. малометражный котёл мало-метражный;

котёл Меньё котёл Меньё;

к. многоцилиндровый котёл багатациліндровий;

к. НЗЛ (Нёвского завода имени Лёнина) котёл НЗЛ (Нёвського заводу імені Леніна);

к. низкого давления котёл низького тиску;

к. НР(ч) (Николая Ревокатова чугунный) котёл МР(ч) (Миколи Ревокатова чавунний);

к. оборотный цилиндрический котёл оборотний циліндричний;

к. одно-, двухжаротрубный котёл одно-, дво-жаротрубний;

к. одно-, двухкамерный котёл одно-, двокамерний;

к. одно-, двух-, трёх-, многобарабанный котёл одно-, дво-, три-, багатобарабанный;

к. одно-, двух-, трёх-, многопучковый котёл одно-, дво-, три-, багатопучковий;

к. односторонний котёл однобічний;

к. отопительный котёл опалювальний;

к. паровозный котёл паровозний;

к. паровой котёл паровий;

к. пароходный котёл пароплавний;

к. перевозный котёл перевізний;

к. передвижной котёл пересувний;

к. пиковый котёл піковий;

к. пищеварочный котёл харчоварний, харчоварильный;

к. ПК (Подольского котельного завода) котёл ПК (Подольського котельного заводу);

к. «Пламя» котёл «Пламя»;

к. прямооточный котёл прямооточковий;

к. радиационный котёл радіаційний;

к. Рамзина котёл Рамзіна;

к. Рейли котёл Рейлі;

к. ртутно-водяной котёл ртутно-водяний;

к. ртутный котёл ртутний;

котёл сатураціонный котёл сатураційний;

к. секціонный котёл секційний;

к. СП (секціонный с пылевидным сжиганием) котёл СП (секційний з пиловидним спалюванням);

к. сепараторный котёл сепараторний;

к. среднего давления котёл среднего тиску;

к. стальной котёл стальной;

к. стационарный котёл стационарный;

к. Стёрлинга котёл Стёрлинга;

к. Стрёбеля котёл Стрёбеля;

к. Стреля котёл Стреля;

к. судовый котёл судовый;

к. сундучный котёл сундучный;

к. ТКЗ (Таганрогского котельного завода) котёл ТКЗ (Таганрозького котельного заводу);

к. ТП (Таганрогского завода с пылевидным сжиганием) котёл ТП (Таганрозького заводу з пиловидним спалюванням);

к. транспортный котёл транспортный;

к. ТС (Таганрогского завода со слоевым сжиганием) котёл ТС (Таганрозького заводу з шаровим спалюванням);

к. трубчатый котёл трубчатый;

к. «Универсал» котёл «Універсал»;

к. урановый котёл урановый;

к. Ферберна котёл Ферберна;

к. Фитцнер и Гампер котёл Фитцнер і Гампер;

к. цельнокамерный котёл суцільнокамерный;

к. цилиндрический котёл циліндричний;

к. циркуляционный котёл циркуляційний;

к. чугунный котёл чавунный;

к. шатровый котёл шатровый;

к. Шмидта — Гартмана котёл Шмідта — Гартмана;

к. шотландский котёл шотландський;

котёл Штейнмюллера котёл Штейнмюллера;

к. Шухова котёл Шухова;

к. Шухова — Берлина котёл Шухова — Берліна;

к. Шухова — Сарафа котёл Шухова — Сарафа;

к. Шухова стоячий котёл Шухова стоячий;

к. экранированный котёл экранованный;

к. электрический котёл электрический;

к. электродный котёл электродный;

к. Эммета котёл Эммета;

к. ядерный котёл ядерный;

к. Ярроу котёл Ярроу;

к. ярусный котёл ярусный.

котёл-аккумулятор котёл-аккумулятор, -ра.

котёл-плита котёл-плита.

котёл-утилизатор котёл-утилизатор, -ра.

котельная (помещение) котельная, -ной;

к. закрытая котельная закрытая;

к. местная котельная місцева;

к. одно-, двухрядная котельная одно-, дворядная;

к. открытая котельная відкрита;

к. отопительная котельная опалувальная;

к. полукрытая котельная напіввідкрита;

к. производственная котельная виробничая;

к. станционная котельная станційная.

котельная книга котельная книга.

котельный котельный.

котельщик котельщик.

котлоагрегат котлоагрегат, -ту.

котлоагрегатный котлоагрегатный.

котлован стр. котлован.

котлонадзор котлонадзор, -ду.

котлонадзорный (об инспекции) котлонадзорный.

котлообразный котлообразный.

котлопитатель котложивильник;

к. автоматический котложивильник автоматический.

котлопитательный котложивильный.

котлопромывной котлопромивный.

котлостроение котлобудування.

кочегар кочегар, -ра.

кочегарка кочегарка.

кочегарный кочегарный.

кочегарский (инструмент) кочегарський.

кочерга кочерга.

кошка (подъемник) кішка.

коэффициент коефіцієнт;

к. абразивности (золы) коефіцієнт абразивності;

к. абсорбции коефіцієнт абсорбції;

к. активности (ионов) коефіцієнт активності;

к. аэродинамический коефіцієнт аеродинамічний;

к. безопасности коефіцієнт безпеки;

к. быстроходности коефіцієнт швидкохідності;

к. виральный коефіцієнт віріальний;

к. внутреннего испарения коефіцієнт внутрішнього випаровування;

к. возврата (тепла) коефіцієнт повернення;

к. восприятия (тепла) коефіцієнт сприймання;

к. выделения (тепла) коефіцієнт виділення;

к. вязкости коефіцієнт в'язкості;

к. герметичности коефіцієнт герметичності;

к. гидравлический коефіцієнт гідравлічний;

к. гидравлического сопротивления коефіцієнт гідравлічного опору;

к. готовности (агрегата) коефіцієнт готовності;

к. диафрагмирования коефіцієнт діафрагмування;

к. динамической вязкости коефіцієнт динамічної в'язкості;

к. диффузии коефіцієнт дифузії;

коэффициент дросселирования коефіцієнт дроселювання;

к. жесткости коефіцієнт жорсткості;

к. загрузки коефіцієнт завантаження;

к. загрязнения (поверхности нагрева) коефіцієнт забруднення;

к. заполнения (скипа) коефіцієнт заповнення;

к. затраты, расхода (энергии) коефіцієнт затрати, витрати;

к. затухания (колебаний) коефіцієнт загасання;

к. избытка воздуха коефіцієнт зайвині повітря;

к. износа коефіцієнт зносу;

к. индикаторный коефіцієнт індикаторний;

к. инжекции коефіцієнт інжекції;

к. использования (мощности) коефіцієнт використання;

к. истечения коефіцієнт витікання;

к. кинематической вязкости коефіцієнт кінематичної в'язкості;

к. конвекции коефіцієнт конвекції;

к. кондукции коефіцієнт кондукції;

к. линейного расширения коефіцієнт лінійного розширення;

к. лучиспускания коефіцієнт випромінювання;

к. массопроводности коефіцієнт масопровідності;

к. местного сопротивления коефіцієнт місцевого опору;

к. молекулярного изменения коефіцієнт молекулярної зміни;

к. монохроматический коефіцієнт монохроматичний;

к. мощности коефіцієнт потужності;

к. нагрузки (станции) коефіцієнт навантаження;

к. надежности коефіцієнт надійності;

коэффициент наполнения (*двигателей*) коефіцієнт наповнення;
к. насыщения коефіцієнт насичення;
к. недовыработки (*энергии*) коефіцієнт недовироблення;
к. недоиспользования (*отбираемого пара*) коефіцієнт недовикористання;
к. неравномерности коефіцієнт нерівномірності;
к. нечувствительности (*регулятора*) коефіцієнт нечутливості;
к. облучённости коефіцієнт опроміненості;
к. обратной связи коефіцієнт зворотного зв'язку;
к. обтекáемости коефіцієнт обтічності;
к. объёмного расширения коефіцієнт об'ємного розширення;
к. объёмный коефіцієнт об'ємний;
к. одновременности коефіцієнт одночасності;
к. оребрения коефіцієнт оребрення;
к. ослабления (*луча*) коефіцієнт послаблення;
к. остаточных газов коефіцієнт залишкових газів;
к. отдачи (*тепла*) коефіцієнт віддачі, віддавання;
к. отражения коефіцієнт відбиття;
к. отъёма (*тепла*) коефіцієнт відйому;
к. очистки (*воздуха*) коефіцієнт очістки;
к. парообразования коефіцієнт пароутворення;
к. переменного режима коефіцієнт змінного режиму;
к. переноса (*пара*) коефіцієнт переносу;
к. плотности (*прилегания*) коефіцієнт щільності;
к. поверхностного натяжения коефіцієнт поверхневого натягу;
к. поглощения (*тепла*) коефіцієнт вбирання, поглинання;

коэффициент подачи (*двигателя*) коефіцієнт подачі, подавання;
к. полезного действия коефіцієнт корисної дії;
к. п. д. абсолютный термический к. к. д. абсолютний термічний;
к. п. д. адиабатный к. к. д. адиабатний;
к. п. д. внутренний к. к. д. внутрішній;
к. п. д. газификации к. к. д. газифікації;
к. п. д. изотермический к. к. д. ізотермічний;
к. п. д. индикаторный к. к. д. індикаторний;
к. п. д. лопаточный к. к. д. лопатковий;
к. п. д. механический к. к. д. механічний;
к. п. д. общий к. к. д. загальний;
к. п. д. объёмный к. к. д. об'ємний;
к. п. д. относительный к. к. д. відносний;
к. п. д. относительный внутренний к. к. д. відносний внутрішній;
к. п. д. относительный лопаточный к. к. д. відносний лопатковий;
к. п. д. пирометрический к. к. д. пірометричний;
к. п. д. политрónный к. к. д. політрóпний;
к. п. д. суммарный (*ТЭЦ*) к. к. д. сумарний;
к. п. д. тепловой к. к. д. тепловий;
к. п. д. термический к. к. д. термічний;
к. п. д. тяговый к. к. д. тяговий;
к. п. д. экономический к. к. д. економічний;
к. п. д. электрический к. к. д. електричний;

коэффициент полезного действия
эффективный к. к. д. ефективний;

к. полноты (диаграммы) коефіцієнт повноти;

к. пользования коефіцієнт користування;

к. поправочный коефіцієнт поправочний;

к. потенциалопроводности коефіцієнт потенціалопровідності;

к. потери (энергии) коефіцієнт втрати;

к. преобразования (тепла) коефіцієнт перетворення;

к. проводимости коефіцієнт провідності;

к. продувки коефіцієнт продувки;

к. пропорциональности коефіцієнт пропорційності;

к. пропускания (тепла) коефіцієнт пропускання;

к. прочности коефіцієнт міцності;

к. прямой отдачи (топки) коефіцієнт прямої віддачі;

к. радиации коефіцієнт радіації;

к. разгрузки коефіцієнт розвантаження;

к. размолосопробности (топлива) коефіцієнт розмелоздатності;

к. разновременности коефіцієнт неодноразності;

к. распределения коефіцієнт розподілу;

к. рассеяния (потока) коефіцієнт розсіювання;

к. растворимости коефіцієнт розчинності;

к. растяжения коефіцієнт розтягу;

к. расхода (газа) коефіцієнт витрати;

к. расширения коефіцієнт розширення;

к. реактивности коефіцієнт реактивності;

к. реакционного обмена коефіцієнт реакційного обміну;

коэффициент редуцирования коефіцієнт редукування;

к. резерва коефіцієнт резерву;

к. рециркуляции (воздуха) коефіцієнт рециркуляції;

к. самодиффузии коефіцієнт самодифузії;

к. сдвига коефіцієнт зсуву;

к. сжатия коефіцієнт стиску;

к. сжимаемости коефіцієнт стисливості;

к. скольжения коефіцієнт ковзання;

к. скорости коефіцієнт швидкості;

к. соотношения компонентов (топлива) коефіцієнт співвідношення компонентів;

к. сопротивления коефіцієнт опору;

к. сохранения (тепла, энергии) коефіцієнт збереження;

к. стеснения коефіцієнт стиснення;

к. сужения коефіцієнт звуження;

к. температурный коефіцієнт температурний;

к. температуропроводности коефіцієнт температуропровідності;

к. тепловосприятия коефіцієнт теплосприймання;

к. теплоизлучения коефіцієнт тепловипроміювання;

к. теплоотдачи коефіцієнт тепловіддачі;

к. теплопередачи коефіцієнт теплопередачі;

к. теплопроводности коефіцієнт теплопровідності;

к. теплоусвоения коефіцієнт теплосвоєння;

к. теплоустойчивости коефіцієнт теплостійкості;

к. теплофикации коефіцієнт теплофікації;

к. термоградиентный коефіцієнт термоградієнтний;

к. термоминерции коефіцієнт термомінерції;

к. трансформации коефіцієнт трансформації;

коэффициент трения коефіцієнт тертя;

к. углов́ой коефіцієнт кутовий;
к. устойчи́вости коефіцієнт стійкості;

к. уте́чки коефіцієнт витоку;

к. холоди́льный коефіцієнт холоди́льный;

к. холоди́того хо́да коефіцієнт холоди́того хо́ду;

к. циркуля́ции коефіцієнт циркуля́ції;

к. шерохова́тости (*труб*) коефіцієнт шорсткості;

к. электри́ческий коефіцієнт електри́чний;

к. эмпи́рический коефіцієнт емпі́ричний.

краево́й (*теплообмен*) крайовий.

кран кран;

к. автомоби́льный кран автомо́бильный;

к. ба́шенный кран ба́штовый;

к. блоки́ровочный кран блокува́льный;

к. водоме́рный кран водоме́рный;

к. водопрóбный кран водопрóбный;

к. водопровóдный кран водопровóдный;

к. водоспуско́й кран водоспуско́й;

к. водоуказа́тельный кран водоуказа́тельный;

к. враща́ющийся кран обертóвий;

к. выключа́ющий кран виключа́льный;

к. выпуско́й кран выпуско́й;

к. газопрóбный кран газопрóбный;

к. гре́йферный кран гре́йферный;

к. гусени́чный кран гусени́чний;

к. двух-, трёх-, многохо́довый кран дво-, три-, багатохо́довый;

к. диско́вый кран диско́вый;

к. дрóсельный кран дрóсельный;

к. железнодо́рожный кран за́лізничний;

кран запóрный кран запі́рний;

к. кабе́льный кран кабе́льный;

**к. калиб́ированный, калиб́р-
ванный** кран калібро́ваний;

к. ко́зловый кран ко́зловый;

к. лепестко́вый кран пелюстко́-
вый;

к. маслоспуско́й кран маслоспуско́й;

к. многохо́довый кран багатохо́-
довый;

к. монта́жный кран монта́жный;

к. мостово́й кран мостово́й;

к. му́фтовый кран му́фтовый;

к. напо́лнительный кран напо́в-
нювальний;

к. настéнный кран настíнный;

к. натя́жный кран натя́жный;

к. одно-, двухба́лочный кран
одно-, двоба́лочный;

к. опора́живающий кран спо-
ро́жнювальний;

к. пароводопрóбный кран пароводопрóбный;

к. парово́й кран парово́й;

к. парозапóрный кран пароза-
пі́рний;

к. паропрóбный кран паропрóб-
ный;

к. парораспреде́лительный кран
паророзподі́льний;

к. передви́жный кран пересу́з-
ный;

к. перели́вный кран перели́вный;

к. пита́тельный кран живи́ль-
ный;

к. поворо́тный кран поворо́тний;

к. подьёмный кран підйомний,
підніма́льный;

к. пожа́рный кран пожа́жный;

к. предохра́нительный кран за-
по́біжний;

к. прóбковый, прóбочный кран
прóбковый, прóбочный;

к. прóбный кран прóбный;

к. проду́вный, проду́вочный кран
проду́вный;

к. проходно́й кран прохі́дний;

к. распреде́лительный кран роз-
поді́льний;

кран реверсірующий кран реверсувальний;

к. регуліровочный, регулірующий кран регулюючий;

к. ручной кран ручний;

к. сальниковый кран сальниковый;

к. самозапирающийся кран самозапірний;

к. смазочный кран мастильний;

к. стопорный кран стопорний;

к. сточный кран стічний;

к. спускной кран спускний;

к. уравнительный кран зрівняльний;

к. цапковый кран цапковий;

к. шаровой кран кульовий;

к. шунтирующий кран шунтувальний.

кран-балка кран-балка.

кра́новый (о распределении) кра́новый.

крановщик крановщик, -ка.

кран-переключатель кран-перемикач, -ча.

красноло́мкий (о железе) червоноломкий.

красномёдный (о трубке) червономідний.

кра́сный (кирпич, накал) черво́ный.

кратковре́менный (перегрев, перегрузка) короткоча́сний.

кра́тность (охлаждения, циркуляции) кра́тність, -ности.

крейцко́пф крейцко́пф;

к. вилкообразный крейцко́пф вилкоподібний;

к. раздво́енный крейцко́пф роздво́енный;

к. одно-, двухсто́ронний крейцко́пф одно-, двобі́чний.

крейцко́пфный крейцко́пфний.

кре́кинг кре́кинг, -гу;

к. двухпéчный кре́кинг дво́пéчний;

к. жидкофа́зный кре́кинг рідкофа́зный;

к. каталитический кре́кинг ката́літи́чний;

к. одно-, многокра́тный кре́кинг одно-, багатокра́тный;

кре́кинг окисли́тельный кре́кинг окисни́й;

к. парофа́зный кре́кинг парофа́зный;

к. повто́рный кре́кинг повто́рный;

к. термический кре́кинг термі́чний;

к. термоокисли́тельный кре́кинг термоокисни́й.

кре́кинг-бензи́н кре́кинг-бензи́н, -ну.

кре́кинг-га́з кре́кинг-га́з, -зу.

кре́кинг-заво́д кре́кинг-заво́д.

кре́кинг-лигро́ин кре́кинг-лигро́ин, -ну.

кре́кинг-мазу́т кре́кинг-мазу́т, -ту.

кре́кинг-оста́ток кре́кинг-за́лишок, -шку.

кре́кинг-печь кре́кинг-піч (род. пе́чи).

кре́кинг-процесс кре́кинг-про́цес, -су.

кре́кинг-устано́вка кре́кинг-устано́вка.

кре́кингový кре́кингový.

кремнекис́лый (о соли) кремнекисли́й.

кремнесоде́ржание (воды) кремне́міст, -ту.

кре́мний кре́мний, -нію.

крепе́жный, крепи́льный, крепи́тельный (бандаж, кольцо) кри́пильный.

кре́пить(ся) кри́пити(ся).

кре́пкий (раствор, соединение) мі́цний.

кре́пление кри́плення;

к. а́нкерное кри́плення а́нкерне;

к. бесфла́нцевое кри́плення безфла́нцеве;

к. болто́вое кри́плення болто́ве;

к. водонепроница́емое кри́плення водонепроникне́;

к. ёлочное кри́плення ялі́нково́е;

к. Т-обра́зное (лопато́к) кри́плення Т-поді́бне;

к. хвостово́е (лопато́к) кри́плення хвостово́е;

к. шпунто́вое (транше́и) кри́плення шпунто́ве.

крепа́ющий (болт) см. крепе́жный.

крест (для ответвления труб) хрест, -та́;

крест вварной хрест вварний;
к. **переходный** хрест перехідний;
к. **прямой** хрест прямий.
крестовина ж.-д. хрестовина;
к. **проходная** хрестовина проходна.
крестообразный (приток, сечение) хрещатий, хрестоподібний.
кривая суш. крива, -воі;
к. **адиабатическая** крива адиабатна;
к. **изобарическая, изобарная** крива изобарна;
к. **изодинамическая** крива изодинамічна;
к. **изотермическая** крива ізотермічна;
к. **изохорическая, изохорная, изоплерическая, изоплерная** крива изохорна, изоплерна;
к. **инверсионная** крива інверсійна;
к. **обратимая** крива оборотна;
к. **обратная** крива зворотна;
к. **плавная** крива плавна;
к. **политропическая, политропная** крива політропна;
к. **предельная верхняя** крива гранична верхня;
к. **предельная нижняя** крива гранична нижня;
к. **синусоидальная** крива синусоїдальна.
кривизна (профиля) кривина;
к. **двойная** кривина двойка.
криволинейный криволінійний.
кривошип кривошип;
к. **двойной** кривошип подвійний;
к. **дисковый** кривошип дисконий;
к. **откованный** кривошип вікуваний.
кривошипный кривошипний.
кризис (сопротивления, течения) криза;
к. **волновой** криза хвильова;
к. **тепловой** криза теплова.
кристаллизатор кристалізатор, -ра;
к. **«труба в трубе»** кристалізатор «труба в трубі».

кристаллический (осадок) кристалічний.
критериальный (об уравнении) критеріальний.
критерий критерій, -рию;
к. **Архимеда** критерій Архімеда;
к. **Био** критерій Біо;
к. **Галилея** критерій Галілея;
к. **гомохронности** критерій го-мохронності;
к. **Грасгофа** критерій Грасгофа;
к. **Гухмана** критерій Гухмана;
к. **Кирпичева** критерій Кирпичева;
к. **Коссовича** критерій Коссовича;
к. **Лыкова** критерій Лікова;
к. **Михайлова** критерій Михайлова;
к. **Нуссельта** критерій Нуссельта;
к. **Ньютона** критерій Ньютона;
к. **определяющий** критерій визначальний, визначающий;
к. **Пекле** критерій Пекле;
к. **подобия** критерій подібності;
к. **Померанцева** критерій Померанцева;
к. **Поснова** критерій Поснова;
к. **Прандтля** критерій Прандтля;
к. **Рауса—Гурвица** критерій Рауса—Гурвіца;
к. **Рейнольдса** критерій Рейнольдса;
к. **Стантона** критерій Стантона;
к. **стехиометрический** критерій стехіометричний;
к. **температурный** критерій температурний;
к. **устойчивости** критерій стійкості;
к. **Фруда** критерій Фруда;
к. **Фурье** критерій Фур'є;
к. **Эйлера** критерій Ейлера.
критический (параметр, скорость) критичний.
крица криця;
к. **пудлинговая** криця пудлінгова.
крѳельный покрівельний.
крѳмка крѳмка;
к. **входная** крѳмка вхідна;

крѡмка выпуска́я крѡмка ви́пускна́;

к. выходна́я крѡмка ви́хідна́;

к. закругле́нная крѡмка закру́глена́;

к. о́страя крѡмка го́стра;

к. отсека́ющая, отсе́чная крѡмка відсі́чна́;

к. ско́шенная крѡмка ско́шена;

к. центри́рующая крѡмка цечтру́юча.

кронци́ркуль кронци́ркуль, -ля;

к. инди́каторный кронци́ркуль инди́каторний.

кронште́йн кронште́йн.

кро́шка 1) (топлива) кри́шка;

2) (процесс) кри́шіння;

к. торфа́ная кри́шка торфо́ва.

крошкообра́зный (торф) кри́шкоподі́бний.

круг круг; (*окружность*) ко́ло.

круглого́довой (о нагрузке) ціло́рі́чний.

круглосу́точный (расход, режим) цілодобови́й.

кру́глый (эксцентрик) кру́глий.

кру́глый кру́глый, -ка́;

к. тонкоме́рный кру́глый тонксо́мірний.

кругово́й кругови́й, колови́й.

крупноблѡ́чный (монтаж, печь) крупноблѡ́чний.

крупногабарі́тный великогабарі́тний.

крупнозерни́стость крупнозерни́стість, -ності.

крупнозерни́стый крупнозерни́стий.

крупнокристалли́ческий крупнокристалі́чний.

крупнокуско́вой (о топливе) крупнокуско́вий.

крупномасшта́бный великомасшта́бний.

крупнометра́жный (котёл) великометра́жный, крупнометра́жный.

крупнопане́льный крупнопане́льний.

крупноразме́рный (блок, панель) великорозмі́рний.

крупносерийный (о производстве) крупносері́йний.

крупносо́ртный (о топливе) крупносо́ртний.

крупно́сть (кусков топлива) крупні́сть, -ності.

крупный крупний; (*большого масштаба, больших размеров*) вели́кий.

крутоза́гнутый (отвод трубы) крутоза́гнутий.

крутя́щий, крути́льный (момент, усилие) крути́льний, кру́тячий.

круче́ние (вала) крути́ння, кру́чення.

крыло́ крило́;

к. винтообра́зное, винтово́е крило́ гвинтоподі́бне, гвинтово́е;

к. напра́вляющее крило́ напра́мне́.

крыльча́тка крильча́тка;

к. дози́рующая крильча́тка дозува́льна.

крыльча́тый (водомер) крильча́стий.

кры́тый (мостик, переход) кри́тий.

крышеобра́зный (о решетке) дахоподі́бний.

крыше́чный (испаритель) кри́шко-вий.

кры́шка кри́шка;

к. вставна́я кри́шка вставна́;

к. вы́пуклая кри́шка опу́кла;

к. за́порная кри́шка за́пірна́;

к. ла́зовая кри́шка ла́зова́;

к. ло́жная кри́шка фальши́ва;

к. нажимна́я кри́шка натискна́;

к. обогрева́емая кри́шка обі́грівана́;

к. опуска́я кри́шка опуска́я;

к. отки́дная, отки́дывающаяся кри́шка відки́дна́;

к. отъе́мная, съе́мная кри́шка зні́мна́;

к. ребри́стая кри́шка ребри́ста;

к. самозакрыва́ющаяся самозакривна́́;

к. цили́ндровая кри́шка цили́ндрова́;

к. шарни́рная кри́шка шарни́рна́.

крюк гак, крюк, -ка́;

к. дво́йной гак подві́йний;

к. натя́жной гак натя́жний;

хрюк поддер­живающий гак підтримний, підтриму­ючий;

к. под­ъём­ный гак підйомний.

крюко­вой (*тель­фер*) гако­вий.

к­си­лол к­си­лол, -лу.

к­си­ло­лит к­си­ло­літ, -ту.

к­си­ло­ль­ный к­си­ло­ль­ний.

куб куб;

к. пе­ре­го́н­ный куб пе­ре­гін­ний;

к. рек­ти­фи­ка­ці­он­ный куб рек­ти­фі­ка­цій­ний.

куба­ту­ра куба­ту­ра;

к. уде́льная куба­ту­ра пи­то­ма.

кубо­метр кубо­метр, -ра;

к. нор­ма́ль­ный (нм³) кубо­метр
нор­ма́ль­ний (нм³).

кувшин­ный, **кувшино­об­ра́з­ный**
(*поплавок*) глечико­вий, глечико­по­діб­ний.

ку́зов ку́зов;

к. опрокид­ной (*ваго­нет­ки*) ку́­зов пе­ре­кид­ний;

к. съём­ный ку́зов знім­ний.

кузнеч­ный ко­ва́ль­ський.

кула́к кула́к, -ка́;

к. за­жым­ный кула́к за­тис­к­ний;

к. кача́ющийся кула́к хит­ний;

к. ко­сой кула́к ко­сий;

к. на­прав­ляю­щий кула́к на­пря­м­ний;

к. по­во­ро́т­ный кула́к по­во­ро́т­ний;

к. ре­гу­ли­руе­мый кула́к ре­гу­лю­ва­ний;

кула́к со­еди­ни­тель­ный кула́к з'єд­ну­валь­ний;

к. ус­тановоч­ный кула́к ус­тановоч­ний.

кулач­ко­вый (*вал*) кулач­ко­вий.

кула́ч­ный (*уголь*, *муфта*) кула́ч­ний.

кулачо́к кулачо́к, -чка́;

к. ве­ду́щий кулачо́к ве­ду́чий;

к. вы­клю­ча́ю­щий кулачо́к ви­клю­ча́ль­ний;

к. на­жым­ной кулачо́к на­тис­к­ний;

к. разо­б­ща́ю­щий кулачо́к роз'єд­ну­валь­ний;

к. рас­пре­де­ли­тель­ный кулачо́к
роз­по­діл­ний.

куліса куліса;

к. бруско­вая куліса бруско­ва́;

к. вра­ща́ю­щаяся куліса оберто­ва́;

к. сум­ко­об­ра́з­ная куліса сум­ко­по­діб­на;

к. ящи­ко­об­ра́з­ная куліса ящи­ко­по­діб­на.

куліс­ный (*механизм*) куліс­ний.

кур­ной (*уголь*) кур­ний.

куско­ва́тый, **куско­вой** (*уголь*, *торф*)
куску­ва́тий, куско­вий.

кусóк (*топлива*) кусóк, -ска́.

ку́хон­ный (*стояк*, *плита*) кухон­ний.

куч­ной, **куч­ный** (*об угле­жже­нии*)
куп­ча́ст­ий, ку́пов­ий.

Л

лабиринт (*в уплотнениях*) лабі­ринт;

л. вход­ной лабі­ринт вхід­ний;

л. вы­ход­ной лабі­ринт вихід­ний;

л. уплот­няю­щий лабі­ринт ущіль­ню­валь­ний, ущіль­ню­ючий.

лабирин­товый, **лабиринт­ный**
(*уплотнитель*, *гребень*) лабі­рин­то­вий.

лаборант лаборант, -тка лаборант­ка.

лаборатория лабораторія;

л. тепло­вая лабора­торія тепло­ва́;

лаборатория химическая лабора­торія хімічна.

лаборатор­ный (*счетчик*, *прибор*)
лабора­тор­ний.

лаго­метр лаго­метр, -ра.

лаз лаз, -зу́;

л. котель­ный лаз котель­ний;

л. уголь­ный лаз вугіль­ний.

лазо­вый лазо­вий.

лак лак, -ку́;

л. битум­ный лак бітум­ний;

л. эмале­вый лак ема­ле­вий.

лак­мус лак­мус, -су.

ла́кмусовый (о бумаге) ла́кмусовий.

ламина́рность ламина́рність, -ності.
ламина́рный (поток, течение) ламина́рный.

ла́мпа ла́мпа;

л. безопа́сная ла́мпа безпéчна;

л. кали́льная ла́мпа жарова́;

л. карби́дная ла́мпа карби́дна;

л. кероси́новая ла́мпа га́сова, кероси́нова;

л. контро́льная ла́мпа контро́льна;

л. нагрева́тельная ла́мпа нагріва́льна, нагрівна́;

л. пая́льная ла́мпа пая́льна;

л. пироме́трическая ла́мпа піроме́трична;

л. пла́менная ла́мпа полум'я́на;

л. спиртока́лильная ла́мпа спиртожарова́;

л. электро́нная ла́мпа електро́нна.

ла́мповый (колпак, горелка) ла́мповий.

ла́мпочка ла́мпочка;

л. сигна́льная ла́мпочка сигна́льна.

ла́па (золотника) ла́па;

л. опора́ная ла́па опора́на;

л. подве́сная ла́па підвісна́.

ла́пчатый (болт) ла́пчастый.

ла́сточкин хвост (крепление) ла́стівчин хвіст (род. хвоста́).

ла́тексный (картон, паронит) ла́тексный.

латерити́зация латеритиза́ція.

лату́нный лату́нный.

лату́нь лату́нь, -ні.

лебе́диная ше́йка (компенсатор) лебе́дина шийка́.

лебё́дка лебё́дка;

л. декарбониза́ционная лебё́дка декарбоніза́ційна;

л. дифференци́альная лебё́дка дифере́нціа́льна;

л. канто́вочная лебё́дка кантува́льна;

л. маневро́вая лебё́дка маневро́ва;

л. отката́ная лебё́дка відкотна́;

л. парова́я лебё́дка парова́;

лебё́дка пневмати́ческая лебё́дка пневмати́чна;

л. ручна́я лебё́дка ручна́;

л. скре́перная лебё́дка скре́перна́;

л. стацио́нная лебё́дка стаціо́нна́;

л. тягováя лебё́дка тягová.

левообра́щающий (двигатель) лівооберта́льний.

левоходо́вый (о нарезке) лівоходо́вий.

лево́ый (о нарезке) лівий.

леги́рование легува́ння.

леги́рованный (о стали) легова́нный.

леги́ровать легува́ти.

леги́рующий (о примеси) легува́льный, легу́ющий.

лёгкий (углеводород, масло) легкий.

легковёс (изоляц. материал) легкова́г, -гу.

легковёсный (бетон, кирпич) легкова́гий.

легковоспламеня́емость легкоза́ймистість, -тості.

легковоспламеня́ющийся, легково́згора́емый, легкозагора́ющийся (о топливе) легкоза́ймистый.

легкообра́щающийся (ротор) легкооберто́вый.

легкоиспаря́емый, легкоиспаря́ющийся (о топливе) легкови́парный.

легкоисправя́емый (дефект, повреждение) легкопоправя́ный.

легколету́чий легколету́чий.

легкомотор́ный легкомото́рный.

легкопла́вкий (шлак, пробка) легкокопла́вкий.

легкопла́вкость легкопла́вкість, -кості.

легкоподви́жный (о жидкостях) легкорухли́вый.

легкопроница́емый (слой, ограждение) легкопрони́кный.

легкораствори́мый легко́розчи́нный.

легкоразма́льзывающийся (уголь) легко́змельни́ый.

легкоулету́чивающийся леткий, легкозві́тряный.

легкоходово́й, легкохо́дный (о по-
садке) легкохі́дний.

ледогенера́тор льодогенера́тор, -ра.
ледогенера́торный льодогенера́тор-
ний.

ледокол а́томный кригола́м а́том-
ний.

ледосоляно́й (об охлаждении) льо-
досоля́ний.

лежа́лый (о топливе) ле́глий, ле-
жа́лий.

лежа́щий, лежа́чий (кожух, опора)
лежа́чий.

лека́ло (прибора) лека́ло.

лека́льный (кирпич) лека́льный.

лемнискатоида́льный лемніскато-
іда́льний.

лента́ стрічка;

л. банда́жная стрі́чка банда́ж-
на;

л. ги́бая стрі́чка гнучка́;

л. диагра́ммная стрі́чка діагра́м-
на;

л. изоляцио́нная стрі́чка изоля-
ці́йна;

л. конве́йерная стрі́чка конве́йер-
на;

л. ме́рная стрі́чка ме́рна;

л. натяжа́я стрі́чка натяжна́;

л. поро́доотбо́рная стрі́чка поро-
дові́дбірна́;

л. прорези́нная стрі́чка прогу-
мо́вана, прорези́нена;

л. скребко́вая стрі́чка скребко́-
ва;

л. стальна́я стрі́чка стальна́;

л. тканье́вая стрі́чка ткані́нна;

л. тормо́зная стрі́чка гальмо́ва́;

л. транспо́ртёрная стрі́чка транс-
портёрна́.

ленточный стрічкові́й.

лепестко́вый (кран, муфта) пелю-
стко́вий.

лепестко́к (крана) пелю́стка.

лесá стр. риштува́ния, риштува́н-
ня.

лестница́ 1) (неподвижная) сходи,
-дів; 2) (приставная) драбі́на.

л. цепна́я (в газгольdere) дра-
бі́на ланцюго́ва.

лестничны́й 1) сходові́й; 2) дра-
бі́нний.

лётка мет. льо́тка;

л. шла́ковая льо́тка шла́кова.

лету́честь летю́чість, -чості́, лет-
кість, -кості́.

лету́чий 1) физ. летю́чий, лету́чий;
2) хим. леткі́й.

леща́дь мет. під (род. по́ду).

лигні́н ли́гнін, -ну.

лигні́т ли́гніт, -ту.

лигні́товый (уголь) ли́гнітові́й.

лигро́йн ли́гроін, -ну.

лигро́иновый ли́гроінові́й.

ликва́ция ли́ква́ция.

лине́йка ли́нійка;

л. логари́фмическая ли́нійка ло-
гари́фмічна́;

л. изме́рительная ли́нійка вимі-
рова́льна́;

л. масша́бная ли́нійка масша́б-
на́;

л. счё́тная ли́нійка лі́чильна́;

л. шабро́вочная ли́нійка шабру-
ва́льна́.

лине́йный (о расширении) ли́ній-
ний.

ли́нзовый (компенсатор) ли́нзо-
вий.

ли́ния ли́нія;

л. атмосфе́рная ли́нія атмосфе́р-
на́;

л. байпа́сная, обводна́я ли́нія
байпа́сна, обвідна́;

л. ве́кторная ли́нія ве́кторна́;

л. верти́кальная ли́нія верти-
ка́льна́;

л. винтова́я ли́нія гвинтова́;

л. вихрева́я ли́нія вихрева́;

л. водопита́тельная ли́нія водо-
живи́льна́;

л. восходя́щая ли́нія висхідна́;

л. горизонта́льная ли́нія горизон-
та́льна́;

л. напо́рная ли́нія напі́рна́;

л. нейтра́льная ли́нія нейтра́ль-
на́;

л. нисходя́щая ли́нія низхідна́;

л. нулева́я ли́нія нульова́;

л. обводна́я ли́нія обвідна́;

л. огнева́я ли́нія вогне́ва́;

л. осева́я ли́нія осьова́;

л. пита́тельная ли́нія живи́льна́;

лінія подпиточная лінія підживлювальна;

л. **пожарная** лінія пожежна;

л. **продувочная** лінія продувна;

л. **пунктирная** лінія пунктирна;

л. **резервная** лінія резервна;

л. **самотечная** лінія самопливна;

л. **сбросная** лінія скидна;

л. **теплофикационная** лінія теплофікаційна;

л. **химочищенная** лінія хімоочищена;

л. **эквидистантная** лінія екви-
дистантна;

л. **экипотенциальная** лінія екви-
потенціальна.

липкий (шлак, смола) липкий.

липкость липкість, -кості.

ліра (компенсатора) ліра.

лирообразный (компенсатор) лі-
роподібний.

лист лист, -та;

л. **асбестовый** лист азбестовий;

л. **броневой** (дымососа) лист
броньовий;

л. **дистанционирующий**, **дистан-**
ционный лист дистанційний;

л. **днищевой** днищовий;

л. **дырчатый** лист дірчастий;

л. **компенсирующий** лист ком-
пенсуючий;

л. **котельный** лист котельний;

л. **корпусный** лист корпусний;

л. **лобовой** лист лобовий;

л. **обшивной**, **обшивочный** лист
обшивний, обшивальний;

л. **огневой** лист вогневий;

л. **отражательный** лист відбив-
ний, відбивальний;

л. **перфорированный** лист перфо-
рований;

л. **потолочный** (в топке) лист
стельовий;

л. **предохранительный**, **защитный**
лист захисний;

л. **равномерно перфорированный**
лист рівномірно перфорован-
ний;

л. **съёмный** лист знімний.

листовой (о железе) листовий.

литейный ливарний.

литейщик ливарник.

литник ливнік, -ка.

литниковый ливниковий.

литой (о стали) 1) литий; 2) (эт-
литый) виливаний.

литраж літраж, -жү.

литражный літражний.

литровый (о мощности) літровий.

лить 1) (процесс) лиття; (отлив-
ка — ещё) виливання; 2) (из-
делие) литво;

л. **антикоррозионное** литво анти-
корозійне;

л. **кокильное** литво кокільне;

л. **машинное** литво машинне;

л. **опочное** литво опоче, опоче-
не;

л. **стальное** литво стальне;

л. **фасонное** литво фасонне;

л. **центробежное** лиття відцент-
рове;

л. **чугунное** литво чавунне.

лифт ліфт;

л. **грузовой** ліфт вантажний;

л. **спаренный** ліфт спарений.

лифтовый (подъёмник) ліфтовий.

лобовой (лист, сопротивление) ло-
бовий.

ловушка (для масла, воды) улов-
лювач.

логарифмический (напор, линейка)
логарифмічний.

логометр логометр, -ра;

л. **показывающий** логометр по-
казуючий.

ложный (о крышке) фальшивий.

локомобильстроение локомобіле-
будування.

локомобильстроительство локомо-
білебудівництво.

локомобильстроительный локомобі-
лебудівний.

локомобиль локомобіль, -ля;

л. **конденсационный** локомобіль
конденсаційний;

л. **передвижной**, **перевозной** ло-
комобіль пересувний, перевіз-
ний;

л. **сельскохозяйственный** локо-
мобіль сільськогосподар-
ський;

л. **станционный** локомобіль ста-
ціонарний;

локомотив теплофикационный локомотив теплофикаційний.

локомотивный локомотивний.

локомотив локомотив;

л. **бестопочный** локомотив безтопковий;

л. **дизельный** локомотив дизельний;

л. **газотурбинный** локомотив газотурбинний;

л. **турбинный, турбо** локомотив турбинний, турбо-локомотив.

локомотивный локомотивний.

лом (об инструменте) лом;

л. **шуровочный** лом шурувальний.

ломаный (о кривой) ламаний.

ломиковый (затвор) ломиковий.

ломкий, ломающийся (материал, покрытие) ламкий.

ломкость ламкість, -кості.

лопастеобразный лопатеподібний.

лопастный лопатевий.

лопасть лопать, -ті;

л. **винтообразная** лопать гвинтоподібна;

л. **забрасывающая** лопать закидальна, закидна;

л. **завихряющая, завихрительная** лопать завихрювальна;

л. **профилированная** лопать профільована;

л. **убирающая** лопать забиральна;

лопата лопата;

л. **механическая** лопата механічна;

л. **передвижная** лопата пересувна;

л. **пневматическая** лопата пневматична;

л. **разгрузочная** лопата розвантажна, розвантажувальна;

л. **стационарная** лопата стаціонарна.

лопатка лопатка;

л. **активная** лопатка активна;

л. **вращающаяся** лопатка обертова;

л. **вторично подводящая** лопатка вторинно підвідна;

лопатка выводная, выводная лопатка вивідна;

л. **двойкой кривизны** лопатка двойкої кривини;

л. **загнутая** лопатка загнута;

л. **закрученная** лопатка закручена;

л. **изогнутая** лопатка зігнута, зігнена;

л. **компрессорная** лопатка компресорна;

л. **направляющая** лопатка напрямна;

л. **одно-, двухсторонняя** лопатка одно-, двобічна;

л. **охлаждаемая** лопатка охолоджувана;

л. **переставная** лопатка переставна;

л. **поворотная** лопатка поворотна;

л. **подвижная** лопатка рухома;

л. **промежуточная** лопатка проміжна;

л. **профилированная** лопатка профільована;

л. **пустотелая** лопатка порожниста;

л. **рабочая** лопатка робоча;

л. **реактивная** лопатка реактивна;

л. **симметричная** лопатка симетрична;

л. **сопловая** лопатка соплова;

л. **спрямляющая** лопатка спрямна;

л. **статорная** лопатка статорна;

л. **турбинная** лопатка турбинна;

л. **углошленная** лопатка потівщена;

л. **фрезерованная** лопатка фрезерована;

л. **штампованная** лопатка штампована.

лопаточный 1) (от «лопатка») лопатковий; 2) (от «лопата») лопатний.

лотковый (колосник, питатель) лотковий.

лоток лотік, -токá;

л. **загрузочный** лотік завантажний.

лошадиная сила кінська сила;
 л. с. **индикаторная** (л. с. и.) кінська сила індикаторна (к. с. і.);
 л. с. **электрическая** (л. с. эл.) кінська сила електрична (к. с. ел.);
 л. с. **эффeктивная** (л. с. эф.) кінська сила ефективна (к. с. еф.).
 лубрикатор лубрикатор, -ра;
 л. **мазевый** лубрикатор мазевий.
 луговой (торф) лучний, луговий.
 лудить лудити.
 лужёный (вкладыш) луджений.
 лузга (топливо) лузга.
 лунка (горн., в поршне) лунка.
 лупингование лупінгування.
 луч промінь, -меня;
 л. **монохроматический** промінь монохроматичний;
 л. **отражённый** промінь відбитий;
 л. **поглощённый** промінь увібраний, поглинутий.
 л. **преломлённый** промінь заломлений;
 лучевой променевий.
 лучевоспринимающий, лучевосприимательный (о поверхности) променесприймальний.
 лучеиспускание випромінювання, променювання.
 лучеиспускающий, лучеиспускательный (о способности тел) випромінювальний, випромінюючий.
 лучеотражательный, лучеотражающий (о поверхности) променевідбивний, променевідбивальний.
 лучепоглощательный, лучепоглощающий (о способности) про-

меневбирный, променепоглиательный.
 лучепоглощение променевбирання, променепоглинання.
 лучепреломление физ. променезаломлення; (неоконч. действие — еще) променезаломлювання.
 лучи промені, -нів; (собир.) проміння;
 л. **видимые** промені видимі;
 л. **инфракрасные** промені інфрачервоні;
 л. **световые** промені світлові;
 л. **тепловые** промені теплові.
 лучистый (об отоплении) променистый.
 люк люк;
 л. **боковой** люк боковий, бічний;
 л. **выгребной** люк вигрібний;
 л. **загрузочный** люк завантажний;
 л. **котельный** люк котельний;
 л. **планирный** люк планірний;
 л. **решётчатый** люк ґратчастий, решітчастий;
 л. **смотровой** люк оглядовий;
 л. **трубный** люк трубний;
 л. **угольный** люк вугільний;
 л. **шахтный** люк шахтний.
 люлечный (о печи) колицковий.
 люминесцентный люмінесцентний.
 люнет (станка) люнет.
 люфт люфт;
 л. **боковой** люфт боковий, бічний;
 л. **осевой, аксиальный** люфт осевий, аксіальний;
 л. **радиальный** люфт радіальний.
 лючок лючок, -чка;
 л. **защитный** лючок захисний;
 л. **шуровочный** лючок шурувальний.

М

магистраль магістраль, -лі;
 м. **водопроводная** магістраль водопровідна;

магистраль газопроводная магістраль газопровідна;
 м. **кольцевая** магістраль кільцева;

магістраль **обратная** магістраль зворотна;

м. паропроводная магістраль паропровідна;

м. переключа́тельная магістраль переключа́льна;

м. пода́ющая магістраль подава́льна;

м. подво́дящая магістраль підві́дніа;

м. по́этажная магістраль поета́жна;

м. разводя́щая магістраль розві́дніа;

м. распреде́лительная магістраль розподі́льна;

м. сбра́нная магістраль збірна;

м. теплофика́ционная магістраль теплофіка́ційна;

м. транзі́тная магістраль транзі́тна.

магістра́льный (*трубопровод*) магістра́льний.

магне́то **магне́то** (*нескл.*);

м. махови́чное магне́то махови́кове;

м. пуско́вое магне́то пуско́ве.

ма́гний ма́гній, -нію.

магні́т магні́т, -ту;

м. враща́ющийся магні́т оберто́вий.

магні́тный (*клапан, пускатель*) магні́тний.

магнитоэлектри́ческий (*осциллограф*) магнітоелектри́чний.

ма́зевый (*лубрикатор*) ма́зевий.

мазепро́вод мазепровід, -во́да.

мазепроводный мазепровідний.

мазу́т мазу́т, -ту;

м. малопарафі́нистый мазу́т малопарафі́нистий;

м. малосерни́стый мазу́т малосі́рчастий;

м. многосерни́стый багатосі́рчастий;

м. парафі́нистый мазу́т парафі́нистий;

м. сильнопарафі́нистый мазу́т багатопарафі́нистий.

мазу́тний мазу́тний.

мазутоподогрева́тель мазутопі́дгрівник, -ка.

мазутоподогрева́тельный мазутопі́дгріва́льний, мазутопі́дгрівний.

мазутохрани́лище мазутосхо́вище.

мазь мазь, -зі;

м. графі́тная мазь графі́тна.

ма́ксимум ма́ксимум, -му.

ма́лая **ка́лория** ма́ла кало́рія.

малогабарі́тный (*прибор*) малогабарі́тний.

малозо́льный малозо́льний.

малоинерцио́нный (*о термопаре*) малоінерці́йний.

малоинтенсі́вный (*импульс*) малоінтенсі́вний.

малокало́рийный малокало́рійний.

малолегі́рованный (*о стали*) малолегі́ваний.

малолітра́жный (*двигатель*) малолі́тражний.

малолопа́стный малолопаті́вий.

маломета́льный (*прибор*) маломета́лєвий.

малометра́жный (*котел*) малометра́жний.

маломо́щный малопоту́жний.

малонагру́женный (*двигатель*) малонаванта́жений.

малообогаше́нный (*уголь*) малообга́чений.

малооборото́ный (*двигатель*) малооберто́вий.

малообъе́мный (*агрегат*) малооб'є́мний.

малопарафі́нистый малопарафі́нистий.

малоподье́мный (*клапан*) малопідйо́мний.

малопродукті́вный малопродукті́вний.

малоразложи́вшийся (*торф*) малорозкла́дений.

малосерни́стый (*мазут*) малосі́рчастий.

малотеплоёмки́й (*прибор*) малотепло́ємкий.

малотеплопрово́дный малотеплопрово́дний.

малоуглероди́стый (*о стали*) маловуглеце́вий.

малоустойчи́вый малості́йкий.

малоциліндровий малоциліндровий.
малочувствительный (*регулятор*) малочутливий.
малошамотный (*раствор*) малошамотний.
малоэкономичный малоекономічний.
малозакранированный (*о топке*) малозакраниваний.
маневровый (*о лебёдке*) маневровий.
манипулирование маніпулювання;
м. амплітудное маніпулювання амплітудне;
м. дистанционное маніпулювання дистанційне.
манипулятор маніпулятор, -ра.
манжёт манжёт;
м. защитный манжёт захисний.
манжетный (*об уплотнении*) манжетний.
мановакуумметр мановакуумметр, -ра.
манометр манометр, -ра;
м. v-образный манометр v-подібний;
м. высокочувствительный манометр високочутливий;
м. дифференциальный манометр диференціальний;
м. д. колокольный манометр диференціальний дзвоновий;
м. д. кольцевой (кольцевые весы) манометр диференціальний кільцевий (кільцева вага);
м. жидкостный манометр рідинний;
м. контактный манометр контактний;
м. мембранный манометр мембранний;
м. одно-, двухтрубный манометр одно-, двотрубний;
м. однострелочный манометр однострілковий;
м. пластинчатый манометр пластинчастий;
м. поплавковый манометр поплавковий;

манометр поршнево́й манометр поршнєвий;
м. пружинный манометр пружинний;
м. регистрирующий манометр реєструючий;
м. самопишущий манометр самописний, самописучий;
м. сильфонный манометр сильфонний;
м. сифонный манометр сифонний;
м. термоэлектрический, тепло-электрический манометр термоелектричний, теплоелектричний;
м. чашечный манометр чашковий.
манометрический манометричний.
маностат маностат.
мантия (*пламени*) мантия.
маркировка маркіровка; (*неоконч. действие*) маркірування.
марочный (*уголь*) марочний.
мартен мартен.
мартеновская печь мартенівська піч;
м. п. качающаяся мартенівська піч хитна.
мартеновский (*процесс*) мартенівський.
мартенсит мартенсит, -ту.
мартенситный мартенситний.
маслёнка маслянка;
м. групповая маслянка групová;
м. иглочатая маслянка голчас-та;
м. капельная маслянка краплинна;
м. прессовая маслянка пресо́ва;
м. самосмазывающая маслянка самомасти́льна;
м. фитильная маслянка гнотовá;
м. штаufferовская маслянка штауферівська.
масло 1) ма́сло; 2) (*смазочное, смазка*) масти́ло; 3) (*растительное*) олія;
м. авиационное масти́ло авіаційне;
м. автотракторное масти́ло авто-тракторне;

ма́сло антраце́новое ма́сло антраце́нове;
м. буроуго́льное ма́сло буро-вугі́льне;
м. вазе́линовое масти́ло вазе́линове;
м. веретё́нное масти́ло веретён-не;
м. газбо́льдерное ма́сло газбо́льдерне;
м. га́зовое нефтя́ное ма́сло га́зове на́фто́ве;
м. дегтя́рное ма́сло дигтя́рне;
м. дизе́льное масти́ло дизе́льне;
м. индустри́альное (машинное) масти́ло индустри́альне;
м. каменноуго́льное ма́сло ка-м'яну́вугі́льне;
м. компрéссорное масти́ло ком-прéсорне;
м. лёгкое ма́сло легке́;
м. легкосре́днее ма́сло легкосре́дне;
м. мото́рное масти́ло мото́рне;
м. нейтра́льное масти́ло ней-тра́льне;
м. обрабо́танное масти́ло спра-цьо́ване;
м. очи́щенное ма́сло, масти́ло очи́щене;
м. парафи́новое ма́сло парафи́нове;
м. поглоти́тельное ма́сло вбир-не́, поглина́льне;
м. прибо́рное масти́ло при́ладне;
м. свети́льное ма́сло світи́льне;
м. сланце́вое ма́сло сланце́ве;
м. сма́зочное масти́ло;
м. соля́ровое ма́сло соля́рове;
м. сре́днее ма́сло сере́дне;
м. трансмисси́онное масти́ло трансмі́йне;
м. трансформáторное ма́сло трансформáторне;
м. турби́нное масти́ло турбі́нне;
м. турбореду́кторное масти́ло турбореду́кторне;
м. тяжё́лое ма́сло важке́;
м. филь́рованное масти́ло филь-трово́не;
м. цили́ндровое масти́ло цилин-дрове;

ма́сло щё́лочное ма́сло луже́не;
м. эфир́ное ма́сло ефі́рне.
масло́вагоотде́литель маслово́ло-говиді́льник, масти́ловиді́льник.
маслозахва́тывающий (о ко́льце) маслозахва́тний.
маслозащит́ный. маслозахис́ний.
масломе́рный (о сте́кле) масломі́р-ний.
маслонапо́рный маслонапі́рний.
маслонасо́с маслонасо́с.
маслонасо́бный маслонасо́бний.
маслоотво́дящий (канал, труба́) масловідв́дний.
маслоотде́литель масловідді́льник.
маслоотража́тель масловідбива́ч, -ча́.
маслоотража́тельный масловідбив-ний.
маслоотсто́йник масловідсті́йник.
маслоотсто́йный масловідсті́йний.
маслоохла́дитель маслоохоло́дник.
маслоохла́дительный маслоохоло́-джува́льний, маслоохоло́дний.
маслоочи́ститель маслоочи́сник.
маслоочи́стительный маслоочи́с-ний.
маслоподво́дящий (насос) ма́сло-підв́дний.
маслоподго́товительный маслопід-го́товчий.
маслоподго́товка маслопідго́товка;
(неоконч. процесс — е́ще) ма-слопідго́тування.
маслопрéсс масти́лопрéс.
маслопрово́д маслопрові́д, -во́ду;
м. импе́льсный маслопрові́д ім-пульсний.
маслопрово́дный маслопрові́дний.
маслораспреде́литель маслорозпо-ді́льник.
маслораспреде́лительный маслороз-поді́льний.
маслосбо́рник, маслособи́ратель маслосбі́рник.
маслосбо́рный маслосбі́рний.
маслоспуско́й маслоспускний.
маслостой́кий маслостійкі́й.
маслостойко́сть маслостійкі́сть, -ко-сті́.
маслостру́йный маслостру́мийний.
маслосъёмник маслосзі́мач, -ча́.

маслосъёмный маслоснімальный, маслоснімний.

маслоуказатель маслопоказчик.

маслоуказательный маслопоказний, масловказівний.

маслоуловитель масловловлювач.

маслоуловительный масловловний.

маслоуплотняющий (о кольце) маслоущільнювальний, маслоущільнюючий.

маслофильтр маслофільтр, -ра.

маслянка см. маслѐнка.

масляный 1) масляний; 2) (о растительном масле) олійний; 3) (о смазочном масле) мастильный.

масса маса;

м. асбестодиатомитовая маса азбестодиатомітова;

м. асбестотрѐпельная маса азбестотрѐпельна;

м. возвратно-движущаяся маса зворотньо-рухома;

м. вращательная маса обертальна;

м. газоочистная маса газоочисна;

м. горючая (топлива) маса горюча;

м. губчатая маса губчата;

м. движущаяся маса рухома;

м. изоляционная маса ізоляційна;

м. инерционная маса інерційна;

м. качающаяся маса хитна;

м. обмазочная маса обмáзувальна;

м. огнеупорная маса вогнетривка;

м. органическая маса органічна;

м. очистная маса очисна;

м. приведѐнная маса звѐдена;

м. присоединѐнная маса приѐднана;

м. раббчая (топлива) маса робоча;

м. сухая маса суха;

м. теплоизоляционная маса теплоізоляційна;

м. тигельная маса тигельна;

м. уравнивающая маса зрівноважувальна;

масса формовочная маса формувальна;

м. хромитовая маса хромітова; **массивность** (конструкции) масивність, -ності.

массообмен масообмін, -ну.

массообменный масообмінний.

массоотдача масовіддача.

массопроводность масопровідність, -ності.

массопроводный масопровідний.

мастер майстер, -тра.

мастерская майстерня;

м. закалочная майстерня гартивна;

м. литѐнная майстерня ливарна;

м. ремонтная майстерня ремонтна;

м. ремонтно-механическая майстерня ремонтно-механічна;

м. слесарная майстерня слюсарна;

м. центральная заготовительная (ЦЗМ) майстерня центрально заготовча (ЦЗМ);

м. шлифовальная майстерня шліфувальна.

мастика мастика;

м. изоляционная мастика ізоляційна;

м. пластифицированная мастика пластифікована;

м. предохранительная мастика запобіжна;

м. сѹриковая мастика сѹрикова. **мастичный** (об изоляции) мастичный.

масштаб масштаб, -бу;

масштабный (о линейке) масштабный.

мат 1) (матовость) мат, -ту;

2) (простилка) мата;

м. минераловатный мата мінераловатна.

материал матеріал, -лу;

м. абразивно-доводочный матеріал абразивно-доводочний;

м. абразивный, абразийный матеріал абразивний;

м. асбестоцементный матеріал азбестоцементний;

матеріал волокнистый матеріал
волокнистий;
м. вяжущий матеріал в'яжучий;
м. горючий матеріал горючий;
м. ізоляційний матеріал ізоляційний;
м. кріпильний матеріал кріпильний;
м. кристаллічний матеріал кристалічний;
м. малотеплопровідний матеріал малотеплопровідний;
м. набивочный матеріал набивальний;
м. облицовочный матеріал облицувальний;
м. обмуровочный матеріал обмурувальний;
м. обтірочный матеріал обтіральный;
м. огнеупорный матеріал вогнетривкий;
м. пористый матеріал пористий;
м. присадочный матеріал присадний;
м. притирочный матеріал притиральный;
м. прокладочный матеріал прокладковий;
м. пропиточный матеріал просочувальний;
м. распилюющийся матеріал розщипний;
м. р. жидкий матеріал розщипний рідкий;
м. р. твердый матеріал розщипний твердий;
м. смазочный матеріал мастильний;
м. строительный матеріал будівельний;
м. теплоизоляционный матеріал теплоізоляційний;
м. фильтровочный, фильтрующий матеріал фільтрувальний, фільтруючий;
м. чеканочный матеріал чеканочний, карбувальний;
матеріальный (склад) матеріальний.
матёрчатый (фильтр) матёр'яний, матёрчатий.

матовый (о поверхности) матовый.
матра́ц матра́ц;
м. асбестовый (изоляционный) матра́ц азбестовий.
ма́трица ма́трица;
м. тигельная матрица тигельная.
маховик маховик, -ка;
м. желобчатый маховик жолобчастий;
м. зубчатый маховик зубчастий;
м. половинчатый маховик половинчастий;
м. разъемный маховик рознімний, роз'ємний;
м. свёртнутый маховик скрутний;
м. утяжелённый маховик обважнення;
м. цельный маховик суцільний.
маховичо́к (вентиль) маховичо́к, -чка.
махово́й (о колесе) маховий.
маші́на маші́на;
м. абсорбционная маші́на абсорбційна;
м. агломерационная маші́на агломераційна;
м. атмосферная маші́на атмосферна;
м. балансирная маші́на балансірна;
м. быстроходная маші́на швидкохідна;
м. вибрационная маші́на вібраційна;
м. воздухо́дная маші́на повітроду́вна;
м. воздушная холо́дильная маші́на повітряна холо́дильна;
м. газоопалочная маші́на газоопалювальна;
м. газосварочная маші́на газозварювальна;
м. грузоподъёмная маші́на вантажопіднімальна;
м. двухвальный маші́на дво-вальна;
м. дробильная, дробилка маші́на дробильна, дробарка;
м. золотниковая маші́на золотникова;
м. клапанная маші́на клапанна;
м. крановая маші́на кранова;

машіна мбечная машіна мій-на;

м. одно-, двухкривошипная машина одно-, двокривошипна;

м. одно-, двух-, трёхступенчатая машина одно-, дво-, трисхід-ча́ста;

м. одно-, двух-, трёх-, четырёх-, многоцилиндровая машина одно-, дво-, три-, чотири-, багатоциліндрова́;

м. отсáдочная машина відсáджу-вальна́;

м. парова́я машина парова́;

м. парово́зная машина парово́з-на́;

м. пароконпрессио́нная машина пароконпресі́йна́;

м. парохóдная машина паро-пла́вна́;

м. переменнотóчная машина змін-нотóкова́;

м. поршнева́я машина поршне-ва́;

м. прямо́точная машина прямо-то́кова́;

м. разли́вочная машина разли-ва́;

м. разрыхли́тельная машина роз-пу́шувальна́;

м. реверси́вная машина ревер-сі́вна́;

м. ротацио́нная, ротати́вная ма-шина ротаци́йна́;

м. сдвбе́нная машина здвбе́на́;

м. стацио́нная машина стацио-на́рна́;

м. стира́льная машина пра́льна́;

м. судова́я машина судово́ва́;

м. суши́льная машина суши́ль-на́;

м. термиче́ская, теплова́я маши-на термі́чна, теплова́;

м. тихохóдная машина тихохі́д-на́;

м. трубоги́бочная машина трубо-згина́льна́;

м. трубоочи́стительная машина трубоочи́сна́;

м. трубовсва́рочная машина тру-бозва́рвальна́;

машіна угледробильная машіна вугледробильна́;

м. флотацио́нная машина флота-ці́йна́;

м. холоди́льная машина холо-ді́льна́;

м. шабро́вочная машина шабру-ва́льна́;

м. электросва́рочная машина электровза́рвальна́;

м.-компа́унд машина-компа́унд;

м.-те́ндем машина-те́ндем.

машини́ст машини́ст.

машинноформовочный (торф) ма-шиноформова́льный.

машинный машинный.

машиноведение машинознáвство.

машиностро́ение машинобудова́-ня.

машиностроительный (завод, пред-прия́тие) машинобудівний.

машино-ча́с машино-годи́на.

ма́ятниковый ма́ятниковый.

мгнове́нный (о мощности) миттьо-вий.

мегакилокало́рия (10^6 ккал), ме-гакало́рия устар. мегакілокало-рі́я.

ме́дленный (процесс, сгорание) по-ві́льний.

ме́дный (о прокладке, трубе) мід-ний.

медь мідь, -ді́;

м. листова́я мідь листова́;

м. пруткова́я мідь пруткова́.

межагрега́тный (о связи) між-агрега́тний.

междузóнный, межзона́льный (о пространстве, ба́лке) міжзóн-ний.

междупоршнево́й міжпоршне́вий.

междусво́дный міжскле́пінний.

междутру́бный міжтру́бний.

междуэта́жный (о перекрытии) міжповерховий.

межквартальный (о связи газо-проводов) міжквартальний.

межкристалли́тный (о коррозии) міжкристалі́тний.

межкусковóй (объём засыпки) міжкусковий.

межлопаточный міжлопатко́вий.

межмолекулярний міжмолекулярний.
межосевої міжосьовий.
межступінчатий (*перегрев*) міжсхідцевий.
межцентровий міжцентровий.
меланжер меланжер, -ра.
мелкий 1) (*малых размеров*) дрібний; 2) (*неглубокий*) мілкий.
мелкозернистость дрібнозернистість, -тості.
мелкозернистый дрібнозернистий.
мелкозубчатый (*колосник*) дрібнозубчатий.
мелкоизмельчённый, мелкораздроблённый (*о топливе*) дрібноподрібнений.
мелкокусковой (*уголь*) дрібнокусковий.
мелкомасштабный дрібномасштабний.
мелкопóристый (*материал*) дрібнопористий.
мелкоразмерный (*блок*) дрібнорозмірний.
мелкосóртный, мелкосортовой (*уголь, изделие*) дрібносóртний.
мелочь дріб'язок, -зку;
м. брикетная дріб'язок брикетний;
м. каменноугольная дріб'язок кам'яновугільний;
м. коксовая дріб'язок коксовий;
м. кондиционная (*в топливе*) дріб'язок кондиційний;
м. топливная дріб'язок паливний;
м. торфяная дріб'язок торфовий.
мельница млин, -на;
м. аэробильная млин аеробільний;
м. барабанно-шаровая млин барабанно-кульовий;
м. бичевая, бильная млин бичовий.
м. быстроходная млин швидкохідний;
м. быстроходно-бильная млин швидкохідно-бичовий;
м. вальцовая млин вальцовий;
м. кольцевая млин кільцевий;

мельница паровая млин паровой;
м. пневматическая млин пневматичний;
м. среднеходная млин середньохідний;
м. стержневая млин стержневий;
м. тихоходная млин тихохідний;
м. трубчатая млин трубчастий;
м. угольная млин вугільний;
м. ударнокрестовая млин ударнохрещатий;
м. фрикционная млин фрикційний;
м. центробежная млин відцентровий;
м. центробежношаровая млин відцентровокульовий;
м. шаровая млин кульовий;
м. шахтная млин шахтовий.
мельничный млиновий.
мельющий (*аппарат*) молотильный.
мембрана мембрана;
м. гармо́никовая мембрана гармо́нікова;
м. гофрированная мембрана гофрована;
м. дифференциальная мембрана диференціальна;
м. манжетная мембрана манжетна;
м. плоская мембрана плóска;
м. полупроницаемая мембрана напівнепроникна;
м. пористая мембрана пориста;
м. предохранительная мембрана запобіжна;
м. сильфонная мембрана сильфонна.
мембранный мембранный.
мензурка мензурка.
меняющийся (*о давлении, нагрузке*) мінливий.
мера 1) міра; 2) (*мероприятие*) захід, -ходу;
м. эталонная міра еталонна.
меркаптан меркаптан, -ну.
мерник мірник.
мерный (*сосуд, стекло*) мірний.
мерный мірний.
мероприятие захід, -ходу;

мероприятие противопожарное за-
хід протипожежний.

мёртвый (о положении, точке)
мертвий.

мёртель мёртель, -лю.

местный (о топливе, отоплении)
місцевий.

месторождение геол. родовище;

м. антрацитовое родовище ан-
трацитове;

м. бурогольное родовище буро-
вугільне;

м. газовое родовище газове;

м. гнездовое родовище гніздо-
ве;

м. каменноугольное родовище
кам'яновугільне;

м. нефtegазовое родовище наф-
тогазове;

м. нефтяное родовище нафтове;

м. сланцевое родовище сланцеве;

м. торфяное родовище торфове;

м. угольное родовище вугільне;

м. чистогозовое родовище чисто-
газове.

металл метал, -лу;

м. антифрикционный метал ан-
тифрикційний;

м. безусадочный метал безуса-
дочний;

м. легкоплавкий метал легко-
плавкий;

м. литой метал литий;

м. цветной метал кольоровий;

м. чёрный метал чёрный.

металлический металічний; (сде-
ланный из металла) металевий.

металлоасбестовый (о прокладке)
металоазбестовий.

металловедение металознавство.

металловложение (в газопровод-
ку) металовкладення.

металловыделение металовиділен-
ня.

металлограф металóграф.

металлографический металографіч-
ний.

металлография металографія.

металлоёмкий (котлоагрегат) ме-
таломісткий.

металлоёмкость металомісткість,
-кості.

металлокерамика металокерáміка.

металлокерамический (о лопатке)
металокерáмічний.

металлоконструкция металокон-
струкція.

металлообрабатывающий метало-
обробний.

металлообработка металообрóбка.

металлоорганический (антидето-
натор) металоорганічний.

металлоплавильный металопла-
вильний.

металлоприёмник металоприймáч,
-ча.

металлотермический металотерміч-
ний.

металлоуловитель металоуловлю-
вач;

м. магнитный металоуловлювач
магнітний;

м. предварительный металоулов-
лювач попередній.

металоуловительный металоулов-
лювальний.

металлург металúрг.

металлургический металургійний.

металлургия металúргія;

м. порошковая металúргія по-
рошкова;

м. цветная металúргія кольоро-
ва;

м. чёрная металúргія чóрна.

метан метán, -ну.

метановый (газ) метánовий.

метанирование метанувáння.

метанокислородный (о смеси) ме-
танокиснєвий.

метанол метанóл, -лу.

метастабильный (о состоянии) ме-
тастабільний.

метил метіл, -лу.

метил-каучук метіл-каучúк, -кú.

метилат метилát, -ту.

метилбутадиен метилбутадієн, -ну.

метилён метилєн, -ну.

метилєновый метилєновий.

метилмеркаптан мегилмеркаптán,
-ну.

метилмеркаптáновый (одаризатор)
метилмеркаптáновий.

метиловый метіловий.

метод метод, -ду;

механізм **распределительный** механізм розподільний;

м. расцепной, расцепляющий механізм розчипний;

м. реверсивный механізм реверсивний;

м. регистрирующий механізм реєструючий;

м. редуционный механізм редуційний;

м. релейный механізм релійний;

м. рычажный механізм важільний;

м. самопишущий, самозаписывающий механізм самописний, самописуючий;

м. стабилизирующий механізм стабілізуючий;

м. стопорный механізм стопорний;

м. сцепляющий, сцепной механізм зчипний;

м. счётный механізм лічильний;

м. тормозной, тормозящий механізм гальмівний, гальмуючий;

м. трёх-, четырёхзвённый механізм три-, чотириланковий;

м. трубоочистительный механізм трубоочисний;

м. храповой механізм храповий;

м. часовой механізм годинниковий;

м. червячный механізм черв'ячний;

м. шатунный механізм шатунний;

м. эксцентриковый механізм ексцентровий.

механик механік.

механика механіка.

механический механічний.

мешáлка мішáлка;

м. винтовая мішáлка гвинтова́;

м. лопа́тная мішáлка лопатева́;

м. пропéллерная мішáлка пропéллерна́;

м. решётчатая мішáлка решітчаста́;

м. скребко́вая мішáлка скребко́ва́;

мешáлка якорная мішáлка я́корна.
мешáльный, перемéшивающий (*прибор*) мішáльний, перемішувальний.

мешо́к мішо́к, -шка́;

м. возду́шный мішо́к повітряний;

м. га́зовый мішо́к га́зовий.

мешкови́на (*для изоляционных покрытий*) мішкови́на.

мешо́чный (*фильтр, обмотка*) мішковый.

мига́лка мігавка.

миграцио́нный міграційний.

мигра́ция (*влаги, нефти*) мігра́ція.

микрокоррозио́нный мікрокорозійний.

микрокорро́зия мікрокорозія.

микрома́нометр мікрома́нометр, -ра.

микромасшта́б мікромасшта́б, -бу.

мікро́метр мікрóметр, -ра;

м. индикáторный мікрóметр індикáторний.

мікропіро́метр мікропіро́метр, -ра.

мікропорістий (*о резине*) мікропорістий.

мікропорошо́к (*абразив*) мікропорошо́к, -шку́.

мікромікро́шина мікромікро́шина.

мікрошоро́ватость мікрошорсткість, -кості.

міксер міксер, -ра.

міліба́р міліба́р, -ра.

мілівольтме́тр мілівольтме́тр, -ра;

м. пірометри́ческий мілівольтме́тр пірометри́чний;

м. показывающий мілівольтме́тр показувальний;

м. самопи́шущий мілівольтме́тр самопи́сний, самопи́суючий.

мінералі́зованный (*о воде, топливе*) мінералі́зований.

мінерáльный (*о топливе, золе*) мінерáльний.

міну́та 1) (*часть часа*) хви́ліна; 2) (*часть градуса*) міну́та.

міну́тник (*абразивный материал*) хви́лінник.

многоа́томный багата́томний.

многобáлочный багата́бáлочний.

многобарабанный багатобарабанный.
многовальный багатовальный.
многовенечный (о турбине) багатовінцевий.
многодырчатый багатодірчастий.
многоёмкостный багатоємкісний.
многожиклёрный багатожиклёрный.
многозаходный (о нарезке) багатозахідний.
многозвённый багатоланковий.
многозольный (торф, уголь) багатозольний.
многозённый багатозённый.
многоимпульсный (регулятор) багатоимпульсный.
многокамерный багатокáмерный.
многоканальный (о фурме) багатоканальный.
многокаскадный (об усилении) багатокаскадный.
многоковшовый (элеватор) багатокóвшовый.
многоколёнчатый багатокóлінчастий.
многоколённый (радиатор) багатокóлónний.
многокольцевой (клапан) багатокільцевий.
многокомпонентный (состав) багатокóмпонéнтний.
многоконтурный (о схеме) багатокóнтурний.
многокорпусный багатокóрпусний.
многократный (крекинг, циркуляция) багатокрáтний, багаторазóвий.
многокрылый (о заслонке) багатокрýлий.
многолинзовый (компенсатор) багатолінзовий.
многолопастный (о мешалке) багатолопатéвий.
многолучечный (о печи) багатокóліський.
многомотóрный багатомотóрный.
многооборóтный 1) (о печи) багатоборóтний; 2) (о двигателé) багатообертóвий.
многоопóрный (клапан) багатоопóрный.

многообсный (механизм) багатобóсвовий.
многопётельный (о выкидном приспособлении) багатопётельный.
многопламенный (о топливе, горелке) багатополум'яний.
многоплáночный (о решётке) багатоплáнковий.
многопóдовый (о печи) багатопóдовый.
многопозиционный (регулятор) багатопозиці́йний.
многопролётный стр. багатопрогінний.
многопроходный (испаритель) багатопрохідний.
многопрядный (канат) багатосталкóвий.
многопустóтный (блок) багатопóрожні́йний.
многопучковый (котёл) багатопучкóвий.
многорядный багаторядний.
многосернистый (мазут) багатосірчáстий.
многосёточный (фильтр) багатосітковий.
многоси́льный (двигатель) багатоси́льний.
многосло́йный багатосло́йный.
многосопловый (о горелке) багатосопловий.
многосрéзный (шов) багатосрéзний.
многостру́йный багатостру́йный.
многоступéнчатый (компрессор, турбина) багатосхі́дчастий.
многотóчный (разбор воды) багатотóчковий.
многотру́бный (теплопровод) багатотру́бний.
многоуго́льный (колосник) багатокóутний.
многофа́зный багатофа́зный.
многофа́кельный (о горении) багатофа́кельный.
многофу́рменный багатофу́рменный.
многоходо́вый (кран) багатоходо́вий.
многоцилиндровый (котёл) багатокі́ліндрóвий.

многошарнирный багатшарнірний.
многошлейфовый (осциллограф) багатшлейфовий.
многощёльный, **многощелевой** (кирпич) багатщілінний.
многоэтажный (дом, печь) багатопверховий.
многоярусный (газгольдер) багатоярусний.
многоячеечный (о камере) багатоділянковий, багаточарунковий.
моделирование, **моделировка** моделювання.
моделировать моделювати.
модель модель, -лі;
м. литейная модель ливарна.
модернизация (котлов) модернізація.
модернизированный модернізований.
модернизировать модернізувати.
модулированный (о колебаниях) модульований.
модулировать модулювати.
модуль (упругости) модуль, -ля.
мобечный, **мойный** (аппарат) мийний.
мойка 1) миття; (стирка) прання; 2) (аппарат) мийка;
м. угольная мийка вугільна.
мокрый (очиститель, термометр) мокрий.
молекулярный (о теплоёмкости) молекулярний.
молибденовый (о стали) молибденовый.
молниевод (вместо «громоотвод») блискавководвід, -воду.
молоко молоко;
м. известковое молоко вапняне.
молот молот;
м. ковочный молот кувальний;
м. кузнечный молот ковальський;
м. механический молот механічний;
м. паровой молот паровий;
м. пневматический молот пневматичний;
м. приводной молот приводний.

молотковый (о дробилке) молотковый.
молоток молоток, -тка;
м. заклёпочный молоток заклёпувальний;
м. пневматический молоток пневматичний;
м. отбойный молоток відбійний;
м. слесарный молоток слюсарний.
молоток-ударник молоток-ударник.
молотый (уголь, трепел) молотий, мелений.
молоть (топливо) молоти.
моль, **килограмм-молекула** моль, -ля, кілограм-молекула.
мольный (объём, теплоёмкость) мольный.
молярный (о концентрации) молярный.
момент момент;
м. вращающий момент обертальний;
м. изгибающий момент згинальний, згинающий;
м. крутящий, **крутильный** момент крутильный;
м. маховой момент маховый;
м. опрокидывающий момент перекидний, перекидающий;
м. скручивающий момент скручивающий, скручующий.
монетка (управления) монетка.
моноблочный (об отливке) моноблочный.
монорельс монорейка.
монорельсовый (путь) монорейковый, однорейковый.
монохроматический (об излучении) монохроматичный.
монтаж монтаж, -жү;
м. блочный монтаж блочный;
м. выступающий монтаж выступный;
м. крупноблочный монтаж крупноблочный;
м. настенный монтаж настінный;
м. полуутопленный монтаж напівутоплений;
м. утопленный монтаж утоплений.

монтажник монтажник; -ница мон-
тажни́ца.
монтажный (*чертеж*) монта́жный.
монтер монте́р, -ра.
монтировать(ся) монтува́ти(ся).
монтажный (*материал*) монта́жный.
морозостойкий (*о смазке*) морозо-
сти́йкий.
морской (*котел*) морський.
мост міст (*род. моста́ и мосту́*);
м. ур^{авно}в^ещенный міст зрівно-
ва́жений.
мостик місто́к, -тка;
м. ко^мандный місто́к ко^манд-
ний;
м. пере^ходной місто́к пере^хід-
ний.
мостовой (*кран*) мостовий.
мотовоз мотово́з;
м. ди^зельный мотово́з ди^зель-
ний;
м. узко^{ко}л^ейный мотово́з вузько-
колі́йний;
м. широ^{ко}ко^ле́йный мотово́з
ширококолі́йний.
мотор эл. мото́р, -ра.
моторист мотори́ст.
моторный (*привод*) мото́рный.
мотылевый, кривош^ипный криво-
ш^ипный.
мотыль, кривош^ип кривош^ип.
мощность потужність, -ності;
м. гаран^тированная потужність
гаранто́вана;
м. дл^ительная потужність три-
ва́ла;
м. избы^точная потужність зай-
ви́нна, надли́шкова;
м. инди^каторная потужність ін-
дикато́рна;
м. ка́жущаяся потужність уяв-
на;
м. литро́вая потужність літро́ва;
м. максима́льная потужність
максима́льна;
м. максима́льно-кратковре́менная
потужність максима́льно-ко-
роткоча́сна;
м. максима́льно-продолжи́тельная
потужність максима́льно-три-
ва́ла;

мощность мгнове́нная потужність
миттьова́;
м. меха^ническая потужність ме-
ханічна;
м. минима́льная потужність мі-
німа́льна;
м. но^мина́льная потужність но-
міна́льна;
м. ожи^даемая потужність споді-
вана;
м. отда^ваемая потужність від-
да́вана;
м. отно^сительная потужність від-
носна;
м. отпу^сщенная потужність від-
пу́щена;
м. пере^грузочная потужність пе-
реванта́жна;
м. погло^щаемая потужність вби-
рана, погли́нана;
м. поле́зная потужність корис-
на;
м. по́льная потужність повна;
м. преде́льная потужність гра-
нічна;
м. пуско^вая потужність пуско-
ва́;
м. розви^ваемая потужність роз-
ви́вана;
м. распо^лагаемая потужність на-
явна;
м. расче́тная потужність розра-
хункова́;
м. сумма́рная потужність су-
ма́рна;
м. тепло^вая потужність тепло-
ва́;
м. тяго^вая потужність тягова́;
м. уде́льная потужність пито́ма;
м. устано^вленная потужність
устано́влена;
м. эквивале́нтная потужність ек-
вивале́нтна;
м. эконо^мическая потужність
еконо́мична;
м. элект^рическая потужність
електри́чна;
м. эффек^тивная потужність
эффекті́вна.
мощный (*агрегат*) потужний.
мульда мұльда;

мўльда мартёновская мўльда мартёнівська.

мультипликатор мультиплікатор, -ра.

мультициклон мультициклон, -ну.

мундштук мундштук, -ка;

м. смённый мундштук змінний.

мундштучный (запальник) мундштучний.

мусор сміття;

м. бытовой сміття побутове;

м. угольный сміття вугільне.

мусородробилка сміттедробарка.

мусородробильный сміттедробильний.

мусоропровод сміттепровід, -воду.

мусоросжигание сміттеспалювання.

мусоросжигатель сміттеспалювач.

мусоросжигательный (о печи) сміттепальний.

мүфель мүфель, -ля.

мүфельный мүфельный.

мүфта мүфта;

м. винтовая мүфта гвинтова;

м. гибкая мүфта гнучка;

м. гидравлическая, гидромүфта мүфта гідравлічна, гідромүфта;

м. глухая мүфта глуха;

м. дисковая мүфта дискова;

м. жёсткая мүфта жорстка;

м. зажимная мүфта затискна;

м. зубчатая мүфта зубчата;

м. кольцевая мүфта кільцева;

м. коническая мүфта конічна;

м. крестообразная мүфта хрещата, хрестовидна;

м. кулачковая мүфта кулачкова;

м. ленточная мүфта стрічкова;

м. лепестковая мүфта пелюсткова;

мүфта наварная мүфта наварна;

м. надвижная мүфта насувна;

м. натяжная мүфта натяжна;

м. ограничительная мүфта обмежувальна;

м. подвижная мүфта рухома;

м. полугибкая мүфта напівгнучка;

м. предохранительная мүфта запобіжна;

м. приварная мүфта приварна;

м. раздвижная мүфта розсувна;

м. реверсивная мүфта реверсивна;

м. соединительная мүфта з'єднувальна;

м. составная мүфта складена;

м. стержневая мүфта стержнева;

м. стяжная мүфта стяжна;

м. сцепления мүфта зчеплення;

м. тарельчатая мүфта тарілчаста;

м. тройниковая мүфта трійникова;

м. упругая мүфта пружна;

м. усиленная мүфта підсилювальна;

м. фланцевая мүфта фланцева;

м. фрикционная мүфта фрикційна;

м. шарнирная мүфта шарнірна;

м. электромагнитная мүфта електромагнітна.

мүфтовый мүфтовый.

мыльный (раствор, эмульсия) мильний.

мягкий (клапан, набивка) м'який.

мятие (дросселирование) м'яття.

мятый (пар, газ) м'яттий.

мять, смирять (дросселировать) м'яти, зминати.

Н

набегающий (поток, ремень) набігаючий.

набивка набівка; (действие — ещё) набивання, набиття;

н. асбестовая набівка азбестова;

набивка асбестографитная набівка азбестографітна;

н. асбестопроволочная набівка азбестодротяна;

н. волнистая набівка хвиляста;

набивка графітна набивка графітна;

н. джутова набивка джутова;

н. зубчата набивка зубчата;

н. зубчато-волниста набивка зубчато-хвиляста;

н. каучукова набивка каучукова;

н. кіжана набивка шкіряна;

н. листова набивка листова;

н. льняна набивка льняна;

н. огнеупорная набивка вогнетривка;

н. пенькова набивка конопляна, прядив'яна;

н. проволочная набивка дротяна;

н. промасленная набивка промаслена;

н. прорезиненная набивка прогумована, прорезинена;

н. резиновая набивка гумова, резинова;

н. сальниковая набивка сальникова;

н. самосмазывающаяся набивка самозмашувальна, самостійна;

н. самоуплотняющаяся набивка самоущільнювана;

н. сѣтчатая набивка сітчата;

н. хлопчатобумажная набивка бавовняна;

н. шнуровая набивка шнурова;

н. эластичная, упругая набивка еластична, пружна.

набивочный 1) (набивной материал) набивний; **2)** (набивающий аппарат) набивальний.

набирание (оборотов) набирання.

наблюдательный (лок) спостережний.

наблюдение спостереження;

н. визуальное спостереження візуальне;

н. натурное спостереження натурне.

набѳр набір, -бору; (действие) набирання.

набѳс (нагрузки) накид, -ду; (набрасывание) накидання;

н. внезапный накид раптовий.

набухаѳмость (воды в котле) набуханість, -ності.

набухание (водяного объема котла) набухання.

наварка 1) (наваренное) наварка;

2) (процесс) наварювання.

наварной (фланец) наварний.

навѳска 1) (отвешенное) навѳжка;

2) (процесс) навѳжування.

навѳтранный (о стороне трубы) навітрянний.

навивка навивка; (неоконч. процесс — еще) навивання.

навивной (о спирали) навивний.

навинчивание (труб, сгонов) нагвинчування.

навѳдка (пирометра) навѳдка; наведення (неоконч. процесс — еще) навѳдження.

нагѳр нагѳр, -ру;

н. карбѳновый нагѳр карбѳновий;

н. порошковидный нагѳр порошкуватий;

н. тлѳющий (в цилиндре) нагѳр тліючий.

нагѳрный нагѳрний.

нагарообразование нагароутворення.

нагарообразователь нагароутворювач.

нагарообразовательный нагароутворювальний.

наглухо (крепить) наглухо.

нагнетание нагнітання.

нагнетатель нагнітальник.

н. поршневой нагнітальник поршневий;

н. ротационный нагнітальник ротацийний;

н. турбинный нагнітальник турбінний;

н. центробѳжный нагнітальник відцентровий.

нагнетательный нагнітальний, нагнітний.

нагнетать, нагнести нагнітати, нагнітити.

нагрѳв нагрів, -ву;

н. высокочастѳтный нагрів високочастѳтний;

нагрів **индукційний** нагрів індукційний;

н. конвективний нагрів конвективний;

н. радіаційний нагрів радіаційний;

н. циркуляційний нагрів циркуляційний.

нагреваемый (*теплоноситель*) нагріваний.

нагревание нагрівання.

нагреватель нагрівник, -ка, нагрівач, -ча;

н. вододяной нагрівник вододяний;

н. ленточный нагрівник стрічковий;

н. пародяной нагрівник пародяний;

н. пароструйный нагрівник парострумінний;

н. поверхностный нагрівник поверхнєвий;

н. проволочный нагрівник дротяний;

н. проточный нагрівник проточний;

н. ребристый нагрівник ребристий;

н. смешивающий, смесительный нагрівник змішувальний.

нагревательный нагрівальний, нагрівний.

нагревать, нагреть нагрівати, нагріти.

нагретый нагрітий.

нагрізка навантаження; (*неоконч. действие — ещё*) навантажування;

н. быстроменяющаяся навантаження швидкозмінне;

н. ветровая навантаження вітрове;

н. внезапная навантаження раптове;

н. действительная навантаження дійсне;

н. динамическая навантаження динамічне;

н. длительная навантаження тривале;

нагрізка **допускаемая** навантаження допустиме;

н. знакопеременная навантаження знакозмінне;

н. испытательная навантаження випробне;

н. колеблющаяся навантаження коливне;

н. кратковременная навантаження короткочасне;

н. критическая навантаження критичне;

н. мгновенная навантаження миттєве;

н. несимметричная навантаження несиметричне;

н. отопительная навантаження опалювальне;

н. переменная навантаження змінне;

н. пиковая навантаження пікове;

н. предельная навантаження граничне;

н. пробная навантаження пробне;

н. промышленная навантаження промислове;

н. пульсирующая, пульсационная навантаження пульсаційне, пульсуюче;

н. равномерная навантаження рівномірне;

н. равномерно-распределенная навантаження рівномірно-розподілене;

н. расчётная навантаження розрахункове;

н. реактивная навантаження реактивне;

н. сезонная навантаження сезобне;

н. сплошная навантаження суцільне;

н. сосредоточенная навантаження зосереджене;

н. среднегодовая навантаження середньорічне;

н. среднемесячная навантаження середньомісячне;

н. среднесуточная навантаження середньодобове;

нагру́зка статиче́ская наванта́жен-
ня статичне;

н. сумма́рная наванта́ження су-
ма́рне;

н. теплова́я наванта́ження теп-
ловé;

н. теплофика́ционная наванта́-
ження теплофіка́цієне;

н. техноло́гическая наванта́жен-
ня техноло́гічне;

н. уда́рная наванта́ження уда́р-
не;

н. уде́льная наванта́ження пи-
то́ме;

н. электр́ическая наванта́ження
електр́ичне;

н. эксцент́рическая наванта́жен-
ня эксцент́ричне.

нагру́зочный 1) (*график, характе-
ристика*) наванта́жний, 2) (*о ма-
шине*) наванта́жувальний.

надбу́нкерный надбу́нкерний.

надви́жной (*о муфте*) насувний.

надева́тель (*ремня*) надяга́ч, -ча́.

надду́в надду́в, -ву;

н. газотурби́нный надду́в газо-
турби́нний;

н. резона́нсный надду́в резо-
на́нсний.

надду́вной, надду́вочный наддув-
ний.

надзе́мный (*боров*) надзе́мний.

надзо́р на́гляд, -ду;

н. котельный, котлонадзо́р на́-
гляд котельний, котлона́гляд,
-ду.

надмембра́нный надмембра́нний.

надплы́тный (*колпак*) надплы́тний.

надрессо́рный надресо́рний.

надсмо́льный (*о воде*) надсмо́ль-
ний.

надстро́бечный (*график*) надбудо́в-
ний.

надстро́йка (*высокого давления*)
надбудо́ва.

нажда́к нажда́к, -кү́.

нажда́чный (*о бумаге*) нажда́ч-
ний.

нажи́м 1) на́тиск, -ку; (*процесс —
ещё*) натиска́ння; 2) (*деталь*)
натиска́ч, -ча́;

н. тормо́зной на́тиск гальми́вний,

нажи́мный (*болт*) натискни́й.

наило́н наило́н, -ну.

наило́новый наило́новий.

нака́л 1) (*состояние, свойство*)
жа́р, -ру, розпе́чения; 2) (*про-
цесс*) розжа́рювання, розжа́рен-
ня, розпіка́ння, розпе́чення.

накале́нный (*слой*) розжа́рений,
розпе́чений.

нака́ливать, нака́лить розжа́рюва-
ти, розжа́рити, розпіка́ти, роз-
пекти́.

накаля́емость розжа́рювані́сть, -но-
сті́.

нака́чка нака́чка, нака́чування.

накидо́й (*болт*) накидни́й.

накипа́ние накипа́ння.

накипеобразова́ние накипоутво́рен-
ня.

накипеобразова́тель накипоутво́-
роча́ч.

накипеобразова́тельный накипоут-
во́рчувальний;

накипеотде́литель накипови́діль-
ник.

накипеотде́лительный накипови́д-
ільни́й.

на́кип на́кип, -пу;

н. беска́льциевая на́кип безка́ль-
цієвий;

н. бога́тая гипсом, изве́стью на́-
кип бага́тий на гіпс, вапно́;

н. изве́стковая на́кип вапня́ний;

н. йлистая на́кип му́лкий, му́лист-
тий;

н. котельная на́кип котло́вий;

н. силика́тная на́кип силика́тний;

н. хрупка́я, кроша́щаяся на́кип
крихкий́.

накла́дка накла́дка, накла́дчня;
(*предмет*) на́кла́дка;

н. зубча́тая на́кла́дка зубча́ста;

н. стелли́товая (*на лопатках*)
на́кла́дка стелі́това;

н. фри́кционная на́кла́дка фри́к-
ці́йна.

накле́пка накле́пка, накле́пування;
(*предмет*) на́клепка.

накло́н (*труб*) на́хил, -лу́.

накло́нный (*колосник*) похі́лий.

накова́льня кова́дло.

наконё́чник наконё́чник;

наконёчник бёртиковый наконёчник бёртиковый;

н. сферический наконёчник сферичний.

наладка налагоджування, налагодження;

н. предпусковая налагодження передпускове;

н. пусковая налагодження пускове;

н. эксплуатационная налагодження експлуатаційне.

наладочный (процесс) налагоджувальний.

наладчик наладчик; **-чица** наладчиця.

налёт (на трубах) наліт, -льоту. **наливной (вентиль)** наливний.

наложение, накладывание (изоляция) накладання, накладення.

нанесение (изоляционных покрытий) нанесення.

наносный (катализатор) наносний.

напайка (процесс) напайка, напаявання; **(напаяное)** напайка.

напильник напйлок, -лка, терпуг, -га.

наплавка наплавка, наплавляння;

н. автогенная наплавка автогенна;

н. дуговая наплавка дугова.

напльв (металла при сварке) напльв, -ву.

наполнение наповнення; **(неоконч. процесс)** наповнювання;

н. переменное наповнення змінне;

н. постоянное наповнення постійне.

наполнитель наповнювач;

н. порошкообразный наповнювач порошковатий.

наполнительный (шланг) наповнювальний.

наполнять, напóлнить наповнювати, наповняти, наповнити.

напор напір, -пóру;

н. гидродинамический напір гідродинамічний;

н. гидростатический напір гідростатичний;

напор гравитационный напір гравітаційний;

н. движущий напір рушійний;

н. динамический напір динамічний;

н. допускаемый напір допустимий;

н. дросселируемый напір дросельований;

н. инерционный напір інерційний;

н. колеблющийся напір коливний;

н. манометрический напір манометричний;

н. нивелирный напір нівелірний;

н. пьезометрический напір п'єзометричний;

н. располагаемый напір наявний;

н. скоростной напір швидкісний;

н. среднеарифметический напір середньоарифметичний;

н. среднелогарифмический напір середньологарифмічний;

н. средний напір середній;

н. статический напір статичний;

н. температурный напір температурний;

н. теоретический напір теоретичний;

н. тепловой напір тепловий.

напорный (трубопровод) напірний.

напоромér напоромір, -ра;

н. мембранный напоромір мембранний.

направление 1) *(путь движения)*

на́пря́м, -му, на́пря́мок, -мку, 2) *мат.* на́пря́мля́ння, на́пря́млення;

н. обратное на́пря́м зворóтний;

н. осевое на́пря́м о́сьовий;

н. переменное на́пря́м змінний;

н. прямое на́пря́м прями́й;

н. радиальное на́пря́м ра́діальний.

направленный (об излучении) на́пря́влений.

направлять, на́правитъ 1) *(давать направление)* на́пря́мляти, на-

прямити; 2) (*остричь инструмент*) направляти, напра́вити.
направляющая *сущ.* напрямна́, -но́ї;
н. **переставна́я** напрямна́ пере-
ставна́;
н. **шарни́рная** напрямна́ шарни́р-
на.
направляющий (*механизм, колесо*)
напря́мний, напра́вляючий.
напряжение напру́га, напру́ження;
н. **весово́е** напру́га ваговá;
н. **ви́димое** напру́га ви́дима;
н. **допуска́емое, допу́стимое** на-
пру́га допу́стима;
н. **несимметри́чное** напру́га не-
симметри́чна;
н. **объёмное** напру́га об'ёмна;
н. **первичное** напру́га первинна;
н. **поверхностное** напру́га по-
верхне́ва;
н. **постоя́нное** напру́га пості́йна;
н. **преде́льное** напру́га грани́ч-
на;
н. **разруша́ющее** напру́га руйну́-
юча;
н. **разрывно́е** напру́га розривна́;
н. **растя́гивающее** напру́га роз-
тяжна́;
н. **температу́рное** напру́га тем-
перату́рна;
н. **тепловóе, термі́ческое**; напру́-
га тепловá, термі́чна.
напряжённость (*топки, поля*) на-
пру́женість, -ності.
напряжённый (*бетон, соединении*)
напру́жений.
напуск напуск, -ку.
напускной напускний.
наращивание (*сетей, проводки*)
наро́щення, наро́щування.
нарезка 1) (*резьба*) нарі́зка, різь,
-зі; 2) (*процесс*) нарі́зка (*на-*
з-оконч. — *ещё*) нарі́зування;
н. **винтова́я** нарі́зка гвинтова́;
н. **внутренняя** нарі́зка внутрі́ш-
ня;
н. **га́ечная** нарі́зка гайкова́;
н. **га́зовая** нарі́зка га́зова;
н. **двух-, трёх-, многоходовáя**
нарі́зка дво-, три-, багатохо-
дова́;

нарезка дифференциальная нарі́з-
ка диференціа́льна;
н. **дюймо́вая** нарі́зка дюймо́-
ва;
н. **квадратная** нарі́зка квадрáт-
на;
н. **круглая** нарі́зка кругла́;
н. **ле́вая** нарі́зка лі́ва;
н. **метри́ческая** нарі́зка метри́ч-
на;
н. **нару́жная** нарі́зка зовні́шня;
н. **одно-, двух-, многои́точная**
нарі́зка одно-, дво-, багато-
ниткова́;
н. **одно-, двухсто́ронняя** нарі́зка
одно-, двобі́чна;
н. **остроуго́льная** нарі́зка остро-
ку́тна;
н. **пра́вая** нарі́зка пра́ва;
н. **прямоуго́льная** нарі́зка пря-
моку́тна;
н. **треуго́льная** нарі́зка трику́т-
на;
н. **тру́бная** нарі́зка тру́бна.
нарезной 1) (*имеющий нарезку*)
нарі́зний; 2) (*инструмент*) на-
рі́зувальний.
нарост (*на трубах*) на́ріст, -ро-
сту;
н. **шла́ковый** на́ріст шла́ковий.
нару́жный (*обмер, температура*)
зовні́шній.
наса́дка 1) (*насаженная часть*)
наса́дка; 2) (*действие*) наса́дка,
наса́джування, наса́дження;
н. **винтообра́зная** наса́дка гвин-
топоді́бна;
н. **вразбе́жку** наса́дка врозбі́г;
н. **враща́ющаяся** наса́дка обер-
то́ва;
н. **канáльная** наса́дка канáль-
на;
н. **каплеула́вливающая** наса́дка
краплевлóвна;
н. **колпáчковая** наса́дка ковпáч-
кова́;
н. **кускова́я** наса́дка кускова́;
н. **лежа́щая беспоря́дочно** наса́д-
ка безла́дна;
н. **насы́пная** наса́дка насипна́;
н. **перевáлочная** наса́дка пере-
ва́лочна;

наса́дка подъя́мноло́пастная на́с-
са́дка підйомнолопатєва;

н. **пластинчатая** наса́дка пла-
стинчаста;

н. **правильно укладенная** наса́д-
ка правильно укладєна;

н. **пропеллерная** наса́дка пропє-
лєрна;

н. **распределительная** наса́дка
розподільна;

н. **ребристая** наса́дка ребріста;

н. **регенеративная** наса́дка реге-
неративна;

н. **рѣчная** наса́дка рєйкова;

н. **седлообразная** наса́дка сїдло-
подібна;

н. **сѣкторная** наса́дка сєкторна;

н. **теплообменная** наса́дка тепло-
обмінна;

н. **фильтрующая** наса́дка філь-
трувальна;

н. **хордовая** наса́дка хордова.

насадно́й (о трубе) насадний.

наса́док наса́док, -дка;

н. **завихряющий** наса́док завї-
хрювальний;

н. **конический** наса́док конічний;

н. **оросительный** наса́док зрошу-
вальний;

н. **профилированный** наса́док
профільований;

н. **расширяющийся, расширен-
ный** наса́док розширений;

н. **сужающийся, суженный** наса́-
док звужений;

н. **цилиндрический** наса́док ци-
ліндричний.

наса́дочный (скруббер) наса́дко-
вий.

насо́с насо́с;

н. **багерный** насо́с багерний;

н. **бесклапанный** насо́с безкла-
панний;

н. **беспоршневой** насо́с беспорш-
невий;

н. **буровой** насо́с буровий;

н. **бустерный** насо́с бустерний;

н. **вакуумный** насо́с вакуумний;

н. **водокольцевой** насо́с водо-
кольцевий;

н. **водоплѣночный** насо́с водо-
плівковий;

насо́с водоподъя́мный насо́с водо-
підйімальний;

н. **водоструйный** насо́с водостру-
йний;

н. **всасывающий** насо́с всмо́кту-
вальний, всмо́ктуючий;

н. **вытяжной** насо́с витяжний;

н. **гидравлический** насо́с гідрав-
лічний;

н. **двойного действия** насо́с по-
двійної дії;

н. **диафрагменный** насо́с діа-
фрагмовий;

н. **дифференциальный** насо́с ди-
ференціальний;

н. **-дуплекс, двойной** насо́с-дў-
плекс, подвійний;

н. **золотниковый** насо́с золотни-
ковий;

н. **зубчатый** насо́с зубчастий;

н. **камерный** насо́с камерний;

н. **кислотоупорный** насо́с кисло-
тотривкий;

н. **клапанный** насо́с клапанний;

н. **крыльчатый** насо́с крильча-
стий;

н. **лопаточный** насо́с лопатко-
вий;

н. **мембранный** насо́с мембран-
ний;

н. **мокроевоздушный** насо́с мо-
кроповітряний;

н. **нагнетательный** насо́с нагні-
тальний, нагнітний;

н. **наддувочный** насо́с надду-
вальный, наддувний;

н. **одно-, двухкорпусный** насо́с
одно-, двокорпусний;

н. **одно-, двух-, трёхступенчатый**
насо́с одно-, дво-, трисхідчас-
тий;

н. **осевой** насо́с осьовий;

н. **откачивающий** насо́с відкачу-
вальний;

н. **паровоздушный** насо́с паро-
повітряний;

н. **пароструйный** насо́с паростру-
йний;

н. **перекачивающий** насо́с пере-
качувальний;

н. **питательный, питающий** на-
со́с живильний;

насос плу́нжерный насос плу́н-
жерный;
н. пневматический насос пнев-
матичний;
н. подкачивающий насос підка-
чувальний;
н. подпиточный насос підживлю-
вальний, підживний;
н. пожарный насос пожежний;
н. поршневой насос поршневий;
н. приводной насос приводний,
н. продувочный, продувной на-
сос продувальный, продувний;
н. прокачивающий насос прока-
чувальний;
н. промысловый, промывной на-
сос промивальный, промив-
ний;
н. пульверизационный насос
пульверизаційний;
н. ротационный насос ротацій-
ний;
н. сетевой насос сітьовий;
н. -смплекс насос-смплекс, -су;
н. сифонный насос сифонний;
н. скальчатый насос скальча-
стый;
н. смазочный насос мастильний;
н. смывной, смывочный насос
змивний, змивальний;
н. струйный насос струмінний;
н. тепловой насос тепловий;
н. топливный насос паливний;
н. торфяной, торфосос насос
торфовий, торфосос;
н. турбинный, турбонасос насос
турбінний, турбонасос;
н. центробежный насос відцент-
ровий;
н. циркуляционный насос цирку-
ляційний;
н. ежектирующий насос ежекту-
вальний;
н. эксцентриковый насос экс-
центриковий.
насос-ускоритель насос-прискорю-
вач.
насос-форсунка насос-форсунка.
насос-элеватор насос-елеватор, -ра;
н.-э. водоструйный насос-елева-
тор струмінний.
насосная суц. насосна, -но́й;

насосная багерная насосна багер-
на;
н. береговая насосна берегова.
насосный насосний.
насосостроительный насособудів-
ний.
настенный (экран, перегреватель)
настінний.
настил 1) (настланное) настил,
-лу; 2) (процесс) настилення;
(неоконч. — ещё) настилан-
ня;
н. дощатый настил дощаний.
настильность (факела, пламени)
настильність, -ности.
настройка (регулятора) настрой-
ка; (неоконч. процесс) настрó-
ювання;
н. динамическая настройка ди-
намична.
настыль (в газопроводах) нас-
тиль, -лі;
н. шлаковая настиль шлакова.
насыпной (вес, конус) насипний.
насыщение насыщения; (неоконч.
действие — ещё) насичування.
насыщенный (пар, раствор) насі-
чений.
натрий натрій, -рію.
натрий-катионирование Na-катио-
нирование натрий-катионування;
Na-катионування.
натрий-катионит, Na-катионит на-
трій-катионіт, -ту; Na-катионіт,
-ту;
натурный (об испытаниях, наблю-
дениях) натурний.
натяжение 1) (состояние) натяг,
-гу; 2) (процесс) натягнення;
(неоконч. — ещё) натягання;
н. поверхностное натяг поверх-
невий;
н. первоначальное натяг почат-
ковий;
н. упругое натяг пружний.
натяжной, натягивающий (трос)
натяжний.
науглероживание вуглецювання.
науглероживающий (процесс, ве-
щество) вуглецювальний.
научно-исследовательский науко́во-
дослідний.

нафталін нафталін, -ну.
нафтён нафтён, -ну.
нафтёновый нафтёновый.
нахлѣстка (тип соединения) на-
пўсток, -тка, напўстка.
начальный (период, положение)
початковий.
неадиабатический, неадиабатный
(процесс) неадиабатний.
неактивированный неактивований.
небаланс (измерителя) небаланс,
-су.
нёбо (топки) піднебіння.
невентилируемый (прослок возду-
ха) невентильований.
невозврат, невозвращение (конден-
сата) неповёрнення.
невоспламеняемость незаймістість,
-тості.
невязка (баланса) нев'язка.
негорючий негорючий.
недействующий (механизм, маши-
на) недіючий.
недобор (тяги) недобір, -бору.
недовыработка (энергии) недові-
роблення, недовіробка.
недогоревшие остатки (топлива)
недогарки, -ків.
недогоревший недогорілий.
недогрев недогрів, -ву.
недогрузка (машин, двигателей)
недовантаження.
недодача (энергии) недодача.
недожог недопал, -лу.
недоиспользование (энергии) недо-
використання.
недокал недогарт, -ту.
недокаленный (о стали) недогар-
тований.
недококсованный недококсований.
недомолотый (о топливе) недоме-
лений.
недорез (трубы) недоріз, -зу.
недорекупация недорекупація.
недостаток 1) (воздуха, тяги) не-
достача, нестача; 2) (изъян)
вада, дефект, -ту;
н. временный (тяги) нестача
тимчасова;
н. постоянный нестача постій-
на.

недостаточный (подвод воздуха)
недостатний.
независимый (параметр) незалеж-
ний.
незамерзающий (раствор) неза-
мерзающий.
незамкнутый (цикл) незамкнений,
незамкнутый.
незатухающий (о колебаниях) не-
згасающий.
неисправность (прибора, машины)
несправність, -ності.
нейтрализатор нейтрализатор, -ра.
нейтрализация нейтралізація.
нейтрализованный (раствор) ней-
тралізований.
некоксующийся (уголь) некоксив-
ный.
неконденсирующийся (газ) некон-
денсований.
некорродируемый (материал) не-
кородований.
нелегированный нелегований.
нелетучий 1) нелетучий, 2) (неуле-
тучивающийся) нелеткий.
ненасыщенный (пар, раствор) не-
насыщенный.
необогашенный (о топливе) неза-
гачений.
необогреваемый (барабан) необі-
гріваний.
необожженный (кирпич) невіпалс-
ный.
необработанный необроблений.
необратимость необоротність, -но-
сті.
необратимый (процесс) необорот-
ный.
неон неон, -ну.
неопределимый мат. невизначний.
неорганический (состав) неорга-
нічний.
неострота (диафрагмы) негостр-
та.
неотопливаемый (о помещении)
неопалюваний.
неплавкий неплавкий.
неплотность 1) (консистенции) не-
плотність, -ності; 2) (прилегания,
соединения) нещільність, -ності.
неплотный неплотный, нещільный
неподвижный нерухомый.

неполадка (в работе машин) неполадка.

неполноподъёмный (клапан) неполнопідійомний.

неполнота (горения) неповнота;

н. механическая неповнота механічна;

н. химическая неповнота хімічна.

неполный (о сгорании) неповний.

непосредственный (о действии) безпосередній.

непостоянство (нагрузки, давления) непостійність, -ності.

непрерывно действующий (о печи) безперервно діючий.

непрерывный (процесс, подпитка) безперервний.

непровар (шва) непровар, -ру.

непроводник непровідник, -ка.

непроводящий (слой, материал) непровідний.

непрогар (топлива) непрогар, -ру, непрогоряння.

непроизводительный (расход тепла) непродуктивний.

непроницаемый (об ограждении) непроникний.

непрочность (крепления) неміцність, -ності.

неравномерность нерівномірність, -ності;

н. остаточная нерівномірність залишкова.

неразрезной (клапан) нерозрізний.

неразрывность (струи) нерозривність, -ності.

нерастворимый (о соли) нерозчинний.

нереверсируемость, нереверсивность (двигателя) нереверсованість, -ності; нереверсивність, -ності.

нержавеющий (чугун) нержавіючий.

несветящийся (о пламени) невігний.

несгораемый (о сооружении) неспалімий.

несжимаемость нестисливість, -вості.

несжимаемый (о жидкости) нестисливий.

несмачиваемый (о поверхности) незмочуваний.

несмесимый (раствор) незмішуваний.

несовпадение (оборотов) незбіг, -гу, незбіжність, -ності.

неспекающийся (уголь) неспіклівий.

несплавление (стыков) несплавлення.

нестационарный нестационарний.

нестойкий, неустойчивый (процесс) нестійкий; (непостоянный) несталий.

несущий (канат, конструкция) несучий.

нетеплоёмкий (о печи) нетеплоёмкий.

нетеплопроводность нетеплопровідність, -ності.

нетоксичность (газа) нетоксичність, -ності.

неуравновешенный незрівноважений.

неустановившийся (режим) неусталенний, несталий.

неустойчивый, нестойкий (процесс, горение) нестійкий.

неучтённый (о потерях) неврахований.

нефтегазовый (промысел) нафтогазовый.

нефтедобыча нафтовидобуток, -тку; (неоконч. процесс) нафтодобування.

нефтедобывающий (район) нафтодобувний.

нефтезавод нафтозавод, -ду.

нефтемёр нафтомір, -ра;

н. суммирующий нафтомір підсумовуючий.

нефтемёрный нафтомірний.

нефтенасосная суш. нафтонасосна, -ної.

нефтеносный нафтоносний.

нефтеочистительный нафтоочисний.

нефтеперегонка нафтоперегонка.

нефтеперегонный нафтоперегонний.

нефтеперерабатывающий нафтопереробний.

нефтепереработка нафтопереробка.
нефтеподъёмник нафтопідіймник.
нефтепровод нафтопровід, -воду.
нефтепродукт нафтопродукт, -ту.
нефтепромысел нафтопромісел,
-слу.

нефтепромышленность нафтопро-
мисловість, -вості.

нефтепромышленный нафтопроми-
словий.

нефтеразведка нафторозвідка.

нефтесборник нафтозбірник.

нефтеотопливо нафтопаливо.

нефтехранилище нафтохвище.

нефть нафта;

н. ароматическая нафта арома-
тична;

н. лёгкая нафта легка;

н. нафтенная нафта нафтенно-
ва;

н. парафиновая нафта парафи-
нова;

н. сырая нафта сирова;

н. тяжёлая нафта важка.

нефтяной нафтовий.

нефтянка (двигатель) нафтян-
ка;

н. калоризаторная нафтянка ка-
лоризаторна.

нечувствительность (регулятора)
нечутливість, -вості.

неэкранированный неекраниваний.

нигрёл нигрёл, -лу.

нигреловый нигреловий.

нижний (предел, разводка) ніж-
ний.

низинный, низовой (торф) низин-
ний, низовий.

низкокалорийный низькокалорій-
ний.

низкокачественный (о топливе)
низькоякісний.

низкокипящий (углеводород) низь-
кокиплячий.

низколегированный низьколегова-
ний.

низконапорный низьконапірний.

низкооктановый низькооктановий.

низкопосаженный (котёл, топка)
низькопосаджений.

низкосортный (о топливе) низько-
сортний.

низкотемпературный низькотемпе-
ратурний.

низкоцетановый (о топливе) низь-
коцетановий.

низкочастотный низькочастотний.

низкошахтный (о печи) низько-
шахтний.

никелированный нікельований.

нікель нікель, -лю.

ніпель ніпель, -ля;

н. калиброванный ніпель каліб-
рований.

нисходящий (дымоход, поток)
низхідний.

нитка (газопровода, винта) нитка.

нитрат нітрат, -ту.

нитроспирт нітроспирт, -ту.

нитроуглеводород нітровоуглево-
день, -дню.

ниша ніша;

н. компенсаторная ніша компен-
саторна.

н. подоконная ніша підвіконна;
новоасбозурит новоазбозурит, -ту.

нож ніж (род. ножа);

н. подрезной ніж підрізний.

нож-скребок ніж-скребок, -бка.

ножевой ножовий.

ножка ніжка;

н. отъёмная ніжка віднімна,
відіймна;

н. переставная ніжка переставна;

н. Т-образная ніжка Т-подібна.

ноздреватость ніздрюватість, -тості.

ноздреватый (шлак, кокс) ніздрю-
ватий.

номинальный (расход) номіналь-
ний.

номограмма номограма;

н. смешанная номограма змі-
шана.

нонан нонан, -ну.

нория норія.

норма норма;

н. сигнальная (газа) норма си-
гнальна.

нормализация нормалізація.

нормальный пар (при 1 ата) нор-
мальна пара.

норматив норматів.

нормативный (размер, величина)
нормативний.

нормирование нормування;
н. техническое, технормирование нормування технічне, технормування.
нос (*детали*) ніс (*род. носа*);
н. утиный (*горелки*) ніс качіний.
носик (*горелки*) носик.
носитель (*тепла*) носій, -сія;
н. промежуточный носій проміжний.
нужды потреби, -рѣб;
н. производственные потреби виробничі;
н. собственные потреби власні.

нулевой (*о линии, положении*) нульовий.
нуль нуль, -ля;
н. абсолютный нуль абсолютний.
нутромѐр нутромір, -ра;
н. индикаторный нутромір індикаторний.
нутч-фильтр нутч-фільтр, -ра.
ныряющий (*якорь, реле*) пірнаючий.
ньювелевый ньовелевий.
ньюель ньовель, -ля.

О

обва́л (*зола, топлива*) обва́л, -лу.
обва́рка (*труб*) обва́рка; (*неоконч. действие — ещё*) обва́рювання.
обво́д (*в трубопроводах*) обво́д (*род. обво́ду*);
о. нару́жный обво́д зовнішній;
о. уравни́тельный обво́д зрівняльний.
обводне́ние обводнення; (*неоконч. процесс — ещё*) обводнювання.
обводно́й, обводно́й (*газоход*) обво́дний.
обвола́кивающий (*антинакипин*) обвола́кальний, обвола́каючий.
обва́зка обва́зка.
обва́зочный, обва́зочный (*каркас*) обва́зувальний, обва́зний.
обгора́ние обгора́ння.
обгора́ть, обгоре́ть обгора́ти, обгора́ти.
обгоре́вший, обгоре́лый (*колосник*) обгора́лий.
обдува́ть, обду́ть обдува́ти, обду́ти.
обду́вка (*поверхностей нагрева*) обду́вка; (*неоконч. процесс — ещё*) обдува́ння.
обду́вочный, обдувно́й обдувний, обдува́льний.
обедне́вший (*о горючей смеси*) збі́дний.
обедне́ние (*горючей смеси*) збі́д-

нення, збі́діння, збі́днювання.
обедне́нный збі́дений.
обедни́тельный, обедня́ющий (*канал*) збі́днювальний, збі́днюючий.
обедня́ть, обедни́ть (*горючую смесь*) збі́днювати, збі́днити.
обедня́ться, обедне́ть збі́днювагися, збі́днити.
обезбиту́минирование знебі́тумування.
обезбиту́минированный (*о смоле*) знебі́тумований.
обезво́живание знево́днювання, обезво́днювання;
о. искусственное знево́днюва́ння, обезво́днюва́ння штучне;
о. механи́ческое знево́днювання, обезво́днювання механі́чне;
о. теплово́е знево́днювання, обезво́днювання теплово́е.
обезво́живать, обезво́дить знево́днювати, знево́днити, обезво́днювати, обезво́днити.
обезво́живающий (*грохот*) знево́днюва́льний, обезво́днюва́льний.
обезга́женный (*о воде*) знега́жений.
обезга́живание, обезга́жение (*воды*) знега́жування.
обезгра́фиченный знеграфі́чений.
обезгра́фичивание знеграфі́чування.

обезграфичивающий (об установке) знеграфичувальний.

обезжиренный обезжирений, знежирений, знемаснений.

обезжиривание обезжирювання, знежирювання; (очистка от замасленности поверхностей, контактов) знемаснювання, знемаснення.

обезжиривающий (об установке) знежирювальний, обезжирювальний; обезжирюющий; (о замасленности) знемаснювальний.

обеззольвание знезольювання, обеззольювання.

обезмасленный (о воде) знемаслений, обезмаслений.

обезмасливание знемаслювання, обезмаслювання.

обезуглерожженный зневугледцювання.

обезуглерожживание зневугледцювання.

обёртка 1) (процесс) обгортання, обгортання; 2) (материал) обгортка;

о. защитная, защищающая обгортка захисна;

о. усиливающая, усильтельная обгортка підсилювальна, підсилююча.

обёрточный обгортковий.

обескислороженный (о воде) знекиснений.

обескислороживание знекиснювання, знекиснення.

обескислороживающий (об установке) знекиснювальний, знекиснюющий.

обескремнённый (о воде) знекремнённый.

обескремнивание знекремнювання, знекремнення.

обеспыленность обезпыленість, -ности.

обеспыленный (воздух) обезпылений.

обеспыливание обезпылювання, обезпыления.

обеспыливающий (об устройстве) обезпылювальний, обезпылюющий.

обессеренный (газ) знесірчений.

обессеривание знесірчування, знесірчення.

обессеривать, обессерить знесірчувати, знесірчити, обезсірчувати, обезсірчити.

обессмоленность знесмолєність, -ности.

обессмоленный знесмолений.

обессмоливание знесмолювання, знесмолєння.

обессоленный (о воде) обезсолений.

обессоливание, обессоление обезсолювання, обезсоленєння.

обессоливающий (об установке) обезсолювальний.

обесфеноливание, обесфеноление знефенолювання, знефеноленєння.

обесфеноливающий (агрегат) знефенолювальний.

обесцвеченный (о жидкости) знебарвлений, обезбарвлений.

обесцвечивание, обесцвечение знебарвлювання, знебарвлення, обезбарвлювання, обезбарвлення.

обесценивание (энергии) знецінювання, знецінення.

обескислородный, обескислородный (о дровах) обезкислений.

обечайка обичайка;

о. футерованная обичайка футерована.

обжечь (ся) см. обжигать(ся).

обжиг випалювання; випал, -лу;

о. агломерационный випалювання агломераційне;

о. восстановительный випалювання відновне;

о. одно-, двухступенчатый випалювання одно-, двосхідчаєте;

о. окислительный випалювання окисне;

о. предварительный випалювання попередне.

обжигальщик випалювач; -щица, випалювачка.

обжигательный, обжигальный випалювальний.

обжигать(ся), обжечь(ся), випалювати(ся), випалити(ся).

обжиговый (об изделиях) випальний.

обжим обтиск, -ску, обтискання; (неоконч. действие — ещё) обтискування.

обжимка (об инструменте) обтискач, -ча.

обжимный, обжимочный (инструмент) обтискний, обтискальний.

обкатка, обкатывание (машин и двигателей) обкатка; (неоконч. процесс — ещё) обкатування.

обкатный, обкаточный (период) обкатний.

обкладка (действие) обкладка; (неоконч. — ещё) обкладання; (материал) обкладка.

облагораживание (топлива) облагороджування.

облагороженный (о топливе) облагороджений.

область (сфера действия) ділянка;

о. **автомодельная** ділянка автомоделна;

о. **вихревая** ділянка вихрова;

о. **высокотемпературная** ділянка високотемпературна;

о. **диффузионная** ділянка дифузійна;

о. **кинетическая** ділянка кінетична;

о. **низкотемпературная** ділянка низькотемпературна;

о. **переходная** ділянка перехідна;

о. **среднетемпературная** ділянка середньотемпературна.

облегченный облегшений, полегшений.

обледенение (ограждений) обледеніння.

облицованный облицьований.

облицовка облицювання; (неоконч. действие — ещё) облицювання.

облицовочный, лицевой облицювальний, лицювальний.

облицовывать, облицевать облицювати, облицювати.

облопаченный (диск, венец) облопачений.

облопачивание облопачування.

облопачивать, облопачить облопачувати, облопачити.

облучательный, облучающий (о способности тел) опромінний, опромінюючий, опромінювальний.

облучать(ся), облучить(ся) опромінювати(ся), опромінити(ся).

облучение опромінювання, опроміннення;

о. **внешнее** опромінювання зовнішнє;

о. **внутреннее** опромінювання внутрішнє.

облучённость опроміненість, -ності.

обмазка обмазка; (неоконч. действие — ещё) обмазування;

о. **газонепроницаемая** обмазка газонепроникна;

о. **шамотноцементная** обмазка шамотноцементна.

обмазочный (материал, изоляция) обмазувальний.

обматывать, обмотать (изоляцией) обмотувати, обмотати.

обмен обмін, -ну;

о. **анионный** обмін аніонний;

о. **катионный** обмін катіонний;

о. **конвективный** обмін конвективний;

о. **кондуктивный** обмін кондуктивний;

о. **радиационный** обмін радіаційний.

обменный (о реакции) обмінний.

обмер обмір, -ру; (неоконч. процесс — ещё) обмірювання;

о. **внутренний** обмір внутрішній;

о. **наружный** обмір зовнішній.

обмотка (трубопроводов) обмотка, (неоконч. процесс — ещё) обмотування;

о. **изоляционная** обмотка ізоляційна;

о. **крепёжная** обмотка кріпильна;

о. **одно-, двух-, многослойная** обмотка одно-, дво-, багатошарова.

обмóточний (*материал*) обмóту-
вальний.
обмурóвка обмурівка; (*процесс — ещё*) обмурóвування, обмуру-
вання;
о. **облегчённая** обмурівка облёг-
шена;
о. **огнеупóрная** обмурівка вогне-
тривка;
о. **одно-, двухслóйная** обмурів-
ка одно-, двошарóва;
о. **натру́бная** обмурівка натру́б-
на.
обмурóвывать, обмуро́вать обму-
ровувати, обмурува́ти.
обмурóвочный (*каркас*) обмуру-
вальний.
обмы́вка, обмы́вание (*поверхно-
стей*) обмива́ння.
обмы́ливание (*соединений труб*)
обмйлювання, обмйлення.
обна́ру́жение (*утечек*) виявлення;
(*неоконч. процесс — ещё*) ви-
явля́ння.
обога́тительный (*об установке*)
збага́чувальний.
обогаш́ение збага́чення; (*неоконч.
процесс — ещё*) збага́чування;
о. **мо́крое** збага́чування мо́кре;
о. **пневматическое** збага́чування
пневматичне;
о. **сухóе** збага́чування сухе.
обогаш́енный (*уголь*) збага́чений.
обогр́ев обігрів, -ву;
о. **га́зовый** обігрів га́зовий;
о. **ко́свенный** обігрів посередній;
о. **паровóй** обігрів паровий;
о. **прямóй** обігрів безпосеред-
ний;
о. **электри́ческий** обігрів елек-
три́чний.
обогрева́емый (*участок*) обігрива́-
ний, огріваний.
обогрева́ние обігрива́ння.
обогрева́тельный, обогрева́ющий
(*поток, пар*) обігрива́льний, обі-
грівний, огрівальний, огрівний.
обогрева́ть(ся), обогреть(ся) обі-
грива́ти(ся), обігрі́ти(ся), огрі́-
ва́ти(ся), огрі́ти(ся).
обод обід (*род. обода*);
о. **зубча́тый** обід зубча́стий;

обод клиново́й обід клиновий;
о. **ступе́нчатый** обід східча́стий;
о. **съёмный** обід знімний.
обо́жжённый (*кирпич*) випалений.
обой́ма (*статора*) обойма.
оболо́чка оболóнка;
о. **асбесто́вая** оболóнка азбесто́-
ва;
о. **гидрозащитная** оболóнка гі-
дрозахисна;
о. **железобетóнная** оболóнка за-
лізобетóнна;
о. **монолитная** оболóнка моно-
літна;
о. **сбо́рная** оболóнка збірна;
о. **смоляна́я** оболóнка смоляна́.
обо́рот (*труб, циркуляции*) обо-
ро́т, -ту; (*вала, колеса*) óберт,
-ту;
о. **непо́лный** обо́рот непо́вний;
обо́ротный (*поворотный*) обо́рот-
ний; (*относящийся к вращению
колеса, вала*) оберто́вий.
обо́роты пуско́вые óберти пуско́-
ві;
об-**ты** норма́льные óберти нор-
ма́льні;
об-**ты** разно́сные óберти роз-
но́сні.
обору́дование устаткува́ння; (*не-
оконч. процесс — ещё*) устатко́-
вування;
о. **лабора́торное** устаткува́ння
лабора́торне;
о. **машинное** устаткува́ння ма-
шинне;
о. **противопожа́рное** устаткува́н-
ня протипоже́жне;
о. **силово́е** устаткува́ння сило-
ве́;
о. **тепломехани́ческое** устатку-
ва́ння тепломехані́чне.
обору́довать устатко́вувати, устат-
кува́ти.
обра́бка обрóбка, обрóблення;
(*неоконч. процесс — ещё*) об-
робля́ння, обрóблювання;
о. **внутрикотло́вая** (*воды*) об-
рóбка внутрішньокотло́ва;
о. **высокотемперату́рная** обрóбка
високотемперату́рна;
о. **горя́чая** обрóбка гаря́ча;

обработка докотловая обробка докотлова;

о. искровая обробка іскрова;

о. кислотная обробка кислотна;

о. машинная обробка машинна;

о. низкотемпературная обробка низькотемпературна;

о. скоростная обробка швидкісна;

о. тепловая, термическая обробка теплова, термічна;

о. холодная обробка холодна;

о. черновая обробка чорнова;

о. чистовая обробка чистова.

образец зразок, -зкз;

о. испытательный зразок випробний.

образование утворювання, утворення;

о. пара, парообразование пароутворювання, пароутворення.

образующий (об окружности) мит. твірний.

обрамляющий (каркас) обрамляльний, обрамляючий.

обратимость оборотність, -ності.

обратимый (цикл, реакция) оборотний.

обратный (ход, клапан) зворотний.

обращенный (процесс, коромысло) обернений.

обрез (трубы) обріз, -зу.

обрезной, обрѐзочный (инструмент) обрізний, обрізувальний.

обруч обруч, -ча;

о. стяжной обруч стяжний.

обрыв, обрывание обрив, -ву, обривання.

обсадный (о трубе) обсадний.

обслуживание (машин) обслуговування, обслужування.

обслуживающий (персонал) обслуговуючий, обслужуючий.

обтекаемый (профиль, форма) обтічний.

обтекание обтікання;

о. безотрывное обтікання безвідривне;

о. стационарное обтікання стаціонарне.

обтекатель обтічник.

обтекающий (поток) обтікаючий.

обтирка обтирка, обтирання; (тряпка) ганчірка.

обтирочный (материал) обтиральний.

обточка обточка; (неоконч. процесс) обточування.

обточный (станок) обточувальний, обточний.

обугленный звуглений.

обуглероженный (о топливе) звуглецьований.

обуглероживание звуглецьовання, звуглецьовання.

обугливаемый (о топливе) звуглюваний.

обугливание, обугление звуглювання, звуглення.

обугливать, обуглить звуглювати, звуглити.

обуглившийся, обугленный (о дрвах) звуглілий.

обхват см. охват.

обход обхід, -ходу.

обходной (канал, трубопровод) обхідний.

обходчик (газопровода) обхідник; -ница обхідниця.

обшивка обшивка; (процесс — ещѐ) обшивання;

о. звукопоглощающая обшивка звукопоглинальна;

о. металлическая обшивка металева;

о. предохранительная обшивка запобіжна.

обшивочный, обшивной (материал) обшивальний, обшивний.

общедомовый (ввод) загальнодомовий, загальнобудинковий.

объект об'єкт;

о. одно-, двух-, многоёмкостный об'єкт одно-, дво-, багатоємкостний;

о. регулируемый об'єкт регульований;

о. регулирующий об'єкт регулюючий.

объём об'єм, -му;

о. водяной (котла) об'єм водяний;

объём молярный, мо́льный об'ём
молярный, мо́льный;
о. остаточный об'ём за́лишко-
вий;
о. паровой об'ём паровой;
о. парциальный об'ём парциаль-
ный;
о. питательный об'ём живиль-
ный;
о. приведённый об'ём звёдений;
о. удельный об'ём питомый.
объёмный (*вес, теплоёмкость*)
об'ёмный.
овализация (*цилиндра*) оваліза-
ція.
овалообразный, овальный овалопо-
дібний, овальный.
овальность овальность, -ности.
огарки (*топлива*) недогарки, -ків.
огибающий (*о поверхности*) обги-
нальний.
огнебезопасный огнебезпечний.
огневоздушный огнеповітряний.
огневой огоньовий, огоньевий.
огнеопасность огнебезпечність,
-ности.
огнеопасный огненебезпечний.
огнепреградитель огненеперегород-
ник.
огнепреградительный огненеперего-
родний.
огнепровод огоньпровід, -воду.
огнестойкий огнестійкий.
огнестойкость огнестійкість, -ко-
сті.
огнетушитель огнегасник.
огнетушительный огнегасный.
огнеупор огоньтрів, -ву;
о. пористый огоньтрів порис-
тий.
огнеупорность огоньтрівкість, -ко-
сті.
огнеупорный огоньтривкий.
оголение (*от изоляции*) оголюван-
ня, оголення.
огонь огонь (*род. огонь*);
о. бегущий, бегающий (*горелки*)
огонь бігающий;
о. сильный огонь сильний;
о. слабый огонь слабкий;
о. умеренный огонь помірний.
оградительный, ограждающий (*ба-*

рьер, кожу) огорождувальний,
огородний.
ограждать(ся), оградить(ся) ого-
роджувати(ся), огородити(ся).
ограждение огорождения, оgoro-
жа;
о. одно-, двух-, многослойное
огорождения одно-, дво-, ба-
гатошарове;
о. однородное огорождения од-
норідне;
о. строительное огорождения бу-
дівельне;
о. теплозащитное огорождения
теплозахисне.
ограничение (*подачи, подъёма*)
обмеження; (*неоконч. дей-*
ствие — ещё) обмежування.
ограниченный (*объём, сфера*) об-
межений.
ограничитель обмежник;
о. механический обмежник ме-
ханічний;
о. одно-, двухсторонний обмеж-
ник одно-, двобічний.
ограничительный обмежувальний,
обмежний.
одинарный (*компенсатор*) одинар-
ный.
одиночный (*насос, двигатель*) оди-
нний.
однобалочный однобалочный.
однобарабанный однобарабанный.
одновальный одновальный.
одновенечный (*диск турбины*) од-
новінцевий.
одновитковый одновитковий.
одновременность (*действия ма-*
шин) одночасність, -ности.
одноднщевый одноднщевий.
однодырчатый (*о сопле*) однодір-
частий.
одноёмкостный одноёмкісний.
одножаротрубный одножаротруб-
ный.
одножелобчатый одножолобчастий.
однозаходный (*о нарезке*) одноза-
хідний.
однозённый одноланковий.
однозначность (*параметров*) одно-
значність, -ности.
однозённый однозённый.

одноімпульсний одноімпульсний.
 однокамерний однокамерний.
 однокаскадний однокаскадний.
 одноковшовий одноковшовий.
 одноколенчатий одноколінчастий.
 одноколінний одноколінний.
 однокольцевий однокілецевий.
 одноко́нтурний (о системе) одно-
 контурний.
 одноконфóрочный одноконфóрко-
 вий.
 одноко́рпусный одноко́рпусний.
 однокра́тний (крекинг, циркуля-
 ция) однокра́тний, одноразовий.
 однокривошипний однокривошип-
 ний.
 одномéрный (о течении) одному́р-
 ний.
 одномо́торный одномо́торний.
 одномотыле́вый см. однокриво-
 шипный.
 односто́йный (путь топливопода-
 чи) одностойковий.
 однообо́ротный (о печи) однообо-
 ротний.
 одноо́брный одноо́брний.
 однобóсный однобóсний, одноосьо-
 вий.
 однопе́тельный однопетельний.
 одноплéчий (рычаг) одноплéчий.
 одноплу́нжерный одноплу́нжерний.
 однопо́льный (электрофильтр) од-
 нопо́льний.
 однопо́точный однопо́токовий.
 однопро́водный однопро́відний.
 однопролётный однопрогінний.
 однопрядный (канат) односталко-
 вий.
 однопу́тний (об эстакаде) одно-
 колійний.
 однопучко́вый однопучковий.
 одноразме́рный однорóзмірний.
 однорóдность однорідність, -ності.
 однорóдный (о засыпке) однорід-
 ний.
 однорóторный однорóторний.
 однорыча́жный однава́жільний.
 одноря́дный однорядний.
 односеде́льный (клапан) односі-
 дельний.
 односе́точный односітковий.
 односі́тний односітовий.

односкáтный (о кровле) односкі́-
 лий.
 односкорлу́пный (канал) одношка-
 ралу́пний.
 односме́нный (о работе установ-
 ки) однозмінний.
 односплово́й односпловий.
 односре́зный однозрі́зний.
 одноство́рчатый (о дверке) одно-
 сту́лковий.
 одностеко́льный односткло́вий.
 односторо́нный (ввод) однобічний,
 односторо́нний.
 одностре́лочный (о приборах) од-
 нострі́лковий.
 одноступе́нчатый (компрессор, ко-
 лесо) односхі́дчастий.
 одноті́гельный однотігельний.
 одноті́пный (аппарат) одноті́п-
 ний.
 однотру́бный однотру́бний.
 однофа́зный однофа́зний.
 одноходово́й одноходовий.
 одноце́тный (об окраске пламе-
 ни) однокóлірний, одноба́рвний.
 одноцепно́й одноланцюго́вий.
 одноцилі́ндровый (насос) одноци-
 лі́ндровий.
 одношкі́вный одношкі́вний.
 одношпі́ндельный одношпі́ндель-
 ний.
 одноше́льный, одношелево́й (кли-
 пан) однощі́лінний.
 одноэксце́нтриковый одноексцен-
 триковий.
 одноэ́тажный одноповерхо́вий.
 одноя́русный одноя́русний.
 одора́нт одора́нт, -ту.
 одориза́тор одориза́тор, -ра.
 одориза́ция одориза́ція;
 о. барбота́жная одориза́ція бар-
 бота́жна;
 о. ка́пельная одориза́ція крап-
 лі́нна;
 о. скру́бберная одориза́ція скру́-
 бберна;
 о. фити́льная одориза́ція гнотю-
 ва.
 одориза́ционный, одори́рующий (об
 устано́вке) одориза́ційний, одо-
 рува́льний.
 одори́ровать(ся) одорувáти(ся).

одубина см. **отдубина**.
ожидаемый (о мощности) сподіваний.
ожигать(ся) зріджувати(ся).
ожигение зрідження; (неоконч. процесс) зріджування.
ожог опік, -ку.
озокерит озокерит, -ту.
озокеритовый озокеритовий.
озоление (топлива) озблення.
озон озон, -ну.
окалина мет. окалина.
окаинообразование окалиноутворювання, окалиноутворення.
окись, **окисел** хим. **окис**, -су.
окисление окислення;
о. каталитическое окислення каталітичне.
окисленный (уголь) окислений.
окислитель окислювач;
о. ракетный окислювач ракетний.
окислительный окислювальний, окисний.
окисляемость окисність, -ності.
окисный окисний.
окно вікно;
о. газоотборное вікно газодібірне;
о. загрузочное вікно завантажне;
о. наблюдательное, смотровое вікно спостережне, оглядове;
о. наддувочное вікно наддувне;
о. паровпускное вікно паровпускне;
о. паровыпускное вікно паровипускне;
о. пароотводящее вікно паровідвідне;
о. пароподводящее вікно паропідвідне;
о. продувочное вікно продувне, продувальне;
о. управляемое вікно кероване.
окнообразный вікноподібний.
окраска, **окрашивание** фарбування, пофарбування; (цвет) забарвлювання, забарвлення;
о. антикоррозионная пофарбування антикорозійне.

окрашенный пофарбований, забарвлений; ср. **окраска**.
округлённый округлений, закруглений.
окружающий (воздух, температура) навколишній, оточуючий.
окружность мат. коло;
о. образующая коло твірне.
окружный мат. коловий.
оксидирование оксидування.
оксидированный (о поверхности) оксидований.
октан октан, -ну.
октановый октановий.
олефин олефін, -ну.
олово олово.
омегообразный, **Ω-образный** (компенсатор) омегоподібний, Ω-подібний.
омеднение оміднення; (неоконч. процесс — ещё) оміднювання.
ометаемый (о площади) обмітаний.
ометание (лопатками) обмітання.
омметр омметр, -ра;
о. земной омметр земляний.
омываемый (пучок) обмиваний.
омывание обмивання;
о. поперечное обмивання поперечне;
о. продольное обмивання поздовжнє.
опалка обпалювання, обпалення;
о. газовая обпалювання газове.
опасный (о сечении, работе) небезпечний.
оператор оператор, -ра;
о. дифференциальный оператор диференціальний;
о. Лапласа оператор Лапласа.
операция операція;
о. наладочная операція налагоджувальна;
о. сборочная операція складальна.
опережать, **опередить** випереджати, випередити.
опережающий (запал) випереджальний, випереджуючий.
опережение випередження; (неоконч. действие — ещё) випереджання;

опережение линейное випереджан-
ня лінійне;

о. относительное випереджання
відносне.

опилки 1) (древесные) тёрса;
2) (металлические) ошурки,
-рок.

опилочный тёрсовый; ошурковый.

Ср. опилки.

оплавление оплавлення, оплав-
лення.

оплетённый (баллон) обплётений.

оплётка обплітка, обплётення; (не-
оконч. процесс — ещё) обплітан-
ня;

о. защитная обплітка захисна.

опора опора;

о. гребёчатая опора гребінчас-
та;

о. жёсткая опора жорстка;

о. катковая опора коткова;

о. качающаяся опора хитна;

о. козельковая опора козлова;

о. мёртвая опора мёртва;

о. неподвижная опора нерухо-
ма;

о. ножевая опора ножовая;

о. подвесная опора підвісна;

о. призматическая опора при-
зматична;

о. пружинящая, упругая опора
пружиниста, пружна;

о. роликовая опора роликова;

о. скользкая опора ковзная;

о. шарикоподшипниковая опора
шарикопідшипникова;

о. шарнирная опора шарнірна;

о. шаровая опора кульовая;

о. щитовая опора щитовая.

опораживающий (кран) спорож-
нявальний.

опорный опорный.

опорожнение (системы отопления)
спорожнювання, спорожнення.

опорожнить(ся), опорожнить(ся)
спорожняти(ся), спорожнити-
(ся).

опочный, опочковый опочный, опоч-
ковый.

определение визначення; (неоконч.
действие — ещё) визначання.

определитель визначник.

определяющий (критерий) визна-
чальний.

опреснение опріснювання, опріс-
нення.

опреснённый (о воде) опрісне-
ний.

опреснитель опріснювач.

опреснительный опріснювальний.

опробование випробування, випро-
бування;

о. наладочное випробування на-
ладоджувальне;

о. предпусковое випробування
передпускове.

опробованный (агрегат) випробу-
ваний.

опрокидной, опрокидывающийся
(колосник) перекидний.

опрокидывание (циркуляции, тяги)
перекидання.

опрокидыватель перекидач, -ча.

опрокидывающий (механизм) пе-
рекидальный, перекидающий.

оптимальный (режим, параметр)
оптимальный.

оптический (пиrometer) оптичний.

опуск (труб) опуск, -ку.

опускной (шибер) опускный.

опыт 1) (исследование) дослід,
-ду, дослідження; 2) (проба)
спроба; 3) (совокупность знаний,
навыков) досвід, -ду.

опытный дослідный; спробный; до-
свідный. Ср. опыт.

орган орган, -ну;

о. дроссельный орган дросель-
ный;

о. измерительный орган вимірю-
вальный;

о. исполнительный орган вико-
навчий;

о. командный орган командный;

о. распределительный орган роз-
подільный;

о. регулирующий орган регулю-
ющий.

органический (состав) органічний.
оргизоль оргізоль, -лю.

оребрение оребрения;

о. насадное оребрения насадне;

о. приварное оребрения привар-
не;

оребрёние про́волочное оре́брения дротя́нэ;

о. спіра́льное оре́брения спіра́льне.

оребрённый оре́брений.

орёх, орёшек (марка антрацита) горіх, горішок, -шка.

орёшковый (кокс, уголь) горішковий.

ориенти́рованный (режим) ориє́тований.

ориенти́ровочный (размер, измере́ние) ориє́товний.

ороси́тель зро́шувач;

о. ка́пельный зро́шувач краплі́ний;

о. плёно́чный зро́шувач плівко́вий.

ороси́тельный, ороша́ющий (конденсатор, газоочиститель) зро́шувальний, зро́шуючий.

ороша́емый (охладитель) зро́шуваний.

ороша́ть, ороси́ть зро́шувати, зроси́ти.

ороше́ние зро́шення; (неоконч. дей́ствие — ещё) зро́шування;

о. горя́чее зро́шення гаря́че;

о. холо́дное зро́шення холо́дне.

осади́тель оса́джувач.

осади́тельный (циклон, электрод) оса́джувальний, оса́дний.

оса́ждение оса́дження; (неоконч. дей́ствие — ещё) оса́джування.

оса́дка 1) (грунта, фундамента) осі́дання; 2) (пыли, взвесей) оса́джування, оса́дження.

оса́док оса́д, -ду, оса́док, -дку;

о. иловóй оса́д муловíй;

о. кристалли́ческий оса́д кристалі́чний.

оса́дочный оса́дочний; оса́джува́льный.

оса́ждаемость оса́джува́ність, -но́сті.

оса́дженный (катализатор) оса́джений.

освети́тельный осві́тлювальний.

осветле́ние (растворов) проясне́ния; (неоконч. процесс — ещё) проясню́вания.

осветлённый (от взвесей) проясне́ний.

осветля́ть, осветли́ть прояснювати, проясни́ти.

освеще́ние осві́тлення; (неоконч. дей́ствие — ещё) осві́тлюва́ння;

о. га́зовое осві́тлення га́зове;

о. естество́нное осві́тлення при́родне;

о. искусст́венное осві́тлення штуч́не.

освидетельст́вование (котлов) о́гляд, -ду;

о. внеочере́дное о́гляд позаче́рговий;

о. периоди́ческое о́гляд періо́дичний;

о. техни́ческое о́гляд техни́чний.

освобо́ждение (энергии) звільне́ния.

осевой о́совый.

оседа́ние см. осадка.

осесимметри́чный (поток) осесиме́тричний.

осере́днённый, усре́днённый усе́рде́нный.

ослабе́вание (натяжения) посла́бша́ния.

ослаби́тель посла́блювач.

осла́бление 1) (дей́ствие) посла́бле́ния; (неоконч. — ещё) посла́бля́ння; 2) (состоя́ние) посла́бле́ния.

ослабля́ющий, ослаби́тельный (фильм) осла́блява́льный.

осмо́л осмо́л, -лу, обмо́л, -лу.

осмо́лка осмо́лка, обмо́лка; (неоконч. дей́ствие — ещё) осмо́люва́ния, осмо́ления, обмо́люва́ния, обмо́ления.

осмоти́ческий (о давлении) осмо́ти́чный.

осмо́тр о́гляд, -ду;

о. буровóй о́гляд буровíй;

о. внутре́нный о́гляд внутрі́шний;

о. нару́жный о́гляд зовні́шний;

о. шурфовóй о́гляд шурфовíй.

осмо́трик (сетей) огля́дач (род. огля́дача).

оснащё́ние, осна́стка осна́щения;

(неоконч. процесс — ещё) осна-
щування.
оснащённый оснащений.
основание хим., стр. основа;
о. бетонное основа бетонна;
о. бұтовое основа бұтова;
о. дренажное основа дренаж-
на;
о. свайное основа пильова.
осреднённый см. усереднённый.
ОСТ (Общесоюзный стандарт)
ОСТ (Загальносоюзний стан-
дарт, -ту).
останов (приспособление) зупин-
ник;
о. аварийный зупинник аварій-
ний;
о. предохранительный зупинник
запобіжний.
остановка зупінка;
о. автоматизированная зупінка
автоматизована;
о. дистанционная зупінка ди-
станційна.
остановочный, останавливающий
(механизм, устройство) зупін-
ний.
остатки залишки, -ків;
о-ки битумные залишки бітумні;
о-ки древесные залишки дерев-
ні;
о-ки недогоревшие залишки не-
догорілі, недогарки, -ків;
о-ки нефтяные залишки нафто-
ві;
остаток 1) залишок, -шку; 2) мат.
остача;
о. водный залишок водний;
о. зольный залишок зольний;
о. коксовый вспученный залишок
коксвий спучений;
о. к. плотный залишок коксовий
плотний;
о. к. порошкообразный залишок
коксвий порошокватий;
о. к. сліпшийся залишок кок-
совий зліплий;
о. к. спёкшийся залишок коксо-
вий спіклий;
о. к. сплавленный залишок кок-
совий сплавлений;
о. коксовый умеренно плотный

залишок коксовий помірно плот-
ний;
остаточный, остающийся (об удли-
нении, напряжении) залишковий.
остирование остування.
остирванный остований.
остов (двигателя) кисть, -ка.
остроконечный (гребень) остро-
кінцевий.
остротá (настройки, кромки) гост-
ротá, гострість, -рості;
о. недостаточная гостротá недо-
статня.
остроугольный гострокутний.
острый (пар, кромка) гострий.
остывание остигання.
осушитель осушник, -ка.
осушительный, осушный осушу-
вальний, осушний.
осушка (газа) осушка, осушуван-
ня.
осциллограмма осцилограма.
осциллограф осцилограф;
о. безынерционный осцилограф
безінерційний;
о. катодный осцилограф катод-
ний;
о. магнитоэлектрический осцило-
граф магнітоелектричний;
о. многошлейфовый осцилограф
багатошлейфовий;
о. шлейфный, шлейфовый осци-
лограф шлейфовий.
ось вісь (род. осі);
о. вращающаяся вісь обертова;
о. мгновенная вісь миттєва;
о. шарнирная вісь шарнірна.
отáпливаемый (о помещении) опá-
люваний.
отáпливать(ся), отопить(ся) опá-
лювати(ся), опалити(ся).
отбел (чугуна) вибіл, -лу; вибі-
лювання.
отбелённый мет. вибілений.
отбеливать, отбелить мет. вибілю-
вати, вибілити.
отбелка мет. вибілка; (неоконч.
действие) вибілювання.
отбензинивать, отбензинить відбен-
зинювати, відбензинити.
отбензиненный (газ) відбензине-
ний.

отбензїнование відбензїнування.

отбѣй відбїй, -бѣю;

- о. **воздушный** відбїй повітряний;
- о. **паровой** відбїй паровий.

отбѣйник відбїйник;

- о. **лабиринтовый** відбїйник лабіринтовий.

отбѣйный відбїйний.

отбѣр (*пара, газа*) відбїр, -бѣру;

- о. **нерегулируемый** відбїр нерегульований;

- о. **одно-, двусторонний** відбїр одно-, двобічний;

- о. **одно-, двух-, трехступенчатый** відбїр одно-, дво-, трисхідчастий;

- о. **отопительный** відбїр опалювальний;

- о. **производственный** відбїр виробничий;

- о. **промежуточный** відбїр проміжний;

- о. **регенеративный** відбїр регенеративний;

- о. **регулируемый** відбїр регульований;

- о. **технологический** відбїр технологічний;

- о. **фланцевый** відбїр фланцевий.

отбѣрный 1) **отбираемый** (*пар, газ*) відбїраний; 2) **отбѣрочный** (*о машине*) відбїральний; 3) (*о качестве топлива*) добірний.

отбѣртѣванный відбѣртѣваний.

отбѣртѣвка відбѣртѣвка; (*процесс*)

відбѣртѣування, відбѣртування.

отбросной (*газ, тепло*) покідний.

отбросы покідь, -ді, покідьки, -ків;

- о. **тепловые** покідь тепловá;

- о. **топливные** покідь паливна.

отвáл 1) (*деталь*) відвáл, -ла; 2) *горн.* відвáл, -лу;

- о. **золотой** відвáл золотий.

отвердевание, отверждение (*шлака, смол*) твердіння, ствердіння.

отверстие ѓтвїр, -вору;

- о. **вентиляционное** ѓтвїр вентиляційний;

- о. **водопропускное** ѓтвїр водопротуский;

- о. **впрыскивающее** ѓтвїр впѣрскувальний, впѣрскувальний;

о. **впускное** ѓтвїр впуский;

о. **всасывающее** ѓтвїр всмѣктувальний;

о. **входное** ѓтвїр вхїдний;

о. **выпускное** ѓтвїр випуский;

о. **выхлопное** ѓтвїр вихлопний;

о. **выходное** ѓтвїр вихїдний;

о. **загрузочное** ѓтвїр завантажний;

о. **защѣлочное** ѓтвїр заклѣпочний;

о. **заливочное** ѓтвїр заливний;

о. **запальное, зажига́тельное** ѓтвїр запальний;

о. **заправочное** ѓтвїр заправний;

о. **калиброванное** ѓтвїр калїбрований;

о. **перепускное** ѓтвїр перепуский;

о. **притѣчное** ѓтвїр притѣчний, припливний;

о. **продувное, продувочное** ѓтвїр продувний, продувальний;

о. **пропускное** ѓтвїр пропуский;

о. **смазочное** ѓтвїр мастильний;

о. **смотровое, наблюдательное** ѓтвїр оглядѣвий, спостережний;

о. **спускное** ѓтвїр спуский;

о. **топочное** ѓтвїр тѣпковий;

о. **шлаковыпускное** ѓтвїр шлаковипуский;

о. **шурѣочное** ѓтвїр шурувальний;

о. **шелевидное, шелевое** ѓтвїр шїліний, шїлістий.

отвести см. **отводѣть**.

отвѣртка 1) (*инструмент*) вїкрутка; 2) (*процесс*) вїкручування, вїкручення.

отвѣс (*прибор*) стр. висѣк, -скá.

ответвѣтельный (*патрубок*) відгалужувальний.

ответвление відгалуження; (*неоконч. процесс — ещѣ*) відгалужування;

о. **штыкообразное** відгалуження штикоподїбне.

отвѣд відвїд, -вѣду, відвѣдення;

отвод дугообразный відвїд дугоподїбний;

отвод крутозагнутый відвід крутозагнутий.

отводимый (*о тепле*) відводжуванний.

отводить, отвести відводити, відвести.

отводной, отводящий, отводный (*о трубе*) відвідний.

отвоз, отвозка відвіз, -возу; відвезення;

о. вагонеточный відвіз вагонетковий.

отгб (*уплотнителя*) відгін, -ну.

отгон, отгонка відгін, -гону; (*неоконч. процесс — ещё*) відганяння.

отдаваемый (*пар, мощность*) віддаваний.

отдача 1) віддача; (*неоконч. процесс — ещё*) віддавання; **2)** (*производительность машин*) видатність, -ності;

о. механическая видатність механічна;

о. прямая (*в топке*) віддача пряма;

о. тепловая видатність теплова;

о. электрическая видатність електрична.

отдел відділ, -лу.

отделение (*учреждения, предприятия*) відділ, -лу, відділок, -лку, відділення; (*действие*) відділення; (*неоконч. — ещё*) відділяння;

о. бункерное відділ бункерний;

о. вентиляторное відділ вентиляторний;

о. дымососное відділ димососний;

о. компрессорное відділ компресорний;

о. котельное відділ котельний;

о. машинное відділ машинний;

о. насосное відділ насосний;

о. одоризационное відділ одоризаційний;

о. подготовительное відділ підготовчий;

о. размольное відділ молільний, розмілювальний;

отделение регуляторное відділ регуляторний;

о. трубное відділ трубний;

о. турбинное відділ турбінний;

о. угледробильное відділ вугледробильний.

отделитель віддільник;

о. магнитный віддільник магнітний.

отделительный віддільний, відділювальний.

отдельностоящий (*о трубе*) окремостоячий.

отдубина, одубина здубиця.

отдулина (*в котле*) видим, -му.

отепление отеплення; (*неоконч. действие — ещё*) отеплювання.

отеплять, отопить отеплювати, отеплити.

отжиг відпал, -лу; (*неоконч. действие — ещё*) відпалювання;

о. мягкий відпал м'який;

о. непобный відпал непобний;

о. открытый відпал відкритий.

отжигательный мет. відпалювальний.

отжигать, отжечь мет. відпалювати, відпалити.

отжим відтиск, -ку; (*процесс*) відтискання, відтіснення.

отжимный (болт) відтискний.

отказ (*механизма*) відказ, -зу.

отказать (*о двигателе*) відказати.

откалиброванный відкалібрований.

откátка (зола) відкátка; (*неоконч. процесс — ещё*) відкочування.

откáтый відкотний.

откачивающий, откачивательный (насос) відкачувальний.

откáчка відкáчка; відкачування.

откидной, откидывающийся (*о крышке*) відкидний.

отклонение відхил, -лу, відхилчення; (*неоконч. действие — ещё*) відхиляння;

о. допускаемое відхил допустимий;

о. относительное відхил відносний.

отклонитель відхильч, -ча.

отклоняющий (рычаг) відхильний, відхиляючий.

отключа́емый, отключа́ющийся

1) (*экономайзер*) відключува-ний; 2) *эл.* відмиканий.

отключа́ющий 1) (вентиль) від-ключо́альний; 2) *эл.* зідка́льний, відмика́ючий.

отко́ванный, вы́кованный (шатун) ви́кований.

отко́с укíс; (род. — укóсу);
о. естéственный укíс природний.

открыва́ние, откры́тие 1) відкри-ва́ння, відкриття́; 2) (*двери, окна, ворот*) відчиня́ння, відчи-нення.

открыва́ющий (соленоид) відкри-ва́льний, відкрива́ючий.

открыва́ющийся (люк, крышка) відкривний.

откры́тый (сатуратор, башня) від-критий.

отли́в 1) відли́в, -ву; 2) (*ракови-на*) відли́в, -ва.

отлива́ть, отли́ть відлива́ти, від-ли́ти.

отли́вка мет. 1) (действие) від-ли́вка; (*неоконч. — ещё*) від-ли́вання; 2) (*литьё*) литво́;

о. безо́пчная відли́вка безо́пч-на;

о. коки́льная відли́вка коки́льна;

о. моноблóчная відли́вка моно-блóчна;

о. опóчная відли́вка опóчна;

о. тонкостéнная відли́вка тонко-сти́нна;

о. худо́жественная відли́вка ху-до́жна;

о. центробе́жная відли́вка від-центро́ва.

отливной відливний.

отложе́ние 1) горн. відклад, -ду; відкла́дення; 2) (*действие*) від-кла́дення, відклада́ння.

отме́ривание відмір, -ру; (*неоконч. действие*) відміря́ння, відмірю-вання.

отме́тка 1) (о знаке) по́значка, відмі́тка; 2) (*действие*) відмі-ча́ння.

отме́тчик відмі́тчик.

отму́тка, отму́чивание відму́тка, відму́чування.

отмы́вка, отмыва́ние (газа) від-ми́вка, відмива́ння.

относи́тельный (коэффи́циент, вла́жность) відно́сний.

отноше́ние мат. відно́шення;

о. передáточное відно́шення пе-редáточне.

отображе́ние 1) (действие) відо-бража́ння; 2) (*отображённое яв-ление*) відобра́ження;

о. конфо́рмное відобра́ження конфо́рмне.

отогре́в відігрів, -ву.

отогрева́ть(ся), отогре́ть відігріва́-ти(ся), відігрі́ти(ся).

отодвига́ть(ся), отодви́нуть(ся) відсу́вати(ся), відсу́нути(ся).

отожже́нный (металл) відпа́лений.

отопи́тельный опа́лювальний.

отопле́ние опа́лення; (*неоконч. про-цесс — ещё*) опа́лювання;

о. ва́куум-парово́е опа́лення ва́-куум-парово́е;

о. водовозду́шное опа́лення во-дopoвiтря́не;

о. водо́яно́е опа́лення водо́яне́;

о. возду́шное опа́лення повітря́-не;

о. га́зовое опа́лення га́зове;

о. газопече́ное опа́лення газопіч-не́;

о. жидкотопливное опа́лення рiдкопали́вне;

о. калори́ферное опа́лення кало-рифе́рне;

о. лучи́стое опа́лення променіс-те́;

о. ме́стное опа́лення місце́ве;

о. нефтя́ное опа́лення на́фто́ве;

о. огневозду́шное опа́лення во-гнепо́вiтря́не;

о. пане́льное опа́лення пане́льне;

о. пароводо́яно́е опа́лення паро-водо́яне́;

о. парово́е опа́лення парове́;

о. паровозду́шное опа́лення па-ропо́вiтря́не;

о. пече́ное опа́лення пі́чне́;

о. подфо́на́рное опа́лення підліх-та́рне;

о. покварти́рное опа́лення по-кварти́рне;

отоплѣние потолѣчное опалення стельовѣ;
 о. пылеугольное опалення пило-вугільне;
 о. твердоотпливное опалення твердопаливне;
 о. центральное опалення центральне;
 о. электровоздѣшное опалення електроповітряне.
 отпаривающий (о колонне) відпарувальний.
 отполированный (о поверхности) відполірований.
 отпотевание (котла, труб) пітніння, спітніння.
 отпуск 1) відпуск, -ку; відпускання; 2) (ослабление ремня, болта) попускання; 3) (освобождение от работы) відпустка;
 о. годової відпуск річний;
 о. многократный відпуск багаторазовий;
 о. сѣточный відпуск добовий;
 о. часової відпуск годинний.
 отпускной мет. відпускний.
 отпущенный (пар, сталь) відпущений.
 отработавший, отработанный (пар, масло) спрацьбований, відпрацьбований.
 отравление отруєння.
 отравляющий (газ) отруйний.
 отражатель відбивач, -ча.
 отражательный, отражающий (свод) відбивний, відбивальний.
 отражение відбивання, відбиття;
 о. вторичное відбивання вторинне;
 о. двойное відбивання подвійне;
 о. зеркальное відбивання дзеркальне;
 о. многократное відбивання багаторазове;
 о. первичное відбивання первинне;
 о. рассеянное відбивання розсіяне.
 отраженный (луч) відбитий.
 отрезка (труб) відрізка, відрізування.

отрезной (прибор) відрізний, відрізувальний.
 отремонтировать відремонтувати.
 отрицательный негативний; мат. від'ємний.
 отрубной (кожух) відрубний.
 отрыв відрив, -ву, відривання.
 отрывной (механизм) відривний.
 отсадочный горн. осаджувальний.
 отсасывание відсмоктування.
 отсасывать, отсосать відсмоктувати, відсмоктати.
 отсасывающий, отсѣбный (патрубок) відсмоктувальний, відсмоктуючий.
 отсѣв, отсѣивание (топлива) відсїв, -ву; (неоконч. процесс — ещё) відсїювання.
 отсѣк відсїк, -ку;
 о. внутрибарабанный відсїк внутрішньобарабанный.
 о. солевой відсїк сольовий;
 отсекаТЕЛЬ відсїкач, -ча;
 о. комбинированный відсїкач комбінований.
 отсекаТЕЛЬный, отсекающий, отсѣчный (клапан, золотник) відсїчний, відсїкальний.
 отсѣчка (пара в машине) відсїчка, відсїкання;
 о. перемѣнная відсїчка змінна;
 о. постоянная відсїчка постійна.
 отсѣянный (уголь) відсїяний.
 отслаивание, отслоение, отслойка (накипи) відшарбування, відшарування.
 отсоединение роз'єднування, роз'єднання.
 отсоединительный, отсоединяющий (клапан) роз'єднувальний, роз'єднуючий.
 отсоединяемый (обогреватель) роз'єднуваний.
 отсортировка (топлива) відсорговування, відсортування.
 отсѣс відсѣмк, -ту; відсѣмктування;
 о. бортовой відсѣмк бортовий;
 о. одно-, двухсторонний відсѣмк одно-, двобічний.
 отсѣбный, отсасывающий (вентилятор) відсѣмктувальний.

оста́иваться, отста́иться відстоюватися, відсто́ятися, усто́юватися, усто́ятися.

оста́й відста́й, -то́ю;

о. йлистый відста́й мулкий.

оста́йник відста́йник;

о. смоляно́й відста́йник смоляний;

о. шламовий відста́йник шламовий.

оста́йник-ко́нус відста́йник-ко́нус.

оста́йний відста́йний.

оста́ювнийся (*о воде*) відсто́яний, усто́яний.

отсче́т (*показаний на шкале*) відлік, -ку;

о. зерка́льный відлік дзерка́льний;

о. прямо́й відлік безпосередній.

отсче́тний відліко́вий.

отсыре́ваемость (*топлива*) відво́ложуваність, -ності.

отсыре́вание відво́ложення.

отсыре́вший, отсыре́лый (*торф, уголь*) відво́логлий.

отта́ивание відтава́ння.

отта́ливание (*частиц*) відшто́вхування.

оттитро́вание відтитро́вування, відтитрува́ння.

отторма́живание розгальмо́вування, розгальмува́ння.

оття́жка 1) (*предмет*) відтя́жка; 2) (*процесс*) відтяга́ння, відтя́гнення.

оття́жной, оття́гивающий (*трос*) відтя́жний.

отфильтро́ванный відфильтро́ваний.

отфильтро́вывать, отфильтро́вать відфильтро́увати, відфильтрува́ти.

отхо́д (*газов, каретки*) відхі́д, -хо́ду.

отхо́ды відхо́ди, -ді́в;

о. многозо́льные відхо́ди багатозо́льні.

отхо́дящий (*газ, тепло*) відхі́дний.

отшибно́й, отража́тельный (*о муфте*) відбивний.

отшлифо́вка відшлифо́вка; відшлифува́ння; (*неоконч. процесс* — *ещё*) відшлифо́вування.

отье́дине́ние *см.* **отсоедине́ние.**

отъё́м відйо́м, -му; (*процесс* — *ещё*) відніма́ння.

отъё́мный (*о головке, рубашке*) відйо́мний, відніма́ний.

охва́т (*шкива ремнем*) охва́т, -ту.

охва́тывающий, охва́тный (*зажим, кольцо*) охватний.

охладите́ль охолóдник;

о. ба́шенный охолóдник ба́шговий;

о. карма́нный охолóдник карма́нный;

о. каска́дный охолóдник каска́дний;

о. ма́сляный охолóдник ма́сляний;

о. ороси́тельный охолóдник зро́шувальний;

о. ребри́стый охолóдник ребри́стий;

о. труба́тый охолóдник труба́чий;

о. фонта́нирующий, фонта́нный охолóдник фонта́нный.

охладите́ль-очи́ститель охолóдник-очи́сник;

о. -о. неороша́емый охолóдник-очи́сник незро́шуваний.

охладите́льно-реду́кционный (*об установке*) охолóдно-реду́кційний.

охладите́льный, охлажда́ющий охолóджувальний, охолóдний.

охлажда́емый (*колосник*) охолóджуваний.

охлажда́ть, охладі́ть охолóджувати, охолóдіти.

охлажде́ние охолóдження; (*неоконч. действие* — *ещё*) охолóджування;

о. адиаба́тическое, адиаба́тное охолóдження адиаба́тне;

о. аммиа́чное охолóдження аміа́чне;

о. ба́шенное охолóдження ба́штове;

о. водо́родное охолóдження водне́ве;

о. водяно́е охолóдження водяне́;

охлаждение воздушное охолодження повітряне;

о. вторичное охолодження вторинне;

о. естественное охолодження природне;

о. жидкостное охолодження рідинне;

о. изобарическое, избарное охолодження ізобарне;

о. искусственное охолодження штучне;

о. лёдосоляное охолодження льдосоляне;

о. первичное охолодження первинне;

о. плёночное охолодження плівкове;

о. поверхностное охолодження поверхнєве;

о. промежуточное охолодження проміжне;

о. струйное охолодження струминне;

о. телескопное (поршня) охолодження телескопне;

о. термосифонное охолодження термосифонне;

о. циркуляционное охолодження циркуляційне;

о. эффузионное охолодження ефузійне.

охлаждённый охолоджений.

оцинкованный (о трубах) оцинкований.

оцинковка оцинковка, оцинкуваннє.

очаг (горения, коррозии) вогнище.

очаговый, очажный (остаток) вогнищевий.

очиститель очісник;

о. инерционный очісник інерційний;

о. опилочный очісник тирсовий, ошурковий;

о. пластинчатый очісник пластинчастий;

о. ударный очісник ударний;

о. этажный очісник поверхівий.

очиститель-охладитель см. охладитель-очиститель.

очистительный очісний, очищувальний.

очистка очістка, очищення; (*неоконч. процесс — ещё*) очищання;

о. башенная очістка баштова;

о. дробовая (поверхностей нагрева) очістка дробовая;

о. механическая очістка механічна;

о. мокрая очістка мокра;

о. мышьяково-содовая (газа) очістка миш'яково-содова;

о. одно-, двухступенчатая очістка одно-, двоступінчаста;

о. селективная очістка селективна;

о. сухая очістка суха;

о. фильтрационная очістка фільтраційна.

очісний, очистительный (о масле, насадке) очісний, очищувальний.

очищать, очистить очищати, очістити.

очищенный очищений.

очко вічко, бчко;

о. смотровое вічко оглядове, спостережне;

о. спусковое вічко спускне;

о. шлаковыпускное вічко шлаковипускне.

ошибка помилка; (*погрешность*) похибка;

о. грубая помилка груба;

о. пренебрежимая помилка нехтувана.

ошибочный (отсчёт) помилковий.

ошипованный (о поверхностях нагрева) обшипований.

ошиповка обшиповка; (*неоконч. процесс — ещё*) обшиповування.

ошлаковывание ошлаковування, ошлакування.

ошлаковывать(ся), отшлаковать(ся) ошлаковувати(ся), ошлакувати(ся).

оштукатурка оштукатурювання, оштукатурення.

ощелачивание (воды) облугівування, облугування.

ощутимый (о неувязке) відчутний.

П

падающий (затвор) падающий.
падение падіння; (снижение температуры) спад, -ду, спадання;
п. свободное падіння вільне;
п. стеснённое падіння стіснене.

паз стр. паз.

пазовый пазовий.

пайка пайка; (неоконч. процесс — ещё) пайння;

п. автогенная пайка автогэнна;

п. газовая пайка га́зова;

п. дуговая пайка дугова́;

п. индукционная пайка індукційна;

п. электрическая пайка електрична.

пакёт пакёт;

п. лопаточный пакет лопатковий;

п. противоточный (змеевика) пакет протито́ковий;

п. прямоточный пакет прямо́товий.

пакётный пакётний.

пакля (для обтирки) кло́чка.

палец палець, -льца;

п. плавающий палець плаваючий;

п. поршневой палець поршне́вий;

п. пружинящий палець пружинистий;

п. распределительный палець розподі́льний;

п. утопленный палець утопле́ний.

палилка палілка.

палильный палільний.

палильщик палільник; -щица палильница.

палить паліти.

паладий хим. паладій, -дію;

п. хлористый паладій хлористий.

палочный (термометр) та́личний.

панель панель, -лі;

п. байпасная панель байпасна;

п. керамзитобетонная панель керамзитобетонна;

панель сигна́льная панель сигна́льна;

п. стенова́я панель стіно́ва́;

п. теплова́я панель тепло́ва.

панельный (об отоплении) панельный.

панто́граф панто́граф.

пантографный пантографний.

па́нцрь (мельницы) па́нцрь, -ра.

па́нцрьный па́нцрьний.

папи́ро́са тле́ющая см. бума́га тле́ющая.

пар пара;

п. аммиачный пара ами́чна;

п. вла́жный пара воло́га;

п. водяной пара водяна́;

п. встречный пара зустрі́чна;

п. вторичный пара вторі́нна;

п. входящий пара вхі́дна;

п. выходящий пара вихі́дна;

п. глухой пара глуха́;

п. греющий пара грі́йна, грі́юча;

п. дросселированный, редуцированный пара дросельована, реду́кована;

п. конденсирующийся пара конденса́вана;

п. мытый пара м'ята́;

п. насыщенный пара насиче́на;

п. недоработанный пара недопрацьо́вана;

п. нормальный (при 1 ата) пара норма́льна;

п. обогревающий пара обі́грива́льна, обі́грівна́;

п. острый пара го́стра;

п. отборный, отбираемый пара відбі́рана;

п. отработавший, отработанный пара спрацьо́вана, відпрацьо́вана;

п. охлаждённый пара охоло́джена;

п. первичный пара перві́нна;

п. перегретый пара перегрі́та;

п. перенасыщенный пара пере́насиче́на;

п. переохлаждённый пара пере́охоло́джена;

пар пролётный пара пролітна;
 п. редуційований пара редукована;
 п. ртутный пара ртутна;
 п. свіжий пара свіжа;
 п. сконденсіований, конденсат пара сконденсована, конденсат;
 п. слабоперегретый пара малоперегріта;
 п. смоляной пара смоляна;
 п. сухой пара суха;
 п. ядовитый пара отруйна.
 пара (сил) пара;
 п. вращательная пара обертальна;
 п. кинематическая пара кінематична;
 п. термоэлектрическая пара термоелектрична.
 парадный (расход тепла) парадний.
 парадокс парадокс;
 п. гидростатический парадокс гідростатичний.
 паразитный (о шестерне) паразитный.
 параллели паралелі, -лей;
 п. крейцкопфные паралелі крейцкопфні.
 параллельный мат. паралельний.
 параметр параметр, -ра;
 п. обобщённый параметр узагальнений.
 параметры параметри, -рів;
 п. высокие (пара) параметри високі;
 п. конечные параметри кінцеві;
 п. начальные параметри початкові;
 п. оптимальные параметри оптимальні;
 п. сверхвысокие параметри надвисокі;
 п. термодинамические параметри термодинамічні.
 парафин парафін, -ну;
 п. аморфный парафін аморфний;
 п. неочищенный парафін неочищений.
 парафинирование парафінування.
 парафинировать парафінувати.

парафинистый (мазут) парафіністий.
 парафиновый парафіновий.
 парение (фланцев) парування.
 парить (пропускать пар) парувати.
 парк парк, -ку;
 п. газгольдерный парк газгольдерний;
 п. машинный парк машинний.
 пароагрегат пароагрегат, -ту.
 паровая машина см. машина паровая.
 паровик паровик, -ка.
 паровичная паровичня.
 паровичный паровичний;
 п. жирный, ПЖ (уголь) паровичный жирный, ПЖ;
 п. спекающийся, ПС (уголь) паровичный, спікливий, ПС.
 пароводонагреватель пароводонагрівник, -ка;
 п. одно-, двух-, четырёхходовый пароводонагрівник одно-, дво-, чотириходовый.
 пароводонагревательный пароводонагрівний, пароводонагрівальний.
 пароводопробный пароводопробный.
 пароводяной (теплообменный) пароводяний.
 паровоз паровоз;
 п. безогневой паровоз безвогневий;
 п. бестопочный паровоз безтопочковый.
 паровоздухомёр пароповітромір, -ра.
 паровоздухомёрный пароповітромірний.
 паровоздушный (о дутье) пароповітряний.
 паровозный паровозний.
 паровозоремонтный паровозоремонтний.
 паровозостроение паровозобудування.
 паровозостроительный паровозобудівний.
 паровой паровий.
 паровпускной паровпускний.

паровыводной паровивідний.
паровыпускной паровипускний.
паровыхлопной паровихлопний.
парогенератор парогенератор, -ра.
парогенераторный парогенераторний.
парогенерирующий, паробразующий (*котёл, труба*) парогенеруючий, паротвірний, пароутворюючий.
парогидравлический парогідравлічний.
пародинáмо пародина́мо.
пародувный пародувний.
пародутьевóй пародуттьовий.
парожидкостный парорідинний.
парозабóрный парозабірний.
парозабо́рный парозапірний.
парозащита парозахист, -ту.
парозащитный парозахисний.
пароизмеритель паровимірник.
пароизмерительный паровимірювальний.
пароизолятор пароізолятор, -ра.
пароизоляторный пароізоляторний.
пароизоляционный пароізоляційний.
пароизоляция пароізоляція.
парокомпрессио́нный парокомпресійний.
паромáсляный паромáсляний.
паромáшинный паромáшинний.
паромéр, паромéтр паромі́р, -ра;
п. регистрирующий паромі́р реєструючий.
паромéрный паромі́рний.
паромо́тор паромо́тор, -ра.
паромо́торный паромо́торний.
паронагреватель паронагрівник, -ка.
паронагревательный паронагрівальний, паронагрівний.
паронапряжение паронапру́га, паронапру́жения;
п. видимое паронапру́га віди́ма.
паронасо́с паронасо́с.
паронасо́сный паронасо́сний.
паронепроницаемость паронепроникність, -ності.
паронепроницаемый паронепроникний.

парони́т пароні́т, -ту;
п. вулканизированный пароні́т вулканізо́ваний;
п. ла́тексный пароні́т ла́тексный.
парообра́зный пароподі́бний.
парообразова́ние пароутво́рювання, пароутво́рення;
п. бу́рное пароутво́рення бурхли́ве;
п. уде́льное пароутво́рення пи́то́ме.
парообразова́тель пароутво́рювач.
парообразова́тельный пароутво́рювальний, паротві́рний.
паропродуци́тельная спосо́бность, паропродуци́тельность паровида́тность, -ності.
пароотбо́йник парові́дбійник.
пароотбо́йный парові́дбійний.
пароотбо́рный, пароотбо́рочный парові́дбірний.
пароотво́д парові́дві́д, -во́ду.
пароотво́дящий, пароотво́дной (*канал*) — парові́дві́дний.
пароотде́литель парові́дді́льник.
пароотде́лительный парові́дді́льний.
пароохладі́тель пароохло́дник;
п. аксиáльно-ребри́стый пароохло́дник аксіáльно-ребри́стий;
п. внутрива́раба́нный пароохло́дник внутрі́шньова́раба́нный;
п. впрыски́вающий пароохло́дник впрі́скувальний;
п. выно́сной пароохло́дник вино́сний;
п. по́верхностный пароохло́дник по́верхне́вий;
п. радиа́льно-ребри́стый пароохло́дник радиа́льно-ребри́стий.
пароохладі́тельный пароохло́дний.
пароочи́ститель пароочи́сник.
пароочи́стительный пароочи́сний, парочи́щувальний.
пароперегре́ватель пароперегрівни́к, -ка;
п. конвекти́вный пароперегрівни́к конвекти́вный;

пароперегріватель настінний пароперегрівник настінний;
п. неотключаемый пароперегрівник невідключаєний;
п. полурадіаційний пароперегрівник напіврадіаційний;
п. проміжучочный пароперегрівник проміжний;
п. противоточный пароперегрівник протитіковий;
п. прямооточный пароперегрівник прямоотіковий;
п. радіаційний пароперегрівник радіаційний;
п. солевий пароперегрівник солевий;
п. шірмовий пароперегрівник шірмовий.
пароперегрівательный пароперегрівний.
пароперепускной пароперепускний.
пароподводящий (канал) паропідвідний.
паропреобразователь пароперетворювач.
паропреобразовательный пароперетворювальний.
пароприймник пароприймач, -ча.
пароприймный, пароприймочный пароприймальний.
паропробный паропробний.
паропотребитель пароспоживач, -ча.
паропотребительный пароспоживчий.
паропотребление пароспоживання.
паропровод паропровід, -воду;
п. магистральный паропровід магістральний;
п. переключаемый паропровід переключаєльний;
п. подводящий паропровід підвідний;
п. ресиверный паропровід ресиверний;
п. соединительный паропровід з'єднувальний.
паропроводный паропровідний.
паропроизводительность паровидатність, -ності;
п. удельная паровидатність питома;

паропроизводительность часовая паровидатність годинна.
паропроизводительный, паропроизводящий (о поверхности) паровидатний.
парораспределение паророзподіл, -лу;
п. золотниковое паророзподіл золотниковий;
п. клапанное паророзподіл клапанний;
п. крановое паророзподіл крановий;
п. поршневое паророзподіл поршневий.
парораспределитель паророзподільник.
парораспределительный паророзподільний.
парорасширитель паророзширник.
парорасширительный паророзширний, паророзширювальний.
парорегулятор парорегулятор, -ра.
парорегуляторный парорегуляторний.
паросборник парозбірник.
паросборный парозбірний.
паросепаратор паросепаратор, -ра;
п. пластинчатый паросепаратор пластинчастий.
паросепарация паросепарація.
паросепарирующий, паросепарационный (циклон) паросепарувальний, паросепараційний.
паросиловый паросиловий.
паросодержание паровміст, -сту.
пароструйный парострумінний.
паросушитель паросушник;
п. шевронный паросушник шевронний.
паросушильный паросушільний.
паротурбина паротурбіна.
паротурбинный паротурбінний.
паротурбовоз паротурбовоз.
паротурбовозный паротурбовозний.
паротурбогенератор паротурбогенератор, -ра.
паротурбогенераторный паротурбогенераторний.
паротурбостроение паротурбобудування.

паротурбостроительный паротур-
бобудівний.

пароуглекислотный паровуглекис-
лотний.

парофазный парофазний.

пароход пароплав.

пароходный пароплавний.

пароэжектор пароежектор, -ра.

пароэжекторный пароежекторний.

пароэлектростанция пароелектро-
станція.

парусиновый (*о прокладке*) пару-
синовий.

парусность (*топливной пыли*) па-
русність, -ності.

парциальный (*о давлении, турби-
не*) парціальний.

пассивный (*компонент*) пасивний.
паста паста;

п. набивочная паста набивна,
набивальна;

п. наждачная паста наждач-
на;

п. полировочная, полировальная
паста полірувальна;

п. уплотнительная паста ущіль-
нювальна.

пасть (*дробилки*) паша.

патрон патрон;

п. самозажимный патрон само-
затискний;

п. чувствительный патрон чутли-
вий.

патрубок патрубок, -бка;

п. всасывающий патрубок всмок-
тувальний, всмоктующий;

п. выводной, выводящий патру-
бок вивідний;

п. выпускной патрубок випуск-
ний;

п. вытяжной патрубок витяж-
ний;

п. газоотборный патрубок газо-
відбірний;

п. дымоотводящий патрубок ди-
мовідвідний;

п. отборный патрубок відбір-
ний;

п. отводящий патрубок відвід-
ний;

п. паровпускной патрубок паро-
впускний;

патрубок паровыпускной патрубок
паровипускний;

п. переливной патрубок пере-
ливний;

п. переходный патрубок пере-
хідний;

п. питательный патрубок жи-
вильний;

п. подводящий патрубок підвід-
ний;

п. присоединительный патрубок
приєднувальний;

п. пылеотводящий патрубок пи-
ловідвідний;

п. сливной патрубок зливний;

п. углеподающий патрубок ву-
глеподавальний.

паук (*приспособление*) павук, -ка.

паяльник паяльник.

паяльный паяльний.

паяльник паяльник.

педаль педаль, -лі;

п. ножная педаль ножна.

педальный педальний.

пек пек, -ку;

п. бурогольный пек буровугіль-
ний;

п. каменноугольный пек кам'я-
новугільний.

пёковый пёковий.

пекотушитель пекогасник.

пекотушительный пекогасильний.

пелена пелена;

п. вихревая пелена вихрова.

пена піна;

п. мыльная піна мильна.

пенетрация пенетрація.

пенетрôметр пенетрôметр, -ра.

пенистый (*о структуре*) піністий.

пенобетон пінобетон, -ну.

пенобетонный пінобетонний.

пенобрызгоулавливатель пінобрыз-
ковловлювач.

пенобрызгоуловительный пінобрыз-
ковловлювальний, пінобрызко-
вловний.

пеногрунтосиликатный піногрунто-
силикатний.

пендиатомит пінодіатоміт, -ту.

пендиатомитовый пінодіатоміто-
вий.

пенозольносиликат пінозольно-
лікат, -ту.
пенозольносиликатний пінозольно-
силикатний.
пенообразование піноутворювання,
піноутворення.
пенообразователь піноутворювач.
пенобразующий, пенообразова-
тельный (компонент) піноутво-
рительний, піноутвірний.
пенопластмасса пінопластмаса.
пенопластмассовый пінопластмасо-
вий.
пеносборник пінозбірник.
пеносборный пінозбірний.
пеносиликат піносиликат, -ту.
пеносиликатный піносиликатний.
пеностойчивость піностійкість,
-кості.
пеностойчивый піностійкий.
пеностекло піноскло.
пеностеклянный піноскляний.
пенталарм пенталарм, -му.
пентан пентан, -ну.
пентановый пентановий.
пеньковый (о набивке) конопля-
ний, прядив'яний.
пёнящийся (раствор) пінливий.
пепел попіл, -пелу.
пепельный (тип золы) попільний.
первичный (воздух, испаритель)
первинний.
первоначальный, начальный (ре-
жим, наладка) початковий.
пергамин пергамін, -ну.
пергаминовый пергаминовий.
перебег (золотника) перебіг, -гу,
перебігання.
перебой (в работе машин) пере-
бій, -бою.
переборка 1) (процесс) переби-
рання; 2) (перегородка) пере-
ділка, перегородка.
переброс (пара, воды) перекид,
-ду.
перебрасывание перекидання.
перевалочный (о насадке) перева-
лочний.
перевод (рычага, двигателей) пе-
ревід, -вѳду, переведення.
переводной (клапан, рычаг) пере-
відний.

перевозный (локомобиль) перевіз-
ний.
перевязка (швов) перев'язка; (не-
окопч. процесс — ещё) пере-
в'язування.
перегиб (трубы) перегін, -ну.
перегонка перегонка, перегання;
п. атмосферно-вакуумная пере-
гонка атмосферно-вакуумна;
п. высокотемпературная перегон-
ка високотемпературна;
п. низкотемпературная перегон-
ка низькотемпературна;
п. полунепрерывная перегонка
напівбезперервна;
п. сухая перегонка суха;
п. фракционированная перегон-
ка фракціонована;
п. дробная, фракционная пере-
гонка фракційна.
перегонный (куб) перегінний.
перегорание перегорання.
перегоревший (слой топлива) пе-
регорілий.
перегородка перегородка;
п. непроницаемая перегородка
непроникна;
п. полупроницаемая перегородка
напівпроникна.
перегородочный переділковий, пе-
регородковий.
переградуировка переградуїровка,
переградування.
перегрев перегрів, -ву;
п. межступенчатый перегрів між-
східцевий;
п. односторонний перегрів одно-
бічний;
п. промежуточный перегрів про-
міжний.
перегреватель перегрівник, -ка.
п. бескамерный перегрівник без-
камерний;
п. выдвижной перегрівник ви-
сувний;
п. выключаемый перегрівник ви-
ключаний;
п. змеевидный перегрівник змеє-
видний;
п. конвективно-радиационный
перегрівник конвективно-ра-
діаційний;

перегріватель ребрістий перегрів-
ник ребрістий;
п. самодреніруючийся перегрів-
ник самодреніваний;
п. трубчатий перегрівник труб-
частий;
п. фестонний перегрівник фе-
стонний;
п. шірмовий перегрівник шір-
мовий.
перегрівать, перегреть перегріва-
ти, перегріти.
перегретый перегрітий.
перегружатель перевантажувач.
перегружать, перегрузить (*маши-
ну, топливо*) перевантажувати,
перевантажити.
перегруженный (двигатель) пере-
вантажений.
перегрузка перевантажування, пе-
ревантаження;
п. механическая перевантажу-
вання механічне;
п. піковая перевантаження пі-
кове;
п. сезонная перевантаження се-
зонне.
перегрузочный (клапан) переван-
тажний.
перегруппировка перегруповання;
(*неоконч. процесс — ещё*) пере-
груповування.
передавать, передать (*тепло, на-
грузку*) передавати, передати.
передаточный передаточний; (*пе-
редаточный механизм*) переда-
вальний.
передатчик передавач, -ча.
передача передача; (*неоконч. про-
цесс — ещё*) передавання;
п. балансирная передача балан-
сирна;
п. гибкая передача гнучка;
п. гидравлическая передача гі-
дравлічна;
п. дифференциальная передача
диференціальна;
п. зубчатая передача зубчас-
та;
п. канатная передача канатна;
п. карданная передача кардан-
на;

передача клиноремённая передача
клинопасова;
п. коническая передача коніч-
на;
п. кривошипно-шатунная пере-
дача кривошипно-шатунна;
п. ленточная передача стрічко-
ва;
п. перекрёстная передача пере-
хрестна;
п. планетарная передача плане-
тарна;
п. плоскоремённая передача
плоскопасова;
п. пневматическая передача
пневматична;
п. полуперекрёстная передача
напівперхрестна;
п. проволочно-канатная переда-
ча дротяно-канатна;
п. редукторная передача редук-
торна;
п. рёчная передача рійкова;
п. ремённая передача пасова;
п. рычажная передача важіль-
на;
п. силовая передача силовa;
п. ступенчатошківная передача
східчатошківна;
п. теплa, теплопередача переда-
ча теплa, теплопередача;
п. фрикционная передача фрик-
ційна;
п. храповая передача храповa;
п. цепная передача ланцюгова;
п. червячная, шнёковая переда-
ча черв'ячна, шнёкова;
п. червячно-рёчная передача
черв'ячно-рійкова;
п. шатунная передача шатун-
на;
п. шатунно-эксцентрикoвая пере-
дача шатунно-ексцентрикoва;
**п. электрическая, электропереда-
ча** передача електрична, елек-
тропередача;
п. эпициклическая передача епі-
циклічна.
передающий см. передаточный.
передвижение пересування.
передвижной (локомобиль) пере-
сувний.

передёлка переробка, перероблення; (*неоконч. процесс* — *ещё*) переробляння.

передёлочный переробний.

передёржка (*крекинга*) перетрімка; (*неоконч. процесс*) перетримування.

передтопок передтопок, -пка.

пережжённый (*уголь*) перепалений.

пережиг, пережог (*топлива, изделия*) перепал, -лу; (*неоконч. процесс* — *ещё*) перепалювання, перепалення.

пережим перетиск, -ску, перетискання;

п. **верхний** перетиск верхній;

п. **нижний** перетиск нижній.

перезаливка (*вкладышей, пробок*) перезаливка; (*неоконч. процесс* — *ещё*) перезаливання.

перезарядка перезарядка; (*неоконч. процесс* — *ещё*) перезаряджання.

перезаряжать, перезарядить перезаряджати, перезарядити.

перекал 1) (*перенакаливание*) пережар, -ру; (*неоконч. процесс*) пережарювання; 2) *мет.* перегарт, -ту; (*неоконч. процесс*) перегартювання.

перекачивающийся (*рычаг*) перекотний.

перекачивающий, перекачечный (*насос, прибор*) перекачувальний.

перекачка перекачка, перекачування.

перекашивать(ся), перекосить(ся) перекошувати(ся), перекошити(ся).

перекидной (*затвор, клапан*) перекидний.

переклёпка переклёпка, переклепання; (*неоконч. процесс* — *ещё*) переклепування.

переключатель эл. перемикач, -ча; п. **барабанный** перемикач барабанный;

п. **рычажный** перемикач важільний;

переключатель кнопочный перемикач кнопочный.

переключать(ся), переключить(ся) 1) переключати(ся), переключити(ся); 2) эл. перемика́ти(ся), перемикну́ти(ся).

переключающий, переключа́тельный 1) переключальний; 2) эл. перемикальний.

переключение 1) переключання, переключення; 2) эл. перемика́ння, пере́мкнення.

переконструирование переконструювання.

переконструированный (*агрегат*) переконструйований.

перекос, перекашивание пере́кіс, -ко́су, переко́шування, переко́шення.

перекрещивающийся, перекрёстный (*ремень, труба*) пере́хрєсний.

перекристаллизация перекристалізація.

перекрывание, перекры́тие пере́кривання, пере́криття.

перекрывающий, перекры́вный (*свод, кран*) пере́кривний.

перекры́тие стр. пере́криття;

п. **междуетажное** пере́криття міжповерхове.

перекры́ша 1) (*золотника, лопаток*) пере́криша; 2) (*перекры́тие*) пере́кривання, пере́криття;

п. **внешняя** пере́криша зовнішня;

п. **внутренняя** пере́криша внутрішня;

п. **паровпускная** пере́криша паровпускна́;

п. **паровыпускная** пере́криша паровипускна́;

п. **предохранительная** пере́криша запобіжна.

перелив, переливание пере́лів, -ву, пере́ливання.

переливной (*реактор*) пере́ливний. **перелопачивание** (*топлива*) пере́лопа́чування.

перемёна (*направления*) зміна, пере́міна.

перемѣноточный (*о машине*) змінноточковий.

перемѣнный перемінний, змінний.

перемѣшивание перемішування;

п. **вихревое** перемішування вихрове;

п. **механическое** перемішування механічне.

перемѣшивающий, перемѣшивательный (*о лопастях, спирали*) перемішувальний, перемішувачий.

перемѣшивающийся (*поток*) перемішуваний.

перемѣщаемый, перемѣщающийся (*колпак*) переміщуваний.

перемещение переміщення;

п. **безрельсовое** переміщення безрейкове;

п. **виртуальное** переміщення віртуальне.

перемонтирование, перемонтировка перемонтовування, перемонтування.

перемѣчка перемічка;

п. **обводная** перемічка обвідна.

перенапряжение перенапру́га; (*процесс*) перенапру́жування, перенапру́ження.

перенасыщение перенасичування, перенасичення.

перенасыщенный (*раствор*) перенасичений.

перенос перенос, -су; (*процесс — ещё*) перенесення;

п. **вихревой** перенос вихровий;

п. **ламинарный** перенос ламінарний;

п. **турбулентный** перенос турбулентний.

переносный, переносимый (*газоанализатор, скорость*) переносний.

переоборудование переустатковування, переустаткування.

переошвидетельствование (*котлов*) повторний огляд, -ду, перебгляд, -ду.

переохладитель переохолодник.

переохладительный переохолоджувальний, переохолодний.

переохлаждение переохолоджування, переохолодження.

переохлаждённый переохолоджений.

перепад перепад, -ду;

п. **адиабатический, адиабатный** перепад адіабатний;

п. **дифференциальный** перепад диференціальний;

п. **одно-, двух-, трёх-, многоступенчатый** перепад одно-, дво-, три-, багатосхідчастий;

п. **располагаемый** перепад наявний;

п. **температурный** перепад температурний;

п. **тепловой** перепад тепловий.

перепятка (*котла*) переживлення.

переплавка переплавка; (*неоконч. процесс — ещё*) переплавляння.

переплавливать, переплавить пере-
плавляти, пере-плавити.

перепуск (*пара, масла*) перепуск, -ку.

перепускной (*золотник*) перепускний.

переработка, перерабатывание переробка; переробляння, перероблення;

п. **высококоростная** переробка високошвидкісна;

п. **пирогенетическая** переробка пірогенетична;

п. **термическая** переробка термічна.

перераспределение перерозподіл, -лу; перерозподілення; (*неоконч. процесс — ещё*) перерозподіляння.

перерасход перевитрата; перевитрачання, перевитрачання.

перерасширение (*пара, газа*) перерозширення.

перерегулировка перерегулювання.

перерезывающий (*о силе*) перерізувальний, перерізуочий.

пересечение перетин, -ну, перетинання.

переставной, переставляющийся (*эксцентрик*) переставний.

перестановка перестановка, пере-

ста́вления; (*неоконч. процесс — ещё*) переставля́ння.
перестановочный перестановочний.
перестройка 1) *стр.* перебудова; перебудовування, перебудува́ння; 2) (*о радио и др.*) пере-
стро́ювання, перестро́ення.
пересушенный пересушений.
пересушка пересу́шка; (*неоконч. процесс — ещё*) пересу́шування.
пересыпка (*топлива*) пересі́пка; пересіпа́ння.
пересыщение пересі́чення.
пересыщенный (*раствор*) пересі́-
чений.
переталкиватель перешто́вхувач.
**переталкивательный, переталкива-
ющий** (*стокер, решётка*) пере-
што́вхувальний.
перетопливать, перетопить пере-
то́плювати, перетопі́ти.
переток (*газа, пара*) пере́тік, -то́-
ку;
перетекание перетіка́ння.
переувлажнение перезво́ложення.
переувлажнённый (*слой, изоля-
ция*) перезво́ложений.
переуплотнение переушільнення;
п. ме́стное переушільнення міс-
це́ве.
переход перехі́д, -хо́ду;
п. колеба́тельный перехі́д колив-
ний, коливáльний;
п. неадиабатический, неадиабат-
ный перехі́д неадиабáтний;
п. фа́зовый перехі́д фа́зовий.
переходный (*участок, режим*) пе-
рехі́дний.
періла *стр.* пору́ччя.
перильный (*об ограждении*) по-
ру́чневий.
периметр пері́метр, -ра;
п. вне́шний пері́метр зовні́шний;
п. внутре́нний пері́метр внут-
рі́шний.
пери́од пері́од, -ду;
п. восстано́вительный пері́од від-
но́вний;
п. индукціо́нный пері́од индук-
ці́йний;
п. окисли́тельный пері́од окис-
ний.

периодический (*нагон*) пері́одич-
ний.
периферийный (*подвод, дутьё*)
перифері́йний.
перлитобетон перлітобето́н, -ну.
перлитокерамика перлітокера́міка.
перлитокерамиковый перлітокера́-
міковий.
перлитосиликат перлітосиліка́т, -ту.
пермутирование (*воды*) пермуту-
ва́ння.
пермутит пермуті́т, -ту.
пермутитовый пермутитовий.
перо пере́;
п. напра́вляющее пере́ напра́м-
не́.
п. пи́шущее пере́ пи́шуче;
п. сма́зочное пере́ масті́льне.
персона́л персона́л, -лу;
п. дежу́рный персона́л черго-
вий;
п. обслу́живающий персона́л об-
слуго́вующий;
п. ремо́нтный персона́л ремо́нт-
ний;
п. експлуатацио́нный персона́л
експлуатаци́йний.
перфорация перфورا́ція.
перфорирование перфорува́ння.
перфорированный перфорува́ний.
перчаточный (*смеситель*) рукави́ч-
ний.
пескостру́йный піско́стру́мінний.
песок пісо́к, -ску́;
п. формо́вочный пісо́к форму-
ва́льний;
п. цеолі́товый пісо́к цеолі́товий;
п. шла́ковый пісо́к шла́ковый.
песочный 1) пісо́чний; 2) (*из пе-
ска*) пісковий.
песча́ный піща́ний.
петлево́й (*о сушилке*) петльовий.
петлеобразный (*о продувке*) петле-
поді́бний.
петля петля́;
п. гре́ющая петля́ грі́йна;
п. сифо́нная петля́ сифо́нна;
п. уравни́тельная петля́ зрів-
ня́льна.
печестроительный печобуді́вний.
печник пі́чник, -ка́.
печной пі́чний; гру́бный.

печь піч (род. пічі); (комнатная, голландская — ещё) груба;
п. агломерационная піч агломерацийна;
п. барабанная піч барабанна;
п. бесканальная піч безканальна;
п. бескаркасная піч безкаркасна;
п. блочная піч блочна;
п. вакуумная піч вакуумна;
п. ватержакетная піч ватержакетна;
п. воздухонагревательная піч повітрянагрівальна, повітрянагрівна;
п. восстановительная піч відновна;
п. вращающаяся піч обертова;
п. высокотемпературная піч высокотемпературна;
п. высокочастотная піч високочастотна;
п. газовая піч газова;
п. генераторная піч генераторна;
п. голландская груба голландська;
п. дистилляционная піч дистиляційна;
п. доменная піч доменная;
п. дуговая піч дугова;
п. духовая піч духовая;
п. жаровая піч жарова;
п. изразцовая, кафельная піч кахельна;
п. изразцово-каркасная піч кахельно-каркасна;
п. индукционная піч індукційна;
п. камерная піч камерна;
п. канальная піч канальна;
п. карбидная піч карбідна;
п. качающаяся піч хитна;
п. кирпичная піч цегляна;
п. кирпичеобжигательная піч цегловипальна, цегловипальвальна;
п. коксвальная, коксовая піч коксувальна, коксова;
п. коксовая ульевая піч коксова вуликова;

печь колпачковая піч ковпачова;
п.-компаунд піч-компаунд;
п. конвейерная піч конвейерна;
п. костровая піч кострова;
п. крупноблочная піч крупноблочна;
п. купеляционная піч купеляційна;
п. лучисто-конвекционная піч променисто-конвекційна;
п. мартеновская піч мартенівська;
п. металлоплавильная піч металлоплавильна;
п. методическая піч методична;
п. многокамерная піч багатокамерна;
п. многооборотная піч багатооборотна;
п. многоподовая піч багатоподова;
п. многоэтажная піч багатоповерхова;
п. мусоросжигательная піч сміттєспалювальна, сміттєпальна;
п. мuffleная піч мuffleльна;
п. нагревательная піч нагрівальна, нагрівна;
п. наклонная піч похила;
п. неподвижная піч нерухома;
п. непрерывного действия піч безперервної дії;
п. нетеплоемкая піч нетеплоємка;
п. нефтяная піч нафтова;
п. низкотемпературная піч низькотемпературна;
п. низкошахтная піч низькошахтна;
п. обжигательная піч випальвальна, випальна;
п. облегченная піч облегшена;
п. одно-, двух-, трехзонная піч одно-, дво-, тризонна;
п. однооборотная піч однооборотна;
п. однитигельная піч однитигельна;
п. отжигательная піч відпальвальна;

печь отопительная піч опалювальна;
п. отопительная большой теплоёмкости піч опалювальна великої теплоємкості;
п. о. малой теплоёмкости піч опалювальна малої теплоємкості;
п. о. средней теплоёмкости піч опалювальна середньої теплоємкості;
п. отопительно-варочная піч опалювально-варильна;
п. пекарная піч пекарна;
п. передвижная піч пересувна;
п. периодического действия піч періодичної дії;
п. плавильная піч плавильна;
п. пламенная піч полум'яна;
п. подогревательная піч підігрівальна, підігрівна;
п. полукоксовая піч півкоксовальна, півкоксова;
п. полуоткрытая піч напіввідкрита;
п. пробирная піч пробірна;
п. промышленная піч промислова;
п. пяти-, девяти-, многолечная піч п'яти-, дев'яти-, багатокотловна;
п. радиационная піч радіаційна;
п. регенеративная піч регенеративна;
п. рекуперативная піч рекуперативна;
п. ретортная піч ретортна;
п. рудообжигательная піч рудовипалювальна, рудовипальна;
п. сборная піч збірна;
п. сварочная піч зварювальна;
п. свинцовоплавильная піч свинцевоплавильна;
п. секционная піч секційна;
п. серная піч сірчана;
п. сталеплавильная піч сталеплавильна;
п. стеклоплавильная піч склоплавильна;

печь стойловая піч стійлова;
п. сульфатная піч сульфатна;
п. сушильная піч сушильна;
п. теплоизлучающая піч тепло випромінна;
п. термическая піч термічна;
п. тигельная піч тигельна;
п. толкательная піч штовхальна;
п. томильная піч томильна;
п. трубчатая піч трубчата;
п. туннельная піч тунельна;
п. цепная піч ланцюгова;
п. шахтная піч шахтна;
п. электрическая піч електрична.
пик (нагрузки) пік.
пиковый (котёл) піковий.
пилот (регулятора газа) пілёт.
пипетка піпетка;
п. абсорбционная піпетка абсорбційна;
п. градуированная піпетка градуйована;
п. поглотительная піпетка вбирна, поглинальна;
п. фильтровальная піпетка фільтрувальна.
пирамидка пірамідка;
п. золотая пірамідка золота.
пиробензин пиробензин, -ну.
пиробензиновый пиробензиновий.
пиробитум пиробитум, -му.
пиробитумный пиробитумний.
пирог (из кокса) пиріг, -рога;
п. коксовый пиріг коксовий.
пирогалловый (о кислоте) пирогалловий.
пирогаллол пирогалол, -лу.
пирогенетика пирогенетика.
пирогенетический пирогенетичний.
пирогенизация (топлива) пирогенизація.
пирогенный пирогенний.
пирόлиз пирόлиз, -зу.
пиролизёр пиролізер, -ра.
пирόлизный пирόлизний.
пирометаллургия пирометалургія.
пирометаллургический пирометалургійний.
пирометр пирометр, -ра;
п. графитный пирометр графітний;
п. дистанционный пирометр дистанційний;

пірôметр опти́ческий пірôметр опти́чний;

п. радиа́ционный пірôметр радиа́ційний;

п. регистри́рующий пірôметр реєстру́ючий;

п. термоэлектри́ческий пірôметр термоелектри́чний;

п. фотоэлектри́ческий пірôметр фотоелектри́чний.

пирометри́ческий пирометри́чний.

пиромет́рия пиромет́рія.

пиротех́ника пиротех́ніка.

пиротехні́ческий пиротехні́чний.

пироэлектри́ческий піроелектри́чний.

пита́ние (котлов, сушилок) жи́влення;

п. аварийно́е жи́влення ава́рійне;

п. затуха́ющее жи́влення згаса́юче;

п. непрерýвное жи́влення безпе́рєвне;

п. периоди́ческое жи́влення пе́ріодичне;

п. принуди́тельное жи́влення примусо́ве;

п. противото́чное жи́влення проти́токове;

п. прямо́точное жи́влення пря́мото́кове.

пита́тель живи́льник;

п. автома́тический живи́льник автома́ти́чний;

п. бараба́нный живи́льник бараба́нний;

п. бараба́нно-скребко́вый живи́льник бараба́нно-скребко́вий;

п. бараба́нно-яче́йковый живи́льник бараба́нно-ча́рунковий;

п. вальцо́вый живи́льник вальцо́вий;

п. вибра́ционный живи́льник ви́браці́йний;

п. двух-, четырёхло́пастный живи́льник дво-, чотирилопа́тевий;

п. загру́зочный живи́льник заванта́жний;

пита́тель кача́ющийся живи́льник хитний;

п. ленто́чный живи́льник стрі́чковий;

п. лопа́стный живи́льник лопа́тевий;

п. лотко́вый живи́льник лотоко́вий;

п. ма́ятниковый живи́льник ма́ятниковий;

п. педа́льный живи́льник педа́льний;

п. пла́стинчатый живи́льник пла́стинчастий;

п. плу́нжерный живи́льник плу́нжерний;

п. скребко́вый живи́льник скребко́вий;

п. тарельча́тый живи́льник тари́лчастий;

п. цепно́й живи́льник ланцюго́вий;

п. шне́ковый живи́льник шне́ковий.

пита́тельный, пита́ющий (прибор, вода) живи́льний.

пи́шущий (механизм, штифт) пи́шучий.

пищевáрочный (котёл, плита) харчовари́льний.

пла́вающий (палец, рычаг) пла́вающий.

плавильный плавильний.

плавильщи́к плавильни́к.

пла́вить(ся) пла́вити(ся).

пла́вка пла́вка; пла́влення;

п. вагра́ночная пла́вка вагра́ночна;

п. восстано́вительная пла́вка відно́вна;

п. до́менная пла́вка до́менна;

п. дугова́я пла́вка дугова́;

п. окисли́тельная пла́вка окисна́;

п. отража́тельная пла́вка відбивна́;

п. скоро́стная пла́вка швидкісна́;

п. тигельная пла́вка тигельна́;

п. уско́ренная пла́вка приско́рена́;

п. элект́рическая пла́вка елект́рична.

плавкий плавкий.
плавкость плавкість, -кості.
плавление плавлення.
плавник (на экранных трубах) плавцець, -вця.
плавниковый (экран) плавцевий.
плавный (изгиб, колено) плавний.
плавучесть (поплавка) плавучість, -чості.
пламенный (процесс, уголь) полум'яний.
пламя полум'я;
п. ацетиленовое полум'я ацетиленове;
п. бесцветное полум'я безбарвне;
п. восстановительное полум'я відновне;
п. газовоздушное полум'я газоповітряне;
п. диффузионное полум'я дифузійне;
п. запальное полум'я запальне;
п. кислородно-водородное полум'я киснево-воднєве;
п. коптящее полум'я кіптяве;
п. нейтральное полум'я нейтральне;
п. окислительное полум'я окисне;
п. окрашенное полум'я забарвлене;
п. острое полум'я гостре;
п. подогревательное полум'я підігрівальне, підігрівне;
п. полусветящееся полум'я напівсвітнє;
п. сажистое полум'я сажисте;
п. светящееся полум'я світнє.
пламягасящий, **пламягасительный** (о сетке) полум'ягасний, полум'ягасильний.
план план, -ну;
п. генеральный план генеральний;
п. квартальный план квартальний;
п. народнохозяйственный план народногосподарський;
п. производственный план виробничий;

план эксплуатационный план експлуатаційний.
планетарный (о колесе) планетарний.
планетный (о мешалке) планетний.
планиметр планіметр, -ра;
п. корневой планіметр кореневий;
п. компенсационный планіме́тр компенсаційний;
п. полярный планіметр полярний;
п. штанговый планіметр штанговий.
планиметрический планіметричний.
планір планір, -ра.
планирный планірний.
планировка планування;
п. ступенчатая планування східча́сте.
планка плáнка;
п. направляющая плáнка на́прямна́;
п. шурующая плáнка шурува́льна, шуру́юча.
планово-предупредительный плáново-запо́бiжний.
плановый (ремонт) плáновий.
пласт геол. пласт, -та́;
п. газоносный пласт газонóсний;
п. каменноугольный пласт кам'яновугі́льний;
п. крутопадающий пласт крутопа́даючий;
п. нефтеносный пласт нафто́носний.
пластина пластíна.
пластинка пластíнка;
п. биметаллическая пластíнка біметалéва.
пластинчатый (воздухоподогреватель) пластíнчастий.
пластификатор пластифікатор, -ра.
пластификация пластифіка́ція.
пластифицированный пластифіко́ваний.
пластический (шов, масса) пла́стичний.
пластмасса, **пластическая** ма́сса
пластма́са, пласті́чна ма́са.
пластмассовый пластма́совий.

пластомётр пластомётр, -ра.
пластометрический пластометричний.
платинированный (*асбест*) платинований.
платформа платформа;
п. опрокидывающаяся, опрокид-
ная платформа перекидна;
п. угольная платформа вугіль-
на.
плёнка плівка;
п. масляная плівка масляна;
п. окисная плівка окисна;
п. поверхность плівка поверх-
нёва;
п. смоляная плівка смоляна;
п. шлаковая плівка шлакова.
плёночный плівковий.
плетёнка (*для фитра*) плетінка;
п. асбестовая плетінка азбесто-
ва;
п. корзиночная плетінка корзин-
на;
п. пеньковая плетінка конопля-
на, прядив'яна;
п. уплотнительная плетінка
ущільнювальна.
плетённый плетений.
плечó (*кривошина*) плечё;
п. округлённое плечё округлене;
п. скошенное плечё скошене.
плита плита;
п. анкерная плита анкерна;
п. азбозуритовая плита азбозу-
ритова;
п. асбоцементная плита асбоце-
ментна;
п. броневая плита броньовá;
п. газовая плита газова;
п. двух-, четырёх-, шести-, вось-
ми-, двенадцатиконфóрочная
плита дво-, чотири-, шести-,
восьми-, двенадцатиконфóр-
кова;
п. диатомитовая плита диатомі-
това;
п. защитная плита захисна;
п. изоляционная плита ізоляцій-
на;
п. колосниковая плита колосни-
кова;
п. легковёсная плита легковáга;

плита неподвижная плита неру-
хома;
п. опорная плита опорна;
п. отражательная плита відбив-
на;
п. переставная плита перестав-
на;
п. поддёрживающая плита під-
тримна, підтримуюча;
п. распределительная плита роз-
подільна;
п. совелитовая плита совеліто-
ва;
п. съёмная плита знімна;
п. теплоизолирующая, теплоизо-
ляційная плита теплоізоля-
ційна;
п. угольная плита вугільна;
п. формовочная плита форму-
вальна;
п. фронтовая плита фронтовá;
п. фундаментная плита фунда-
ментна;
п. цокольная плита цокольна;
п. шуровочная плита шуруваль-
на.
плитка плитка;
п. измерительная плитка вимі-
рювальна;
п. сопловая плитка сопловá;
п. фильтровальная плитка филь-
трувальна;
п. шабровочная плитка шабру-
вальна.
плóмба плóмба.
пломбировать (*клапаны, приборы*)
пломбувати.
плиточный, плитчатый (*колосник*)
плитковий, плитчастий.
плóбский (*золотник, грохот*) плóс-
кий.
плоскослобный (*изолятор*) плоско-
шарóвий.
плоскоремённый (*о передаче*)
плоскопáсовий.
плоскоструйный плоскострумінний.
плóбкость, плóбкість, -кості, пло-
щина;
п. координатная плóбкість коор-
динатна;
п. наклонная плóбкість похіла;
п. опорная плóбкість опорна;

плóскость самоустанáвливающаяся
плóскість самовстановна;
п. соприкасáющаяся плóскість
стична́.

плоскошурóющий (о решётке)
плоскошурóющий.

плóтно-прóчный (шов) щільно-міц-
ний.

плóтность 1) (о консистенции — га-
зов, жидкостей) густинá; 2) (при-
гонки, соединения) щільність;
-ності;

п. критическая густинá критич-
на;

п. объёмная густинá об'ём-
на;

п. относительная густинá від-
носна;

п. повёрхностная густинá по-
верхнёва;

п. угловáя (излучения) густинá
кутовá;

п. ядерная густинá ядерна.

плóтний густий; щільний.

площáдка площáдка;

п. колошниковáя площáдка ко-
лошнікова.

площáдь плóща;

п. мёртвая плóща мёртва;

п. ометáемая (лопатками) плó-
ща обмітана;

п. паразітная плóща паразит-
на.

плужкóвый (сбрасыватель) плуж-
кóвий.

плúnжер плúnжер, -жера;

п. двухседельный плúnжер дво-
сідельний;

п. дифференциáльный плúnжер
диференціáльний;

п. поворóтный плúnжер поворóт-
ний;

п. пробкообразный плúnжер
пробкоподібний;

п. пустотёлый плúnжер порож-
ністий;

п. ступénчатый плúnжер східчас-
тий.

плúnжерный плúnжерний.

плутóний плутóний, -нію.

плутóниевый плутóнієвий.

пневмáтика пневмáтика.

пневмáтический пневмáтичний.

пневмогидравлический (привод)
пневмогідравлічний.

пневмозабрасыватель пневмозакн-
дáч, -чá.

пневмозабрасывательный, пневмо-
забрасывающий (об устройстве)
пневмозакидáльный.

пневмозолоудалéние пневмозоло-
видалéння, пневмозоловидален-
ня.

пневмомéльница пневмомлín,
-нá.

пневмомéльничный пневмомлинó-
вий.

пневмóметр пневмóметр, -ра.

пневмометрический пневмометрич-
ний.

пневмомеханический (забрасыва-
тель) пневмомеханічний.

пневмоотделитель пневмовідділь-
ник.

пневмоотделительный пневмовід-
дільний.

пневмопривóд пневмопрівод.

пневмоприводной пневмопривод-
ний.

пневмотрáнспорт пневмотрáнспорт,
-ту.

пневмотрáнспортный пневмотрáнс-
портний.

пневмоцилínдр пневмоцилínдр,
-ра.

побóчный (газ, продукт) побіч-
ний.

побудитель спонукáч, -чá;

п. гравитациóнный спонукáч гра-
вітаційний;

п. механический спонукáч меха-
нічний.

побудительный (аппарат) спону-
кальний.

побуждéние спонукáння;

п. вентиляторное спонукáння
вентиляторне;

п. гравитациóнное спонукáння
гравітаційне;

п. механическое спонукáння ме-
ханічне;

п. насóсное спонукáння насóсне.

повёрка (приборов) перевірка.

поверхочный (*расчет*) перевірний, перевірочний.
поверхностный (*конденсатор*) поверхневий.
поверхность поверхня;
 п. боков́ая поверхня боков́а, бічна;
 п. вибраціо́нная, вибри́рующая поверхня вібраці́йна;
 п. вихрева́я поверхня вихров́а;
 м. водо́подогрева́тельная поверхня водо́підігрівна́, водо́підігрівальна́;
 п. глазу́рованная поверхня глазу́рована;
 п. жарова́я поверхня жаров́а;
 п. зерка́льная поверхня дзерка́льна;
 п. излу́чательная, излу́чающая поверхня випромінюва́льна, випромінна́;
 п. испаря́ющая поверхня випарна́;
 п. конта́ктная поверхня конта́ктна;
 п. лобова́я поверхня лобов́а;
 п. лучево́спринимáющая, лучево́спринимáтельная поверхня променесприймáльна;
 п. лучеотража́тельная, лучеотража́ющая поверхня промене-відбивна́;
 п. направля́ющая поверхня на-прямна́;
 п. несúщая поверхня несúча;
 п. омы́ваемая (*газами*) поверхня обми́вана;
 п. опóрная поверхня опóрна;
 п. отража́тельная поверхня відбивна́;
 п. охлажда́ющая, охладі́тельная поверхня охолóджувальна, охолóдна;
 п. пароперегрева́тельная, пароперегрева́ющая поверхня пароперегрівна́;
 п. полурадиацио́нная поверхня напіврадіаці́йна;
 п. полусма́чиваемая поверхня напівзмóчувана;
 п. радиацио́нная поверхня радіаці́йна;

поверхность ребри́стая поверхня ребри́ста;
 п. рифле́нная поверхня ріфле́на;
 п. скользя́щая поверхня ковзна́;
 п. сма́чиваемая поверхня змóчувана;
 п. тепловоспри́нимающая по-верхня теплосприймáльна;
 п. теплоотда́ющая поверхня теп-ловіддава́льна;
 п. теплопереда́ющая поверхня теплопередава́льна;
 п. торцо́вая поверхня торце́ва;
 п. тру́щаяся поверхня тертьов́а;
 п. хвостова́я поверхня хвостова́;
 п. шабро́ванная поверхня шабро́вана;
 п. ші́рмовая (*котла*) поверхня ші́рмова;
 п. эквипотенциáльная поверхня еквіпотенціáльна;
 п. эффе́ктивная поверхня ефек-тивна.
 пни (*вид топлива*) пенькі, -ків.
П-образный П-поді́бний.
повисание (*клапана*) зависа́ння.
поводок поводок, -відка́, повідець, -дя́.
поворот поворот, -ту;
 п. пла́вный поворот пла́вний;
 п. ре́зкий поворот рі́зкий.
поворотный, поворачивающийся (*кран, колосник*) поворотний.
повреждение пошко́дження, ушко́дження.
поврежденный (*трубопровод*) по-шко́джений.
повторный (*нагрев*) повто́рний.
повторяемость, повторность (*наблюденый*) повто́рюзаність, -но-сті, повто́рність.
повыситель підви́шувач.
повысительный, повышающий (*термотрансформатор*) підви́шуваль-ний.
повышение підви́щення; (*неоконч. процесс* — ещѐ) підви́щування.
поглотитель вби́рач, -ча́; поглина́ч, -ча́;

поглотитель тепла, теплопоглотитель вбирач тепла, тепловбирач, -ча.

поглотительный, поглощательный, поглощающий (материал, способность) вбирний, поглинальний, поглинающий.

поглощаемость вбиранисть, -ності, поглинаність.

поглощаемый (о мощности, работе) вбираний, поглинаний.

поглощение вбирання, поглинання;

п. тепла, теплопоглощение вбирання тепла, тепловбирання, теплопоглинання.

погонный (метр) погонний.

пограничный (слой, кривая) пограничний.

погрешность 1) мат. похибка, погрішність, -ності; 2) (ошибка) помилка;

п. вероятная похибка імовірна;

п. допустимая похибка допустима;

п. инструментальная похибка інструментальна;

п. накопленная похибка накоплена;

п. относительная похибка відносна.

погружать, погрузить вантажити, навантажити; (окунуть) занурювати, занурити.

погрузочно-разгрузочный (пункт) вантажно-розвантажний.

погрузочный вантажний, навантажувальний.

погрузчик навантажувач;

п. автомобильный, автопогрузчик навантажувач автомобільний, автонавантажувач;

п. ленточный навантажувач стрічковий;

п. одно-, многоковшовый навантажувач одно-, багатоконвеєрний;

п. самоходный навантажувач самохідний;

п. скребковый навантажувач скребковий;

погрузчик тракторный навантажувач тракторний.

под під (род. поду); (русской пещи) черинь, -реня;

п. кислый під кислий;

п. основной під основний;

п. охлаждаемый під охолоджуваний;

п. печной під пічний;

п. плавильный під плавильний;

п. шамотный під шамотний;

п. шлаковый під шлаковий.

подача подача; (неоконч. процесс — ещё) подавання;

п. вагонеточная подача вагонеткова;

п. вагонная подача вагонна;

п. вентиляторная подача вентиляторна;

п. винтовая подача гвинтова;

п. ленточная подача стрічкова;

п. лифтовая подача ліфтова;

п. конвейерная подача конвеєрна;

п. одно-, двухниточная подача одно-, двоніткова;

п. пневматическая подача пневматична;

п. позонная подача позонна;

п. посыльная подача пошарова;

п. раздельная подача роздільна;

п. секционная подача секційна;

п. скиповая подача скіпова;

п. скреперная подача скреперна;

п. транспортёрная подача транспортёрна;

п. фуникулёрная подача фуникулёрна;

п. элеваторная подача елеваторна;

п. эстакадная подача естакадна.
подающий (насос, механизм) подавальний.

подвал підвал, -лу;

п. зольный підвал золовий;

п. отапливаемый підвал опалюваний.

подвальный (этаж, турбина) підвальний.

подвальцовка підвальцювання.

подвѣска підвіска; (неоконч. процесс — ещё) підвішування;

пoдвѣска дугoвáя пiдвiска дугoвá;
 п. жѣсткая пiдвiска жорсткá;
 п. консольная пiдвiска консольна;
 п. пружинная пiдвiска пружинна;
 п. рессорная пiдвiска рессорна.
 пoдвeснóй (трубопровод) пiдвiсний.
 пoдвeстí см. пoдвoдить.
 пoдвѣтpeнный (o стороне) пiдвiтряний.
 пoдвѣшивaниe пiдвiшування.
 пoдвигнóй, пoдвигный (груз, опoра) рухóмий.
 пoдвiнчивaниe пiдгвинчування, пiдгвинчення.
 пoдвoд, пoдвoдка пiдвiд, -вoду; пiдвeдeння;
 п. изобарический, изобáрный (тепла) пiдвiд изобáрний;
 п. изотермический пiдвiд изoтepмiчний;
 п. oднo-, двyxстopoнный пiдвiд oднo-, двoбiчний;
 п. oсeвóй пiдвiд oсьoвий;
 п. пapциáльный пiдвiд пapциáльный;
 п. пepифepийный пiдвiд пepифepийний;
 п. пoзoнный пiдвiд пoзoнный;
 п. пpoмeжyтoчный пiдвiд пpoмiжний;
 п. pавнoмѣрный пiдвiд pівнoмiрний;
 п. paдиáльный пiдвiд paдиáльный;
 п. paздѣльный пiдвiд poздiльний;
 п. paсcѣянный пiдвiд poзciяний;
 п. ceкциoнный пiдвiд ceкцийний;
 п. cкpытый пiдвiд пpиxoваний;
 п. тaнгeнциáльный пiдвiд тaнгeнциáльний;
 п. улиткooбpáзный пiдвiд зaвиткóвий;
 п. фyрмeнный пiдвiд фyрмeний;
 п. цeнтpальный пiдвiд цeнтpальний.
 пoдвoдить, пoдвeстí пiдвoдити, пiдвeстí.

пoдвoдящий, пoдвoднóй (канал, труба) пiдвiдний.
 пoдвoз, пoдвoзка (топлива) пiдвiз, -вoзу; (неoкoнч. пpoцeсс — eщѣ) пiдвeзeння.
 пoдвулканизáция пiдвулканизáция.
 пoдгoнкa пiдгoнка, пpипacува́ння; (неoкoнч. пpoцeсс — eщѣ) пiдгaня́ння, пpипacовува́ння.
 пoдгoтoвительный пiдгoтoвчий.
 пoдгoтoвкa пiдгoтoвкa; пiдгoтoвлeння (неoкoнч. пpoцeсс — eщѣ) гoтува́ння, пiдгoтoвля́ння.
 п. тepмичeская пiдгoтoвкa тepмiчна;
 п. химическая пiдгoтoвкa хiмiчна.
 пoддѣpживающий (каркас, опoра) пiдтpимний, пiдтpимуючий.
 пoддѣpжкa 1) (деталь) пiдтpимкa; (пpoцeсс) пiдтpимува́ння, пiдтpимaння;
 п. углoвáя пiдтpимкa кyтoвá;
 п. упóрная пiдтpимкa упóрна.
 пoддoн пiддoн;
 п. вpaщáющийся пiддoн oбepтóвий;
 п. вьдвигнóй пiддoн вису́вний;
 п. гидpaвличeский пiддoн гiдpaвлiчний.
 пoддувáло пiддувáло.
 пoддувáльный пiддувáльный.
 пoддувáниe пiддувáння.
 пoджигáниe пiдпáлюва́ння.
 пoджигáющий, пoджигáтельный (свод, решётка) пiдпáлювальный, пiдпальний.
 пoдзapядкa (баллонов) пiдзapядкa; пiдзapяджáння.
 пoздѣмный (газопровод) пiздѣмний.
 пoдiна (вагонетки) пoдiна.
 пoдкáткa пiдкoткa, пiдкoчува́ння.
 пoдкáчивающий, пoдкáчeчный (чaсoс) пiдкáчувальный.
 пoдкáчкa пiдкáчкa, пiдкáчува́ння.
 пoдкислѣниe пiдкiслюва́ння, пiдкiслeння.
 пoдклáдка 1) (приспособление) пiдклáдка; (дeйствиe) пiдклáдка, пiдклáдaння, пiдклáдeння;
 п. жѣсткая пiдклáдка жорсткá;

подкладка **упругая** підкладка пружна.

подкладной, подкладочный (стул, опора) підкладний, підкладочний.

подключать, подключить 1) підключати, підключити; 2) *эл.* підмикати, підімкнути.

подключённый підключений, підімкнутий.

подковообразный (коллектор) підковоподібний.

подколосниковый підколосниковий.

подкóс стр. підкіс, -кóса.

подкотельный підкотловий.

подкрановый підкрановий.

подкритический підкритичний.

подкупольный (*о пространстве*) підкупольний.

подмазка (*изоляция, обмуровки*) підмазка; (*процесс — ещё*) підмазування.

подмембранный підмембранний.

подмешивание (*пара, воздуха*) підмішування;

поднимание, поднятие піднімання, підняття;

п. поочерёдное (*клапанов*) підняття почерёдне.

поднимающий, подъёмный (*механизм*) піднімальний, підйомний.

подножка підніжка, підніжок, -жка.

подобие подібність, -ності;

п. газодинамическое подібність газодинамічна;

п. геометрическое подібність геометрична;

п. гидродинамическое подібність гідродинамічна;

п. гидромеханическое подібність гідромеханічна;

п. гравитационное подібність гравітаційна;

п. динамическое подібність динамічна;

п. кинематическое подібність кінематична;

п. краевое подібність крайова;

п. механическое подібність механічна;

подобие **скоростное** подібність швидкісна;

п. температурное подібність температурна;

п. тепловое подібність теплова;

п. термодинамическое подібність термодинамічна.

подобный (*процесс, явление*) подібний.

подобый (*канал, кирпич*) подібний.

подогрев підігрів, -ву, підігрівання;

п. высокотемпературный підігрів високотемпературний;

п. низкотемпературный підігрів низкотемпературний;

п. одно-, двухступенчатый підігрів одно-, двохсхідчастий;

п. предварительный підігрів попередній;

п. регенеративный підігрів регенеративний.

подогревание підігрівання.

подогреватель підігрівник, -ка;

п. водоводяной підігрівник водоводяний;

п. высокотемпературный підігрівник високотемпературний;

п. деаэрационный підігрівник деаераційний;

п. пароводяной підігрівник пароводяний;

п. пластинчатый підігрівник пластинчастий;

п. пленочный підігрівник плівковий;

п. поверхностный підігрівник поверхневий;

п. ребрый підігрівник ребристий;

п. регенеративный підігрівник регенеративний;

п. сальниковый підігрівник сальниковий;

п. секционный підігрівник секційний;

п. сетевой підігрівник сітьовий;

п. струйный підігрівник струмний;

п. смешивающий підігрівник змішувальний;

подогреватель трубчатый підігрів-
ник трубчастий;

п. циркуляционный підігрівник
циркуляційний.

подогревательный, подогревающий
(теплоноситель) підігрівальний,
підігрівний.

подогревать, подогреть підігріва-
ти, підігріти.

подогрётый підігрітий.

подпитка (котлов) підживлен-
ня.

подпиточный підживлювальний,
підживний.

подпольный (газоход) підпільний.

подпор підпір, -пору;

п. бимсовый підпір бімсовий.

п. шлаковый підпір шлаковий.

подпорный (о стойке, стенке) під-
пірний.

подпрессовка підпресовування, під-
пресування.

подпятник підп'ятник;

п. гидравлический підп'ятник гі-
дравлічний;

п. разгруженный підп'ятник роз-
вантажений;

п. сегментный підп'ятник сег-
ментний;

п. шаровой підп'ятник кульовий.

подрамок підрамник.

подрегулировать підрегулювати.

подрегулировка, подрегулирование
підрегулювання.

подрезной підрізний.

подсасывающий (о трубе) підсмók-
тувальний.

подслой підшар, -ру, підшарок,
-рка;

п. вязкий підшар в'язкий.

подслойный підшарбовий;

подсмольный підсмольний.

подсос підсós, -су, підсмóктуван-
ня.

подсосок підсósок, -ска.

подставка підставка;

п. вальная підставка валовá;

подстанция підстанція;

п. аккумуляторная підстанція
акумуляторна;

п. преобразовательная підстан-
ція перетворювальна;

подстанция трансформаторная під-
станція трансформаторна.

подстройка (регулятора) підстро́й-
ка, підстро́ення; (неоконч. дей-
ствие — ещё) підстро́ювання.

подсушка підсушка, підсушуван-
ня.

подсушенный підсушений.

подсушивающий (о шахте) підсу-
шувальний.

подсчёт підрахунок, -нку.

подтёсывание, подтёска (кирпи-
чей) підтісування, підтесання.

подтопленный (о струе) підтопле-
ний.

подтяжка підтяжка, (неоконч. про-
цесс — ещё) підтягання.

подтяжной (о втулке) підтяжний.

подушка подушка;

п. анкерная подушка анкерна;

п. опорная подушка опорна;

п. паровая подушка паровá;

п. переставная подушка пере-
ставна́;

п. пневматическая подушка пнев-
матична́;

п. поворотная подушка поворо́т-
на́;

п. шлаковая подушка шлакова.

подфóнарный (об отоплении) під-
ліхтарний.

подчеканивать, подчекани́ть під-
чекáнювати, підчекáнити, під-
карбóвувати, підкарбува́ти.

подшипник підшипник;

п. выносной підшипник винос-
ний́;

п. глухой підшипник глухий́;

п. гребенчатый підшипник гре-
бінчастий́;

п. качения підшипник кóчення́;

п. консольный підшипник кон-
сольний́;

п. коренной підшипник корін-
ний́;

п. кривошипный підшипник кри-
вошипний́;

п. направляющий підшипник на-
прямний́;

п. одно-, двух-, трёхраздельный
підшипник одно-, дво-, три-
роздільний́;

подшипник опóрный підшипник опóрний;

п. опóрно-упóрный підшипник опóрно-упóрний;

п. подвеснóй підшипник підвісний;

п. половинчатый підшипник половинчастий;

п. рóликовый підшипник рóликовий;

п. самоустанáвливающийся підшипник самовстановний;

п. самосмáзывающийся підшипник самомастильний;

п. скольжéния підшипник ковзання;

п. упóрный підшипник упóрний;

п. шариковый, шарикоподшипник підшипник шариковий, шарикопідшипник;

п. шатóнный підшипник шатóнный.

подшипниковый підшипниковий.

подшкáльный підшкáльний.

подъезднóй (путь) під'їзний.

подъём підйóм, -му; (процесс — ещё) піднімання, підняття;

п. канáтный підйóм канáтний;

п. клетъевой підйóм клітьовий;

п. пружинный підйóм пружинний;

п. скиповый підйóм скиповий;

п. элевáторный підйóм елевáторний.

подъёмник підйóмник;

п. гидравлический підйóмник гідравлічний;

п. канáтный підйóмник канáтний;

п. колошниковый підйóмник колошниковий;

п. лифтовый, лифт підйóмник ліфтовий, ліфт;

п. наклóнный підйóмник похилый;

п. пневмáтический підйóмник пневмáтичний;

п. шáхтный підйóмник шáхтовый.

подъёмнолопáстный (о насадке) підйóмальнолопатéвий.

подъёмный підйóмний; (поднимающий) підйóмальний.

пожáр пожежа;

п. подзёмный пожежа підзёмна.

пожáрный (гидрант) пожежний.

пожаробезопáсность пожежобезпéчність, -ності.

пожароопáсный пожежонебезпéчний.

пожаротушéние пожежогасіння.

позиционный (о реле) позиційний.

позóнный (подвод, дутьё) позóнный.

пойти вразнос (о двигателе) піти врозліт.

показáние (приборов) пóказ, -зу.

пока́зывание показування, показáння.

показáтель показник;

п. стоимостный показник вáртисний;

п. тепловóй показник тепловий;

п. термовлáжностный показник термоволóгисний;

п. цветовой показник кóлірний.

пока́зывающий (прибор, счётчик) показувальний.

поквартирный (об отоплении) поквартирний.

поков́ка 1) (предмет) поков́ка;

2) (действие) кування.

покрóвный (слой изоляции) покривний.

покры́тие покриття;

п. антикоррозиóнное покриття антикоррозійне;

п. безармáтурное покриття безармáтурне;

п. грунтово́е покриття грунтове́;

п. защитное покриття захисне́;

п. изоли́рующее, изоляциóнное покриття ізоляційне;

п. металличéское покриття металéве;

п. пластифици́рованное покриття пластифі́коване.

покры́шка покрі́шка; (шины) покрі́шка.

пол стр. підлога.

пóле пóле;

п. вéкторное пóле вéкторне;

пóле гравитаціо́нное пóле гравітаційне;

п. квазистаціо́на́рное пóле квазістаціо́на́рне;

п. скоро́стнóе пóле швидкі́сне;

п. тепло́ве пóле тепло́ве;

п. електромагні́тне пóле електромагні́тне;

п. я́дерне пóле я́дерне.

полéнница (дров) стіс (род. стóсу).

полéно (дров) поліно.

ползúн, ползúшка повзúн, -на.

ползúчьсть (бетона) повзúчьсть, -чості.

поливини́л полівіні́л, -лу.

поливини́ловый полівіні́ловий.

полиго́нный (колосник) поліго́нный.

полидиéн полідіéн, -ну.

полидиéновый полідіéновий.

полиме́р поліме́р, -ра.

полимербензи́н полімербензи́н, -ну.

полимериза́т полімериза́т, -ту.

полимериза́ция полімериза́ція.

полиме́рный поліме́рний.

полипре́н поліпре́н, -ну.

полиро́вальный, полиро́вочный полірува́льний.

полирова́ние полірува́ння.

полирова́ть полірува́ти.

полиро́вка поліро́вка, полірува́ння.

полиспа́ст поліспа́ст;

п. дифференциáльный поліспа́ст диференціáльний.

политро́па політро́па.

политро́пический, политро́пный політро́пний.

пóлка (уголка) поліця.

полнооборо́тный (режим) повнооберто́вий.

полноподъёмность (клапана) повнопідйомні́сть, -ності.

полноподъёмный повнопідйомний.

полносбо́рный повнозбі́рний.

полнотéлость (кирпича) повноті́лість, -лості.

полнотéлый (кирпич) повноті́лий.

пóлный (ход, диаграмма) пóвний.

половинча́тый половинча́стий.

положе́ние поло́ження;

п. ве́рхнее поло́ження ве́рхне;

п. исхо́дное поло́ження вихідне́;

положе́ние ко́нечное поло́ження кінце́ве;

п. кра́йнее поло́ження кра́йне;

п. ме́ртвое поло́ження ме́ртве;

п. нача́льное поло́ження початко́ве;

п. промежу́точное поло́ження промі́жне;

п. пуско́вое поло́ження пуско́ве;

п. рабо́чее поло́ження робо́че;

п. усто́йчивое поло́ження стійке́;

п. холосто́е поло́ження холо́сте́.

положи́тельный позити́вный; мат. дода́тний.

полóзья полозкі́, -ків;

п. напра́вляющие полозкі́ напра́вні.

полóмка полóмка, полóм, -му.

полоса́ 1) (спектра) смúга; 2) (металла) шта́ба;

п. инфра́красная смúга інфрачерво́на.

полосово́й штабови́й, смугови́й.

пóлость поро́жнина́;

п. междупоршнева́я поро́жнина́ міжпоршне́ва;

п. надме́мбранная поро́жнина́ надме́мбранна́;

п. паровыпускна́я поро́жнина́ паровипускна́;

п. подме́мбранная поро́жнина́ підме́мбранна́.

полотно́ полотно́;

п. беспровáльное полотно́ безпровáльне;

п. колоснико́вое полотно́ колоснико́ве;

п. сетча́тое полотно́ сітча́сте.

полотня́нный (об изоляции, кальке) полотня́ний.

пóлочный полі́чний.

полуавтомáт напі́ваавтомáт.

полуавтома́тический напі́ваавтома́тичний.

полуантра́цит напі́вантра́цит, -ту.

полуантра́цитовый напі́вантра́цито́вий.

полуба́ллóн півба́лóн.

полуваго́н півваго́н;

п. самопроки́дывающийся півваго́н самопереки́дний;

полуваго́н саморазгружа́ющийся
 півваго́н саморозванта́жний.
 полуво́лна півхви́ля.
 полуво́лнийсти́й (о тру́бе) напів-
 хви́лясти́й.
 полувыно́снбй напіввиносні́й.
 полуга́зовый напівга́зови́й.
 полугенера́торный напівгенера́тор-
 ний.
 полуги́бкий напівгнучки́й.
 полугудро́н напівгудро́н, -ну.
 полуди́зель напівди́зель, -ля.
 полуди́шло (локомо́бия) півди́ш-
 ло.
 полужидки́й напіври́дкий.
 полужидкостны́й (о трени́и) на-
 піври́динний.
 полужирны́й (уго́ль) напівжи́рний.
 полуза́мкнутый напівза́мкнени́й.
 полужа́крытый напівжа́крыти́й.
 полужвездá (вид дви́гателя) пів-
 зі́рка.
 полукóкс напівко́кс, -су;
 п. слáнцево́й напівко́кс слáнце-
 во́й.
 полукóксовальны́й, полукóксово́й
 (о печи́) напівкоксува́льний, на-
 півко́ксови́й.
 полукóксовáние напівкоксува́ння.
 полукóлебáние півколива́ння.
 полукольцо́ (сети́) півкільце́.
 полукристалли́ческий напівкриста-
 лі́чний.
 полукру́г 1) півкру́г; 2) (полуок-
 ружность́) півко́ло.
 полукру́глый (свод) півкру́глий.
 полума́зут напівма́зут, -ту.
 полумехани́ческий напівмехані́ч-
 ний.
 полуму́фта півму́фта;
 п. зубча́тая півму́фта зубча́ста.
 полунепрерывны́й напівбезперерь-
 ний.
 полунепроница́емый напівнепро-
 никни́й.
 полунержаве́ющий напівнержа-
 вію́чий.
 полубо́рбт півоборóт.
 полуогне́стойки́й напівогне́стійки́й.
 полуограни́ченный напівобме́ж-
 ний.

полуо́бсь півбі́сь (род. півбі́си).
 полуоткры́тый напіввідкрити́й.
 полуперекрё́стный (ремень́) напів-
 перехре́сний.
 полупери́од півперіо́д, -ду.
 полупотайно́й (о заклё́пке) напів-
 потайни́й.
 полуприлега́ющий (о раме́) напів-
 приляга́ючий, напівприле́глий.
 полупро́дукт півпро́дукт, -ту.
 полупроница́емый (об огра́жде-
 нии́) напівпрони́кий.
 полупроводни́к півпрові́дник, -ка́.
 полупроводни́ковый півпроводи́-
 ко́вий.
 полупроводя́щий (сло́й) напівпро-
 відни́й.
 полупро́ходно́й (канал) напівпро-
 хідни́й.
 полупрямо́й (способ переработки́)
 напівпрямий́.
 полурадиацио́нный напіврадіа́цій-
 ний.
 полуразгру́женный напіврозванта́-
 жени́й.
 полусварно́й напівзварни́й.
 полусветя́щийся (о пламени́) на-
 півсвітни́й.
 полусгора́емый (о соору́жении) на-
 півспали́мий.
 полусе́кция півсе́кція.
 полусма́чивае́мый (о поверхно́сти)
 напівзмóчуваний.
 полусухой́ (о трени́и) напівсухий́.
 полусфе́ра півсфе́ра.
 полусфе́рически́й півсфе́ричний.
 полууто́пленный (монта́ж) напів-
 уто́плений.
 полухому́т півхому́т, -та́.
 полуци́линдр півци́ліндр, -ра;
 п. асбоши́ферный півци́ліндр аз-
 боши́ферний.
 полуцилиндри́ческий напівцилі́н-
 дри́чний.
 полущаро́вой напівкульови́й.
 полуэже́кционны́й напівеже́кцій-
 ний.
 полуэкра́нированны́й напівекра́но-
 ваний.
 по́лый, пустоте́лый (колосник, ба-
 раба́н) порожни́йсти́й.
 поля́рный (плани́метр) поля́рний.

помещение стр. приміщення;

п. аккумуляторное приміщення
аккумуляторне;

п. бункерное приміщення бун-
керне;

п. взрывоопасное приміщення
вибухонебезпечне;

п. деаэрационное приміщення
деаераторне;

п. котельное, котельная примі-
щення котельне, котельна,
-но́й;

п. машинное приміщення ма-
шинне;

п. насосное приміщення насосне;

п. отапливаемое приміщення
опалюване;

п. холодильное приміщення хо-
лодильне.

помол (топлива) помел, -лу;

п. грубый помел грубий;

п. тонкий помел тонкий, м'який.

помольный молотильный.

помпа помпа;

п. маслоподающая помпа масти-
лоподавальна.

помпаж помпаж, -жу́.

помпажный помпажный.

понижение (давления, температу-
ры) зniżування, зniżення.

понижитель зniżувач.

понижительный, понижающий
(трансформатор) зniżувальний.

поочередный (подъём клапанов)
почерёжний.

поперемённый попере́мний.

поперёчный (ток, оребрение) попе-
речний.

поплавокóвый поплавокóвий, попла-
вце́вий.

поплаво́к поплаво́к, -вкá, попла-
вце́ц, -вця́;

п. закрытый поплаво́к закритий;

п. кувшинный, кувшинообразный
поплаво́к глечикоподібний;

п. открытый снizu поплаво́к від-
критий знізу;

п. пробковый поплаво́к ко́рко-
вий;

п. шаровой поплаво́к кульовий.

пополнение (бака) поповнювання,
поповнення;

пополнение беспрерывное попов-
нения безперервне;

п. периодическое поповнения пе-
риодичне.

поправка (в отсчётах) поправка;
(действие) поправляння, поправ-
лення;

п. допустимая поправка допу-
стима;

п. относительная поправка від-
носна.

поправочный поправочний.

попутный, путевой (газ, расход
тепла) попутний.

пора́ пора́.

поризатор поризатор, -ра.

поризованный (шлак) порований,
поризований.

пористость пористість, -тости;

п. весовая пористість вагова́;

п. объёмная пористість об'ём-
на́;

п. относительная пористість від-
носна.

пористый пористый, поруватий.

поро́г поріг, -ро́га;

п. огневой поріг вогне́вий;

п. печной поріг пі́чний;

п. пламенный поріг полум'я́ний;

п. топочный поріг то́пковий;

п. шлаковый поріг шла́ковий.

поро́да геол. поро́да;

п. газонóсная поро́да газонóсна́;

п. нефтенóсная поро́да нафто-
носна́.

породоотборка породовідбір, -бо́-
ру, породовідби́рання.

породоотборный породовідбірний.

порошковый порошокóвий.

порошкообразный (кокс) порошокó-
подібний, порошокóватий.

порошо́к порошокó, -шку́;

п. абразивный порошокó абра-
зивний;

п. полировальный порошокó поли-
рува́льний;

п. притирочный порошокó прити-
ра́льний;

п. термоизоляционный порошокó
термоізоля́ційний;

п. шлифовальный порошокó шлі-
фува́льний.

порожняковъй (канат) порожняковъй.
 порціонер порціонер, -ра;
 п. двухступенчатый порціонер двосхидчастый.
 порція (горючего) порція.
 поршенёк поршник.
 поршень поршень, -шня;
 п. вращающийся поршень обертотый;
 п. встречный поршень зустрічний;
 п. грибовидный поршень грибовидный;
 п. двухступенчатый поршень двосхидчастый;
 п. демпферный поршень демпферный;
 п. дисковый поршень дискотый;
 п. дифференциальный поршень дифференціальний;
 п. золотниковый поршень золотниковый;
 п. клапанный поршень клапанный;
 п. компенсирующий поршень компенсуючий;
 п. нагнетательный поршень нагнітальний;
 п. одно-, двухдніщевый поршень одно-, дводніщевый;
 п. открытый поршень відкритый;
 п. охлаждаемый поршень охолоджуваний;
 п. пустотелый поршень порожнистый;
 п. разгрузочный поршень розвантажний;
 п. разъемный поршень роз'ємний, рознімний;
 п. распределительный поршень розподільний;
 п. ротационный поршень ротаційний;
 п. скальчатый поршень скальчастый;
 п. сквозной поршень наскрізний;
 п. следящий (регулятора) поршень слідкуючий;
 п. составной поршень складений;

поршень сплошной поршень суцільний;
 п. ступенчатый поршень схидчастый;
 п. телескопический поршень телескопічний;
 п. трубчатый поршень трубчастый;
 п. уравнивающий поршень зрівноважувальний.
 поршень-буфер поршень-буфер, -ра.
 поршневой поршневий.
 посадка посадка; (процесс — ещё) садіння, саджання;
 п. верховая (лопатов) посадка верховая;
 п. горячая посадка гаряча;
 п. легкоходовая посадка легкоходова;
 п. плотная посадка щільна;
 п. прессовая посадка пресо́ва;
 п. принудительная посадка примусова;
 п. свободная посадка вільна;
 п. тугая посадка туга.
 посадочный посадочний.
 последствие післядія;
 п. упругое, эластичное післядія пружна, еластична.
 последовательный (о включении) послідовний.
 послонный пошаровий.
 пост пост, -та;
 п. газосварочный пост газозварний;
 п. пожарный пост пожежний.
 постель (газопровода, машины) пістіль, -телі;
 п. полешовпатовая пістіль полевощпатовая.
 постепенный (ход процесса) поступовий.
 постоянная суц. стала, -лої;
 п. газовая стала газова;
 п. диэлектрическая стала діелектрична.
 постоянный 1) (ток, давление) постійний; 2) мат. сталий.
 постоянство 1) (оборотов, сечения) постійність, -ності; 2) мат. сталість, -лості.

построение (*диаграммы*) побудова.

поступательный поступальний.

поступление (*газа, воды*) надходження.

потайной (*шов*) потайний.

потение (*труб, котла*) потіння.

потенциал потенціал, -лу;

п. **изобарно-изотермический** потенціал ізобарно-ізотермічний;

п. **ионизационный** потенціал іонізаційний;

п. **термодинамический** потенціал термодинамічний.

потенциометр потенціометр, -ра;

п. **быстродействующий** потенціометр швидкодіючий;

п. **электромеханический** потенціометр електромеханічний;

п. **электронный** потенціометр електронний.

потенциометрический потенціометричний.

потери втрати (*род. втрат*);

п. **безвозвратные** втрати безповоротні;

п. **вёренные** втрати віялові;

п. **вентиляционные** втрати вентиляційні;

п. **внутристанционные** втрати внутрішньостанційні;

п. **выходные** втрати вихідні;

п. **гидравлические** втрати гідравлічні;

п. **механические** втрати механічні;

п. **неучтённые** втрати неурahовані;

п. **остаточные** втрати залишкові;

п. **производственные** втрати виробничі;

п. **тепловые** втрати теплові.

потёра втрата.

поток потік, -току;

п. **быстродвижущийся** потік швидко рушній, швидкий;

п. **вихревой** потік вихровий;

п. **возмущённый** потік збурений;

п. **восходящий** потік висхідний;

п. **вращающийся** потік обертовий;

поток дозвуковий потік дозвуковий;

п. **ламинарный** потік ламінарний;

п. **лучистый** потік променістий;

п. **набегающий** потік набіжний, набігаючий;

п. **непрерывный** потік безперервний;

п. **неравномерный** потік нерівномірний;

п. **нисходящий** потік низхідний;

п. **осесимметричный** потік осесиметричний;

п. **поджигающий** потік підпалювальний;

п. **пылевоздушный** потік пилоповітряний;

п. **сверхзвуковой** потік надзвуковий;

п. **тепловой** потік тепловий;

п. **транзитный** потік транзитний;

п. **турбулентный** потік турбулентний.

поток чередуючіся потіки переміжні.

потолок стеля;

п. **многослойный** стеля багатошарова;

п. **подвесной** стеля підвісна;

п. **сводчатый** стеля склепінна;

п. **топочный** стеля топкова.

потолочный (*экран*) стельовий.

поточно-скоростной потіково-швидкісний.

поточный (*метод производства*) потіковий.

потребитель споживач, -ча;

п. **буферный** споживач буферний;

п. **заводской** споживач заводський;

п. **коммунально-бытовой** споживач комунально-побутовий;

п. **круглогодичный** споживач цілорічний;

п. **промышленный** споживач промисловий;

п. **тепловой** споживач тепловий;

п. **теплофикационный** споживач теплофікаційний.

потребление споживання;
п. бытовое споживання побутове;
п. внутривстанційное споживання внутрішньостанційне.
потребляемый (газ, энергия) споживаний.
потухание погасання, загасання.
почвенный (о коррозии, гидрозащите) ґрунтовий.
починка (аппаратуры, гарнитуры) лагодження, полагодження.
поярусный поярусний.
пояс пояс;
п. восстановительный пояс відновний;
п. зажигательный пояс запалювальний;
п. фурменный пояс фурменний;
п. шамотный пояс шамотний.
поясок поясок, -ска;
п. отсасывающий поясок відсмоктувальний.
правоходовой правоходовий.
превращать(ся), превратить(ся) (в газ) перетворювати(ся), перетворити(ся).
превращение перетворення; (неоконч. процесс — ещё) перетворювання;
п. изотермическое перетворення ізотермічне;
п. фазовое перетворення фазове;
п. ядерное перетворення ядерне.
предварение (впуска, открытия) випереджання, випередження;
п. линейное випереджання лінійне.
предварительный (впуск, измельчение) попередній.
предвключённый (агрегат, турбина) передвключений.
предел 1) мат. границя; 2) (рубеж, межа) межа;
п. концентрационный границя концентраційна.
предельный (углеводород, концентрация) граничний.
предкамера, аванкамера, форкамера передкамера.

предкамерный, аванкамерный, форкамерный передкамерний.
предохранитель запобіжник;
п. гидравлический запобіжник гідравлічний;
п. мембранно-клапанный запобіжник мембранно-клапанний;
п. поплавковый запобіжник поплавковий, поплавцевий;
п. термоэлектрический запобіжник термоелектричний.
предохранительный, предохраняющий (клапан, сетка) запобіжний.
предохранять, предохранить
 1) (предотвращать) запобігати, запобігти; 2) (охранять, оберегать) охороняти, охоронити; 3) (обезопасить) забезпечувати, забезпечити.
предполагаемый (о расходе энергии) гаданий.
предпусковой (период, наладка) передпусковий.
предтопок передтопок, -пка;
п. откатной передтопок відкотний;
п. шахтный передтопок шахтовий.
предупредительный (сигнал) попереджальний.
преждевременный (о зажигании, вспышке) передчасний.
преимущественный (фактор) переважний.
преломление (лучей) заломлювання, заломлення;
п. двойное заломлення подвійне.
пренебрегать, пренебречь (малыми величинами) нехтувати, знехтувати.
пренебрежимо малый нехтувано малий.
преобладающий см. преимущест-венный.
преобразование перетворення.
преобразователь перетворювач;
п. электромеханический перетворювач електромеханічний.
преобразовательный перетворювальний.

препарированный (о смоле) препаратований.

прерывание переривання.

прерыватель переривач, -ча;

п. **молоточковый** переривач молоточковый.

прерывающий, прерывательный (рычаг) переривальний, переривний.

прерывистый (поток, горение) переривчастий.

пресс прес;

п. **балансирный** прес балансирний;

п. **брикетный** прес брикетний;

п. **винтовой** прес гвинтовий;

п. **гидравлический** прес гідравлічний;

п. **кривошипный** прес кризопний;

п. **масляный** прес масляний;

п. **парогидравлический** прес парогідравлічний;

п. **смазочный** прес мастильний;

п. **формовочный** прес формувальний.

пресс-маслёнка прес-маслянка.

прессолидол прессолідол, -лу.

прессование пресування;

п. **горячее** пресування гаряче;

п. **мокрое** пресування мокре;

п. **сухое** пресування сухе;

п. **холодное** пресування холодне.

прессованный пресований.

прессовать пресувати.

прессовщик пресувальник.

прессовый пресовий.

прецизионный (инструмент) прецизійний.

приближённый (метод) наближений.

прибор прилад, -ду; *собр.* (приборы, принадлежности) приладдя;

п. **арматурный** прилад арматурний;

п. **безметалльный** прилад безметалевий;

п. **беспрерывно измеряющий** прилад безперервно вимірюючий;

прибор виброизмерительный прилад вібровимірювальний;

п. **водоуказательный** прилад вододказівний;

п. **водораспределительный** прилад водорозподільний;

п. **воздуховыпускной** прилад повітровипускний;

п. **вращающийся** прилад обертівий;

п. **ВТИ (Всесоюзного теплотехнического института)** прилад ВТИ (Всесоюзного теплотехнічного інституту);

п. **вытяжной** прилад витяжний;

п. **газоаналитический** прилад газоаналітичний;

п. **газовый** прилад газовий;

п. **газоспасательный** прилад газорятувальний;

п. **для анализа газов, газоанализатор** прилад для аналізу газів, газоаналізатор, -ра;

п. **дистанционный** прилад дистанційний;

п. **дублирующий** прилад дублюючий;

п. **запальный** прилад запальний, запальний;

п. **зеркальный** прилад дзеркальний;

п. **золотниковый** прилад золотниковий;

п. **измерительный** прилад вимірювальний;

п. **командный** прилад командний;

п. **контрольно-измерительный (КИП)** прилад контрольно-вимірювальний (КВП);

п. **малометалльный** прилад малометалевий;

п. **малотеплоёмкий** прилад малотеплоёмкий;

п. **маслоочистительный** прилад мастилоочисний;

п. **мешальный, перемешивающий** прилад мішальний;

п. **многоотсчётный** прилад багатосклівий;

п. **нагревательный** прилад нагрівальний, нагрівний;

прибѳр обдувочный прилад обду-
вальный, обдувний;

п. о. качающийся прилад обдув-
ний хитний;

п. Орса прилад Орса;

п. отопительный прилад опалю-
вальный;

п. пароструйный прилад паро-
струминний;

п. печной прилад пічний;

п. питательный прилад живиль-
ний;

п. пневматический прилад пнев-
матичний;

п. прецизионный прилад преци-
зійний;

п. регистрирующий прилад рее-
струющий;

п. регулирующий прилад регу-
люющий;

п. самопишущий прилад само-
пишучий, самописний;

п. сигнальный прилад сигналь-
ний;

п. синхронизационный прилад
синхронізаційний;

п. следящий прилад слідкую-
чий;

п. смазочный прилад мастиль-
ний;

п. смесительный прилад змішу-
вальный;

п. счётный прилад лічильний;

п. тепловой прилад тепловий;

п. термopредохранительный при-
лад термозапобіжний;

п. указывающий прилад вказів-
ний, вказующий;

п. указывающе-регистрирующий
прилад вказувально-реєструю-
чий;

п. управляющий прилад керую-
чий;

п. учётно-фиксирующий прилад
обліково-фіксуєчий;

п. чертёжный прилад кресляр-
ський;

п. щитовой прилад щитовий;

п. электронный прилад елек-
тронний.

прибѳр-датчик прилад-датчик.

прибѳрный (о масле) приладовий.

приборостроительный приладобу-
дівний.

приварка, приваривание приварка,
приварювання.

приварной приварний.

приведение 1) (системы в иной
вид) приводження, приведення;
2) мат. звѳдення.

привѳдённый привѳдений; мат. звѳ-
дений.

привѳртка (шурупов, гаек) при-
кручування, прикручення.

привинчивание пригвинчування,
пригвинчення.

прѳвод прѳвод;

п. гидравлический прѳвод гід-
равлічний;

п. дистанционный прѳвод ди-
станційний;

п. золотниковый прѳвод золот-
никовий;

п. индикаторный прѳвод індика-
торний;

п. механический прѳвод механіч-
ний;

п. канатный прѳвод канатний;

п. карданный прѳвод карданный;

п. мембранно-грузовой прѳвод
мембранно-вантажний;

п. мембранно-пружинный прѳ-
вод мембранно-пружинний;

п. паровой прѳвод паровий;

п. пневматический прѳвод пнев-
матичний;

п. пусковой прѳвод пусковий;

п. редукторный прѳвод редук-
торний;

п. ремѳнный прѳвод пасовий;

п. рычажный прѳвод вѳжильний;

п. самоостанавливающийся прѳ-
вод самозупинний;

п. самотормозящийся прѳвод са-
могальмівний;

п. соленодный прѳвод солено-
ідний;

п. фрикционный прѳвод фрик-
ційний;

п. цепной прѳвод ланцюговий;

п. часовой прѳвод годиннико-
вий;

п. червячный прѳвод черв'яч-
ний;

привод эксцентриковый привод эксцентриковый;

п. электрический прилад елек

тричний.

приводной, приводный приводний;

п. ремёнь пас.

привозной (о топливе) привозний.

пригнанный, припасованный при

пасований, пригнаний.

пригонка, припасовка припасовка, припасування, пригонка, прига

няння;

п. герметическая припасовка герметична;

п. мёртвая, глухая припасовка мёртва.

пригоночный (процесс) припасову

вальный, приганяльний.

пригорание пригоряння.

приготовление готування, пригото

вання, приготування, приго

товлення.

приём прийом, -му, приймання, прийняття; (мера, способ) захід,

-ходу.

приёмистость прийомкість, -кості, прийомистість, -тості.

приёмистый (газогенератор, двига

тель) прийомкий, прийомистий.

приёмник приймач, -ча;

п. береговой приймач береговий;

п. конденсатный приймач кон

денсатний;

п. угольный приймач вугільний.

приёмный прийомний; (принимаю

щий) приймачий.

приёмочно-сдаточный приймально-

здавальний.

приёмочный приймальний.

приёмщик приймальник.

прижим притиск, -ку, притискуван

ня, притискання; (приспособле

ние) притискач, -ча.

прижимной, прижимающий (болг,

пружина) притискальний, при

тискний.

призма мат. призма;

п. опёрная призма опёрная.

призматический призматичний.

прикипание прикипання.

приключение приключання, при

ключення; эл. примикання, при

мкнення.

приключённый приключений, при

мкнений.

прикрепление (арматуры) прикрі

плення, прикріплення.

прилегание прилягання;

п. плотное прилягання щільне.

прилив прилив, -ву, приливов,

-вка;

п. распёрный прилив розпёрний.

приливный приливний.

прилипание (масла) прилипання.

прилипаемость, прилипчивость лип

кість, -кості.

прилипающий, прилипчивый, лип

кий (шлак, смола) липкий, при

липающий.

применимость (оборудования) за

стосовність, -ності.

примесный домішковий.

примесь домішка;

п. балластная домішка баласт

на;

п. вредная домішка шкідлива;

п. корродирующая, коррозион

ная домішка корозійна;

п. легирующая домішка легую

ча;

п. механическая домішка меха

нічна;

п. химическая домішка хімічна;

п. ядовитая домішка отруйна.

принимать, принять (топливо, на

грузку) приймати, прийняти.

принудительный (поток, конвек

ция) примусовий.

принцип принцип, -пу;

п. активный принцип активний;

п. реактивный принцип реактив

ний.

приостановка (работы) припиня

ння, припинення.

припаивать, припаять припаявати,

припаяти.

припайка припайка, припаяння;

(неоконч. процесс — ещё) при

паяювання.

припасовка (деталей) припасовка,

припасування; (неоконч. про

цесс — ещё) припасовування.

припой, припай припій, -пою;

припо́й **мя́гкий** припи́й **м'який**;
п. твёрдый припи́й **твердий**;
припо́й-третник припи́й-третник, -ку.
припы́л *мет.* припи́л, -лу;
п. противоприга́рный припи́л
 проти́прига́рный.
прирабо́тка (*вала, колец*) прирабо́-
 ка, прирабо́бления; (*неоконч. про-*
цесс) приробля́ння.
прирабо́тываемость прирабо́блева-
 ность, -ности.
прирабо́тываться, прирабо́таться
 (*о трущихся частях*) приробля́-
 тися, приробі́тися.
прираще́ние *мат.* при́ріст, -росту;
п. бесконечно́ малое при́ріст не-
 скінче́нно мали́й;
п. ко́нечное при́ріст скінче́ний.
приржа́вление приржа́влювання,
 приржа́влення.
приса́дка приса́дка; (*неоконч. дей-*
ствие обычно) приса́джування.
приса́дочный 1) (*служащий для*
присадки) приса́джува́льний,
 приса́дний; 2) (*относящийся к*
присадке) приса́дко́вый.
приса́сывание *см.* **присос.**
присоеди́нение приє́днування, при-
 є́днання;
п. таврово́е приє́днання тавро́ве;
п. телеско́пическое приє́днання
 телеско́пічне.
присоеди́тельный, присоеди́няю-
щий (*штуцер, реле*) приє́дну-
 ва́льний.
присос (*воздуха, пара*) присос, -
 су, присмо́ктування.
присоса́нный присмо́ктаний.
приспосо́бле́ние 1) (*устройство*)
 при́стрій, -рою; 2) (*процесс*)
 пристосовува́ння, пристосува́н-
 ня; (*припасовка*) припасо́вуван-
 ня, припасува́ння;
п. амортизи́рующее при́стрій
 амортизу́ющий;
п. баланси́ровочное при́стрій ба-
 лансува́льный;
п. валоповоро́тное при́стрій ва-
 лоповоро́тний;
п. вклю́чительное при́стрій вклю-
 ча́льный, вмика́льный;
п. выпуско́е при́стрій выпус́кий;

приспосо́бле́ние **встря́хивающее**
 при́стрій стру́шувальний;
п. выки́дное при́стрій вики́дний;
п. выпуско́е при́стрій выпус́кий;
п. двух-, трёх-, многопéтельное
 при́стрій дво-, три-, багато-
 пéтельный;
п. загрузо́чное при́стрій заван-
 та́жний;
п. заде́рживающее при́стрій за-
 тримни́й, затриму́ющий;
п. зажи́мное при́стрій затис́кий-
 ний;
п. запóрное при́стрій запи́рный;
п. колошникóвое **распреде́ли-**
тельное при́стрій колошникó-
 вой розпо́дільний;
п. натя́жное при́стрій натя́ж-
 ний;
п. остано́вочное при́стрій зупи́н-
 ний;
п. отсека́ющее, отсече́ное при́-
 стрій відсі́чний;
п. охладжа́ющее при́стрій охо-
 лодни́й, охолоджува́льный;
п. переключáющее при́стрій пе-
 реключа́льный, переми́каль-
 ний;
п. пита́ющее при́стрій живи́ль-
 ний;
п. поворо́тное при́стрій поворо́т-
 ний;
п. предохраните́льное при́стрій
 запо́бійний;
п. поднима́ющее при́стрій підні-
 ма́льний;
п. пуско́вое при́стрій пуско́вый;
п. разгрузо́чное при́стрій розван-
 та́жувальний, розванта́жний;
п. расцепно́е при́стрій розчі́п-
 ний;
п. реверси́вное при́стрій ревер-
 сивни́й;
п. регули́рующее при́стрій регу-
 лю́ющий;
п. сма́зывающее при́стрій зма́-
 зува́льный; (*смазочным мас-*
лом) зма́зува́льный, масти́ль-
 ний;
п. сотряса́тельное при́стрій стря-
 са́льный;

приспособление стóпорное при-
стрій стóпорний;

п. толкающее пристрій штов-
хальний;

п. уплотнительное пристрій
ущільнювальний;

п. уравнительное пристрій зрів-
няльний;

п. установочное пристрій уста-
новочний;

п. учётно-фиксирующее пристрій
обліково-фіксуєчий;

п. центрирующее пристрій цен-
трувальний, центруючий.

приспособляемость (регулятора)
пристосовність, -ності.

приставной приставний.

пристенный (кран) пристінний.

присыпка присіпка.

притёртый (клапан) притёртий.

притир (приспособление) притир,
-ра.

притирать(ся), притереть(ся) при-
тирати(ся), притерти(ся).

притирка (клапанов) притирка;
(неоконч. действие — обычно)
притирання.

притирочный (материал) прити-
ральный;

приток (воздуха, воды) приплив,
-ву;

п. обратный приплив зворотний.

притупление притуплювання, при-
туплення.

притык (кромки, труб) притык, -ку,
притыл, -лу.

прихватка прихватка; (неоконч.
процесс — ещё) прихватчуван-
ня.

пришабрённый пришабрёваний.

пришабровка пришабровка, при-
шабрённая; (неоконч. процесс —
ещё) пришабрювання.

пришлифованный пришлифованый.
пришлифовка пришлифовка, при-
шлифовання; (неоконч. про-
цесс — ещё) пришлифовування.

приямок (топки) приямок, -мка.

проба 1) (образец) проба; 2) (по-
пытка) спроба;

п. аспираторная проба аспіра-
торна;

проба барабанная проба барабан-
на;

п. гидравлическая проба гідрав-
лічна;

п. лабораторная проба лабора-
торна;

п. средняя проба середня;

п. тигельная проба тигельна;

п. ударная проба ударна.

пробанивать, пробанить (дымогар-
ные трубы) пробанювати, про-
банити.

пробег (золотника) пробіг, -гу.

пробивка пробивка, пробивання.

пробивной (о сите) пробивный.

пробивочный (инструмент) проби-
вальный.

пробка пробка; (из пробкового де-
рева) корок, -рка;

п. воздушная пробка повітря-
на;

п. ввинчиваемая пробка вгвин-
чувана;

п. водяная пробка водяна;

п. газовая пробка газова;

п. гидратная пробка гідратна;

п. дренажная пробка дренажна;

п. легкоплавкая пробка легко-
плавка;

п. предохранительная пробка за-
побіжна;

п. притёртая пробка притёр-
та;

п. пришлифованная пробка при-
шлифована;

п. промывочная, промывная
пробка промивна;

п. спускная пробка спускна.

пробка-заглушка пробка-заглушка.

пробкообразный (клапан) пробко-
подобный.

пробный (о давлении, нагрузке)
пробный, спробный.

пробнина (в котле) пробніна.

пробой (искры) пробій, -бю.

пробойник пробійник.

пробойный пробійный.

пробочный пробочный; корковый

пробуксовка пробуксовка, пробук-
сування; (неоконч. действие —
ещё) пробуксовування.

провал (топлива) провал, -лу.

прове́рка перевірка; (*неоконч. дей-ствие — ещё*) перевіряння;

п. натурна́я перевірка натурна;

п. расче́тная перевірка розрахункова;

п. експериме́нтальная перевірка експериментальна.

прове́рочный (*расче́т*) перевірний.
прове́с (*каната, ремня*) провіс, -су, провисання.

прове́тривание провітрювання.

прове́тривать, прове́трить провітрювати, провітрити.

провиса́ющий (*канат, лента*) провисний.

про́вод эл. провід, -вода;

п. заземля́ющий провід заземлюючий;

п. компенса́ционный провід компенсаційний;

п. термоэлектрoдный провід термоелектродний.

проводимóсть провідність, -ності.

проводить, провести́ (*газ, тепло*) проводити, провести.

прово́дка провідка, проведено́ння;

п. внутрикварті́рная провідка внутрішньоквартирна;

п. га́зовая провідка газова.

проводни́к провідник, -ка;

п. плохóй провідник поганий;

п. хоро́ший провідник добрий.

проводчи́к провідчик.

проводя́щий (*слой, ограждение*) провідний.

прово́лока дрiт (*род. дрóту*);

п. обяза́тельная дрiт обов'язувальний;

п. фасoнная дрiт фасонний;

п. электрoдная дрiт електро́дний.

прово́лочно-канáтный (*о передаче*) д्रो́тяно-канáтний.

прово́лочный 1) (*сделанный из проволоки*) д्रो́тяний; 2) (*относящийся к проволоке*) дро́товый.

поворо́ачивание (*маховика*) прокручування.

прога́р прога́р, -ру.

проги́б (*трубопровода*) проги́н, -ну.

прого́нка (*топлива*) прого́нка, проганя́ння.

прогора́ние прогоря́ння.

прогора́ть, прогоре́ть прогоря́ти, прогори́ти.

прогорев́ший (*остаток топлива*) прогори́лий.

програ́фичивание програ́фічування.

прогре́в прогрі́в -ву, прогріва́ння;

п. ве́рхний прогрі́в ве́рхній;

п. ни́жний прогрі́в ни́жній.

прода́вливание (*газопровода*) прода́влювання, прода́влення.

продо́льный (*изгиб, разрез*) по́здво́жний, по́дво́жний.

продува́ть(ся), проду́ть(ся) продува́ти(ся), проду́ти(ся).

проду́вка проду́вка, продува́ння;

п. горя́чая проду́вка га́ряча;

п. инерциoнная проду́вка інерці́йна;

п. кла́панная проду́вка кла́панна;

п. кла́панно-щелева́я проду́вка кла́панно-щілі́нна;

п. кривоши́пно-ка́мерная проду́вка кривоши́пно-ка́мерна;

п. непрерýвная проду́вка безпе́рервна;

п. периоди́ческая проду́вка пе́ріоди́чна;

п. петлеoбразная, петлева́я проду́вка петлево́ва;

п. попе́речная проду́вка попе́речна;

п. прямо́точная проду́вка пря́мото́кова;

п. резона́сная проду́вка резона́сна;

п. холо́дная проду́вка холо́дна;

п. щелева́я проду́вка щілі́нна.

продувно́й, проду́вочный продувний, продува́льний.

продукт проду́кт, -ту;

п. компаунди́рованный проду́кт компаундо́ваний;

п. оста́точный проду́кт за́лишковий;

п. побóчный проду́кт побі́чний.

продукти́вность продукти́вність, -ності.

продукты (горения, перегонки)
 продукты, -тів;
 п. газообразные, газовые про-
 дукты газоподібні, газові;
 п. летучие продукты леткі;
 п. паробразные, паровые про-
 дукты пароподібні, парові.
проект проєкт, -ту;
 п. рабочий проєкт робочий;
 п. технический проєкт технічний;
 п. типовый проєкт типовий;
 п. эскизный проєкт ескізний.
проектант проєктант.
проектировать проєктувати.
проектировка, проектирование про-
 ектування.
проектировщик проєктувальник.
проектный проєктний.
проекция проєкція;
 п. аксонометрическая проєкція
 аксонометрична.
прожигать, прожечь (трубы) про-
 палювати, пропалити.
прожировка (мембран) прожирю-
 вання, прожирення.
прозёр, просвёт (в колосниковой
 решётке) прозір, -зёру.
прозрачный (газ, пламя) прозё-
 рий.
произведение мат. добúток, -тку;
 п. векторное добúток векторний.
производительность 1) (отдача
 машины) видáтність, -ності; ви-
 робність, -ності; 2) (продуктив-
 ность труда) продуктивність,
 -ності;
 п. гарантированная видáтність
 гарантована;
 п. действительная видáтність
 дійсна;
 п. кажущаяся видáтність уявна;
 п. мгновенная видáтність мит-
 товá;
 п. номинальная видáтність но-
 мінальна;
 п. объёмная видáтність об'ём-
 на;
 п. полезная видáтність корисна;
 п. секундная видáтність секунд-
 на;
 п. среднегодовая видáтність се-
 редньорічна;

производительность среднемесяч-
 ная видáтність середньомісячна;
 п. среднесуточная видáтність се-
 редньодобовá;
 п. часовая видáтність годинна;
 п. эффективная видáтність ефек-
 тивна.
производительный виробний; про-
 дуктивний.
производить, произвести 1) (вы-
 рабатывать) виробляти, виробити;
 2) (делать) робити, зробити;
 3) (проводить) провадити,
 провесті.
производная суц. мат. похідна,
 -ної.
производственный (пар, нагрузка)
 виробничий.
производство 1) виробництво;
 (действие — ещё) вироблення,
 вироблення; 2) (проведение)
 провадження;
 п. газовое виробництво га́зо-
 ве;
 п. доменное виробництво до́мен-
 не;
 п. кирпичное виробництво це-
 гельне;
 п. коксовое виробництво ко́ксо-
 ве;
 п. крупносерийное виробництво
 крупносерійне;
 п. литейное виробництво лива́р-
 не;
 п. массовое виробництво ма́со-
 ве;
 п. поточное виробництво пото́-
 кове;
 п. чугунолитейное виробництво
 чавуноливарне.
прокаливаемость прогартóвува-
 ність, -ності.
прокаливание прогартóвування.
прокатка мет. прокатка; (неоконч.
 процесс — обычно) прокатуван-
 ня.
прокатный (профиль) прокатний.
прокачиваемость прокачуваність,
 -ності.
прокачивающий (насос) прокачу-
 вальний.
прокладáка (действие, предмет)

прокладка; (*неоконч. действие*) прокладання;
прокладка бесканальная прокладка безканальна;
п. бестраншейная прокладка безтраншейна;
п. диэлектрическая прокладка діелектрична;
п. изоляционная прокладка ізоляційна;
п. канальная прокладка канальна;
п. крупноблочная прокладка крупноблочна;
п. медно-асбестовая прокладка мідно-азбестова;
п. металлическая прокладка металева;
п. одно-, двух-, многотрубная прокладка одно-, дво-, багатотрубна;
п. паронитовая прокладка паронітова;
п. профилированная прокладка профільована;
п. резиновая прокладка гумова, резінова;
п. сборная прокладка збірна;
п. скрытая (труб) прокладка захована;
п. уплотняющая, уплотнительная прокладка ущільнювальна;
п. упругая прокладка пружна;
п. установочная прокладка установочна.
прокладочный 1) (*прокладной — материал*) прокладний; 2) (*относящийся к прокладке*); 3) прокладковий.
прококсирование прококсівання, -ності.
пролёт 1) проліт, -льбту; 2) (*крана, моста*) прогін, -гону.
пролётный 1) (*пар*) пролітний; 2) (*относящийся к мостовому пролёту*) прогновий.
промбункер, промежуточный бункер промбункер, -ра, проміжний бункер.
промежуток проміжок, -жку;
п. искровой проміжок іскровий;

промежуток кольцевой проміжок кільцевий.
промежуточный (*отбор пара, перегрев*) проміжний.
промерзаемость (*ограждения*) промерзаність, -ності, промерзливість.
промерзание промерзання.
проперегрев, промежуточный перегрев проперегрів, -ву, проміжний перегрів, -ву.
проперегреватель, промежуточный перегреватель проперегрівник, проміжний перегрівник, -ка.
промыватель промивник, -ка;
п. барабанный промивник барабанный;
п. центробежный промивник відцентровий.
промывка промівка; (*неоконч. действие — обычно*) промивання;
п. барботажная промівка барботажна;
п. водная промівка водяна;
п. дождевая промівка дощова;
п. кислотная промівка кислотна;
п. поверхностная промівка поверхнева;
п. противоточная промівка протітокова;
п. прямоточная промівка прямотокова.
промывной, промывочный, промывательный, промывающий (*стояк, клапан*) промивний, промивальний.
промысел промісел, -слу;
п. газовый промісел газовий.
промсловый (*газ*) промисловий.
промышленность промисловість, -вості;
п. газовая промисловість газова;
п. каменноугольная промисловість кам'яновугільна;
п. машиностроительная промисловість машинобудівна;
п. металлургическая промисловість металургійна;
п. нефтегазоперерабатывающая

промисловість нафтогазопере-
робна;
промисленность нефтяная проми-
словість нафтова;
п. торфяная промисловість тор-
фова;
п. фабрично-заводская проми-
словість фабрично-заводська;
п. химическая промисловість хі-
мічна;
промышленный промисловий.
проницаемость проникність, -ності.
проницаемый (о перегородке) про-
никний.
пропан пропан, -ну;
п. жидкий пропан рідкий.
пропан-бутан пропан-бутан, -ну.
пропанбутановый (о смеси) про-
панбутановий.
пропаривать, пропарить пропарю-
вати, пропарити.
пропарка, пропаривание пропарка,
пропарювання.
пропеллерный (о насадке) пропé-
лерний.
пропилен пропилén, -ну.
пропиловый пропиловий.
пропитанный просочений, просяк-
лий.
пропитка 1) (материалов) просó-
чування, просочення; 2) (от
«пропитываться») просякання.
пропиточный (материал) просóчу-
вальный.
пропорциональность пропорціо-
нальність, -ності;
п. обратная пропорціональність
обёрнена;
п. прямая пропорціональність
пряма.
пропорционирование (смеси) про-
порціонування.
пропорционирующий (механизм)
пропорціонуючий.
пропуск пропуск, -ку; (неоконч.
действие — ещё) пропускання;
п. относительный пропуск від-
носний;
п. расчетный пропуск розрахун-
ковий.
пропускной, пропускательный (о
способности) пропускний.

прорез 1) (место) прорізі, -зу;
2) (процесс) прорізування;
п. дуговой прорізі дуговий;
п. зубчатый прорізі зубчастий;
п. сквозной прорізі наскрізний.
прорезиненный прогумований, про-
резинений.
проржавевший, проржавелый про-
іржавілий, проржавілий.
прорыв (газа, пара) прорів, -ву.
просадка (теплопровода) проса́д-
ка; (неоконч. действие — ещё)
проса́джування.
просадочный просадний.
просаленный, промасленный (о на-
бивке) промаслений.
просачивание (газов, жидкостей)
просочування, просмóктування.
просвет просвіт, -ту.
просвечивание (газопровода) про-
свічування.
просев, просеивание (пыли, мело-
чи) просів, -ву, просівання.
проскок (искры, пламени) про-
скóк, -ку.
прослойка, прослóек про́шарок,
-рку;
п. воздушный про́шарок повітря-
ний;
п. газовый про́шарок га́зовий;
п. жидкостный про́шарок рідін-
ний;
п. изоляционный про́шарок ізо-
ляційний;
п. неventedи́руемый про́шарок
невентильований.
просмоленный просмóлений.
проставной проставний.
простенок простінок, -нка;
п. обогревательный простінок
обігрівальний, обігрівний;
п. отопительный простінок опá-
лювальний.
простой (машин, агрегатов) про-
стій, -тою.
пространственный просторóвий.
пространство прóстір, -то́ру;
п. безвоздушное прóстір безпо-
вітряний;
п. водяное прóстір водяний;
п. вредное прóстір шкідливий;

пространство зарубашечное простір позасорочковий;

п. маслосборное простір маслозбірний;

п. надмембранное простір надмембранний;

п. паровое простір паровий;

п. паровоздушное простір пароповітряний;

п. паросборное простір парозбірний;

п. плавильное простір плавильний;

п. подкупольное простір підкупольний;

п. подмембранное простір підмембранний;

п. топочное простір топковий.

просушивать, просушить просушувати, просушити.

просушка, просушивание (обморожки) просушка, просушування.

проталкивание (топлива) проштотхування.

протектор протектор, -ра.

протекторный протекторний.

противес противага;

п. кривошипный противага кривошипна;

п. переставной противага переставна;

п. самоустанавливающийся противага самоустановна;

п. уравновешивающий противага зрівноважувальна.

противетровой (щит) противітровий.

противовзрывной противибуховий.

противогаз протигаз.

противогазовый протигазовий.

противодавление протитиск, -ку.

противодавленческий, с противодавлением (турбина) протитісковий.

противодействие протидія.

противодействующий (о силе) протидіючий.

противоизносный протизносний.

противокоррозионный протикорозійний.

противонакипной, антинакипной протинакипний.

противопар, контрпар протипара.

противопожарный протипожежний.

противоположный (излучатель) протилежний.

противостаритель протистаритель, -теля.

противосырный (об изоляции) протівогкісний.

противоток протитік, -току;

п. естественный протитік природний;

п. принудительный протитік примусовий.

противоточный протитічковий.

проти́рка 1) (предмет) протірка;

2) (действие) протірка, протірання.

проти́рочный протиральний; (относящийся к предмету) протірко-вий.

проточка 1) (канавка) протічка;

2) (действие) протічка, протічування.

проточный (водонагреватель, часть турбины) протічний.

проушина (поршня) в'ушко.

профилактический (ремонт) профілактичний.

профильрованный профільований

профиль профіль, -лю;

п. аэродинамический профіль аеродинамічний;

п. конгруэнтный (лопаток) профіль конгруєнтний;

п. обтекаемый профіль обтічний;

п. удобообтекаемый профіль зручнообтічний.

профильный профільний.

профильтробанный профільтрбазний.

профильтробывать, профильтровать профільтрбувати, профільтрувати.

проход прохід, -ходу;

п. условный прохід умовний.

проходимость (каналов) прохідність, -ності.

проходка проходка;

п. туннельная проходка тунельна;

проходка шахтная проходка шахтна;

п. щитовая проходка щитова. проходной (вентиль) прохідний.

процесс процес, -су;

п. агломерационный процес агломерацийний;

п. адиабатический, адиабатный процес адиабатний;

п. бессемеровский процес бесемівський;

п. бесфазовый процес безфазовий;

п. восстановительный процес відновний, відновлювальний;

п. двухзонный процес двозонний;

п. двух-, четырёхтактный процес дво-, чотиритактний;

п. доменный процес доменний;

п. дробсельный процес дробсельний;

п. замкнутый процес замкнутий;

п. изобарный, изобарический процес ізобарний;

п. изотермический процес ізотермічний;

п. изохорный, изохорический процес ізохорний;

п. квазистационарный процес квазістаціонарний;

п. кричный процес кричний;

п. круговой процес круговий;

п. мартеновский процес мартенівський;

п. необратимый процес необоротний;

п. обращенный процес обернений;

п. окислительно-восстановительный процес окислювально-відновний;

п. окислительный процес окисний, окислювальний;

п. переходный процес перехідний;

п. политропный, политропический процес політропний;

п. пудлинговый процес пудлінговий;

п. равновесный процес рівновážний;

процесс разомкнутый процес розімкнений;

п. регенеративный процес регенеративний,

п. релаксационный процес релаксацийний;

п. сиенс-мартеновский процес сиенс-мартенівський;

п. сыродутный процес сиродутний;

п. тепловой, термический процес тепловий, термічний;

п. термодинамический процес термодинамічний;

п. томасовский процес томасівський;

п. установившийся процес усталений;

п. фазовый процес фазовий;

п. экзотермический процес екзотермічний;

п. эндотермический процес эндотермічний.

прочистой (о дверке, штанге) прочисний.

прочистка прочистка; (неоконч. действие — обычно) очищення.

прочно-плотный (шов) міцно-щільний.

прочность міцність, -ності;

п. длительная міцність тривала;

п. допускаемая міцність допустима;

п. механическая міцність механічна;

п. разрывная міцність розривна;

п. термическая міцність термічна;

п. ударная міцність ударна;

п. усталостная міцність втомна.

прочный 1) (крепкий) міцний;

2) (устойчивый) тривкий.

пруд став, -ву;

п. отстойный (для золы) став відстійний;

п. охлаждающий став охолодний;

п. охладитель став-охолодник.

прудовой (об охлаждении) ставовой, ставний.

пружина пружина;
п. амортизую́щая пружина амортизу́юча;
п. биметаллическая пружина бі-метале́ва;
п. вибриру́ющая пружина вібр-ю́ча;
п. винто́вая пружина гвинто́ва;
п. вигя́я пружина віта, крúче-на;
п. возвратная пружина зворóт-на;
п. выключа́ющая пружина ви-ключа́льна;
п. геликоида́льная пружина ге-лікоїда́льна;
п. змееви́дная пружина змівид-на;
п. коні́ческая пружина коні́чна;
п. нажимна́я пружина натиск-на́;
п. натяжна́я пружина натяжна́;
п. отбойна́я пружина відбійна́;
п. отжимна́я пружина відтиск-на́;
п. оттяжна́я пружина відтяж-на́;
п. одно-, двухвитко́вая пружина одно-, двовитко́ва;
п. плóская пружина плóска;
п. распо́рная пружина розпо́рна;
п. сла́бая (индикатора) пружі́на слаба́;
п. спіра́льная пружина спіра́ль-на;
п. стержнева́я пружина стерж-не́ва;
п. тарельчатая пружина тарі́л-часта;
п. цилиндри́ческая пружина ци-ліндри́чна.
пружинный пружинний.
пружинящий, пружинистый (стер-жень) пружинистий, пружний.
прутковый прутко́вий.
прядь (каната) ста́лка.
прямодействующий (регулятор) прямоді́ючий.
прямозубча́тый, прямозубый (о ко-лесе) прямозубча́стий, прямозуб-ный.
прямой 1) (ход, процесс) прямий;

2) (непосредственный) безпосе-редній.
прямотóк прямоті́к, -то́ку.
прямото́чность прямо́токовість, -во-сті.
прямото́чный (теплообменник) прямото́ковий.
прямолине́йный прямолі́нійний.
прямоуго́льный прямоку́тний.
псевдоастатический псевдоастати́ч-ный.
псевдосжи́женный (слой) псевдо-зріджений.
психро́метр психро́метр, -ра.
пуа́з физ. пуа́з.
пудлинго́вание мет. пудлінгува́н-ня;
п. шла́ковое пудлінгува́ння шла́-кове.
пу́длиновый (о печи) пудлі́нго-вий.
пузы́рь (пара, воздуха) пузі́р, -ря, бу́лька;
п. га́зовый пузі́р га́зовий;
п. парово́й пузі́р паровий;
п. смоляно́й пузі́р смоляний.
пузырча́тый (режим) пузирча́с-тий.
пулеобра́зный (корпус) кульпо-ді́бний.
пульвериза́тор пульвериза́тор, -ра.
пульвериза́ционный пульвериза́ци-ный.
пульвериза́ция (горючего) пульве-риза́ция.
пу́льпа пу́льпа;
п. флота́ционная пу́льпа флота-ці́йна.
пульсацио́нный пульсаци́йний.
пульсация пульса́ция.
пульси́рующий (напор, давление) пульсу́ющий.
пульсо́метр пульсо́метр, -ра.
пульт пу́льт;
п. шка́фный пу́льт ша́фовый.
пункт пункт, -ту;
п. газорегули́рующий (ГРП) пункт газорегулю́ющий (ГРП);
п. контро́льно-распреде́лительный (КРП) пункт контро́льно-роз-поді́льний (КРП);
п. центра́льный диспе́тчерский

(ЦДП) пункт центральний диспетчерський (ЦДП).

пуск пуск, -ку.

пускатель пуска́ч, -ча́;

п. магнітний пуска́ч магнітний;

п. мото́рный пуска́ч мото́рный;

п. старте́рный пуска́ч старте́рный;

п. реверсі́вный пуска́ч реверсі́вный.

пуско́вый пуско́вий.

пусто́й (резервуа́р, бунке́р) порожній, пустий.

пустоте́лый (ки́рпич) порожністий, пустоті́лий.

пусто́тность, пусто́телость поро́жністість, -тості́; пусто́тність, -ності́.

пустотоо́бразу́ющий (о вставке) поро́жнинотві́рний, пусто́тві́рний.

пу́ть шля́х (род. шля́ху); (железнодоро́жная коле́я) ко́лія;

п. подкра́новы́й ко́лія підкра́нова́;

п. подье́здно́й ко́лія під'ї́зна́;

п. ре́льсовы́й ко́лія ре́йкова́.

пучо́к пучо́к, -чка́;

п. котельны́й пучо́к котельни́й;

п. коридо́рный пучо́к коридо́рный;

п. одно́-, двух-, трёх-, много́рядны́й пучо́к одно́-, дво́-, три-, багаторя́дний;

п. попе́речно-обтека́емый пучо́к попе́речно-обті́чний;

п. продо́льно-обтека́емый пучо́к продо́льно-обті́чний;

п. расхо́дящийс́я пучо́к розбі́жний;

п. схо́дящийс́я пучо́к збі́жний;

п. ша́хматны́й пучо́к ша́хови́й.

пу́шка мет. гарма́та.

пылеви́дный (о топли́ве) пило́видный.

пылево́й пило́вий.

пылевозду́шный (пото́к, сме́сь) пилопо́вітрянний.

пылевса́сывающий (патрубо́к) пило́всмóктувальний.

пылевытя́жной пило́витя́жний.

пыленепрони́цаемый пило́непрони́кний.

пылемёр пило́мір, -ра.

пылеосади́тель пилооса́джувач.

пылеосади́тельный пилооса́джувальни́й.

пылеотбо́рник пило́відбі́рник.

пылеотбо́рный пило́відбі́рний.

пылеотво́д пило́відві́д, -воду́.

пылеотводя́щий (патрубо́к) пило́відві́дний.

пылеотде́литель пило́відді́льник;

п. скру́бберны́й пило́відді́льник скру́бберни́й;

п. центробе́жный пило́відді́льник відцентро́вий;

п. цикло́нный пило́відді́льник цикло́нний.

пылеотде́лительны́й пило́відді́льни́й.

пылеотража́тель пило́відбива́ч, -ча́.

пылеотража́тельный пило́відбивни́й.

пылеотса́сывание пило́відсмóктыва́ния.

пылеотса́сыватель пило́відсмóктывач.

пылеотса́сывающий, пылеотса́сывате́льный пило́відсмóктывальни́й.

пылепита́ние пило́живле́ния.

пылепита́тель пило́живи́льник;

п. бараба́нный пило́живи́льник бараба́нный;

п. лопа́стный пило́живи́льник лопа́теви́й;

п. шне́ковый пило́живи́льник шне́кови́й.

пылепита́тельный пило́живи́льни́й.

пылеподава́тель пило́подава́ч, -ча́.

пылепода́ча пило́пода́ча, пило́подава́ния.

пылепода́ющий (механи́зм) пило́подава́льни́й.

пылеприго́товительны́й пило́готува́льни́й.

пылеприго́товле́ние пило́готува́ния.

пылеприёмни́к пило́прийма́ч, -ча́.

пылеприёмны́й пило́прийма́льни́й.

пылепро́вод пило́прові́д, -воду́.

пылепро́водный пило́прові́дний.

пылесобі́рник, пылесоби́ра́тель пило́збі́рник.

пылесоби́ра́тельный пило́збі́ра́льни́й.

пылесистема пи́лосистема.
 пылесо́держание пи́ловміст, -ту.
 пылесжи́гание пи́лоспа́лювання.
 пылесжи́гательный пи́лоспа́люваль-
 ний.
 пылеспу́ска́й пи́лоспу́скний.
 пылеуго́льный пи́лову́гільний.
 пылеуда́литель пи́ловида́ляч, -ча.
 пылеуда́лительный пи́ловида́ляль-
 ний.
 пылеула́вливание пи́ловло́влюван-
 ня.
 пылеула́вливающий, пылеула́вли-
 вательный (*конус, камера*)
 пи́ловло́влювальний, пи́ловло́в-
 ний.
 пылеуло́витель пи́ловло́влювач;
 п. цикло́нный пи́ловло́влювач
 цикло́нний.
 пылеуло́вительный см. пылеула́вли-
 вающий.
 пы́ль пил, -лу;

пыль ка́менноуго́льная пил кам'я-
 нову́гільний;
 п. колошнико́вая пил колошни-
 ко́вий;
 п. крúпная пил гру́бый, крúпний.
 пылево́й пи́ловий.
 пьезомéтр п'езомéтр, -ра;
 п. дифференциáльный п'езомéтр
 дифере́нціáльний.
 пьезометри́ческий п'езометри́чний.
 пьедестáл п'едестáл, -лу;
 п. широкоопóрный п'едестáл ши-
 рокоопóрний.
 пята́ п'ята́;
 п. гребéнчатая п'ята́ гребíнчас-
 та;
 п. кольцева́я п'ята́ кильце́ва;
 п. шарова́я п'ята́ кульова́.
 пятилу́ечный (*о печи*) п'ятико-
 лиско́вий.
 пятисекцио́нный (*котел*) п'ятисек-
 цийний.

Р

рабо́та 1) (*машин*) робóта; 2) (*за-
 нятие, труд — ещё*) пра́ця;
 р. высокопроизводи́тельная ро-
 бóта високопродукти́вна;
 р. индикáторная робóта индикá-
 торна;
 р. малоэкономичная робóта мз-
 лоекономична;
 р. механи́ческая робóта механи́-
 чна;
 р. поглоща́емая робóта вби́рана,
 поглина́на;
 р. по́лезная робóта корíсна;
 р. распола́гаемая робóта найв-
 на;
 р. трудоёмкая пра́ця трудно́ст-
 ка́;
 р. уде́льная робóта питóма;
 р. усто́йчивая робóта стійка́;
 р. форсиро́ванная робóта форсó-
 вана;
 р. эффе́ктивная робóта ефекти́в-
 на.
 работоспо́бность 1) (*машин, па-
 ра*) роботоспро́можність, -ності;

2) (*человека*) пра́цездáтність,
 -ності.
 рабо́чий 1) *сущ.* робітні́к, -ка́;
 2) *прил.* (*относящийся к рабо-
 те*) робóчий; 3) *прил.* (*относя-
 щийся к рабочим*) робітні́-
 чий.
 равнове́сие рівнова́га;
 р. динамиче́ское рівнова́га дина-
 мічна;
 р. температу́рное рівнова́га тем-
 перату́рна;
 р. усто́йчивое рівнова́га стійка́;
 р. фа́зовое рівнова́га фа́зова;
 р. химиче́ское рівнова́га хімічна.
 ра́венство мат. рівні́сть, -ності.
 равнове́сный рівнова́жний.
 равноде́йствующая *сущ.* рівнодію-
 ча, -чо́ї.
 равноде́йствующий (*эксцентрик,
 усилие*) рівнодіючий.
 равнове́рно-замедле́нный рівно́мір-
 но-сповільнений.
 равнове́рно-ускоренный рівно́мір-
 но-прискóрений.

рівномірний (*ход, движение*)
 рівномірний.
рівнопадаємость (*кусков*) рівно-
 паданість, -ності.
рівносторонній мат. рівнобічний.
радіально-упорний (*подшипник*)
 радіально-упорний.
радіальний радіальний.
радіатор радіатор, -ра;
 р. **безметалевий** радіатор без-
 металевий;
 р. **водяной** радіатор водяний;
 р. **керамический** радіатор кера-
 мічний, кераміковий;
 р. **масляный** радіатор масля-
 ний;
 р. **металлический** радіатор мета-
 левий;
 р. **облегченный** радіатор обліг-
 шений;
 р. **одно-, двух-, трёх-, многоко-**
лонный радіатор одно-, дво-,
 три-, багатоклонний;
 р. **пластинчатый** радіатор пла-
 стинчастий;
 р. **ребристый** радіатор ребріс-
 тий;
 р. **секционный** радіатор секцій-
 ний;
 р. **сотовый** радіатор стільникó-
 вий;
 р. **трубчатый** радіатор трубчас-
 тий.
радиаторный радіаторний.
радиационный радіаційний.
радіація, излучение радіація, ви-
 промінювання;
 р. **инфракрасная** радіація інфра-
 червона;
 р. **полусферическая** радіація на-
 півсферична;
 р. **рассеянная** радіація розсія-
 на;
 р. **солнечная** радіація сонячна.
радиоактивный радіоактивний.
радиографирование (*труб*) радіо-
 графування.
радиус радіус;
 р. **гидравлический** радіус гідрав-
 лічний.
разбавитель розріджувач.
разбівка (*сетей, теплоспадения*)

розбівка, розбиття; (*неоконч.*
процесс — ещё) розбивання.
разбór (*воды*) розбір, -бору, роз-
 бирання;
 р. **многоточечный** розбір багато-
 точковий.
разбóрка (*агрегатов*) розбирання,
 розбінання.
разбóрный розбірний.
разбортóвка (*труб*) розбортóвка,
 розбортування; (*неоконч. про-*
цесс — ещё) розбортóвування.
разбрызгивание розбризкування.
разбрызгиватель розбризкувач;
 р. **насадочный** розбризкувач на-
 сáдковий;
 р. **ударный** розбризкувач удар-
 ний.
разбрызгивать, разбрызгать роз-
 бризкувати, розбризкати.
разбрызгивающий (*аппарат, на-*
садка) розбризкувальний.
розвальцьований розвальцьова-
 ний.
розвальцьóвка 1) (*процесс*) роз-
 вальцьóвування, розвальцьóва-
 ння; 2) (*инструмент*) розвальців-
 ка;
 р. **двойная** розвальцівка подвій-
 на.
розвальцьóвочный розвальцьóву-
 вальний.
розвальцьóвувать, развальцевать,
 розвальцьóвувати, розвальцьóва-
 ти.
розвёрка рóзвірка;
 р. **температурная** рóзвірка тем-
 пературна.
розвёрнутый (*о схеме, сети*) роз-
 гóрнутий, розгóрнений.
розвёртка 1) (*инструмент*) рóз-
 вертка; 2) (*процесс от «развер-*
чивать») розвірчування, розвёр-
 чення; 3) (*развернутая кривая*)
 розгóртка; 4) (*процесс от «раз-*
вертывать») розгортання, роз-
 гóрнення;
 р. **котельная** рóзвертка котель-
 на;
 р. **машинная** рóзвертка машин-
 на.
розв'ертчний 1) (*инструмент*) роз-

верткóвий; 2) (о зацепленіи) розгорткóвий.

розветвлєніє (предмет, место) розгалуження; (процесс — ещё) розгалужування.

розветвлєнный (газопровод, сеть) розгалужений.

развиваемый (о мощности) розвивáний.

развивать, развить розвивáти, розвѣити.

развѣлка, развѣлина (труб) рóзвилка.

развинчивание розгвѣнчування, розгвѣнчення.

развóдка (труб) розвóдка; (процесс — ещё) розвóдження, розвѣдення;

р. верхняя розвóдка вѣрхня;

р. внутридомовая, домовая розвóдка внутрішньодомóва, домóва;

р. внутриквартирная, квартирная розвóдка внутрішньоквартирна, квартирна;

р. дворовая розвóдка дворовá;

р. надземная розвóдка надзѣмна;

р. нижняя розвóдка нѣжня;

р. подземная розвóдка пѣдзѣмна.

разводной (ключ, печь) розвѣдний.

разводящий (канал, трубопровод) розводящий.

разворот (двигателя) розворóт, -ту, розвертáння.

разгóн (двигателя) розгѣн, -гóну; (процесс — ещё) розганя́ння.

разгóнка (топлива) розгóнка; (действие — ещё) розганя́ння.

разгóнный розгѣнный.

разгорáживание (печей) розгорóджування, розгорóдження.

разгру́зка розванта́ження; (неоконч. действие — ещё) розванта́жування;

р. кратковременная розванта́ження короткочáсне.

разгру́зочный, разгружа́ющий (механизм, диафрагма) розванта́жний, розванта́жувальний.

разгру́зчик 1) (рабочий) розван-

та́жник; 2) (механизм) розванта́жувач.

раздавать, раздать (трубу, штуцер) роздава́ти, розда́ти.

разда́точный, разда́ющий (шланг, труба) роздава́льний.

разда́чик роздава́ч, -ча, роздава́льник.

разда́ча (воды, реактивов) розда́ча; (неоконч. действие) роздава́ння.

разделе́ние (нагрузки) по́діл, -лу, розділення, поділення; (неоконч. действие — ещё) розділя́ння, поділя́ння.

разделитель («разбойник» — струи) розді́льник.

раздво́енный (о раме) роздво́єний.

разделительный розді́льний; (относящийся к разделению) розді́ловий.

раздѣлка 1) (обработка) обрóбка, обрóблення; (неоконч. процесс — ещё) обробля́ння; 2) (переборка) стр. перѣділка.

раздробля́ть, раздробить (топливо) роздробля́ти, роздробѣги, роздрѣбнювати, роздрѣбніти.

разду́вка (печи) розду́вка, роздува́ння.

разду́вочный, раздува́тельный роздува́льний.

разжа́тие (компенсатора) розтискáння, розтѣснення.

разжигáтельный, разжигáющий (о форсунке, горелке) розпáлювальний, розпальний.

разжигать, разжечь розпáлювати, розпáлити.

разжи́жение розрѣдження; (неоконч. действие — ещё) розрѣджування.

разжи́женный (раствор, смесь) розрѣдений.

разжѣмный, разжѣмáтельный розтискний, розтискáльний.

разла́дка, разла́д (оборудования, приборов) рóзлад, -ду, розладна́ння.

разліўка (горючих) розлі́вка, розліва́ння.

- разли́вочный, разливной** розли-
вальный, розливний.
- разложе́ние** розклад, -ду; (*дей-
ствие*) розкладання, розкладен-
ня;
- р. пирогенетическое** розклад пі-
рогенетичний;
- р. термическое** розклад терміч-
ний.
- разма́лывание** (*топлива*) розмелю-
вання, розмелення.
- размельча́ть, размельчи́ть** роздріб-
нювати, роздрібнити.
- размельче́ние** (*топлива*) роздріб-
нення (*неоконч. действие —
ещё*) роздрібнювання.
- разме́р** розмір, -ру;
- р. габаритный** розмір габарит-
ний;
- р. компо́новочный** розмір компо-
новочний;
- р. присоеди́нительный** розмір
приєднувальний.
- разме́рность** розмірність, -ності.
- разме́тка** (*труб, проводки*) розміт-
ка; (*неоконч. действие*) розмі-
чання, розмічування.
- разме́точный** розмічувальний.
- размешива́ть, размеша́ть** розмішу-
вати, розмішати.
- размеще́ние** розміщення (*неоконч.
процесс — ещё*) розмічання,
розміщування;
- р. встре́чное** розміщення зустріч-
не;
- р. рядово́е** розміщення рядо-
ве;
- р. коридо́рное** розміщення кори-
дорне;
- р. ша́хматное** розміщення шахо-
ве.
- размножа́ющий, размножа́тельный**
(*реактор*) розмножувальний.
- размножи́тель** (*реактор*) розмно-
жувач.
- размо́л** розмел, -лу;
- р. гру́бый, крупный** розмел гру-
бий;
- р. то́нкий** розмел м'який;
- р. сверхто́нкий** розмел надм'я-
кий.
- размолоспособность** размелоздат-
ність, -ності, размелювальність,
-ності.
- размолоспособный** (*уголь*) разме-
лоздатний.
- размо́льный** размелювальний, роз-
мельний.
- размора́живание** (*топлива*) розмо-
рощування, розморощення.
- размы́в** (*топлива, пены*) розмів,
-ву; (*действие*) розмивання, роз-
мигтя.
- размы́кание** розмикання.
- размыка́тель** розмикач, -ча.
- размыка́ть, разомкну́ть** розмикати,
розімкнути.
- размыка́тельный, размыка́ющий**
(*механизм*) розмикальний.
- размягче́ние** (*зола*) розм'якшення.
- размягче́нный** (*шлак*) розм'якше-
ний.
- разновре́менность** (*работы*) різно-
часність, -ності, неодноразність,
-ності.
- разноро́дность** (*засыпки*) різнорід-
ність, -ності.
- разно́с** (*двигателя, машины*) роз-
но́с, -су, рознесення.
- разносо́ртный** (*уголь*) різносо́рт-
ний.
- ра́зность** (*температур, давлений*)
різниця;
- р. ко́нечная** мат. різниця скін-
ченна.
- разнотолщи́нность** (*стыкуемых кон-
цов*) різнотовщинність, -ності.
- разобо́зющий, разобо́зительный**
(*механизм*) роз'єднувальний.
- разобо́жение** роз'єднування, роз'єд-
нання.
- разогре́в** розігрів, -ву; розігрива́-
ня.
- разогрева́ть, разогре́ть** розігрива́-
ти, розігріти.
- разомкну́тый** (*цикл, схема*) ро-
зімкнений, розімкнутий.
- разраба́тывать(ся), разработа́ть(ся)**
розробляти(ся), розробі-
ти(ся).
- разрабо́тка** розробка, розроблення;
(*неоконч. действие — ещё*) роз-
робляння, розроблювання;
- р. нефтяна́я** розробка нафтова;

розробтка торфяна́я розробка торфо́ва.
розрегулю́вка (отопле́ния) розрегулюва́ння.
разрежа́ющий (насос) розрі́джувальний.
разреже́ние розрі́дження; (*неоконч. процесс — ещё*) розрі́джування;
р. **глубо́кое** розрі́дження глибо́ке.
разреже́нный (о пространстве) розрі́джений.
разре́з 1) ро́зрі́з, -зу; 2) (*действи́е*) ро́зрі́з, -зу; (*неоконч. — обычно*) розрі́зування;
р. **поперече́нный** ро́зрі́з поперече́ний;
р. **продольный** ро́зрі́з поздо́вжний.
разрезно́й розрі́зний.
разрешительный, разреша́ющий (о блокировке) дозві́льний.
разруша́ющий, разруши́тельный (о нагрузке, давлении) руйну́ючий, руйні́вний.
разруше́ние руйнува́ння, зруйнува́ння.
разры́в розры́в, -ву, розрива́ння.
разрывно́й, разрыва́ющий (об усилии, напряжении) розривні́й.
разрыхле́ние (топлива) розпо́шування, розпо́шення.
разрыхли́тельный (о машине) розпо́шувальний.
разря́д 1) мат. розря́д; 2) *эл.* розря́д, -ду;
р. **дугово́й** розря́д дугови́й;
р. **искрово́й** розря́д іскрови́й;
р. **коронный** розря́д коронні́й.
разря́дка (аккумуляторов) розря́дка, розря́джання, розря́дження.
разряже́нный розря́джений.
разье́дание розі́дання;
р. **коррози́онное** розі́дання ко́розійне;
р. **пове́рхностное** розі́дання по́верхне́ве.
разье́дина розі́дина.
разье́дине́ние роз'є́днування, роз'є́днання.
разье́дините́ль роз'є́днувач.

разье́дините́льный, разье́диня́ющий (механизм) роз'є́днувальний.
разы́ем роз'є́м, -му; (*процесс*) розніма́ння, розня́ття;
р. **ште́пельный** роз'є́м ште́пельний.
разы́емный (вкладыш, соедине́ние) роз'є́мний, розні́мний.
райо́н райо́н, -ну;
р. **газоно́сный** райо́н газоно́сний;
р. **нефтедобыва́ющий** райо́н нафтодобувни́й;
р. **торфодобыва́ющий** райо́н торфодобувни́й;
р. **угледобыва́ющий** райо́н вугледобувни́й.
райо́нный (теплопрово́д) райо́нний.
раке́тный (о топли́ве) раке́тний.
ра́ковина ра́ковина;
р. **водопроводна́я** ра́ковина водо́проводна́;
р. **га́зовая** ра́ковина га́зова;
р. **сливна́я** ра́ковина зливна́;
р. **уса́дочная** ра́ковина уса́дочна.
ра́ковистый (излом) ра́ковистий.
ра́ма ра́ма;
р. **арми́рующая** ра́ма арми́юча;
р. **байоне́тная** ра́ма байоне́тна;
р. **вилкообра́зная, ви́лочная, ви́льчатая** ра́ма вилкоподі́бна, ви́лочна, ви́лча́ста;
р. **колосни́ковая** ра́ма колосни́кова;
р. **несу́щая** ра́ма несу́ча;
р. **одно-, двух-, многоба́лочная** ра́ма одно-, дво-, ба́гатоба́лочна;
р. **одно-, двусторо́нная** ра́ма одно-, дво́бічна;
р. **полуприлега́ющая** ра́ма напі́зприлега́юча;
р. **присоедини́тельная** ра́ма приє́днувальна́;
р. **раздво́енная** ра́ма роздво́бена;
р. **сварна́я** ра́ма зварна́;
р. **соста́вная** ра́ма скла́дена;
р. **шарни́рная** ра́ма шарні́рна.
ра́мный ра́мний.

рамовидный (золотник) рамопо-
дібний, рамовидний.
ра́мпа (коксовых печей) ра́м-
па.
раскалённый розжарений.
раскалять(ся), раскали́ть(ся) роз-
жа́рювати(ся), розжа́риги(ся).
раска́чивание (регулятора) розка́-
чування.
раскисле́ние розкислення; (не-
оконч. действие — ещё) роз-
кислювання.
раскисли́тель розкислювач.
раскисли́тельный розкислювальний.
расклёпка розклёпка; (неоконч.
действие) розклёпування.
раскли́нивать, раскли́нить розкли́-
нювати, розкли́нити.
раскры́тие (диффузора) розкрит-
тя.
распа́д розпад, -ду;
р. радиоактивный розпад радио-
активний;
р. химический розпад хімічний;
р. ядерный розпад ядерний.
распа́р мет. розпа́р, -ру.
распи́ловка (дров) розпи́лювання,
розпи́ляння.
распира́ние (обмуровки) розпи-
ра́ння.
распла́в (шлака) розпла́в, -ву.
распла́вка, расплавление розпла́в-
ка, розпла́влення; (неоконч. дей-
ствие) розпла́вляння.
распла́влять, распла́вить распла́в-
ляти, розпла́вити.
распла́вленный розпла́влений.
располага́ть 1) (оборудование)
розташо́вувати; 2) (иметь в рас-
поряжении) ма́ти.
располага́емый (об энергии, мощ-
ности) наявний.
располо́жение розташува́ния; (не-
оконч. действие — ещё) розта-
шування;
р. коридорное розташува́ния ко-
ридо́рне;
р. зигзагообразное розташува́н-
ня зигзагоподі́бне;
р. каска́дное розташува́ния кас-
ка́дне;
р. одно-, двух-, многорядное роз-

ташува́ння одно-, дво-, бага-
торя́дне;
р. раздélyное розташува́ння роз-
ді́льне, на́різне;
р. разо́мкнутое розташува́ння роз-
зі́мкнене;
р. ступе́нчатое розташува́ння
схі́дча́сте;
р. ша́хматное розташува́ння ша́-
хове.
распо́рный розпі́рний.
распоряди́тельный (блок) розпо-
рядчий.
распра́витель розпра́вляч, -ча;
р. винтово́й розпра́вляч гвинто-
вий.
распреде́ление (пара, нагрузки)
розпо́діл, -лу; (действие — ещё)
розподі́ляння, розподі́лення;
р. золоти́ковое розпо́діл золо́г-
нико́вий;
р. кла́панное розпо́діл кла́пан-
ний;
р. кра́новое розпо́діл кра́новий;
р. кула́чное, кулачко́вое розпо́-
діл кула́чний, кулачко́вий;
р. одно-, двухка́мерное розпо́діл
одно-, двока́мерний;
р. одно-, двухэ́ксцентри́ковое роз-
по́діл одно-, двоэ́ксцентри́ко-
вий;
р. поя́русное розпо́діл поя́рус-
ний;
р. реверси́вное розпо́діл ревер-
сивний.
распреде́ленный (отбор, нагрузка)
розподі́лений;
р. равноме́рно розподі́лений рів-
номе́рно.
распреде́литель розподі́льник;
р. пласти́нчатый розподі́льник
пласти́нчастый;
р. сло́йстый, сло́йный розподі́ль-
ник шаро́вий.
распреде́лительный розподі́льный.
распреду́стройство, распреде́л-
тельное у́стройство розподі́льне
обла́днання.
распро́странение (пламени, волн)
поши́рення; (неоконч. дей-
ствие — ещё) поши́рювання.
распы́л розпи́л, -лу;

распыл гру́бый розпил гру́бий;
 р. то́нкий розпил тонкий.
 распылённый (о топливе) розпи-
 лений.
 распыливание, распыление розпи-
 лования, розпилення;
 р. бескомпрéссорное розпилю-
 вання безкомпрéсорне;
 р. вихрево́е розпилювання вих-
 ровé;
 р. компрéссорное розпилювання
 компрéсорне;
 р. механи́ческое розпилювання
 механічне;
 р. парово́е розпилювання паро-
 вé;
 р. предка́мерное, аванка́мерное,
 форка́мерное розпилювання
 передка́мерне;
 р. стру́йное розпилювання стру-
 минне.
 распылитель розпилювач;
 р. кольцево́й розпилювач кільце-
 вий;
 р. паростру́йный розпилювач па-
 рострумíнный;
 р. пластинча́тый розпилювач пла-
 стинча́стий;
 р. спира́льный розпилювач спі-
 ра́льний;
 р. тру́бчатый розпилювач труб-
 ча́стий;
 р. щелево́й розпилювач щілін-
 ний.
 распылительный, распыливающий
 (конус, сопло) розпилюваль-
 ний.
 расверловка розсвёрдлювання,
 розсвёрдлення.
 рассевание, рассы́яние розсіюван-
 ня, розсіяння;
 р. теплово́е розсіювання тепло-
 вé.
 рассекатель розсікач, -ча;
 р. керамиче́ский розсікач кера-
 мічний.
 рассечка (компоновка агрегатов)
 розсічка.
 расseyанный (подвод воздуха) роз-
 сіяний.
 расслаивание, рассло́ение розша-
 ровування, розшарува́ння;

расслаивание веерообразное роз-
 шаро́вування ве́ялоподі́бне.
 расслаивать, расслоить розшаро́-
 вувати, розшарува́ти.
 рассол розсіл, -солу;
 р. холоди́льный розсіл холоди́ль-
 ний.
 рассо́льный розсі́льный.
 рассорти́ровка (топлива) розсорту-
 ва́ння.
 рассредоточенный (потребитель, во-
 доразбор) розосередже́ний.
 рассредоточивание, рассредоточе́-
 ние розосереджува́ння, розо-
 середже́ння.
 расстояние відстань, -ні, відда́ль,
 -лі;
 р. межосево́е відстань міжосьо-
 ва́;
 р. межце́нтровое відстань між-
 це́нтрова;
 р. компоно́вочное відстань ком-
 понóвочна.
 расстро́йство (контактов, регуля-
 тора) розлад, -ду.
 раствор 1) хим. розчин, -ну;
 2) (измерителя) розхил, -лу;
 р. водоаммиа́чный розчин водо-
 аміа́чний;
 р. водо́ный розчин водо́ный;
 р. глиня́ный розчин глиня́ный;
 р. коллоидный розчин колло́ид-
 ний;
 р. концентри́рованный розчин
 концентро́ваний;
 р. мы́льный розчин мы́льный;
 р. насы́щенный розчин насиче-
 ний;
 р. несмесíмый розчин незмішу-
 ваний;
 р. огнеупо́рный розчин огне-
 тривкі́й;
 р. перенасы́щенный розчин пе-
 ренасиче́ний;
 р. поглотите́льный розчин вбир-
 ний, поглина́льный;
 р. регенери́рованный розчин ре-
 генеро́ваний;
 р. упаре́нный розчин упаре́ний;
 р. цементи́ный розчин це́ментний;
 р. эвтекти́ческий розчин евтек-
 тичний.

растворёние розчинювання, розчинення.

растворённый (газ, соль) розчинений.

растворимость розчинність, -ності;

р. взаимная розчинність взаємна.

растворимый (о соли, жидкости) розчинний.

растворитель розчинник.

растительный (о топливе) рослинний.

растопка (печей) розпал, -лу, розпалювання.

растопочный розпалювальний.

растормáживание, расторможёние розгальмóвування, розгальмування.

растóчка, растáчивание (цилиндров) розтóчка, розтóчування, розтóчення.

растóчный, растáчивающий (станок) розточний, розтóчувальний.

растрёскивание (изоляция, облицовки) розтрíскування.

растрóб розтруб.

растрóбный розтрубний.

растрóска (топлива) розтрóска; (неоконч. действие) розтрóпування.

растяжéние розтяг, -гу, розтя́гнення; (неоконч. действие -- ещё) розтягáння;

р. упругое розтяг пружний.

растяжимость розтяжність, -ності.

растя́жка (предмет) розтя́жка; (действие) розтягáння, розтягування, розтягнення.

растяжной, растягивающий (о пружине, силе) розтяжний, розтягáльний.

расход 1) (затрата) витрата, витрачáння; 2) (бухгалтерский) видáток, -тку; 3) (расхождение) розхíд, -хóду;

р. безвозвратный віграта безповорóтна;

р. быстроменяющийся вітрата швидкозмінна;

р. гарантийный вітрата гарантíйна;

расход годовóй витрата річнá;

р. месячный витрата місячна;

р. путевой, попутный витрата попутна;

р. равномерный витрата рівномірна;

р. расчётный витрата розрахунокóва;

р. регулируемый витрата регульована;

р. секундный витрата секóндна;

р. служебный витрата службóва;

р. среднесуточный витрата середньодобóва;

р. удельный витрата питóма;

р. часовóй витрата годінна;

р. эквивалентный витрата еквівалентна;

р. эксплуатациóнный витрата експлуатацiйна.

расходный (бак) витратний.

расходовать (тепло, газ) витрачáти.

расходомер витратомір, -ра;

р. дрóссельный витратомір дрóсельний;

р. мембрáнный витратомір мембрáнный;

р. «кольцевые весы» витратомір «кiльцева вага»;

р. регистрирующий витратомір реестру́ющий;

р. скоростной витратомір швидкiсний;

р. считающий витратомір лічильний.

расходомерный витратомірний.

расходы витрати, -трат;

р. капитáльные витрати капiтáльні;

р. общестáнциóнные витрати загальностáнциiнi;

р. эксплуатациóнные витрати експлуатацiйнi.

расходящийся (пучок, лучи) розбiжний.

расхождёние (щек, швов) розхóдження.

расхоло́живание розхолóджування, розхолóдження.

расцепля́ющий (*механизм, привод*) розціплювальний.

расцепно́й, расцепля́ющийся (*о муфте*) розціпний.

расчекáнка розчекáнка, розкарбува́ння; (*неоконч. процесс — ещё*) розчекáнювання, розкарбо́вування.

расче́т розраху́нок, -нку;

р. аэродина́мический розраху́нок аеродинамічний;

р. гидравли́ческий розраху́нок гідравлічний;

р. стати́ческий розраху́нок ста-
тичний;

р. теплово́й розраху́нок тепло-
вий;

р. те́хничко-хи́мический розраху́-
нок те́хничко-хімічний;

р. те́хничко-еко́номический розра-
ху́нок те́хничко-економічний;

р. тя́говый розраху́нок тяго-
вий.

расче́тный (*размер, усилие*) роз-
рахунковий.

расшире́ние розши́рення; (*не-
оконч. действие — ещё*) роз-
ши́рювання;

р. адиаба́тическое, адиаба́тное
розши́рення адіабатне;

р. изоба́рическое, изоба́рное роз-
ши́рення ізобáрне;

р. изотерми́ческое розши́рення
ізотермічне;

р. изоэнтро́пийное розши́рення
ізоентро́пійне;

р. ли́нейное розши́рення ліній-
не;

р. объё́мное розши́рення объё́м-
не;

р. одно-, двух-, трёх-, много-
кра́тное розши́рення одно-,
дво-, три-, багатокра́тне;

р. оста́точное розши́рення за-
лишко́ве;

р. политро́пическое, политро́пное
розши́рення політро́пне;

р. теплово́е, термическое розши́-
рення тепло́ве, термі́чне.

расшири́тель розши́рник.

расшири́тельный (*золотник*) роз-
ши́рювальний, розши́рний.

расширя́емость розши́рюваність,
-ності;

р. термическая розши́рюваність
термі́чна.

расширя́ющийся, расши́ренный (*о
сопле*) розши́рений.

расщепле́ние розщепле́ния; (*не-
оконч. процесс — ещё*) розщеп-
люва́ння;

р. я́дерное розщепле́ния я́дер-
не.

расщепи́тельный розщиплювальний.

расщепле́нный (*о фазе*) розщепле-
ний.

расщепля́ющийся (*материал, го-
рючее*) розщипний.

рафини́рование рафінува́ння.

рафини́рованный рафіно́ваний.

рафини́ровать рафінува́ти.

рационали́затор раціоналіза́тор,
-ра.

рационали́заторский раціоналіза́-
торський.

рационали́зация раціоналіза́ція.

реаге́нт реаге́нт.

реакти́в реакти́в, -ву.

реакти́вность реакти́вність, -ності.

реакти́вный реакти́вный.

реакто́р реакто́р, -ра;

р. а́томный реакто́р а́томный;

р. барбо́тажный реакто́р барбо-
та́жный;

р. вихрево́й реакто́р вихрови́й;

р. пере́ливной реакто́р пере́лив-
ний;

р. пла́стинчатый реакто́р пла-
сти́нчастий;

р. плуто́ниевый реакто́р плуто́-
нієвий;

р. размножа́ющий, размно́ж-
тель реакто́р розмно́жуваль-
ний, розмно́жувач;

р. термо́ядерный реакто́р термо-
я́дерний;

р. ура́новый реакто́р ура́новый.

реакцио́нный (*о способности*) ре-
акци́нный.

реакци́я реакци́я;

р. автокатали́тическая реакци́я
автокаталі́тична;

реакция взрывная реакція вибухова;
р. восстановительная реакція відновна;
р. мономолекулярная реакція мономолекулярна;
р. обменная реакція обмінна;
р. обратимая реакція оборотна;
р. окислительная реакція окисна, окислювальна;
р. опорная реакція опорна;
р. промежуточная реакція проміжна;
р. термохимическая реакція термохімічна;
р. термоядерная реакція термоядерна;
р. цепная реакція ланцюгова;
р. щелочная реакція лужна;
р. экзотермическая реакція екзотермічна;
р. эндотермическая реакція ендотермічна.
реальный (газ) реальний.
ребристотрубный ребристотрубний.
ребристый ребристий.
ребро ребро;
р. направляющее ребро напрямне;
р. охлаждающее ребро охолоджувальне, охолодне;
р. поперечное ребро поперечне;
р. продольное ребро поздовжне;
р. крепляющее ребро скріплювальне;
р. усильтельное ребро підсилювальне.
реверс реверс.
реверсивность реверсивність, -ності.
реверсивный реверсивний.
реверсирование реверсування.
реверсировать реверсувати.
реверсирующий (кран) реверсувальний.
ревизия (аппаратов, машин) ревізія.
регазификация регазифікація.
регенеративный регенеративний.
регенератор регенератор, -ра;

регенератор вращающийся регенератор обертовий.
регенерационный регенераційний.
регенерация регенерація.
регенерированный регенерований.
регенерировать регенерувати.
регистр реєстр, -ра;
р. меевиковый реєстр змішувальний.
регистрационный реєстраційний.
региструющий (прибор, цилиндр) реєструючий.
регулирование, регулировка регулювання;
р. автоматическое регулювання автоматичне;
р. автономное регулювання автономне;
р. аperiodическое регулювання аперіодичне;
р. гидродинамическое регулювання гідродинамічне;
р. двухпозиционное регулювання двопозиційне;
р. дроссельное регулювання дросельне;
р. изодромное регулювання ізодромне;
р. качественное регулювання якісне;
р. количественное регулювання кількісне;
р. косвенное регулювання посередне;
р. многопозиционное регулювання багатопозиційне;
р. обводное регулювання обвідне;
р. однорычажное регулювання однорычажне;
р. прецизионное регулювання прецизійне;
р. программное регулювання програмне;
р. пропусками регулювання пропусками;
р. ручное регулювання ручне;
р. смешанное регулювання змішане;
р. сопловое регулювання соплове.

регулірбóчний регулюва́льний,
регуліруе́мость регулюва́ність,
-ності.

регуліруе́мый, регулірую́щийся
(участок, отбор) регулюва́ний.

регулірую́щий (механизм, ступень
турбины) регулюю́чий.

регуля́тор регуля́тор, -ра;

р. автоматический регуля́тор ав-
томатичний;

р. астатический регуля́тор аста-
тичний;

р. безопасности регуля́тор без-
пéки;

р. впрыскивающий регуля́тор
впрóскувальний;

р. всережímный регуля́тор все-
режímний;

р. гидравлический регуля́тор гід-
равлічний;

р. гидродинамический регуля́тор
гідродинамічний;

р. грузовой регуля́тор вантáж-
ний;

р. давления регуля́тор тóску;

р. «до себя» регуля́тор «до сé-
бе»;

р. дробсельный регуля́тор дрó-
сельний;

р. инерционный регуля́тор інер-
ційний;

р. компенсационный регуля́тор
компенсаційний;

р. конический регуля́тор коніч-
ний;

р. корректирующий регуля́тор
коректу́ючий;

р. маслостру́йный регуля́тор ма-
слостру́йний;

р. мембрáнный регуля́тор мем-
брáнный;

р. маятниковый регуля́тор мáят-
никовий;

р. одно-, двух-, многоимпульс-
ный регуля́тор одно-, дво-,
багатоімпульсний;

р. одно-, двух-, трёх-, многопо-
зиционный регуля́тор одно-,
дво-, три-, багатопозиційний;

р. плóский регуля́тор плóський;

р. пневматический регуля́тор
пневматичний;

регуля́тор «пóсле себя» регуля́тор
«після сéбе»;

р. прецизиóнный регуля́тор пре-
цизі́йний;

р. предохра́нительный регуля́тор
запобі́жний;

р. прямо́го дей́ствия, прямодéй-
ствующий регуля́тор прямо́ї
ді́ї, прямоді́ючий;

р. поплаво́вый регуля́тор по-
плаво́вий;

р. пружинный регуля́тор пруж-
и́нний;

р. ско́рости регуля́тор швидко-
сті;

р.-стабилизáтор регуля́тор-стабі-
лизáтор, -ра;

р. статический регуля́тор ста-
ти́чний;

р. стру́йный регуля́тор стру́й-
ний;

р. термостатический регуля́тор
термостатичний;

р. тормозной регуля́тор гальмів-
ний;

р. центробе́жный регуля́тор від-
центровий;

р. шаровой регуля́тор кульовий;

р. электрогидравлический регу-
ля́тор електрогідравлічний;

р. электромеханический регуля́-
тор електромеханічний;

р. электро́нный регуля́тор елек-
тронний.

регуля́торный регуля́торний.

редистилляция (смола) редистилля-
ція.

реду́ктор реду́ктор, -ра;

р. дифференциáльный реду́ктор
диференціáльний;

р. зубча́тый реду́ктор зубча́-
тий;

р. конический реду́ктор коніч-
ний;

р. одно-, двухскоростной реду́к-
тор одно-, двошвидкісний;

р. одно-, двух-, многоступенча-
тый реду́ктор одно-, дво-, ба-
гатосхідчастий;

р. планета́рный реду́ктор плане-
та́рний;

р. собс́ный реду́ктор співвісний;

редуктор червячный редуктор чер-
вячний.

редуктор-увлажнитель редуктор-
зволóжник.

редукторный редукторний.

редукционно-увлажнительный ре-
дукційно-зволóжувальний.

редукционный редукційний.

редуцирование редукування.

редуцированный (пар, газ) реду-
кований.

редуцируемый (пар, давление)
редукований.

редуцирующий (аппарат) реду-
куючий.

редюсинг редюсинг, -гу.

речный (о передаче) рейковий.

режим режим, -му;

р. автоколебательный режим ав-
токоливальний;

р. влажностный режим вологіс-
ний;

р. водный (котла) режим вод-
ний;

р. докритический режим докри-
тичний;

р. закритический режим закри-
тичний;

р. критический режим критич-
ний;

р. ламинарный режим ламінар-
ний;

р. плёночный режим плівковий;

р. помпажный режим помпаж-
ний;

р. пузырячатый режим пузирча́с-
тий;

р. пульсирующий режим пуль-
саційний;

р. равновесный режим рівно-
важний;

р. скользкий режим ковзний;

р. теплофикационный режим теп-
лофікаційний;

р. термовлажностный режим тер-
мовологісний;

р. турбулентный режим турбу-
лентний;

р. установившийся, стационар-
ный режим усталений, стаціо-
нарний.

режимный режимний.

режущий (прибор, устройство) рі-
зальний, ріжучий.

резак різак, -ка;

р. ацетиленовый різак ацетиле-
новый;

р. газовый різак газовий;

р. когегарный різак когегарний.

резерв резерв, -ву;

р. огневой резерв вогневий.

резервирование резервування.

резервный (агрегат, мощность) ре-
зервний.

резервуар резервуар, -ра;

р. высокорасположенный резер-
вуар високорозміщений;

р. напорный резервуар напір-
ний;

р. отстойный резервуар відстій-
ний;

р. продувочный резервуар про-
дувний;

р. сливной резервуар зливний;

р. уравнительный резервуар зрів-
няльний.

резина гума, резина;

р. вулканизированная гума вул-
канізована;

р. губчатая гума губчата;

р. микропористая гума мікропо-
риста;

р. протекторная гума протектор-
на;

р. синтетическая гума синтетич-
на.

резиновый гумовий, резиновий.

резинотканевый (рукав, шланг)
гумотканінний, резинотканін-
ний.

резка (металла) різання;

р. автогенная різання автоген-
не;

р. ацетилено-кислородная різан-
ня ацетилено-кисневе;

р. бензо-кислородная різання
бензо-кисневе;

р. водородно-кислородная різан-
ня воднево-кисневе;

р. газовая різання газове;

р. дуговая різання дугове;

р. электрическая різання елек-
тричне.

резкий (поворот трубы) різкий.

резной (торф) різаний.
резонанс резонанс, -су.
резонансный резонансний.
результативный (об излучении) результативний.
резьба, нарезка нарізка, різь, -зі; производные см. нарезка.
резьбовой нарізний, різальний.
резьбонарезательный, резьборезный (инструмент) різенарізувальний, різенарізний.
резьборез наріжчик.
рѣйка рѣйка;
р. деревянная рѣйка дерев'яна;
р. зубчатая рѣйка зубчата.
рейсфедер рейсфедер, -дера.
рейшина рейшина.
реконструировать реконструювати.
реконструкция реконструкція.
рекристаллизация рекристалізація.
ректификат ректифікат, -ту.
ректификатор ректифікатор; -ра;
р. центробежный ректифікатор відцентровий.
ректификационный ректифікаційний.
ректифицированный ректифікований.
ректификация ректифікація.
ректифицировать ректифікувати.
рекуперативный рекуперативний.
рекуператор рекуператор, -ра;
р. игольчатый рекуператор голчастий.
рекуперация рекуперация.
релаксационный релаксацийний.
релаксация релаксация.
релѣ неизм. релѣ;
р. аварийное релѣ аварійне;
р. включающее релѣ вмикальне, вмикающее;
р. возвратное релѣ поворотне;
р. времени релѣ часу;
р. выключающее релѣ вимикальне, вимикающее;
р. замедляющее релѣ сповільнювальне, сповільняющее;
р. защитное релѣ захисне;
р. исполнительное релѣ виконавче;
р. магнитное релѣ магнітне;
р. мощности релѣ потужності;

релѣ перегру́зочное релѣ переванта́жне;
р. пневматическое релѣ пневматичне;
р. позиционное релѣ позиційне;
р. поляризованное релѣ поляризоване;
р. поплавковое релѣ поплавкове;
р. пусковое релѣ пускове;
р. резонансное релѣ резонансне;
р. сигнализационное релѣ сигналізаційне;
р. тепловое релѣ теплове;
р. терmostатное релѣ терmostатне;
р. термоэлектрическое релѣ термоелектричне;
р. управляющее релѣ керуюче;
р. ускорительное релѣ прискорювальне;
р. центробежное релѣ відцентрове;
р. частотно-чувствительное релѣ частотно-чутливе.
релѣ-регулятор релѣ-регулятор, -ра.
релѣйный релѣйний.
рельс ж.-д. рѣйка;
р. утопленный рѣйка утоплена.
рельсовый рѣйковий.
ременный 1) (о материале) ремінний; 2) (о передаче) пасовий.
ремень 1) ремінь, -меня, 2) (приводной) пас;
р. армированный пас армований;
р. бесконечный пас безконечный;
р. двух-, трёхрядный пас дво-, трирядний;
р. клиновой пас клиновий;
р. кожаный пас шкіряний;
р. перекрёстный пас перехрестный;
р. плетёный пас плетений;
р. плоский пас плоский;
р. полуперекрёстный пас напівперехрестный;
р. прорезиненный пас прогумований, прорезинений;
р. текстурный пас текстурный;

ремёнь хлопчатобумажный пас бавовняний;

р. шерстяной пас шерстяний.

ремненадеватель пасонатягач, -ча.

ремнесшиватель пасозшивач, -ча.

ремнесшивательный пасозшиваль-
ний.

ремонт ремонт, -ту;

р. аварийный ремонт аварийний;

р. капитальный ремонт капіталь-
ний;

р. плано-предупредительный
ремонт плано-запобіжний;

р. попутный ремонт попутний;

р. профилактический ремонт про-
філактичний;

р. средний ремонт середній;

р. текущий ремонт поточний.

ремонтить ремонтувати.

ремонтный (срок, инструмент) ре-
монтний.

рентабельность (установки) рен-
табельність, -ности.

рентгенограмма рентгенограма.

рентгенографический рентгеногра-
фічний.

рентгенография рентгенографія.

рентгенометаллография рентгено-
металлографія.

рентгеноскопия рентгеноскопія.

реожёлоб реожолоб.

реомётр реомётр, -ра.

реомойка реомийка.

реостат реостат;

р. пусковой реостат пусковий;

р. регулировочный реостат ре-
гулювальний.

ресивер ресивер, -вера.

ресиверный ресиверний.

респиратор респіратор, -ра.

ресёбра ресёра;

р. коническая ресёра конічна;

р. листовая ресёра листовá;

р. пластинчатая ресёра пластин-
часта;

р. пружинная ресёра пружинна;

р. спиральная ресёра спіраль-
на;

р. цилиндрическая ресёра цилін-
дрична;

р. эллиптическая ресёра еліп-
тична.

рессорный ресорний.

ресурсы ресурси, -сів;

р. топливные ресурсы паливні;

р. энергетические ресурсы енер-
гетичні.

реторта реторта;

р. бесемёровская реторта бе-
семёрівська;

р. обогревающая реторта обі-
грівальна, обігрівна;

р. перегонная реторта перегін-
на.

ретортный ретортний.

ретрубэнд ретрубэнд.

рефлектор рефлектор, -ра;

р. тепловой рефлектор тепло-
вий.

рефлекторный рефлекторний.

рефлюкс рефлюкс, -су.

рефрижератор рефрижератор, -ра.

рефрижераторный рефрижератор-
ний.

реформинг реформінг, -гу.

рециркуляционный, рециркулиру-
ющий (газ, отбор) рециркуляцій-
ний.

рециркуляция рециркуляція.

решётка решітка; (ограда, ограж-
дение) ґрати (род. ґрат);

р. беспровальная решітка без-
провальна;

р. вращающаяся решітка обер-
това;

р. встряхивающая решітка стру-
шувальна;

р. выдвижная решітка висувна;

р. выпрямительная решітка ви-
прямна;

р. газораспределительная решітка
газорозподільна;

р. двухскатная решітка двосхі-
ла;

р. дожигательная решітка до-
палювальна;

р. жалюзийная решітка жалю-
зийна;

р. зажигательная решітка запá-
лювальна;

р. зажимаящая решітка затис-
кальна;

р. качающаяся решітка хитна;

решётка колосниковая решётка колосникова;
 р. корзинообразная решётка корзиноподібна;
 р. крышеобразная, дахрост решётка дахоподібна;
 р. лотковая решётка лоткова;
 р. механическая решётка механічна;
 р. многопланочная решётка багатопланкова;
 р. наклонно-переталкивающая решётка похило-перештовхувальна;
 р. неподвижная решётка нерухома;
 р. огнеупорная решётка вогнетривка;
 р. опрокидывающаяся решётка перекидна;
 р. охлаждаемая решётка охолоджувана;
 р. перестановочная решётка перестановочна;
 р. пластинчатая решётка пластинчаста;
 р. плоскошурьющая решётка плоскошурюча;
 р. поворотная решётка поворотна;
 р. поджигающая решётка підпальвальна;
 р. полумеханическая решётка напівмеханічна;
 р. предохранительная решётка запобіжна;
 р. прутковая решётка пруткова;
 р. реактивная решётка реактивна;
 р. роликовая решётка роликова;
 р. ступенчатая решётка східчаста;
 р. съёмная решётка знімна;
 р. трубная решётка трубна;
 р. цепная решётка ланцюгова;
 р. чешуйчатая решётка лускоподібна;
 р. ярусная решётка ярусна.
 решётчатый решётчастий, гратчастий.
 решофёр решофёр, -ра.
 рибойлер рибойлер, -ра.

рисайкл рисайкл, -лу.
 рисайклинг-процесс рисайклинг-процес.
 ржавеющий (чугун, сталь) ржавіючий.
 ржавление ржавіння, іржавіння.
 ржавчина іржа, ржа.
 ржавый ржавий, іржавий.
 риска риска;
 р. указательная риска вказівна.
 рифлённый (о железе, поверхности) рифлений.
 рихтовальный (молот) рихтувальний.
 рихтовка рихтовка, рихтування.
 рожок ріжок, -жкя;
 р. газовый ріжок газовой;
 р. душевой ріжок душевой.
 розетка розетка;
 р. одно-, двух-, многолопастная розетка одно-, дво-, багатолопатёва.
 ролик ролик;
 р. ведомый ролик ведений;
 р. ведущий ролик ведучий;
 р. нажимной ролик натискний;
 р. направляющий ролик напрямний;
 р. натяжной ролик натяжний;
 р. опорный ролик опорний;
 р. распорный ролик розпирний;
 р. цепной ролик ланцюговий.
 роликовый роликовый.
 роликоопора роликоопора.
 роликотопдп'ятник роликотопд'ятник.
 роликотопдп'ятниковый роликотопдп'ятниковий.
 роликотопдшп'яник роликотопдшп'яник;
 р. конический роликотопдшп'яник конічний;
 р. упорный роликотопдшп'яник упорний.
 роликотопдшп'яниковый роликотопдшп'яниковий.
 ромбический (о расположении труб) ромбичний.
 роса (на охлажденных поверхностях) роса.
 ротаметр ротаметр, -ра;

ротаметр регулюющий ротаметр регулюющий.

ротативный ротативний.

ротационный ротаційний.

ротация ротація.

ротор ротор, -ра;

р. барабанный ротор барабанный;

р. дисковый ротор дисковый;

р. распределительный ротор розподільний;

р. сварной ротор зварний;

р. цельнокованный ротор суцільнокований.

роторный роторний.

ртутный (пар, котёл) ртутний.

ртуть ртуть, -ті;

р. гремучая ртуть гримуча.

рубашка (оболочка) сорочка;

р. водяная сорочка водяная;

р. воздушная сорочка повітряна;

р. греющая, нагревательная, обогревательная сорочка нагрівальна, обігрівальна;

р., отлитая зацело с цилиндром сорочка, відлита разом з циліндром;

р. отъемная сорочка віднімна, відйомна;

р. охлаждающая сорочка охолоджувальна, охолодна;

р. паровая сорочка пароваяна.

руда руда;

р. болотная руда болотна;

р. обожженная руда випалена;

р. урановая руда уранова;

р. урановая смоляная руда уранова смоляная.

рукав рукав, -ва;

р. гибкий рукав гнучкий;

р. пожарный рукав пожежний;

р. резиноканевый рукав гумотканинний, резинотканинний;

р. спусковой рукав спускний.

рукоятка, рукоять рукоятка;

р. кривошипная рукоятка кривошипная;

р. съёмная рукоятка знімна;

р. уравновешенная рукоятка зрівноважена.

рулон (изоляции) рулон.

рулевой (об управлении, колесе) рульовий, стерновий.

руль руль, -ля; (на лодке, судне — также) кермо, стерно.

румп румп.

ручка ручка;

р. пусковая ручка пусковая.

ручной (привод, торф) ручний.

рытьё (траншей) копанья.

рыхлый (шлак, торф) пухкий.

рычаг вагиль, -желя, підбйма;

р. блокирующий вагиль блокувальний;

р. вильчатый вагиль вилкуватий;

р. включающий вагиль включальний, вмикальний;

р. выключающий вагиль виключальний, вимикальний;

р. катящий, катящийся, перекатывающийся вагиль коткий, котючий;

р. качающийся вагиль хитний;

р. клапанный вагиль клапанний;

р. колёчатый вагиль колінчастий;

р. контактный вагиль контактний;

р. кулисный вагиль кулісний;

р. одно-, двухплечий вагиль одно-, двоплечий;

р. останочный вагиль зупиняльний, зупинний;

р. отсечной вагиль відсічний;

р. переводной вагиль перевідний;

р. передаточный вагиль передавальний;

р. переключательный, переключающий вагиль переключальний, перемикальний;

р. перестаночный вагиль перестановочный;

р. пишущий вагиль пишущий;

р. плавающий вагиль плавающий;

р. поводковый вагиль повідковий;

р. поворотный вагиль поворотный;

р. приводной вагиль приводный;

рыча́г пуско́вый ва́жиль пу́ско-
вий;

р. равноплéчий ва́жиль рівноплé-
чий;

р. расбо́рный ва́жиль розпі́рний;

р. распреде́лительный ва́жиль
розподі́льний;

р. расцепно́й ва́жиль розчі́пний;

р. синхроні́зующий ва́жиль
синхроні́зуючий;

р. сцепно́й, сцепля́ющий ва́жиль
зчі́пний;

р. тормозно́й ва́жиль гальмови́й;

р. уравни́тельный ва́жиль зрів-
ня́льний;

р. шарни́рный ва́жиль шарні́р-
ний.

рыча́жный ва́жильний.

рю́мка (*изразца*) ча́рка.

ряд ряд, -ду;

р. ароматический ряд аромати́ч-
ний;

р. гармонический ряд гармоні́ч-
ний;

р. нафте́новый ряд нафте́новий;

р. метано́вый ряд метано́вий;

р. парафи́новый ряд парафи́но-
вий;

р. радиоакти́вный ряд радиоак-
ти́вний;

р. термоэлектри́ческий ряд тер-
мoeлектри́чний;

р. терпéновый ряд терпéновий.

рядово́й (*уголь*) рядови́й.

С

сади́ться (*о клапане, опоре*) си́да-
ти.

са́дка (*чугуна*) сади́ння, са́джен-
ня, саджа́ння.

са́жа са́жа;

с. ацетилéновая са́жа ацетилé-
нова;

с. га́зовая са́жа га́зова;

с. печна́я са́жа пі́чна.

сажеко́пильный сажеко́пильний.

сажеотде́литель сажові́дді́льник.

сажеотде́лительный сажові́дді́ль-
ний.

сажесдува́тель сажоздува́ч, -ча.

**сажесдува́ющий, сажесдува́тель-
ный** (*прибор*) сажоздува́льний,
сажозду́вний.

са́жистый са́жистий.

са́йклинг-процéсс са́йклінг-процéс,
-су.

сала́зки (*для двигателя*) полозкі́,
-ків;

с. враща́ющиеся полозкі́ обер-
то́ві;

с. натя́жные полозкі́ натя́жні;

с. устано́вочные полозкі́ устанó-
вочні.

са́льник са́льник;

с. безна́бивочный са́льник безна-
бивковий;

са́льник во́йлочный са́льник пов-
стя́ний;

с. желобча́тый са́льник жолоб-
ча́стий;

с. лабирин́товый са́льник лабі-
рин́товий;

с. подве́сной са́льник підві́сний;

с. подви́жной са́льник рухо́-
мий;

с. здво́енный са́льник здво́е-
ний;

с. телеско́пический са́льник теле-
ско́пичний;

с. уравни́тельный са́льник зрів-
ня́льний;

с. уравни́шенный са́льник зрів-
нова́жений;

с. шта́нговый са́льник шта́нго-
вий.

са́льниковый са́льниковий.

самовенти́ляция самовенти́ляція.

**самовозго́рание, самовоспламе́не-
ние** самозайма́ння.

самовоспламе́няемость самоза-
йми́стість, -тості.

**самовоспламе́няющийся, самовоз-
гора́ющийся** (*о топливе*) само-
займи́стий.

самовса́сывающий (*газогенератор*)
самовсмо́ктувальний.

самовспышка самоспалах, -ху.
самовыравнивание самовирівнювання.
самодвижущийся (погрузчик) саморушній.
самодействующий (клапан, заслонка) самодіючий.
самодиффузия самодифузія.
самодреннующийся (пароперегреватель) самодренований.
самодувный самодувний.
самозабрасыватель самозакидач, -ча;
с. топочный самозакидач топочвий.
самозажигание самозапалювання.
самозажигающийся (о горючей смеси) самозапальний.
самозакачивание самозагартювання, самозагартування.
самозакачивающийся (резец) самозагартівний.
самозамыкающийся (о муфте) самозамиканий.
самозаписывающий, самопишущий (прибор) самописний.
самозапись самозапис, -су.
самозапорный, самозапирающийся (клапан, кран) самозапірний, самозапіральний.
самозахват самозахопник, самозахоплювач.
самозахватывающий, самозахватный (ковш) самозахопний, самозахоплювальний.
самоиспарение самовипарювання.
самоиспаритель самовипарник, -ка.
самокомпенсация самокомпенсація.
самокомпенсирующий, самокомпенсационный (паропровод) самокомпенсаційний, самокомпенсовний.
самолёт літак, -ка;
с. газотурбинный літак газотурбінний;
с. винтовой літак гвинтовий;
с. ракетный літак ракетний;
с. реактивный літак реактивний;

самолёт турбовинтовой літак турбогвинтовий;
с. турбореактивный літак турбореактивний.
самонагревание самонагрівання.
самонагревающийся (уголь, топливо) самонагрівний.
самонатяжной самонатяжний.
самообдувка, самообдувание самообдівка, самообдування.
самоокисление самоокислення.
самоопрокидывающийся (вагон) самоперекидний.
самоостанавливающийся (привод) самозупинний.
самоостанов 1) (механизм) самозупинник; 2) (процесс) самозупин, -ну, самозупинения.
самоотвинчивание самовідгвинчування.
самоохлаждаемый, самоохлаждающийся (колосник, балка) самоохолоджуваний, самоохолодний.
самоперегревание самоперегрівання.
самописец (самопишущий прибор) самозаписувач, самописець, -ся.
самопишущий, самозаписывающий (механизм, прибор) самописний, самопишущий, самозаписувальний.
самопотребление (энергии) самоспоживання.
самоприжимающийся, самоприжимной (клапан, кольцо) самопритискний.
самопружинящий (о кольце) самопружинячий, самопружинный.
самопуск самопуск, -ку.
саморазгружатель саморозвантажувач.
саморазгружающийся (вагон) саморозвантажний.
саморазгрузка саморозвантажувания, саморозвантаження.
саморазогревание саморозігрівання.
саморазогревающийся (уголь) саморозігрівний.
саморегистрирующий (прибор) самореєструючий.

саморегулирование саморегулювання;
нә;

с. отрицательное саморегулювання негативне.

саморегулирующийся (карбюратор) саморегульній.

самосмазывающийся, самосмазочный (палец, буква) самомастильний, самозмащувальний.

самосмазыватель, самосмазчик самомастильник.

самотёк самотлів, -ву.

самотётный (о загрузке) самотпливний.

самотяга самотяга.

самотормозящийся (прибор) самотгальмівний.

самоуплотняющийся (о набивке) самоущільнювальний.

самоустанавливающийся (вкладыш) самовстановний.

самоустановка самовстановлювання, самовстановлення.

самофлюсующийся (сплав) самофлюсівний, самофлюсований.

самоходный самохідний.

самоциркулирующий (контур) самоциркулюючий.

сантиметр сантиметр, -ра.

сантипуаз сантипуаз.

сантистокс сантистокс.

сапропелевый сапропелевий.

сапропелитовый (уголь) сапропелітовий.

сапропель сапропель, -лю.

сапун сапун, -на.

сарай сарай, -рая;

с. приёмно-разгрузочный сарай приймально-розвантажний.

сатуратор сатуратор, -ра;

с. закрытый сатуратор закритий;

с. открытый сатуратор відкритий.

сатураторный сатураторний.

сатурационный сатураційний.

сатурация сатурація.

сатурированный сатурований.

сатурировать сатурувати.

сблечивание зблечування, зблечення.

сбегаящий (ролик) збігаючий.

сбалансированный збалансований.

сблокировка, сблочкивание зблокування, зблокування.

сборка (монтаж) складання, збірання.

сборщик збірник;

с. трубчатый збірник трубчастий.

сборный збірний.

сборность (печей) збірність, -ності.

сборочный (цех, машина) складальний.

сборщик (монтер) складальник.

сбрасыватель скидач, -ча;

с. двухбарабанный скидач двобарабанный;

с. плужковый скидач плужковий;

с. самоходный скидач самохідний.

сбрасывающий (механизм, тележка) скидальний.

сброс скид, -ду; (неоконч. действие — ещё) скидання;

с. аварийный скид аварійний.

сбросной, сбросовой скидний.

сваренный зварений.

свариваемость зварюваність, -ності, зварність, -ності.

сваривать, сварить зварювати, зварити.

сварка зварювання, зварка, зварення;

с. автогенная зварювання автогенне;

с. автоматическая зварювання автоматичне;

с. ацетиленовая зварювання ацетиленове;

с. бензиновая зварювання бензинове;

с. внахлестку зварювання внапуст, внапусток;

с. водородная зварювання водневе;

с. впритык зварювання впритул;

с. встык зварювання встик;

с. газовая зварювання газове;

с. газопрессовая зварювання газопрессовое;

свάρка горновáя звáрювання горновé;

с. двух-, трéхслóйная звáрювання дво-, тришарóве;

с. дуговáя звáрювання дуговé;

с. контáктная звáрювання контáктне;

с. кузнéчная звáрювання ковальське;

с. термíтная звáрювання термíтне;

с. тóчечная звáрювання точковé;

с. шóвная звáрювання шóвне;

с. електри́ческая звáрювання електри́чне;

с. электродуговáя звáрювання электродуговé.

сварно́й зварний.

сва́рочный 1) (*агрегат, прибор*) звáрювальний; 2) (*полученный путем сварки*) зварний.

сва́рщик зва́рник, зва́рювач.

свежезабро́шенный (*о топливе*) свіжовки́нутий.

свежезагру́женный свіжозаванта́жений.

свежеизоли́рованный свіжоізолю́ваний.

све́жий (*пар*) свіжий.

сверле́ние свердлі́ння, свердлува́ння; (*отверстие для смазки*) свердлення.

сверли́льный свердлі́льний, свердлува́льний.

сверли́ть свердлі́ти, свердлува́ти.

сверло́ свер́дло.

све́ртный (*маховик, соединение*) скру́тний.

сверхвысо́кий надвисо́кий.

сверхдавле́ние надті́ск, -ку.

сверхзвуко́вой надзвуко́вий.

сверхкрити́ческий надкрити́чний.

сверхмо́щный надпоту́жний.

сверхокта́новый надокта́новий.

сверхпла́новый надпла́новий.

сверхпроводни́к надпрові́дник, -ка.

сверхсисто́рный надшвидкі́сний.

сверхтвёр́дый надтвердий.

сверхтеку́щность (*жидкостей*) надтеку́чість, -чості.

сверхто́нкий надтонкий; (*о размоле — ещё*) надм'який.

сверхцентрифу́га надцентрифу́га.

свес (*колец*) звис, -су.

свети́льник світи́льник;

с. взрывобезопа́сный світи́льник вибухобезпéчний.

свети́льный (*газ*) світи́льний.

свети́мость світи́ність, -ності.

светово́й світло́вий.

светопро́ём світлопро́різ, -зу.

светофи́льтр світлофи́льтр, -ра;

с. монохромати́ческий сві́гло-фи́льтр монохромати́чний;

с. поляризаціо́нный світлофи́льтр поляризаці́йний.

светя́щийся (*факел*) сві́тний.

свеча́ сві́чка;

с. выхлопна́я сві́чка вихлопна́я;

с. газоотво́дная сві́чка газові́д-відна́я;

с. запáльная, зажига́льная сві́чка запáльна;

с. проду́вочная сві́чка продув-на́я;

с. пускова́я сві́чка пускова́.

све́шивающийся (*кожух, кольцо*) звисний.

свине́ц свине́ць, -нцю́.

свинцо́вый (*о пробке, заливке*) свинце́вий.

свинчива́ние згві́нчування, згві́нчення.

свисто́к свисто́к, -тка́;

с. парово́й свисто́к парови́й;

с. сигна́льный свисто́к сигна́льний.

сви́щ (*в стенке котла*) сви́щ, -ща́.

свободо́но вися́щий (*кожух*) вільно вися́чий;

с. лежа́щий вільно лежа́чий;

с. па́дающий (*бур*) вільно па́даючий;

с. подве́шенный вільно підві́шений.

свободо́ный (*ход*) вільний.

свод склепі́ння;

с. а́рочный склепі́ння а́рочне;

с. дожига́тельный склепі́ння до-пáлювальне;

с. зажига́тельный, воспламени́-

тельный скле́піння за́па́лю-
вальне;
свод **огнево́й** скле́піння вогне́ве;
с. **огнеупо́рный** скле́піння вогне-
три́вкє;
с. **отража́тельный** скле́піння від-
бивне́;
с. **перекрыва́ющий** скле́піння пе-
рекривне́;
с. **подвесно́й** скле́піння підвіс-
не́;
с. **полукру́глый** скле́піння пів-
кру́гле;
с. **полусфе́рический** скле́піння пів-
сфе́ричне.
сводообро́зование (в то́лще топли-
ва) скле́пінньоутво́рення.
сво́дчатый скле́пистий.
сво́йство вла́стивість, -вості́;
с. **коксобра́зующее** вла́стивість
коксотво́рювальна;
с. **теплофизическое** вла́стивість
теплофі́зична;
с. **термодина́мическое** вла́сті-
вість термодина́мічна.
связа́нный (о регу́лировании) зв'я-
заний.
связа́ка 1) (связа́ющий мате́риал)
зв'язка; 2) (про́цесс) зв'язу-
вання.
связа́ющий, связа́вающий (сло́й)
зв'язувальний, зв'язний, зв'язую-
чий.
связа́ь 1) зв'язо́к, -зку́; 2) (пред-
мет) в'язь, по́в'язь, -зі́;
с. **адсорбцио́нная** зв'язо́к ад-
сорбці́йний;
с. **ба́лочная** в'язь, по́в'язь ба́-
лочна;
с. **динамическая** зв'язо́к дина-
мі́чний;
с. **жёстка́я** в'язь, по́в'язь жор-
стка́;
с. **запа́здывающая** зв'язо́к за-
пі́знюваний;
с. **изодрóмная** зв'язо́к ізодрóм-
ний;
с. **іонная** зв'язо́к іонний;
с. **исполні́тельная** зв'язо́к вико-
на́вчий;
с. **кинематическая** зв'язо́к кіне-
матичний;

связа́ь молекуля́рная зв'язо́к мо-
лекуля́рний;
с. **обме́нная** зв'язо́к обмі́нний;
с. **обра́тная** зв'язо́к зворóтний;
с. **осмотическая** зв'язо́к осмотич-
ний;
с. **по́лая** в'язь, по́в'язь поро́ж-
ніста;
с. **распо́рная** в'язь, по́в'язь роз-
пі́рна;
с. **рыча́жная** в'язь, по́в'язь ва́-
жі́льна;
с. **сейсмическая** в'язь, по́в'язь
сейсмі́чна;
с. **сквозна́я** в'язь, по́в'язь на́-
скрі́зна;
с. **структу́рная** зв'язо́к структу́р-
ний;
с. **то́почная** в'язь, по́в'язь то́пка-
ва;
с. **угло́вая** в'язь, по́в'язь куто́ва;
с. **упру́гая** зв'язо́к пружний;
с. **фізико-механі́ческая** зв'язо́к
фі́зико-механі́чний;
с. **фізико-хімі́ческая** зв'язо́к фі́-
зико-хімі́чний.
сгладжа́ние (пульса́ций) згла́д-
жування, згла́дження.
сгон згін (род. зго́ну); (неоконч.
дей́ствие — ещѐ) зганя́ння;
с. **соедині́тельный** згін з'є́дну-
вальний.
сго́новы́й (о соеди́нении) згінний.
сгора́емый (об огра́ждении) спа-
лі́мий.
сгора́ние згоря́ння;
с. **детонаці́онное** згоря́ння де-
тонаці́йне;
с. **замедле́нное** згоря́ння спо-
вьільне́не;
с. **мгнове́нное, моментальное** зго-
ря́ння миттєво́е;
с. **непо́лное** згоря́ння непóвне;
с. **ступе́нчатое** згоря́ння ступі́н-
ча́сте.
сгора́ть, сгорѐть згоря́ти, згорі́ти.
сгорѐвший (о топли́ве) згорі́лий.
сгусті́тель згу́щувач.
сгу́щать, сгусті́ть (осадо́к) згу́ща́-
ти, згу́щувати, згусті́ти.
сда́вливание см. сжа́тие.
сда́ча (обору́дования) зда́вання.

сдвиг зсув, -ву; (*действие — ещѣ*) зсування;
с. осевой зсув осьовий.
сдвигающий (*об усилии*) зсувальний.
сдвижной, сдвигающийся (*о пластинах*) зсувний.
сдвоенный (*сальник, машина*) здвоєний.
сдросселированный, редуцированный здросельований, редукований.
себестоимость (*энергии*) собівартість, -тості;
с. коммерческая собівартість комерційна.
сегмент сегмент;
с. сопловой сегмент сопловий;
с. кольцевой сегмент кільцевий;
с. теплоизолирующий, теплоизоляционный сегмент теплоізоляційний.
сегментный сегментний.
сегменторез сегменторіз.
сегрегация (*топлива*) сегрегація.
седло сідло;
с. клапанное сідло клапанне;
с. кольцевое сідло кільцеве;
с. плоское сідло плоске.
седлообразный, седловидный сідлоподібний, сідловидний.
сезон сезон, -ну;
с. отопительный сезон опалювальний.
сезонный (*график, отопление*) сезонний.
сектор сектор, -ра;
с. гребенчатый сектор гребінчастий;
с. дистанционирующий сектор дистанціюючий;
с. зубчатый сектор зубчастий;
с. червячный сектор черв'ячний.
секторный секторний.
секунда секунда.
секундный (*о производительности*) секундний.
секционирование секціонування.
секционированный (*экран*) секціонований.
секционный (*котёл*) секційний.
сѣкция сѣкція;

сѣкция лобовая сѣкція лобова;
с. сварная сѣкція зварна.
селективный (*об очистке*) селективний.
сѣмечко (*марка угля*) насіннячко;
с. антрацитовое насіннячко антрацитове.
семисекционный (*котёл*) семисекційний.
семишелевой (*кирпич, камень*) семищільний.
сепаратор сепаратор, -ра;
с. внутриваранный сепаратор внутрішньовараний;
с. гравитационный сепаратор гравітаційний;
с. жалюзийный сепаратор жалюзійний;
с. магнитный сепаратор магнітний;
с. мельничный сепаратор млинівий;
с. одно-, двух-, трёх-, четырёхрядный сепаратор одно-, дво-, три-, чотирирядний;
с. одно-, двух-, многоступенчатый сепаратор одно-, дво-, багатосхідчастий;
с. плёночный сепаратор плівковий;
с. растопочный сепаратор розпалювальний;
с. центробежный сепаратор відцентровий;
с. циклонный сепаратор циклонний;
с. швеллерковый сепаратор швеллерковий;
с. электромагнитный сепаратор електромагнітний.
сепараторный сепараторний
сепарационный сепараційний.
сепарация сепарація;
с. воздушная сепарація повітряна;
с. естественная сепарація природна;
с. механическая сепарація механічна;
с. плёночная сепарація плівкова;

сепарація сітова сепарація сітова;

с. ударная сепарація ударна;

с. центробежная сепарація відцентрова;

с. щиткова сепарація щиткова;

сёра *хим.* сірка;

с. горючая сірка горюча;

с. летучая сірка летка;

с. колчеданная сірка колчеданна;

с. органическая сірка органічна;

с. сульфатная сірка сульфатна.

сервоклапан сервоклапан.

сервомеханізм сервомеханізм, -му.

сервомотор сервомотор, -ра;

с. воздушный сервомотор повітряний;

с. выключающий сервомотор виключальний;

с. гидравлический сервомотор гідравлічний;

с. масляный сервомотор масляний;

с. мембранный сервомотор мембранний;

с. поворотный сервомотор поворотний;

с. поршневой сервомотор поршневій;

с. электромеханический сервомотор електромеханічний.

сервомоторный сервомоторний.

сервопривод сервопривод.

сервоприводной сервоприводний.

серворегулятор серворегулятор, -ра.

серворегуляторный серворегуляторний.

сервосистема сервосистема.

сервотормоз сервогальмб.

сервотормозной сервогальмовий.

сервоуправляемый (*об установке*) сервокерований.

сервоусилитель сервопідсилювач.

сервоусилительный сервопідсилювальний.

сердечник сердечник; осёрдя;

с. втягиваемый сердечник втягуваний;

с. выталкиваемый сердечник виштовхуваний.

сердцевидный (*эксцентрик*) серцевидний.

серёжка (*рессоры*) серёжка.

серийный (*о производстве*) серійний.

сернистость сірчастість, -тості.

сернистый (*уголь*) сірчастий.

сернокислый сірчанокислий.

серный сірчаній.

сероводород сірководень, -дню.

сероводородный сірководневій.

серобокис сіробоокис, -су, сіркоохсід, -ду.

сероочистной, сероочистительный сіркоочисний.

сероочистка сіркоочистка;

с. двухступенчатая сіркоочистка двосхідчата;

с. железо-аммиачная сіркоочистка залізо-аміачна;

с. жезево-содовая сіркоочистка залізо-содова;

с. мышьяково-содовая сіркоочистка миш'яково-содова;

с. этаноламинная сіркоочистка етаноламінова.

сероуглерод сірковуглєць, -цю.

сероулавливание сіркоуловлювання.

сероулавливатель сіркоуловлювач.

сероулавливающий, сероулавливательный (*очиститель*) сіркоуловний, сіркоуловлювальний.

сертификат сертифікат, -ту.

серьга сєрга, серёжка;

с. направляющая сєрга напрямна;

с. переставная сєрга переставна;

с. поворачивающаяся сєрга поворотна;

с. соединительная сєрга з'єднувальна;

с. сцепная сєрга зчпна.

сетевой (*насос*) сітьовий, сітковий.

сётка сітка;

с. всасывающая сітка всмоктувальна;

с. воздухофильтрующая сітка повітрофільтрувальна, повітрофільтруюча;

сётка огнепреградительная сётка вогнеперегорóдна;

с. пламягасящая сётка полум'е-гасна;

с. предохранительная сётка запобіжна;

с. проволочная сётка дротяна́;

с. частая сётка густа́.

сеткодержатель сіткотримач, -ча.
сёточный сітковий.

сётчатый (колпак) сітчастий.

сеть сіль, -ті, сётка;

с. внутридомовая сіль внутрішньодомова́;

с. внутризаводская сіль внутрішньо́заводська́;

с. внутрицеховая сіль внутрішньоцехова́;

с. газовая сіль га́зова;

с. газоразводящая сіль газорозвідна́;

с. газораспределительная сіль газорозподільна́;

с. закольцованная сіль закі́льцьована́;

с. кольцевая сіль кі́льцева́;

с. отопительная сіль опалювальна́;

с. потребительная сіль споживча́;

с. разветвлённая сіль розгалужена́;

с. тепловая сіль теплоза́;

с. теплофикационная сіль теплофікаці́йна;

с. тупиковая сіль тупикова́;

с. уличная сіль ву́лична.

сечение перері́з, -зу;

с. входное перері́з вхі́дний;

с. выходное перері́з вихі́дний;

с. двутавровое перері́з двотавро́вий;

с. живое перері́з живи́й;

с. зетовое перері́з зето́вий;

с. корневое перері́з корене́вий;

с. критическое перері́з крити́чний;

с. овальное перері́з ова́льний;

с. опасное перері́з небезпе́чний;

с. поперечное перері́з попере́чний;

сечение продольное перері́з по́здвжний́;

с. проходное перері́з прохі́дний́;

с. регулируемое перері́з регулю́ваний́;

с. свободное перері́з вільний́;

с. сплюснутое перері́з сплю́снутий́;

с. тавровое перері́з тавро́вий́;

с. угловое, уголковое перері́з ку́тниковий́.

сжатие стиск, -ку; сті́снення; (*не оконч. действие — ещё*) стискання́;

с. адиабатное, адиабатическое стиск а́диабатний́;

с. динамическое стиск динамі́чний́;

с. изобарическое, изобарное стиск ізоба́рний́;

с. изотермическое стиск ізоте́рмічний́;

с. изоэнтальпическое, изоэнтальпийное стиск ізое́нтальпійний́;

с. одно-, двух-, многоступенчатое стиск одно-, дво-, багато́східчастий́;

с. политропическое, политрoпное стиск політро́пний́;

с. поперечное стиск попере́чний́;

с. продольное стиск по́здвжний́.

сжатый (газ) сті́снутий́, сті́снений́.

сжигание спалювання́;

с. беспламенное, бесфа́кельное спалювання́ безполум'я́не, безфа́кельне́;

с. бездымное спалювання́ безді́мне́;

с. пла́менное спалювання́ полу́м'я́не́;

с. циркуляционно-вихревое спалювання́ циркуля́ційно-вихро́ве́.

сжигать, сжечь спалювати́, спалі́ти.

сжижаемый (углеводород) зрі́джуваний́, скра́плюваний́.

сжижение, ожигение зрі́джуван-

ня, зрідження, скраплювання, скраплення.
сжимаемость стисливість, -вості;
с. **адиабатическая** стисливість адиабатна.
сжимаемый, сжимающийся (сло́й) стисливий.
сжимающий (ход, сила) стиска́льний, стискуючий.
сигна́л сигна́л, -лу;
с. **звуко́вой** сигна́л звуко́вий;
с. **предохранительный** сигна́л запобіжний;
с. **предупредительный** сигна́л попереджувальний;
с. **световой** сигна́л світловий.
сигнализа́тор сигналіза́тор, -ра;
с. **автоматический** сигналіза́тор автоматичний;
с. **ка́мерный** сигналіза́тор ка́мерний.
с. **поплавко́вый** сигналіза́тор поплавко́вий;
сигнализа́ция сигналіза́ція;
с. **аварийная** сигналіза́ція ава́рійна;
с. **звуко́вая** сигналіза́ція звуко́ва;
с. **комáндная** сигналіза́ція ко́мáндна;
с. **контрòльная** сигналіза́ція контрòльна;
с. **свето́вая** сигналіза́ція сві́тло-ва;
с. **электросвето́вая** сигналіза́ція електросві́тлова.
сигнализи́рующий, сигнализа́ционный (термоме́тр) сигналіза́ційний.
сигна́льный сигна́льний.
сила сила;
с. **активная** сила активна;
с. **аэродинамическая** сила аеродинамічна;
с. **гидродинамическая** сила гідродинамічна;
с. **гравита́ционный** сила гравита́ційна;
с. **дви́жущая** сила руші́йна;
с. **жива́я** сила жива́;
с. **жироско́пическая** сила жироско́пічна;

сила касáтельная, тангенциáльная сила дотична, тангенціáльна;
с. **ине́рции, инерциóнная** сила іне́рції, інерці́йна;
с. **коріо́лисова** сила коріо́лісова;
с. **лошади́ная** (л. с.) сила кінська (к. с.);
с. **о́кружа́я** сила колова́;
с. **перестано́вная, перестана́вливающая** сила перестано́вна, перестановля́льна;
с. **по́верхностная** сила поверхне́ва;
с. **подса́сывающая** сила підсмо́ктувальна;
с. **подъёмная** сила підійма́льна;
с. **поса́дочная** сила поса́дочна;
с. **потенциáльная** сила потенціáльна;
с. **прижима́ющая** сила притискна́;
с. **растя́гивающая** сила розтя́гальна, розтя́жна;
с. **реакти́вная** сила реакти́вна;
с. **сжима́ющая** сила стиска́льна, стискна́;
с. **термоэлектродви́жущая** сила термоелектроруші́йна;
с. **тормозна́я** сила гальмо́ва, гальми́вна;
с. **центробо́жная** сила відцентро́ва;
с. **центростреми́тельная** сила доцентро́ва;
с. **уравнове́шивающая** сила зрівнова́жувальна, зрівнова́жуюча.
силикаге́ль силікаге́ль, -лю;
с. **активі́рованный** силікаге́ль активі́ований;
с. **крупнозерни́стый** силікаге́ль крупнозерни́стий;
с. **мелкозерни́стый** силікаге́ль дрібнозерни́стий;
с. **регенері́рованный** силікаге́ль регенері́ований.
силика́т силіка́т, -ту.
силика́тный силіка́тний.
силово́й (газ, установка) силовий.
силомёр, силоме́тр силомі́р, -ра.

силочас силогодіна;
 с. **індикаторний** силогодіна індикаторна;
 с. **ефективний** силогодіна ефективна.
сильнозатухающий (о колебаниях) дужезатухаючий.
сильнонагруженный сильнонавантажений.
сильнопарафинистый (мазут) дужепарафинистий.
сильноразложившийся (торф) дужерозкладений.
сильноспекающийся (уголь) дужеспікливий.
сильфон сільфон;
 с. **сдвоенный** сільфон здвоєний.
сильфонный сільфонний.
симметричный (о лопатках) симетричний.
синеломкость синьоламкість, -кості.
синтез (газов, топлива) синтез, -зу.
синтез-газ синтез-газ, -зу.
синтетический синтетичний.
синтин синтін, -ну.
синхронизатор синхронізатор, -ра.
синхронизационный синхронізаційний.
синхронизация синхронізація.
синхронность синхронність, -ності.
синхроноскоп синхроноскоп.
снька (светокопия) снька.
сирена сирена;
 с. **паровая** сирена парова.
система система;
 с. **абсорбционная** система абсорбційна;
 с. **автоматизированная** система автоматизована;
 с. **адиабатически изолированная** система адіабатно ізольована;
 с. **бескрановая** система безкранова;
 с. **вакуумная** система вакуумна;
 с. **газосмесительная** система газозмішувальна;
 с. **гидравлическая** система гідравлічна;
 с. **гравитационная** система гравітаційна;

система деаэрирующая система деаерувальна, деаеруюча;
 с. **закольцованная** система за кільцьована;
 с. **замкнутая** система замкнена, замкнута;
 с. **испарительная** система випарна;
 с. **конвейерная** система конвейерна;
 с. **местная** (отопления) система місцева;
 с. **метрическая** система метрична;
 с. **механическая** система механічна;
 с. **насосная** система насосна;
 с. **низконапорная** система низьконапірна;
 с. **одно-, многокомпонентная** система одно-, багатоконпонентна;
 с. **одно-, двух-, многоконтурная** система одно-, дво-, багатоконтурна;
 с. **одно-, двух-, многоступенчатая** система одно-, дво-, багатоступінчаста;
 с. **одно-, двух-, трёхтрубная** система одно-, дво-, тритрубна;
 с. **отопительная** система опалювальна;
 с. **отопительно-вентиляционная** система опалювально-вентиляційна;
 с. **охлаждательная** система охолоджувальна, охолодна;
 с. **противоточная** система протітокова;
 с. **проточная** система протічна;
 с. **прямоточная** система прямоітокова;
 с. **регулируемая** система регульована;
 с. **регулирующая** система регулююча;
 с. **редуцирующая** система редукуюча;
 с. **следящая** система слідкуюча;

система смесительная система змішувальна;

с. телемеханическая система телемеханічна;

с. теплоизолированная система теплоізолювана;

с. тормозная, тормозящая система гальмівна, гальмова;

с. уравнивающая система зрівноважена;

с. центральная (отопления) система центральна;

с. циркуляционная система циркуляційна;

с. электромагнитная система електромагнітна;

с. энергетическая система енергетична.

сито сито;

с. вибрационное сито вібраційне;

с. ленточное сито стрічкове;

с. пробивное сито пробивне;

с. проволочное сито дротяне;

с. распределительное сито розподільне;

с. сортировочное сито сортувальне;

с. тканевое сито тканинне;

с. фильтровальное сито фільтрувальне.

ситовый ситовий.

ситчатый (о колонне) ситчастий.

сифон сифон.

сифонный сифонний.

сихромаль сихромаль, -лю.

скалка скалка;

с. золотниковая скалка золотникова;

с. поршневая скалка поршнева.

скалочный, скальчатый (поршень) скалковий.

скалывание (накипи) сколювання.

скалывающий (об усилие) сколювальний, сколюющий.

скачкообразный стрибкоподібний, стрибуватий.

скачок стрибок, -бка;

с. косой (в потоке) стрибок косий;

с. температурный стрибок температурний.

скашивание (кромки) скошування.

скважина 1) *горн.* свердловина;

2) (*цель*) щілина, шпара;

с. буровая свердловина бурова;

с. газовая свердловина газова;

с. инъекционная свердловина інжекційна;

с. нефтяная свердловина нафтова;

с. разведочная свердловина розвідувальна;

с. эксплуатационная свердловина експлуатаційна.

сквозной (проход, болт) наскрізний.

скелетный (катализатор) скелетний.

скип скіп.

скиповый скіповий.

склад склад, -ду;

с. базисный склад базисний;

с. закрытый склад закритий;

с. материальный склад матеріальний;

с. механизированный склад механізований;

с. открытый склад відкритий;

с. расходный склад витратний;

с. скреперный склад скреперний;

с. топливный склад паливний.

складирование (топлива) складування.

складка (на газопроводе) складка;

с. компенсационная складка компенсаційна.

складной (измеритель) складаний.

склепка 1) (*процесс*) склепування;

2) (*склепанное место*) склепка, склепане, -ного.

скоба скоба;

с. биметаллическая скоба біметалева;

с. зажимная скоба затискна;

с. предохранительная скоба запобіжна;

с. стяжная скоба стяжна;

с. упорная скоба упорна.

скобка 1) (*мех.*) скобка; 2) *мат.* дужка.

скоксовáвшийся, скоксованный (*уголь, смола*) скоксований.
скольже́ние ко́взанья, ско́взанья;
с. упру́гое ко́взанья пружне́.
скользя́щий (*затвор, рычаг*) ковзний.
скомплектова́ть комплектува́ти.
скомпонова́ть (*агрегаты*) скомпонову́ати.
сконденсированный сконденсо́ванный.
скопле́ние (*конденсата, шлама*) скўпчення.
скорлупа́ (*изоляция*) шкаралу́па;
с. цилиндри́ческая шкаралу́па цилиндри́чна;
с. эллипти́ческая шкаралу́па еліпти́чна.
скорлупни́й (*канал*) шкаралупни́й.
скороподъёмность (*клапана*) швидкопідйомність, -ності.
скороподъёмный (*кран*) швидкопідйомни́й.
скоростно́й (*режим, топка*) швидкісний.
скоро́сть швидкість, -кості;
с. вихрева́я швидкість вихрова́;
с. входна́я швидкість вхідна́;
с. выхлопна́я швидкість вихлопна́;
с. выходна́я швидкість вихідна́;
с. дозвукова́я швидкість дозвукова́;
с. докрити́ческая швидкість докрити́чна;
с. звукова́я швидкість звукова́;
с. космі́ческая швидкість космі́чна;
с. крити́ческая швидкість крити́чна;
с. мгнове́нная швидкість миттьова́;
с. окру́жная швидкість колова́;
с. осереднё́нная швидкість осереднена́;
с. отно́сительная швидкість відно́сна;
с. переносна́я швидкість переносна́;
с. сверхзвукова́я швидкість надзвукова́;

скоро́сть **сверхкрити́ческая** швидкість надкрити́чна;
с. средневе́кторная швидкість середньове́кторна;
с. угло́вая швидкість кутова́;
с. эквивале́нтная швидкість еквівале́нтна.
скос (*кромок*) скіс (*род. ско́су*).
скоше́нный (*край*) ско́шений.
скребко́вый скребко́вий.
скребо́к скребо́к, -бка́;
с. механи́ческий скребо́к меха́нічний;
с. переставно́й скребо́к-переставни́й;
с. регули́руемый скребо́к регулюва́ний.
скре́пер скре́пер, -ра.
скре́перный скре́перни́й.
скрепле́ние 1) скрі́плення; (*неоконч. процесс — ещё*) скрі́плювання, 2) (*предмет*) скрі́па;
с. закле́почное скрі́плення закле́почне;
с. клино́вое скрі́плення клино́ве;
с. разье́мное скрі́плення розні́мне, розе́мне.
скрепля́ющий (*хомут, бандаж*) скрі́плювальни́й, скрі́пни́й.
скре́щивание (*ремней*) скре́щування.
скру́ббер скру́бер, -ра;
с. каска́дный скру́бер каска́дний;
с. наса́дочный скру́бер наса́дковий;
с. ороси́тельный скру́бер зро́шувальни́й;
с. тарельча́тый скру́бер тарі́лчастий;
с. центробе́жный скру́бер відцентро́вий.
скру́ббер-абсорбе́р скру́бер-абсорбе́р, -ра.
скругли́вание (*кромок*) скру́глювання, скру́глення.
скру́чивание (*вала*) скру́чування.
скру́чивающий (*момент*) скру́чувальни́й, скру́чуючи́й.
скры́тый прихований;

скрита́я тепло́та (*испарения, плавления*) прихована тепло́та.
слабина́ (*колец*) сла́бкість, -кості.
слабозатуха́ющий (*о колебаниях*) мало́загаса́ющий.
слабоперегре́тый мало́перегрі́тий.
слабосвяза́нный слабкозв'язаний.
слабоспека́ющийся (*уголь*) мало-спі́кливий.
слабоспі́кшийся (*кокс*) малоспі́клий.
слабоспла́вленный (*кокс*) мало-спла́влений.
сла́бый 1) (*не тугой*) сла́бкий; 2) (*малый*) ма́лий; 3) (*непрочный*) немі́цний.
сла́нец сла́нець, -нцю;
с. **битумино́зный** сла́нець біту́мінóзний;
с. **углекі́слый** сла́нець вуглекі́слий.
сла́нцы сла́нці, -ців;
с. **горю́чие** сла́нці горю́чі.
слега́емость (*насадки, топлива*) зле́жуваність, -ності.
след слі́д, -ду;
с. **аэродина́мический** слі́д аеро-дина́мічний.
следа́щий (*об устройстве*) слі́д-ку́ющий.
сле́живание, слега́ние зле́жування, зле́жання.
слесáрно-монта́жный слюса́рно-монта́жний.
слесáрный слюса́рный.
слеса́рь слюса́р, -ря;
с. **санте́хник** слюса́р-санте́хник.
слив злив, -ву; (*неоконч. дейст-вие — ещё*) злива́ння;
с. **аварі́йный** злив аварі́йний;
с. **каска́дный** злив каска́дний.
сливнóй зливні́й.
слипа́ние злипа́ння.
слипши́йся (*кокс, шлак*) злі́плий.
слия́ние (*потоков*) злиття́; (*неоконч. процесс — ещё*) злива́н-ня.
слоево́й шаро́вий.
сложе́ние (*сил*) склада́ння, дода-ва́ння.
сложны́й (*теплообмен*) складни́й.

сло́истость шарува́тість, -тості.
сло́истый (*торф*) шарува́тий.
слой шар, -ру;
с. **абсорбціо́нный** шар абсорб-ці́йний;
с. **антикоррозио́нный** шар анти-корозі́йний;
с. **вихрево́й** шар вихро́вий;
с. **влагоизоляціо́нный, влагоизо-ли́рующий** шар вологоізоля-ці́йний, вологоізолю́ющий;
с. **газозащíтный** шар газозахис-ний;
с. **горя́щий** шар горя́щий;
с. **дви́жущийся** шар рухо́мий;
с. **зерни́стый** шар зерни́стий;
с. **изоляціо́нный** шар ізоля́цій-ний;
с. **кипя́щий** шар кипля́чий;
с. **ламина́рный** шар ламіна́рний;
с. **накале́нный** шар нажа́рений, розжа́рений;
с. **несжима́емый** шар несті́сли-вий;
с. **обёрточны́й** (*изоляции*) шар обго́ртко́вий;
с. **пласти́ческий** шар пласти́ч-ний;
с. **пограни́чный** шар пограни́ч-ний;
с. **покрóвный** шар покривні́й;
с. **псевдоожі́женный** шар псев-дозрі́джений;
с. **связа́ющий** шар зв'язува́ль-ний;
с. **спека́ющийся** шар спі́кливий;
с. **утоня́ющийся** шар сто́ншува-ний;
с. **теплоизоляціо́нный** шар те-плоізоля́ційний;
с. **турбуле́нтный** шар турбуле́нт-ний;
с. **фильтру́ющий** шар фі́льтру-ва́льний, фі́льтру́ющий;
с. **флюидизи́рованный** шар флю-іди́зований.
слу́жба слу́жба;
с. **аварі́йная** слу́жба аварі́йна;
с. **диспетчерская** слу́жба диспе́т-черська;
с. **эксплуатацио́нная** слу́жба экс-плуата́ційна.

служібний (*расход пара*) службівний.

слюдá слюда.

слюдяно́й слюдяний.

сма́зка 1) зма́зування, зма́зання; 2) (*смазочным маслом*) масти́ння, ма́щення, зма́щування; 3) (*смазочное вещество*) масти́ло;

с. автоматическая ма́щення автоматичне;

с. антикоррозио́нная зма́зання антикорозі́йне;

с. водосто́йкая масти́ло водості́йке;

с. графі́тная масти́ло графі́тне;

с. гу́стая масти́ло гу́сте;

с. жи́дкая масти́ло ри́дке;

с. зи́мняя масти́ло зи́мове;

с. ка́льциевая масти́ло ка́льцієве;

с. ка́пельная ма́щення краплі́нне;

с. ко́льцева́я ма́щення кі́льцеве;

с. ле́тняя масти́ло лі́гне;

с. ме́стная ма́щення ме́сцеве;

с. моро́зостой́кая масти́ло моро́зості́йке;

с. на́триевая масти́ло на́трієве;

с. низкопла́вкая масти́ло низькопла́вке;

с. прину́дительная ма́щення при́мусове;

с. среднепла́вкая масти́ло се́редньо́пла́вке;

с. тве́рдая масти́ло тве́рде;

с. тугопла́вкая масти́ло тугопла́вке;

с. уплотни́тельная масти́ло ущі́льнюва́льне;

с. централизо́ванная ма́щення централізо́ване;

с. центробе́жная ма́щення відцентро́ве;

с. це́пна́я ма́щення ланцюго́ве;

с. циркуля́ционная ма́щення циркуля́ційне;

с. фити́льная ма́щення гнотове́;

с. эмульсионная ма́щення емульсі́йне.

сма́зочный 1) зма́зува́льний; 2) (*о смазочном масле*) масти́льний.

сма́зчик масти́льник.

сма́чиваемый (*фильм, поверхность*) змóчуваний.

сма́чиватель змóчува́ч.

сма́чивающий (*о жидкости*) змóчува́льний.

сме́на 1) змі́на; 2) (*замена деталей*) замі́на;

с. дне́вная змі́на де́нна.

с. но́чная змі́на ні́чна;

сме́нный змінний; (*заменяемый*) замі́нний.

смерза́емость (*топлива, золы*) зме́рзливі́сть, -во́сті.

смерза́ние змерза́ння.

смесевóй (*провод, дроссель*) су́мішевий.

смесеобро́зование сумішоутво́рення;

с. вихрево́е сумішоутво́рення ви́хрове́;

с. вnéшнее сумішоутво́рення зо́вні́шне;

с. вну́треннее сумішоутво́рення вну́трі́шне;

с. вто́ричное сумішоутво́рення вто́ринне;

с. перв́ичное сумішоутво́рення перв́инне;

с. предка́мерное сумішоутво́рення передка́мерне.

смеси́тель змі́шувач;

с. венти́ляторный змі́шувач ве́нтиляторний;

с. двухпро́водный змі́шувач дво́прові́дний;

с. диафра́гмовый змі́шувач діафра́гмовий;

с. лопа́стный змі́шувач лопа́тевий;

с. перча́точный змі́шувач рука́вичний;

с. полуэ́жекционный змі́шувач напі́вежекці́йний;

с. сло́йстый змі́шувач шарува́тий;

с. сопло́вый змі́шувач сопло́вий;

с. стру́йный змі́шувач стру́мінний;

с. щелево́й змі́шувач щілі́нний;

сміситель ежекційный змішувач ежекційний.

смісительный (*клапан, камера*) змішувальний.

смесь суміш, -ші, сумішка;

с. антина́кипная, противона́кипная суміш антина́кипна, протина́кипна;

с. бе́дная суміш бідна;

с. бина́рная суміш бина́рна;

с. бога́тая суміш бага́та;

с. взры́вчатая суміш вибухо́ва;

с. воспламеня́ющаяся суміш займиста;

с. газова́здушная суміш газопо́втряна;

с. газожидко́стная суміш газорі́динна;

с. газокислоро́дная суміш газокисне́ва;

с. гидрозо́лошла́ковая суміш гідрозолошла́кова;

с. горю́чая суміш горю́ча;

с. двухфа́зная суміш двофа́зна;

с. двух-, трёхкомпо́нентная суміш дво-, трикомпо́нентна;

с. детони́рующая суміш детону́юча;

с. жи́дкая суміш рі́дка;

с. за́рядная суміш за́рядна;

с. метанокислоро́дная суміш метанокисне́ва;

с. неразделя́ющаяся суміш нерозді́льна;

с. обедне́нная суміш збі́днена;

с. обогаще́нная суміш збага́чена;

с. охлажда́ющая, охладите́льная суміш охоло́дна, охоло́джува́льна;

с. парова́здушная суміш паропо́втряна;

с. парожидко́стная суміш парорі́динна;

с. паровуглекислото́нная суміш паровуглекисло́тна;

с. пропанбу́тановая суміш пропанбу́танова;

с. пылевозду́шная суміш пилопо́втряна;

смесь спиртобензи́новая суміш спиртобензи́нова;

с. спиртобензо́льная суміш спиртобензо́льна;

с. стехиометри́ческая суміш стехиометри́чна;

с. топливовозду́шная суміш паливопо́втряна;

с. шлаководопо́втряная суміш шлаководопо́втряна.

сме́шанный (*цикл, регулирование*) змішаний.

сме́шение змішування, зміша́ння;

с. адиабатическое змішування адиабатне;

с. насо́сное змішування насо́сне;

с. предва́рительное змішування попередне;

с. стру́йное змішування стру́минне.

сме́шивающийся, сме́шиваемый (*о жидкостях*) змішуваний.

сме́шиваемость змішувани́сть, -ності.

сме́шивающий (*конденсатор, золотник*) змішувальний.

смі́щення зміщення; (*неоконч. процесс — ещё*) змішування;

с. осево́е зміщення осево́е;

с. радиа́льное зміщення радиа́льне;

с. углово́е зміщення куто́ве.

сми́нание, смя́тие (*труб, пара*) зминання, зм'яття́, зім'яття́.

смола́ смола́;

с. акри́ловая смола́ акри́лова;

с. буроуго́льная смола́ бурову́гільна;

с. га́зовая смола́ га́зова;

с. ионообме́нная смола́ іонообмі́нна;

с. каменноуго́льная смола́ кам'яно́вугільна;

с. лёгкая смола́ легка́;

с. препара́рованная смола́ препара́вана;

с. скоксо́вавшаяся, скоксо́ванная смола́ скоксо́вана;

с. сре́дняя смола́ сере́дня;

с. тяжёлая смола́ важка́;

с. фено́льная смола́ фено́льна.

смолистый смолистый.

смолка смолка; (*действие*) смоління;

с. кислая смолка кісла.

смолообразующий (*компонент*) смолотвірний, смолоутворюючий.

смолоотделение смоловідділення, смоловідділення.

смолоотделитель смоловіддільник;

с. вращающийся смоловіддільник обертівий;

с. инерционный (Пелюза) смоловіддільник інерційний (Пелюза);

с. центробежный смоловіддільник відцентровий.

смолоотделительный смоловіддільний.

смолоотстойник смоловідстійник.

смолоотстойный смоловідстійний.

смолопродукт смолопродукт, -ту.

смолосодержание смоловміст, -ту.
смолодержащий (*газ, компонент*) смоловмісний.

смолоулавливатель, смолоуловитель смолоуловлювач.

смолоулавливательный, смолоулавливающий (аппарат) смоловлівний, смоловлівлювальний.

смоляной смоляний.

смонтировать змонтувати.

смотровой (люк, колодец) оглядовий.

смоченный (периметр) змочений.

смыв змив, -ву; (*неоконч. действие — ещё*) змивання;

с. одно-, двухсторонний змив одно-, двобічний.

смывной, смывочный змивний, змивальний.

смягчение (ударов) зм'якшування, зм'якшення.

снабжение постачання;

с. газобаллонное постачання газобалонне;

с. газовое, газоснабжение постачання газове, газопостачання;

с. тепловое, теплоснабжение постачання теплове, теплопостачання;

с. энергетическое, энергоснабже-

ние постачання енергетичне, енергопостачання.

снеготаялка сніготаялка.

снижение (нагрузки) зніження; (*неоконч. процесс — ещё*) зніжування.

снос (трубы в сторону) знос, -су; зніснення.

снятие (нагрузки) знімання, здімання, зняття;

с. двух-, одностороннее знімання дво-, однобічне.

собачка 1) (в храповике) собачка; 2) (*защёлка*) заскочка;

с. ведущая собачка ведуча;

с. предохранительная собачка запобіжна;

с. скользкая собачка ковзна;

с. стопорная собачка стопорна;

с. управляемая собачка керівана;

с. храповая, храповичная собачка храпова;

с. центробежная собачка відцентрова.

собираТЕЛЬный 1) (собирающий) збіральний; 2) (*сборный*) збірний.

собираТЬ, собрать (машину, механизм) збирати, зібрати; складати, скласти.

собственный (о колебаниях, расходах) власний.

совелит совеліт, -ту.

совелитовый совелітовий.

совместный (о сжигании топлива) сумісний.

совмещение суміщення, суміщення.

совмещенный (о кровле, перекрытии) суміщений.

совпадающий (поток, направление) збіжний.

совпадение збіг, -гу.

согревание зогрівання.

согревательный, согревающий (элемент) зогрівальний.

сода сода;

с. двууглекислая, бикарбонатная сода двовуглекісла, бікарбонатна;

сѳда кальцинирѳванная сѳда кальцинована;

с. каустическая сѳда каустична.
содержание 1) (содержимое) вміст, -ту; 2) (поддерживание в исправности) тримання.

сѳдовый сѳдовый.

содоизвестковѳый (об умягчении воды) содовапняний.

соединение 1) з'єднання; (неоконч. процесс — ещѳ) з'єднування; 2) хим. сполўка, сполўчення;

с. анкерное з'єднання анкерне;

с. безразъёмное, неразъёмное з'єднання нероз'ємне;

с. бесшарнирное з'єднання безшарнирне;

с. болтовѳе з'єднання болтовѳе;

с. вальцовочное з'єднання вальцовальне;

с. винтовѳе з'єднання гвинтовѳе;

с. вна́пуск, внахлѳстку з'єднання вна́пуск, вна́пусток;

с. V-образное з'єднання V-подѳбне;

с. вприты́к з'єднання вприту́л;

с. высокомолекулярное сполўка високомолекулярна;

с. гибкое з'єднання гнучкѳе;

с. гладкостѳнное з'єднання гладкостѳнне;

с. глухѳе з'єднання глухѳе;

с. заклѳпочное з'єднання заклѳпочне;

с. карданны́е з'єднання карданны́е;

с. кату́шечно-козырьковѳе з'єднання катушковѳо-козирковѳе;

с. клиновѳе з'єднання клиновѳе;

с. кремнийорганическое сполўка кремнийорганична;

с. металлоорганическое сполўка металлоорганична;

с. му́фтовѳе з'єднання му́фтовѳе;

с. напря́женное з'єднання напру́жене;

с. неустѳйчивѳе хим. сполўка нестійка́, нетривка́;

с. органическая сполўка органична́;

соединение параллельное з'єднання паралельне;

с. последовательное з'єднання послѳдовне;

с. прочно-плѳтное з'єднання мѳцно-щѳльне;

с. разъѳмное з'єднання рознѳмне, роз'ємне;

с. растрѳбное з'єднання рѳзтрубне;

с. регулируемое з'єднання регульѳване;

с. сварочное, сварнѳе з'єднання сварнѳе;

с. сернистое сполўка сѳрчѳста;

с. стыковѳе з'єднання стиковѳе;

с. трубное з'єднання трубне;

с. фланцевѳе з'єднання фланцевѳе;

с. химическое сполўка химична́;

с. шарнирное з'єднання шарнирне;

с. шарнирно-шаровѳе з'єднання шарнирно-кульѳовѳе;

с. шлицевѳе з'єднання шлицѳовѳе;

с. шпѳночное з'єднання шпѳночковѳе;

с. эластичное з'єднання еластичне;

с. электрическое з'єднання електричне.

соединитель з'єднувач.

соединительный, соединяющий 1) мех. з'єднувальний; 2) хим. сполучний.

сжига́тельный спѳлювальний.

со́кинг-ка́мера со́кинг-ка́мера.

солевой сольѳвий.

солеѳмкий солемѳсткий.

солеѳмкость (котла) солемѳсткѳсть, -кѳстѳ.

солеконцентра́т солеконцентра́т, -ту.

солеконцентра́тор солеконцентра́тор, -ра.

солемер солемѳр, -ра.

солемерный солемѳрний.

солѳнобид эл. солѳноѳид;

с. закрыва́ющий солѳноѳид закрывальний.

с. открыва́ющий солѳноѳид відкривальний;

соленобідний (*привод*) соленóйд-ний.

солеобразующий (*компонент*) со-летвірний.

солеохладитель солеохолóдник.

солеохладительный солеохолóд-ний.

солеосодержание солевміст, -ту.

солеосодержащий (*пар, вода*) со-левмісний.

солидол солідóл, -лу;

с. **жировой** солідóл жировий;

с. **синтетический** солідóл синте-тичний;

с. **эмульсионный** солідóл емуль-сійний.

солóма (*топливо, изоляция*) со-лóма.

соломит солóміт, -ту.

соль *хим.* сіль (*род. солі*);

с. **кремнекислая** сіль кремне-кїсла;

с. **поваренная** сіль кухóнна;

с. **растворимая** сіль розчинна;

с. **сернокислая** сіль сірчанокїс-ла;

с. **углекислая** сіль вуглекїсла.

соляровый солярóвий.

сомкнутый (*ряд*) зімкнений, зі-мкнутий.

сообщающийся (*резервуар, сосуд*) сполучений.

сооружение 1) (*здание*) спорóда, спорóдження; 2) (*процесс*) спорóдження; (*неоконч. — ещё*) спорóджування;

с. **водозаборное** спорóда водо-забірнá;

с. **несгораемое** спорóда неспалї-ма;

с. **огнестойкое** спорóда вогне-стійкá;

с. **погрузочное** спорóда вантáж-на, навантáжувальнá;

с. **полуголестойкое** спорóда на-піввогнестійкá;

с. **полусгораемое** спорóда напів-спалїма;

с. **промысловое** спорóда промн-слóва;

с. **разгрузочное** спорóда розван-тáжна, розвантáжувальнá.

сообсный співвїсний.

соотношение співвїднóшення;

с. **безразмерное** співвїднóшення безрóзмїрне;

с. **линейное** співвїднóшення лї-нїйне.

соплó соплó;

с. **активное** соплó актївне;

с. **впрыскивающее** соплó впóр-скувальне, впріскувальне;

с. **входное** соплó вхїднє;

с. **выходное** соплó вихїднє;

с. **газовое** соплó гáзове;

с. **иглопчатое** соплó голчáсте;

с. **измерительное** соплó вимїрю-вальне;

с. **инжектирующее** соплó інжек-тїуче;

с. **инжекторное** соплó інжектор-не;

с. **кольцевое** соплó кїльцєве;

с. **Лавáля** соплó Лавáля;

с. **литое** соплó лїте;

с. **нагнетательное, нагнетающее** соплó нагнїтáльне;

с. **напорное** соплó напїрнє;

с. **нипельное** соплó нїпельне;

с. **одновитковое** соплó одновит-ковє;

с. **одно-, многодырчатое** соплó одно-, багатодїрковє;

с. **оросительное, орошающее** соплó зрóшувальне;

с. **откидное** соплó відкїднє;

с. **паровое** соплó паровє;

с. **переставное** соплó перестав-нє;

с. **побудительное** соплó спону-кáльне;

с. **подающее** соплó подавáльне;

с. **подвижное** соплó рухóме;

с. **полутепловое** соплó напівтеп-ловє;

с. **приёмное** соплó приймáльне;

с. **пылеугольное** соплó пилóвў-гїльне;

с. **разбрызгивающее** соплó роз-брізкувальне;

с. **расходное** соплó витрáтне;

с. **расширяющееся, расширенное** соплó розшїрене;

с. **реактивное** соплó реактївне;

соплó регулiруемое соплó регулiване;

с. смiшiвающее, смесiтельное соплó змiшувальне;

с. смiвне соплó змивнi;

с. сплiснутое соплó сплiснуते;

с. стаканообráзное соплó стаканоподiбне;

с. суживающее, суженное соплó звужене;

с. фрезерóванное соплó фрезерóване;

с. цельнолитбе соплó суцiльно-лите;

с. штампóванное соплó штампóване;

с. щелевбе соплó щiлинне;

с. эвольвентное соплó евольвентне;

с. эжектирующее соплó ежекту-вальне.

сопловóй сопловiй.

соплодержáтель соплотримáч, -чá.

соплообráзный (штуцер, отвер-стие) сопллоподiбний.

соприкасáющийся (выступ, фла-нец) стiчний.

соприкосновéние, соприкасáние (де-талей) стикáння, зiткнення;

с. плóтное зiткнення щiльне.

сопротивлénие óпiр (род. óпору);

с. аэродинамическое óпiр аеро-динамiчний;

с. вентиляциóнное óпiр вентиля-цiйний;

с. волновбе óпiр хвильовий;

с. вредное óпiр шкiдливий;

с. врéнное óпiр тимчасовий;

с. гáзовое óпiр гáзовий;

с. гидравлическое óпiр гiдрав-лiчний;

с. допускаемое óпiр допустiмий;

с. индуктiвное óпiр iндуктив-ний;

с. инерциóнное óпiр iнерцiйний;

с. кáжущееся óпiр уявний, по-зiрний;

с. лобовбе óпiр лобовий;

с. мiстное óпiр мiсцевий;

с. механическое óпiр механiч-ний;

с. перемéнное óпiр змiнний;

сопротивлénие полéзное óпiр ко-рiсный;

с. предéльное óпiр граничный;

с. профiльное óпiр профiль-ний;

с. рáвное óпiр однаковий;

с. термическое, тепловбе óпiр термiчний, тепловий;

с. тормозящее óпiр гальмiв-ний;

с. удéльное óпiр питóмий;

с. упругое óпiр пружний;

с. электрiческое óпiр электрiч-ний.

сопротивляемость óпiрність, -но-сти.

сорбéнт сорбéнт, -ту.

сорби́рованный сорбóваний.

сóрбция сóрбция.

сорти́рованный (уголь) сортóва-ний.

сорти́ровать сортувати.

сорти́ровка 1) (машина) сорту-вáлка; 2) (действие) сортувáн-ня.

сорти́ровочный, сортировáльный сортувáльный.

сорти́ровщик сортувáльник.

сóртность (топлива) сóртність, -ности.

сортóвой сортóвий.

соскáкивание (кулака) зiскáкуван-ня.

сосредотóченный (расход, нагруз-ка) зосерéджений.

сосóк (масленки) сосóк, -скá.

состáв склад, -ду;

с. весовóй склад ваговий;

с. горючий склад горючий;

с. гранулометрический склад гра-нулометричний;

с. зерновóй склад зерновий;

с. объёмный склад обёмний;

с. слóевой, послóйный склад по-шарóвий;

с. химический склад химiчний;

с. углеводородный склад угле-воднiвий;

с. фракциóнный склад фракцiй-ний;

с. элементарный склад элемен-тáрный.

составляющая *сущ.* складовá, -вої;

с. аксиáльная складовá аксіáль-на;

с. балáстная складовá бала́ст-на;

с. вре́менная складовá часова́;

с. горю́чая складовá горю́ча;

с. касáтельная складовá доти́ч-на;

с. радиа́льная складовá радіа́ль-на.

составно́й 1) (*состоящий из частей*) склáдений; 2) (*являющийся частью*) складовій.

состоя́ние стан, -ну;

с. агрега́тное стан агрега́тний;

с. взве́шенное (*в газах*) стан зави́слий;

с. газоо́бразное, га́зовое стан газоподі́бний, га́зовий;

с. жи́дкое стан рі́дкий;

с. идеа́льнога́зовое стан идеа́ль-нога́зовий;

с. ка́пельное, ка́плео́бразное стан крапли́нний, краплеподі́бний;

с. коллоида́льное, колло́идное стан колоіда́льний, колбо́дний;

с. крити́ческое стан крити́чний;

с. метаста́бильное стан метаста-бі́льний;

с. относі́тельно усто́йчивое стан відно́сно стійкі́й;

с. пароо́бразное, парове́е стан пароподі́бний, парові́й;

с. пла́стическое стан пла́стич-ний;

с. приведе́нное стан зве́дений;

с. равнове́сное стан рівноба́ж-ний;

с. сфероида́льное стан сферої-да́льний;

с. твёр́дое стан тверді́й;

с. туманоо́бразное стан тумано-поді́бний;

с. усто́йчивое, стабі́льное стан стійкі́й, стабі́льний.

сосу́д посуди́на;

с. изме́рительный посуди́на ви-мірюва́льна;

с. одно-, двухка́мерный посуди́на одно-, двока́мерна;

сосу́д отсто́йный посуди́на відсті́й-на;

с. охладі́тельный посуди́на охо-лоджува́льна, охолóдна;

с. пита́тельный посуди́на жи-вильна;

с. погло́тителный посуди́на вбир-на́, поглина́льна;

с. попла́вковый посуди́на по-плавко́ва;

с. разде́лительный посуди́на роз-ділюва́льна;

с-ды соо́обща́ющиеся посуди́ни спо́лучені́;

с. уравни́тельный посуди́на зрів-ня́льна, зрівнюва́льна.

сосу́н (*насоса*) сосу́н, -на́;

с. ды́рчатый сосу́н ді́рчасті́й.

со́товый (*радиатор, фильтр*) сті́ль-никові́й.

сотряса́тельный, **сотряса́ющий** (*привод, движение*) стряса́ль-ний.

соударя́ющийся (*о струях*) спів-уда́рний.

сочле́ние зчленува́ння;

с. рыча́жное зчленува́ння ва́-жі́льне;

с. шарни́рное зчленува́ння шар-ні́рне.

спай спай (*род. спаю*);

с. горя́чий спай гаря́чий;

с. холо́дный спай холóдный.

спа́йка спа́йка; (*неоконч. про-цесс — ещё*) спа́ювання.

спáренный (*котёл, топка*) спáре-ний.

спáрник спáрник;

с. дышловóй спáрник дишлові́й.

спека́емость спі́кливість, -вості́.

спека́ние (*топлива*) спі́кання.

спека́ющийся (*уголь, кокс*) спі́кли-вий.

спектр спектр, -ра;

с. поло́совый, **поло́сатый**, **полос-чатый** спектр смуга́стий;

с. спло́шной спектр суціль́ний.

спёкшийся (*кокс, корольёк*) спі́к-лий.

спира́ль спіра́ль, -лі́;

с. водо́подъёмная спіра́ль водо-піді́ймальна;

спираль награвательная спіраль нагрівальна;

с. направляющая спіраль на-
прямна.

спиральный спіральний.

спирт спирт, -ту;

с. метиловый спирт метиловий;

с. пропиловый спирт пропіло-
вий;

с. этиловый спирт етиловий.

спиртобензольный (о смеси) спир-
тобензольний.

спица спиця;

с. двутавровая спиця двотавро-
ва;

с. изогнутая спиця зігнута;

с. крестообразная спиця хрещ-
та.

сплав мет. сплав, -ву;

с. антифрикционный сплав анти-
фрикційний;

с. жаростойкий сплав жаростій-
кий;

с. жароупорный сплав жаро-
тривкий;

с. жидкометаллический

сплав рідиннометалевий;

с. легкоплавкий сплав легко-
плавкий;

с. металлокерамический сплав
металокерамічний;

с. тугоплавкий сплав тугоплав-
кий.

сплавка (металлов) сплавка,
сплавлення; (неоконч. процесс—
еще) сплавляння, сплавлюван-
ня.

сплавленный (кокс) сплавлений.

сплавной (катализатор) сплав-
ний.

сплошной, цельный (вал, струпи-
ца) суцільний.

сплошность (массы) суцільність,
-ності.

сплюснутый, сплюсненный сплюс-
нутий, сплюснений.

сползание (топлива) сповзання.

способ спосіб, -собу;

с. регенеративный спосіб реге-
неративний;

с. рекуперативный спосіб реку-
перативний;

способ фенолятный спосіб фено-
лятний;

с. фотометрический спосіб фото-
метричний.

способность здатність, -ності;

**с. абсорбирующая, абсорбцион-
ная** здатність абсорбційна;

**с. адсорбирующая, адсорбцион-
ная** здатність адсорбційна;

с. аккумулирующая здатність
акумуляюча;

с. всасывающая здатність всмок-
тувальна;

**с. испарительная, испаритель-
ность** здатність випарна, ви-
парність, -ності;

с. демпфирующая здатність демп-
фуюча;

**с. излучательная, лучеиспуска-
тельная** здатність випромін-
ювальна, випромінна;

с. инжекционная здатність ін-
жекційна;

с. компенсирующая здатність
компенсуюча;

с. облучательная здатність опро-
мінювальна;

с. отражательная здатність від-
бивна;

с. поглощательная здатність вби-
рна, поглинальна;

**с. производительная, производ-
тельность** здатність продук-
тивна, продуктивність, -ності,
видатність, -ності.

с. пропускная здатність пропуск-
на;

с. рассеивающая здатність роз-
сіювальна;

с. реакционная здатність реак-
ційна;

с. регулирующая здатність ре-
гуюча, регулювальна;

с. смазывающая здатність ма-
стільна;

с. теплопоглощательная здат-
ність тепловбирна, теплопо-
глинальна;

с. теплотворная (топлива), теп-
лотворність, теплотá сгорá-
ния (принято с 1954 г.) теп-
лотá згорання;

способность теплотворная ви́шая
теплотá згоря́ння ви́ща;

с. т. ни́зшая теплотá згоря́ння
ни́жча.

спрінклер спрінклер, -ра.

спрямля́ющий (о лопатке) спрям-
ля́ющий, спрямля́льний.

спрямля́ющий (о лопатке) спрям-
ний, спрямля́льний.

спуск спуск, -ку; (неоконч. про-
цесс — ещё) спуска́ння;

с. аварийный спуск аварий-
ний;

с. пожа́рный (топлива) спуск
поже́жний;

с. холостой спуск холостий.

спускной, спусковой спускний,
спуско́вий.

сраба́тывание (деталей, механиз-
мов) спра́цьовування.

сраба́танность (изношенность)
спра́цьованість, -ності.

сра́щивание (труб, каната) зро́щу-
вання, зро́щення.

среда́ середовище;

с. абсорби́рующая середовище
абсорбува́льне, абсорбу́юче;

с. агрессивная середовище агре-
сивне;

с. бескислородная середовище
безкисне́ве;

с. восстано́вительная середовище
відно́вне;

с. коррози́онная середовище ко-
розі́йне;

с. нагре́ваемая середовище на-
гріва́не;

с. нагре́вательная середовище на-
гріва́льне;

с. окисли́тельная середовище
окисне́;

с. окружа́ющая середовище на-
вко́лишне;

с. охладжа́ющая, охладите́льная
середовище охолодне́, охоло́д-
жува́льне;

с. поглоти́тельная, поглоща́ющая
середовище вбирне́, погли-
на́льне;

с. щелочна́я середовище лу́жне.

среднеарифме́тический (напор) се-
редньоарифме́тичний.

средневе́кторный середньове́ктор-
ний.

среднегодо́вой (график, темпера-
тура) середньорі́чний.

среднезо́льный середньозо́льний.

среднекало́рийный середньокало-
рі́йний.

среднелогари́фмический (напор) се-
редньологари́фмічний.

среднемеса́чный (график, нагруз-
ка) середньомі́сячний.

среднепла́вкий середньопла́вкий.

среднесу́точный (график, темпера-
тура) середньодобовий.

среднетемперату́рный середньотем-
перату́рний.

среднехо́дный (о мельнице) серед-
ньохо́дний.

сре́дний (размер, качество) сере́д-
ний.

средово́й (о температуре) середо́-
вищний.

сре́дства засоби, -бів;

с. антидетона́ционные засоби ан-
тидетонаці́йні;

с. антикоррози́онные засоби ан-
тикоррозі́йні;

с. водоотли́вные засоби водовід-
ливні;

с. техни́ческие засоби техні́чні.

срез зрі́з, -зу;

с. косо́й зрі́з ко́сий;

с. прямо́й зрі́з пря́мий.

сре́зка, сре́зывание (труб) зрі́зу-
вання, зрі́зання.

сре́зывающий (об усилии) зрі́зу-
вальний, зрі́зуючий.

срыв (пламени, потока) зрив, -ву;
(неоконч. действие — ещё) зри-
вання.

стабилизато́р стабілізато́р, -ра;

с. грибообра́зный стабілізато́р
грибови́дний;

с. керамиче́ский стабілізато́р ке-
рамичний.

стабилизаци́я стабіліза́ція;

с. гидродинами́ческая стабіліза́-
ція гідродинамі́чна;

с. теплова́я стабіліза́ція тепло-
ва́.

стабилизу́ющий (механизм,
устройство) стабілізу́ющий.

стабілізацыйны стабілізацыйны.
стабільнасць стабільнасць, -насці.
стабільны (*уровень, режим*) стабільны.

стакан (*деталь*) стакан;

с. буферны стакан буферны;

с. фільтруючы стакан фільтрувальны, фільтруючы.

стаканообразны стаканопадобны.

сталеплавільны сталеплавільны.

сталісты (*чугун, железо*) сталісты.

сталь сталь, -лі;

с. гарячакатаная сталь гарячакатана;

с. жаропрочная сталь жаротривка;

с. жаростойкая сталь жаростійка;

с. закалённая сталь загартована;

с. інструментальная сталь інструментальная;

с. кислотоупорная сталь кислотривка;

с. конструкцыйная сталь конструкцыйна;

с. котельная сталь котельна;

с. кремнистая сталь кремніста;

с. кровельная сталь покрывельна, дахова;

с. легированная сталь легівана;

с. листовая сталь листовая;

с. малоуглеродистая сталь маловуглеца;

с. мартеновская сталь мартэнівська;

с. молибденовая сталь молибдэнова;

с. нержавяющая сталь нержавіюча;

с. низколегированная сталь низьколегівана;

с. нікелевая сталь нікелева;

с. огнеупорная сталь вогнетривка;

с. полунержавяющая сталь напівнержавіюча;

с. пружинная сталь пружінна;

с. рифлёная сталь рифлена;

с. трубная сталь труба;

сталь углеродистая сталь вуглецева;

с. хромоалюминиевая сталь хромоалюмініева;

с. хромовольфрамовая сталь хромовольфрамова;

с. хромоникелевая сталь хромонікелева;

с. хромтитановая сталь хромотитанова;

с. шарикоподшипниковая сталь шарикопідшипникова.

стальной сталіны; (*реже*) сталёвый.

стандарт стандарт, -ту;

с. общесоюзный (**ОСТ**) стандарт загальнасоюзный (**ОСТ**).

стандартизация стандартизація.

стандартный (*размер*) стандартны.

станина станина;

с. А-образная станина А-падобна;

с. байонетная станина байонётна;

с. вилкообразная, вильчатая, вилочная станина вилкопадобна, вилчата, вилочна;

с. двуногая станина двоніга;

с. двухбалочная станина двобалочна;

с. коробчатая станина коробчата;

с. литая станина літа;

с. прилегающая станина прилégла, прылягajúча;

с. полуприлегающая станина напівпрылягajúча, напівпрылégла;

с. составная станина склэдана;

с. сварная станина зварна;

с. цельная станина суцільна.

станинный станінны.

станок верстат;

с. клепальный верстат клепальны;

с. притирочный верстат притиральны;

с. расточный, растачивающий верстат розточувальны, розточны;

с. резбонарезной верстат рíзе-

станок нарізувальний, різенарізний;

с. **сварочный** верстат зварювальний;

с. **сверильный** верстат свердильний;

с. **токарный** верстат токарний;

с. **трубогибочный** верстат трубогнальний;

с. **трубонарезной** верстат трубонарізувальний, трубонарізний;

с. **трубоотрезной** верстат трубовідрізувальний, трубовідрізний;

с. **трубоправильный** верстат трубоправильний;

с. **фрезерный** верстат фрезерний;

с. **цилиндршлифовальный** верстат циліндршлифувальний.

станционный станційний.

станция станція;

с. **базовая** станція базова;

с. **блочная** станція блочна;

с. **бустерная** станція бустерна;

с. **водоочистительная** станція водоочисна;

с. **газогенераторная** станція газогенераторна;

с. **газокомпрессорная** станція газокompresopна;

с. **газонаполнительная** станція газонаповнювальна;

с. **газораспределительная** станція газорозподільна;

с. **газорегуляторная** станція газорегуляторна;

с. **газотурбинная** станція газотурбінна;

с. **дизельгенераторная** станція дизельгенераторна;

с. **дизельная** станція дизельна;

с. **кислородная** станція киснева;

с. **компрессорная** станція компресорна;

с. **конденсационная** станція конденсаційна;

с. **мусоросжигательная** станція сміттєпальна;

с. **насосная** станція насосна;

с. **паромашинная** станція паромашинна;

станция паротурбинная станція паротурбінна;

с. **приёмная** станція приймальна.

с. **пылеугольная** станція пиловугільна;

с. **силовая** станція силова;

с. **сверхмощная** станція надпотужна;

с. **смесительно-повысительная** станція змішувально-підвищувальна;

с. **тепловая** станція теплова;

с. **теплофикационная** станція теплофікаційна;

с. **углепომольная** станція вуглемольна;

с. **электрическая** станція електрична.

старение (масла, металлов) старіння;

с. **тепловое** старіння теплове.

стартер стартер, -ра.

стартерный стартерний.

стяскивание (газопровода) стягання.

статика статика.

статический статичний.

статор статор, -ра.

статорный статорний.

стационарный стаціонарний.

створка (клапана, двери) стійка;

с. **регулирующая** стійка регулююча.

створный, створчатый стулчастий, стійковий.

стекание (масла) стікання.

стекло скло;

с. **водомёрное** скло водомірне;

с. **водоуказательное** скло водопоказне, водовказівне;

с. **масломёрное** скло масломірне;

с. **маслоуказательное** скло маслопоказне, масловказівне;

с. **мёрное** скло мірне, мірче;

с. **небьющееся** скло небитке;

с. **нефтемёрное** скло нафтомірне, нафтомірче;

с. **оптическое** скло оптичне;

с. **предохранительное** скло запобіжне;

с. **смотровое** скло оглядове;

стекло́ строительное скло будівельне.

стекловидный (шлак) скловидний.

стекловолокно́ скловолокну́.

стекломасса́ скломаса́.

стеклопакет́ склопакет́.

стеклопакетный́ склопакетний́.

стеклоплавильный́ склоплавильний́.

стеклоткань́ склотканіна́.

стеклянный́ (пакет, вата) скляний́.

стекольный́ (завод) скляний́.

стеллитовый́ стелітовий́.

стенá стінá;

с. брандмауэрная́ стінá брандмауерна́;

с. экранированная́ стінá екранована́.

стенд́ стенд́;

с. аэродинамический́ стенд́ аеродинамічний́;

с. испытательный́ стенд́ випробний́;

с. тепловой́ стенд́ тепловий́.

стенка́ стінка́;

с. лобовая́ стінка́ лобова́;

с. нагревательная́ стінка́ нагрівальна́, нагрівна́;

с. одно-, двух-, трёх-, многослойная́ стінка́ одно-, дво-, три-, багат шарова́;

с. однородная́ стінка́ однорідна́;

с. охлаждающая́, охлажда́тельная́ стінка́ охолодна́, охолоджувальна́;

с. пористая́ стінка́ пориста́;

с. ребристая́ стінка́ ребриста́;

с. цилиндрическая́ стінка́ циліндрична́;

с. шаровая́ стінка́ кульова́.

степенной́ (показатель, функция́) степеневий́.

степень́ 1) ступінь, -пеня; 2) мат.

ступінь, -пеня; 3) (мера) міра;

с. влажности́ ступінь вологості;

с. неравномерности́ ступінь нерівномірності;

с. нечувствительности́ ступінь нечутливості;

степень́ однородности́ ступінь однорідності;

с. парциальности́ міра парціальності;

с. повышения́ (давления, температуры) міра підвищення́;

с. разложения́ (топлива) ступінь розкладу́;

с. расширения́ міра поширення́;

с. реактивности́ ступінь реактивності́;

с. реактивности́ кинематическая́ ступінь реактивності́ кінематична́;

с. р. термодинамическая́ ступінь реактивності́ термодинамічна́;

с. регенерации́ міра регенерації́;

с. сжатия́ міра стиску́;

с. сжимаемости́ міра стисливості́;

с. сухости́ міра сухості́;

с. черноты́ міра чорноти́.

стержень́ стержень, -жня́;

с. втягиваемый́ стержень́ втягиваний́;

с. направляющий́ стержень́ направляний́;

с. натяжной́ стержень́ натяжной́;

с. несущий́ стержень́ несучий́;

с. пустотелый́ стержень́ порожнистый́, пустотілий́;

с. регулировочный́ стержень́ регулювальний́;

с. трубчатый́ стержень́ трубчастий́;

с. урановый́ стержень́ урановий́.

стержень-стабилизатор́ стержень-стабілізатор, -ра.

стержневой́ стержньовий́, стержневый́.

стесненный́ (о падении) стіснений́.

стехиометрический́ стехіометричний́.

стиральный́ (о машине) пральний́.

стоградусная́ шкала́ (°C) (вместо «шкалы Цельсия») стоградусна́ шкала́ (°C).

стоградусный́ стоградусний́.

стоимостный́ (о характеристике) вартісний́.

стойка́ стр. стояк, -ка́;

стойка направляющая стоек напрямний;

с. ступенчатая стоек східчастий;

с. швеллерообразная стоек швеллероподібний.

стойкость стійкість, -кості;

с. антидетонационная стійкість антидетонаційна;

с. коррозионная стійкість корозійна;

с. механическая стійкість механічна;

с. термическая стійкість термічна;

с. химическая стійкість хімічна.

стойловый (о печи) стійловий.

сток стік (род. стоку); (о процессе — ещё) стікання;

с. капельный стік краплинний;

с. струйный стік струмінний.

стокер стокер, -кера;

с. паровозный стокер паровозний;

с. топливный стокер паливний.

стоки физ. стоки.

стол стіл (род. стола);

с. конфорочный стіл конфороковий;

с. концентрационный стіл концентраційний;

с. подогревательный стіл підігрівальний;

с. породотобрный стіл породовідбірний;

с. уплотнительный стіл ущільнювальний;

с. чертежный стіл креслярський.

столб стовп, -пá;

с. водяной стовп водяний;

с. разделительный стовп роздільний;

с. ртутный стовп ртутний.

столбик стовпчик;

с. выступающий стовпчик виступний.

стоп-реле стоп-релé (неизм.).

стопор стопор, -ра.

стопорный стопорний.

сторона бік (род. боку); (реже) сторона;

с. навстречная бік навітряний;

с. подвстречная бік підвітряний.

стойный (кран, труба) стічний.

стойк стоек, -ка;

с. водяной стоек водяний;

с. газопроводный стоек газопровідний;

с. кухонный стоек кухонний;

с. конденсационный стоек конденсаційний;

с. лестничный стоек сходовий;

с. обратный стоек зворотний;

с. подающий стоек подавальний;

с. подъемный стоек підйомний.

стойк-газоотвод стоек-газовідвід, -воду.

стойк-пылеуловитель стоек-пилувловник.

стойночный (о коррозии) стояночний.

стоячий (котёл) стоячий.

справливание (воздуха, газа) спускання.

справливающий (канал, клапан) спускний, попускний.

стрела (крана, свода) стріла.

стрелка стрілка;

с. указывающая стрілка вказівна.

стреловой стріловий.

стриппинг-колонна стріппінг-колонна.

строение 1) (структура) будова; 2) (сооружение) споруда; 3) (постройка) будівля;

с. волокнистое будова волокниста;

с. грубозернистое будова грубозерниста;

с. мелкозернистое будова дрібнозерниста.

строенный (двигатель) стробений.

строительный (кирпич, материал) будівельний; (завод) будівний.

строительство будівництво.

струевыпрямитель струминовипрямляч, -ча.

струевыпрямительный струминовипрямний.

стружка стружка;

с. витая стружка віта;

с. насадочная стружка насадкова.

струйка струмінка;

с. **ламина́рная** струмінка ламина́рна;

с. **обтека́ющая** струмінка обтічна́;

с. **турбуле́нтная** струмінка турбуле́нтна.

струйний струмінний.

структура структу́ра;

с. **простра́нственная** структу́ра просторо́ва.

структурний (о *связи*) структурний.

струя́ струміна́;

с. **воздушно́топливная** струміна́ повітрянопа́ливна;

с. **высоко́скоростна́я** струміна́ високошви́дкісна;

с. **диффузіо́нно-горя́щая** струміна́ дифузі́йно-горя́ща;

с. **зато́пленная** струміна́ зато́плена;

с. **истека́ющая, вытека́ющая** струміна́ витіка́юча;

с. **кольцева́я** струміна́ кільце́ва;

с. **концентри́ческая** струміна́ концентри́чна;

с. **огина́ющая** струміна́ обві́дна́;

с. **плоска́я** струміна́ плі́ска;

с. **подто́пленная** **сни́зу** струміна́, підто́плена **зни́зу**;

с. **свободна́я** струміна́ вільна́;

с. **суже́нная** струміна́ звуже́на;

с. **топливна́я** струміна́ па́ливна.

студка (*изделий*) осту́джування, осту́дження.

студнеобра́зный (*осадо́к*) драгле-поді́бний, драгли́стий.

студо́чный (*процесс*) осту́джувальний, остудни́й.

стул (*опоры, решётки*) стіле́ць, -льця́.

стүловый (*о тисках*) стільце́вий.

ступенчатошківний східчатошківний.

ступенчатый (*шкив, турбина, компрессор*) східча́стий, ступі́нчастий.

ступе́нь 1) (*турбины, шкива, лестницы*) східець, -дя; 2) (*сте-*

пень, стадия, фаза) ступі́нь, -пеня́;

с. **акти́вная** східець активни́й;

с. **высоконапо́рная** східець високонапо́рний;

с. **давле́ния** ступі́нь тиску́;

с. **нерегулі́руемая** східець нерегулю́ваний;

с. **осева́я** східець осьови́й;

с. **преде́льная** ступі́нь грани́чний;

с. **промежу́точная** ступі́нь промі́жний;

с. **ради́альная** східець ради́альний;

с. **реакти́вная** східець реакти́вний;

с. **регулі́рующая** східець регулю́ючий;

с. **ско́рости** ступі́нь швидко́сті;

с. **темпера́турная** ступі́нь темпе́рату́рний;

с. **центробе́жная** ступі́нь відцентро́вий;

с. **центростре́мительная** ступі́нь доцентро́вий.

ступи́ца (*диска, колеса*) ма́точина́.

стык стик, -ку́;

с. **V-обра́зный** стик V-поді́бний;

с. **косой** стик ко́сий;

с. **му́фтовый** стик му́фтовий;

с. **сварно́й** стик зварни́й;

с. **тру́бный** стик тру́бний.

стыко́вка стикува́ння.

стыково́й стикови́й.

стыку́емый (*конец, труба*) стико́ваний.

стя́жка 1) (*деталь*) стя́жка;

2) (*процесс*) стягува́ння, стя́гнення́;

с. **пробо́лочная** стя́жка дря́на́.

стя́жной, стя́гивающий (*болт, бандаж*) стя́жний.

сублима́ция сублима́ція.

судово́й (*двигатель*) судно́вий.

суже́ние звуже́ння; (*неоконч. действие — ещё*) звужува́ння;

с. **внеза́пное** звуже́ння рапто́ве;

с. **отно́сительное** звуже́ння відно́сне;

с. **пла́вное** звуже́ння пла́вне.

суживающий (диффузор) звужувальний, звужуючий.

суживающийся, суженный (сопло, труба) звужений.

сукно сукно;

с. фильтровочное сукно фільтрувальне.

сульфат сульфат, -ту.

сульфатный сульфатний.

сульфированный (уголь) сульфобаний.

сульфитный сульфитний.

сульфоуголь сульфовугілля.

сульфоугольный сульфовугільний.

сумкообразный (о кулисе) сумкоподібний.

суммирование підсумовування, підсумування.

суммирующий (нефтемер, прибор) підсумовуючий.

сумчатый (фильтр) сумчастий.

сундучный (котел) скриньовий, сундучний.

сүрик хим. сүрик, -ку.

сүриковый сүриковий.

сүточный (график, к. п. д.) добо-вий.

сухάρь (деталь) сухár, -ря.

сухопárник сухопárник.

сухой (пар, перегонка) сухий.

сүхость сүхість, -хості.

сүчья (вид топлива) сүчья.

сушйлка 1) (аппарат) сушárка; 2) (помещение) сушárня, сушйльня;

с. атмосферная сушárка атмосфёрна;

с. аэрофонтáнная сушárка аерофонтáнна;

с. барабáнная сушárка барабáнна;

с. вáкуумная сушárка вáкуумна;

с. вальцóвая сушárка вальцóвá;

с. воздүшная сушárка повітряна;

с. гáзовая сушárка гáзова;

с. двухвальцóвая сушárка дво-вальцóвá;

с. дйсковая сушárка дйскова;

с. кáмерная сушárка кáмерна;

сушйлка канáльная сушárка канáльна;

с. конвёйерная сушárка конвёйерна;

с. конденсацйнная сушárка конденсацйнна;

с. коридóрная сушárка коридóрна;

с. корóбчатая сушárка корóб-часта;

с. лёнточная сушárка стрйчкóвá;

с. многозóнная сушárка багато-зóнна;

с. паровáя сушárка паровá;

с. перенóсная сушárка перенóсна;

с. петлевáя сушárка петльовá;

с. пневматическая сушárка пневматйчна;

с. противóчная сушárка протйтйкова;

с. прямотóчная сушárка прямо-тóкова;

с. радиацйнная сушárка радй-ацйнна;

с. распылйтельная сушárка роз-пылювальна;

с. трүбчатая сушárка трубчáс-та;

с. туннёлная сушárка туннёл-на;

с. шáхтная сушárка шáхтна.

сушйло см. сушйлка.

сушйльный сушйльний.

сушйльня сушárня, сушйльня.

сушйльщик сушйльник.

сушйтель (пара) сушйльник.

сушка сушйння, сушйння;

с. высокочастóтная сушйння ви-сокочастóтне;

с. конвектйвная сушйння конвек-тйвне;

с. контáктная сушйння контáкт-не;

с. огневáя сушйння вогнёве;

с. распылйтельная сушйння роз-пылювальне.

сушóнка (бурого угля) сушóнка, сушйня.

сферйческий (о радиации) сфе-рйчний.

сфероидальный сфероидальный.

схвátка (*приспособление*) схвátка;

с. крепёжная схвátка кріпильна.

схвátывание 1) схóплювання, схóплення; 2) (*вяжущих, цемен-та*) тужавлення, тужавіння.

схéма схéма;

с. гидравлическая схéма гідравлічна;

с. двухинжéкторная схéма двоінжéкторна;

с. каскадная схéма каскадна;

с. монтажная схéма монтажна;

с. попутная (*отопления*) схéма попутна;

с. потенциометрическая схéма потенціометрична;

с. пространственная схéма просторова;

с. протитóчная схéма протитóкова;

с. прямотóчная схéма прямотóкова;

с. разóмкнутая схéма розі́мкнута;

с. регулирóвочная схéма регулювально́на;

с. сборочная схéма складальна́на;

с. скелетная схéма скелéтна;

с. совмещённая схéма суміщенна́на;

с. теплова́я схéма теплова́;

с. технологическая схéма технологічна́на;

с. тупиковая схéма тупикова́на.

сцепка 1) (*приспособление*) зчі́пка, зчеп, -пу; 2) (*действие*) зчі́плювання, зчéплення;

с. универсальная зчі́пка універсальна́на.

сцепление зчéплення; (*неоконч. процесс — ещё*) зчі́плювання;

с. гибкое зчéплення гнучке́;

с. дýсковое зчéплення дýскове́;

с. зубчатое зчéплення зубча́сте;

с. фрикциóнное зчéплення фрикційне́;

с. шарни́рное зчéплення шарні́рне.

сцепной зчі́пний.

счётный (*механизм, машина*) лі́чильний.

счётчик лі́чильник;

с. водяной лі́чильник водяний;

с. вращающийся лі́чильник обертовий;

с. газовой лі́чильник га́зовий;

с. Гейгера лі́чильник Гейгера́;

с. двухка́мерный лі́чильник двока́мерний;

с. двухло́пастный лі́чильник дво́лопатевий;

с. дýсковый лі́чильник дýсковий;

с. золотникóвый лі́чильник золотникóвий;

с. квартирный лі́чильник кварти́рный;

с. кла́панный лі́чильник кла́панный;

с. лаборатóрный лі́чильник лаборатóрный;

с. мо́крый лі́чильник мо́крий;

с. объёмный лі́чильник объёмний;

с. одно-, двухмемб́анный лі́чильник одно-, двомемб́анный;

с. регистри́рующий лі́чильник рее́стру́ющий;

с. ротациóнный лі́чильник рота́ційний;

с. самопи́шущий лі́чильник самопи́сний;

с. сухой лі́чильник сухой́.

счётчикодержатель лі́чильникотри́мач, -ча́, тримач лі́чильника.

счита́ющий (*расходомер*) лі́чильний.

сшив́ка (*ремня*) зшиття́; (*неоконч. процесс — ещё*) зшива́ння;

с. врёмённая зшиття́ тимчасове́.

съём зйом, -му;

с. па́ра, паросъём зйом па́ри, парозйом, -му.

съёмка зніма́ння, зняття́.

съёмник (*масла*) зніма́ч, -ча́.

съёмный (*верх, крышка*) зні́мний.

сыпýчьсть сипкість, -кості́, сипýчність, -чості́.

сипучий (матеріал, топливо) сипкий, сипучий.

сиродутный мет. сиродутий.

сырой 1) (влажный) вогкий, сирій; **2)** (необработанный) сировий.

сырость (в помещениях) вогкість, -кості, сирість, -рості.

сырьё сировина.

сырьевой сировинний.

Т

таблô таблô;

т. светящееся таблô світнê.

тавôт тавôт, -ту.

тавôтница тавôтница.

тавроый (профиль) тавровий.

тагáн тагáн, -нá;

т. гáзовый тагáн гáзовий;

т. настôльный тагáн настильний;

т. одно-, двух-, четырёх-, шести-конфôрочный тагáн одно-, дво-, чотири-, шестиконфôрковий.

таганôк, таганêц таганêць, -нцá.

такт (двигателя) такт, -ту.

тáли тáлi, -лiв.

тандêм тандêм, -му;

т.-компаунд тандêм-компаунд;

т. сдвôенный тандêм здвôенний.

тандêм-мáшина тандêм-мáшина.

танк танк;

т. кислорôдный танк киснêвий.

танк-паровôз танк-паровôз.

тáнкер тáнкер, -кера.

тарêлка тарiлка;

т. бôufferная тарiлка бôufferна;

т. зубчáтая тарiлка зубчáста;

т. колпáковая тарiлка ковпáкова;

т. пружинная тарiлка пружинна;

т. разгрôзочная тарiлка розвантáжна;

т. сêтчáтая тарiлка сiтчáста.

тарелкодержáтель тарiлкотримáч, -чá.

тарêлочный, тарêльчатый тарiлко-вий, тарiлчастий.

тарированный (прибор) тарôваний.

тарировать тарувáти.

тарировка тарувáння.

тахогрáмма тахогрáма.

тахогрáммный тахогрáммний.

тахôграф тахограф.

тахôграфный тахографний.

тахôметр тахомêтр, -ра;

т. вибрациôнный тахомêтр вiбрацiйний;

т. жидкостный тахомêтр рiдинний;

т. самопишущий тахомêтр самописний;

т. центробêжный тахомêтр вiдцентровий;

т. электромагнитный тахомêтр електромагнитний.

тахомêтрический тахометричний.

тáчка (для топлива, золы) тáчка.

твердêние (раствора) твердiння, твêрдення.

твêрдость твêрдисть, -достi.

твердотôпливный твердопáливний.

твêрдый (о состоянии, топливе) твердiй.

текстолит текстолiт, -ту.

текстолитовый текстолiтовий.

текучьсть (жидкостей) текучiсть, -чостi.

текучий (шлак) текучий.

текущий (ремонт) потôбний.

телêжка вiзôк, -зкá;

т. грêйферная вiзôк грêйферний;

т. крáновая вiзôк крáновий;

т. монорельсовая вiзôк монорейковий, однорейковий;

т. откатнáя вiзôк вiдкотний;

т. самохôдная вiзôк самохiдний;

т. сбáсывающая вiзôк скидáльный.

телеизмерêние телевимiрювання.

телекоррêктор телекорêктор, -ра.

телемеханический телемеханiчний.

телерегулирование телерегулювáння.

телесигнализáция телесигналiзáция.

телеско́п (*пирометра*) телеско́п.
телескопі́ческий (*газгольдер*) телескопі́чний.

телеско́пный (*об охлаждении поршня*) телеско́пний.

телеуправле́ние телекерува́ння.

те́ло ті́ло;

т. абсолютно́ белое ті́ло абсолютно́ бі́ле;

т. а. прозра́чное ті́ло абсолютно́ прозо́ре;

т. а. чёрное ті́ло абсолютно́ чо́рне;

т. аморфное ті́ло аморфне;

т. атермическое ті́ло атермі́чне;

т. газоо́бразное, га́зовое ті́ло газоподі́бне, газува́те;

т. гигроскопі́ческое ті́ло гігроскопі́чне;

т. гидрофільное ті́ло гідрофі́льне;

т. гидрофобное ті́ло гідрофо́бне;

т. диатермі́ческое ті́ло диатермі́чне;

т. жидкое ті́ло рі́дке;

т. одноро́дное ті́ло одно́рідне;

т. се́рое ті́ло сі́ре;

т. сма́чиваемое ті́ло змочува́не;

т. студнео́бразное ті́ло драглепо́дібне, драгли́сте;

т. сы́пучее ті́ло сипке́;

т. твёрдое ті́ло тверде́;

т. теплопрозра́чное ті́ло теплопрозо́ре.

те́льфер те́льфер, -фера;

т. гре́йферный те́льфер гре́йферний;

т. крюко́вой те́льфер гако́вий.

те́льферный те́льферний.

темпера́тура температура́;

т. абсолютно́ная температура́ абсолю́тна;

т. действі́тельная температура́ дійсна́;

т. зака́лочная температура́ гартува́льна, гаргівна́;

т. калориметри́ческая температура́ калориметри́чна;

т. ко́мнатная температура́ кімнатна́;

т. критическая температура́ критична́;

темпера́тура определя́ющая температура́ визнача́льна;

т. по́верхностная температура́ по́верхнева́;

т. постоя́нная температура́ посто́йна;

т. преде́льная температура́ гра́нична́;

т. приве́денная температура́ зве́дена́;

т. сва́рочная температура́ зварна́;

т. средне́годовая́ температура́ се́редньорі́чна;

т. средне́меся́чная температура́ се́редньомі́сячна;

т. среднесу́точная температура́ се́редньодобова́;

т. устано́вившаяся температура́ уста́лена;

т. цвето́вая температура́ ко́лірна́;

т. я́ркая температура́ яскра́вісна.

темпера́турный температура́ний.

температуропро́водность температура́провідність, -ності.

температурочувстві́тельный температура́чутливий.

те́ндер-конденса́тор те́ндер-конденса́тор, -ра.

те́ндер-парово́з те́ндер-парово́з.

те́нзор те́нзор, -ра.

те́нзорный те́нзорний.

теорети́ческий (*напор, цикл*) теоре́тичний.

тео́рия теорія́;

т. а́томная теорія́ а́томна;

т. веро́ятности теорія́ імові́рності́;

т. іо́нная теорія́ іо́нна;

т. ква́нтовая теорія́ ква́нтова́;

т. молекуля́рно-кине́тическая теорія́ молекуля́рно-кіне́тична́;

т. отно́сительности теорія́ відно́сності́;

т. подоби́я теорія́ поді́бності́;

т. реду́кціонная теорія́ реду́кційна́;

т. электро́нная теорія́ електро́нна́.

теплі́ца теплі́ця.

теплічний (обогрев) теплічний.

теплó теплó;

т. избыточное теплó зайвінне, надлишкове;

т. отбросное теплó покиднє;

т. отработанное теплó спрацьоване;

т. отходящее теплó відхіднє;

т., полезно использованное теплó; корисно використане;

т. располагаемое теплó наявне;

т. физическое теплó фізичне;

т. химическое теплó хімічне.

теплоаккумулирующий (слой, свойство) теплоакумуючий.

тепло- и влагообмен тепло- і вологообмін, -ну;

т.- и в. конвективный тепло- і вологообмін конвективний.

тепловлажностный (режим) тепло-вологісний.

тепловóд тепловід, -вóду.

тепловóз тепловóз.

тепловóзный тепловóзний.

тепловóй тепловóй;

т. перепад, теплоперепад тепловóй перепад, теплоперепад;

т. п. использованный тепловóй перепад використаний.

тепловосприимательный (экран) теплосприймальний.

тепловосприятие теплосприймання.

тепловыделение тепловіділення.

тепловыделительный, тепловыделяющий (аппарат) тепловидільний, тепловиділяючий.

теплодинамический теплодинамічний.

теплоёмкий (о печи) теплоёмкий.

теплоёмкость теплоёмкість, -кості;

т. атомная теплоёмкість атомна;

т. весовая теплоёмкість ваговá;

т. истинная, действительная теплоёмкість дійсна;

т. колебательная теплоёмкість коливна́;

т. молярная, молекулярная теплоёмкість молярна, молекулярна;

т. объёмная теплоёмкість об'ємна;

т. переменная теплоёмкість змінна;

теплоёмкость постоянная теплоёмкість стала́;

т. при постоянном давлении, изобарная (C_p) теплоёмкість при сталóму тиску, ізобарна (C_p);

т. при постоянном объёме, изохорная (C_v) теплоёмкість при сталóму об'ємі, ізохорна (C_v);

т. средняя теплоёмкість середня́;

т. удельная теплоёмкість пито́ма.

теплозащита теплозахист, -ту.

теплозащитный теплозахисний.

теплоизлучающий, теплоизлучательный (слой) тепловипромінний, тепловипромінюючий.

теплоизлучение тепловипромінювання, тепловипромінєння.

теплоизолированный теплоізолюваний.

теплоизоляционный, теплоизолирующий (segment, покрытие) теплоізоляційний.

теплоизоляция теплоізоляція;

т. засыпная теплоізоляція засипна́;

т. набивная теплоізоляція набивна́;

т. обмазочная теплоізоляція обмазна́;

т. подвесная теплоізоляція підвісна́.

теплоиспользование тепловикористання.

теплоиспользующий (аппарат) тепловикористальний, тепловикористовуючий.

тепломёр тепломір, -ра.

тепломёрный тепломірний.

тепломощность теплопотужність, -ності.

теплонпряжение, теплонпряжённое теплонпру́га, теплонпру́ження, теплонпру́женість, -ності;

т. объёмная теплонпру́га об'ємна.

теплонасос теплонасóс.

теплонасосный теплонасóсний.

теплонепроницаемость теплонеpronі́кність, -ності.

теплонепроницаемый (*слой*) тепло-
непроникий.

теплоноситель теплоносій, -сія;

т. высокотемпературный тепло-
носій високотемпературний;

т. газовый теплоносій газовой;

т. греющий теплоносій грійний,
гріючий;

т. жидкий теплоносій рідкий;

т. нагреваемый теплоносій на-
гріваний;

т. низкотемпературный теплоно-
сій низкотемпературний;

т. промежуточный теплоносій
проміжний;

т. твердый теплоносій твердий.

теплообмен теплообмін, -ну;

т. конвективный теплообмін кон-
вективний;

т. конвективно-радиационный
теплообмін конвективно-радіа-
ційний;

т. кондуктивный теплообмін кон-
дуктивний;

т. лучистый, радиационный теп-
лообмін променістий, радіа-
ційний;

т. плёночный теплообмін плів-
ковий;

т. сложный теплообмін склад-
ний.

теплообменник теплообмінник;

т. аммиачный теплообмінник
аміаковий, аміачний;

т. безнасадочный теплообмінник
безнасадковий;

т. водоводяной теплообмінник
водоводяний;

т. жидкостный теплообмінник рі-
динний;

т. змеевиковый теплообмінник
змійовиковий;

т. кожухотрубный теплообмін-
ник кожухотрубний;

т. многокорпусный теплообмін-
ник багатокорпусний;

т. насадочный теплообмінник на-
садковий;

**т. одно-, двух-, трёх-, шести-,
многоходовой** теплообмінник
одно-, дво-, три-, шести-, ба-
гатоходовий;

теплообменник пароводяной тепло-
обмінник пароводяний;

т. пластинчатый теплообмінник
пластинчастий;

т. плёночный теплообмінник плів-
ковий;

т. распылительный теплообмін-
ник розпилювальний;

т. ребристый теплообмінник реб-
ристый;

т. регенеративный теплообмін-
ник регенеративний;

т. рекуперативный теплообмін-
ник рекуперативний;

т. смешивающий, смесительный
теплообмінник змішувальний;

т. спиральный теплообмінник спі-
ральний;

т. струйный теплообмінник стру-
минний;

т. трубчатый теплообмінник труб-
частий.

теплообменный теплообмінний.

теплообразование теплотворення.

**теплообразующий, теплообразова-
тельный** (*агрегат*) теплотворний,
теплоутворювальний.

теплоотвод тепловідвід, -воду.

теплоотводный тепловідвідний.

теплоотдача тепловіддача, тепло-
віддавання;

т. обратная тепловіддача зво-
rotna.

теплоотдатчик тепловіддавач, -ча.

теплоотдающий (*агент, поверх-
ность*) тепловіддавальний.

теплопадение теплоспад, -ду, теп-
лопадіння;

т. адиабатическое, адиабатное
теплоспад адиабатний;

т. политропическое, политропное
теплоспад політропний;

т. располагаемое теплоспад на-
явний.

теплопередача теплопередача, теп-
лопередавання.

теплопередающий (*об ограждении*)
теплопередавальний.

теплоперепад теплоперепад, -ду.

теплопереход теплоперехід, -ходу.

теплоплотность (*топлива*) тепло-
плотність, -ності.

теплопоглотительный, теплопоглоща́тельный, теплопоглоща́ющий (*объём, способность*) тепловбирний, теплопоглина́льный.

теплопоглоще́ние тепловбирання, теплопоглина́ння.

теплоподготови́тельный теплопідготівчий.

теплопотёра тепловтра́та.

теплопотребите́ль теплоспожива́ч, -ча́.

теплопотребите́льский (*о сети*) теплоспоживчий.

теплопотребо́нность теплопотре́ба.

теплоприготовле́ние теплоготува́ння.

теплоприготови́тельный теплоготувальний.

теплоприёмник теплоприйма́ч, -ча́.

теплоприёмный теплоприйма́льний.

теплопрово́д теплопрові́д, -во́ду;

т. **бесканальный** теплопрові́д безканальний;

т. **надземный** теплопрові́д надзе́мний;

т. **одно-, двух-, многотру́бный** теплопрові́д одно-, дво-, багатотру́бний;

т. **подземный** теплопрові́д підзе́мний;

т. **разгруженный** теплопрові́д розванта́жений;

т. **районный** теплопрові́д райо́нный.

теплопроводни́к теплопрові́дник, -ка́.

теплопроводный, теплопроводя́щий (*материал*) теплопрові́дний.

теплопроводно́сть, теплопроводи́мость теплопрові́дність, -ності;

т. **удельная** теплопрові́дність пита́тома.

теплопрозра́чность теплопрозо́рість, -рості́.

теплопрозра́чный теплопрозо́рий.

теплопроизводи́тельность теплопродукти́вність, -ності, тепловида́тність, -ності́.

теплопроизводи́тельный теплопродукти́вный, тепловида́тний.

теплопроница́емость теплопроні́кність, -ності́.

теплопроница́емый (*слой*) теплопроникни́й.

теплопропуска́емость теплопропускані́сть, -ності́.

теплосетевóй теплосітьови́й.

теплосе́ть теплосі́ть, -ті́.

теплосбо́рник теплосбі́рник.

теплосбо́рный теплосбі́рний.

теплосилово́й теплоси́ловий.

теплоснабже́ние теплопостача́ння;

т. **районное** теплопостача́ння райо́нне;

т. **централизо́ванное** теплопостача́ння центра́лізо́ване.

теплосодержа́ние, энтальпи́я тепловмі́ст, -ту́, ентальпі́я.

теплосто́йкий теплості́йкий.

теплосто́йкость теплості́йкість, -ко́сті́.

теплота́ теплотá, тепло́; *производные см. ещё тепло́;*

т. **лучистая** теплотá промені́ста;

т. **скры́тая** теплотá прихова́на;

т. **сгорания́, тепловбо́рная спо́собность** теплотá згоря́ння;

т. **с. вы́шая** теплотá згоря́ння ви́ща;

т. **с. низ́шая** теплотá згоря́ння ни́жча;

т. **удельная** теплотá пита́тома.

теплотво́рность, теплото́рная спо́собность, теплотá сгорания́ (*с 1954 г., ГОСТ 174-54*) (*топлива*) теплотá згоря́ння.

теплотво́рный теплото́рный.

теплотех́ник теплотех́ник.

теплотех́ника теплотех́ніка;

т. **промышле́нная** теплотех́ніка промисло́ва;

т. **строите́льная** теплотех́ніка бу́дівельна.

теплотехни́ческий теплотехні́чний.

теплоупо́рность теплотривкі́сть, -ко́сті́.

теплоупо́рный теплотривкі́й.

теплоусво́ение теплосасво́ення.

теплоустойчи́вость теплості́йкість, -ко́сті́.

теплоустойчи́вый теплості́йкий.

теплофизиче́ский теплофі́зичний.

теплофикаціонний теплофікацій-ний.
теплофікація теплофікація.
теплофіцировать(ся) теплофікува-ти(ся).
теплохимический, термoxимический теплохімічний, термoxімічний.
теплоход теплохід, -хода.
теплоходный теплохідний.
теплоценность (топлива) тепло-цінність, -ності.
теплоцентральный теплоцентральный, -лі.
теплочувствительный теплочутливий.
теплоэлектровоз теплоелектровоз.
теплоэлектростанция теплоелектро-станція.
теплоэлектроцентральный (ТЭЦ) теплоелектроцентральный, -лі (ТЕЦ)
теплоэнергетика теплоенергетика.
теплоэнергетический теплоенерге-тичний.
теплоэнергohозяйство теплоенер-гогосподарство.
тёплый (воздух, бетон) теплий.
терминология термінологія;
т. газотехническая термінологія газотехнічна;
т. теплотехническая терміноло-гія теплотехнічна;
т. техническая термінологія тех-нічна.
термит терміт, -ту.
термитный термітний.
термический термічний.
термоанализ термоаналіз, -зу.
термоанемометр термоанемометр, -ра.
термобаллон термобалон.
термобаллонный термобалонний.
термобатарея термобатарія.
термобиметалл термобіметалл, -лу.
термоблок термоблок.
термовлажностный (рзжм) термо-волгісний.
термовыключатель термовимикач, -ча.
термогальванометр термогальвано-метр, -ра.
термоградиент термоградієнт.
термоградиентный термоградієнт-ний.

термограмма термограма.
термограф термограф.
термографический термографіч-ний.
термодинамика термодинаміка.
термодинамический термодинаміч-ний.
термодиффузионный термодифузій-ний.
термодиффузия термодифузія.
термозит термозит, -ту.
термоизоляционный термоізоляцій-ний.
термоизоляция термоізоляція.
термоинерционный термоінерцій-ний.
термоинерция термоінерція.
термокаатионитовый термoкатионі-товий.
термокинетика, теплопередача тер-мокінетика, теплопередача.
термокинетический термoкінетич-ний.
термоклапан термоклапан.
термокомпрессионный термоком-пресійний.
термокомпрессия термокомпресія.
термокомпрессор термокомпресор, -ра;
т. механический термокомпресор механічний;
т. пароструйный термокомпресор парострумінний;
т. струйный термокомпресор струмінний;
т. химический термокомпресор хімічний.
термокомпрессорный термокомпрé-сорний.
термокрекинг термокрéкинг, -гу.
термолюминесценция термoлюмі-несценція.
термомагнитный термомагнітний.
термометр термометр, -ра;
т. биметаллический термометр біметалевий;
т. газонаполненный термометр газонаповнений;
т. дистанционный термометр ди-станційний;
т. жидкостный термометр рідін-ний;

термомётр жидкостно-стеклянный термомётр рідинно-скляний;
т. лабораторный термомётр лабораторний;
т. максимально-минимальный термомётр максимально-мінімальний;
т. манометрический термомётр манометричний;
т. металлический термомётр металевий;
т. палочный термомётр паличний;
т. пентановый термомётр пентановий;
т. показывающий термомётр показуючий;
т. регистрирующий термомётр реєструючий;
т. самопишущий термомётр самописчий, самописний;
т. сигнализирующий термомётр сигналізаційний;
т. спиртовой термомётр спиртовий;
т. сопротивления термомётр опору;
т. стержневой термомётр стержневий;
т. столбчатый термомётр стовпчастий;
т. термоэлектрический термомётр термоелектричний;
т. угловой термомётр кутовий;
т. электроконтактный термомётр електроконтактний;
т. электромагнитный термомётр електромагнітний.
термометрический термометричний.
термометрия термометрія.
термометрограф термометрограф.
термообработка термообробка.
термоокислительный термоокисний.
термопара термопара;
т. железоконстантановая термопара залізоконстантанова;
т. малоинерционная термопара малоінерційна;
т. медноконстантановая термопара мідноконстантанова;

термопара платинородиевая термопара платинородієва;
т. поверхностная термопара поверхнева;
т. скоростная термопара швидкісна;
т. хромельалюмелевая термопара хромельалюмелева;
т. хромелькопелевая хромелькопелева.
термопатрон термопатрон.
термопластический термопластичний.
термополимеризация термopolімеризація.
термопорит термопорит, -ту.
термопредохранительный термозапобіжний.
термопреобразователь, теплопреобразователь термоперетворювач, теплоперетворювач.
термоприёмник, теплоприёмник термоприймач, -ча, теплоприймач, -ча.
термораствор терморозчин, -ну.
терморегулировка терморегулювання.
терморегулирующий (клапан) терморегулюючий.
терморегулятор терморегулятор, -ра;
т. биметаллический терморегулятор біметалевий.
терморегуляторный терморегуляторний.
термореле *нескл.* терморелє.
термос термос.
термосигнализатор термосигналізатор, -ра.
термосигнальный термосигнальний.
термосифон термосифон.
термосифонный термосифонний.
термоскоп термоскоп.
термосный термосний.
термосопротивление термоопір, -пору.
термостат термостат;
т. воздушный термостат повітряний;
т. жидкостный термостат рідинний.

термостат-смеситель термостат-змішувач.
термостатический термостатичний.
термостатный термостатний.
термостойкий термостійкий.
термотранзитометр термотранзитометр, -ра.
термотрансформатор термотрансформатор, -ра;
т. повышающий термотрансформатор підвищувальний.
термотрансформаторный термотрансформаторний.
термоудар термоудар, -ру.
термоумягчитель термозм'якшувач.
термоумягчительный термозм'якшувальний.
термоустановка термоустановка.
термоустойчивость термостійкість, -кості.
термофизический термофізичний.
термохимический термохімічний.
термохимия термохімія.
термоцикл термоцикл, -лу.
термошұп термошұп.
термоэлектрический термоелектричний.
термоэлектричество термоелектрика.
термоэлектрод термоелектрод.
термоэлектродвижущий (о силе) термоелектрорушійний.
термоэлектродный термоелектродний.
термоэлектроток термоелектрострум, -му.
термоэлектрохолодильник термоелектрохолодильник.
термоэлемент термоелемент;
т. биметаллический термоелемент біметалевий;
т. стержневой термоелемент стержневий.
термоэлементный термоелементний.
термоядерный термоядерний.
террикон терикон.
территория (котельной установки) територія.
тесто тісто;
т. цементное тісто цементне.
тестообразный (о шлаке) тістоподібний.

тесма тасма;
т. изоляционная тасма ізоляційна;
т. уплотнительная тасма ущільнювальна;
т. эластичная тасма еластична.
техника техніка;
т. безопасности техніка безпеки;
т. газовая техніка газова;
т. осветительная техніка освітлювальна;
т. отопительная техніка опалювальна;
т. печная техніка пічна;
т. приборостроительная техніка приладобудівна;
т. сушильная техніка сушільна;
т. тепловая техніка теплова;
т. электровакуумная техніка електровіакуумна.
технико-экономический техніко-економічний.
технический технічний.
технологический (о переработке) технологічний.
технология технологія.
техосмотр, технический осмотр техогляд, -ду, технічний огляд.
техперсонал, технический персонал техперсонал, -лу, технічний персонал.
техпомощь, техническая помощь техдопомога, технічна допомога.
течение (жидкостей) течія;
т. адиабатное течія адиабатна;
т. безвихревое течія безвихрова;
т. встречное течія зустрічна;
т. диффузное течія дифузорна;
т. дозвуковое течія дозвукова;
т. изэнтропийное течія ізентропійна;
т. конфузорное течія конфузорна;
т. ламинарное течія ламінарна;
т. одно-, двух-, трёхмерное течія одно-, дво-, тривимірна;
т. равномерное течія рівномірна;

те́чение сверхзвуко́вое течі́я над-
звуко́ва;

т. турбулѐнтное течі́я турбулѐнт-
на;

т. установи́вшееся течі́я устале-
на.

те́чка 1) (для топлива) протѣчка;
2) (действие) витѣканія;

т. водоохлажда́емая протѣчка
водоохоло́джувана;

т. то́пливая протѣчка па́ливна.

течь I суц. (в котле, трубе) тѣча.

течь II глаг. текти́.

тигель тигель, -гля;

т. графі́товый тигель графі́го-
вий;

т. плави́льный тигель плави́ль-
ный;

т. пла́тиновый тигель пла́тино-
вий;

т. у́гольный тигель ву́гильный;

т. фарфо́ровый тигель фа́рфоро-
вий.

тигельный тигельный.

типиза́ция (процессов) типіза́ція.

типово́й (проект, расчет) типови́й.

тип (оборудования, котлов) тип,
-пу.

типоразме́р типорозме́р, -ру.

ти́ский ле́щата, -щат;

т. паралле́льные ле́щата пара-
ле́льні;

т. поворо́тные ле́щата поворо́тні;

т. слеса́рные ле́щата слюса́рни;

т. стуло́вые ле́щата сти́льцєві.

титрова́ние (поглотителей) титру-
ва́ння.

титрова́ть титрува́ти.

тихохо́д (о мельнице) тихохі́д,
-хода.

тихохо́дность тихохі́дність, -ності.

тихохо́дный тихохі́дний.

тка́нь тка́нина;

т. асбе́стовая тка́нина азбе́сто-
ва;

т. прорези́нная тка́нина про-
гумо́вана, прорези́нена;

т. хлопчатобума́жная тка́нина
баво́вняна.

ткане́вый (об изоляции) ткани́н-
ный.

тле́ющий (нагар) тлі́ющий.

Т-обра́зный (о креплении) Т-поді́б-
ний.

ток 1) (жидкостей, газов) течі́я;

2) эл. струм, -му;

т. блужда́ющий струм блука́ю-
чий;

т. возду́шный течі́я повітря́на;

т. конвекти́вный течі́я конвек-
ти́вна;

т. одно-, двукратно-перекрѣст-
ный течі́я одно-, двокра́тно-
перехрѣсна;

т. одно-, двух-, трёхходово́й те-
чі́я одно-, дво-, триходова́;

т. паралле́льный течі́я паралле́ль-
на;

т. паралле́льно-сме́шанный течі́я
парале́льно-змішана;

т. послѣдовате́льно-сме́шанный
течі́я послѣдо́вно-змішана;

т. перекрѣ́стный течі́я перехрѣсна;

т. прямо́й течі́я пряма́;

т. сме́шанный течі́я змішана.

токсиче́ский (газ) токсични́й.

токсично́сть токсичні́сть, -ності.

толката́ль штовха́ч, -ча́.

толка́ющий, толката́льный (при-
бор, штанга) штовха́льный,
штовха́ющий.

толстосло́йный товстошарови́й.

толстостѣ́нный (барабан) товсто-
сти́нный.

толсты́й (слой) товсти́й.

толчо́к поштовх, -ху.

толбу́л толубу́л, -лу.

толща́ (топлива в штабелях) то́в-
ща.

толщи́на товщи́на;

т. допус́каемая товщи́на допу-
сти́ма;

т. усло́вная товщи́на умо́вна.

то́ль то́ль, -лю.

томи́льный (колодец, печь) то-
ми́льный.

томле́ние мет. томлі́ння.

тони́на (помола топлива) то́н-
кість, -кості, м'якість, -кості.

то́нкий (слой) тонки́й.

тонкоме́рный (о дровах) тонкоме́р-
ный.

тонкосло́йный тонкошарови́й.

тонко́стённый тонко́стінний.

то́нкость 1) то́нкість, -ко́сті; 2) (*по-мола — ещѐ*) м'я́кість, -ко́сті.

тонне́ль см. тунне́ль.

топи́ть (*печь*) топи́ти (*піч, в печи*), пали́ти (*в печи*).

топи́ться (*о печи*) топи́тися.

то́пка 1) (*устройство*) то́пка; 2) (*процесс*) то́плення, па́лення;

т. автоматическая то́пка авто-матічна;

т. боровковая то́пка лежачко́ва;

т. вихревая то́пка вихро́ва;

т. внутренняя то́пка вну́трішня;

т. выносная то́пка вино́сна;

т. газовая то́пка га́зова;

т. генераторная то́пка генерá-торна;

т. дровяная то́пка дров'яна́;

т. дутьевая то́пка дуттьо́ва;

т. камерная то́пка ка́мерна;

т. камерно-слоевая то́пка ка́мер-но-шаро́ва;

т. каскадная то́пка каска́дна;

т. колосниковая то́пка колосни-ко́ва;

т. котельная то́пка котельна́;

т. кратковременная то́плення короткоча́сне;

т. крышеобразная, да́хрост то́пка дахоподи́бна;

т. лоткообразная то́пка лотоко-поди́бна;

т. мазутная то́пка мазу́тна;

т. малоэкранированная то́пка малоекра́нована;

т. механическая то́пка механі́чна;

т. многокамерная то́пка багато-ка́мерна;

т. мусоросжигательная то́пка сміттепа́льна;

т. наклонно-переталкивающая то́пка похіло-перешто́вхувальна;

т. наклонно-ступенчатая то́пка похіло-східча́ста;

т. наружная то́пка зовнішня́;

т. непрерывная то́плення безпе-рервне́;

т. нижняя то́пка ніжня́;

т. одно-, двух-, трёх-, четырёх-

полотенная (*цепная*) то́пка одно-, дво-, три-, ютирипо-лотенна́;

то́пка одно-, двухсторонняя то́пка одно-, двобічна́;

т. одно-, двух-, четырёхкамерная то́пка одно-, дво-, чоти-рика́мерна;

т. откатная то́пка відкатна́;

т. пародутьевая то́пка пародут-тьо́ва;

т. передняя то́пка передня́;

т. периодическая то́плення пе-ріодичне́;

т. печная то́пка пічна́;

т. пневматическая то́пка пневма-тічна́;

т. подкотельная то́пка підкотло́ва;

т. подовая то́пка подо́ва;

т. полуавтоматическая то́пка напівавтоматічна́;

т. полувыносная то́пка напівви-носна́;

т. полугазовая то́пка напівгазо́ва;

т. полугенераторная то́пка на-півгенерáторна́;

т. полумеханическая то́пка на-півмехані́чна́;

т. полужерянированная то́пка на-півжера́нована́;

т. приставная то́пка приста́вна́;

т. пылесжигательная то́пка пи-лоспа́лювальна́;

т. пылеугольная то́пка пилову́-гільна́;

т. растопочная то́пка розпо́лю-вальна́;

т. регулируемая то́пка регулю́-вана́;

т. ретортная то́пка ретóртна́;

т. ручная то́пка ручна́;

т. скоростная то́пка швидкісна́;

т. слоевая то́пка шаро́ва;

т. сланцевая то́пка сланцева́;

т. спаренная то́пка спа́рена́;

т. ступенчатая то́пка східча́ста;

т. технологическая то́пка техно-логі́чна́;

т. торфяная то́пка торфо́ва;

т. угольная то́пка ву́гільна́;

то́пка удлинённая то́пка здóвже-
на;

т. **фа́кельная** то́пка фа́кельна;

т. **фа́кельно-слоева́я** то́пка фа́-
кельно-шарова́;

т. **фа́ртучная** то́пка фартухова́;

т. **фи́нская (для дров)** то́пка
фи́нская;

т. **цикло́нная** то́пка цикло́нна;

т. **ша́хтная** то́пка ша́хтна;

т. **ша́хтно-вентиля́торная** то́пка
ша́хтно-вентиля́торна;

т. **ша́хтно-ме́льничная** то́пка
ша́хтно-млино́ва́;

т. **ша́хтно-цепна́я** то́пка ша́хтно-
ланцюго́ва;

т. **экра́нированная** то́пка экра-
но́вана.

то́пливник, то́пка то́пка.

то́пкий (о дровах) то́пкий.

то́пливный па́ливный.

то́пливо па́ливо;

т. **абсолю́тно сухóе** па́ливо аб-
солю́тно сухё;

т. **азотнокис́лое (реактивное)**
па́ливо азотнокис́ле;

т. **антра́цитовое** па́ливо антра-
цы́тове;

т. **безвля́жное** па́ливо безво́ло-
ге;

т. **беззо́льное** па́ливо беззо́льне;

т. **беспла́менное** па́ливо безпо-
лум'я́не;

т. **бессе́рнистое** па́ливо безсе́р-
ча́не;

т. **бессмо́льное** па́ливо безсмо́ль-
не;

т. **битумино́зное** па́ливо битуми-
но́зне;

т. **брикетиро́ванное** па́ливо бри-
кетова́не;

т. **буроуго́льное** па́ливо бурову́-
ги́льне;

т. **бытово́е** па́ливо побуто́ве;

т. **вла́жное** па́ливо во́логе;

т. **возду́шно-сухо́е** па́ливо по-
ви́тряно-сухе́;

т. **вы́ветрившееся** па́ливо зви́три-
ле;

т. **высоковла́жное** па́ливо висо-
коволо́ге;

то́пливо **высококалорі́йное** па́ливо
висококалорі́йне;

т. **высокоокта́новое** па́ливо ви-
сокоокта́нове;

т. **высокоско́ртное** па́ливо висо-
коско́ртне;

т. **газогенерáторное** па́ливо газо-
генерáторне;

т. **газообра́зное, га́зовое** па́ливо
газоподі́бне, га́зове;

т. **гигроско́пическое** па́ливо ги-
гроско́пичне;

т. **грохочё́ное** па́ливо грохото́-
ване;

т. **дальнепривозно́е** па́ливо дале-
коприві́зне;

т. **двухкомпо́нентное** па́ливо дво-
компо́нентне;

т. **дегидри́рованное** па́ливо дегі-
дрова́не;

т. **дизельное** па́ливо дизе́льне;

т. **дистилля́тное** па́ливо дисти-
лля́тне;

т. **длиннопла́менное** па́ливо дов-
гопoлум'я́не;

т. **древесное** па́ливо деревне́;

т. **древесноуго́льное** па́ливо де-
ревново́ги́льне;

т. **дроблё́ное** па́ливо роздри́бне-
не;

т. **дрова́ное** па́ливо дров'я́не;

т. **есте́ственное** па́ливо прирoд-
не;

т. **жидкое** па́ливо рі́дке;

т. **жи́рное** па́ливо жи́рне;

т. **земли́стое** па́ливо земли́сте;

т. **зо́льное** па́ливо зо́льне;

т. **измельчё́нное** па́ливо здри́бне-
не;

т. **ископа́емое** па́ливо вико́пне;

т. **иску́ственное** па́ливо штуч-
не;

т. **испа́ренное** па́ливо ви́парува-
не;

т. **каменноуго́льное** па́ливо ка-
м'яново́ги́льне;

т. **карбюра́торное** па́ливо кар-
бюра́торне;

т. **кислоро́дное (ракетное)** па́ли-
во кисне́ве;

т. **коксу́ющее** па́ливо коксі́з-
не́;

топливо коллоидальное, коллоидное паливо колоїдне;

т. короткопламенное паливо короткопопум'яне;

т. крупнокусковое паливо крупнокускове;

т. котельное паливо котельне;

т. кузнечное паливо ковальське;

т. кусковое паливо кускувате;

т. легковоспламеняющееся паливо легкозаймісте;

т. лёгкое паливо легке;

т. легкоизмельчающееся паливо легкоздрібнюване;

т. легкоиспаряющееся паливо легковипарне;

т. легкоразмалывающееся паливо легкорозмілюване;

т. маловлажное паливо маловологе;

т. малозольное паливо малозольне;

т. малокалорийное паливо малокалорійне;

т. малосернистое паливо малосірчане;

т. мелкокусковое паливо дрібнокускове;

т. местное паливо місцеве;

т. металлургическое паливо металургійне;

т. минеральное паливо мінеральне;

т. многозольное паливо багатозольне;

т. многосернистое паливо багатосірчане;

т. моторное паливо моторне;

т. недетонирующее паливо недетонуюче;

т. несамовоспламеняющееся (ракетное) паливо несамозаймісте;

т. нефтяное паливо нафтове;

т. низкокачественное паливо низькоякісне;

т. низкооктановое паливо низькооктанове;

т. низкосортное паливо низькосортне;

т. низкоцетановое паливо низькоцетанове;

топливо обезвоженное паливо зневоднене;

т. обеззоленное паливо знезолене;

т. обессмоленное паливо знесмолене;

т. обогащённое паливо збагачене;

т. обуглероженное паливо звуглецьоване;

т. ожигённое паливо зріджене, скраплене;

т. окислённое паливо окислене;

т. органическое паливо органічне;

т. остаточное паливо залишкове;

т. отбензиненное паливо відбензинене;

т. отбросное паливо покидне;

т. отсеянное паливо відсіяне;

т. очищенное паливо очищене;

т. парафинистое паливо парафінисте;

т. паровичное паливо паровичне;

т. паровозное паливо паровозне;

т. печное паливо пічне;

т. пирогенное паливо пірогенне;

т. пламенное паливо попум'яне;

т. подсушенное паливо підсушене;

т. порошкообразное, пылевидное паливо порошкоподібне, пиловидне;

т. привозное паливо привізне;

т. промытое паливо проміте;

т. пылевидное паливо пиловидне, порошкоподібне;

т. пусковое паливо пускове;

т. ракетное паливо ракетне;

т. распыленное паливо розпиле-не;

т. рассыпающееся паливо розсіпчасте;

т. растительное паливо рослинне;

т. рядовое паливо рядове;

т. самовоспламеняющееся паливо самозаймісте;

т. свежезаброшенное паливо свіжовкинуте;

топливо свежазгруженное паливо свіжозавантажене;
т. сапропéлевое паливо сапропéлеве;
т. сёрни́стое паливо сірча́сте;
т. сильноразложившееся паливо дужерозклада́ене;
т. сильноспека́ющееся паливо дужеспі́кліве;
т. синтетическое паливо синтетичне;
т. слабокарбонизированное паливо малокарбонізо́ване;
т. слаборазложившееся паливо малоспі́кліве;
т. слáнцевое паливо слáнце́ве;
т. смоли́стое паливо смоли́сте;
т. спека́ющееся паливо спі́клі́ве;
т. сорти́рованное паливо сорто́ване;
т. средневла́жное паливо середньо́вологе́;
т. среднезо́льное паливо середньо́зо́льне;
т. среднекалорі́йное паливо середньо́калорі́йне;
т. сухóе паливо сухé;
т. твёрдое паливо тверде́;
т. технологическое паливо технологичне;
т. транспорта́бельное паливо транспортáбельне;
т. трудноразмáльзывающееся паливо труднорозмéлюване;
т. трудновоспламеняющееся паливо труднозаймі́сте;
т. тяжё́лое паливо важке́;
т. углероди́стое паливо вуглеце́́ве;
т. у́рановое паливо у́ранове́;
т. усло́вное паливо умо́вне;
т. флóтское паливо флóтське́;
т. шлаку́ющее паливо шлаку́́че;
т. энергетическое паливо енергетичне;
т. этили́рованное паливо етильо́ване;
т. ядерное паливо ядерне.
топливозо́душный (о смеси) паливопові́тряний.

топливозапáвочный паливозапáвляльний.
топливозапáвщик паливозапáвник.
топливомёр паливомі́р, -ра.
топливопода́ча паливопода́ча;
т. вагонéточная паливопода́ча вагонéткова;
т. грéйферна паливопода́ча грéйферна;
т. кра́новая паливопода́ча кра́нова;
т. лёнточная паливопода́ча стрі́чкова;
т. ли́фтовая паливопода́ча ли́фтова;
т. механизированная паливопода́ча механізо́вана;
т. одно-, двуні́точная паливопода́ча одно-, двоніткова́;
т. пневматическая паливопода́ча пневматична;
т. ски́повая паливопода́ча ски́пова;
т. скре́перная паливопода́ча скре́перна;
т. тельфе́рная паливопода́ча тельфе́рна;
т. фу́никуле́рная паливопода́ча фу́никуле́рна;
т. элевáторная паливопода́ча элевáторна;
т. эстака́дная паливопода́ча эстака́дна.
топливопода́ющий (насос) паливоподава́льний.
топливоподготóвительный паливопідготóвчий.
топливоподготóвка паливопідготóвка; (процесс — ещѐ) паливопідготóввання.
топливоподка́чный, топливоподка́чивающий (насос) паливопідка́чувальний.
топливоподогрѐв паливопідігрів, -ву.
топливоподогрева́тельный (об установке) паливопідігрівáльний, паливопідігрівний.
топливопотреблѐние паливоспожи́вання.

топливоприготовление паливоприготування.

топливопровод паливопровід, -в'іда.

топливосжигание паливоспалювання.

топливосжигательный паливоспалювальний.

топливоснабжающий (склад) паливопостачальний.

топливоснабжение паливопостачання.

топливохранение паливозберігання.

топливохранилище паливосховище.

т. закрытое паливосховище закрито;

т. надземное паливосховище надземне;

т. обогреваемое паливосховище обігріване;

т. открытое паливосховище відкрито;

т. подземное паливосховище підземне;

т. холодное паливосховище холодне.

топочный топковий.

торец стр. торіць, -рця.

торкрет торкрет, -ту.

торкретирование торкретування.

торкретмасса торкретмаса.

торкретный торкретний.

торможение гальмування.

тормоз гальмо;

т. автоматический гальмо автоматичне;

т. быстродействующий гальмо швидкодіюче;

т. воздушный гальмо повітряне;

т. гидравлический гальмо гідравлічне;

т. дисковый гальмо дискове;

т. дифференциальный гальмо диференціальне;

г. канатный гальмо канатне;

т. колodочный гальмо колodкове;

т. ленточный гальмо стрічкове;

т. масляный гальмо масляне;

тормоз механический гальмо механічне;

т. пластинчатый гальмо пластинчасте;

т. саморегулирующийся гальмо саморегульовне;

т. центробежный гальмо відцентрове;

т. электромагнитный гальмо електромагнітне.

тормозной гальмовий.

тормозящий (механизм) гальмівний, гальмуючий.

торсиограмма торсіограма.

торсиограф торсіограф.

торсиографирование торсіографування.

торсиографический торсіографічний.

торсиометр торсіометр, -ра.

торсионный торсіонний.

торф торф, -фу;

т. беззольный торф беззольний;

т. берёзово-моховой торф берёзово-моховий;

т. болотный торф болотний;

т. боровой торф боровий;

т. брикетный торф брикетний;

т. верховой торф верховий;

т. воздушно-сухой торф повітряно-сухий;

т. волокнистый торф волокнистий;

т. гидравлический, **гидроторф** торф гідравлічний, гідроторф;

т. дерновой торф дерновий;

т. землястый торф землястий;

т. камышовый торф комишевий;

т. крошкообразный торф кришкподібний;

т. кусковой, **кусковой** торф кускуватий, кусковий;

т. лесной торф лісовий;

т. луговой торф лучний;

т. малозольный торф малозольний;

т. малоразложившийся торф малорозкладений;

т. машиноформовочный торф машиноформувальний;

т. машинный торф машинний;

торф многозольный торф багатозольный;
т. **молодой** торф молодий;
т. **моховой** торф моховий;
т. **низинный, низовой** торф низинный;
т. **ольхово-луговой** торф вільхово-лучний;
т. **ольхово-моховой** торф вільхово-моховий;
т. **осоковый** торф осоковий;
т. **переходный** торф перехідний;
т. **прессованный** торф пресований;
т. **резной** торф різаний;
т. **ручной** торф ручний;
т. **сильноразложившийся** торф дужерозкладений.
т. **слоистый** торф шаруватий;
т. **смолистый** торф смолистий;
т. **среднезольный** торф середньозольний;
т. **сфагновый** торф сфагновий;
т. **тростниковый** торф очеретяний;
т. **формованный** торф формований;
т. **фрезерный** торф фрезерний.
торф-сырец торф-сирець, -рцю.
торфина торфіна.
торфодобывающий (район, машина) торфодобувний.
торфодобыча торфодобування.
торфодробилка торфодробарка.
торфодробильный торфодробильный.
торфолéум торфолéум, -му.
торфолéумный торфолéумний.
торфоплита торфопліта.
торфоподача торфоподача.
торфоразработка торфорозробка.
торфорéз торфоріз.
торфорéзка, торфорéзалка торфорізка.
торфосóс торфосóс.
торфосóсный торфосóсний.
торфяник 1) (торфяное болото) торфовище; 2) (рабочий на торфоразработках) торф'яник, -ка;
т. **верховой** торфовище верховé;
т. **низовой** торфовище низинне.
торфянистый торф'янистий.

торфяной торфовий, торф'яний.
торцовый торцевий.
точечный (о коррозии) точковий.
точка 1) (обтачивание) точіння; 2) (острение) гостріння.
точка 1) мат. точка; 2) (круглое пятнышко) крапка;
т. **исходная** точка вихідна;
т. **кипения** точка кипіння;
т. **критическая** точка критична;
т. **мёртвая** точка мёртва;
т. **неподвижная** точка нерухома;
т. **росы** точка росі.
точность (измерения) точність, -ности.
точный (размер, прибор) точний.
тощий (уголь, раствор) пісний.
траверса траверса.
травить 1) (пар) випускати, випустити; 2) (химическим путём) травити.
тракт тракт, -ту;
т. **водопаровой** тракт водопаровий;
т. **водяной** тракт водяний;
т. **воздушный** тракт повітряний;
т. **отсосный** тракт відсмоктувальний;
т. **паровой** тракт паровий.
трактор трактор, -ра;
т. **гусеничный** трактор гусеничний;
т. **газогенераторный** трактор газогенераторний;
т. **дизельный** трактор дизельный;
т. **жидкотопливный** трактор рідкопаливний;
т. **колёсный** трактор колісний.
тракторный тракторний.
тракторостроение тракторобудування.
тракторостроительный тракторобудівний.
тракторопогрузчик тракторонавантажувач.
транзитный (газопровод) транзитний.
транскристаллитный (о коррозии) транскристалітний.
трансмиссионный трансмісійний.

трансмиссия трансмісія.

транспорт транспорт, -ту;

т. внутризаводской транспорт
внутрішньо заводський.

транспортбельный (котел, топли-
во) транспортбельний.

транспортёр транспортёр, -ра;

т. винтовой транспортёр гвинто-
вый;

т. гидравлический транспортёр
гідравлічний;

т. гравитационный транспортёр
гравітаційний;

т. ковшовый транспортёр ковшо-
вый;

т. ленточный транспортёр стріч-
ковий;

т. передвижной транспортёр пе-
ресувний;

т. пластинчатый транспортёр пла-
стинчастий;

т. пневматический транспортёр
пневматичний;

т. распределительный транспор-
тёр розподільний;

т. роликовый транспортёр роли-
ковый;

т. скребковый транспортёр скреб-
ковий;

т. цепной транспортёр ланцю-
говой.

транспортёрный транспортёрний.

транспортирующий (шнек) транс-
портувальний, транспорту́ющий.

транспортный (двигатель) транс-
портний.

трансформатор трансформатор, -ра;

т. повышающий, повысительный
трансформатор підвищуваль-
ний, підвищувачий;

т. тепловой трансформатор теп-
ловий.

трансформаторный трансформа-
торний.

трансформировать трансформувá-
ти.

траншея (для трубопроводов)
транше́я;

т. подводная транше́я підводна.

трап (газовый) трап.

трасса (газопровода) трáса.

трассировка трасування.

трение тертя́;

т. жидкостное тертя́ рідинне;

т. капиллярное тертя́ капіляр-
не;

т. качения тертя́ кóчення;

т. поверхностное тертя́ поверх-
нєве;

т. полужидкостное тертя́ напів-
рідинне;

т. полусухое тертя́ напівсухе́;

т. скольжения тертя́ ковзання.

трёпел трéпел, -лу;

т. молотый трéпел мéлений.

трёпел-диатомит трéпел-діатоміт,
-ту.

трёпельный трéпельний.

третичный (воздух) третінний.

третник третнік, -кү.

треугольник трику́тник;

т. входной трику́тник вхі́дний;

т. выходной трику́тник вихі́д-
ний;

т. сведённый трику́тник зве́де-
ний;

т. скоростной трику́тник швид-
кісний.

треугольный (об опоре) трику́т-
ний.

трёхатомный (газ) трьохáтомний.

трёхбарабанный трибарабáнный.

трёхвённый (диск) триві́нцє-
вий.

трёхдюймовый (о трубе) тридю́й-
мовий.

трёхзённый трила́нковый.

трёхзонный тризо́нный.

трёхимпульсный трьохі́мпульсний.

трёхколённый триколі́нный.

трёхколонный (радиатор) трико-
ло́нный.

трёхкомпонентный трикомпо́нєн-
гний.

трёхкратный (о циркуляции) три-
кратний.

трёхкулачковый (вал) трикулач-
ко́вый.

трёхлинзовый (компенсатор) три-
лі́нзовий.

трёхлопастный трилопатéвий.

трёхмотóрный тримотóрний.

трёхопо́рный трьохопо́рний.

трёхпанельный трипанéльний.

трѣхпѣтельный (*прибор*) трипѣ-
тельный.

трѣхплунжерный триплунжерный.

трѣхпозиціонный трипозиційный

трѣхполотенный триполотѣнный.

трѣхпрядный (*канат*) триста́лко-
вий.

трѣхпучко́вый трипучко́вий.

трѣхразде́льный трирозді́льний.

трѣхразрезно́й триро́зрізний.

трѣхря́дный триря́дний.

трѣхседе́льный (*клапан*) трисіде́ль-
ний.

трѣхсекціо́нный трисекційний.

трѣхсло́йный тришаро́вий.

трѣхсме́нный тримі́нний.

трѣхступе́нчатый (*шків*) трисхі́д-
частий.

трѣхходо́вый (*теплообменник*) три-
ходовий.

трѣхцилиндровый трицилі́ндровий.

трѣхшкі́вный тришкі́вний.

трѣхъя́русный трьо́х'ярусний.

трещина тріщина;

т. ко́льцева́я тріщина ко́льцева́;

т. разветвѣ́нная тріщина розга-
лужена.

трещиновато́сть тріщинува́тість,
-тості.

трещо́тка тріскачка.

три́плекс три́плекс, -су.

тро́йник трійні́к, -ка;

т. ко́сой трійні́к ко́сий;

т. перехо́дный трійні́к перехі́д-
ний;

т. поворо́тный трійні́к поворо́т-
ный;

т. прохо́дный трійні́к прохі́дний;

т. разда́ющий трійні́к розда-
ва́льний;

т. регу́лировочный трійні́к регу-
люва́льний;

т. симме́тричный трійні́к симе-
три́чний;

т. собира́ющий трійні́к збира́ль-
ный, збі́рний;

т. шта́нообразный трійні́к роз-
вилча́стый.

тро́йнико́вый трійнико́вий.

тро́йно́й (*о расширении*) потрій-
ний.

трос трос;

трос **оттяжнóй** трос відтяжний;

т. **прово́лочный** трос дротя́ний.

труба́ труба́;

т. **а́нкерная** труба́ а́нкерна;

т. **атмосфе́рная** труба́ атмосфе́р-
на;

т. **аэродинами́ческая** труба́ аеро-
дина́мична;

т. **барометри́ческая** труба́ баро-
метри́чна;

т. **бесшóвная** труба́ безшóвна;

т. **бето́нная** труба́ бето́нна;

т. **вентиляцио́нная** труба́ венти-
ляці́йна;

т. **вестова́я** труба́ вістовá;

т. **взрывогаси́тельная** труба́ ви-
бухогаси́льна;

т. **вихрева́я** труба́ вихровá;

т. **водогре́йная** труба́ водогрі́й-
на;

т. **водонагрева́тельная** труба́ во-
донагріва́льна;

т. **водоопускна́я** труба́ водо-
опускна́;

т. **водоотво́дная** труба́ водові́д-
відна́;

т. **водопере́пускна́я** труба́ водо-
пере́пускна́;

т. **водопри́емная** труба́ водо-
при́ймальна́;

т. **водопровóдная** труба́ водо-
прові́дна;

т. **водопрóпускна́я** труба́ водо-
прóпускна́;

т. **водораспреде́лительная** труба́
водорозподі́льна;

т. **водослива́ная** труба́ водозлив-
на́;

т. **водосоедини́тельная** труба́ во-
доз'єднува́льна;

т. **воздухоу́вная** труба́ повітро-
ду́вна;

т. **воздухоотво́дящая** труба́ по-
вітрові́двідна́;

т. **воздухоподво́дящая** труба́ по-
вітропідві́дна;

т. **возду́шная** труба́ повітря́на;

т. **волни́стая** труба́ хвиля́ста;

т. **воло́ченная** труба́ воло́чена;

т. **впрыски́вающая** труба́ впрó-
скува́льна;

труба впускная труба впускна;
т. всасывающая труба всмоктувальна;
т. выбрасывающая, выбросная труба викидна;
т. выдвижная труба висувна;
т. выпускная труба випускна;
т. вытяжная труба витяжна;
т. вихлопная труба вихлопна;
т. газовая труба газова;
т. газоотводная труба газовідвідна;
т. газопроводная труба газопровідна;
т. газораспределительная труба газорозподільна;
т. гладкая труба гладка;
т. гладкостенная труба гладкостінна;
т. горячекатанная труба гарячекатана;
т. дымовая труба димовá, димáр, -ря;
т. д. железная димáр залізний;
т. д. кирпичная димáр цегляний;
т. д. железобетонная димáр залізобетонний;
т. дымогарная труба дымогарна;
т. дымоотводящая труба дымовідвідна;
т. жаровая труба жаровá;
т. заборная труба забірнá;
т. игольчатая труба голчáста;
т. изолированная труба ізольована;
т. инжекционная труба інжекційна;
т. испарительная труба випарна;
т. кипяtilьная труба кип'ятільна;
т. коаксиальная труба коаксіальна;
т. колéнчатая труба колінчáста;
т. колéнковая труба колéнкова;
т. конвекционная труба конвекційна;
т. конденсационная труба конденсаційна;
т. котельная труба котéльна;
т. латунная труба латунна;

труба лирообразная труба ліроподібна;
т. маслопроводная труба маслопроводна;
т. нагнетательная труба нагнітальна;
т. напорная труба напірнá;
т. направляющая труба напрямна;
т. насадная (дымовая) труба насадна;
т. обдувочная, обдувная труба обдувна;
т. обогревающая, обогревательная труба огрівна, огрівальна;
т. обтекаемая труба обтічна;
т. обходная труба обхідна;
т. овальная, овалобразная труба овальна;
т. огневая труба вогнéва;
т. опускающая труба опуска́на;
т. оребренная труба оребрена;
т. отводная, отводящая труба відвідна;
т. отопительная труба опáлювальна;
т. отсасывающая труба відсмоктувальна;
т. охлаждающая труба охолодна, охолоджувальна;
т. паровпускная труба паровпускна;
т. паровыпускная труба паровипускна;
т. паровыхлопная труба паровихлопна;
т. парогенерирующая, парообразующая труба парогенеруюча, паротвірна;
т. пароперепускная труба пароперепускна;
т. пароприёмная труба пароприймальна;
т. паропроводная труба паропровідна;
т. парораспределительная труба паророзподільна;
т. переливная труба переливна;
т. перепускная труба перепускна;
т. переходная труба перехідна;

труба перфорированная труба перфорована;

т. пескоструйная труба піско-струминна;

т. печная труба пічна;

т. питающая труба живильна;

т. плавниковая труба плавцєва;

т. пламенная труба полум'яна;

т. подвесная труба підвісна;

т. подводная труба підводна;

т. подовая труба подова;

т. полуволнистая труба напівхвиляста;

т. потолочная труба стельова;

т. предохранительная труба запобіжна;

т. продувная, продувочная труба продувна, продувальна;

т. прокатная труба прокатна;

т. промывная, промывочная труба промивна, промивальна;

т. пылеспускная труба пило-спускна;

т. пьезометрическая труба п'езометрична;

т. распределительная труба розподільна;

т. ребристая труба ребриста;

т. самоточная труба самопливна;

т. сварная труба зварна;

т. сифонная труба сифонна;

т. сливная труба зливна;

т. смешительная труба змішувальна;

т. смотровая труба оглядова;

т. собирательная труба збиральна;

т. соединительная труба з'єднувальна;

т. спиральная труба спіральна;

т. спускная труба спускна;

т. стальная труба стальна;

т. сточная труба стічна;

т. ступенчатая труба східчата;

т. стыкуемая труба стикована;

т. телескопическая труба телескопічна;

т. тонкостенная труба тонкостінна;

т. топочная труба топкова;

т. тянутая труба тягнута;

труба уравнительная труба зрівняльна;

т. фабричная труба фабрична;

т. фасонная труба фасонна;

т. фестонированная труба фестонована;

т. холодильная труба холодильна;

т. холоднокатанная труба холоднокатана;

т. холоднотянутая труба холоднотягнута;

т. цельнотянутая труба суцільнотягнута;

т. центрифугированная труба центрифугована;

т. циркуляционная труба циркуляційна;

т. чугунная труба чавунна;

т. экранная труба екранна;

т. эластичная труба еластична;

т. электросварная труба електрозварна;

т. эмалированная труба емальована; см. ещё трубка.

труба-сушилка труба-сушарка.

трубка трубка;

т. вакуумная трубка вакуумна;

т. вводная трубка ввідна;

т. водоуказательная трубка водопоказна;

т. выводная трубка вивідна;

т. вынимающаяся трубка вийма́на;

т. газосветная трубка газосвітна;

т. дренажная трубка дренажна;

т. зажигательная трубка запальна;

т. импульсная трубка імпульсна;

т. калиброванная трубка калібрівана;

т. контрольная трубка контрольна;

т. красномедная трубка червономідна;

т. мастоотруйная трубка масло-струминна;

т. паяльная трубка паяльна;

т. Пито трубка Піто́;

тру́бка пневмометри́ческая тру́бка пневмометри́чна;

т. Пра́ндтля тру́бка Пра́ндтля;

т. расходо́мерная тру́бка витрато́мірна;

т. сигна́льно-переливна́я тру́бка сигна́льно-переливна́;

т. сма́зочная тру́бка масти́льна;

т. термо́метрическая тру́бка термо́метри́чна;

т. термосигна́льная тру́бка термосигна́льна;

т. термоста́тная тру́бка термоста́тна;

т. топливопода́ющая тру́бка паливоподава́льна;

т. хлорка́льциевая тру́бка хлорка́льцієва; *см. ещё труба́.*

тру́бный тру́бний.

трубоги́бочный трубозгина́льний.

трубозагото́вительный трубозаготівчий.

трубоочи́ститель трубоочи́сник.

т. турби́нный трубоочи́сник турби́нний;

т. цепно́й трубоочи́сник ланцюго́вий;

т. шаро́шечный трубоочи́сник шаро́шечний.

трубоочи́стительный трубоочи́сний.

трубопрово́д трубопрові́д, -воду́;

т. возду́шный трубопрові́д повітря́ний;

т. водяно́й трубопрові́д водя́ний;

т. восхо́дящий трубопрові́д висхі́дний;

т. впуско́й трубопрові́д впускни́й;

т. выпуско́й трубопрові́д випускни́й;

т. выхло́пной трубопрові́д вихло́пний;

т. га́зовый трубопрові́д га́зовий;

т. дво́йной трубопрові́д подві́йний;

т. дрена́жный трубопрові́д дрена́жный;

т. дыха́тельный трубопрові́д ди́хальний;

т. изоли́рованный трубопрові́д ізольова́ний;

трубопрово́д кольцево́й трубопрові́д кільце́вий;

т. конденса́тный трубопрові́д конденса́тний;

т. ма́сляный трубопрові́д ма́сляний;

т. надзе́мный трубопрові́д надзе́мний;

т. напо́лнительный трубопрові́д напо́внювальний;

т. напо́рный трубопрові́д напо́рний;

т. нисхо́дящий трубопрові́д нисхі́дний;

т. одно-, двух-, многотру́бный трубопрові́д, одно-, дво-, багатотру́бний;

т. пита́тельный трубопрові́д жи́вильний;

т. подве́сной трубопрові́д підві́сний;

т. подзе́мный трубопрові́д підзе́мний;

т. подпі́точный трубопрові́д піджі́влювальний;

т. пожа́рный трубопрові́д пожа́жний;

т. проду́вочный трубопрові́д проду́вний;

т. промывочный трубопрові́д проми́вний;

т. пуско́вой трубопрові́д пуско́вий;

т. расписа́тельный трубопрові́д розпо́дільний;

т. сли́вной трубопрові́д зливни́й;

т. теплофика́ционный трубопрові́д теплофіка́ційний.

трубопрово́дный трубопрові́дний.

трубопрово́дчик трубопрові́дник.

трубопрока́тка трубопрока́тка.

трубопрока́тный трубопрока́тний.

труборасши́ритель труборозши́рник.

труборасши́рительный труборозши́рний, труборозши́рювальний.

труборез труборі́з;

т. ро́ликовый труборі́з ро́ликовий.

трубосва́рочный трубозва́рювальний.

трубоуплотнітельный, **трубоуплот-**

няючий (о набивке) трубоушільнювальний, трубоушільню-
ючий.
трубчатка трубчатка;
т. **гріюча** трубчатка грійна.
тру́бчатый трубчастий.
трудновоспламеняющийся (уголь)
труднозаймистий.
труднообогащаемый (уголь) труднозбагачу-
ваний.
трудоемкий (монтаж) трудоміст-
кий.
трудоемкость трудомісткість, -ко-
сті.
трудозатрата працевітрата.
тру́щийся (о деталях) тертьовий.
тряпё (обтирочный материал)
ганчір'я.
трясучка (транспортёр) трясун, -на.
тугой (о посадке) тугий.
тугоплавкий тугоплавкий.
тугоплавкость тугоплавкість, -ко-
сті.
туман (в газе) туман, -ну;
т. **смоляной** туман смоляний.
туманообразный (о паре) тумано-
подібний.
туннель тунель, -лю;
т. **дырчатый** тунель дірчастий;
т. **керамический** тунель кераміч-
ний.
туннельный, тоннельный тунель-
ний.
тупиковый (участок, проводка)
тупиковий.
турбина турбіна;
т. **авиационная** турбіна авіацій-
на;
т. **аксиальная** турбіна аксіаль-
на;
т. **активная** турбіна активна;
т. **активно-реактивная** турбіна
активно-реактивна;
т. **бесподвальная** турбіна без-
підвальна;
т. **быстроходная** турбіна швид-
кохідна;
т. **вертикальная** турбіна верти-
кальна;
т. **воздушная** турбіна повітря-
на;

турбина газовая турбіна газова;
т. **гидравлическая, водяная** тур-
біна гідравлічна, водяна;
т. **горизонтальная** турбіна гори-
зонтальна;
т. **дисковая** турбіна дискова;
т. **компрессорная** турбіна ком-
пресорна;
т. **конденсационная** турбіна кон-
денсаційна;
т. **маломощная** турбіна малопо-
тужна;
т. **мягого пара** турбіна м'ятої
пари;
т. **одно-, двухвальная** турбіна
одно-, двовальна;
т. **одно-, двух-, трёх-, многове-**
нечная турбіна одно-, дво-,
три-, багатовінцева;
т. **одно-, двух-, трёх-, многодис-**
ковая турбіна одно-, дво-,
три-, багатодіскова;
т. **одно-, двух-, трёхкорпусная**
турбіна одно-, дво-, трикор-
пусна;
т. **одно-, двухпоточная** турбіна
одно-, двопотокова;
т. **одно-, двух-, трёх-, многосту-**
пенчатая турбіна одно-, дво-,
три-, багатосхідчата;
т. **одно-, двух-, трёхцилиндровая**
турбіна одно-, дво-, трицилін-
дрова;
т. **осевая, аксиальная** турбіна
осьова, аксіальна;
т., **параллельно включённая** тур-
біна, паралельно включена;
т. **паровая** турбіна парова;
т. **парциальная** турбіна парці-
альна;
т. **подвальная** турбіна підваль-
на;
т. **подключённая** турбіна підклю-
чена;
т. **постоянного горения** турбіна
постійного горіння;
т. **предвключённая** турбіна пе-
редвключена;
т. **предельной мощности** турбіна
граничної потужності;
т. **радиальная** турбіна радіаль-
на;

турбіна реактивна турбіна реактивна;

т. редукторная турбіна редукторна;

т. с промежутчным отбором пара турбіна з проміжним відбором пари;

т. с противодавлением, противо-
давленческая турбіна з протитиском, протитіскова;

т. со ступенями давления турбіна з східцями тиску;

т. со ступенями скорости турбіна з східцями швидкості;

т. стационарная турбіна стаціонарна;

т. судовая турбіна суднової;

т. с ухудшенным вакуумом турбіна з погіршеним вакуумом;

т. теплофикационная турбіна теплофікаційна;

т. тихоходная турбіна тихохідна;

т. транспортная турбіна транспортна.

турбинный турбінний.

турбоагрегат турбоагрегат, -ту.

турбоальтернатор турбоальтернатор, -ра.

турбобур турбобур, -ра.

турбобурение турбобуріння.

турбовинтовой (самолет) турбогвинтовой.

турбовоз турбовоз.

турбовозный турбовозний.

турбовоздуходувка турбоповітродувка;

т. одно-, многоступенчатая турбоповітродувка одно-, багатосхідчаста.

турбогенератор турбогенератор, -ра;

т. одно-, двухвальный турбогенератор одно-, двовальний.

турбогенераторный турбогенераторний.

турбодетандер турбодетандер, -ра.

турбодефекосатуратор турбодефекосатуратор, -ра.

турбодинамо турбодинамо.

турбокомпрессор турбокомпресор, -ра;

турбокомпрессор одно-, двух-, многоступенчатый турбокомпресор одно-, дво-, багатосхідчастий.

турбокомпрессорный турбокомпресорний.

турболокомотив турболокомотів.

турбомашинна турбомашинна.

турбомуфта турбомуфта.

турбоагнетатель турбоагнітач, -ча.

турбоагнетательный турбоагнітний, турбоагнітальний.

турбоаппарат турбоаппарат, -ву.

турбоаппарат турбоаппарат;

т. питательный турбоаппарат живильний.

турбоаппаратный турбоаппаратний.

турбостроение турбостроєння.

турбостроительный турбостроєвний.

турбоустановка турбоустановка.

турбоэксплуатация турбоексплуатація, -ра.

турбоэлектроход турбоелектрохід, -хода.

турбулентность турбулентність, -ности;

т. естественная турбулентність природна;

г. изотропная турбулентність ізотропна;

т. искусственная турбулентність штучна;

т. крупномасштабная турбулентність великомасштабна;

т. мелкомасштабная турбулентність дріномасштабна.

турбулентный турбулентний.

турбулизированный турбулізований.

турбулизация турбулізація.

турбины турбіни, -рил;

т. керамиковые турбіни керамікові.

тушение (кокса, золы) гасіння;

т. мокрое гасіння мокре;

т. сухое гасіння сухе.

тушильный гасильный.

тыловый, тыльный (о поверхности) тилівий.

ТЭЦ, теплоэлектроцентраль ТЕЦ, теплоэлектроцентраль, -лі.

тяга (*движущая сила, деталь*) тяга;

т. **автомобильная** тяга автомо-
бильна;

т. **балансирная** тяга балансир-
на;

т. **вентиляторная** тяга вентиля-
торна;

т. **воздушная** тяга повітряна;

т. **всасывающая, всасывательная**
тяга всмоктувальна, всмокту-
юча;

т. **двойная** тяга подвійна;

т. **дизельная** тяга дизельна;

т. **дымососная** тяга димососна;

т. **естественная** тяга природна;

т. **золотниковая** тяга золотнико-
ва;

т. **искусственная** тяга штучна;

т. **канатная** тяга канатна;

т. **конусная** тяга конусна;

т. **конусно-сифонная** тяга конус-
но-сифонна;

т. **косвенная** тяга непряма, по-
середня;

т. **механическая** тяга механічна;

т. **нагнетательная** тяга нагнітна,
нагнітальна;

т. **обратная** тяга зворотна;

т. **паровая** тяга парова;

т. **паровозная, локомотивная** тя-
га паровозна, локомотивна;

т. **перекрестная** тяга перехресна;

т. **подвесная** тяга підвісна;

т. **полая** тяга порожниста;

т. **пружинная** тяга пружинна;

т. **прямая, непосредственная** тя-
га пряма, безпосередня;

т. **пульсирующая** тяга пульсую-
ча;

т. **регулируемая** тяга регулюва-
на.

т. **сифонная** тяга сифонна;

т. **слабая, малая** тяга малá,
слабká;

тяга соединительная тяга з'єдну-
вальна;

т. **тракторная** тяга тракторна;

т. **уравновешенная** тяга зрівно-
важена;

т. **эксцентрикковая** тяга эксцент-
рикова.

тягач тягáч, -чá.

тяговый тяговий.

тягомёр тягомір, -ра;

т. **дифференциальный** тягомір ди-
ференціальний;

т. **Крелля** тягомір Крелля;

т. **мембранный** тягомір мембран-
ний;

т. **одностекольный** тягомір одно-
скловий;

т. **самозаписывающий, самопи-
шущий** тягомір самописний,
самозаписуючий;

т. **сифонный** тягомір сифонний.

тягонапоромётр тягонапоромётр,

т. **колокольный** тягонапоромётр
дзвоновий;

т. **комбинированный** тягонапоро-
метр комбінований;

т. **поплавковый** тягонапоромётр
поплавковий;

т. **регистрирующий** тягонапоро-
мётр реєструючий.

тягопрерыватель тягопереривник.

тягопрерывательный тягоперерив-
ний.

тягучесть тягучість, -чості.

тягучий (*шлак, битум*) тягучий.

тяжеломол (*тип мельницы*) важ-
комёл.

тяжёлый (*груз, углеводород*) важ-
кий.

тянутый (*о трубе*) тягнений, тяг-
нутий.

тянуший, тяговый (*канат*) тяго-
вий.

у

убавлять, убавить (*подачу газа, пара*) зменшувати, зменшити.

убирающийся (*кессон, лопасть*)
забіраний.

увеличение збільшування, збіль-
шення.

увеличенный (*масштаб, расход*)
збільшений.

увеличительный, увеличивающий (*прибор*) збільшувальний, збільшувачий.

увлажнение зволоження, зволоження;

у. сорбционное зволоження сорбційне.

увлажнённый зволожений.

увлажнитель зволожник;

у. паровой зволожник паровий.

увлажнительный, увлажняющий (*об устройстве*) зволожувальний, зволожувачий.

увлекатель (*смол, масел*) захоплювач.

увлекать(ся), увлечь(ся) (*примеси*) захоплювати(ся), захопити(ся).

увлечение (*масла, воды*) захоплювання, захоплення.

увод (*канала*) відвід, -воду, відведення.

угар 1) *мет.* угар, -ру; 2) (*созданный газами*) чад, -ду.

угарный 1) *мет.* угарний; 2) (*газ*) чадний.

угасание (*огня, колебания*) загасання.

угасающий, затухающий (*о колебаниях*) загасаючий.

углеводород вуглеводень, -дню;

у. алициклический вуглеводень аліциклічний;

у. ароматический вуглеводень ароматичний;

у. высококипящий вуглеводень висококиплячий;

у. высокомолекулярный вуглеводень високомолекулярний;

у. газообразный вуглеводень газоподібний, газуватий;

у. жидкий вуглеводень рідкий;

у. лёгкий вуглеводень легкий;

у. метановый вуглеводень метановий;

у. нефтяной вуглеводень нафтенний;

у. низкокипящий вуглеводень низькокиплячий;

у. парафиновый вуглеводень парафіновий;

углеводород парообразный вуглеводень пароподібний, паруватий;

у. предельный, насыщенный вуглеводень граничний, насичений;

у. сжатый вуглеводень стиснутий, стиснений;

у. сжигаемый вуглеводень зріджуваний, скраплюваний;

у. тяжёлый вуглеводень важкий.

углеводородный вуглеводнівий.

угледержатель вуглетримач, -ча.

угледобывающий (*район, промышленности*) вугледобувний.

угледобыча вуглевидобуток, -тку; (*угледобывание*) вугледобування.

угледробилка вугледробарка.

угледробильный вугледробильний.

углежжение вуглевипалювання;

у. печное вуглевипалювання пічне;

у. күчное вуглевипалювання күпове.

углекислота *хим.* вуглекислота.

углекислотный вуглекислотний.

углекислый (*газ*) вуглекислий.

углемойка вуглемийка.

углемойный, углемоёчный вуглемийний.

угленагружатель вугленавантажувач;

у. ленточный вугленавантажувач стрічковий;

у. транспортёрный вугленавантажувач транспортёрний.

угленагрузательный вугленавантажувальний, вугленавантажний.

угленосный (*пласт*) вугленосний.

углеобогатительный вуглезбагачувальний.

углеобогащение вуглезбагачування, вуглезбагачення.

углеочистительный вуглеочисний.

углеочистка вуглеочистка, вуглеочищення.

углеперегрузка вуглеперевантаження; (*неоконч. процесс — ещё*) вуглеперевантажування.

углеперегру́зочный вуглепереванта́жний, вуглепереванта́жувальний.

углепогру́зка вуглеванта́ження.

углепогру́зочный вуглеванта́жний, вугленаванта́жувальний.

углепогру́зчик вугленаванта́жувач.

углепода́ча вуглепода́ча; (*неоконч. процесс* — *ещё*) вуглеподава́ння;

у. конве́йерная вуглепода́ча конве́йерна;

у. ски́повая вуглепода́ча ски́пова;

у. скре́перная вуглепода́ча скре́перна;

у. элева́торная вуглепода́ча елева́торна;

у. эстака́дная вуглепода́ча естака́дна.

углепода́ющий (*транспортёр*) вуглеподава́льний.

углеподъёмник вуглепідійомник.

углеподъёмный вуглепіднімáльний, вуглепідіймáльний, вуглепідійомний.

углепомо́льный вуглемолóльний.

углепромы́ватель вуглепромивник, -ка.

углепромы́вательный, углепромы́вочный, углепромы́вной вуглепромивний, вуглепромивáльний.

углепромы́вка вуглепромівка; (*неоконч. процесс* — *ещё*) вуглепромивáння.

углепромы́шленность вуглепромисло́вість, -вості.

углеро́д вуглець -цю́;

у. са́жистый вуглець сажістий.

углеро́дный, углеро́дистый (*о топливе, стали*) вуглеце́вий.

углеродосо́держáщий (*компонент*) вуглецевмісний.

углескла́д вуглескла́д, -ду.

углесна́бжа́ющий (*склад*) вуглепостачáльний.

углесна́бже́ние вуглепостачáння.

углесортиро́вка (*аппарат*) вуглесортува́лка; (*неоконч. процесс* — *ещё*) вуглесортува́ння.

углесортиро́вочный вуглесортува́льний.

углетуши́тель вуглегáсник.

углетуши́тельный вуглегáсний.

углехрани́лище вуглесхо́вище.

угли́стый вуглістий.

углово́й 1) *мат.* куто́вий; 2) (*находящийся на углу*) нарі́жний.

углуби́тель (*траншей*) загли́бник.

углубле́ние 1) (*впадина*) загли́блення, загли́бина; 2) (*процесс*) загли́блювання, загли́блення, погли́блювання, погли́блення.

угля́рка (*угольный вагон*) вугля́рка.

уго́л *мат.* ку́т (*род. ку́та*);

у. входно́й ку́т вхі́дний;

у. выступа́ющий, нару́жный (*здания*) рі́г (*род. ро́га*);

у. выходно́й ку́т вихі́дний;

у. естество́нный (*откоса*) ку́т природ́ний;

у. ме́ртвый ку́т ме́ртвий;

у. устано́вочный ку́т устано́вочний.

уголе́к вуглик.

уголко́вый (*о профиле*) кутнико́вый.

уголо́к 1) (*профиль металла*) ку́тник; 2) (*уменьшен. от «угол»*); ку́ток, -тка́;

у. равнобо́кий ку́тник рівнобі́чний, рівнобо́кий.

уго́ль вугі́ль, -гля; *сбир.* вугі́ля;

у. активі́рованный вугі́лля акти́воване;

у. беззо́льный вугі́лля беззо́льне;

у. беспла́менный вугі́лля безпо́лум'яне;

у. битумино́зный вугі́лля бітуміно́зне;

у. бу́рый (Б) вугі́лля бу́ре (Б);

у. волокни́стый вугі́лля волокни́сте;

у. га́зовый (Г) вугі́лля га́зове (Г);

у. грохо́ченный вугі́лля грохо́чене;

у. гу́мусовый вугі́лля гу́мусове;

уголь длиннопламенный (Д) вугілля довгополум'яне (Д);
у. дроблёный вугілля подрібнене;
у. древесный вугілля деревне;
у. жилковатый вугілля жилкувате;
у. жирный вугілля жирне;
у. землистый вугілля землисте;
у. ископаемый вугілля викопне;
у. каменный вугілля кам'яне;
у. коксовый (К) вугілля коксове (К);
у. коксующийся вугілля коксівне;
у. короткопламенный вугілля короткополум'яне;
у. крупный вугілля крупне;
у. кузнечный вугілля ковальське;
у. курной вугілля курне;
у. кулачный, кулак вугілля кулачне, кулак;
у. кусковатый, кусковой вугілля кускове;
у. малозольный вугілля малозольне;
у. марочный вугілля марочне;
у. мелкий вугілля дрібне;
у. мелкозернистый вугілля дрібнозернисте;
у. мелкокусовой вугілля дрібнокускове;
у. минеральный вугілля мінеральне;
у. мытый вугілля мите;
у. некоксующийся вугілля некоксівне;
у. небогащённый вугілля незбагачене;
у. несортированный вугілля несортоване;
у. неспекающийся вугілля неспікливе;
у. окислённый вугілля окислене;
у. орех, орешковый вугілля-горіх, горішкове;
у. паровичный вугілля паровичне;
у. паровичный жирный (ПЖ) вугілля паровичне жирне (ПЖ);

уголь паровичный спекающийся (ПС) вугілля паровичне спікливе (ПС);
у. пламенный вугілля полум'яне;
у. подсушенный вугілля підсушене;
у. полубитуминозный вугілля напівбітумінозне;
у. полужирный вугілля напівжирне;
у. прессованный вугілля пресоване;
у. пылевидный вугілля пиловидне, пилувате;
у. разносортный вугілля різносортне;
у. растительный вугілля рослинне;
у. ретортный вугілля ретортне;
у. рядовой (Р) вугілля рядове (Р);
у. сажистый вугілля сажисте;
у. самовозгорающийся вугілля самозаймисте;
у. сапропелитовый вугілля сапропелітове;
у. слабоспекающийся (СС) вугілля малоспікливе (МС);
у. сернистый вугілля сірчасте;
у. сильноспекающийся вугілля дужеспікливе;
у. сланцеватый вугілля сланцювате;
у. смолистый вугілля смолисте;
у. спекающийся вугілля спікливе;
у. сульфированный вугілля сульфоване;
у. сухой вугілля сухе;
у. тощий (Т) вугілля пісне (П);
у. шлакующий вугілля шлакующе.
угольный (деталь, инструмент) ко-
синець, -нця.
угольный 1) (относящийся к углю) вугільний; 2) (из угля) вугля-
ний.
угольный, угловой кутовый.
угольщик 1) (рабочий) вугляр,
-ра; 2) (о судне) вугільник.
удаление 1) (выбрасывание) ви-

даляння, видалення; 2) (*устра-
нение*) усування, усунення;
3) (*отдаление*) віддаляння, від-
далення.
удалённый видалений; усунутий;
віддалений. *Ср.* удалёние.
удар удар, -ру;
у. боковой удар боковий;
у. воздушный удар повітряний;
у. гидравлический удар гідрав-
лічний;
у. механический удар механіч-
ний;
у. обратный (*пламени*) удар
зворотний;
у. скоростной удар швидкісний;
у. тепловой удар тепловий;
у. упругий удар пружний.
ударнокрестовой (*о мельнице*)
ударнохрестовий.
ударный ударний.
ударник (*деталь*) ударник.
удваивание, удвоение подвоюван-
ня, подвоєння.
удвоенный (*о мощности, силе*) по-
двоєний.
удельный (*вес, теплоёмкость*) пи-
тёмий.
удерживающий, задерживающий
(*рычаг, пружина*) затримуваль-
ний, затримний, затримуючий.
удлинение подовження, здовже-
ння, видовження; (*неоконч. про-
цесс — ещё*) подовжування,
здовжування, видовжування;
у. исчезающее подовження зни-
каюче;
у. остаточное, остающееся по-
довження залишкове;
у. тепловое подовження тепло-
ве;
у. упругое подовження пружне.
удлинённый подовжений, здовже-
ний, видовжений.
удлинитель здовжувач, подовжу-
вач.
удлинительный подовжувальний,
здовжувальний.
удобоаменяемость (*деталей*) зру-
чозамінність, -ності, зручнота-
мінюваність.
удобоаменяемый (*о деталях*)

зручнотамінний, зручнотаміню-
ваний.
удобообтекаемость зручнообтіч-
ність, -ності.
удобообтекаемый (*профиль, кор-
пус*) зручнообтічний.
удобоподвижность зручнорухо-
мість, -ності, легкорухність,
-ності.
удобоподвижный (*о жидкостях*)
зручнорухомий, легкорухний.
узел (*механизма*) вузол, -зла.
узловой (*участок, деталировка*)
вузловий.
узкий (*проход*) вузький.
узоколёйка вузькоколія.
узоколёйный (*путь*) вузькоколі-
йний.
указатель (*уровня*) покажчик;
у. пневматический покажчик
пневматичний;
у. поплавокый покажчик по-
плавковий.
указательный, указывающий (*при-
бор, стрелка*) вказівний, показу-
вальний, покажчиковий.
укатка (*угля*) укатування, ука-
чення;
у. послонная укатування поша-
рове.
укладка, укладывание укладання,
укладення; (*складывание дров*)
складання, складення;
у. надземная укладання надзем-
не;
у. подземная укладання підзем-
не.
укладочный укладальний.
укладчик укладальник.
укладывать(ся), уложить(ся) ук-
ла́дати(ся), укла́сти(ся); (*скла-
дывать*) скла́дати(ся), скла́сти-
(ся).
уклон 1) (*от уровня*) уклон, -ну;
2) (*наклон*) похил, -лу; 3) (*от-
клонение в сторону*) збóчення.
укомплектованный укомплектова-
ний.
укорачивание, укорочение укорó-
чування, укорóчення.
укороченный (*факел*) укорóчений.
укрепление 1) укрі́плювання,

укріплення; 2) (усиление) зміцнювання, зміцнення.
укрепляющий, укрепительный (болт, бандаж) 1) укріплювальний; 2) (усилительный) зміцнювальний.
укрупнение (показателей) збільшування, збільшення, укрупнювання, укрупнення.
укрупнённый (масштаб, показатель) збільшений, укрупнений.
улавливание (масла, смол) уловлювання.
улавливающий, уловительный, улавливательный (аппарат, устройство) уловлювальний.
улавливатель уловлювач.
улетучиваемость (топлива) звірюваність, -ності.
улетучивание звірювання, звірення.
улетучиваться, улетучиться звірюватися, звіритися.
улетучивающийся, летучий (компонент топлива) леткий.
улитка (горелки, вентилятора) завітка,
у. нагнетательная завітка нагнітна, нагнітальна.
улиткообразный завіткóвий, завиткоподібний.
уличный (газопровод) в'уличний.
ультрафиолетовый (об излучении) ультрафіолетовий.
уменьшитель (хода) зменшувач.
уменьшительный зменшувальний.
умформер умформер, -мера;
у. пароструйный умформер пароструйний.
умягчать, умягчить (воду) зм'якшувати, зм'якшити.
умягчение зм'якшення; (неоконч. процесс — ещё) зм'якшування;
у. анионітове зм'якшення аніонітове;
у. катионітове зм'якшення катионітове;
у. пермутитове зм'якшення пермутитове;
у. содоизвестковое зм'якшення содовапняне.
умягчённый (о воде) зм'якшений.

умягчитель зм'якшувач.
умягчительный, умягчающий (реактив) зм'якшувальний.
универсальный (прибор, аппарат) універсальний.
унос (топлива) вінос, -су.
упаренный (раствор) упарений.
упаривание упарювання, упарєння.
упаривать, упарить упарювати, упарити.
уплотнение ущільнення; (неоконч. процесс — ещё) ущільнювання;
у. аксіальне, осеве ущільнення аксіальне, осьове;
у. водяне ущільнення водяне;
у. входне ущільнення входне;
у. гидравлическое ущільнення гідравлічне;
у. графітно-угольне ущільнення графітно-вугільне;
у. ёлочное ущільнення ялинкове;
у. контактне ущільнення контактне;
у. концеве ущільнення кінцеве;
у. лабиринтовое ущільнення лабиринтове;
у. лабиринтово-угольне ущільнення лабиринтово-вугільне;
у. манжетное ущільнення манжетне;
у. межзональное ущільнення міжзонне;
у. набивочное ущільнення набивне;
у. неподвижное ущільнення нерухоме;
у. паронепроницаемое ущільнення паронепроникне;
у. радиальное ущільнення радіальне;
у. резиновое ущільнення гумове, резинове;
у. сальниковое ущільнення сальникове;
у. угольное ущільнення вугільне;
у. эластичное ущільнення еластичне.
уплотнитель ущільнювач;

уплотнитель **компенсирующий**
ущільнювач компенсуючий;
у. лабиринтовый ущільнювач ла-
бірінтовий.

уплотнительный, уплотняющий
(шків, набивка) ущільнюваль-
ний.

упор 1) (действие) упор, -ру;
2) (предмет) упор, -ра.

упорный 1) (упирающийся) упор-
ний; 2) (сопротивляющийся воз-
действию огня, кислоты) трив-
кий.

упорядочение (движения, потока)
упорядковування, упорядкуван-
ня.

упорядоченный (поток) упорядко-
ваний.

управление 1) керування; 2) (об
учреждении) управління.

у. дистанционное керування ди-
станційне;
у. кнопочное керування кнопоч-
не;
у. кулісное керування кулісне;
у. механическое керування ме-
ханічне;
у. рулевое керування рульовé;
у. рычажное керування важіль-
не;
у. электрическое керування елек-
тричне;
у. электронно-ионное керування
електронно-іонне.

управляемость керуваність, -ності.

управляемый (механизм, клапан)
керуваний.

управляющий (прибор, реле) ке-
руючий, керувальний.

упрощение спрощування, спр-
щення.

упрощенный (метод, схема) спр-
щений.

упругий (компенсатор) пружний

упругость пружність, -ності.

уравнение мат. рівняння;
у. критериальное рівняння кри-
теріальне;
у. характеристическое рівняння
характеристичне;
у. термодинамическое рівняння
термодинамічне.

уравнивание зрівнювання.

уравнитель зрівнювач.

уравнительный (змегвик) зрів-
няльний.

уравновешенный (золотник, меха-
низм) зрівноважений.

уравновешивание зрівноважуван-
ня;
у. динамическое зрівноважуван-
ня динамічне;
у. полное зрівноважування пов-
не;
у. статическое зрівноважування
статичне;
у. частичное зрівноважування
часткове.

уравновешивать(ся), уравнивать(ся)
зрівноважувати(ся), зрів-
новажити(ся).

уравновешивающий (груз, каме-
ра) зрівноважувальний.

уран хим. уран, -ну.

урановый урановий.

уровень 1) рівень, -вня; 2) (ва-
терпас) ватерпас;
у. допускаемый рівень допу-
стимий;
у. равновесный рівень рівно-
важний.

уровнемёр рівнемір, -ра;
у. электронный рівнемір елек-
тронний.

ус (выступ) вус;
у. вихревой вус вихровий;

усадка усадка.

усадочный (объём, трещина) уса-
дочний, усадковий.

усеченный мат. зрізаний.

усиление підсилення, посилення;
(неоконч. процесс — ещё) під-
силювання;
у. одно-, двух-, многокаскадное
підсилення одно-, дво-, бага-
токаскадне.

усиливающий, усиленный (бан-
даж, накладка) підсилюваль-
ний.

усилие зусилля;
у. аксиальное, осевое зусилля
аксіальне, осьове;
у. аэродинамическое зусилля
аеродинамічне;

усілие вращающее зусілля обер-
тальне, обертаюче;
у. демпфірующее зусілля демп-
фуюче;
у. изгибающее зусілля згиналь-
не, згинаюче;
у. инерціонное зусілля інерцій-
не;
у. касательное зусілля дотич-
не;
у. окружное зусілля коловé;
у. пусковое зусілля пуско-
вé;
у. радиальное зусілля радіаль-
не;
у. разрывное зусілля розрыв-
нé;
у. растягивающее зусілля роз-
тягальне, розтягаюче;
у. сжимающее зусілля стис-
кальне, стіскуюче;
у. скручивающее зусілля скру-
чувальне, скручуюче;
у. срезающее зусілля зрізу-
вальне, зрізуюче;
у. тормозящее зусілля гальмів-
нé, гальмуюче;
у. тяговое зусілля тяговé.
усилитель підсілювач;
у. гидравлический підсілювач
гідравлічний;
у. магнітний підсілювач маг-
нітний;
у. одно-, двухкаскадный підсі-
лювач одно-, двокаскадний;
у. пневматический підсілювач
пневматичний;
у. струйный підсілювач стру-
мінний;
у. электрический підсілювач
електричний;
у. электронный підсілювач елек-
тронний.
усилительный підсілювальний, під-
сильний.
ускорение прискорення; (*неоконч.*
действие — *ещё*) прискорюван-
ня;
у. корабельное прискорення ко-
ріблосве;
у. касательное прискорення до-
тичне;

ускорение равнодействующее при-
скорення рівнодіюче;
у. угловое прискорення кутовé;
у. центростремительное приско-
рення доцентровé.
ускоритель прискорювач;
у. пусковой прискорювач пуско-
вий.
ускорительный, ускоряющий (*о*
реле) прискорювальний.
условие умова;
у. краевое умова крайовá;
у. нормальное, стандартное умо-
ва нормальна, стандартна;
у. скоростное умова швидкісна.
условия приёмо-сдаточные умови
приймально-здавальні;
у. технические умови технічні.
условный (*проход труб, топливо*)
умовний.
усовершенствование удосконалю-
вання, удосконалення.
усовершенствованный (*прибор,*
оборудование) удосконалений.
успокоитель заспокоювач;
у. счётчатый заспокоювач сітчас-
тий.
успокоительный, успокаивающий
(*демпфер*) заспокоювальний, за-
спокійливий.
усреднение усереднювання, усе-
реднення.
усреднённый (*параметр, величи-*
на) усереднений.
усталостный (*износ, коррозия*)
втёмний.
усталость втома, втёмність, -но-
сті;
у. коррозионная втома коррозій-
на;
у. термическая, тепловая втома
термічна, тепловá.
устанавливать(ся), установить(ся)
1) установлювати(ся), установи-
ти(ся); 2) (*становиться устой-*
чивым) усталювати(ся), устал-
лити(ся).
установившийся (*режим, темпера-*
тура) усталений, ста́лий.
установка установка; (*действие* —
ещё) установлювання, установ-
лення;

установка абсорбційна установка абсорбційна;

у. абсорбційно-диффузійна установка абсорбційно-дифузійна;

у. агломераційна установка агломераційна;

у. адсорбційна установка адсорбційна;

у. бензиноочистительная установка бензиноочистительная;

у. бойлерная установка бойлерная;

у. брикетная установка брикетная;

у. вакуумная установка вакуумная;

у. вакуум-охладительная установка вакуум-охладительная;

у. водоочистительная установка водоочистительная;

у. водоподогревательная установка водоподогревательная;

у. воздухоподводящая установка воздухоподводящая;

у. выпарная установка выпарная;

у. высокомеханизированная установка высокомеханизированная;

у. газоболдерная установка газоболдерная;

у. газобаллонная установка газобаллонная;

у. газосасывающая установка газосасывающая;

у. газогенераторная установка газогенераторная;

у. газолиновая установка газолиновая;

у. газопаротурбинная установка газопаротурбинная;

у. газотурбинная установка газотурбинная;

у. г. замкнутая установка газотурбинная замкнута;

у. газотурбинная одно-, двух-, многовальная установка газотурбинная одно-, дво-, багатовальная;

у. газотурбинная полужамкнутая

установка газотурбинная напівзамкнута;

установка газоулавливающая установка газоуловлювальна;

у. гидравлическая установка гидравлічна;

у. дизельная установка дизельная;

у. дизельгенераторная установка дизельгенераторная;

у. дизелькомпрессорная установка дизелькомпресорна;

у. дизельнасосная установка дизельнасосна;

у. дистиляционная установка дистиляційна;

у. дробильная установка дробильна;

у. дробильноделительная установка дробильноділільна;

у. дрессельно-увлажнительная установка дрессельно-зволжувальна;

у. душевая установка душова;

у. испарительная установка випарна;

у. каскадная установка каскадна;

у. коксовая установка коксова;

у. компрессионная установка компресійна;

у. конденсатосборная установка конденсатозбірна;

у. котельная установка котельна;

у. локомобильная установка локомобільна;

у. локомотивная установка локомотівна;

у. магнитно-импульсная установка магнітно-імпульсна;

у. маслонапорная установка маслонапірна;

у. маслонасосная установка маслонасосна;

у. мельничная установка млинова;

у. механизированная установка механізована;

у. мусоросжигательная установка сміттєпальна;

установка наземная установка наземна;

у. насосная установка насосна;

у. обеспыливающая установка знепилювальна, обеспылювальна;

у. обессоливающая установка обезсолювальна;

у. обесфенбляющая установка знефенблювальна;

у. обжигательная установка випалювальна, випальна;

у. обогагительная установка збагачувальна;

у. одно-, двухступенчатая установка одно-, двохсхідча́ста;

у. одоризационная установка одоризаційна;

у. осветительная установка освітлювальна;

у. отопительная установка опалювальна;

у. очистительная, очистная установка очісна́, очищувальна;

у. паровая установка парова́;

у. парогенераторная установка парогенераторна;

у. паромашинная установка паромашинна;

у. пароперегревательная установка пароперегрівна́, пароперегрівальна;

у. паропреобразовательная установка пароперетворювальна, пароперетвірна;

у. паросиловая установка паросилова́;

у. паротурбинная установка паротурбінна;

у. парожеткторная установка парожеткторна;

у. перегонная установка перегінна;

у. передвижная установка пересувна́;

у. питательная установка живильна́;

у. погружочная установка наванта́жувальна, ванта́жна;

установка подземная установка підземна́;

у. противоточная установка протитокова́;

у. прямоточная установка прямотокова́;

у. регулирующая установка регулюю́ча, регулюва́льна;

у. регуляторная установка регуля́торна;

у. шкафная (регуляторная) установка шафова́;

у. редукионно-увлажнительная (РОУ) установка редукионно-зволбжувальна (РЗУ);

у. ректификационная установка ректифікаційна́;

у. ртутно-водяная установка ртутно-водяна́;

у. сварочная установка зварювальна́;

у. сверхмощная установка надпотужна́;

у. силовая установка силова́;

у. сифонная установка сифо́нна;

у. смолоулавливающая установка смолловблвлювальна́;

у. стабилизационная установка стабілізаційна́;

у. сульфитная установка сульфітна́;

у. сушильная установка сушильна́;

у. теплонасосная установка теплонасосна́;

у. теплосилова́я установка теплосилова́;

у. теплоподготовительная установка теплопідготбвча́;

у. теплофикационная установка теплофікаційна́;

у. термохимическая установка термохімічна́;

у. топливopодготбвтельная установка паливopідготбвча́;

у. турбинная установка турбінна́;

у. углемобльная установка вуглемобльна́;

у. флотационная установка фло-таційна́;

установка хлораторная установка
хлораторна;

у. **холодильная установка** хо-
лодильна;

у. **эжектионная установка** ежек-
ційна;

у. **электросварочная установка**
електрозварювальна;

у. **энергетическая установка** енер-
гетична.

установленный (квт, мощность)
установлений.

установочный (болт, кулак) уста-
новочний.

установщик установник.

устойчивость стійкість, -кості;

у. **антикоррозионная** стійкість
антикорозійна, протикорозій-
на;

у. **гидравлическая** стійкість гі-
дравлічна;

у. **термодинамическая** стійкість
термодинамічна.

устойчивый 1) стійкий; 2) (по-
стоянный) сталый.

устоявшийся, отстоявшийся (рас-
твор, вода) устояний, відстоя-
ний.

устраняемый (дефект, жесткость)
усувний.

устройство 1) (оборудование) об-
ладнання; 2) (строение кон-
струкции) будова; 3) (процесс)
обладнування;

у. **анероидное** будова анероїд-
на;

у. **барботажное** обладнання бар-
ботажне;

у. **блокировочное** обладнання
блокувальне;

у. **бойлерное** обладнання бой-
лерне;

у. **брызгально-оросительное** об-
ладнання брізкально-зрошу-
вальне;

у. **валоповеротное** обладнання
валоповертальне;

у. **вентильное** будова вентиля-
на;

у. **внутрибарабанное** обладнання
внутрішньобарабанне;

устройство водозаборное облад-
нання водозабірне;

у. **водоохлаждающее** обладнан-
ня водоохолоднє;

у. **водоподготовительное** облад-
нання водопідготівче;

у. **водораспределительное** облад-
нання водорозподільне;

у. **воздухораспределительное** об-
ладнання повітророзподільне;

у. **выдувное** обладнання выдув-
нє;

у. **газогорелочное** обладнання
газопальникове;

у. **газозаборное** обладнання га-
зозабірне;

у. **газоочистительное** обладнан-
ня газоочиснє;

у. **грузовое** обладнання вантаж-
не;

у. **двересъемное** обладнання две-
резнімальне;

у. **двух-, трёхпозиционное** об-
ладнання дво-, трипозиційне;

у. **декомпрессионное** обладнан-
ня декомпресійне;

у. **демпфирующее** обладнання
демпфуюче;

у. **дозировочное** обладнання до-
зувальне;

у. **дренажное** обладнання дре-
нажне;

у. **дутьевое** обладнання дуттьо-
вє;

у. **завалочное, загрузочное** об-
ладнання завантажне;

у. **задающее** обладнання зада-
вальне;

у. **задерживающее** обладнання
затримнє, затримувальне;

у. **зажигательное** обладнання
запальне;

у. **запёрно-пусковое** обладнан-
ня запірно-пусковє;

у. **засыпное** обладнання засип-
нє;

у. **защитное** обладнання захис-
нє;

у. **золосмывное** обладнання зо-
лозмивнє;

у. **золотниковое** обладнання зо-
лотникове;

устройство золоуловительное обладнання золоуловне, золоуловлювальне;

у. изодрёмное обладнання ізодрёмне;

у. исполнительное обладнання виконавче;

у. колошниковое обладнання колошникове;

у. командно-усилительное обладнання командно-підсилювальне;

у. конденсационное обладнання конденсаційне;

у. корректирующее обладнання коректуюче;

у. мембранное обладнання мембранне;

у. мембранно-пружинное обладнання мембранно-пружинне;

у. направляющее обладнання напрямне;

у. натяжное обладнання натяжне;

у. обесграфичивающее обладнання знеграфічувальне;

у. обеспыливающее обладнання обезпилювальне;

у. огнепреградительное обладнання вогнеперегородне;

у. останочное обладнання зупиняльне;

у. отключающее, отключительное обладнання відключальне, вимикальне;

у. охлаждающее обладнання охолодне, охолоджувальне;

у. паротбойное обладнання паровідбійне;

у. перемешивающее обладнання перемішувальне;

у. пневматическое обладнання пневматичне;

у. подающее обладнання подавальне;

у. поршневое обладнання поршневе;

у. предохранительное обладнання запобіжне;

у. приводное обладнання приводне;

у. приёмно-разгрузочное облад-

нання приймально-розвантажувальне;

устройство пробоотборочное обладнання пробовідбиральне;

у. промывочное обладнання промивне;

у. пружинное обладнання пружинне;

у. пусковое обладнання пускове;

у. пылеприготовительное обладнання пилоготувальне;

у. разгрузочное обладнання розвантажувальне;

у. распределительное обладнання розподільне;

у. растопочное обладнання розпалювальне;

у. реверсивное обладнання реверсивне;

у. регулирующее обладнання регулююче;

у. рёжущее обладнання різальне;

у. сборочное обладнання складальне;

у. сильфонное обладнання сильфонне;

у. скребковое обладнання скребкове;

у. следящее обладнання слідкуюче;

у. смазочное обладнання мастильне;

у. смесительное обладнання змішувальне;

у. стабилизирующее обладнання стабілізуюче;

у. сушильное обладнання сушильне;

у. термопредохранительное обладнання термозапобіжне;

у. термостатическое обладнання термостатичне;

у. фонтанирующее, фонтанное обладнання фонтанувальне, фонтанне, фонтануюче;

у. холодильное обладнання холодильне;

у. храповое обладнання храпове;

у. шлакоприёмное обладнання шлакоприймальне;

устройство экранирующее облад-
нання экранувальне.

уступ уступ, -пу.

уступчатый (о кладке) уступчас-
тий.

устье 1) (сопла, трубопровода)
у́стя; 2) (только печи) чéлюсті,
-стів.

усушка (топлива) усúшка.

утепление утёпления; (неоконч.
процесс — ещё) утёплювання.

утеплитель утёплювач.

утеплительный утёплювальний.

утёчка (газа, пара) вітік, -току;
(процесс) витікання.

утилизация (тепла, пара) утилі-
зація.

утилизировать утилізувати.

утка (изгиб газопровода) кáчка.

утолщение (утолщённое место)
стóвщення, потóвщення; (не-
оконч. процесс — ещё) стóвшу-
вання, потóвшування.

утолщённый (слой, изоляция)
стóвшений, потóвшений.

утонение, утончение (место) стóн-
шення, потóншення; (неоконч.
процесс — ещё) стóншування,
потóншування.

утонённый, утончённый стóнше-
ний, потóншений.

утоняющийся (слой) стóншува-
ний.

утопленный (палец, монтаж) утóп-
лений.

утопка (отверстие) утóпка.

утоплять, утопить (болт, голов-
ку) утóплювати, утóпити.

утюг утюг;

у. газовой утюг газовой.

утяжеление (деталей) обва́жню-
вання, обва́ження.

утяжелённый (маховик) обва́жне-
ний.

у́хо (станины, подшипника) вúхо.

уход 1) (присмотр) догляд, -ду
(за чим), доглядання (чого);
2) (отход поршня) відхід, -хо-
ду.

ухудшение 1) (состояние) погір-
шення; 2) (процесс) погірше-
ння; (неоконч. — ещё) погіршу-
вання.

ухúдшенный (вакуум) погірше-
ний.

уча́сток (сети) ділянка;

у. замыкающий (в отоплении)
ділянка замикаюча;

у. короткозамыкающий ділянка
короткозамикаюча;

у. прямолинейный ділянка пря-
молинійна;

у. регулируемый ділянка регу-
льована;

у. самокомпенсирующийся ділянка
самокомпенсована;

у. тупиковый ділянка тупикова.

учёт (газа, пара) облік, -ку.

учётно-фиксирующий (прибор) об-
ліково-фіксу́ющий.

учётный обліковий.

уширение, расширение розширен-
ня, поширення; (неоконч. про-
цесс — ещё) розширювання, по-
ширювання;

у. Т-образное розширения Т-по-
дібне.

уширенный, расширенный (канал,
сопло) розширений, поширений.

уширительный (болт) розширю-
вальний, розширний.

ушко вúшко;

у. разрезное вúшко розрізне.

Ф

фа́брика фабрика;

ф. брикётная фабрика брикётна;

ф. обогатительная фабрика зба-
гачувальна;

фа́брика торфобрикётная фабрика
торфобрикётна;

ф. углебрикётная фабрика ву-
глебрикётна;

фа́брика углеобогатітельна́я фаб-
рика вуглезбага́чувальна́.

фабри́чно-заводско́й (о ста́нции)
фабри́чно-заводський.

фабри́чный фабри́чний.

фа́за фа́за;

ф. га́зовая фа́за га́зова;

ф. диспе́рсная фа́за диспе́рсна;

ф. жи́дкая фа́за ри́дка;

ф. паро́вая фа́за паро́ва;

ф. расще́пленная фа́за розще́п-
лена́;

ф. термо́динамическая фа́за тер-
модина́мічна.

фа́зный фа́зный.

фазо́индикато́р фазо́індикато́р,
-ра.

фа́кел фа́кел;

ф. диффу́зионный фа́кел дифу-
зі́йний;

ф. зонтоо́бразный фа́кел зонто-
поді́бний;

ф. ламина́рный фа́кел ламина́р-
ний;

ф. свя́тящийся фа́кел сві́тний;

ф. турбуле́нтный фа́кел турбу-
ле́нтний.

фа́кельный фа́кельний.

фа́ктор фа́ктор, -ра;

ф. га́зовый фа́ктор га́зовий;

ф. структу́рный фа́ктор струк-
ту́рний;

ф. терми́ческий фа́ктор терми́ч-
ний.

фа́льц фа́льц.

фа́ртук (в топке) фарту́х, -ха́.

фа́ртучный фартухо́вий.

фарфо́ровый (о прокладке) фар-
фо́ровий.

фа́ска фа́ска.

фасо́нный (кирпич, железо) фа-
со́нный.

фе́нбл фе́нбл, -лу.

фено́локето́н фено́локето́н, -ну.

фено́локсло́та фено́локсло́та.

фено́лспі́рт фено́лспі́рт, -ту.

фено́лсульфо́кисло́та фено́лсуль-
фо́кисло́та.

фе́нольный фе́нольный.

фе́ноля́т фе́ноля́т, -ту.

фе́рма стр. фе́рма;

ф. мосто́вая фе́рма мосто́ва́;

фе́рма кра́новая фе́рма кра́нова.
феррома́рганец ферома́рганец,
-нцю́;

ф. кремни́стый ферома́рганец
кремени́стый.

ферросили́ций феросили́цій, -цію.

ферроспла́в фероспла́в, -ву.

ферротита́н феротита́н, -ну.

феррохро́м ферохро́м, -му.

ферроциа́ни́д фероциа́ни́д, -ду.

фесто́н фесто́н.

фесто́нирование фесто́нува́ння.

фесто́нированный (экра́н) фесто-
но́ваний.

фесто́нный фесто́нный.

фетр (для филь́тра) фетр, -ру.

фи́бровый (о прокладке) фи́бро-
вий.

фи́гурный (кулачок, поверхность)
фігу́рний.

фи́дерный (о ста́нции) фи́дер-
ний.

физи́ческий (процесс, атмосфера)
фізі́чний.

фикса́тор фикса́тор, -ра.

фиксиро́вание фикса́ва́ння.

фикси́рующий (винт) фикса́ющий.

фикти́вный (о нагрузке) фикти́в-
ний.

фи́льтр фи́льтр, -ра;

ф. анио́нитовый фи́льтр анио́ні-
товый;

ф. бума́жный фи́льтр паперо́-
вий;

ф. бума́зёйный фи́льтр бума́зёй-
вий;

ф. ва́куумный фи́льтр ва́куум-
ний;

ф. ва́тный фи́льтр ва́тний;

ф. висци́новый фи́льтр вісці́но-
вий;

ф. водяно́й фи́льтр водя́ний;

ф. возду́шный фи́льтр повітря́-
ний;

ф. войло́чный фи́льтр повстя́-
ний;

ф. га́зовый фи́льтр га́зовий;

ф. гармо́никовый фи́льтр гармо́-
ніковий;

ф. глауко́нитовый фи́льтр гла-
уко́нітовий;

фільтр гравитаціонний фільтр гравітаційний;
ф. грязевой фільтр грязьовий;
ф. губчатый фільтр губчастий;
ф. двухпоточный фільтр двопо-
 токовий;
ф. зернистый фільтр зернистий;
ф. катионитовый фільтр катіоні-
 товий;
ф. коксовый фільтр коксовий;
ф. масляный фільтр масляний;
ф. матерчатый фільтр матер'я-
 ний;
ф. мешочный фільтр мішковий;
ф. наполнительный фільтр на-
 повнювальний;
ф. напорный фільтр напірний;
ф. одно-, двухсечотный фільтр
 одно-, двосітковий;
ф. ослабляющий фільтр ослаб-
 ляльний;
ф. пароочистительный фільтр
 пароочісний;
ф. пермтитовый фільтр перму-
 титовий;
ф. песочный фільтр пісковий;
ф. подвижной фільтр рухомий;
ф. пыльный, пылевой фільтр пи-
 ловий;
ф. рукавный фільтр рукавний;
ф. сетчатый фільтр сітчастий;
ф. смачиваемый фільтр змочу-
 ваний;
ф. суконный фільтр сукняний;
ф. сумчатый фільтр сумчастий;
ф. сухой фільтр сухий;
ф. тканевый фільтр тканин-
 ний;
ф. топливный фільтр паливний;
ф. торфяной фільтр торфобий;
ф. фарфоровый фільтр фарфо-
 ровий;
ф. щелевой фільтр щілинний;
ф. электрический, электрофильтр
 фільтр електричний, електро-
 фільтр;
ф. электростатический фільтр
 електростатичний;
ф. ячеёковый фільтр чарунко-
 вий.
фільтр-осветлитель фільтр-прояс-
 нювач.

фільтр-очиститель фільтр-очіс-
 ник.
фильтрат фільтрат, -ту.
фильтрационный фільтраційний.
фильтрация фільтрація.
фильтровочный, фильгровальный,
фильтрующий (слои, насадка)
 фільтрувальний, фільтруючий.
фильтрованный фільтрований.
фильтровать фільтрувати.
фильтпресс фільтпрес;
ф. рамный фільтпрес рамний.
фильтрующий см. фильгровочный.
финиметр фініметр, -ра.
фитиль (в маслѐнке) гніт (род.
 гнотá);
ф. всасывающий гніт всмокту-
 вальний;
ф. керамический гніт кераміч-
 ний.
фитильный (о маслѐнке, смазке)
 гнотовий.
фитинг фітинг;
ф. резьбовой фітинг нарізний;
ф. соединительный фітинг з'єд-
 нувальний;
ф. фасонный фітинг фасонний.
фланец фланець, -нця;
ф. вращающийся фланець обер-
 товий;
ф. глухой фланець глухий;
ф. литой фланець литий;
ф. наварной фланець наварний;
ф. нажимной фланець натиск-
 ний;
ф. отбортованный фланець від-
 бортований;
ф. приварной фланець привар-
 ний;
ф. привинченный фланець при-
 гвинчений;
ф. промежуточный фланець про-
 міжний;
ф. соединительный фланець з'єд-
 нувальний;
ф. составчатый фланець сугло-
 бистий.
фланцевание (труб) фланцювання.
фланцевать фланцювати.
фланцевый (о соединении) флан-
 цевий.
флѐгма хим. флєгма.

флотация флотация.
флотационный флотацийний.
флуометр флуометр, -ра;
ф. контактный флуометр кон-
тактний.
флуометрический флуометричний.
флюидизированный (слоў) флю-
идизований.
флюс флюс, -су;
ф. известковый флюс вапня-
ний;
ф. сварочный флюс зварюваль-
ний.
фонарь ліхтар, -ря;
ф. вентиляционный ліхтар вен-
тиляційний;
ф. незадуваемый ліхтар незаду-
ваний.
фонтан фонтан;
ф. газовый фонтан газований;
ф. нефтяной фонтан нафтовий.
фонтанирование фонтанування.
фонтанировать фонтанувати.
фонтанирующий (охладитель)
фонтанувальний, фонтануючий.
фонтанный фонтанный.
форкамера, аванкамера, предкаме-
ра форкамера, аванкамера, пе-
редкамера.
форкамерный, аванкамерный, пред-
камерный (двигатель) форка-
мерний, аванкамерний, передка-
мерний.
форконденсатор форконденсатор,
-ра.
форма форма;
ф. V-образная форма V-подібна;
ф. Г-образная форма Г-подібна;
ф. грушевидная форма грушо-
видна;
ф. каплеобразная форма крап-
леподібна;
ф. литейная форма ливарна;
ф. обтекаемая форма обтічна;
ф. овальная, оваловидная форма
овальна, овалоподібна;
ф. Ω-образная (компенсатора)
форма Ω-подібна;
ф. П-образная (компенсатора)
форма П-подібна.
формованный формований.
формовать формувати.

формовка 1) (действие) форму-
вання, формовка;
ф. машинная формування ма-
шинне;
ф. опочная формування опочкове;
ф. ручная формування ручне;
ф. шаблонная формування шаб-
лонне.
формовочная суц. формовочна,
-ноі.
формовочный формувальний.
формула формула;
ф. расчётная формула розра-
хункова;
ф. структурная формула струк-
турна;
ф. эмпирическая формула емпі-
рична.
форсажный (о камере) форсаж-
ний.
форсирование форсування.
форсированный форсований.
форсировать форсувати.
форсунка форсунка;
ф. безпаровая форсунка безпа-
рова;
ф. бесшумная форсунка безшум-
на;
ф. воздушная форсунка повітря-
на;
ф. закрытая форсунка закрита;
ф. механическая форсунка меха-
нічна;
ф. отбйная форсунка відбійна;
ф. открытая форсунка відкрита;
ф. паровая форсунка парова;
ф. паронептяная форсунка па-
роннафтова;
ф. пароструйная форсунка па-
рострумінна;
ф. периферическая, периферий-
ная форсунка периферійна;
ф. пневматическая форсунка
пневматична;
ф. пусковая форсунка пускова;
ф. распыливающая, распыли-
тельная форсунка розпилю-
вальна;
ф. топливная форсунка паливна;
ф. центробежная форсунка від-
центрова;
ф. щелевая форсунка щілинна.

форсуночный форсуноковый.
форсу́щик форсу́нник.
форшальттурбина, турбина пред-
включённая форшальттурбина,
турбина передвключена.
фосфат фосфат, -ту.
фосфатирование (воды) фосфату-
вання.
фосфатировать фосфатувати.
фотометрический (способ) фото-
метричний.
фотоэлемент фотоелемєнт.
фракционирование фракціонуван-
ня.
фракционирующий (аппарат)
фракціонувальний, фракціону-
чий.
фракционный (о колонне) фрак-
ційний.
фракция фракція;
ф. летучая фракция летка;
ф. пусковая фракция пускова.
фрезер фрезер, -зера.
фрезерный фрезерний.
фрезерованный (о лопатке) фрезе-
рований.
фрезторф, фрезёрный торф фрез-
торф, -фу, фрезерный торф.
фреон фреон, -ну.
фреоновый фреоновий.
фригория фригорія.
фрикцион фрикціон.
фрикционный (о передаче) фрик-
ційний.
фронт фронт, -ту;
ф. крутой (пламєчи) фронт кру-
тий.
фронтальный фронтальний.
фронтальный (экран) фронтовий.
фронтон фронтон, -ну.
фундамент фундамент, -ту;
ф. бетонный фундамент бетон-
ный;
ф. бутовый фундамент бутовый;
ф. кирпичный фундамент цегля-
ный.
фундаментный фундаментний.
фуникулёр фуникулєр, -ра.
фуникулёрный (о топливоподаче)
фуникулєрний.
функциональный (о зависимости)
функціональний.

функция функція;
ф. газодинамическая функція
газодинамічна.
фурма мет. фурма;
ф. водоохлаждаемая фурма во-
доохолоджувана;
ф. воздухоподводящая фурма по-
вітродівідна;
ф. воздушная фурма повітря-
на;
ф. выдвижная фурма висувна;
ф. многоканальная фурма бага-
токанальна;
ф. охлаждаемая фурма охолод-
жувана;
ф. периферийная, перифериче-
ская фурма периферійна;
ф. шелевидная фурма щілинопо-
дібна, щілінна.
фурменный фурменный.
фус фус, -су.
фусовый фусовий.
фусоотделитель фусовіддільник.
фусоотделительный фусовідділь-
ний.
фусоспускной фусоспускний.
футерованный (корпус, обечайка)
футерованный.
футеровать(ся) футерувати(ся).
футеровка футеровка; (процесс)
футерування;
ф. динасовая футеровка дінасо-
ва;
ф. кирпичная футеровка цегля-
на;
ф. набивная футеровка набив-
на;
ф. огнеупорная футеровка вогне-
тривка;
ф. шамотная футеровка шамот-
на.
футеровочный футерувальний, фу-
теровочный.
футляр футляр, -ра;
ф. стальной футляр стальной;
ф. створчатый (изоляции) фут-
ляр стулковий;
футляризация (газопроводов) фут-
ляризація.
футлярный футлярний.
футорка футорка;
ф. печная футорка пічна.

Х

хайло́ (*устье печи*) чѣлюсті, -тів.
характеристика характеристика;

х. амплітудно-фа́зовая характеристика амплітудно-фа́зова;

х. аэродинамі́ческая характеристика аеродинамічна;

х. безразме́рная характеристика безрозмірна;

х. весо́вая характеристика вагова́;

х. вні́шняя (*двигателя*) характеристика зовнішня;

х. вну́тріння характеристика вну́тріння;

х. габари́тная характеристика габари́тна;

х. газодинамі́ческая характеристика газодинамічна;

х. гидродинамі́ческая характеристика гідродинамічна;

х. детонаціо́нная характеристика детонаці́йна;

х. зерно́вая (*топлива*) характеристика зерно́ва;

х. логари́фмі́ческая характеристика логари́фмічна;

х. нагру́зочная характеристика наванта́жувальна;

х. обезлі́ченная характеристика знеособле́на;

х. обо́бще́нная характеристика узага́льнена;

х. оборо́тная (*двигателя*) характеристика оберго́ва;

х. парабо́лическая характеристика парабо́лічна;

х. помо́льная характеристика мо́лільна;

х. прямолине́йная характеристика прямоли́нійна;

х. разго́нная характеристика розгі́нна;

х. расхо́дная характеристика ві́тратна;

х. реакцио́нная характеристика реакці́йна;

х. регуліро́вочная характеристика регулюва́льна;

характеристика сверхзвуко́вая характеристика надзвуко́ва;

х. скоро́стная́ характеристика швидкісна;

х. статисти́ческая характеристика статисти́чна;

х. сто́ймостьная характеристика ва́ртісна;

х. тепло́вая характеристика тепло́ва;

х. теплотехні́ческая характеристика теплотехні́чна;

х. техніко-економі́ческая характеристика техніко-економі́чна;

х. тормо́зная характеристика гальмо́ва;

х. фа́зочасто́тная характеристика фа́зочасто́тна.

характеристический (*показатель*) характеристичний.

хвост (*рычага, клапана*) хвіст (*род. хвоста́*);

х. ла́сточкин (*крепление*) хвіст ла́стівчин;

х. Т-обра́зный хвіст Т-поді́бний.

хвостові́к (*вала*) хвостові́к, -ка.

хвостово́й (*о креплении, поверхности*) хвостови́й.

химводоочи́стка, **химическая водоочи́стка** хімводоочи́стка, хімі́чна водоочи́стка.

химиза́ция хіміза́ція.

хімі́к хімі́к.

хімі́ко-термі́ческий хімі́ко-термі́чний.

химический хімі́чний.

химически́ свя́занный хімі́чно зв'язаний.

химически́ сто́йкий хімі́чно стійкий.

химлабора́тория, **химическая лабора́тория** хімлабора́торія, хімі́чна лабора́торія.

химочи́щенный, **химически́ очи́щенный** (*о воде*) хімо́чищений, хімі́чно очи́щений.

хладноло́мкий холоднола́мкий.

хладноло́мкость холоднола́мкість, -кості.

хладоагэнт холодоагэнт.
хладоносьитель холодоносьій, -сьіа.
хладостойкий. холодостійкий.
хладостойкость холодостійкість,
-кості.
хладотэхника холодогётэхніка.
хладотехніческий холодогётэхніч-
ний.
хлопок (газа) хлопók, -пкá.
хлопчатобумажный (канат, обтир-
ка) бавóвняний.
хлор хлор, -ру.
хлоратор хлоратор, -ра.
хлораторный хлораторний.
хлоренил хлореніл, -лу.
хлорениловый хлореніловий.
хлорирование хлорувáння.
хлорированный (о воде) хлорóва-
ний.
хлористый хлористий.
хлоркальциевый (прибор, трубка)
хлоркáльціевий.
хлоропрén хлоропрén, -ну.
хлоропроизводные хлоропохідні,
-ніх.
ход хід (род. хóду);
х. бесшумный хід безшумний;
х. быстрый хід швидкий;
х. всасывающий хід всмокту-
вальний;
х. вытáлкивающий хід виштóв-
хувальний;
х. двойной хід подвійний;
х. дымовой хід димовий;
х. задний хід задній;
х. нагнетательный хід нагні-
тальний, нагнітний;
х. обратный хід зворотний;
х. одинарный хід одинарний;
х. односторонний хід однобiч-
ний;
х. передний хід передній;
х. плавный хід плавний;
х. полный хід повний;
х. приведенный хід звéдений;
х. прямой хід прямий;
х. равномерный хід рівномiр-
ний;
х. свободный хід вільний;
х. тихий хід тихий;
х. форсированный хід форсóва-
ний;

ход холостой хід холостій.
ходовой (винт, размер) ходовой.
ходоуменьшитель ходозмéншувач.
ходоуменьшительный ходозмéншу-
вальний.
хозяйственный 1) господáрский;
2) (об организации — ещё) го-
сподáрчий.
хозяйство господáрство;
х. водное господáрство водне;
х. газовое господáрство гáзове;
х. мазутное господáрство мазут-
не;
х. масляное господáрство мáсля-
не, мастільне;
х. паровое господáрство паро-
ве;
х. тепловое господáрство тепло-
ве;
х. топливное господáрство пá-
ливне;
х. угольное господáрство вугіль-
не;
х. энергетическое господáрство
енергетичне.
холод хóлод, -ду;
х. естественный хóлод природ-
ний;
х. искусственный хóлод штуч-
ний.
холодильник холодильник;
х. абсорбционный холодильник
абсорбційний;
х. аммиачный холодильник ами-
ачний;
х. башенный холодильник баш-
товый;
х. бытовой, домашний холоди́ль-
ник побутовий;
х. вакуумный холодильник ваку-
умний;
х. воздушно-водяной холоди́ль-
ник повітряно-водяний;
х. газовый холоди́льник гáзов-
вий;
х. дегазационный холоди́льник
дегазаци́йний;
х. змеевиковый холоди́льник
змійовиковий;
х. испарительный холоди́льник
випарний;

холодильник канальный холодильник канальный;
 х. кислотный холодильник кислотный;
 х. масляный холодильник масляный, масляный;
 х. оросительный холодильник орошувальний;
 х. поверхностный холодильник поверхневий;
 х. промежуточный холодильник проміжний;
 х. противоточный холодильник протітковий;
 х. проточный холодильник протічковий;
 х. смешивающий холодильник змішувальний;
 х. спиральный холодильник спіральний;
 х. трубчатый холодильник трубчастий;
 х. электрический холодильник електричний.
 холодильный холодильний.
 холоднокатанный холоднокатаний.
 холодноотянутый холодноотягнутий, холодноотягнений.
 холодный холодний.
 холодопотеря холодовтра́та.
 холодопроизводительность холодовидатність, -ності;
 х. объёмная холодовидатність об'ємна.
 холодостойкий холодостійкий.
 холодостойкость холодостійкість, -кості.
 холостой (ход, шкив) холостий.
 хомут хомут, -та;
 х. грузовой хомут вантажний;
 х. зажимной хомут затискний;
 х. откидной хомут відкидний;
 х. рессорный хомут ресорний;
 х. стяжной хомут стяжний;

хомут эксцентриковый хомут ексцентриковий.
 хомутный (зажим) хомутний, хомутівий.
 хорда хорда;
 х. аэродинамическая хорда аеродинамічна;
 х. криволинейная хорда криволінійна;
 х. прямолинейная хорда прямолінійна.
 хордовый (о насадке) хордовый.
 хранение (топлива, материалов) зберігання.
 хранилище сховище;
 х. надземное сховище надземне;
 х. подземное сховище підземне.
 храповик храповик, -ка.
 храповой, храповичный храповий.
 хромовольфрамовый хромовольфрамовий.
 хромомгнетит хромомгнетит, -ту.
 хромомолибденовый хромомолібденовий.
 хромоникелевый хромонікелевий.
 хронометр хронометр, -ра.
 хронометраж хронометраж, -жү.
 хронометрирование хронометрування.
 хронометрический хронометричний.
 хрупкий (крошащийся) крихкий; (ломкий) ламкий.
 хрупкость (металла, керамики) крихкість, -кості; ламкість, -кості;
 х. каустическая крихкість каустична;
 х. отпускная крихкість відпускна;
 х. тепловая крихкість теплова;
 х. щелочная крихкість лужна.

Ц

цапка цапка;
 ц. накидная цапка накидна.
 цапковый (кран) цапковий.
 ца́пфа ца́пфа;

ца́пфа вклепанная ца́пфа вклепана;
 ц. гребенчатая ца́пфа гребінчаста;
 ц. кривошипная ца́пфа кривошипна;

ца́пфа по́лая ца́пфа поро́жниста;
ц. пово́ротная ца́пфа пово́рот-
на;
ц. сплoшная ца́пфа суцільна;
ц. тру́бчатая ца́пфа трубча́ста;
ц. ча́шечная ца́пфа ча́шкова;
ц. шарни́рная ца́пфа шарни́рна;
ц. шарова́я ца́пфа ку́льова.
ца́пфовый, ца́пфенный ца́пфовый.
ца́рапина (на стенке цилиндра)
дря́пина, подря́пина;
ц. глyбо́кая дря́пина глyбо́ка;
ц. ме́лкая дря́пина ме́лка.
ца́рга ца́рга.
цветно́й (металл) ко́льоровый.
це́вочный (о заце́плении) цівко-
вий.
це́лoстность (изоляции) цілість,
-лoсті, цілісність, -ності.
цельнока́мерный суцільнока́мерний.
цельноко́ванный (ротор) суцільно-
ко́ваний.
цельноліто́й суцільнолі́тий.
цельнометалли́ческий суцільноме-
талéвий.
цельносва́рный (газопровод) су-
цільнозварений.
цельнотя́нутый (о трубе) суціль-
нотя́гнутий, суцільнотя́гнений.
це́льный, сплoшно́й (картер, рама)
суцільний.
це́мент це́мент, -ту;
ц. шла́ковый це́мент шла́ковый.
цементация́ цементация́;
ц. га́зовая цементация́ га́зова;
ц. пове́рхностная цементация́ по-
верхне́ва.
цементи́рованный (палец, деталь)
цементо́ваний.
цементи́ровать цементува́ти.
це́ментный це́ментний.
це́на (деления шкалы) ціна́.
це́нтр це́нтр, -ра;
ц. мгнове́нный це́нтр миттьовий;
ц. неподви́жный це́нтр нерухо-
мий;
ц. постoянный це́нтр постійний;
ц. приве́денный це́нтр зве́дений;
ц. рассу́ивающий це́нтр розсію-
вальний.
централизо́ванный (о тепло- и га-
зоснаб́жении) центра́лізований.

централиза́ция центра́лізація.
центри́рующий, центро́вочный (о
кольце) центрува́льний, центру́-
ющий.
центри́фуга центрифуга;
ц. га́зовая центрифуга га́зова;
ц. оса́дочная, осади́тельная цен-
трифуга оса́джувальна;
ц. отсто́йная центрифуга відсто́й-
на;
ц. подве́сная центрифуга підве́с-
на;
ц. сто́ячая центрифуга сто́яча.
центрифуги́рование центрифугува́н-
ня.
центрифуги́рованный центрифуго́-
ваний.
центробежношаро́вой (о мельнице)
відцентровоку́льовий.
центробе́жный відцентро́вий.
центро́вка, центриро́вка центрува́н-
ня; (центровое сверло) центрі́в-
ка.
центростреми́тельный доцентро́вий.
центро́фуга см. центрифуга.
цепно́й (грохот, решётка) ланцю́-
го́вий.
цепо́чка ланцю́жок, -жка;
ц. сма́зочная ланцю́жок масти́ль-
ний.
цепь 1) ланцю́г, -га; 2) эл. (за-
мкнутый контур) ко́ло;
ц. беско́нечная ланцю́г беско-
не́чний;
ц. бесшу́мная ланцю́г безшу́м-
ний;
ц. Га́лля ланцю́г Га́лля;
ц. грузо́подъёмная ланцю́г ван-
тажопідійомний;
ц. гу́сеничная ланцю́г гу́сенич-
ный;
ц. длиннозвё́нная ланцю́г довго-
ла́нковый;
ц. за́мкнутая ко́ло за́мкнуте;
ц. калибро́ванная ланцю́г кали-
бро́ваний;
ц. конве́йерная ланцю́г конве́й-
ерний;
ц. короткозвё́нная ланцю́г корот-
кола́нковый;
ц. пла́стинчатая ланцю́г пла-
стинча́стый;

цепь приводная ланцюг приводний;

ц. роликовая ланцюг роликовий;

ц. сварная ланцюг зварний;

ц. тяговая ланцюг тяговий;

ц. шарнирная ланцюг шарнірний.

цетан цетан, -ну.

цетановый цетановий.

цех цех, -ху;

ц. взрывоопасный цех вибухонебезпечний;

ц. доменный цех доменний;

ц. котельный цех котельний;

ц. механический цех механічний;

ц. сборочный цех складальний;

ц. трубозаготовительный цех трубозаготівчий.

цеховой цеховий.

цикл цикл, -лу;

ц. абсорбционный цикл абсорбційний;

ц. бинарный цикл бінарний;

ц. Брайтона цикл Брайтона;

ц. внешнееобратимый цикл зовнішньооборотний;

ц. газовый цикл газований;

ц. Дизеля цикл Дизеля;

ц. двухтактный цикл двотактний;

ц. замкнутый цикл замкнутий, замкнений;

ц. знакопеременный цикл знакозмінний;

ц. Карно цикл Карно;

ц. компрессионный цикл компресійний;

ц. Мейера цикл Мейера;

ц. обобщенный (Карно) цикл узагальнений;

ц. обратимый цикл оборотний;

ц. однопоточный цикл однопоточовий;

ц. Отто цикл Отто;

ц. паровой цикл паровий;

ц. пароводяной цикл пароводяний;

ц. паросиловой цикл паросиловий;

ц. разомкнутый цикл розімкнутий;

цикл регенеративный цикл регенеративний;

ц. Ренкина цикл Ренкіна;

ц. силовой цикл силовий;

ц. смешанный цикл змішаний;

ц. совмещенный цикл суміщений;

ц. термодинамический цикл термодинамічний;

ц. Тринклера цикл Трінклера;

ц. турбокомпрессорный цикл турбокомпресорний;

ц. холодильный цикл холодильний;

ц. четырёхтактный цикл чотиритактний.

циклический (о системе) циклічний.

цикловый цикловий.

циклограмма циклограма.

циклон циклон;

ц. батарейный циклон батареїний;

ц. внутрибаранный циклон внутрішньобарабанный;

ц. выносной циклон виносний;

ц. дымовой циклон димовий;

ц. лопаточный циклон лопатковий;

ц. отсбный циклон відсбктувальний;

ц. паросепарующий циклон паросепарувальний;

ц. пылевой циклон пиловий;

ц. центробежный циклон відцентровий.

циклон-сепаратор циклон-сепаратор, -ра.

циклонный циклонний.

цилиндр циліндр, -ра;

ц. воздушный циліндр повітряний;

ц. вставной циліндр вставний;

ц. нагнетательный циліндр нагнітальний, нагнітний;

ц. нагревательный циліндр нагрівальний, нагрівний;

ц. паровой циліндр паровий;

ц. питающий циліндр живильний;

ц. полый циліндр порожнистий;

ц. продувочный циліндр продувний;

циліндр **распределительный** циліндр розподільний;

ц. регистрирующий циліндр реєструючий, реєструвальний;

ц. сушильный циліндр сушільний;

ц. уравновешенный циліндр зрівноважений;

ц. тормозной циліндр гальмовий;

ц. фрикционный циліндр фрикційний.

цилиндрический циліндричний.

цилиндровый (*о масле*) циліндровий.

циркулировать циркулювати.

циркулирующий (*пар, вода*) циркулюючий.

циркуль циркуль, -ля.

циркуляционный циркуляційний

циркуляция циркуляція;

ц. двух-, трёх-, многократная циркуляція дво-, три-, багатократна;

ц. естественная циркуляція природна;

ц. искусственная циркуляція штучна;

циркуляция насосная циркуляція насосна;

ц. побудительная циркуляція спонукальна;

ц. принудительная циркуляція примусова;

ц. продольно-противоточная циркуляція поздовжньо-протиточкова.

цистерна цистерна;

ц. автомобильная цистерна автомобільна;

ц. бензиновая цистерна бензинова;

ц. водяная цистерна водяна;

ц. железнодорожная цистерна залізнична;

ц. надземная цистерна надземна;

ц. нефтяная цистерна нафтова;

ц. подземная цистерна підземна;

ц. топливная цистерна паливна.

циферблат (*прибора*) циферблат.

цифровой (*показатель*) цифровий

цоколь стр. цоколь, -ля.

цокольный (*ввод*) цокольний.

ЦЭС (центральная электростанция) ЦЕС (центральна електростанція).

Ч

часовой годинний; (*относящийся к часам*) годинниковий.

частица частинка;

ч. мелкодисперсная частинка дрібнодисперсна;

ч. элементарная частинка елементарна;

ч. ядерная частинка ядерна.

частичный (*отбор*) частинний, частковий.

частота частота;

ч. звуковая частота звукова;

ч. сверхвысокая частота надвисока;

ч. сверхзвуковая частота надзвукова.

частотный частотний.

частотомёр частотомір, -ра.

частый 1) (*по времени*) частий; 2) (*о сите, решётке*) густий.

часть частина;

ч. минеральная (*топлива*) частина мінеральна;

ч. проточная (*турбины*) частина проточна;

ч. студочная частина остиджувальна;

ч. ходовая частина ходова;

ч. фасонная частина фасонна.

часы годинник; (*промежуток времени*) години, -дин;

ч. газовые (*счётчик*) лічильник газовий.

чаша чаша;

ч. выпарная чаша випарна;

ч. зажигательная чаша запальувальна, запальна;

ч. качающаяся чаша хитна.

чашеобразный, чашевидный (*поддон*) чашоподібний, чашовидний.
 чашечный (*клапан, цапфа*) чашковий.

чашка 1) чашка; 2) (*весов*) шалька.

чеканить карбувати, чеканити.

чеканка 1) (*действие*) карбування, чеканення; 2) (*чекан*) карбівка, чекан;

ч. пневматическая карбування пневматичне;

ч. ручная, вручную карбування, ручне.

чеканный карбований, карбувальний.

чеканочный (*инструмент*) карбувальний, чеканочний.

чепец (*решётки*) чепець (*род. чипця*).

червяк (*шнек*) черв'як, -ка;

ч. многозаходный черв'як багатозахідний;

ч. двобенный черв'як здвоєний;

ч. транспортный черв'як транспортний;

ч. эвольвентный черв'як эвольвентний.

червячный (*о передаче*) черв'ячний.

чердачный (*бак, помещение*) горіщний.

чередующийся, перемежающийся (*поток*) почерёжний, перемижний.

черновой (*об обработке*) чорновий.

чёрный (*цвет, излучение*) чорний.

черпачок (*для смазки*) черпачок, -чка.

черта 1) *мат. риса*; 2) (*граница, предел*) межа.

чертёж креслення;

ч. детальный креслення детальне;

ч. монтажный креслення монтажне;

ч. рабочий креслення робоче.

чертёжная *сущ.* креслярня.

чертёжный (*стол, бумага*) креслярський.

чертёжник кресляр, -ра.

черчение креслення.

четырёхвалковый чотиривалковий.
 четырёхгранный (*о гайке*) чотиригранный.

четырёхзвённый чотириланковий.

четырёхконфóрочный (*о плите*) чотириконфóрковий.

четырёхкратный (*о сжатии*) чотирикратний, чотириразовий.

четырёхлопастный чотирилопатевий.

четырёхопóрный чотирихопóрний.

четырёхпóлостный (*кирпич*) чотирипорожнинний.

четырёхполóтенный (*о цепной топке*) чотириполотённий.

четырёхпрядный (*канат*) чотиристáлковий.

четырёхраздéльный чотирироздільний.

четырёхскоростной (*о коробке передач*) чотиришвидкісний.

четырёхслóйный чотиришаровий.

четырёхтактный чотиритактний.

четырёхугольник *мат.* чотирикóтник;

ч. скрещённый чотирикóтник скрещений;

ч. шарнирный чотирикóтник шарнирный.

четырёхугольный чотирикóтний.

четырёхходовой чотириходовий.

четырёхшківный чотиришківний.

четырёхцилиндровый (*двигатель*) чотирициліндровий.

четырёхэтáжный (*о печи*) чотириповерховий.

чехол чохол, -хла;

ч. защитный чохол захисний;

ч. фíльтрационный чохол фíльтраційний.

чечевица *физ.* со́чка, сочевіця;

ч. распыляющая со́чка розпилювальна.

чешу́чатый (*колосник*) лускоподібний.

число число;

ч. Авога́дро число Авога́дро;

ч. а́томное число а́томне;

ч. безразме́рное число безрозмірне;

ч. горéлочное число пальникове;

число дробное число дробовё;
ч. йодное число йодне;
ч. коксовое число коксове;
ч. критическое число критичне;
ч. обратное число обёрнене;
ч. октановое число октанове;
ч. отрицательное число від'ємне;
ч. передаточное число передаточне;
ч. положительное число додатне;
ч. приведённое число зведене;
ч. Рейнольдса число Рейнольдса;
ч. флегмовое число флегмове;
ч. Фруда число Фруда;
ч. цетановое число цетанове.
числовый числовий.
чистильщик (топок) чистильник.
чистить чистити.
чистка 1) (отверстие для чистки) чистка; 2) (процесс) чищення, чистка.

чистовоздушный (о дутье) чисто-повітряний.
чистовой (об обработке) чистовий.
чистогазовый (о месторождении) чистогазовий.
чистый (изгиб, поверхность) чистый.
чувствительность чутливість, -вості;
ч. коррозионная чутливість корозійна.
чувствительный (элемент) чутливый.
чугун чавун, -нų;
ч. белый чавун білий;
ч. ковкий чавун ковкий;
ч. литейный чавун ливарний;
ч. серый чавун сірий.
чугунный чавунний.
чурка цурка;
ч. древесная цурка деревна.

Ш

шабер шабер, -бера;
ш. желобчатый шабер жолобчастий;
ш. плоский шабер плоский;
ш. трёхгранный шабер тригранний.
шаблон шаблон;
ш. дугообразный шаблон дугоподібний;
ш. литейный шаблон ливарний;
ш. проверочный шаблон перевірний;
ш. разметочный шаблон розмічувальний;
ш. шийсельный шаблон шийсельний.
шабрить шабрувати, шабрить.
шаброванный (о поверхности) шабрований.
шабровка, шабрение шабрування, шаг (винта, лопатки) крок, -ку, відстань;
ш. заклёпочный крок заклёпочний;
ш. относительный крок відносний.
шабрения.

шагающий (экскаватор) крокуючий.
шагомер (для нарезки) крокомір, -ра.
шайба шайба;
ш. дисковая шайба дискова;
ш. дозировочная шайба дозувальна;
ш. дрессельная шайба дрессельна;
ш. зубчатая шайба зубчаста;
ш. измерительная шайба вимірювальна;
ш. качающаяся шайба хитна;
ш. кулачковая шайба кулачкова;
ш. опорная шайба опорна;
ш. подкладная шайба підкладна;
ш. подпорная шайба підпінна;
ш. пружинная шайба пружинна;
ш. разгрузочная шайба розвантажна;
ш. распорная шайба розпінна;
ш. регулировочная шайба регулювальна;

шайба стѡпорная шайба стѡпорна;

ш. стяжная шайба стяжная;

ш. уплотнительная шайба ущільнювальна;

ш. установочная шайба установочна.

шайбование шайбування.

шамѡт шамѡт, -ту;

ш. высокоглинозѣмистый шлак высокоглинозѣмистий;

ш. глинозѣмный шамѡт глинозѣмный;

ш. кварцевый шамѡт кварцевий;

ш. крупнозернистый шамѡт крупнозернистый;

ш. мелкозернистый шамѡт дрібнозернистый.

шамѡтный, шамѡтовый шамѡтний, шамѡтовый;

шар кўля;

ш. запальный кўля запальна;

ш. размолочный кўля розмѣлювальна.

шарик (*подшипника, клапана*) шарик, кўлька;

ш. подшипниковый шарик підшипниковий.

шариковый (*клапан, подшипник*) шариковий, кўльковий.

шарикоподшипник шарикопідшипник;

ш. одно-, двухрядный шарикопідшипник одно-, дворядний;

ш. радиально-упорный шарикопідшипник радіально-упорний;

ш. самоустанавливающийся шарикопідшипник самоустановний.

шарикоподшипниковый шарикопідшипниковий.

шарнир шарнір, -ра;

ш. вильчатый шарнір вилчатий;

ш. Гўка шарнір Гўка;

ш. карданный шарнір карданный;

ш. маятниковый шарнір маятниковий;

ш. пружинный шарнір пружинный;

шарнир регулируемый шарнір регульований;

ш. утопленный шарнір утопленный;

ш. шаровой шарнір кульовий.

шарнирный шарнірний.

шаровидный, шарообразный кулястий.

шаровой кульовий.

шарошечный (*трубоочиститель*) шарошечный.

шарошка шарошка.

шатровый (*котѣл*) шатровий.

шатун шатун, -на;

ш. вильчатый шатун вилчатий;

ш. облегченный шатун облегченный;

ш. сцепной шатун зчїпний.

шатунный шатунний.

шахматный (*шов, расположение*) шаховий.

шахта шахта;

ш. бесприсосная шахта безприсосна;

ш. всасывающая шахта всмоктувальна;

ш. загрузочная шахта завантажна, завантажувальна;

ш. конвективная шахта конвективна;

ш. котельная шахта котельна;

ш. подсушивающая шахта підсушувальна;

ш. топочная шахта топкова;

ш. трубопроводная шахта трубопроводна;

ш. шлакосмывная шахта шлакозмивна.

шахтный шахтний, шахтовый.

швеллер швелер, -лера.

швеллерковый швелерковий.

швеллерный швелерний.

швеллерообразный швелероподібний.

швельгаз швельгаз, -зу.

швелькамера швелькамера.

швельреторта швельреторта.

швельшахта швельшахта.

швицевание, выпотевание швицювання, випотівання.

швырок, швырковые дрова кидѡві дрова (*род. дров*).

шевелін шевелін, -ну.

шевелиновий шевеліновий.

шевро́нный (*зуб*) шевро́нный.

ші́йка шійка;

ш. гребенчатая шійка гребін-
часта;

ш. коренная шійка корінна;

ш. лебедина (*компенсатора*)

ші́йка лебедіна;

ш. мотылевая, кривошипная

ші́йка кривошипна;

ш. осевая шійка осьова;

ш. шатунная шійка шатунна.

шелуха (*топливо*) лушпиння;

ш. подсолнечная лушпиння со-
няшникове.

шероховатость шорсткість, -кості;

ш. волнистая шорсткість хви-
ляста;

ш. зернистая шорсткість зерни-
ста.

шерстобетон шерстобетон, -ну.

шерстобетонный шерстобетонний.

шерсть шерсть, -ті;

ш. верблюжья (*для ремней*)
шерсть верблюда;

ш. древесная шерсть деревна;

ш. шлаковая шерсть шлакова.

шерстяной (*об изоляции*) шерстя-
ний.

шестеренка шестерінка.

шестереночный, шестеренный ше-
стерінний.

шестёрка (*котёл*) шістка.

шестерня шестірня, -ні;

ш. ведомая шестірня ведена;

ш. ведущая шестірня ведуча;

ш. винтовая шестірня гвинто-
ва;

ш. косозубая шестірня косозу-
ба;

ш. тяговая шестірня тягова;

ш. ходовая шестірня ходова;

ш. цепная шестірня ланцюгова;

ш. цилиндрическая шестірня ци-
ліндрична;

ш. червячная шестірня черв'яч-
на;

ш. шевронная шестірня шевро́н-
на.

шестигранный (*о гайке*) шести-
гранный.

шестиконфоро́чный шестиконфо́р-
ковый.

шести́ходовый шестиходовий.

шибер шібер, -бера;

ш. вращающийся, поворотный
шібер поворотний;

ш. запорный шібер запірний;

ш. золотой шібер золотий;

ш. отключающий шібер відклю-
чальний;

ш. опускной шібер опуска́ний;

ш. отсекающий шібер відсіч-
ний;

ш. перекидной шібер перекид-
ний;

ш. переключающий шібер пере-
ключа́льний;

ш. разгрузочный шібер розван-
та́жний, розванта́жувальний;

ш. регулировочный шібер регу-
люва́льний;

ш. самоуплотняющий шібер са-
моу́щільнювальний;

ш. топливный шібер паливний;

ш. шлаковый шібер шлаковий.

шиберный шіберний.

шина шіна.

шинный (*о железе*) шінний.

шип шип, -па;

ш. гребенчатый шип гребінчас-
тий;

ш. кольцевой шип кільцевий;

ш. концевой шип кінцевий;

ш. сплошной шип суцільний.

шиповой (*экран, дробилка*) шипо-
вой.

ширина ширіна.

ширма шірма;

ш. дренлируемая шірма дрен-
вана;

ш. саморегулирующаяся шірма
саморегульована.

ширмовой (*пароперегреватель*)
ширмовий.

шифер шіфер, -феру.

шиферный шіферний.

шихта шіхта;

ш. доменная шіхта доменна;

ш. мартовская шіхта марте-
нівська.

шихтованный шихтований.

шихтовать шихтувати.

шихтовка (*топлива, руд*) шихтовка, шихтування.

шихтовочный шихтувальний.

шихтовый шихтовий.

шішельный мет. шішельний.

шішка мет. шішка;

ш. глиняная шішка глиняна;

ш. формовочная шішка формувальна.

шкала́ шкала́;

ш. абсолютная шкала́ абсолютна;

ш. Боме́ шкала́ Боме́;

ш. водородная шкала́ водне́ва;

ш. водоуказательная шкала́ водопоказна́;

ш. градуированная шкала́ градусу́вана;

ш. градусная шкала́ градусна́;

ш. измерительная шкала́ вимірювальна́;

ш. круговая шкала́ кругова́;

ш. логарифмическая шкала́ логарифмічна́;

ш. подвижная шкала́ рухо́ма;

ш. показывающая шкала́ показувальна́;

ш. профилная шкала́ профі́льна́;

ш. стоградусная (°C) (*вместо шкалы Цельсия*) шкала́ стоградусна́ (°C);

ш. температурная шкала́ температу́рна́;

ш. термодинамическая шкала́ термодинамічна́.

шкаф ша́фа;

ш. вакуум-сушильный ша́фа ва́куум-суши́льна́;

ш. вытяжной ша́фа витяжна́́;

ш. двухрядный ша́фа дворя́дна́;

ш. духовой ша́фа духо́ва́;

ш. паровой ша́фа паро́ва́;

ш. сушильный ша́фа суши́льна́;

ш. тепловой ша́фа тепло́ва́;

ш. холодильный ша́фа холо́дильна́.

шкаф-электрохолодильник ша́фа-електрохолодильник.

шквив шків;

ш. бороздчатый шків борозни́стий;

шквив ведомый шків ведений;

ш. веду́щий шків веду́чий;

ш. выпуклый шків опу́клий;

ш. двуручево́й шків дворівчако́вий;

ш. желобчатый шків жолобча́стий;

ш. канатный шків канатний;

ш. конический шків коні́чний;

ш. маховой шків маховий;

ш. направляющий шків напрямний;

ш. натяжной шків натяжний;

ш. одно-, двух-, многоступенчатый шків одно-, дво-, багатосхідчастий;

ш. приводной шків приводний;

ш. раздвижной шків розсу́вний;

ш. ремённый шків па́совий;

ш. свёрнутый шків скру́тний;

ш. составной шків скла́дений;

ш. ступенчатый шків східчастий;

ш. тормозной шків гальмовий;

ш. трансмиссионный шків трансмі́сійний;

ш. цилиндрический шків циліндри́чний;

ш. фрикционный шків фри́кційний;

ш. холостой шків холостий.

шлак шлак, -ку; (*каменноугольный — еице́*) жу́жиль, -желі, жу́желиця;

ш. быстроохлаждённый шлак швидкоохоло́джений;

ш. волокнистый шлак воло́книстий;

ш. вспученный шлак спучений;

ш. гранулированный шлак гранульований;

ш. жидкий шлак рі́дкий;

ш. жидкоплавкий шлак рі́дкоплавкий;

ш. зернистый шлак зерні́стий;

ш. камневидный шлак камене́видний;

ш. кислый шлак кі́слий;

ш. котельный шлак котельний;

ш. кричный шлак кри́чний;

ш. легкоплавкий шлак легкоплавкий;

шлак металлургический шлак металургійний;
 ш. огненно-жидкий шлак вогняно-рідкий;
 ш. окислительный шлак окисний;
 ш. поризованный шлак поробаний;
 ш. пористый шлак пористий;
 ш. пудлинговый шлак пудлінговий;
 ш. рыхлый шлак пухкий;
 ш. сварочный шлак зварювальний;
 ш. стекловидный шлак скловидный;
 ш. сыродутный шлак сиродутный;
 ш. текучий шлак текучий;
 ш. тестообразный шлак тістоподібний;
 ш. томасовский шлак томасівський;
 ш. топливный шлак паливний;
 ш. тугоплавкий шлак тугоплавкий;
 ш. тягучий шлак тягучий;
 ш. угольный шлак вугільний, жу́жиль.
 шлакобетон шлакобетон, -ну.
 ш. активированный шлакобетон активований.
 шлакобетонный шлакобетонний.
 шлаковата шлаковата.
 шлаковатный шлаковатный.
 шлаковать шлакувати.
 шлаковик шлаковик, -ка.
 шлаковый шлаковий.
 шлаковывпускной шлаковипускний.
 шлакозадерживатель шлакозатримувач.
 шлакозадерживающий (шибер) шлакозатримний.
 шлакозолоудаление шлакозоловіддалення;
 ш. высоконапорное шлакозоловіддалення високонапірне;
 ш. низконапорное шлакозоловіддалення низьконапірне.
 шлакообразование шлакоутворювання, шлакоутворення.

шлакоотводный шлакозвідвідний.
 шлакоотстойник шлаковідстійник.
 шлакоотстойный шлаковідстійний.
 шлакопемзовый шлакопемзовий.
 шлакоприёмник шлакоприймач, -ча.
 шлакоприёмный шлакоприймальний.
 шлакопровод шлакопровід, -воду.
 шлакопроводный шлакопровідний.
 шлакосмывание шлакозмивання.
 шлакосмыватель шлакозмивач, -ча.
 шлакосмывной, шлакосмывательный шлакозмивний, шлакозмивальний.
 шлакоснигатель, шлакосъёмник шлакозни́мач, -ча.
 шлакоснигающий, шлакоснигательный (палец) шлакозни́мальный.
 шлакоудаление шлаковіддалення, (неоконч. процесс — ещё) шлаковидаління;
 ш. гранулированное шлаковидалення гранульоване;
 ш. жидкое шлаковидалення рідке;
 ш. непрерывное шлаковидалення безперервне;
 ш. скребковое шлаковидалення скребкове;
 ш. скреперное шлаковидалення скреперне;
 ш. сухое шлаковидалення сухе.
 шлакоудалитель шлаковидальч, -ча;
 ш. скребковый шлаковидальч скребковий.
 шлакоулавливание шлаковловлювання.
 шлакоулавливательный, шлакоуловительный шлаковловний, шлаковловлювальний.
 шлакоуловитель шлакоуловлювач.
 шлакоустойчивость шлакостійкість, -кості.
 шлакоустойчивый шлакостійкий.
 шлаковщик см. шлаковик.
 шлакующий (о топливе, золе) шлакучий.
 шлам шлам, -му;
 ш. прикипающий шлам прикипливий, прикипающий.

шлямовий шлямовий.
шламообразный шламоподібний.
шламоотделитель шламовіддільник.
шламоотделительный шламовіддільний.
шламоудаление шламовидаляння, шламовидалення;
ш. насосное шламовидаляння насосне;
ш. термосифонное шламовидаляння термосифонне.
шламосодержание шламовміст, -ту.
шланг шланг;
ш. гофрированный шланг гофрований;
ш. запорочный шланг запорочний;
ш. наполнительный шланг наповнювальний;
ш. раздаточный шланг роздавальний.
шланговый (отвод) шланговий.
шлейф (диаграммы) шлейф.
шлиф шліф.
шлифзерно шліфзерно.
шлифовальный шліфувальний.
шлифовка шліфування, шліфовка;
ш. черновая шліфування чорнове;
ш. чистовая шліфування чистове.
шлифпорошок шліфпорошок, -шку.
шлицы шліці (род. шлиць).
шлицевый (о муфте, соединении) шлицевий.
шлюзовой, шлюзный (затвор, камера) шлюзовий, шлюзний.
шнек шнек;
ш. винтовой шнек гвинтовий;
ш. дробильный шнек дробильний;
ш. подающий шнек подавальний;
ш. пылевой шнек пиловий;
ш. реверсивный шнек реверсивний;
ш. смешительный шнек змішувальний;
ш. транспортирующий шнек транспортувальний.
шнековый шнековий.
шнур шнур, -ра;

шнур асбестовый шнур азбестовий.
ш. крученный шнур кручений;
ш.-пух (асбестовый) шнур-пух;
ш. самосмазывающийся шнур самозмащуваний;
ш. тугосплетенный шнур туго-сплєтєний.
шнуровой (асбест, набивка) шнуровий.
Ш-образный (о компоновке) Ш-подібний.
шов шов (род. шва);
ш. бездефектный шов бездефектний;
ш. двойной шов подвійний;
ш. двухсторонний шов двобічний;
ш. дефектный шов дефектний;
ш. заклёпочный шов заклёпочний;
ш. зачеканный шов закарбований, зачеканений;
ш. литейный шов ливарний;
ш. одиночный шов одиночний;
ш. одно-, двух-, трёх-, многорядный шов одно-, дво-, три-, багаторядний;
ш. одно-, двух-, многосрезный шов одно-, дво-, багатозрізний;
ш. подчеканный шов підчеканений, підкарбований;
ш. пластический шов пластичний;
ш. плотный шов щільний;
ш. поперечный шов поперечний;
ш. продольный шов поздовжній;
ш. прочно-плотный шов щільноміцний;
ш. сварной шов зварний;
ш. сплошной шов суцільний;
ш. стыковой шов стиковий;
ш. температурный шов температурний;
ш. торцовый шов торцевий;
ш. тройной шов потрійний;
ш. усиленный шов посилений;
ш. чеканный шов карбований, чеканний;
ш. шахматный шов шаховий.
шбвний шбвний.

шпальт (*дробилки*) шпальт, -ту.
шпилька шпилька;
ш. **винтова́я** шпилька гвинтова́я;
ш. **крепя́щая, закрепля́ющая** шпилька кріпильна, закріпна́;
ш. **резьбово́я** шпилька нарізна́;
ш. **сто́порная** шпилька сто́порна.
шпіндель шпіндель, -деля;
ш. **выдви́жной** шпіндель висувний;
ш. **центри́рующий** шпіндель центрува́льний, центрую́чий.
шпіндельный шпіндельний.
шпóнка шпóнка;
ш. **врезна́я** шпóнка врізна́;
ш. **затяжна́я** шпóнка затяжна́;
ш. **касáтельная** шпóнка дотічна́;
ш. **направля́ющая** шпóнка на-прямна́;
ш. **фрикціо́нная** шпóнка фрикці́йна;
ш. **цилиндрі́ческая** шпóнка ци-ліндрі́чна.
шпо́ночный шпо́ночковий.
шпунто́вой (*о крeплeнии траншей*) шпунтовий.
шпюльга́з шпюльга́з, -зу.
штабелі́ровать штабелюва́ти.
штабелі́ровка, штабелі́рование штабелюва́ння.
штабелі́ровочный штабелюва́ль-ний.
шта́бель (*топлива*) шта́бель, -ля.
штампóванный штампóваний.
штампóвка, штампóвание штам-пóвка, штампува́ння.
штáнга штáнга;
ш. **нажимна́я** штáнга натискна́;
ш. **направля́ющая** штáнга на-прямна́;
ш. **опóрная** штáнга опóрна;
ш. **погру́зочная** штáнга ванта́ж-на, наванта́жувальна́;
ш. **толка́ющая, штáнга-толка́тель** штáнга-штовха́ч, -ча́;
ш. **тру́бчатая** штáнга трубча́ста.
штангенці́куль штангенці́куль, -ля.
штанго́вка штангува́ння;
ш. **вертика́льная** штангува́ння вертика́льне;

штанго́вка горизонтáльная штан-гува́ння горизонтáльне.
штáнговий штáнговий.
шта́уфер шта́уфер, -фера.
шта́уферовский (*о маслѐнке*) шта́уферівський.
штѐпсель эл. штѐпсель, -селя.
штѐпсельный штѐпсельний.
штерхамо́ль штерхамо́ль, -лю.
штифт штифт, -та́;
ш. **контáктный** штифт контáкт-ний;
ш. **пи́шущий** штифт пи́шучий;
ш. **распреде́лительный** штифт розпо́дільний;
ш. **упóрный** штифт упóрний;
ш. **устано́вочный** штифт устано-вочний.
шти́фтовый шти́фтовий.
шти́хмас шти́хмас;
ш. **кольцево́й** шти́хмас кильце-вий;
ш. **мікрометри́ческий** шти́хмас мікрометри́чний;
ш. **раздви́жной** шти́хмас роз-сувний;
ш. **регулі́руемый** шти́хмас ре-гулюва́ний;
ш. **стержнево́й** шти́хмас стерж-не́вий.
шток 1) (*клапана, поршня*) шток, -ка; 2) *горн.* шток, -ку;
ш. **золотнико́вый** шток золотни-ко́вий;
ш. **лежа́чий** *горн.* шток лежа́-чий;
ш. **одно-, двухсто́ронний** шток одно-, двобі́чний;
ш. **по́лый** шток поро́жнійстий;
ш. **поршнево́й** шток поршні́евий;
ш. **сквозно́й** шток на́скрі́зний;
ш. **соо́бный** шток спі́вві́сний;
ш. **составно́й** шток скла́дений.
штукату́рка (*материал*) штукату́р-ка; (*процесс*) штукату́рення, штукату́рка;
ш. **азбозури́товая** штукату́рка азбозури́това;
ш. **азбоце́ментная** штукату́рка азбоце́ментна́;
ш. **уплотні́тельная** штукату́рка ущільнюва́льна.

штурва́л (*вентиля*) штурва́л.
 штурва́льный (*об управленн*)
 штурва́льний.
 шту́цер шту́цер, -цера;
 ш. водоме́рный шту́цер водомі́р-
 ний;
 ш. возду́шный шту́цер повітря́-
 ний;
 ш. вса́сывающий шту́цер всмо́к-
 тувальний;
 ш. выки́днóй шту́цер вики́дний;
 ш. газоотво́дный шту́цер газо-
 відді́дний;
 ш. нагнетате́льный шту́цер на-
 гніта́льний, нагні́тний;
 ш. ограни́тельный шту́цер об-
 ме́жувальний, обме́жний;
 ш. парово́й шту́цер паровий;
 ш. передви́жной шту́цер пере-
 сувний;
 ш. присоеди́нительный шту́цер
 приє́днувальний;
 ш. регулю́руемый шту́цер регу-
 льова́ний;
 ш. соедините́льный шту́цер з'єд-
 нува́льний;
 ш. спуско́й шту́цер спускний.
 штыково́й, штыкообра́зный (*о ра-
 ме*) штиковий, штикопо́добний.

штырево́й (*запор*) штирьовий.
 штырь штир, -ря;
 ш. запорный штир за́пірний.
 штыб штиб, -бу;
 ш. антра́цитовый (АШ) штиб
 антра́цитовый (АШ);
 ш. уго́льный штиб вугі́льний.
 шум шум, -му;
 ш. выхло́пной шум вихло́пний.
 шумоглу́шитель шумоглу́шник, -ка.
 шумоглу́шительный шумоглу́ш-
 ний.
 шунгі́т шунгі́т, -ту.
 шунгі́товый шунгі́товый.
 шунти́рующий (*кран*) шунтува́ль-
 ний, шунту́ющий.
 шурова́ть шурува́ти.
 шу́ровка 1) (*процесс*) шурува́ння;
 2) (*инструмент*) шурни́к, -ка;
 ш. автома́тическая шурува́ння
 автома́тичне;
 ш. меха́ническая шурува́ння ме-
 хані́чне;
 ш. ручна́я шурува́ння ручне́.
 шуру́п шуру́п, шуруб;
 ш. нажимно́й шуру́п натискний
 шуру́ющий, шу́ровочный (*инстру-
 мент, планка*) шурува́льний.

Щ

щека́ (*вала, свода*) щока́.
 щеково́й щоковий.
 щеко́лда (*отсекателя*) кля́мка.
 щелевı́дный, щелева́тый щіля́стий,
 щілі́стий.
 щелево́й (*кирпич, горелка*) щі-
 лі́нний.
 щелоче́ние (*воды*) лу́ження.
 щелочесто́йкий лугості́йкий.
 щелочесто́йкость лугості́йкість,
 -кості́.
 щелочно́й хим. лу́жный.
 щёло́чность хим. лу́жність, -ності́.
 щёло́чь хим. луг, -гу.
 щ. бикарбона́тная луг бікарбо-
 на́тний;
 щ. фосфа́тная луг фосфа́тний.
 щель щілі́на;
 щ. впускна́я щілі́на впускна́;

щель выпускна́я щілі́на выпуск-
 на́;
 щ. выходна́я щілі́на вихідна́;
 щ. кольцева́я щілі́на кільцева́;
 щ. отса́сывающая, отсо́сная щі-
 лі́на відсмо́ктувальна́;
 щ. перепускна́я щілі́на пере-
 пускна́;
 щ. смотрева́я щілі́на оглядо́ва.
 щепá *собр.* трі́скі, -со́к;
 щ. древе́сная трі́скі деревні́.
 щепуо́ловитель трі́сколовник.
 щепуо́ловительный трі́сколовний.
 щётка щі́тка;
 щ. же́сткая щі́тка тверда́;
 щ. мя́гкая щі́тка м'я́ка;
 щ. ро́влочная щі́тка дротя́на;
 щ. ро́бликовая щі́тка ро́бликова;
 щ. сма́зочная щі́тка масті́льна;

щётка спіральная щітка спіральна;

щ. цилиндрическая щітка циліндрична.

щёточный щітковий.

щит щит, -та;

щ. двух-, трёхпанельный щит дво-, трипанельний;

щ. дырчатый щит дірчастий;

щ. заградительный щит загороджувальний;

щ. пароприёмный щит пароприймальний;

щ. погружённый щит занурений;

щит противётровый щит проти-вітровий;

щ. распределительный щит розподільний;

щ. тепловой щит тепловий.

щитковый щитковий.

щитовой (о проходке) щитовий.

щиток щіток, -тка;

щ. батарейный щіток батарейний;

щ. отбойный щіток відбійний.

щуп щуп;

щ. тепловой, термощуп щуп тепловий, термощуп.

Э

эвапоратор евапоратор, -ра.

эвапораторный евапораторний.

эвапорометр евапорометр, -ра.

эвапорометрический евапорометричний.

эвольвентный евольвентний.

эвтектический (раствор) евтектичний.

эвтектид евтектід, -ду.

эжектирование ежектування.

эжектируемый (воздух, среда) ежектований.

эжектирующий (пар, сопло) ежектувальний, ежектующий.

эжектор ежектор, -ра;

э. водяной ежектор водяний;

э. воздушный ежектор повітряний;

э. керамический ежектор керамічний;

э. одно-, двухступенчатый ежектор одно-, двохсхідчастий;

э. паровой ежектор паровий;

э. пусковой ежектор пусковий;

э. пароструйный ежектор парострумінний;

э. ротационный ежектор ротаційний.

эжекционный ежекційний.

эжекция ежекція.

эквивалент еквівалент;

э. водяной еквівалент водяний;

эквивалент калориметрический еквівалент калориметричний;

э. механический еквівалент механічний;

э. тепловой, термический еквівалент тепловий, термічний;

э. химический еквівалент хімічний;

э. числовой еквівалент числовий;

э. электрохимический еквівалент електрохімічний.

эквивалентность еквівалентність, -ності.

эквивалентный (диаметр) еквівалентний.

эквидистанта еквідистанта.

эквидистантный еквідистантний.

эквимолекулярный еквімолекулярний.

экипотенциальный (о поверхности) еквіпотенціальний.

экзотермический екзотермічний.

экономайзер економайзер, -зера;

э. водяной економайзер водяний;

э. воздушный економайзер повітряний;

э. гладкотрубный економайзер гладкотрубний;

э. дисковый економайзер дисковий;

э. змеевиковый економайзер змійовиковий;

економайзер параллельно-противоточный економайзер параллельно-протиточковий;

э. **пластинчатый** економайзер пластинчастий;

э. **плитчатый** економайзер плитчастий;

э. **ребристый, ребристотрубный** ребристий, ребристотрубний;

э. **стальной** економайзер стальной;

э. **циркуляционный** економайзер циркуляційний;

э. **чугунный** економайзер чавунний.

економетр економетр, -ра;

э. **абсорбционный, поглотительный** економетр абсорбційний, вбирний, поглинальний.

економический економічний.

економичность економічність, -ности.

економия (топлива, газа) економія.

економный (расход топлива, газа) економний, ощадливий.

экран екран;

э. **боковой** екран боковий;

э. **гладкотрубный** екран гладкотрубний;

э. **грануляционный** екран грануляційний;

э. **двухсветный** екран двосвітний;

э. **задний** екран задній;

э. **защитный** екран захисний;

э. **испарительный** екран випарний;

э. **короткозамкнутый** екран короткозамкнутий;

э. **настенный** екран настінний;

э. **огневой** екран вогневий;

э. **парообразующий** екран паротвірний, пароутворювальний;

э. **передний** екран передній;

э. **плавниковый** екран плавцевий;

э. **потолочный** екран стельовий;

э. **тепловой** екран тепловий;

э. **топочный** екран топковий,

э. **теплозащитный** екран теплозахисний;

э. **фестонированный** екран фестонований;

экран фронтовой екран фронтовий;

э. **шиповой** екран шиповий;

э. **ширмовый** екран ширмовий;

э. **шлаковый** екран шлаковий.

экранирование, экранировка екранування;

э. **двойное** екранування подвійне.

экранированный екранований.

экранировать екранувати.

экранирующий, экранизирующий (свод, ряд труб) екранувальний. екрануючий.

экранный екранний.

ексгаустер ексгаустер, -тера;

э. **барабанный** ексгаустер барабанный;

э. **лопастный** ексгаустер лопатевий;

э. **пароструйный** ексгаустер пароструйний;

э. **ротационный** ексгаустер ротаційний;

э. **центробежный** ексгаустер відцентровий.

ексгаустерный ексгаустерний.

эксикатор ексикатор, -ра.

эксикаторный ексикаторний.

экскаватор экскаватор, -ра;

э. **грейферный** экскаватор грейферный;

э. **многочерпаковый** экскаватор багаточерпаковий;

э. **одно-, многоковшовый** экскаватор одно-, багатоквшевий;

э. **паровой** экскаватор паровий;

э. **шагающий** экскаватор крокуючий.

экскаваторный экскаваторний.

эксперимент експеримент, -ту.

экспериментальный (метод, испытание) експериментальний.

экспериментатор експериментатор, -ра.

экспериментировать експериментувати.

эксперт експерт.

экспертиза експертиза.

экспертный (осмотр) експертний.

эксплуатационный (расход тепла) експлуатаційний.

експлуатація експлуатація;
э. длительная експлуатація три-
ва́ла;
э. пробная експлуатація пробна;
э. техническая експлуатація тех-
нічна.
экстрагирование екстрагування.
экстрагированный екстрагований.
экстрагируемость (углей) екстра-
говність, -ності.
экстрактор екстрактор, -ра.
экстракторный екстракторний.
экстракционный екстракційний.
экстракция, экстрагирование (смол)
екстракція, екстрагування.
экстрапár экстрапáра.
экстраполи́ровать (графики) ек-
страполюва́ти.
экстраполяция экстраполяція.
эксцénтрик ексцénтрик;
э. коренной ексцénтрик корін-
ний, головний;
э. натяжной ексцénтрик натяж-
ний;
э. пересганóвочный ексцénтрик
перестанóвочный, перестав-
ний;
э. равнодействующий ексцénтрик
рівнодіючий;
э. распределительный ексцénт-
рик розподільний;
э. расширительный ексцénтрик
розширювальний, розширний.
эксцénтриковый ексцénтриковий.
эксцентрици́тёт ексцентрици́тёт;
э. начальный ексцентрици́тёт по-
чатковий;
э. конечный ексцентрици́тёт кін-
цевий;
э. равнодействующий ексцентри-
ци́тёт рівнодіючий.
эксцентрический эксцентричний.
эластичность еластичність, -ності.
эластичный (о набивке, уплотне-
нии) еластичний.
элевáтор елевáтор, -ра;
э. винтовой елевáтор гвинто-
вий;
э. водостру́йный елевáтор водо-
струминний;

элевáтор лénточный елевáтор
стрічковий;
э. одно-, двухцепной елевáтор
одно-, дволанцюговий.
элевáторный елевáторний.
электрифика́ция електрифіка́ция.
электрифици́рованный електрифі-
кований.
электрифици́ровать електрифікува-
ти.
электрическая стáнция, электро-
стáнция електрична стáнция,
електростáнция.
электрический (привод, двигатель)
електричний.
электричество елэ́ктрика.
электроаппарату́ра электроапара-
ту́ра.
электрова́куумный электрова́куум-
ний.
электровлагомёр электроволого-
мёр, -ра.
электрогазоочистка электрогазо-
очистка.
электромеханический (регулятор,
связь) електрогідралічний.
электрód электрód;
э. голый электрód го́лий;
э. капельный электрód краплин-
ний;
э. обма́занный электрód обма́за-
ний;
э. пластинчатый электрód пла-
стинчастий;
э. сварочный электрód сварю-
вальный.
электродвигатель электродви́гун,
-на.
электрódный электрódний.
электрододержáтель электродотри-
мáч, -чá;
э. сварочный электродотримáч
сварувальний.
электродуговой (о сварке) елек-
тродуговий.
электрозажигáние электрозапáлю-
вания.
электрозажигáтельный (прибор,
свеча) электрозапáлювательный.
электроза́пуск (двигателей) елек-
троза́пуск, -ку.

електростанція газогенераторная
електростанція газогенераторна;

э. газотурбинная електростанція газотурбінна;

э. конденсационная електростанція конденсаційна;

э. локомотивная електростанція локомотивна;

э. паровая електростанція парова;

э. паромашинная електростанція паромашинна;

э. паротурбинная електростанція паротурбінна;

э. тепловая електростанція теплова;

э. теплофикационная електростанція теплофікаційна;

э. ядерная електростанція ядерна.

электростатический (о газоочистке) електростатичний.

электротельжка електровізок, -зка.

электротельфер електротельфер, -фера;

э. грейферный електротельфер грейферний;

э. крюковой електротельфер гаковий.

электротермический електротермічний.

электротермия електротермія.

электрофильтр електрофільтр, -ра;

э. дымовой електрофільтр димовий;

э. одно-, двухбальный електрофільтр одно-, двопільний;

э. пластинчатый електрофільтр пластинчастий;

э. пылевой електрофільтр пиловий;

э. содовый електрофільтр стільниковий;

э. трубчатый електрофільтр трубчастий.

электрохимический (о коррозии) електрохімічний.

электрохимия електрохімія.

электроход електрохід, -хода;

э. дизельный електрохід дизельний.

электрохолодильник електрохолодильник.

электрохолодильный електрохолодильний.

элемент елемент;

э. греющий елемент грійний, гріючий;

э. двух-, трехпозиционный елемент дво-, трипозиційний;

э. зубчато-волнистый елемент зубчато-хвилястий;

э. измерительный елемент вимірювальний;

э. легирующий елемент легуючий;

э. нагревательный елемент нагрівний, нагрівальний;

э. плоский елемент пліский;

э. ребристый елемент ребристий;

э. суммирующий елемент підсумовуючий;

э. тепловыделяющий елемент тепловидільний;

э. температурочувствительный елемент температурочутливий.

э. теплочувствительный елемент теплочутливий;

э. термоэлектрический елемент термоелектричний;

э. химический елемент хімічний;

э. чувствительный елемент чутливий;

э. центробежный елемент відцентровий.

элементарный (анализ топлива) елементарний.

элементный (конденсатор) елементний.

эллиптический еліптичний.

эллиптичность (труб) еліптичність, -ності.

эмалированный (кожух, труба) емальований.

эмалировочный (о печи) емальовальний.

эмаль емаль, -лі;

э. битумная емаль бітумна;

э. кислотоупорная емаль кислототривка;

э. огнеупорная емаль вогнетривка.

емпи́рический (*коэффициент*) ем-
піри́чний.
емульга́тор емульга́тор, -ра.
емульсионный (*о смазке*) емуль-
сійний.
емульсирование емульсува́ння.
емульсия ему́льсія;
э. водоаммиа́чная ему́льсія водо-
аміа́чна;
э. мы́льная ему́льсія мы́льна;
э. пароводяна́я ему́льсія паро-
водяна́я.
эндотермический (*процесс*) эндо-
термі́чний.
энергѣтика енергѣтика;
э. а́томная енергѣтика а́томна;
э. теплова́я енергѣтика теплова́я;
э. я́дерная енергѣтика я́дерна.
энергетический енергетич́ний.
е́нергия ене́ргія;
э. а́томная ене́ргія а́томна;
э. вну́тренняя ене́ргія вну́трішня;
э. вну́триа́томная ене́ргія вну-
трі́шньоа́томна;
э. вну́трияде́рная ене́ргія вну-
трі́шньо́ядерна;
э. вислобо́жда́ющаяся ене́ргія
визво́льна, виві́льнована;
э. гидравли́ческая ене́ргія гід-
равлі́чна;
э. избы́точная ене́ргія зайви́нна,
надли́шкова;
э. кинети́ческая ене́ргія кінетич-
на;
э. лучи́стая ене́ргія промені́ста;
э. механи́ческая ене́ргія механі́ч-
на;
э. молекуля́рная ене́ргія моле-
куля́рна;
э. по́верхностная ене́ргія по-
верхне́ва;
э. потен́циальная ене́ргія потен-
ціа́льна;
э. распо́лага́емая ене́ргія наявна;
э. светова́я ене́ргія сві́тлова;
э. свя́занная ене́ргія зв'язана;
э. скры́тая ене́ргія прихована;
э. со́лнечная ене́ргія со́нячна;
э. теплова́я ене́ргія теплова́я;
э. хими́ческая ене́ргія хімі́чна;
э. элект́рическая ене́ргія елек-
три́чна;

е́нергия я́дерная ене́ргія я́дерна.
энергомашиностро́ение енергома-
шинобудува́ння.
энергопобѣзд енергопо́їзд.
энергоресу́рсы енергоресу́рси, -сів;
э. втори́чные енергоресу́рси вто-
ринні;
э. перви́чные енергоресу́рси пер-
винні.
энергосистѣма енергосистѣма;
э. гидравли́ческая енергосистѣма
гідравлі́чна;
э. теплова́я енергосистѣма теп-
лова́я;
э. элект́рическая енергосистѣма
електри́чна.
энергоснаб́жение енергопостача́н-
ня;
э. ко́мплексное енергопостача́ння
ко́мплексне.
энерготехноло́гический (*об исполь-
зовании топлива*) енерготехно-
логі́чний.
энергохими́ческий (*способ перера-
ботки*) енергохімі́чний.
энергоустано́вка енергоустано́вка.
энергохозяйство енергогосподар-
ство.
энергохозя́йственный (*план*) енер-
гогосподарський.
энтальпія, **теплосодержа́ние** ен-
та́льпія.
энтальпийный ентальпі́йний.
энтропийный, **энтропи́ческий** ен-
тропі́йний.
энтро́пия ентропі́я;
э. моля́рная ентропі́я моля́р-
на.
эпицикли́ческий (*о передаче*) епі-
циклі́чний.
е́пюра (*давления*) епю́ра.
эрли́фт-насос ерлі́фт-на́сос.
эрозистой́кий ерозієсті́йкий.
эрозистойко́сть (*обмуровки*) еро-
зієсті́йкість, -ко́сті.
эрозио́нный ерозі́йний.
эро́зия еро́зія.
эски́з ескі́з.
эски́зный (*проект, чертеж*) ескі́з-
ний.
эстака́да естака́да;
э. кана́тная естака́да кана́тна;

эстака́да одно-, двухпу́тная эстака́да одно-, двоко́лійна;
э. торфяна́я эстака́да торфо́ва;
э. уго́льная эстака́да вугі́льна.
эстака́дный эстака́дный.
эта́ж по́верх, -ху, (*реже*) ета́ж, -жа́;
э. зо́льный по́верх зо́льный;
э. конденса́ционный по́верх конденса́ційний;
э. котельный по́верх когельный.
эта́же́рка (*котельной*) ета́же́рка;
э. пита́тельная ета́же́рка жи-
вильна́;
э. дымо́сосная ета́же́рка дымо-
сосна.
эта́жный по́верховий; (*реже*)
эта́жный.
этало́н етало́н.
эта́н ета́н, -ну.
эта́новый ета́новый.
этаноламі́н этаноламі́н, -ну.
эти́л эти́л, -лу.
этилацета́т этилацета́т, -ту.
этиле́н этиле́н, -ну.
этиле́новый этиле́новый.
этиленглико́ль этиленглико́ль, -лю.
этиленглико́левый (*осушитель*)
этиленглико́левий.
этилендихлори́д этилендихлори́д,
-ду.
этили́рованный (*бензин*) этилю́ва-
ний.
этили́ровать этилюва́ти.
этилмерка́птан этилмерка́птан, -ну.
этилмерка́птановый (*одоратор*)
этилмерка́птановий.
эти́ловый эти́ловий.

эфи́р эфи́р, -ру.
э. бензо́йно-эти́ловый эфи́р бен-
зо́йно-ети́ловий;
э. вини́ловый эфи́р вини́ловий;
э. диамі́ловый эфи́р діамі́ловий;
э. дибути́ловый эфи́р дибути́ло-
вий;
э. дивини́ловый эфи́р дивіні́ло-
вий;
э. димети́ловый эфи́р димети́ло-
вий;
э. диэти́ловый эфи́р дієти́ловий;
э. мети́ловый эфи́р мети́ловий;
э. нефтяно́й сфі́р на́фто́вий;
э. петроле́йный эфи́р петроле́й-
ний.
эфи́рный эфи́рный.
эфе́кт эфе́кт, -ту;
э. калори́метри́ческий эфе́кт ка-
лори́метри́чний;
э. нагрева́ющий, нагрева́тельный
эфе́кт нагріва́льний, нагрі́в-
ний;
э. охлажда́ющий, охладі́тельный
эфе́кт охолóджува́льний, охо-
ло́дний;
э. пове́рхностный эфе́кт поверх-
не́вий.
эфе́ктивность эфе́ктивність, -но-
сті;
э. антидетона́ционная эфе́ктив-
ність антидетона́ційна;
э. тепло́вая эфе́ктивність тепло-
ва́.
эфе́ктивный (*о мощности*) эфе́к-
тивный.
эффузио́нный (*об охлаждении*)
ефузі́йний.
эффу́зия ефу́зія.

Ю

ю́бка (*поршня, газогенератора*)
ю́бка;
ю. двойна́я ю́бка подві́йна;
ю. загро́узочная ю́бка заванта́ж-
на;
ю. удлине́нная ю́бка подóвже-
на, здóвжена;

ю́бка укорóченная ю́бка укорóче-
на.
ю́бочный (*загрузитель, форма
поршня*) ю́бковый.
юсти́ровка юстува́ння.
юсти́ровочный, юсти́рный, юсти́ро-
ва́льный (*винт*) юстува́льний.

Я

ядро (*сечения, атома*) ядро;
я. атомное ядро атомне.
ядерный (*об энергии*) ядерний.
ядовитость (*газов*) отруйність,
-ності.
ядовитый (*о примеси*) отруйний.
язва (*на металлоповерхностях*)
віразка;
я. коррозійна віразка коро-
зійна.
язвенный (*о коррозии*) виразко-
вий.
язык (*детали, прибора*) язик, -ка;
я. выступающий язик виступ-
ний;
я. переставной язик перестав-
ний;
я. пружнящий язик пружинис-
тий, пружний.
язычок язичок, -чка;
я. подвесной язичок підвісний;
я. разъединительный язичок
роз'єднувальний;
я. светящийся язичок світний.
язычковый (*контакт, гребень*)
язичковий.
якорный (*о мешалке*) якірний.
якорь якір (*род. якоря*);
я. многополюсный якір багато-
полюсний;
я. ныряющий якір пірнаючий;
я. регулирующий якір регулю-
ючий, регулювальний.
яйцевидный, овоидальный (*кулак,*
колпак) яйцевидний, овоїдаль-
ний.
яма яма;
я. водосборная яма водозбірна;
я. зольная яма зольна;
я. отстойная яма відстійна;
я. когегарная яма когегарна;
я. литейная яма ливарна;
я. нефтяная яма нафтова;
я. пековая яма пекова;
я. смоляная яма смоляна;
я. смотровая яма оглядова;
я. угольная яма вугільна;

яма шлаковая яма шлакова.
яркостный (*показатель, температу-
ра*) яскравісний.
яркость яскравість, -вості.
ярус ярус, -су.
ярусный (*фильтр, стеллаж*) ярус-
ний.
ячейка 1) (*котельной, машзала*)
дільниця; 2) (*элемент сотовид-
ной формы*) чарунка;
я. бункерная дільниця бункер-
на;
я. котельная, котловая дільни-
ця котельна;
я. машинная дільниця машин-
на;
я. мельничная дільниця млино-
ва;
я. сотовая (*радиатора*) чарун-
ка стільникова;
я. сушильная дільниця сушиль-
на;
я. турбинная дільниця турбінна.
ячейковый дільничний, чарунко-
вий.
ящик ящик;
я. выдвижной ящик висувний,
я. двух-, трёх-, четырёхслой-
ный ящик дво-, три-, чотири-
шаровий;
я. золотой ящик золотий;
я. инструментальный ящик ін-
струментальний;
я. мусорный ящик смітєвий;
я. очистный ящик очісний, очи-
шальний;
я. тристенный ящик тристінний;
ящик сероочистный, сероочисти-
тельный ящик сіркоочісний;
я. угольный ящик вугільний;
я. фильтровальный ящик філь-
трувальний.
ящикообразный (*о кулисе*) ящико-
подібний.
ящичный (*конденсатор*) ящико-
вий.